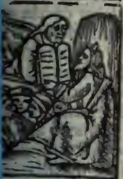
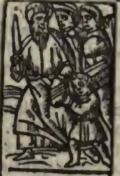
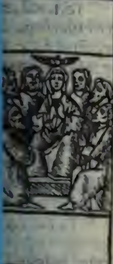
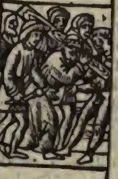
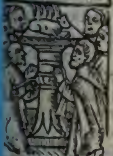
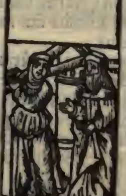
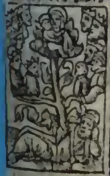
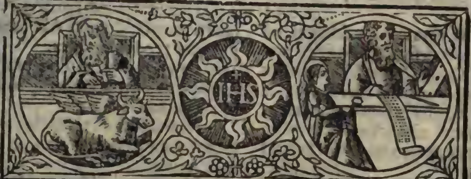

Interpretatio preclara Abbatis Ioachim in Hieremiam Prophetam (ſancto dictante ſpiritu) ad hæc vſq; tempora minime proſpecta (nunc vero eius iam cœpta impletione: intellectumq; dante vexatione) in dies magis perſpicua fiet.

✠

¶ Incipit Tabula: ſeu Annotatio principalium dictorum contentorū in expoſitione Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam.

Quod tripartita ſtatio gñationū chriſti: de qbus Matheus primo capitulo eloquit: typū portat triū ſtatuū mūdi vȝ laicoꝝ: clericoꝝ: & monachoꝝ in prologo.

Quod prima ſtatio ſignat primū ſtatū inchoatū ab habraā in pſona dei patris: & ordine laicoꝝ: in Ioāne baptiſta finē recipiens: ſecūda ſtatio: ſecundū ſtatum: a xp̄o in pſona filii: & ordine clericoꝝ: finē ac exitū habiturū in Helya vēturo ante iudiciū: tertia ſtatio: tertiū ſtatū a diebus nr̄is exorſum in pſona ſp̄ūſancti & ordine ſp̄ūaliū cōtemplantium dn̄m & vſqȝ in finem ſęculi prolōgandum. Ibidem.

Quod Sacerdotes & pontifices & pcipue eccleſię Romanę captiuari & pati neceſſe eſt a principe reipublicę. Ibidem.

Quod reuelari hn̄t & futuri ſunt duo ordines religioſoꝝ: qui voluntaria pauptate: & ſp̄ūalis doctrinę ac vitę puritate in futurę tribulatiōis aculeis fulgebunt. ibidem.

Quod petrus ſignat latinos. Ioānes gręcos: & maria iudęos ſcrutari ſcripturas. ibi.

Quod latini primi credūt: ſecūdo grę̄ci: tertio iudęi: quoꝝ reliqę cōuertenẽ: & ſic erūt primi nouiſſimi in ſecundo ſtatu: & nouiſſimi primi in tertio ſtatu. ibidem.

Quod ſp̄ūs ſanctus ſępe i ſacra ſcriptura diuerſos pturit ſenſus ſiue intellectus. In primo capitulo textus. fo. 1. col. 1

Quod deus pōt ſeptuplr̄ relatiue ſumi. fo. 1. co. 1

Q đ ex dicta relatiōe aſſignādus eſt typicus itellectus i tribus ſtatibus humani gn̄is. fo. 1. col. 1

Qualis debeat eſſe propħa & doctor veridicus ad gētiū pplm̄ deſtinandū. Vbi ſub noīe triū tribuū .ſ. iudę beniamin & leui: q̄ dictę ſunt una tribus de fide trinitatis & cultus vnius dei nō ſegniter in ducitur inſtruendus. fo. 1. col. 1

Q đ in p̄fatis tribubus: tota trinitas deſignaẽ: nā tribus iuda q̄ eſt regalis: deſignat pſonā p̄ris: tribus beniami & ipſa regalis: pſonā filii: & tribus leui: q̄ ē ſacerdotalis pſonā ſp̄ūs ſancti. fo. 1. col. 2

Q đ dictæ trib⁹: poſt cæteras captiuatas tribus p aſſirios: fortius inuicē cōiunctæ ſunt & dictæ oīo vna trib⁹ ita vt de cætero idē eſſent: dicerenẽ & ſaperent. fo. 1. col. 2.

Q đ trib⁹ iuda ſignat Romanā eccl̄iam ſcđm itellectū ad ſcđm ſtatū eccl̄ię ptinētē: regas vero ſūmos p̄latos & pontifices eiuſdē tribus. fo. 1. co. 2

Q đ trib⁹ Beniami ſign̄at eccl̄iā p̄latoꝝ clericoꝝ leui eccl̄iā ꝯtēplātiū: de qua ſp̄ūales doctores: ac ſi de cęlo āgeli dſcēdūt ad pplꝫ iformādū. f. 1. c. 2

Q đ tales doctores & ꝓphę mittēdi ſunt i ꝓxīo: q non ſolū ſubditos: verū & ip̄os pontifices fulgurent & non palpitent. fol. 1. col. 2

Q đ in ꝓxio reuelādi ſūt in eccl̄ia doctores p̄dicatoreſqȝ fideles: qui & terrena carnaliaqȝ corda oi plaga pcutiāt: ac erectis & tumidis magiſterūs ſilentium ſtudiis ſuis ponant. fo. 1. co. 2

Q đ ordo ille futurus per hieremiā deſignatus ad obediētiam ſummi pontificis dirigeẽ. fo. 1. col. 2

Q đ licet nouus ordo p̄dicātiū: videaẽ eccl̄ię oriri: nihilomin⁹ ordo ip̄e initiat⁹ ē a ꝓph̄is: ab apl̄is & doctorib⁹ tertii tp̄is eccl̄iaſtici: charus: & cognitus: & electus: & acceptatus adeo ſignatus in Iſaac & Ioanne baptiſta. fo. 1. col. 2

Q đ cęt⁹ clericalis ſub futura ꝓxīa tribulatione ē mactād⁹: quē Hie. voce: fid & ope rep̄ſētat. f. 1. c. 2

Q đ ip̄e ordo doctoꝝ inutero eccl̄ię & fide formatus: quē prę̄nouit deus a diebus p̄ſtinis: cito in ſęculorum finibus eſt reuelādus quem pariet eccl̄ia iam ſeneſcens. fol. 1. co. 3

Quod ſicut oli elegit deus patres ſeniores: ſecūdo aplos iuniores: ita & nunc eliget pueros ad lr̄am pp eos qbus: licet vetera viluerūt: ad p̄dicandū regni euāgeliū: & excutiēdū loth i ipſis pueris fid: lib⁹ p habraā ſummū pontificem. fo. 1. co. 4

Q đ ſicut oli de⁹ p Moyſē & Ioſue cananęos pplo iſraelitico ſubiecit: & p Paulū & Ioānē euangeliſtam ſtrauit ydolatras: ita & nunc per duos ordines futuros ſignatos in illis gentes incredulas ſubigat & conuertat. fo. 2. col. 1

Q đ qttuor gn̄a hoīm pugnabūt ꝯtra cleꝝ vȝ p̄mi p̄ncipes ſęculares: ſcđi p̄ncipes infideles: tertii hæreſiarchæ quarti pħi mundi huius. fol. 2: co. 2

Q đ pſonę eccl̄iaſtice dn̄r qnqȝ p̄ncipes ſodomoꝝ .ſ. p̄mi ſacerdotes: ſcđi ep̄i: tertii Archiepiſcopi: quarti priores: & quinti Abbates cōtra quos pugnabunt prę̄dictæ gentes. fo. 2. co. 2

Qualiter virga dicaẽ: p̄ mo moraliter ſcđo ꝯtemplatiue: tertio tropologice: q̄rto anagogice: qnto allegorice. fo. 2. col. 3

Quod tribulādus eſt totus clerus vt ſit quaſi vn⁹ exterre paupibus & deſpectus & regio prælatice dignitatis decore indignus. fo. 3. co. 3

Quod propħa miraẽ & dolet cōpatiendo caſui oc

dinis clericoꝝ in lucifero deſignati: dicẽs o lucifer qui mane oriebaris. fo.3.co.3

Q uod ſumm⁹ põtifex & clerus ſiue ecclĩa carnalis dicit. Sedeo regia & uidua nõ ſum: ſed mater oim ecclĩarum & magiſtra & luctũ non video de clericis ac filiis. fo.3.co.3

Q uod Romana ecclĩa gñalis.ſ.in ptibus aqlonis fixit ſedem idcirco [non immerito] vnde creuit in gloria: inde pręſtoletur & pęnam. fo.3.co.4

Q uod impatores reipublicę olim pro xp̃o pauppere: ſuę dignitatis tunicã exeuntes: induerũt eũ quaſi nouum hoiem in ſilueſtro: nũc aũt neceſſe eſt vt nudus ab eis & ſubcinctus petrus effugiat: .ſ.ſummus pontifex bonis tpalibus ſpoliatus & cum filiis captiuatus. fo.3.co.4

Q uod velit nolit arrogantia ſupboꝝ modernoꝝ ſacerdotũ: ab eis ablatum ſoliũ regni dabit dauid filio Salomoni hoĩ vtiqꜫ pacifico & dilecto & ponet incõſolatione fidelium. fo.4.co.1

Q uod patrimoniũ ieſu xp̃i qđ acceperunt primi pontifices a pncipibus xp̃ianis: boni & mali ſciẽtiæ lignum fuit: vide quomodo. fo.3.co.2

Q uod ab aquilone.i.prælatis & paſtoribus pandetur omne malũ ſup ecclĩã & mũdum. fo.4.co.1

Q uod paſtores ad aqlonẽ. Doctores ad oriẽtem: martyres ad occidẽtem & virgines ad meridiem ſua fixere tentoria. fo.4.co.1

Q uod culpa a paſtoribus deriuatur ad alios: & iõ neceſſe ẽ vt a ſanctuario cędes icipiat: ut ſic ſuſpẽſis capitibus pploꝝ: ira dei deſeuiat. fo.4.c.2

Q uod ſalomon ſeneſcens ydolatria fuit. fo.4.c.2

Q uod moraliter: aqlo: eſt mẽtis accidia a qua pcedit ois malitia praui operis. fo.4.co.2

Q uod q in ollam iferalẽ ſemel ceciderit: amplius inde nõ exibit: nec diabolus flabit amplius quia ipſe ẽt cum aliis vigetur ad pęnam: vbi quaſi torrens & valida ſulphuris & rediuiua vehemens eſt & perpetua pœna ignis inferni. fo.4.co.2.

Q uod pmo loco principes & reges alemanoꝝ ad ducẽdi & vẽturi ſunt cõtra ecclĩã & platos: qui erigent ſedes ſuas & ſtationes importis prælatorum & eccleſiarum. fo.4.co.3

Q uod ſcdo loco ipſi plati ſupbi ↄtra catholicam dignitatem & aplicam ſedẽ cõſpirabũt. fo.4.c.3

Q đ tertio loco ſaraceni & falſi xp̃iani iſurrecturi ſunt ↄtra ecclĩã & pplm xp̃ianũ vt ſi fieri poſſit: ẽt electi in errorem ducantur. fo.4.co.3

Q uod mens ſpũalis [ſed trepida] fluctuat in pſecutionem mundanoꝝ: pſequit a potẽtia carnalium vitioꝝ: & percutit a ſeuitia dæmonũ. fo.4.co.4

Q đ tentatio diaboli eſt velut vmbra mortis: nam primo obũbrat per falſi ſuggeſtionẽ: ſcdo mortificat per praui operationem: ſed per medium eius viator penitens ambulat: dũ nec ſuggeſtiõe ſe ſubiicit: nec prauo operi ſe immergit. fo.4.c.4

Q đ ſcđs ſtatus ſiue tp̃s ecclĩę ptinet ad clericos & præcipue circa finem ipſius ſtatus: tertius autem ad contemplatiuos. fo.5.co.1

Q uod ſtola carnis: mũditia cordis: & ſęcularis affect⁹ obliuio: faciũt pdicatorẽ audacẽ: nec pudet eoꝝ faciẽ vl quos mũdi cupiditas pmit. f.5.c.2

Q đ oẽs plati & clerici: et pdicatores et alii religioſi & regulares.ſ.carnales pugnabũt contra pdicatores in proximo reuelandos. fo.5.co.3

Q đ pmo tpe ſemẽ habraã electũ eſt ex oib⁹ gẽtib⁹ ſcdo ſemẽ xp̃i.i.apli ex iudęis: tertio eligendi ſt ex oĩ iudęa & gẽte.i.ex oi ecclĩa latĩa. f.5.co.3

Q đ ſicut in pmo ſtatu fuerũt pmitię reliqę iſraelitarum apli in ſecũdo renatoꝝ: ita & nũc in exordio tertii ſtatus: qdã pmitię xp̃ianoꝝ clericoꝝ: vtiqꜫ in fide ſanctificandi ſunt adeo & mittẽdi & ſpargendi in vniuerſo orbe. fo.5.co.3

Q uod ecclĩa i dolore & afflictiõe futura: pariet filios ſæpe dictos pdicatores iferẽtes clericis & obſtinatis aliis merorẽ & pęnitẽtibus gaudiũ: deſignatos ibidẽ puer natus eſt nobis & filius datus eſt nobis. fo.5.co.3

Q uod p pdicta verba.ſ.puer natus eſt nobis & p eo q xp̃s eſt deus & hõ: erit geminus ordo duoꝝ quoꝝ vnus ibit ad pugnã exhortationis: ali⁹ vero ad ociũ pſalmodię. fo.5.co.3

Q uod moraliter deſertũ eſt aĩa adeo derelicta: terra inhabitabilis. fo.5.c.4

Q đ in deſerto hui⁹ mũdi ſunt ſupbi: guloſi: luxurioſi: & furioſi: & iſti ſunt oreb: zeb: zebeæ & ſalmana. fo.5.col.4

Q uod fruct⁹ cõtemplatiuoꝝ: eſt gaudiũ ſpũs: fructus ſcripturę: ſpũs intellectus: fruct⁹ renatoꝝ ſalus: fructus virtutũ eſt ęternus q̃ſtus: optima ſũt meritoria regni. fo.6.co.1

Q uod deus minus puniet laicos q̃ clericos & platos: qa min⁹ de dei volũtate cognouerũt. f.6.c.3

Q uod fornicatores moraliter ſunt q vitiis incuruantur adulteri qui verbum dei in operibus detrahunt. fo.6.col.3

Q đ mittẽdi & futuri ſunt doctores: qui euerſis clericis & impiis chriſtianis: tranſibunt ad gentes huc uſqꜫ in cecitate relictas. fo.6.c.3

Quod duo mala facit ppl's xp̄ianus inter cætera grauiora.ſ.deſerēdo ſpūalia ꝑ tpalibus:virtutes pro vitiis:doctrinā ſacrā pro phiis & legib⁹: eligentes pro xp̄o antixp̄m:pro deo diabolū & pro regno cœleſti infernum.
Quod legiſtę & decretiſtæ & phicæ doctrinę diſſipant fidem & grām trinitatis. fo.6.co.4
Quod potentia gallicana fiet ecclię Romanæ baculus arundineus cui ſiquis initur: perforat manus eius. fo.7.co.4
Quod ꝓncipes alemanoꝝ iura tpalia excutiēt ab eccleſia Romana. fo.7.col.4
Quod francoꝝ potētia corruet ſupatas ab impatore alemanoꝝ qa francia:alemanoꝝ imperium quaſi ſtimulū ſentiet. fo.7.co.4
Quod ſi eccleſia vniuerſalis Romana p̄ſtolabitur auxiliū:a francis ruet:& ſimiliter ſi cōfidens & attendens ꝓtectionē ab alemanis deficiet.fo.7.c.4
Quod ſua malitia arguit ecclīā Ro. in abutendo tpalibus & ſilr ſpiritualibus. fo.7.co.4
Q d tyrāni mūdi arguēt ecclīā ꝙ nō iuſte actiōes tpales exerceat:vñ tpalib⁹ ab eis ꝓuabiť. f.8.c.1
Q d apoſtatātes & hæretici dictā ecclīā rephēdēt & eā i ſpūalib⁹ oppugnabūt:eo ꝙ nō pie ſpūalia quæq; diſponat. fo,8.co.1
Q d clerici hn̄t iugū clericat⁹ & religioſi vinculū celibatus:q oēs fregerūt ab ip̄is ꝓmordiis ſeruire dn̄o in timore: qa nulli fere eoꝝ obſeruāt ope qd in fide promiſerunt. fo.8.c.1
Quod ecclīa de dei potētia & doctrina diffidēs ſequeť vias & ſtudia ſęculi ꝓncipū & diuitū. f.8.c.1
Q d ecclīa affligeť i tpalib⁹ & ſpūalib⁹ exterioribus & interioribus:charis & filiis:vt oīs rubigo malitię & neqtię eius expurgetur. fo.8.c.2
Q d dať cōſiliū ſanū ipſi ecclię vt nō moreť & pigeat vias ſuas negotioſas fugere & a ſe auferre: quia abſq; temporalibus efficienda eſt in proximo:nota. fo.8.col.2
Q d ſæpe ecclīa a prædicatoribus veritatis & maxime a ſcripturis ſanctis hortať vt terrena ſpolia vitiaq; abiiciat:ſed ipſa velut opulenta & indurata aures obturat mallens patere diſcrimini q̄ patere ſaluti. fo.8.co.3
Q d ipſa carnalis ecclīa q̄to magis ſagittis rephēſionis & exhortationis ipetiť:eo plus iuitiorum menſtruis inuenitur. fo.8.col.3
Q d Salomō q dū eſſet iuuenis poſt ꝯcupias carnales & deceptorias ire quēlibet diſſuadebat: ipſe poſtea in ſenectute pfidus luget. fo.8.co.3
Q d īfātia ſalomōis:feruorē ecclię ꝓmitiu æ ſenectus vero pręſentem eccleſię ſtatum fere pœnitus corruptum ſignificat. fo.8.co.4
Quod ꝓxima eſt futura tribulatio i qua dii terrę i.plati ecclię q nimis eleuati ſunt:idignitatib⁹ & diuitiis ſuis ſe extollēdo cōfundanť & capianť:vt fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiectæ plebi auxiliū in afflictionis tpe conferatur. fo.8.co.4
Q d potior eſſet vnus p̄ſbiter bonus mille malis: qa vnus ꝓſequereť mille ex hoſtib⁹ & duo fugarent decē milia vitioꝝ. fo.9.co.1
Q d mali ſacerdotes ꝑcutienť virga reipublicę.ſ. ab impio in tpalibus:ab in fidelib⁹ in corpibus: in fide & ſpūalibus ab hæreticis. fo.9.co.1
Q d culpę diuturnitas:ſalutis obliuio ē. fo.9.c.1
Q d ecclīa ſacerdotū aſſuetudine prauitatis vileſcit & contēniť:qa q̄rens ſupbe viuere:& carnalr ſapere dū confidit in terrenis diuitiis:ꝯfundeť tādem cū filiis ſceleratis. fo.9.co.2
Quod aſſur ſeu aſſiria:alemaniā: & ægyptus franciam ſignat a qbus eccleſia ꝯfundeť diſcooperta eius iniquitate. fol.9.co.3
Q d ecclīa putabat vt impiū alemanoꝝ & regnū franciæ ſibi fauorē ipenderent & a cūctis moleſtiis eā liberarēt:ſed nihil ab eis habebit ꝓſperū nudatis ſceleribus eius. fo.9.col.3
Q d futuꝝ eſt ꝓrſus vt orta diſcordia inter ꝓncipes:nō tm̄ ab iperio ecclīa corruat:veꝝ ēt a gallicaꝝ regno dānificet: vt vñ fuit erecta & ꝓuecta in glīā:inde deiecta & deſpecta veīat i rapinā.f.9.c.3
Quod ex freq̄ntia legatoꝝ ſuoꝝ ecclīa vileſcet:qa docēdo & ꝑdicādo vias neqtiæ ſuæ ſymoniæ: ignominiā ſuę prauitatis apiet: vñ ꝓncipes ſæculares eā ſpoliabūt & iter ſe diuident bona tpalia & ſpolia ipſius. fo.9.co.3
Q d ecclīa ꝑus cōfundēda & ſpoliāda & ꝑdāda ac captiuāda eſt ab ipio:haud dubium. f.9.co.4
Q d ecclīa i ſui præda a gallis & aliis finitimis & amatorib⁹ ſuis auxiliū ꝯtra impium poſtulabit ſed ab eiſdem:nihil proſperū de ſua fiducia & cōfidentia reportabit. fo.9.co.4
Q d romana ecclīa [ac ſi altera trib⁹ iuda] receſſit a xp̄o.i.ab ope fidei iā profeſſæ. fo.9.co.4
Quod auctor uſq; mō ꝓhibitus eſt ex lege: reuelare & denudare ignominiā ſuæ matris eccleſię ſed nunc cogiť prodere eius iniqtates: ait.n. pudorē mihi igero qa meę mr̄is pudēda denudo. f.10.c.1
Quod tales dirigenť & veniēt filii ipſius matris ecclię:vt ſuā apiendo malitiā:frōtē in ꝓbe mere

tricis ſic atterant:vt iuſtitiam quoq; reputent ꝙ obiurgent. fo.10.co.1

Q uod nō eſt ciuitas:nō opidum: nō villa:nō loc⁹ vbi eccleſia bñficia & tributa nō exigat: incīctis enim vult habere præbēdas & redditus indeficiētes:vt ipi eccleſiaſtici fieri poſſint viri famoſi & ꝑ eſſe in curribus pharaonis. fo.10.co.1

Q uod oppræſſi ab eccleſiaſticis clamāt ad deum dicentes.O deus quouſq; nō vidicas ſanguinē innocentum ſub altare clamātium. fo.10.co.2

Q uod pp auaritiā & vitia prælatoꝝ & curię: viri ſpūales prohibenť ne arguere ꝓſumāt ipſos ꝓlatos & eccleſię paſtores. fo.10.co.2

Q uod intm̄ proceſſit ſuperbia legatoꝝ & arrogātia prælatoꝝ vt prohiberent doctores ſpūales: vitæ verbū effundere. fo.10.c.2

Q uod ipſi ꝑlati & eccleſia carnalis erubeſcere deberent ad redargutionē viroꝝ ſpūaliū & doctorū & a culpa deſiſtere:ſed quia facta ē eis frōs meretricis et induruit malitia nolūt erubeſcer̄. f.10.c.2

Q uod daturus eſt dñs in ꝓximo ordinem ꝓdicātium & doctorum ſtillātium ſtillicidia ſup terrā & cum eis alios imbres grīæ multiformis: ſi forte dicti prælati conuertantur. fo.10.co.2

Q uod neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus de cūctis populis xp̄ianis doctores & ꝓdicatores ſpūalis doctrinæ qui fulgura faciant miraculorū & correctionum ad dādam ſciam plebi ſuæ quā eliget adhuc de ipſo pp̄lo xp̄iano. fo.10.co.3

Q uod dicti doctores & ꝓdicatores erūt in triplici gn̄e:vt.ſ.alii ſint velut cherubin/ alii angeli: & alii ſeraphin:vt inter perfectos ſapiam proferāt: īter impfectos pn̄iam ſuggerāt:& inter ipſos carbones deſolatores.i.irācūdiā rite ſpgāt. f.10.c.3

Q uod p iſrael intelligitur eccleſia græcoꝝ & per iuda:eccleſia latinoꝝ: quaꝝ prima dr̄ auerſatrix ſecūda vero ꝑuaricatrix nā aliud eſt auerti a fide: & aliud eſt ꝑuaricari in opere. fo.10.c.3

Q uod grauius deus fert vt eccleſia latina delinqt q̄ gręca ſuis ꝑſtinis errorib⁹ iuoluta.fo.10.co.4

Q uod deus hortatur eccleſiam orientalem:ſcilicet græcam vt de erroris ſui peruerſitate reducatur & reuertatur ad fidei vnitatem in Romana eccleſia ſcilicet in viris ſpiritualib⁹ & veritatis doctoribus reſeruatam qui baal ſua genua non curuauerunt. fo.10.co.4

Q uod futurum eſt in proximo vt eccleſia græcorum redeat ad fidem eccleſiæ & vnus ſit paſtor & Vicarius chriſti tam orientis eccleſię q̄ etiam occidentis. fo.10.co.4

Q uod dominus repulit tabernaculum ſylo : ideſt eccleſiam græcorum poſitam & principaliter reſidentem in vrbe Conſtantinopolitana : & elegit tribum iuda ſcilicet Romanam eccleſiam de qua nō auferetur ſceptrum donec ad iudicium veniat dominus:qui trāſferet electos ſuos ex ea in regnū claritatis æternæ. fo.10.co.4

Q uod ibunt prædicatores de eccleſia latina ad eccleſiam græcā & mundatā ſuis erroribus:reuertetur ad eccleſiam latinā : & fiet ex ambabus vnus populus & vnus paſtor. fo.11.co.1

Q uod poſtq̄ conuerſi fuerint gręci,quidam ex eis priori ſuperbiæ initētes:iugum domini abiiciēt: & putantes ſtatuere perfidiam priſtinam: nō valebūt qa multitudo eorum in fide ꝑſiſtet.f.11.c.1

Q uod tempus iſtat conuerſionis græcorum & infidelium ad fidem chriſti. fo.11.co.1

Q uod deus faciet nouū ſuper terram ſcilicet nouos apoſtolos quos mittet ad prædicandum & conuertēdum noua corda ac ſi filios ad patres diriget qui ſciant noua proferre & vetera diſſipare. fo.11.col.1

Q uod renouatis mentibus dudum in ſceleribus antiquatis:in eccleſia reſecabunť ſuperflua temporalium:ceſſabunt ſcientiæ litteræ occidentis: & doctores ſæculares:vt ſic repulſis vitiis & terrenis abſciſſis:dominum prædicent & laudent & contemplationi vacent. fo.11.co.2

Q uod ad conuerſionem græcorum & latinorum mittendi ſunt prædicatores veritatis qui velut alii ap̄li euangeliū prędicent:pęnitentiā ſuadeāt pœnas etiā in incredulos nō abſcōdāt. f.11.co.2

Q uod propter malitiam clericorum & prælatorum terram corrumpentium ſorde ſua iuſto dei iuditio permittitur leonem : ideſt imperatorem alemanię aſcendere contra eccleſiam latinam qui eam & deſolatam faciet abſq; habitatore: ſcilicet prælatis & cultoribus fidei & eccleſias vaſtabit ī credibili contritione. fo.11.co.3

Q uod tempore inſtantis tribulationis in fine ſecundi ſtatus:peribit fortitudo & ſapientia ſummi pontificis & prælatorum: & obſtupeſcēt: ſacerdotes:priores: abbates : magiſtri & doctores conſternabuntur præ magnitudine & acerbitate tribulationis. fo.11.co.3

Q uod in magnam dementiam & cordis cæcitatē deuenit tam populus q̄ ſacerdos vt non cognoſcant tempus viſitationis ſuæ,ſ. diuinæ ire & tri

bulationis contra eos. fo.11.c.3

Quod deus mittet annuntiatores pacis æternæ: propter ſcandala ſucceſſura in mundo inquo non eſt pax: ſed ipſi impii putantes pacem temporalē perpetuari: decipientur incauti. fo.11.co.3

Quod neceſſe eſt vt gladius imperii tam in rebus q̄ in proprio corpore tranſfixo vſq; ad animam perueniat: quia vexabuntur & punientur: ablatis bonis tpalibus & vita. fo.11.co.3

Quod neceſſe eſt vt a prælatis (a quibus proceſſit malitia) veluti a ſanctuario cædes afflictionis emergat. fo.11.co.3

Quod corda prælatorum & fere omnium eccleſiaſticorum obſtupeſcent videntes homines conuerti ad pœnitentiam in ipſa tribulatione: & ipſi pauebunt & peribunt. fo.11.co.4

Quod ſicut in exordio ſecundi ſtatus electi fuerūt 12. apoſtoli ex iudæis & miſſi ad p̄dicādū primo: in iudæam deinde ad gentes: ita & nunc ad eorum inſtar eligendi ſunt ex populo chriſtiano. 12. in principio tertii ſtatus ſæculi & mittendi primo ad falſos & icredulos chriſtianos & poſtea ad gētes infideles cōuertendas ad fidem. fo.12.co.1

Quod expedit vt totus mundus hoc ſciat. videlicet ꝙ ſpiritus ſanctus eſt vna perſonarum in trinitate: & ꝙ ſicut pater operatus eſt (ſcilicet per proprietatem myſterii) in primo mundi ſtatu & filius in ſecundo ſtatu (pro quo & dicitur Ioannis quīto pater meus vſq; modo operatur: & ego modo operor) ita & ſpiritus ſanctus operabitur ad implendam omnem veritatem quæ ſcripta eſt & in lege: pſalmis: ꝓphis: euāgelio: & ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu qui nunc incœpit. f.12.c.2

Quod primus ſtatus deſignatus eſt ab exitu habrae de caldæa vſq; ad tranſitum filiorum iſrael maris rubri. Secundus a Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq; ad tranſitum Iordanis. Tertius incœpit ab exploratoribus miſſis in Canaā vſq; ad tp̄s iudicum: ita vt primus non defecerit niſi ei prius alter ſucceſſiſſet. fo.12.co.2

Quod pari modo & nunc fieri expedit: nam primus ſtatus ſæculi natus eſt in diſperſione iudæorum ſub Tyto. Secundus [cuius finem tenemus] terminandus eſt ſub regibus multis contra populum chriſtianum auerſum & apoſtatatum a fide. Tertius cuius exordia adeo nunc obſcura ſunt: vt parum ſplendeat de ſpiritus libertate: terminabitur ſub perſecutione Gog. Quem veniens ad iudicium dn̄s iudicabit. fo.12.co.2

Quod ventura eſt tempeſtas reipublicæ. i. impii cōtra eccleſiam meretricem ad excoquendam ſcoriā fornicationis & cupiditatis eius. fo.12.co.3

Quod per coruum & columbam: itelliguntur duo ordines affuturi varii coloris: per coruum: vnicolorem: qui per obedientiam eccleſiæ & ſummi pōtificis mittetur ad prædicandum ex archa eccleſiæ: nec redit quia ad hoc emittetur vt diluuium non paueſcat: ſed verſetur in aquis tribulationis. fol.12.co.4

Quod orta ac cœpta euicino prædicatione in eccleſia quaſi ſtella chriſto nato: ordine prædicantium: ſcilicet turbabitur herodes & omnis hieroſolima cū illo: ideſt turbabūtur omnes prælati: ſubditi quoq; mouebuntur: quia perdent regnū temporale: carnale ſacerdotium: & ſæculare ſtipendium. fo.12.co.4

Quod multi prædicatores veritatis annuntiantes prædicta punientur a futuro hærode. i. antichriſto mixto. fo.12.co.4

Quod prædicatores ordinis: per coruum deſignati erunt nigri triſtitia cordis non mūdi: graues vita: loquaces doctrina: proximi compaſſione benigni. fo.13.co.1

Quod pro eo ꝙ coruus eſt vnicolor: ideſt niger: & columba diſcolor: datur intelligi ꝙ dicti duo ordines [in ipſis ſignatis] erunt diuerſi quo ad habitum: non autem quo ad animum: quia in vno ſtudii propoſito & voto ꝯcurrūt ambo. f.13.c.2

Quod reges iſrael & actus eoꝝ ſcriptis in libris regum: pertinent ad græcos: & actus regum Iuda ad latinos: & hoc in ſecundo ſtatu: in tertio vero .ſ. poſt futuram tribulationem: retorquēdum eſt ad religioſos: vt ſpiritus ſanctus operetur in eis: quemadmodum xp̄s in clericis: & pater i leuitis & filiis prophetarum. co.14.c.1

Quod primo græcorum eccleſiæ .ſ. patriarchalis ſedes eoꝝ ponenda eſt & cōculcanda agentibꝰ: & poſtea latinorum eccleſia. fo.13.co.4

Quod non omnes græci inuoluendi ſunt in erroribus & hæreſibus: ſed multitudo eorum maxima. fo.14.co.1

Quod eccleſia latina & Romana grauiora: q̄ græca: paſſura eſt in proximo: quia nequiora commiſit. fo.14.co.1

Quod eadem gens q̄ affliget eccleſiā græcoꝝ ipſa vaſtabit profecto latinam. f.14.c.1

Quod ſurget populus patarenus & ſequaces eius contra eccleſiam & populum chriſtianum: qui nō

ſolū laycos & clericos:ſed etiam religioſos aſſu-
ment & perſequentur. fo.14.co.1
Quod cor imperatoris & ſequacium erit ad affli-
gendam eccleſiam & delendum populum chri-
ſtianum:& maxime clericorum:cor ferreum ei da
bitur & habitatio & conuerſatio eius erit cum in
fidelibus & ſupra q̄ credi poteſt vniuerſa vaſta-
bit. fol.14.co.2
Quod auctor compilauit librum iſtum ad inſtan
tiam & requiſitionem Henrici ſexti imperatoris
cupientis ſcire miſteria tam de ſtatua q̄ de arbo-
re & ſecuri & lapide & ſucceſſione futura vt ſcri-
bitur in daniele 8 cap. fol.14.co.2
Quod imperium alemanorum corruet & defi-
ciet. fol.14.col.2
Quod imperator qui dicetur.xi.cornu/humiliabit
tria regna italici imperii videlicet prælatorum
cum filiis laycorum:cum cæteris; religioſorū cū
ſuis æmulis. fo.14.co.2
Quod a ſupra dictis occidentur etiam plures ſan-
cti & prædicatores veritatis:licet contra omnia
in dolo vaſtaturus ſit ipſe imperator:& multū p-
ſperabitur licet non in propriis virib⁹. f.14.c.2
Quod eccleſia deberet leuare oculos ſuos ad do-
minum & ad chriſtum ingeminare præces; quia
neceſſe eſt tandem vt ipſa eccleſia & præſertim
romana : vt ſic excocta & afflicta remaneat : vt
non adiciat vltra magnificare fimbrias ſuas ſup
terram. fo.14.co.3
Quod in proxima tribulatione: ita militia ſecu-
laris reipublicæ cuſtodiat aditus & egreſſus ec-
cleſiæ:præcipue.Romæ:vt eccleſiaſticus nullus
fugiat: ſed bibat vnuſquiſque de calice Babylo-
nis. fo.14.co.3
Quod prædicti vaſtatores ſpoliabunt eccleſias
& monaſteria vaſtando omnia : ita q̄ vniuerſa-
lis eccl'ia tā laici q̄ eccleſiaſtici lugebūt. f.14.c.4
Quod appropinquante mundi deſolatione:gene-
raliter inferenda:omnis qui timet deum fugiet ſy
nagogam peccatorum pænitentiam æmulan-
do. fol.14.co.4
Quod ſicut gaudium eſt angelis de peccatore con
uerſo ita eſt eis luctus de iuſto ſubuerſo.f.14.c.4
Quod in dicta tribulatione multę ciuitates & lo-
ca remanebunt deſerta & ſine hītatore.fo.15.co.1
Quod plurimę eccleſiæ & monaſteria deficient in
proximo flagello: vt nec clericus nec religioſus
permaneat:& forſan ſi fuerit:non ſic viuat ſicut
& nouit:quia propter hoc non faciet deus conſu-
mationem:ſed relinquet ſemen. fo.15.co.1
Quod q̄tuncunque eccleſia ſe venuſtet & de pecca-
tis excuſet : tamen habetur contemptui qa aliud
ore innuit q̄ corde prętendit. fo.15.co.1
Quod ſub præſſura futuri regis ſeu imperatoris
alemani eccleſia generalis pariet ordinem deſi-
gnatum in apoſtolis ad prædicandum euan-
gelium interim deſtinandum vt quiſq; fidelis in
fide firmatus de illius regis & miſtici antichriſti
& pſeudo prophetę:perfidia non paueſcat aut ca
dat:vnde quis afflicta: gaudebit tamē eccleſia de
ipſo ordine. fo.15.co.2
Quod in dicta p̄ſſura multi cōuertenť ad dn̄m: &
econtra multi deficient ex pfidia eius. fo.15.co.2
Quod eccleſia in præſſura pariet duos ordines:
ſed vnum poſt alium qui conſolabunt eam de in
teritu ſacerdotum. fo.15.co.3
Quod ille imperator alemanus qui vaſtabit ec-
cleſiam:erit contemporaneus antichriſto: & præ
dicatorib⁹ veritatis in p̄ximo ſuſcitādis.f.15.c.3
Quod dict⁹ impator mittet ad gētes ifideles lega
tos ſuos eruditos: liguis & doctrinis infectos ad
deſolationē & opp̄ſſionē populi xp̄iani.f.15.c.3
Quod cor & tota intentio præfati tyranni erit cō
tra teſtamentum ſanctum: vt ſanctuarium eccle-
ſiæ omnino ſubuertat & polluat ydolis & mori
bus agarenis:ſcilicet maumeth:apoſtatis & hæ-
reticis pſeudoq; prophetis:in quibus deſolatio-
nis abhominatio inualeſcat malitia tpis abundā
te propter refrigerium charitatis. fo.15.c.4
Quod inſtante huiuſmodi tribulatione vnuſquiſ-
que fidelis & timens deum: diſponat aſcenſiones
in corde ſuo: vt de mundi miſeria erutus : ſaluet
animam ſuam:quia tenebræ erroris operient ter
ram & caligo tribulationis populos apoſtatan-
tes inuoluet. fo.15.co.4
Q d fugiendū & ſurgendū eſt a ſeculo: in ipſo tri-
bulationis tpe & illumine pniç abſcōdēdū a facie
ſubſequentis veh & flagelli. fo.15.co.4
Q d aquila grādis & magnaȝ alaȝ.ſ.impator ale
manię pēutiet eccliam:vt vñ aliqn̄ protecta erat
inde etiā flagelletur:& ſic deſtituta ſubſidiis dire
ptioni pateat viatoȝ. fo.15.co.4
Quod prius diſrūpenda eſt ſepes imperii:ex cuius
amotione diripiť gentibus deuaſtanda vinea.i.ec
cleſia generalis. fo.15.co.4
Quod gentes impii & ſarracenoȝ venient inundā
tes & implentes latitudinē terrę.ſ. eccleſiam : de-
ſtruentes & diripiētes eam. fo.15.co.4

Quod ſicut perfida ſynagoga iudęorum data fuit adeo in fauces romanorum & deſtructa: ſic & modo eccleſia Romana danda eſt i uoraginem paganorum crudelium. fo.15.co.4
Quod carnales & præſertim eccleſiaſtici: licet videantur facere pęnitentiam: mentiuntur: quia falſo pęnitentiam agunt: nec corriguntur q̃uis percutiantur quia indurant faciem cordis ſupra petram. fo.15.c.4
Quod ſi prædicatores qui mittentur: bene conſiderent acta eccleſiæ: inuenient laycos viam domini contemnentes: & religioſi quo plus nouerunt amplius negligunt. Nam confregerunt iugũ regulæ ruperunt vincula obedientiæ. fo.16.co.1
Quod leo eſt fortior: lupus callidior: & pardus leuior: leo eſt rex reipublicæ: lupus populus ſarracenus & infidelis: pardus cætus hæreticus & patarenus: primus diripit: ſecũdus rapit: tertius ſurripit: diripit temporalia: rapit corporalia: ſurripit ſpiritualia: per hos tres flagellabitur eccleſia & populus chriſtianus. fo.16.co.1
Quod in articulo diei illius quo non erit tutum egredi de eccleſia p̃occupatis vadis vt nullus euadat ad lr̃am: nam oĩs qui egreſſus fuerit ex eis.ſ. laycis clericis & religioſis capieẽ. fo.16.co.1
Quod futurum eſt oĩo: vt vallata vndiq; eccleſia & præcipue Roma: videat ſummus pontifex ne capiaẽ cũ filiis: & exoculatis eis: ducaẽ iunctus in babylonem confuſionis æternæ. fo.16.co.1
Quod legati eccleſiæ ſunt equi emiſſarii impudenter p prouintias diſcurrendo beneficia & pręben das acquirendo: & prælatorum dignitates vſurpando quos viſitabit dominus expellendo & propagines vſq; in tertiam generationem eorum auferendo. fo.16.co.2
Quod dominus non faciet cõſumationem: donec noua oriantur & veniat gens faciens fructum bonum: videlicet reformatio. fo.16.co.2
Quod cardinales qui euaſerint & cæteri prælati: repellentur ab offitiis & dignitate & dominatu eorum: & erunt viliſſimi & deſpecti & incompti decore regio: ſcilicet dignitate xp̃i. fo.16.co.2
Quod dominus adducet gentem contra eccleſiam & populum chriſtianum cuius linguam non intelligent: ne forte pro linguę notitia pietatis gratiam reperirent: fo.16.co.2
Quod hæc gens præcipue ſarracena adducetur cõtra vtranq; eccleſiam: ſcilicet græcos & latinos: non ad conſumationẽ fidelium ſed ad purgationem. fo.16.co.2
Quod malum ab aquilone: eſt tribulatio & cõtritio magna a rege reipublicæ & preſſura infidelium contra malitiam prælatorum & contra populum chriſtianum. fo.16.c.4
Quod aſcendere in meridie: eſt ire ad vitam perfectionis & contemplationis: quia meridies eſt contemplationis. fo.16.co.4
Quod quia fere omnes ſtatus tam eccleſiaſticus q̃ ſęcularis doloſi & auari ſunt: non credent prædicantibus & annuntiantibus eis futurum flagellũ & vaſtationem ſed magis eos derident: & quoniã putant ſemper carnaliter viuere: idcirco corruent. fo.17.co.1
Quod in dicta tribulatione generaliter fere omnes mali peribunt: ſcilicet prælati: ſacerdotes: clerici: religioſi & layci niſi ad viam pęnitentiæ redeant. fo.17.col.2
Quod alemani velut noui caldęi inſurgent contra eccleſiam auferẽdo omnia bona temporalia & flagellando crudeliter perſonas eccleſiaſticas & puniendo: & hoc facientes: arbitrabuntur ſe obſequium præſtare deo. fo.17.co.2
Quod futuri prædicatores: prædicabunt per totum populum chriſtianum & etiam per infideles: & habebunt plenitudinẽ ſciẽtiæ & rigorẽ & auſteritatem vitę. fo.17.co.2
Quod dicti prædicatores futuri perfectioni vitæ ſtudentes pariter & doctrinę pugnabũt ɔtra hęreticos & dogmata carnaliũ magiſtrorum. f.17.c.3
Quod in pęnitentia quattuor requiruntur: ſcilicet cilicium: cinis: luctus: & plãctus: in cilitio: caſtitas: in cinere humilitas: in luctu paſſibilitas: & in planctu ſeueritas deſignaẽ: moraliter. fo.17.c.3
Quod ſępe ſubiectus ſiue ſubditus: vita pręlato pfectior eſt. fo.17.co.3
Quod quidam eccleſiaſticorum in tantum extulerant templum beati petri Romę vt quaſi hęreticus haberetur qui petri limina non viſitaret & ad hoc alios inuitabant. fo.17.co.4
Quod in omni loco: quilibet chriſtianus eſt templũ dei dũmodo bonas faciat vias ſuas. f.17.c.4
Quod quidam de indulgentia eccleſię in tantum pręſumebant: vt nunq̃ apponerent ab iniquitate ceſſare: ſed magis ac magis ſe vitiis & malitiis immiſcebant. fo.17.c.4
Q d deus reprobat ecclĩam gręcorum i ſuis malitiis & erroribus cuius deſtructio (vt ait auctor) prope eſt. fo.17.c.4

Quod eccleſia grecoꝝ & latinorum quaſi ſub vno tempore deſtruentur licet prius eccleſia orientalis flagellāda ſit agentibus & ꝑ talibus nō eſt orādū ſed potius contra eos inſurgēdum. fo.17.co.4

Quod pſeudo papa adiutus & fultus impatoris auxilio[qa vidēs nō poſſe ꝑualere in ꝓpriis viribus: ſuggeret imperatori quaſi alter ſymō magus Neroni cōtra petrū.i. eccliam fideliū] ſupra q̄ cre di poteſt vniuerſa vaſtabit. fo.18.co.3

Quod p̄dicatores in ꝓximo ſuſcitādi & reuelandi pręmonebūt pplm xp̄ianū carnalē & peccatis oc cecatum: non credentē nec cognoſcentē in proximo affuturꝫ contra eos dei iudiciū: & maxime vt ſaltem caueant ab inſidiis & verſutiis antichriſti mixti. fo.18.co.3

Quod magiſteriū doctrinę tranſfūdendum erat a grecis ad francos. fo.18.co.4

Quod vbi eſt magiſtroꝝ & doctoꝝ cōfuſio: ibi ē expoſitio puerſoꝝ dogmatum. fo.18.co.4

Quod nullus ſcribaꝝ & legiſpitus & legiſtę de futuris malis ſibi et eccleſię ſcribit aut vias correxit: ſed vnuſquiſqꝫ curſum ſuum currit.i.ad fauorem et ad petentiam p̄bendaꝝ i quibus cęcati mēdatia & iutilia & attractiua tēporaliū ſcripſerūt: nā reuolue libros et decretalia et noſces.f.18.c.4

Quod a beato Gregorio vſqꝫ ad hęc tempora in qbus reuelandus eſt nouus ordo p̄dicātium in Ieremia deſignatus nemo cōparuit q populum domini erudiret: vel recte ingrederetur ad euangelium veritatis. fo.18.co.4

Quod velit nolit mundus neceſſe eſt vt alter ſamuel.i.ordo p̄dicantium Hely.i.ſummum ponti ficem: filios eius capiēdos cū archa a principibus reipublicę: redarguet: fo.18.c.4

Quod poſt tribulationē tempore libertatis dabit̄ populo dei ſabbatiſmus filiis autē carnalibus et mundi huius amatoribus: in flāmam et rapinam dies furoris dn̄i eſt relinquendus. fo.18.co.4

Quod oēs tam p̄lati q̄ alię eccleſiaſticę perſonę et layci carnales dicunt pax: pax cum non ſit: ſed fra cta pace Romani imperii: [ſcādalis et diſſenſioni bus feruentibus] contrictio et infęlicitas apparebit eorum. fo.19.co.1

Quod dulcedo tpalium ecclię egreſſa fuit ab imperio: ſed nūc ob ſupbiā eccliaſticoꝝ: tpalia relabunt̄ in ip̄m impium nō ſolum vt prius: ſed ēt multo opulentius. fo.19.co.1

Quod licet tpalia dulcia fuerint eccleſię in pncipio: nūc in fine erunt valde amara: qa auferentur eis cum magno dolore. fo.19.co.1

Quod non ſolū temporalia amittet ecclia: verum etiam ipſi eccleſiaſtici p̄da erūt in propriis perſonis. imperio et paganis. fo.19.co.1

Quod in futura tribulatione dicit eccleſia: O uos omnes q tranſitis qa hēbit dolorē maximū de filiis: cardinalibus clericis & aliis eccliaſticis & p̄ci puc temporalibus bonis amiſſis. fo.19.co.1

Quod romanus pōtifex in typo Iob[q a p̄latis vſ qꝫ ad laycos p̄metur & ēt in ꝓprio corpe] ſedet in ſterquilinio abiectus & viliſſimus: nudus tpalibus: & regio decore indignus. fo.19.co.1

Quod pp ſtipendia tpalia & corpis neceſſaria: nō nulli religionē itrāt & nō pp pauptatē dn̄i ęmulādā q̄ ſola pfectos facit. fo.19.co.2

Qd patientia in pauptate neceſſaria eſt: qa paup & inops laudabunt dn̄m: diues autem & fertilis blaſphemant. fo.19.co.2

Quod nec diuitię nec pauptates cupiēdę ſunt: ſed tm̄ neceſſaria qbus ſuſtentet̄ nā ad ſobrietatē qa in diuitiis hō recalcitrat: et in pauptate deſpat: et copia luxuriat̄: inopia uero murmurat. f.19.c.2

Quod multi i futura tribulatione i ſęcularibꝰ et vitiis tabeſcētes: ꝯfugiēt ad religionē tā q̄ ad archam & ciuitatē munitā et ſecurā: ad qeſcēdū ibi a tumultibꝰ ſęculi et deo ſeruiendū. fo.19.co.2

Quod gētes q̄ pcutient eccleſiam orientalem grę corum: ipſe etiam percutient eccleſiam occidentalem latinorum. fo.19.co.2

Quod venturę ſunt gentes infideliū de oriētalibꝰ finibus ad perdendam nouā babylonem.i.romā: et ſubditos et alios reges terrę ſub romano imperio conſtitutos. fo.19.co.2

Quod p̄mittūtur p̄dicatores veritatis ad pniam ſuggerendā peccatoribus et filiis falſitatis: et fugiant a facie arcus. fo.19.co.3

Quod ecclia nō ſolū ab ifidelibus: ſed ēt a fidelibus reipublicę et hęreticis patietur. fo.19.c.3

Quod verbū dei deſtruit pacē mūdi: iuxta illud. Nō veni pacē mittere ſed gladiū. fo.19 co.3

Qd ꝯtra qrentes dn̄m: valde mūdus inſeuit: vt vel eos ad ſe ip̄os reuocet: vl̄ p̄ſſuris affligat.f.19.c.3

Qd tpe futurę tribulationis ob acerbitatē eius tā agēte infideli q̄ a republica.ſ. impio et hęreticis deerunt medici aiarū et prędicatores: vnde multum patietur eccleſia. fo.19.c.4

Quod Galaad deſignat ſpūales viros ecclię in co muni viuentes in quibus eſt doctrina ſani conſilii. fo.19.co.4

Q đ vita dictoꝝ religioſoꝝ: eſt illa q̄ in helya deſignata eſt q̄ in ꝓximo reuellabiť in eccleſia latina vt q̄ non poterũt cũ gñali petri eccl'ia fluctuãte ſuſtinere doctrinam: ſaltem ad ſpiritualem Ioannis nauiculam confugiãt accepturi medicinalem pęnitentiam. fo.19.co.4

Q uod in futura pſecutione a republica inferenda eccleſię: tam prælati & clerici q̄ religioſi pręmendi ſunt pro eo ꝙ temporalia deſerere nequeũt: & id circo pro eis affligentur. fo,20.co.1

Q đ p̄dicatores futuri ad ſolitudinē & vitã ſpãlē diuertent ſe in qbus ſpũs dñi: (ĩquo eſt libertas) ac ſi ſuper aqs ambulabit cęteris p̄uaricatoribus in abyſſo pcoꝝ & cupiditatũ obiectis ĩ afflictiõis & ſuitutis obſcuritate ſęcl'i relinq̄ndis. f.20.c.1

Q uod inter mũdanos eſt ſemp diſcordia & fallacia: ſed inter ſpirituales eſt concordia & puritas veritatis. fo.20.co.1

Q uod licet eccleſia clericoꝝ febribus auaritiæ ferueat: & cætus laycoꝝ non mediocriter dolis aſpiret: tamen viri ſpirituales & ſi inter eos habitant: de eorum malitia nihil reportant ſed inter eos lucent tanq̄ luminaria. fo.20.co.1

Q uod cauendũ eſt eccleſię & ſummo põtifici: ne periculis ex falſis fratrib⁹ cardinalibus & ep̄is ac legatis expiret. fo.20.co.1

Q uod p̄ma tribulatio eccl'ię erit ab impio ad ſpoliandũ tpalia: ſcđa erit ab hęreticis & patarenis ad decipiẽdũ ſpiritualia q patareni ſunt qdã falſi & peſſimi chriſtiani: diabolo familiares excõmertio: noctis tpe cõuenientes ad ſynagogas ſuas & ibiq; peſſima opantes tertia tribulatio erit a ſarracænis & infidelibus. fo.20.co.3

Q uod ſub p̄fata triplici tribulatiõe reuelãdi ſunt duo ordines religioſoꝝ: ſed vnus prius: alter poſterius: mittẽdi ad p̄dicandũ euangeliũ a ſummo põtifice in vniuerſum mundum. fo.20.co.3

Q uod aliq p̄dicatores dictoꝝ ordinũ occidendi ſunt a beſtia.i.pſeudo papa. fo.20.c.3

Q uod dicti duo futuri ordines ꝓrſus mũdo mortui: deoq; ſolũ viuentes: aſcendẽt ad pfectionem vitę pariter & doctrinę. fo.20.co.4

Q đ p̄ma afflictio ſeu tribulatio q̄ erit a republica: erit quaſi os pſeudo ꝓphetę. fo.21.co.1

Q uod eremitę quarto tempore eccleſię floruerũt: quemadmodũ in ſynagoga ſub helya & heliſeo & filiis prophetarum. fo.21.co.1

Q uod p totũ iſtud decimũ caplm̃ icrepãť auerſiones grę coꝝ: vt q legat: intelligat. fo.21.c.1

Q uod ab aqlone.ſ.a reprobatis & alemãis veniet afflictio & ꝯmotio magna gentiũ pſidaꝝ: vt ponant eccleſias Romanę ſedis deſolatas & dep̄datas: p̄mo qa nõ audierũt verbũ dñi: ſcđo qa tepidi ſunt tertio qa q̄rũt q̄ ſua ſĩ & ñ q̄ dei.f.21.co.2

Q đ deus cõtriuit ſeptē capita draconũ.i. p̄ncipũ tyrãnoꝝ in aquis.ſ.in baptizatis: & p̄mũ cõtriuit in apoſtolis: ſecũdum in martyribus: tertium in doctoribus: quartum in virginibus & eremitis quintum in clericis & conuentualibus: ſextum in cruce ſignatis & fidelib⁹: ſeptimum in duobus futuris teſtibus. fo.21.co.4

Q uod p̄mũ caput diaboli fuit herodes: p quē: qa non potuit xp̄m: inocentes pueros deuorauit: ſecundum Nero: tertiũ Conſtãtinus: quartũ Coſdroe rex pſaꝝ: qntum Hẽricus p̄mus p̄nceps alemanoꝝ: ſextũ Saladinus: ſeptimũ Antixp̄s mixtus rex patarenorum: & ſingulus accipitur cum ſuis ſucceſſoribus. fo.22.co.1

Corripe me domine in iudicio correctionis ſed nõ in furore dãnationis. fo.22.co.1

Q uod neceſſe eſt vt eccleſia gñalis corripiať gñaliter a filiis huius mũdi: & boni pugnẽt ꝯtra malos & econtra. fo.22.co.1

Q uod in futura tribulatione eccl'iaſtici vexabunť a tribus & in tribus.ſ.a republica auferẽte ſubſtãtias reꝝ temporaliũ: ſcđo a gente ſarracena & pfida mutilante corpoꝝ mẽbra: tertio a falſa hęreticorum & patarenoꝝ ſynagoga inficiẽte ſacramẽta ſpiritualiũ. Vnde ergo exibunt via regni clauditur. fo.22.c.2

Q uod ſacerdotes carnales nũc non offerunt ſacrificia laudum pro cœleſtibus præmiis: ſed pro lucris temporalibus. fo.22.co.2

Q uod deus p̄cipit p̄dicatoribus veritatis & ſpũalibus vir s ne orẽt ꝓ impiis indicta tribulatione qa nõ exaudiẽtur a deo. fo.22.co.2

Q uod quinto tempore eccleſiæ: in quo ſedes eſt poſita & erecta: ſcilicet eccleſia clericorum nomine generalis: deus eam quaſi de cœlo in terram ꝓiiciet propter ſuperbiam ſuam: vt diſcat non alta ſapere: ſed humilibus conſentire. fo.22.c.3

Q uod romana eccleſia habet in circuitu ſuo: ab oriente Alexãdrinam ab occidente Antiochenã: ab aquilone hieroſolimitanã & a meridie conſtãtinopolitanam: eccleſiã. fo.22.co.3

Q uod eccleſia romana dicitur domina gentium ꝓpter eius ſuperbiam: quę mittit legatos cardinales & alios in vniuerſo mundo cum literis apoſto

licis: ſed quia non cognouit & humilia ri deſipuit exardeſcet ſuper eam furor in manis imperii ita ꝙ peccatores in ea crudeliter affligendi & extirpandi ſunt. fo.22.co.3
Quod eccleſia romana: q̃tum ſe glorificauit & in delitiis fuit & gloria: tantum pati habet: nam ab Alemanis ſpoliabitur: a ſarracęnis lacerabitur: & ab hęreticis & falſis xp̃ianis ĩpugnabit. f.22.c.4
Quod dux & caput vltimi ſtatus: qui deſignatur ĩ helia percutiet eccleſiaſticos terrenos: virga & gladio prædicationis. fo.23.co.1
Quod ſummus pontifex inſurget ꝯtra doctorẽ veritatis vt morti eum tradat. fo.23.c.2
Quod a quibuſdam ciſtercienſium egredietur iniquitas vt doctor ille non prophetet in nomine domini: & ſic eorum operibus & conſiliis moriatur & reprobetur eius doctrina. f.23.co.2
Quod qui cum peditibus currens laborat: multo magis laborabit cũ equis ſeu eqtibus: ſi tpe pacis plus tpe tribulationis. fo.23.co.3
Quod timendum eſt ne falſi chriſtiani conueniant cum ſarracęnis & aliis pfidis ad pſequendũ pplm chriſtianum in fide manentem. fo.23.co.4
Quod pontifices & prælati eccleſiæ conuenient & conſpirabunt [inuidia moti] contra doctorem veritatis. fo.23.co.3
Quod auferetur regnum a malis prælatis & auctoritas & poteſtas prædicandi & dabitur genti facienti fructum dignum pęnitentiæ vt qđ dicũt ore ẽt opere compleant. fo.23.co.4
Quod vota & pręces ſpiritualium virorum in mũdo degentium: ad deum clamant vt mittat veros operarios in meſſem populi chriſtiani vt malis ſacerdotibus & prælatis reprobatis: deperditis & ſubtractis: viri ſpũales & boni paſtores mittãtur in eccleſiam dei. fo.23.co.4
Quod ſicut proxima tribulatio erit generalis cõtra populum chriſtianum ita ſecutura eſt gñalis prædicatio. fo.24.co.1
Quod deus euellet p̃latos & ſubditos in dicta tribulatione: eos deponẽdo a dignitatib⁹ ſuis & cęteris tẽporalibus bonis: eoſq; interficiendo: alios bonos ſuſtituendo in loco eoꝶ. fo.24.co.1
Quod firmiter tenendũ eſt ꝙ duo ordines futuri ſunt ad quos verbũ dei duplicatim fiet. f.24.c.1
Quod prima tribulatio erit in corpore & bonis tẽporalibus: ſed ſequens tribulatio per antixp̃m erit in mẽte ferox & dura: Vide qũo. f.24.co.1
Quod populus chriſtianus vno quaſi tempore triplici afflictione affligetur: videlicet ab imperio in temporalibus: ab infideli populo in corporalibus: & a cętu hęretico in ſpiritualibus: nam eccleſiaſtici perdent tpalia: dabunt ſuppliciis corpa: tentabunt & ruent agmina fidelia. fo.24.co.2
Quod populus chriſtianus in omnibus vulnerabitur: vt vndiq; percuſſus fidem relinquat vel deſerat & perfidiam appręhendat: ſi poſſibile foret: tamen deus non permittet qui prohibuit ne tãgeret hoſtis verſutus aĩam iuſti Iob. fo.24.co.2
Quod primo ordini futuro datur & dicitur vt caſtitati inſeruiat & ſimiliter vt eius auditores carnalia deſerant & ad ſpiritualia indeſinenter aſpirent. fo.24.co.2
Quod futurum eſt propter atrocitatem tribulationis futurę: vt qui deo ſeruiunt a ſęculo ſecedãt & cęteri in fluctibus ſęculi emarceſcant licet fidẽ vel vitam inhabitu habeant quam opibus prauis impugnant. fo.24.co.2
Quod romana eccleſia quo ad iuſtos fidẽ xp̃i vſq; modo inuiolatã & illeſam ſeruauit & ſeruabit vſq; in finem. fo.24.co.3
Quod in proximo ſuſcitandi ſunt prędicatores veritatis in eccleſia qui prędicando populum chriſtianum reuocent ad vitam ſpũalem: qui iam fere totus computruit. fo.24.co.3
Quod ſicut chriſtus ad pręces marię & marthę lazarum reſuſcitauit: ita & nunc ad prędicationem duorum ordinum futurorum: ſuſcitabit de fecib⁹ peccatorum pplm xp̃ianum. fo.24.c.3
Quod dictorum ordinum: prior erit ſolicitus ad prędicationis myſterium & circa plurima ſęcularia cõturbandus: ſcđs vero ad audiẽdũ verbũ dñi & in orationib⁹ quieſcendum &c. fo.24.co.3
Quod nunc populus chriſtianus formatus ad imaginem trinitatis deformatus eſt vndiq; in peccatis: nam ordo laicorum coniugii fidem violat: ordo clericorum doctrinam eccleſię diſſipat: ordo religioſorum regularem obſeruantiam non obſeruat. Quis ergo eorum in ſuo ordine maneat: nullatenus uidemus. Quia omnes ſimul quaſi cõſpirantes in fide ad carnalia deſideria prolabuntur. fo.24.co.3
Quod euangelium mathei cum flumine tygri euãgelium lucę cũ flumine gyon: euãgeliũ marci cum flumine phyſon: & euãgelium Ioãnis cum flumine eufrate habent aſpectum. fo.24.co.4

Quod vbi regnat ebrietas: nullū cōſiliū nec ſecretum eſſe pōt prouerbiorum.31. fo.34.c.4

Quod prælati: & cæteri eccleſiaſtici & layci ſtudētes & ſeruientes auaritiæ: gulæ & luxuriæ aliiſq; vitiis: dei ſecreta ꝓuidēt: nec credēt pñt.f.24.c.4

Quod vinea ſodomorum: eſt eccleſia grecorum in ſecta arriana & ſabelliana doctrina: & ſuburbana gomorræ: plebes Romanæ eccleſię.ſ.latinorum infectæ patarenorum adulterantes verbum dei. fo.25.co.1

Quod quadruplex eſt iuſtitia iuſtorum: ꝑma perpetua ignorans defectum: ſecunda immortalis neſciens interitum: tertia ſecura vitans ſcādalū: quarta meritoria expiens perfectum. fo.25.c.2

Quod eccleſia carnalis cæcata cupiditatis albugine: ſcilicet terrenorum non poteſt videre: ſed ablatis temporalibus per rēpublicā videbit: & lumen coeli vitę contemplationis. fo.25.co.3

Quod neceſſe eſt vt ordo clericalis ad vitam arciorem tranſeat & religioſi alii: non ſæculo: ſed deo viuant: layci quoq; aut fideliter cum ſuis vxoribus agant: aut fornicantes in futuro diluuio.i.tribulatione gentiū diſperdant. fo.26.co.1

Quod ſub vno dictorum ordinum reuelādorum continebūtur diuerſi alii ordines ſeu gradus eiuſdem & fidelium recte viuentium nam in ipſo ordine præter doctores: erunt clerici qui deo ſeruiant: layci qui continenter & deo viuant & religioſe: ſpirituales & pęnitentes virgines quę a turbine ſæcularis ꝯuerſationis ſe abſcōdāt. f.26.c.1

Quod dictus ordo obedientiam & reuerētiam exhibebit ſummo pontifici & tenebit & obſeruabit apl'icam fidē et catholicā doctrinā eccl'ię quę eſt domus dei et porta cęli. fo.26.co.1

Quod tempore dicti ordinis reuelandus eſt antichriſtus in ſignis mendacibus: ſed doctores dicti ordinis defendent eccleſiam catholicam vt nec ipſe antichriſtus nec ſui doctores hęretici ꝓualeant aduerſus eam. fo.26.co.1

Quod tempore ipſius ordinis eſt apiendum oſtiū ſacræ ſcripturę ſcilicet vera intelligentia et pura veritas: ita ꝙ error hæreticorum non poterit contra veritatem. fo.26.co.1

Quod etiam in adiutorium dicti ordinis [per coruum ſignati] mittēdus et reuelādus eſt alius in columba ſignatus ad deſiccandas et deſtruendas hęreticorum doctrinas q̄ maxime ꝯtra eccleſiā catholicam inundabunt. fo.26.col.1

Quod hæretici non ſolum de philoſophis ſęculi doctrinas eliciunt ſed etiam deficultatibus ſacrę ſcripturę auctoritates et quęſtiones inducunt. Inde dicitur. Sermo eorum vt cancer ſerpit: qa nec cum eccleſia: prędicant: nec ſęculari prudentię ſe conformant. fo.26.co.1

Quia propter peccata: capientur et decipientur peccatores et falſi chriſtiani ab ipſis hęreticis, monētur vt corrigāt vias ſuas anteq̄ tenebreſcāt in futura tribulatione. fo.26.co.2

Quod reuertendum eſt ad dominum & orandum ne prædicatores veritatis & doctores affligantur ab hæreticis: ne ſi forte ipſis veritatis doctoribus impeditis: aut paſſis & expulſis: populus chriſtianus veluti grex ſine paſtore & doctore fidei in perfidiam corruant antichriſti. fo.26.co.2

Quod venient peruerſi qui fidē (qua iuſtus viuit) extinguant & doctrinam hæreticæ mortis inducant: qui luctum iuſtitiæ vertant in tenebras culpæ. fo.26.co.2

Quod prædicatores veritatis venturi: reprobatis principibus: ſcilicet prælatis cum clericis ſuis aut quaſi in cæcitate eſtuantis auaritiæ relictis: diſcurrent & perambulabunt ſuper totam eccleſiam & populum chriſtianum: ſpiritualiter conuerſando: prędicando: exorando: & exhortando: deſtruendo vitia & virtutes fouendo. fo.26.co.2

Quod prædicatio generalis fiet ī eccleſia: vt nemo ſe valeat excuſare de dei gratia: ſed quia ingrati eſſecti prædicatio tranſibit ad populos infideles: quibus autē erit ſanum cōſilium ſuſcipient in māſuetudine verbum prædicationum. fo.26.co.2

Quod proſpera & aduerſa ſæculi ſunt impedimēta currētibus quia & illa onerant & iſta conquaſſant. Idcirco fugientibus mundum: cum panibus & aquis occurritur: vt ſola neceſſaria & ſufficientia habeant & cętera abſcidāt.ſ. ſupflua.f.26.c.3

Quod iuxta dictum apoſtoli: habentes uictum & veſtitum: his contenti ſumus: uictum: ſcilicet tenuem & veſtitum ignobilem: ne aſinus carnis noſtræ ſtimulatus ſaturitate laſciuiat: vel cultu redditus lenis & nitidus ad ferendas obedientiæ ſarcinas impia libertate repugnet. fo.26.co.3

Quod nunc domina babylon: ideſt eccleſia veſtitur cocco & purpura: diues biſſo: curiales regii mollibus: idcirco deprimetur. fo.26.co.3

Quod q̄tum diſtat: ortus ab occidente: lōgius habetur iuſtus a reo. fo.26.co.3

Q͞d ſpūales viri plorabūt:ꝑmo ſi p̄lati & alii ma li xp̄iani nō audierint & cōuerti ad deū noluerīt plorabūt deide q̄a in p̄ſſura multi capient p̄ſerti eccl'iaſtici:q̄a amittēt prorſus coronam ſuæ dignitatis & gloriæ. fo.26.co.4
Quod eccl'ia & vita clericoꝝ tranſlata eſt tota ad commertia tp̄alia & ſæcularia:& ḡnaliter cū laycis ad peccata. fo.26.co.4
Q͞d a germania veniēt pſecutores eccl'iȩ & auferēt ab eis ſubſtātias & corpa mactabūt.fo.26.co.4
Quod eccleſia inſtruxit & docuit in ſui luxuria & euerſiōe capitis p̄latoꝝ[hoſtes ſuos vt eoꝝ glīæ æmulatores exiſterēt nā ſicut a ſæcularibus p̄ncipibus tp̄alia auide p̄cepat eccleſia ſic auidi⁹ reſumēt ipſi p̄ſtita]q̄ſi debita p̄ vſurā fo.26.co.4
Q͞d eccl'ia romana ob anguſtiā tp̄alē ex repub.& hæretica p̄ſſura ac ēt gētiū infideliū inundatiōe: amitēdo tp̄alia pariet geminos ordines inutero fidei colluctātes quoꝝ maior ſeruiet minori/ q̄a ꝑ or oportet minui.ſ.pati cū ordine clericoꝝ: minorem aūt creſcere in ordine ſp̄ūali nec ipſe imunis erit a perſecutione ſæculi. fo.27.co.1
Quod ipſi duo ordines ſimpl'r & humiliter naſcētur ipſi eccl'iȩ q̄ cælare nō poterūt clericoꝝ malitiā & abſcōdere ignominiā laycoꝝ: nā deficient ſupbos religioſos:auaros p̄latos: & ſubditos: & laycos luxurioſos: facti quaſi impetrā ſcādali & offenſionis lapidem:terram eccleſiȩ vndiq; occupantem. fo.27.co.1
Quod dictoꝝ ordinū p̄dicatores pccā p̄latoꝝ & cæteroꝝ iproperabūt & reuelabūt annūtiādo fidem & pœnitētiam ſuadendo:vt conuertantur & a malis deſiſtant. fo.27.co.1
Q͞d p̄lati ſubditi & eccleſiaſtici: indurati in malum territi timore inualide tribulationis in fugā conuertenī[ab eis ſubtracta ſubſtātia tp̄ali]& diſpergentur in ſæculo ita vt nō ſit eis locus ſtabilis:circū quaq; vagātibus nam religioſi clauſtra deſerent & fugient. fo.27.co.1
Quod eccl'ia in ſupbia obliuiſcit̄ deū:& in abundātia nititur mendaciis. fo.27.co.2
Quod ecleſia tribulabit̄ & flagellabit̄: ſed indurata non mūdabit̄ aut emēdabit̄ a peccatis:& ab ea per mortem ſubtrahent̄ multi:nec ſic corrigetur: ſed putreſcet in peccatis:idcirco crebra erit ei⁹ cōtritio vt ex toto rubigo falſitatis & malitiæ exeat ab ea. fo.27.co.2
Quod deus in futura tribulatione liberabit populum chriſtianū per duos futuros ordines ac ſi per Moyſen & Aaron:ideſt prædicando ad pœnitentiam reuocabunt. fo.27.co.3
Quod in proximo fienda eſt generalis prædicatio futuræ ire & pœnitentiȩ per prædicatores dictos. fo.27.co.3
Quod dicti prædicatores parum proficiunt prædicando: occæcatis in peccatis ſed reportant vaſa ſua vacua:ſcilicet ſine fructu pniæ ipſorū peccatorum & malorum chriſtianorum.fo.27.co.3
Quod prȩlati & beneficiati eccleſiaſtici: imminēte & ſeuiente procella & prȩſſura imperii & deficientibus redditibus beneficiorū: lugebunt & clamabunt & præ triſtitia abſorbentur: & confuſi operient capita. fo.27.c.4
Quod duos ordines religioſorum quos mundus expectat:paritura eſt eccleſia in dolore tribulationis imperii:quos relinquet in mundo pro ſemine:areſcēte doctrina in prælatis & magiſtris: ſe excuſantibus quaſi non debeant prædicationi intendere. fo.28.co.1
Quod multi ſunt hodie qui laqueis auaritiæ & ſymoniȩ illaqueati:religionē ingrediuntur:& ſtant in ea propter monilia temporalia:& magis ꝑpvitam & deſideria carnalia]q̄ propter honeſtæ ſobrietatis abſtinentiam: fo.28.co.2
Quod iam multi viri lugent ruinam eccleſiæ de q̄bus dicitur.Reliqui mihi ſeptem milia virorum ſcilicet perfectorum qui non inclinauerunt genua ſua baal. fo.28.co.2
Quod talibus iuſtis hodie initendum eſt & cū eis in abſcōdito lamentandū & ponedū faciē īter genua humil'r cū helya ſi forte cȩlū eccl'iæ tenebrādū præſſuris vel doctoribus veritatis ſignatis in nubib⁹ in q̄bus arcū p̄dicationis[iſignū diluuii cōpeſcendi ſucceſſuræ tribulationis & irȩ] ponet miſericors deus iuſtus:ſi forte peccator populus xp̄ianus a ſono euangelii p̄dicādi mūdi mala fugiāt & in ſecreto pniæ ſe abſcondāt.fo.28.c.2
Quod uiri ſp̄ūales futuri ſunt in terra eccl'iȩ:more coloni eam prædicationis ſemine excolendo. Viatores in paupertate viuendo vagi ſollicitudine diſcurrendo fortes tribulationes ſuſtinendo. fol.28.co.3
Quod pontifices Romani dilexerunt mittere legatos ſuos ob vanam gloriam & auaritiā: quod deo diſplicuit:punire ſatagens per reipublicȩ iracundiam. fo.28.co.3
Q͞d auaritia tp̄alia deſtruit:luxuria vero ſp̄ūalia frāgit auaritia q̄dē extirpi poteſt: q̄a facile quis

terrena reliquit ſeu deponit;ſed luxuria pene ido mabilis eſt qa extirpari nõ põt:cum ſemper bel la innouet: & ſi quandoq́ȝ atterendo percutitur Paulo negligendo curatur. fo.28.c.4
Q ꝺ deus indicta tribulatione nõ exaudiet:nec p̃ces & ſacrificia acceptabit: ſed reprobabit:& puniet eos:i ducẽdo quattuor mala.ſ.mortẽ ſiue peſtem:gladiũ:famẽ & captiuitatẽ. fo.28.co.4
Q uod deus in oĩbus tpib⁹ ſtatuũ:ſeu tribulationibus:ſemp reliqt aliquos iuſtos p ſemie:ex quo propagatur ſequens ſtatus. fo.29.c.1
Q uod multi puniẽdi & flagellãdi ſunt ſexto tpe eccliẹ.ſ.in aptione ſexti ſignaculi: reſeruatis aliis pro ſemine vſq́ȝ ad ſeptimũ caput draconis.i.antichriſti;quo tpe vẽturi ſunt duo ordines ſpũales: q imũdo diſpergẽdi & occidẽdi ſunt. fo.29.co.1
Q ꝺ ex his alii relinquent ꝓpagãdi in finẽ ſęculi:i quo cauda dracõis.i.gog nouiſſim⁹ antixp̃s imittet contra fideles tribulationẽ intollerabilẽ: quẽ domin⁹ Ieſus ad iudicium properans: interficiet ſpiritu oris ſui. fo.29.co.1
Q uod p̃lati & doctores:q carnaliter & proſpe viuũt & nihil p vitæ prauitate falſæq́ȝ doctrinæ merito ſcãdali ſuſtinerẽ putãt:demulcẽt pp̃lm ꝓphetãtes & dicẽtes hęc mala futura & ſcãdala in ecclia gñali:non eſſe ventura. fo.29.c.1
Quod bonũ eſſet p̃fatis carnalibus ſi tm̃ ſe ipſos i abyſſum carnalitatis impellerent:& nõ ſequaces: vel auditores eoꝝ vel alios ſubditos ſecum traherent ad malum. fo.29.co.1
Q uod hęretici nõ putãt:cũ falſa inſtruãt:ꝙ ꝓſpera deſiuant:& ꝙ in iferno pericula incẽdiaq́ȝ ſubſiſtant ſed audi Iob. Q uis poterit habitare cum igne deuorante. fo.29.co.2
Q uod pſeudo ꝓpheta dicit falſa:ſapit terrena: cõtemnit diuina:& fallit populum. fo.29.c.2
Q uod notãda ſunt tria in cælo.ſ.ſol: Luna:& ſtellæ:tria in mũdo videlicet miſeria:lutũ: & fex: & tria in inferno: videlicet ignis:nix:& ſpũs ꝓcellarum.Sol p̃fectionis:luna incorruptionis: ſtellæ virtutis & btitudinis. Miſeria tribulatiõis: lutũ ambitionis & fex corruptionis. Ignis cõſumptionis:nix diſſolutionis & ſpiritus procelloſæ exagitationis. fol.29.col.2
Q uod in futura tribulatiõe:illi qb⁹ ſanũ cor erit cõfident in dño & patiẽter expectabunt ſalutare dei:cæteris vero pacẽ & reſtitutionẽ/rerũ p̃ditarum p impium alemanoꝝ[q̃rentibus] mala ſupaddentur:nã ab infidelib⁹ & hæreticis: veniẽtes turbines & p̃ſſure/diſpergent eos. fo.30.c.1
Q ꝺ pp̃lo xp̃iano dato in reprobũ ſenſũ & carnalem intellectũ/duob⁹ futuris ordinibus a deo p̃cipit:ne p eo orent aut deo ſupplicent ſed potius p̃dicantes:percutiẽt eos denũtiando & oñdendo eos fore deponẽdos & corruẽdos a gladio reipublicę:a cane gẽtis p̃fide: & a cõgregatione hæreticorum & patarenorum. fo.30.co.3
Q uod ex culpa romanoꝝ pontificũ: reges & principes terræ eſtuabunt contra eccliam: & cõtra tã prælatos q̃ ſubditos. fo.30.c.3
Q uod dignitas ecclię nõ debet eſſe ſup̃ba ſed humilis:cultura ſacerdotalis nõ cupida ſed liberalis vita regularis ſobria:non ſolubilis:more gentiũ ydolatrarum.i.ſæculariũ deſiderioꝝ: & qa tales non impetu ſpũs:ſed corpis & ſęculi ambulantes incorrepti remanẽt ſub põtificibus: tradẽdi ſunt i manu ipii:& gẽtiũ ĩfideliũ puniẽdi. f.30.c.4
Q uod in futura tribulatiõe mens paſtoꝝ & p̃latoꝝ ægrotabit in gl̃ia dũ ſtabũt viliſſimi & deſpecti & indigni decore regio. fo.31.co.1.
Q uod a flumie dicto gozã[quod includit tribus illas.ſ.iſraelitas captiuos]credit auctor denominari gog & magog fo.31.co.2.
Q uod futurũ eſt ut ſtilus anguſtiæ illius diei:crebrius infacie ecclie frequẽtet:ut q̃ ſaltẽ erubeſcere noluit a peccatis flagellum experiat correctionis in pœnis. fo.31.col.4
Q uod q̃uis viri ſpũales in ſæculo dirigẽdi orẽt p pp̃lo xp̃iano iã verſo in ſynagogã ſathanę:nihil tamen eis proderit dum cor ſuum fortius indurabunt in malis. fo.32.co.1
Q uod tribulatio futura ꝯtra falſum pp̃lm xp̃ianũ:& eccliam p̃mo erit a republica ſubſtãtias auferendo:ſcđo a gente p̃fida mortẽ corpoꝝ inferẽdo: tertio a ſynagoga hæretica & patarena aĩas ad inferos detrahẽdo. fo.32.c.1
Q uod vaſtator vẽturus.ſ.Impator dicitur ap de ſylua:cui ferus ſingularis.i.ppl̃s infidelis adiũgẽtam ad exterminandũ vineã clericoꝝ q̃ ẽt laycoꝝ & regularium: & tabernacula & tuguria diſſipanda. fol.32.col.4
Q uod Alemani venient vaſtaturi eccliam Romanã q non ſolũ p̃latos puniãt:ſed ẽt ſacerdotes & laycos tenebris mæroris inuoluant: vt purgetur eccleſia. fo.32.co.4
Q uod eccleſia Romana deficiet in futura tribulatione quo ad tpalia p rẽpublicam: & infirmabiẽ quo ad ſpiritualia per hæreticos. fo.32.co.4

Q uod ſub angelo ſeptimo canēte tuba: trāſibūt tempora laborioſa eccleſię & actiuę vitæ: vt coſlant filii vitæ cōtēplātis ſabbata ſua. fo.32.c.4
Q uod neceſſe eſt in aptione ſeptimi ſignaculi de caligine lr̄æ & laboris educi doctores nouos ad lucē ſpūalis doctrinæ & vitæ. fo.32.co.4
Q uod ſexto tpe eccl'iæ: tam in eccleſia Romana q̄ græca: ppl's xp̄ianus īfirmādus eſt in fide: abū dāte multorum malitia & charitate nihilominus frigeſcente. fo.33.co.1
Q uod futuꝝ eſt vt eccl'ia Romana ingremio fidei geminos pariat viros. Virū.ſ.rixæ quo ad pdicandū euāgeliū & ſtatuēdū ſpūm vitalē.i. itellectū: & viꝝ diſcordiæ quo ad caſum mūdi.ſ.deſolādū ppl'm carnalē in vniuerſo orbe. fo.33.co.1
Q uod dicti pdicatores: pdicabūt ſine ſtipēdio cupiditatis tn̄ maledicenť quaſi ſeductores: a malignis: ipſis nihilominus dicētibus ſe miſſos in bonum ſalutis eoꝝ occurrēte ſpū dei in eos in tempore afflictionis. Imperii: & ſaracenorum & patarenorum & aliorum infideliū. fo.33.co.1
Q uod tpalia bona & ornamēta eccl'ię: tollet imperiū pp diſcordiā interiectam. fo.33.co.2
Q uod in pximo venturi ſunt pdicatores: in eccleſia apparētes veluti flores: q more turturis vitaꝫ cælibem deducentes: in vocē pdicationis erūpēt vt ſuccidant ſarmenta neqtiæ & fructus iuſtitiæ ponant: arguendo pęnitentiæ refrigerium & charitatis: & oſtendendo in proximo imminere eccleſię tribulationem. fo.33.co.2
Q uod vita illoꝝ viroꝝ ſpūaliū futuroꝝ pdicatoꝝ damnabiť a carnalibus pniam cōtemnendo: eoſq; hoſtes veluti expugnatores vitiorum mortalium ſentiendo. fo.33.col.3
Quod venturi ſunt pdicatores ſpūales i defenſionē: eccleſiæ: in fide fortes: & in ſuſtinēda tribulatione tā tyrānoꝝ q̄ hæreticoꝝ. fo.33.co.3
Quod ſi ſemp impii ſuas: in corde rectos & iuſtos crudelitates acuerēt iuſti forſitā p īpatiētiā tędiū: ad malitias boni ppoſiti intorquerēt: dn̄s āt non relinqt virgā pcōris & furioſi: ſup ſortē iuſtoꝝ: ſed ſupponit manū ſuā adiuuādo. f.33.c.3
Quod futuri pdicatores liberabūt eccl'iam .ſ. pdicādo: a carnalib⁹ deſideriis fideliū mentes abſcindēdo: ppetua pmittēdo: primo vt terrena abiiciant ſecundo vt vitia conterant: tertio vt ęterna conquirant. fo.33.co.4
Q uod ſpūales pdicatores eccleſiæ.ſ. duo ordines affuturi: qui veniēt ſubuerſuri filios carnis: pdicatione & doctrina: ſe cedent a tumultu mūdi & q̄ſi circa flucta iordanis cum filiis prophetarum perſiſtent: & maxime īminente præſſura eccleſię ruinaq; ſæculi. fo.33.co.4
Q uod pdicatores veritatis pdicti: ppagabūť ex patribus platis & religioſis & clericis: doctrina: ſed nō vita: qa neceſſario ſubtrahentur a ſæculo: vt cum Moyſe tandem ægyptum ſæculi oī plaga ſubuertant. fo.33.co.4
Q uod layci lætantur: cū male faciūt & exultāt in rebus peſſimis: clerici vaganť: qa caput circuitus eorum: labor labioꝝ ipſoꝝ opict eos. Putreſcūt religioſi: ita vt nulli vſui iā ſint apti. fo.34.co.1
Q uod nūc nō eſt in platis q laycos a culpa reuocet: nec q clericoꝝ inſaniā aggrauet: aut religioſoꝝ nequitiā zelo diuino contundat. fo.34.co.1
Q uod indicta pſſura interdiceť pdicatoribus veritatis nē prædicent diuinū verbum a tyrānis & pſeudo prophetis. fo.34.co.1
Q uod illi duo futuri ordines: nec laycis: nec cū clericis nec cū aliis religioſis communionē habebūt ſed tanq̄ iſmael: contra oēs impios & impęnitentes inſurgent pcutiendo eos gladio diuini verbi & bonis operibus. Et ſimiliter impii & impęnitētes contra eos. fo.34.co.2
Q uod dicti viri & pdicatores ſpūales germinabūt duodecim pncipes qa in ſimilitudinē aploꝝ duodecim in ſęculo diſpergēdi ſequaces veritatis deo generabunt in fide. fo.34.co.2
Q uod dicti pdicatores prohibenť adeo: carnaliter agere ſeu viuere cum laycis: cōuiuare ſplēdide cum clericis: plāgere & forte inutiliter cū religioſis: quia non mitteneť adeo vt cū eis maneant aut eoꝝ ſequantur errores: ſed potius ſiqd vitioſum eſt in eiſdem euellant & deſtruāt pdicando & arguendo in virga iniquitates ipſorum carnaliū & impænitentium. fo.34.co.2
Q uod iſti pdicatores poſt iuſtificationē eccl'ię p præſſuram: mitteneť ac ſi ex ſyō & archa: ad cōpeſcendū diluuiū carnaliū vitioꝝ. fo.34.c.2
Quod iſti pdicatores nō erunt ypocrite triſtes: nō guloſi quoꝝ deus venter eſt: nō luxurioſi: hn̄tes pręcinctos lumbos & lucernas ardētes: caſtitatē .n. hn̄tes laycoꝝ luxuriam repment: ſobrietatem tenentes: ebrietatē clericoꝝ redarguent: lætitiam amātes religioſoꝝ triſtitiam ſubuertent: pmo vt ſint immaculati in via ſcdo attenti in lege dn̄ica: tertio vt læti cōueniāt in pręſſura. fo.34.co.3
Q uod pma ętas mūdi fuit ab Adam uſq; ad Noe

vbi interdictum fuit vitiũ gulæ: ſecunda ab Noe vſq; ad habraam vbi interdictum eſt ne comederent carnem cum ſanguine: tertia ab habraam (quę diuiſa eſt in moyſe) & extenſa vſque ad Dauid: in qua facta eſt circũciſio manifeſta: quarta a Dauid vſq; ad transmigrationem Babylonis, in qua cultus dei ampliatus eſt quinta ab inde vſq; ad chriſtum. in qua: alii reuerſi ſunt hierusalem: alii remanſerunt. fo.35.co.1

Quod futurum eſt vt circa principia tertii ſtatus mũdi [quem in ianuis tenemus] ecclesię duo ordines reuelentur & oriantur: qui velut alter manaſſes hinc inde Iordanem poſſideant: & Effraim in montibus hæreditatem accipiant incorruptam ad deducẽdã archã dñi. i. ecclĩã militãtẽ. f.35.c.2

Quod ſicut apoſtoli de ſynagoga depulſi philoſophos huius mundi & tyrannos ad fidem eccleſiæ pertraxerunt: ita & nunc oportet per alios euangelicos viros educi clericos ſimul & laycos obſtinatos ad ſpiritualem obſeruantiam. fo.35.co.2

Quod ſecundum multitudinem hoĩm conuertendorum ad veram fidem: mittentur prædicatores ad eos conuertendos. fo.35.co.3

Quod tria ſunt genera piſcatorum ſicut tria ſunt genera aquarum videlicet maris: fluminis & paludis: & tria ſunt genera ſeu ſpecies venatorum ſicut tres ſunt ſpecies ſtationum: ſcilicet mõtis: collis & foraminis nota. fo.35.co.3

Quod palus & ſtagnũ: idẽ ſunt flumẽ & fons idẽ ſunt: ꝯgregatio aquaꝶ & mare idẽ ſunt. f.35.c.3

Quod prædictaꝶ aquarum diuerſe ſunt qualitates & ꝓprietates. Nam aliæ ſunt ſulphureæ: aliæ bituminis: aliæ ſalſæ: aliæ calidæ: aliæ dulces: aliæ viuæ: aliæ mortuæ: alię amaræ: quaꝶ primæ ſunt voluptuoſæ: ſecundæ cupidæ: tertię tumidæ: quartæ proſperæ: quintę affectuoſæ: ſextæ fœcũdę: ſeptimæ ſiccæ octauę aridę. f.35.c.3

Quod aquæ maris ſunt ſalſæ: amaræ: tumidę: ſteriles & ſiccæ. fo.35.co.3

Quod aquæ paludis ſunt graues: calidę: putridę: & inutiles. fo.35.co.3

Quod aqua fontis vel fluminis eſt fluida: viuida: dulcora: fæcunda: & aliqñ turbida: & ſi putei ſit profunda. fo.35.co.3

Quod in paludibus denotatur ſimplex doctrina legis ad laycos: in fluminibus ſcriptura noui teſtamenti ad clericos: in mari vero ſpiritualis intelligentia quo ad religioſos in tertio ſtatu: in pͥma ſcriptura piſcatur Moyſes: in ſecũda chriſtus: & in tertia angelus. fol.35.col.3

Quod in Moyſe notantur doctores primi ſtatus: a Iacob vſq; ad chriſtum: in chriſto doctores ſecundi ſtatus: a ſe vſque ad dies iſtos: in angelo doctores tertii ſtatus: a nobis vſq; in finem ſæculi ſucceſſuri. fo.35.co.3

Quod præmiſſorum doctorũ primi piſcati ſunt in lr̃a teſtamenti veteris ad literam quæ occidit. Secũdi in litera teſtamenti noui. In litera & ſpiritu q viuificat. Tertii in ſpirituali intelligentia ſalientis in vitam æternam. fo.35.co.4

Quod perfidia arrianorum multi heremitæ & virgines perſecuti ſunt & diſperſi quorum alii vt helyas: alii vt helyſeus: alii vt filii prophetaꝶ: quaſi ſol: luna & ſtellæ in firmamento aquas ab aqs diſterminantes: capti ſunt in ſagena. fo.35.co.4

Quid tibi uis in via ægypti vt bibas aquam turbidam. Egyptus mũdus cuius via eſt auaritia: de qua ſalubriter volũtatem excutimꝰ ſi aquam terrenæ appetentiæ non haurimus: hæc dicitur eẽ turbida quia diuitiæ magis turbidant animum q̃ ſerenent. fo.36.co.2

Quod beſtia: quam daniel ſeptimo variam & deformem. ſ. quadrifariã deſcribit videlicet primam leenam: ſecũdam urſum: tertiam: Pardũ: & quartam diſſimilem aliarum: denotat quattuor perſecutiones quattuor temporum eccleſiæ: a quattuor diuerſis perſecutoribus: quorum primi fuerunt iudęi contra apoſtolos: ſecundi pagani contra martyres tertii arriani & ſequaces contra doctores catholicos: quarti mahumetici contra eremitas & virgines. fo.37.co.3

Quod ſexto tpe eccleſia Romana in prædam & ſeruitutem dabitur nouis caldæis. i. aleman[illegible] imperio: ſimul adiunctis: falſis chriſtianis: gen[illegible]bus, agarenis & impiis patarenis pſeudoq; pro[illegible]phetis. fo.37.co[illegible]

Quod eccleſia Romana ſub ſexto tempore: complebit tempora ſua: quibus affligatur cum cæteris eccleſiis in ſpiritu vehementi dominici furoris & gladii. fo.37.co.4

Quod multi ex populo xp̃iano: tã layci: clerici [illegible] religioſi: q̃ ẽt pͥdicatores veritatis occidendi ſunt ab illa diſſimili beſtia. fo.37.col.4

Quod in tempore futuræ tribulationis: imponet ſilentium prædicatoribus veritatis: aut certe tãta erit acerbitas tribulationis: vt magis hoĩes ſe abſcondant q̃ velint audire verba vitæ: & ſic fruſtra quaſi laborent ꝓphę illi duo. fo.37.co.4

Quod in

Quod in principio tertii ſtatus reuelandi ſunt p̄dicatores euangelici & mittendi ab eccleſia Romana in populo chriſtiano:quo tempore eccleſia amittet temporalia. fo.37.co.4
Quod dictorum prædicatorum alii deſigantur p petrum & eius nauiculam & alii per Ioannem & eius nauiculam:quorum quidam pugnabunt cū beſtia illa diſſimili & terribili & alii mittentur p̄dicaturi ad alias nationes. fo.37.c.4
Quod petrus nudus ſupra mare ambulans : vidēs ventum validum:venientem: timuit : & forſitan demerſiſſet ſi ſaluatoris non obuiaſſet aduentus. fo.38.co.1
Quod layci : clerici & religioſi concurrent ad futuros prædicatores velut ad archam diluuio imminente. fo.38.co.3
Quod futurorum prædicatorum,alii prędicabūt in populo chriſtiano & alii in populo infideli:in quibus erunt oculi dei:vt videlicet non ſolum in ſana doctrina & intelligentia:ſed etiam ne eos la teat angelus falſitatis:comprehendent enim ſapiētes ſæculi in aſtutia ſua ſpūali. f.38.co.3
Quod charitas refrigeſcet in populo chriſtiano:& abundabit triplex iniquitas ſcilicet irregularitas vagæ inhoneſtatis in religioſis:cupiditas terrenæ ambitionis in clericis:peruerſitas malæ operationis in laycis. fo.38.c.4
Quod duplex erit tribulatio contra eccleſiam:prima videlicet reipublicę & ſecūda gentis incredulæ & crudelis. fo.38.c.4
Quod monachi & religioſi habent ydola Rachelis ſubſtramentis pęnitentiæ: quia ſecundum conſuetudinem mulierum accidit eis ſcilicet effeminatorum vt non confiteantur vitia ſua : ſed magis abſcondant:& contaminent religionem abhominationibus:vitiis & prauis affectibus ſuis contra quos dicitur.Reuela domino viam tuam: ſcilicet nequitiæ & ſpera in eo de gratia miſericordię:& ipſe faciet:qa delebitur iniquitas. f.38.c.4
Quod peccatum Romanæ & totius eccleſiæ generalis ſcribitur in prophetis & prædicatur in aliis prophetis cito venturis:ſcilicet duobus ordinibus ad detegendam ignominiam Matris ſuæ eccleſiæ:ſcilicet prælatorum ſuorum : clericorum & religioſorū:doctrina.ſ.ſpirituali dura & forti: ſtilo.ſ.flagelli punientium. f.38.c.4
Quod q̄uis magna offenſa fuerit : ſodomitica labes: eſt tamē maior ſymoniaca prauitas eccleſię: quia illa fuit corruptio ex qua ſodoma ſubuerſa fuit in momento:q̄to ergo magis eccleſia quæ in iuda deſignata ſubuertenda eſt. fo.39.co.1
Quod in futura tribulatione:omnes prædandi & flagellandi ſunt:prælati: ſcilicet clerici religioſi & layci nam omnes præuaricātur: & a maiore vſque ad minorem oēs auaritiæ ſtudent:aliiſq; prauis actionibus. fo.39.co.1
Quod carnales homines qui non cœlum:ſed ſęculum diligentes:inquo eſt omnis verſutia: fraus & dolus videre bonum non poſſunt: quia cæcati in temporalibus:non bonum ęternum conſpiciunt: ſed malum in ſeculo palpant: propterea habitabunt in terra ſalſuginis infernalis. f.39.c.2
Quod ſicut perdix fouit quem non perperit: ſic eccleſia Romana quæ in perdice ſignificata eſt [habens zelum dei ſed non ſecundum ſcientiam] fouet patarenorum ſectam:non puniendo & extirpando e medio fidelium & ideo cum inſteterit perſecutio in proximo:eius aſtutias euadere non poterit:quin etiam de eruditis & fidelibus multos non euertat. fo.39.co.3
Quod eccleſia inuite relinquet bona temporalia & terrenas diuitias quas (non reſecando ſuperfluas)incaute diu poſſedit.Et hoc indimidio dierum ſuorum.i.dum ſe in eis proſpere viuere putabit. fo.39.c.4
Quod eccleſia ne amittat temporalia:reſiſtere conabitur reipublicę in nouiſſimo ſuo inſipiens apparebit:vniuerſa amittendo:nam Romanum imperium federabitur cum ſarracęnis & gentibus infidelibus:additis ſibi pſeudo prophetis: ſectæ videlicet patarenæ:& aliis pſeudo populis.ſ. falſis xp̄ianis:& hi oēs inſurgent ꝯtra eccleſiam vt deſolatam eam faciant. f.39.c.4
Quod in ſtatua illa a daniele deſcripta : vna pars fuit aurea videlicet in babyloniis & caldæis:erea in paganis & romanis:argentea in gręcis & arrianis & ferrea in perſis. fo.39.co.4
Quod imperium romanū & beſtia ſeuiens ſarracęnorum:& pſeudo prophetarum & patarenorum bellabūt contra eccl'iam ꝓ eo ꝙ non cognouit tēpus viſitationis ſuæ. f.39.c.4
Quod falſi paſtores & mercenarii:qui portant typum perdicis(a perdendo dictæ)mactant & perdunt & relinquunt oues & fugiunt . Et ſic veluti indiſcreti cum ouibus pariter punienť. f.39.c.4
Quod in tanta neceſſitate & tribulatione (quę in proximo fiet) orandum eſt a dn̄m ne eccleſiam ſuam deſerat. f.39.co.4

Quod venturi ſunt & adeo miſſuri prædicatores euicino vt populum xp̄ianum admoneāt & ſollicitent ſi forte cōuertant̃ & viuāt:& adducāt deū inueniam quod diſponebat ad iram. f.39.co.4

Quod in ſeptem t̄pibus ecclīę terminādus eſt ſcd̄s ſtatus mundi:quoꝝ ſex ad laborem: ſeptimū vero ad requiem dabitur. f.39.c.4

Quod neceſſe eſt vt adhuc p̄dicātibus futuris duobus teſtibus:p̄lati & paſtores eccleſiæ flagellentur ſub Romano imperio & a gentibus alienis & infidelibus. f.40.c.2

Quod ex acerbitate tribulationis corpa mortuorum remanebūt inſepulta: & multi ad vitā pniæ ſe cōuertent:ne pereāt & influctib⁹ diluuii ſimul īuoluant̃ cū fornicatorib⁹ abſorbēdis. f.40.c.3

Quod hæretici patareni ſunt limus & fex oim hæreticorum: a quibus eccleſia magnū patietur diſpendium. fo.40.c.3

Quod eccleſia romana pp ſymoniā & auaritiā p̄latorū:ſpolia t̄palium a republica perdet:pp ſuperbiam & cōtumaciā puniet̃ & humiliabit̃ ab infidelibus:pp luxuriā prauāq; vitā vel ēt doctrinam:a ſynagoga hæretica & patarena:& hoc quidem iuſte:quia noluerūt qeſcere ab erroribos ſæculi & enormitate peccati. f.40.c.3

Quod futuꝝ eſt vt de romana ecclīa prodeāt duo ordines infra principia tertii ſtatus:qui p̄dicatione ſua & ſolicitudine decunctis finibus ppl̄i xp̄iani hoīes ad grām miſericordię attrahant:vt de vaſis irę:vaſa grē faciant & honoris. f.40.c.3

Quod multi in tribulatione futura expaueſcentes diuinum iudicium:de ſæcularibus fluctibus: ad quietem vitæ perfectæ:ſcilicet religionem confugient. f.40.c.3

Quod vita ſpūalis ipſius religionis(q̄ intra ſextū tempus)[in iminēte diluuio] initiabit̃ clarificanda in ſeptima ætate ſęculi velut in ſabbato [vt ſecundum ap̄l'm]relinquatur ſabbatiſmus populo dei. Ad quam multi vexati a tribulatione malorum cōcurrent ex oībus finibus mūdi vt in ea ſaluet̃ ſemē ſup terrā ac ſi in archa noe. f.40.c.3

Quod ſicut rubē per cōcordiam reſpicit ecclīā hieroſolymitanā tribus Beniamin anthiochenā:tribus manaſe alexandrinā:tribus Effraim cōſtantinopolitanam:ita tribus Iuda reſpicit & ſignificat totam eccleſiam Romanam & latinam in occidente diffuſam. f.40.c.4

Quod myrthus herba ſeu virgultū deſignat caſtitatem. f.40.c.4

Quod qui vehementer & nimis p̄męmūt intellectū ſacrarum ſcripturaꝝ eliciunt ſanguinē carnalis intellectus qui occidit aīam:ideo ſapere debem⁹ ad ſobrietatem: quia violenter interpretando aut carnaliter ſapiendo ſacras ſcripturas:eas violamus. f.41.c.1

Quod dura valde erit percuſſio Romanæ eccleſię nam prius t̄palia auferent̃:ſcd̄o occidendi in corpore & vſq; ad p̄ditionem aīarum. f.41.c.1

Quod illos duos reges quos frixit rex Babylonis in igne:quidam intelligunt fuiſſe duos præſbiteros neq̄ Suſannam dehoneſtare q̄rētes. f.41.c.1

Quod rex babylonis ſignificat & reſpicit per concordiam imperatorem romanum huius temporis & tyrānos: Achab ſignificat gręcos:& Sedechias latinos:quia & ille regnauit in tribus iſrael & iſte in iuda: vnde ſicut affligenda eſt eccleſia græcorum:ita & ſequit̃ afflictio ecclīę latinoꝝ. f.41.c.2

Quod græci diuiſi ſunt a fide:ſed latini nunq̄ a fide deficient quia fidem Romanę eccleſię nulla hereſis vnq̄ violauit aut ſcidit:ſed in ęternum inuiolata permanebit. f.41.c.2

Quod apprehenſio petri deſignat apprehenſionē Romanorū pontificum: qđ initiatum fuit in paſcaſio papa:ſed conſumādum plenius eſt in ſucceſſoribus ſuis. f.41.c.2

Quod neceſſe eſt in proximo affligi populum chriſtianum a tyrannis impii & gētibus infidelibus & hæreticis:ſed primo ab imperio. f.41.c.2

Quod ſæuiente procella tribulationis: eccleſia fatigabitur nimis ita vt non poſſit vitæ contemplātis percipere libertatem:ſed tantum ſentire fragrātiam & odorem duorum ordinū futurorum deſignatorum in eſau & Iacob:qui ingreſſuri ſunt terram lactis & mellis vitæ ſpiritualis: ſcilicet & doctrinæ. fo.41.c.2

Quod apprehendēdus ē Petrus.ſ.ſūmus pontifex & ligandus. fo.41.co.3

Quod poſt procellā imperii:ſequit̃ tribulatio gētis perfidæ.ſ.infidelium quæ ſicut mare rubrū patebit fidelibus p̄dicatoribus veritatis. f.41.c.3

Quod in futuris gentibus īfidelibus: fornicatores terrę & babylonis filii alemanorum principes abſorbeantur:quia rectus ordo requirit: vt ipſi in fluctibus pereant qui alios influminibus demerſerunt. fo.41.co.3

Quod diſcedet imperium alemanorum ab eccleſia & ſcindetur ipſa eccleſia Romana:ſcilicet capitulum cardinalium: nā inter eos orietur diſcordia:

& pro eo ꝙ dicitur. Succidi tres paſtores imenſe: ideſt quaſi vno tempore:& eccleſia remanebit ſine luce:quemadmodum diſcipuli ſine xp̄o:& interim deprædabiť & quaſi ad nihilū redigeť. f.41.c.3
Quod fere omnes principes chriſtiani, & amici ſpernēt ipſos eccleſiaſticos & efficientur inimici eorum cognoſcentes turpitudinem eoꝝ contra eos vndiq; inſurgendo. f.41.c.3
Quod dominus confringet cardinales & prælatos eccleſiæ ad nihilum eos redigendo: quia eos īſtituit:vt fructū cęleſtē & nō terrenū facerent: & ſapent ipſi vero ſe putribiles nimiū deo reddiderūt & iō corruēt oia ſiľ cū vita amittēdo f.41.c.4
Quod prælati potentes & ſuperbi deponentur de ſedibus dignitatum:& in locum eorum ſubintrabunt:& exaltabuntur humiles:quia carnale ſacerdotiū & miſteriū diruēdū,ē:& ſpūale ſtudiū erigēdum:prius depoſitis ſupbis & indignis. f.42.c.1
Quod obliuiſcitur deus dum contēnitur fides ei⁹ & doctrina ſpūalis vilipendiť: vt fit a terrenis & aīalibus hoībus q̄ magis diligūt tenebras lr̄æ(q̄ occidit)q̄ lucem ſpūalis intelligentiæ. f.42.c.2
Quod & ſi veritas tp̄e tribulationis ꝓſternetur in his qui pereunt & charitas refrigeſcet fideſq; deficiet:& ſtudiū clericoꝝ ceſſabit & ſilebit: xp̄i tñ & ſpūaliū viroꝝ qui venturi ſunt doctrina vigebit fideſq; ſimul & charitas. f.42.c.2
Quod ſemen habraæ fuit ex parte reprobum & ex parte electū ſemen quoq; Iſaac ex parte dilectū & ex parte odioſum ſemen ēt Iacob ex parte æmulum & ex parte benignum. f.42.c.2
Quod in primo ſtatu:q̄dam electi ſunt: vt Dauid quidam reprobati vt Saul in ſecundo quidā dilecti vt Ioānes:& quidam odio habiti vt Iudas. In tertio futuri ſunt cōtentioſi & inuidi:vt falſi fratres:quidam benigni:vt Ioſeph ſignificans manſuetos hęreditantes terrā. f.42.c.2
Quod in diebus iſtis nouiſſimis:in q̄bus cadet ſuperbia prælatoꝝ ambulantium in delitiis:& cathedræ doctorum carnalium ſubuertenť & erunt viri ſeu riui annūtiatores euangelii circumquaq; per totam eccleſiam gn̄alem fortes ī fide: veraces in doctrina:& vita. f.42.c.3
Quod futurum eſt & timēdum de populo chriſtiano:ne perſecutio valida gentiū petri nauiculā inꝰnuat & nō ſit ei auxiliator forſitan qui ſuccurrat: quia oēs ſpreuerunt eam. f.42.c.4
Quod futurum eſt vt quēadmodū Iudei ꝯtra chriſtum & diſcipulos fremuerūt:ita & nūc contra vires ſpūales ſupbi & impii prælati & eoꝝ ſequaces:idcirco interficienť morte:layci p famē clerici p gladium: religioſi p mortem. f.42.c.4
Quod veniet fames a republica:gladius a gente pſida:mors a pſeudoꝓphaꝝ & patarēoꝝ. f.42.c.4
Quod indicta tribulatione q̄ repente veniet antichriſtus myſtus:per principem reipublicæ ſpoliabit clerū tēporalibus: ac ſi xp̄m veſtibus vt Herodes & Pylatus:ſicq; nudus ī cruce dimiſſus plagis pateat: obprobriis & flagellis. f.43.c.1
Quod principes & milites ſæculares & familiares tollent tp̄alia hæretici & patareni & eoꝝ fautores īferent cōuitia & obprobria gētes īfideles vulnerabūt & īterficiēt ipſos eccleſiaſticos. f.43.c.1
Quod caput populi xp̄iani ſunt pontifices: man⁹ ſacerdotes:pedes alii fideles:ī q̄bus oportet xp̄m iterum crucifigi:q̄ꝺo:⁹ vide. f.43.co.1
Quod anguſtiæ eccleſiæ erunt vndiq;:& ignorabit quid eligere debeat:q̄a in tēpore furoris abiiciet eos deus. f.43.c.1
Quod prædicatores euangelii ęterni[in proximo reuelandi]frangent & pręcicādo explanabūt doctrinam doctorum fidelium: ſacræq; ſcripturæ in conſpectu eccleſiæ gn̄alis:qua etiam corda lutea & ſæcularia vel ſupba & vacua conterant ad pn̄iam:quia niſi cōuerſi fuerint p̄ſto eſt qui conterat eos cōtritione perualida. f.43.c.2
Quod dicti doctores & p̄dicatores: non aliā vel nouā doctrinā annūtiabūt q̄ q̄ repoſita eſt in libris diuinę ſcripturę & ſcōꝝ doctoꝝ. f.43.c.2
Quod quia eccleſia in malis eſt oſtinata.ſ.p ſuperbiam:auaritiā & luxuriam:& ſimiliter ppl̄s xp̄ianus:idcirco neceſſario dirigeť ordo propheticus: vt tollat & cōterat[dura prædicationis monitione]ſuperbos prælatos:auaros clericos: & laycos luxurioſos. f.43.c.2
Q̄d ſtudia carnaliū magiſtroꝝ gn̄āľr in fonte eccleſię cōſtituta & ſpālıter in Italia: ſubuertēda ſē ad p̄dicationē ꝓphiataꝝ quos mūdus inſtāter expectat:vt quaſi contrita ydria lrę occidentis recurrat vita aurea eorundem: ſpūalis .ſ. doctrina quæ viuificat. f.43.c.3
Q̄d pfunditas ſcię ſęcularis diſſipabiť & deſtrueť p p̄dicatores futuros q̄ eſt in ph̄is: & legib⁹ & decretalib⁹ aliiſq; doctrinis vāis et ꝓphanis:q̄ magis de lrā q̄ de ſpū: plus deluto q̄ de auro: plus de cupiditate q̄ de largitate plus de perditione q̄ de ſalute ſuadent diſſipabitur et deſtruetur p prędicatores futuros. fo.43.co.3

Quod timẽdum eſt ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad francos tranſeat ſpiritus vertiginis:& eos errare faciat dominus,quia ſpiritus domini in ꝓphetis futuris in hoc tempore reuelandis in Moyſe & Helya ſignatis:galliam viſitabit & ydola ſtudiorum carnalium diſſipabit. f.43.c.3

Quod multi doctores ſęculares applicabuntur ipſis prædicatoribus veritatis:qui relicta ſæculari vita:aſcendent ad religionem. f.43.co.3

Quod dicti viri ſpirituales & prædicatores veritatis perſequentur a ſummo pontifice per primũ herodem(deſignato)perſequentem & occidere volentem chriſtũ:& ſimiliter a cardinalibus & aliis prælatis contra eos ſuperbientes:a quorum facie fugientes:forte tranſibunt in galliam poſtea reuerſuri in Italiam. fo.43.c.3.

Quod dicti viri ſpirituales diſponentes ad Romanam eccleſiam redire:& audientes regnare in dicta eccleſia pontificem forte ex eadem progenie prioris pontificis:& timentes illo ire: ſe cedent in paupertate ſpiritus conuerſantes donec veniat tẽpus ſuæ profectionis. fo.43.c.4

Quod forte ſurget in ſedem ſummi põtificis: alius eiuſdem progeniei qui dictos prędicatores exterreat:nam fugientes primum pontificem : irruent in ſecundum:qui eos perſequetur vt eos interficiat. fo.43.co.4

Quod dictus pontifex:ſcilicet pſeudo papa: prius interdicto euangelio diuini verbi poſtea ad corporaliter puniendo viros ſpirituales & veritatis prædicatores diriget ſtilum. f.43.c.4

Quod ſupradicti perſecutores iuſtorũ & defenſores erroris[ſunt filii] duplo gehennæ: & pp vitæ illecebras & pp doctrinas iniquas. f.44.co.1

Quod primum literarum & ſciarum ſtudium: fuit in Iudæis;ſecundum in ægyptiis: tertium in græcis:quartũ in Italicis quintum in francis.Et qa in ſexto loco Antichriſtus:mixtus caracterẽ beſtialem:doctrinam perfidam æditurus eſt:ſurgendi ſunt contra eos habentes thau in fronte:doctrinam crucis in aperto:vt ſigna moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. f.44.c.1

Quod ſub tribulatione imperii alemani: deſtruentur ſtudia carnalia & decretales generalis eccleſiæ earumque conſultores docentes & inſtituentes leges iniquas. f.44.c.1

Quod eccleſiaſtici & præcipue Romanum capitulum ſubuertetur gladio reipublicæ: & dabuntur in manibus hæreticorum & patarenorum: & gentium perfidarum agarenatum. f.4.c.14

Quod poſt diſſipata ſtudia ciuitatum lõge lateqꝫ diffuſa:quæ ſcolaſticas animas ad auaritiam feruidam:& ęterna forſan incendia per erroris inſaniam tranſmittebant:futuri prophetię ſe conuertent ad clericos & prælatos in ſua malitia obſtinatos. f.44.c.2

Quod ſummus pontifex & cardinales affligendo perſequendo & percutiendo futuros prædicatores veritatis:eis ſilentium imponendo: ne eis annuntient mala futura in clero a Romano impio: etiam eos incarcerando. f.44.c.2

Quod e carceribus liberati dicti prophetę & prædicatores pauorem magnũ incutient ipſis clericis & prælatis ab imperio inferendum. f.44.c.2

Quod eccleſia tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacerdotibus & prælatis q̃ in ſubiectis:auferẽdo ab eis oĩa bona & theſauros & multos eorum in captiuitate adducet:ibiqꝫ mouentur ſine ſpe liberationis & ſepelient ſine ſonitu. f.44.c.2

Quod non eſt dubium quin futuri viri euangelici non affligantur a prælatis : ſed ipſi prælati:ſeu multi eorum:captiuabuntur etiam in propriis ꝑſonis. fo.44.co.3

Quod ea quæ in hoc paſſu dicta ſunt de paſſione chriſti ad literam intelliguntur in ſpiritu implenda fore in populo xp̃iano. fo.44.c.3

Quod in futura tribulatione traditis impiis in captiuitatem:iuſti ĩ libertate remanebũt. f.44.c.3

Quod ſummus pontifex:cardinales:doctores & ꝑlati:valde dolebunt de ortu & profectu illorum virorum ſpiritualium & prædicatorum veritatis tanq̃ qui eorũ ſolicitudine ſubuertentur adulterãtes verbum dei:vnde non pœnitebit eos ſi ſubuertant in ſpiritu hoĩes peſtilentes. f.44.c.4

Quod in dicta tribulatione ab ipſis eccleſiaſticis magnus fiet clamor de temporalibus perdẽdis & vlulatus de corporibus interficiendis. f.44.c.4

Quod antichriſtus mixtus.ſ.furore æſtuans ꝯtra chriſtum per infideles populos:multos chriſtianos occidet. fo.44.co.4

Quod ad prædicationẽ futurorum prophetarum & prædicatoꝝ veritatis totus mundus turbabiť ſcilicet omnes falſi chriſtiani & pręcipue prælati & alii eccleſiaſtici mali:in tantum ꝙ prædicatio eoꝝ a tyrãnis ꝑlatis ſuſtineri nõ poterit. f.45.c.1

Quod contra dictos prædicatores parturiendos ab eccleſia ſæuiet totus mundus.i.mali. f.45.c.1

Quod ex archa mittuntur coruus & colũba.i.duo

ordinis:ibidem.

Quod populus chriſtianus erectus ī gloria per regnum & ſacerdotium in ſilueſtro dolet non min⁹ de ortu q̄ de egreſſu:quia forte melius erat ei ſi natus non fuiſſet:idest ad cumulū dignitatis & gloriæ. fo.45.co.2

Quod ipſa eccleſia pro faſtu ſuperbię & profundo nequitiæ ſubuertenda eſt primo in temporalibus ab alemanis ſecundo in propriis corporibus agēte perfida agarenorum:tertio in ſpiritualibus ab hæreticis & patarenis:quæ omnia quaſi vno tempore erunt. fo.45.co.2

Quod ſummi pontifices potius imo valde dolere deberēt de eccleſia generali:ex peccatis euerſa quā chriſtus proprio ſanguine redemit: & non de illa terrena & manu facta hieruſalem:euerſa & reprobata ab ipſo chriſto: vñ deſiſtendum eſt ad tēp⁹ ad ipſam recuperādam:nam prauum eſt velle diuinis obuiare conſiliis. fo.45.co.3

Quod auctor.ſ.Abbas Ioachim edidit hunc libellum anno ſalutis milleſimo:ducēteſimo: ſexageſimo. fol.45.col.3

Quod attritis viribus populi chriſtiani:erit ꝑparata via populis infidelibus: & cōculcabunt ꝑmo eccleſiam græcorum:& poſtea gñalem.ſ.latinoꝝ menſibus q̄draginta duobus atrociſſime.f.45.c.3

Quod ipſa tribulatio durabit vſq; in finem ſecundi ſtatus. fo.45.c.3

Quod imperator non in propriis viribus conculcaturus eſt eccleſiam:ſed innitetur hæreticis & gētibus infidelibus quaſi domeſticis & ſub ſpecie pietatis ritum & cultum diuinū minuet & imutabit pro poſſe. fo.45.c.4

Quod illa verba ſeu nomina in pariete ſcripta:danielis octauo.ſ.Tethel: mane: phares: exponunt & ſignificant etiam ad pſens videlicet Tethel imperiū alemanoꝝ:mane gens infidelis: phares cætus hęreticoꝝ:ipſa.n.beſtia habens decem cornua aſcendens de mari eſt gens infidelis quæ aggregabitur ipſi impio ꝯtra eccleſiā.f.45.c.4.& 46.c.1

Quod ille imperator tot & tanta mala facturus eccleſiæ dei in principio ortus ſui cum regnare cœperit videbitur fidelis & catholicus,ſed tēpore ſuccedente:doloſe & iniq; aget cōtra eccleſiam & cor eius erit contra teſtamentum ſanctum:vt deſtruat ſi poſſet. f.46.c.2

Quod imperium alemanorum ſemper extitit nobis italis:durum:dirum:& mirū:durū in iugo:dirum in virga & mirū in ſceptro:ſed neceſſe ē vt & ipſum:ad extremum dominus euertat & perdat vt ad ſonitū ruinæ eius:paueāt oēs reges. f.46.c.2

Quod ſub impatore alemano nimis grauis & durus erit luctus de afflictione eccleſię: nec inueniet qui conſoletur eam ex omnibus charis eius:qui cognita malitia eius & denudata ignominia:eā penitus ſpernent oēs amici eius. fo.46.c.3

Quod non timet auctor annuntiare ipſi imperatori.ſ.Henrico ſecundo proſpera vel aduerſa: nec ei placere cōtendit & adulare:dicens:diuini verbi cōſilium non eſſe alligatū hoibus. f.46.co.3

Quod prælati eccleſiæ dicunē ridiculi: gigantes & gladiatores:habent.n.gladium excommunicationis:pro quo gladiū perſecutionis incurrent & ſic ridiculi effecti:patebunt deriſui: cum deuaſtabuntur. f.47.c.3

Quod modo eccleſia dicitur terra terrena ſapiens non quæ dei ſunt.Et idcirco confringetur in bonis exterioribus:contereretur in interioribus:commouebitur in corporalibus:agitabitur in mentibus:ſcilicet in laycis:in clericis:in religioſis & prelatis. fo.47.co.1

Quod phaſſur & ſophonias ſacerdotes: deſignant quoſdam magiſtros tā in clero q̄ in religioſo collegio monachorum & ſedechias ſummum pontificem:qui ob eius ſuperbiam non exauditur dū quęrit a dño conſilium. f.47.co.1

Quod rex Babylonis ſignificat imperatorē & caldei alemanos in quorum manibus dabit dominus eccleſiæ ꝑlatos ſeu ſummum pontificem & ſeruos eius:clericos:& religioſos & laycos: quos ꝑcutiet imperator vna ſecum congregatis agarenis & hæreticis:nota quomodo. f.47.c.1

Quod eccleſia circūquaq; diffuſa & populus chriſtianus percutienda eſt:afflictione temporali:ſubtractione diuini verbi:peſte & errore hæreticoꝝ: gladio & fame. f.47.c.2

Quod imperator romanorum (quorum extrema tempora tenent alemani) tenturus eſt donec de medio fiat.ſ.eccl'ię qa diuideē & ſeparabiē ab ea,cā videlicet perſequendo & deuaſtando.fo.47.co.2

Quod via vitæ eſt humilitas: via mortis ſuperbia illa ſpoliat aīam a peccatis:& pęnis:& iſta eam induit vitiis & flagellis. fo.47.c.3

Quod dictus impator ſignatus in colubro tortuoſo,aggregabit ſibi gentem pfidam & beſtialem infidelium:& cateruam hæreticoꝝ & patarenoꝝ:&

durissime percutiet eccleſiã & populum xp̄ianum
īponẽs ſilẽtiũ viris euãgelicis verbi dei. f.47.c.3
Quod pſecutio dicti regis & Imperatoris erit tri
pharia:& ſicut per tempora diſtincta fuerit:ſic &
in fine iuncta ſeruebit. fo.47.co.3.
Quod melior eſt ſeruitus virginis corrupte:ſed pę
nitentis & ingemiſcentis: q̄ libertas ſeu integritas
virginis ſuperbę. fo.47.3.
Quod furor Imperii ſeuiet in ſummum pontificẽ
cardinales & alios p̄latos manu valida. f.47.c.4
Quod hodie pręlati ecclīę ſũt pilati & nõ patres:
ſũt & latrones & lupi veſpertini:nõ viri: ſed adul
teri & mercennarii fo.47.co.4.
Q đ eccl'ia nõ expectat deteriorẽ antixp̄m:q̄ carna
lẽ & effeminatũ pręlatũ. vũ veh terrę. ſ. ecclīę cui⁹
rex p̄latus:puer ẽ inania meditãdo. fo.47.c.4
Quid ſit illa ara ignoti dei apđ athenas. f.47.c.4
Quod eccl'ia iuſtoꝝ peregrinãs:nõ poterit nõ per
cipere de plagis babylonis & bibere de calice furo
ris imperii:qa neceſſe eſt vt præmatur triticum ſi
mul cum palea. fo.48.co.1.
Quod illi duo ordines futuri p̄dicabũt euãgelicã
doctrinã in lr̄ali & ſpũali intelligẽtia:ſicut ĩ area
eccl'iæ ventilatũ ſcõrum p̄rũm zelo fidei & appro
batiõe diſcuſſum. fo.48.co.2.
Quod nunc eccl'ia ſupba contẽnit quę dei ſũt: ob
turat aures ne audiat vocẽ ſibi nũtiãtis vt hũiliet
ſe & ſedeat in cinere: ſed dicit Sedeo regina & vi
dua nõ ſum & luctũ nõ videbo. fo.48.co.2.
Quod dñs p ſcripturas & nouos futuros euangeli
ſtas hortať ſummũ põtificem cardinales & alios
p̄latos vt iudiciũ faciant iuſtũ:qa peruerſe iudi
cãt:ſed nolẽtibus ab iniqtatib⁹ ſuis diſiſtere imi
net dies furoris dñi: qñ pauperes & afflicti ſta
bũt ĩ magna cõſtãtia prædicãtes aduerſus cardi
nales & alios auaros & exhauriẽtes labores & ſu
dores eorum. fo.48.co.3.
Quod beſtia prælatorum capienda & occidenda
eſt ab Imperarore. fo.48.co.3.
Quod ſumm⁹ pontifex & alii prælati qui male in
grediuntur ad apicem dignitatis:iuſto dei iudicio
fiet vt tradãtur in manus Imperii & captiui du
cantur. fo.48.co.4.
Quia a prælatis & ſuperioribus malum ad ſub
ditos diffunditur: iõ recte a ſanctuario flagellũ
incipiet vt dolente capite:doleant pariter & mem
bra. fo.48.co.4.
Quod deſolabitur & deſtruetur capitulum Ro
manum id eſt collegium cardinalium cum pon
tifice. fo.48.co.4.
Quia prælati & paſtores eccleſiæ latinę & præci
pue Romanę: iam mortui dicuntur in peccatis:
videlicet primo in auaritia. ſecũdo in perfidia. ter
tio in ſuperbia & quarto in ſcelere luxurię: iõ pro
pter hæc quadruplicitei puniẽtur: quia eorum
opes tollet reſpublica. ſecundo fidem deiiciet ſyna
goga hæretica. tertio corpora infeſtabunt mahu
metici: quarto luxorioſos expectant dęmonia in
inferni voragine. fo.49.co.1.
Quod tẽpore quo captiui ducẽtur paſtores auari
ſuperbi & fatui captiui in babylonem p imperiũ
tunc multi mortificabũt mẽbra ſua agẽdo p̄niam
& cõuertenť cũ p̄dicatorib⁹ veritatis. f.49.c.2.
Quod doctrina virorum euãgelicorum ſuſcitãdo
rum in toto orbe erit patens & libera:& multi ad
eorum prędicationem conuertẽtur: reliqui flagel
labuntur. fo.49.co.3.
Quod multi ſũt & erunt in eccleſia promouendi in
digni & iniuſte ad ſacros ordines & magiſteria
& alias dignitates: quib⁹ melius eſſet diſiſtere aut
pedem retrahere: q̄ poſtmodum inuite priuari &
ſpoliari & in babylonẽ captiuari: fo.50.co.1.
Quod erunt hoies edentes & bibentes:plãtantes &
ędificantes:nubentes & nuptui tradentes:& repen
tinus eis ſuperueniet interitus vt tempore noe: &
malos male perdet deus per principem reipublicę
& vineã ſuam locabit aliis agricolis doctoribus
videlicet veritatis. fo.50.co.1.
Quod ſicut aſino poſt eius mortẽ primo ſubtrahiť
corium ſecundo proiicitur in ſterquilinium: tertio
beſtiis & auibus datur in cibum: ſic erit & adue
niet pręlatis mortuis in peccatis: primo tolletur
corium temporalium: ſecũdo proiicienť in ſterq
liniũ: vilitatis obprobrium: dabuntur beſtiis Ro
mani Impii & infidelium. fo.50.co.2.
Quod hęretici forte patareni exeuntes de populo
chriſtiano adherebunt ſaracenis ad perſequẽdam
eccleſiam: ſicut ad abſorbẽdam archam: duo aqua
rum genera conuenerũt in duabus ſcilicet Apoc.
beſtiis de mari & de terra cõſcẽdẽtib⁹. f.50.co.2.
Quod imperator imitetur populo agarenico &
hęretico & patareno. fo.50.co.3.
Quod multi prælati & eccleſiaſtici uidentes ſe nu
datos temporalibus & vexatos a pp̄lo agareno &
hęreticis ſe ad veram viam & pœnitentiam con
uertent. fo.50.co.3.

Quod eccleſia ſpiritualis quę parturiet in tribulatione futura parturiet duos ordines virorum euangelicorum ī dolore quaſi Ioſeph & beniamin: quorum primus tribulaƀ in carcere: alter vero erit filius doloris in morte matris: tp̄e cōfuſionis prȩlatorum cruciabiƀ mater eccl̄ia a facie draconis q filiū quē emittet deuorare cōtēdet: vnde ſpirituali eccleſię neceſſe erit fugere ī ſolitudinē, nota. fo.50.co.4.

Quod aqua egrediens de ore draconis: eſt perſecutio Romani Impii & dogma puerſum. fo.50.c.4

Quod prælati & carpinales aſſumpti in excellētia dignitatum ab eis deponentur & a prędictis gentibus flagellabuntur. fo.50.co.4.

Quod quattuor gn̄a hoſtiū īducunƀ cōtra eccl̄iam prio ī ſp̄ualib⁹ ſecūdo ī tp̄alib⁹: tertio ī ſeruitutibus, quarto in tribulationibus: primi ſūt quęrentes aīam: ſecūdi punici quorum timent aciem: tertii Ro. principes: quarti Alemani feroces. f.50.c4.

Quid intelligitur & q̄ūo exponiƀ terra terra terra audi ſermonem domini: Nota contra omnes falſos chriſtianos. fo.51.co.1.

Quod dictorum prælatorum carnaliū nullus: nec ſemen eorum amplius remanebit ī dignitate: ſed deponentur. fo.51.co.1.

Quod ſubtractis dictis prælatis & malis paſtoribus deus inducet nouos ſecūdū cor ſuū: qui non gregem eorum totū ſed reliquias gregis ſequentiū eos ducent ad interiora deſerti religiōis & pacis & ad ſpiritualia ſtudia & creſcent in bono opere & multiplicabuntur in doctrina: & erunt omnes vnanimes in quietis collegiis. fo.51.co.2.

Quod nouus ordo futurus erit in fine ſecundi ſtatus & in principio tertii: ducens vitam angelicam. fo.51.co.2.

Quod pro prælatis iniuſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pęnis ſuſcitabit dominus in ſolio dauid germē iuſtitię ideſt paſtorē iuſtū q paſcet pp̄l̄m chriſtianū in oī ſcitate. fo.51.co.2.

Quod poſt afflictionem græcorum & latinorum ī quorum eccleſias ſciſſura ſucceſſit (ac ſi in tribū iuda & iſrael decem tribus.) erit cor vnum & anima vna in fide chriſti inter eos: prius mortuo & deſtructo antichriſto mixto & illo rege alemanorum qui cuncta vaſtabit & adducentur de cūctis terris reliquiæ electorum ad fidem generalis eccleſiæ. fo.51.co.3

Quod per futuros prædicatores: prædicabitur p vniuerſum orbem euāgelium ęternum & poſt hęc neceſſe eſt eos pati pro nomine chriſti: prȩualente antichriſto.. fo.51.co.3.

Quod Imperator Alemanorum ſtatuet pſeudo pontificem Romæ in ſede eccleſiæ chriſti: qui in fine ignominioſe peribit. fo.51.co.3.

Quod imminente tribulatione (quibus erit ſanum conſilium fugient de Roma ne ſimul bibant calicem. fo.51.co.3.

Quod quia infra eccleſiam multi ſūt filii babylonis: & in babylone multi ſūt filii Ieruſalem ideſt eccl̄ię ſcē captiui:) iō facienda eſt ſcrutatio vt ſeparenƀ agni ab ędis: & liberatis bonis mali ī fluctib⁹ futurę tribulatiōis demergātur. fo.51.co.4

Quod triplex eſt matrimonium: primum vxoris quo ad carnem: ſecundum eccleſiaſticæ dignitatis quo ad ambitionē: tertiū dominici ſermonis quo ad expoſitionem vt hęretici. fo.51.co.4.

Quod ſolebāt layci continenter viuere: clerici pie docere religioſi deuotione pingueſcere: nunc autem omnes corrupti, ſūt & abhominabiles facti deo. fo.51.co.4.

Quod ſicut doctores hæretici prælati gręcorum deceperunt populum & ſibi ſubiectos: ita ep̄i latini & prælati ſubditos ſuis perditis moribus & exemplis & ſimil̄r doctores prȩſertim patarenorum peruerſis dogmatibus & doctrinis corrumpūt pp̄l̄m & ideo e proxio timendū eſt ne eccleſia græcorum deſtruatur & poſtmodum eccleſia latinorum. fo.52.c.2

Q̄d gemeƀ & orare debet eccl̄ia ad dn̄m vt ꝯuertat ad m̄iam q̄ diſpoſuit ad iram. f.52.c.2

Quod ip̄a gn̄alis eccl̄ia pollueƀ: praua vita & doctrina legatorum eccl̄ię Romanę: & ſil̄r veſania patarenorum q̄ libere ſe diffūdit: vbique pſtratis p̄dicatoribus veritatis corā beſtia malitię & potētię ſecularis q portāt dn̄am Babylonē .ſ. eccl̄iam q̄ eſt magiſtra oīum meretricū. fo.52.co.2

Q̄d mater nr̄a Rachel .i. eccl̄ia ſp̄ualis & nō carnalis pturiet filiū Beniamī .i. futurum ordinē minorē dicētē p̄dicādo, & rep̄hēdēdo p̄latos & malos paſtores: ſi loquor punior: ſi taceo iudicabor a deo: ſed nō poſſum nō mordere p̄latos. f.52.c.2

Quod a Romano impio & pp̄l̄o infideli tā in equeſtri q̄ in nauali exercitu affligeƀ eccl̄ia: ita vt p̄lati interficiantur & captiui ducantur ſimul & ſūmus pontifex. fo.52.co.3

Quod caput ipſorum ſunt p̄lati eccl̄iaſtici quos beſtia maris .i. gens ſarracęna abſorbebit: & abſor⸗

tos beſtia de terra conſurgens accinget & ducet quo non vult Petrus ſummus pōtifex in locū forſitan paſſionis. fo.52.c.3

Q uod gens & ſecta patarena dr̄ filia arrianæ perfidiæ. fo.52.c.4.

Q uod pſeudo papa: in herode ſignatus: truncabit caput p̄latoꝝ: & de tyrānis triūphabit. f.52.c.4

Q uod romani pōtifices cognouerūt tpalia q̄ poſſidēt: fore & eē iuris romani impii. f.52.c.4

Q uod futuꝝ eſt vt ſummus pontifex repugnet imperio. f.53.c.1

Q uod edidit hūc librū Abbas Ioachim anno dn̄i milleſimo cēteſimo nonageſimo ſeptio. f.53.c.1

Q uod neceſſe eſt vt triplex tribulatio inſtātet iſurgat contra eccleſiam prima q̄ deſignata eſt in Nabuchdonoſor caldęo: ſecunda in Nabuchdonoſor aſſirio & tertia in Amā: & qa oēs illi cōtempanei fuerūt: ita iſta q̄ſi cōis inundatio accedet. f.53.c.1

Q uod ſummus pōtifex occidet̄ & diſpergent ſubditi': & poſt tres annos reſurget paſtor bonus & dux eccleſiæ ſanctæ ſed interim carebit eccleſia p̄ſidente. f.53.c.1

Q uod audacter dicit auctor: ꝙ patientibus p̄latis & eccleſia fatigata ex acerbitate flagelli: p̄dicatores euāgelici a corpore eccleſię velut xp̄i aīa ſegregādi occidēt beſtiā patarenā. ſ. pſeudo pontificem in gladio ſpūs. fo.53.c.2

Q uod poſt afflictionē eccleſiæ & eccleſię pſonaꝝ a' ipſo impatore q̄ a ſanctuario incipiet. ſ. Romanæ eccleſię: affliget̄ ipſe impator alemanoꝝ & retribuet̄ ei menſura quā ipſe mītis tribuit. f.53.c.3

Q uod futura tribulatio erit gn̄alis per vniuerſam latitudinē populi xp̄iani: & maximæ eccl'ię Italię dādę ſunt inſolitudinē deſtructionis & in ſtuporē admiratiōis cūctis gētib' & p̄cęteris ro. f.53.c.4

Q uod poſt p̄latos et rectores eccleſiaꝝ Italię afflictos et captos deuoluet̄ flagellū reipublicæ cū ſequacibus ad regnū francię et principes eius et vniuerſum populū galliarum. f.53.c.4

Q uod poſtq̄ oēs biberint calicē iræ et furoris dn̄i per manum impatoris et ſequacium: vltimo ipſe imperator bibet calicem nam oēs contra eū conuertentur. f.53.c.4

Q uod futuꝝ eſt vt reuelandi ſint prędicatores euāgelii: religione feruidi et p̄dicatione facūdi: qui de vitæ eminētia rugient: de ſcientiæ abūdātia edocebunt contra canes mutos: p̄latos. ſ. et clericos: et doctores: ꝯtra religioſos deuiatos et timidos, alii igit̄ mittendi ſunt pauperes. f.54

Q uod traditis in gladio rectoribus eccleſiaꝝ: huc p̄dicantibus prophetis vēturis decus eccleſi generalis fuſcabitur. f.54.c

Q uod erit afflictio gn̄alis tam a mundo q̄ a populo barbaro deſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo. fo.54.c.2

Q uod totus ppl's eccl'iaſticus ꝑturbādus et affligēdus eſt ab impatore alemano. f.54.c.2

Q uod ſuperbia p̄latoꝝ ruenda eſt et gl'ia corruēda: vt vel iterficiant̄ aliq ex eis: vel a republica ſint vomendi: qa eccleſię eoꝝ et domus diſſipādę ſunt et ſpoliādę a terrenis redditib'. f.54.c.3

Q uod gn̄alis eccleſia in toto orbe terraꝝ diſper affliget̄ et deſolabit̄ nō ſolū p impatorē ſed ēt per barbaras et hęreticas nationes. f.54.c.3

Q uod columba felle carens: iram habere prę ſcribitur: vt intelligat̄ ꝙ ſpiritus domini: & benign' manſuetis eſt: & furibundus elatis. fo.54.co.3

Q uod Hieremias ſignificat omnes illos doctores & prędicatores qui prędicant & annuntiant iminere flagellum anteq̄ veniat vſq; ad tp̄s flagelli proximi futuri: vt dictum eſt. fo.54.co.4.

Quod futuri doctores qui in proximo reuelādi ſūt nō habent concordiam cū hieremia: ſed cum Ezechiele & Daniele: (ſingul' cum ſingulo ſpiritualiter. Alias. Allegorice: tam Hieremias q̄ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prędicationis offitium intorquent. fo.54.co.4.

Q uod ſicut ezechiel & Daniel prophetauerunt in captiuitate ſic & nunc qui futuri ſūt prędicabunt in mundo: populo ſcelerato & facto etiam ſub tributo: quando eccleſia viduabitur ſummo pōtifice & ſpoliabit̄ a republica. fo.54.co.4.

Q uod praedicatores veritatis per hieremiam deſignati: audientur a praelatis & magiſtris carnalibus & ab omni populo chriſtiano denuntiantes in eccleſia generali venturum in proximo flagellum cōtra eos: vn̄ eos quęrēt iterficere. f.55.c.1

Q uod dominus ſuſcitabit principes publicos: alemanos ſcilicet & francos vt ad terram detrahant ſuperbiā omnis carnis. fo.55.co.3.

Quod neceſſe eſt vt non ſolum reges & principes terrę colla ſubmittant imperio alemanorum: ſed etiam ſummus pontifex & pręlati eccleſiaſtici obſequentur ei: donec veniat tp̄s viſitationis Imperii ſcilicet deſolandi. fo.55.co.3.

Q uod illi qui ſubmittent colla imperio non ibūt

in captiuitatem:qui vero rebelles fuerunt non eſ fugient. fo.55.co.4.
Quod non eſt laborandum multum ad denuntiandum flagellum prælatis & aliis eccleſiaſticis perſonis cum nolint credere quia induratum eſt cor eorum:idcirco futura eſt euerſio. fo.55.co.4
Quod in dicta tribulatione futurum eſt vt multi qui inſurgent contra prædicatores veritatis: interficientur & frigentur in oleo aut qualitercūq; aliter. fo.56.co.1.
Quod erunt aliqui falſo prophetantes:contra prædicatores veritatis qui falſo & mendaciter confidere faciunt ſummum pontificē & cardinales & epiſcopos:& concitant illos ad perſequendum prophetas domini & doctores ne contra eos aliquid afflictionis exponant. fo.56.co.1.
Quod ſuſcitandi ſunt viri prophetici vt verba domini prædicent in omni populo christiano & principaliter clericis & religioſis vt conuertantur. fo.56.co.1.
Quod poſt tribulationem illam ſuſcitabit dñs in eccl'ia veræ paſtorem & nō prędonē. fo.56.co.2.
Quod in populo chriſtiano a domino ſuſcitandi ſunt paſtores & duces qui (.poſt tribulationes.) oues recolligant errabundas in peccati confuſione concluſas & ducant ad vitam cœlibem & tranquillam. fo.56.co.2.
Quod dominus eſt pius: miſericors & iuſtus iudex:qui ſic pro iniquitate corripit vt pro pietate faciem non auertat. fo.56.co.2.
Quod omnes qui perſequentur eccleſiam poſtea vaſtabuntur & deſolabūtur Imperium ſcilicet & alii perſecutores. fo.56.co.3.
Quod intra exordia tertii ſtat⁹ eccleſiaſtici:multi dedicabunt̄ religionis propoſito & fundabuntur in fide. fo.56.co.4.
Quod de ordine & fundatione electorum in proximo faciendis.) Eſaias enumerat nota.f.56.co.4.
Quod dominus conſtituet in eccleſia ſua doctores ſacra ſcriptura repletos:& filios doctos a domino nō homine:ſpirituales in comuni degentes & laycos fideles chriſtianos. fo.57.co.1.
Quod prælati eccleſiæ Romanæ turbabuntur & affligentur:quia contra illos irrūpet furor impii ex quo voluerūt p ſupbiā reluctari. fo.57.co.1.
Quod in nouiſſimo dierum hæc omnia intelligentur ideſt in tertio ſtatu mundi:primus.n.dies deſignat primum ſtatum;ſecundus ſecundum; tertius tertium: quorum principia ſemper plena fuerunt doloribus nam in principio primi ſtatus filii iſrael fuerunt oppreſſi ab ægyptiis:in ſecundo apoſtoli a iudæis:nunc quoq; electi affligendi ſunt a falſis chriſtianis vt ſciant quia non niſi per uiolentiam diripitur regnum dei. fo.57.co.1.
Quod reuelandi ſunt viri ſpirituales in proximo qui temporalia reſpuent & ſpiritualia conſtituēt prædicando & conuertendo tam doctrina ſana q̄ moribus peccatores ad verā pniam. fo.57.co.2
Quod ex conuerſione gręcorum ad vnitatem eccleſiæ gentes aliæ animatæ fidem ſuſcipient: relinquentes errores ſuos. fo.57.co.3.
Quod in futura tribulatione: a ſpiritualibus viris poſitis in excelſo contemplationis:) audietur triplex fletus:primus propter præſſuram Imperii: ſecundus propter iram agareni populi:tertius pp malitiam erronei vulgi & hæreticorum: donec conſolatio fiat etiam temporaliter vt qeſcat a lacrimis. fo.57.co.3.
Quod græci venientes & ipſi contra populū latinum:& videntes latinos propter tribulationem humiliatos;humiliabuntur & ipſi:& cōuertentur Et fiet vnum ouile & vnus paſtor. fo.57.co.3.
Quod dominus faciet nouum ſuper terram ideſt eccleſia Romana pariet viros ſpirituales & perfectos: non pueriliter & carnaliter viuētes: ſed in nouitate ſenſus ambulantes. fo.57.co.4.
Quod redeuntibus græcis ad fidem Romanæ eccleſię:) reuelabuntur in generali eccleſia doctores euangelici ęmulantes euangelium verbi dei :doctrina periti vt imperitos inſtruant.fo.57.co.4.
Quod diſtat inter legem moyſi & legem chriſti: nam illa i tabulis lapideis:& iſta in cordibus carneis ſcribitur. fo.57.co.4.
Quod turbato vndiq; populo chriſtiano ex acerbitate flagelli.)futuri ſunt duo ordines quaſi duę ſtellæ verbum dei prædicantes:deſignati i moyſe & chriſto:& quaſi in Enoch & Helia. fo.58.co.1
Quod futurum eſt vt eccleſia Romana temporali gloria & culmine vitę corruat:quę humiliari ſub iugo alemanicę ptātis ignorat. fo.58.co.1.
Quod prædicatores(.per Hieremiam deſignati.) repellentur & ſilentium a ſummo pontifice eis imponetur. fo.58.co.2.
Quod deus loco pontificum carnalium ſuſcitabit paſtorem in ipſo populo chriſtiano qui faciet iudicium de peccatis ; & iuſtitiam de bonis ope

ribus non abſcondet. In cuius dieb⁹ populus grę cus & latinus ſimul in fide confidentur ambula-bunt cum reliquis gentibus ad fidem pariter con uertendis. fo.58.co.2

Q uod Imperator cum ſequacibus ſubmittet ſibi Romam & omnes ciuitates italię: exceptis lachis & zecha .i. quæ: vel fortes populariter ſunt vel q̄ eē appetūt ſingulares in ſuis munitōib⁹. f.58. c.3

Q uod duo ordines futuri: (qui fortes erunt in fi-de.) nihil habebunt in quottidiana ſubſtātia prę ter victum & veſtitum tenuem. fo.58.co.3

Q uod neceſſe eſt vt ira dei veniat ſuper eccleſiarū rectores & præſides pro eo q dei ſeruitium nō ſolum impediunt ſed etiam adulterant verbum dei. fo.58.co.3.

Quod ſequenda & futura eſt magna diſcordia & ſciſſura inter eccleſiam Romanam & imperium ſub cuius fluctibus libertas & licentia expirabit pontificum Romanorum. fo.58.co.3.

Quod ſicut Romanum Imperium fuit erectio ec-cleſiæ: ſic & modo diebus iſtis nouiſſimis erit ia-ctura & finis ſeneſcentis) eccleſiæ clericorum & ſu perbientis: non tamen finis mundi: quia relinque tur ſabbatiſmus populo dei vt eccleſia contem-plantium habitet in fiduciæ tabernaculis: & re-quie opulenta. fo.58.co.4.

Q uod primus ſtatus mundi finem habuit in an-tiocho: & ſecundus habiturus eſt ſub Alemano i-pio: & terti⁹ i gog pſecutore nouiſſimo. f.58. c.4

Q uid dicant merlinus britanicus: & ſibilla Eri-thea & babilonica de futura tribulatione: & qua-liter ſub aquila ſecunda erunt plures pſeudo pon tifices ſimul: vnde eccleſia depauperabitur q pſeu do pōtifices pōtificiū ęmulabūtur fo.58.co.4

Quod aquila prima magnarum alarum Italiam occupabit: relictis ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub altera perſecutrice aquila in ſęculo-rum finibus.) inferendis. fo.59.co.1.

Q uod ſanct⁹ Bernardus prohibuit monachis ſuis prædicationem: & vagationem ſeu occupationē: Et eos ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præ-cæpit. fo.59.co.1.

Q uod forte religio & ordo ciſtercienſis durabit vſq; in finem ſæculi. fo.59.co.1.

Q uod futurum eſt (.vt pro intellectu qui reuela-tus eſt de miſteriis abſconditis in ſcripturis: ſed reprobatus a ſcribis & magiſtris huius temporis inflatis ſcientia ſæculari.) multi præcones ſurgāt qui ruinam tam Imperii q̄ eccleſiæ denunciēt & videant occulis ſuis ſubuerſionem. fo.59.co.2

Q uod exercitus francorum veniet in auxilium ec cleſię quando obſidebitur & vaſtabitur ab impe rio ſed parum proficiet quoniam ſic deus diſpo ſuit vt omnia inculcanda a pauciſſimis alemanis & ſuccendenda ſit igni. fo.59.co.2.

Q uod exinanitis viribus Romanę potentię & ex hauſtis opibus eccleſiæ per principem reipubli-cæ: & alios impios prædicatores.) neceſſario frā cis & aliis gentibus poſitis circunquaq;: Roma-na eccleſia adhęrebit. fo.59.co.2.

Quod habet hoc diffidentiæ humana debilitas vt magis cōfidat in homine q̄ in deo: Et idcirco vā ſpat auxiliū (.iuſto dei iudicio) corruat. f.59. c.2

Q uod res & diuitiæ non ſunt datæ ex abundan-tia in fauſtum: ſed ad vſum: ideo fruſtra erigitur qui repente finitur. fo.59.co.3.

Q uod in hoc quinto tempore eccleſiaſtico in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimit̄: nō debet in ſę culi ſubſtātia: ſed in dei potētia gloriari. f.59. c.3

Q uod ſi fideles principes aliquid chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum vt clericalis ordo dilatatus ſub pace: incraſſatus ope: impinguatus otioſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum detur pauperibus & nō viris famoſis & gigantibus tur rim conſtruentibus babylonis fo.59.co.3

Quod aurum oblatum fuit chriſto a magis cuius ope fugeret in ægiptum: myrrha qua ſubiret pati bulū: thus quo deū laudaret. fo.59.co.3

Quod moderni vicarii ſaluatoris: thus negligunt & myrrham: & quærunt aurum: Et ideo cum do-mina babylone bibent in aureo calice poculum abhominationis. fo.59.co.3

Q uod dictum Danielis nono conuenit modernis prælatis & eccleſiæ rectoribus: videlicet cum vi-deritis abhominationem nota expōnē. fo.59. c.3.

Q uod ſublatis de circuitu viribus eccleſiæ: ipſa ad paupertatis anguſtias & ſqualorem publicæ reſtrictionis incurret. fo.59.co.4

Q uod maior eſt iniquitas eccleſiæ latinæ: q̄ græ corū: ideo acerbius puniuntur. fo.59.co.4

Q uod perniciofum eſt abuti homine: ſed multo pernitioſius eſt adulterari per hæreſim verbum dei. fo.59.co.4

Quod tradendus eſt rex francorum in manu inimi corum ſuorum ſcilicet regum terræ imperii: ſeu alemanorum principis & ſimiliter ſummus pon-

tiſex romanus cum ſequacibus ſuis. f.60.co.2

Q uod tempore perſecutionis & aſſlictionis eccleſiaſticæ: ſeu etiam peccatoris euerſi: non decet prędicatorem loqui ſubblimia ſed quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſilere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorrigibilem refutare. f.60.c.2

Q uod quicquid legendo ſequitur hic propheta in textu ironice itelligẽdũ eſt cõtra francos. f.60.c.2

Q uod franci & alemani conuenient & inſurgent in inuicem: ſed francorum exercitus ruet. fo.60.co.3

Q đ erit ſciſſura & diſcordia iter frãcos. f.60.c.3

Q uod inſurgent franci contra francos & corruet francia in manu Imperii. fo.60.co.3

Quod captiuitas græcorum conuertetur ad fidẽ & vnitatem eccleſiæ Romanæ circa finem ſecũdi ſtatus & initium tertii qđ iã inſtat. fo.60.c.4

Q uod concitabitur & conſurget multitudo gentium remotarum contra imperium alemanorum. fo.61.co.1.

Q đ i grçcia fuit hęreſis arriana peſſima: ſed hic in latina eccleſia his diebus eſt hæreſis patarenorũ fex omnium aliarum. fo.61.co.1

Q uod ſicut poteſtas imperii affliget & vaſtabit alia regna & præcipue eccleſiam: ita & ipſa imperialis potentia alemanorum vaſtabitur ab omnibus aliis quos ipſa afflixit. fo.61.co.2

Quod in ſalutis conſilium: dominus per totam eccleſiæ latitudinẽ: in proximo mittet viros euangelicos: vt terrenam mundi ſuperbiam pie prænuncient & radices vitiorum de cordibus humanis extirpent. fo.61.co.2

Quod niſi paſtores eccleſiæ ſponte dimittant bona temporalia: gladius aquilonis ſcilicet imperii ſuper eos inducetur: & tanto fiet prædo in republica prçſidens violatus acrior q̃to ſummus paſtor & alii in retinendis temporalibus fuerint duriores. fo.61.co.3

Q uod quicquid de gladio: fame: & peſte contra iudæos inducitur a propheta totum profecto in afflictione futura populo xp̃iano eueniet. f.61.c.3

Quod ſi vnus in republica prçſideret: & ſibi quaſi præcellenti duci chriſtianus populus deſeruiret: non de facili poſſet irruere iacturam petri nauis. fo.61.co.3

Q uod velit: nolit mundus neceſſe eſt vt cadat pontificalis ſuperbia: & cultus eccleſiaſticus in temporalibus minuatur. fo.61.c.4

Q uod propter ruinam imperii Romanorum: futuri viri euangelici conſulent electos recedere de medio babylonis: ne fiant eterni vel temporalis ſupplicii participes. fo.61.co.4

Q uod ſpiritus ſanctus plenarie inſtruet viros euãgelicos ſuſcitandos miſteria abſcondita a finibus ſæculorum: vt ea reuelent populis fidelibus chriſtianis in toto orbe diſperſis in ſignum & memoriam perdẽdorum: vt ſi penitere contempſerint iudicium reipublicæ ſubintrent quos ignorantia verbi dei non excuſat. fo.61.co.4

Quod econtrario ordine procedunt & texunt de exaltatione & deſtructione babylonis ſcilicet Romæ hyſtoriam Eſaias & hieremias. fo.61.c.4

Q uod Sybilla Erithea dicit: poſt hæc veniet aquila habens caput & pedes 60 colore pardi ad liuorem: vulpis quo ad fraudem: leonis quo ad terrorem: quia forte ſub occaſione patarenorũ cohercẽdorum doloſe incedet contra eccleſiam ipſa aquila. fo.62.co.1

Quod quanta mala paſſura ſit liguria & tota italia magis experiri q̃ dicere monſtrabit: nam adhibitis ei ſcilicet aquilæ ſeu pſeudo pontifici alemanis: duo quoq; principes græcorum ei auxiliabũtur: vnde Romanorum nobiles peribunt: & excocto ſummo pontifice ac monaſteriis imminutis, cultus chriſtianus exſufflabitur. fo.62.c.4

Quod imperium conſtantinopolitanum reuertetur ad græcos. fo.62.co.4

¶ Explicit tabula ſuper Hieremiam prophetam.

ℂ Erroꝛes reperti in hoc libro.

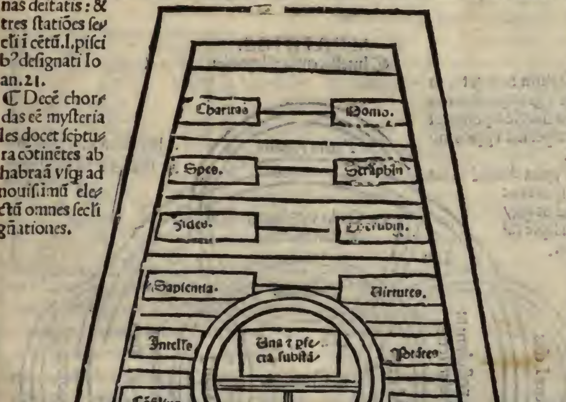
Imprimis Folio primo colũna prima linea 34 vbi dicit ſicut:debet dicere ſic
fo.1.co.1.linea 43 doctorumq͂.i.doctorq͂
fo.1.co.2.linea 3 perſona ideſt perſonam
fo.1.co.2.linea 41 Abraam ideſt Habraam
fo.1.co.3.linea 14 talis Rachel ideſt tales Rachel
fo.1.co.4 linea 38 inſtruendos ideſt inſtruendus
fo.2.co.1 linea 29 gigantes quę ideſt gigãteſq͂
fo.2.co 4 linea 2 ſecunda ideſt ſecundo
fo.2.co.4 linea 5 lamentationis ideſt lamẽtatiões
fo.2.co.4 linea 17 epulentis ideſt epulantis
fo.3.co.1 linea 3 fractibus ideſt fructibus
fo.3.co.1 linea 19 plantent ideſt plantet
fo.3.co.1 linea 43 pecorum ideſt peccatorum
fo.3.co.1 linea 45 pilatis ideſt prælatis
fo.3.co.3 linea 39 electorium ideſt electarum
fo.3.co.3 linea 21 deſignatis ideſt dignitatis
fo.3.co.4 linea 10 cognat ideſt cogant
fo.4.co.1 linea 3 illic ideſt illuc
fo.4.co.1 linea 47 ſanctuario ideſt a ſanctuario
fo.4.co.4 linea 15 primat⁹ ſupbiat.i.prio ſupbiat
fo.5.co.1 linea 14 numero ideſt Nota
fo.5.co.2 linea 6 excercent ideſt exercent
fo.5.co.3 linea 47 iſrael ideſt iſraeli
fo.5.co.4 linea 30 diſcendunt ideſt diſcedunt
fo.5.co.4 linea 40 in viam ideſt in via
fo.5.co.4 linea 43 derſertum ideſt deſertum
fo.6.co.2 linea 3 mitte ideſt mittite
fo.8.co.1 linea 21 linquere ideſt relinquere
fo.8.co.1 linea 25 ab impie ideſt ob ipſis
fo.8.co.2 linea 2 plantauit ideſt plantaui
fo.8.co.2 linea 28 legatos ideſt ligatos
fo.8.co.3 linea 34 clamidicat ideſt claudicat
fo.8.co.3 linea 35 redit ideſt reddit
fo.8.co.3 linea 41 contricta ideſt conſtricta
fo.8.co.3 linea 43 proni ideſt prona
fo.8.co.4 linea 6 deſtrueretur ideſt deſtruerentur
fo.9.co.1 linea 1 ſacerdotus ideſt ſacerdotum
fo.9.co.1 linea 28 repotauit ideſt reportauit
fo.9.co.2 linea 8 diſſimilandũ ideſt diſſimulãdum
fo.9.co.3 linea 40 reditur ideſt redditur
fo.10.co.1 linea 27 ad hieruſalẽ ideſt ab hieruſalẽ
fo.10.co.1 linea 28 dirigant ideſt dirigat
fo.11.co.1 linea 27 colle ideſt colles
fo.11.co.4 linea 9 cilio ideſt cilicio

fo.12.co.2 linea 1 q̃ ideſt ꝙ
fo.12.co.2 linea 40 ꝓcauotionẽ ideſt ꝓuocationẽ
fo.13.co.3 linea 25 redentes ideſt tedentes
fo.13.co.4 linea 45 poſt ideſt potius
fo.15.co.2 linea 20 Hæ ideſt Hæc
fo.15.co.2 linea 27 parare ideſt parere
fo.15.co.3 linea 18 mediaturus ideſt meditaturus
fo.16.co.1 linea 14 ſceuit ideſt ſeuit
fo.16.co.3 linea 5 intelligens ideſt intelliges
fo.16.co.4 linea 11 ſ͂ctoꝝ ideſt ſubiectorum
fo.16.co.4 linea 28 intertia ideſt inertia
fo.17.co.2 linea 3 cõuertent͂ ideſt cõuertantur
fo.17.co.2 linea 34 Et vos ideſt Et vox
fo.18.co.1 linea 5 filiis ideſt filii
fo.18.co.2 linea 30 dire rectũ ideſt directum
fo.18.co.3 linea 7 initium ideſt in initio
fo.18.co.4 linea 2 atq͂ ideſt at quia
fo.19.co.1 linea 45 vna ideſt vua
fo.19.co.4 linea 19 temporis ideſt tũc temporis
fo.20.co.4 linea 38 alter ideſt aliter
fo.21.co.1 linea 14 iudicum ideſt iudicium
fo.21.co.1 linea 39 thinitatores ideſt habitatores
fo.23.co.1 linea 21 ad ſupbos ideſt ad ſuperos
fo.23.co.2 linea 9 q̃ autem ideſt ꝙ autem
fo.23.co.2 linea 15 libere ideſt liber
fo.24.co.1 linea 31 futurus ideſt futuris
fo.24.co.3 linea 1 putefactum ideſt putrefactum
fo.25.co.1 linea 3 doctrinaq͂ ideſt doctrina
fo.26.co.1.linea 29 perfidiam ideſt pp pfidiam
fo.27.co.1 linea 9 minor ideſt minori
fo.27.co.2 linea 12 mendatis ideſt mendatiis
fo.29.co.2 linea 41 materiæ ideſt maceriæ
fo.30.co.2 linea 7 autem ideſt aut
fo.30.co.3 linea 7 oræ ideſt ore
fo.30.co.3 linea 11 cum ſamuel ideſt cũ ſamuele
fo.30.co.3 linea 34 eſtuabit ideſt eſtuabunt
fo.30.co.4 linea 46 filii ideſt filiis
fo.31.co.1 linea 25 deponens ideſt pepones
fo.31.co.4 linea 12 protemus ideſt portemus
fo.31.co.4 linea 43 Dagon e ideſt Dagon eſt
fo.32.co.2 linea 12 Reprimẽtis ideſt Reprimẽtes
fo.33.co.3 linea 43 acuerunt ideſt acuerent
fo.33.co.4 linea 30 Et his ideſt Ex his
fo.34.co.1 linea 3 aggrauat ideſt aggrauet
fo.34.co.4 linea 23 aſſectas ideſt affectans

In hac figu-
ra mõſtrãt tres
gnq̃gẽi pſalmo
rũ pp tres pſo-
nas deitatis: &
tres ſtatiões ſe-
cli i cetũ.i.piſci
bꝰ deſignati Io
an.21.
ps. Decẽ chor-
32. das eẽ myſteria
Geñ. les docet ſcptu-
12. ra cõtinẽtes ab
habraã vſq; ad
nouiſſimũ ele-
ctũ omnes ſecli
gñationes.

Forma pſalterii decem chordarum.

Pater.

Filiꝰ Spirituſſctũs

Ideirco p̄
mum cortui
pſalterii ñ ẽ
acutũ ſicduo
alia iſeriora
qa pr̃ manẽs
ĩ culmĩe ma-
ieſtatis miſſꝰ
ñ legĩ ſ; tm̃
filius & ſpũs
ſcũs ad nras
ãguſtias miſ-
ſi ſunt.

Nota ꝙ
hõ p̄latꝰ ẽ oĩ
bꝰ ordibꝰ an
geloꝝ pp ꝗ-
bũ pr̃is hũa-
nã carnẽ aſſu
mẽs: vt gradũ
chorde deci-
mũ q cortui
reſtauraret.

Moyſes
ſcpſit legis de
calogũ. Exo.
34. Paulꝰ ve
ro decẽ ſcpſit
ecclĩis verbũ
crucis.1.cor.1

Pria chor
da icipit a ĩrio
re & aſcendit
vſq; ad altitu
dinẽ charita-
tis.

Luc. Nota ꝙ duo mittunĩ ab vno filius.ſ.& ſpũſſanctus a patre: & vnus mittitur a duobus idẽ vi-
18. delicet ſpũs. Vñ in ſymbolo Qui a pr̃e filioq; ꝑcedit qd greci nõ recipiũt dũ nõ ĩtelligunt: illũ
Io.14 cęcũ imitãtes: q ſtans ſecus viam clamabat: Kyrieleiſon.i.dñe miſerere. Nõ enim in via veritatis
Ti. 1 quę chriſtus eſt ambulant: ſed ſecus aberrãt. Cõfitenĩ ingt ſe noſſe deum factis autem negant.

Eze, I. ¶ Q uum aſpicerem animalia apparuit rota vna ſuper terram/ſecus ea habẽs quattuor facies: et aſpectus rotarum et opus earum quaſi viſio maris: et vna ſimilitudo ipſarũ quattuor: et aſpectus earum et opus earum quaſi ſit rota in medio rote per quattuor partes earum euntes ſtabant et non reuertebantur/quum ambularent.

¶ Expoſitio Vene. Abbatis Ioachim. ſuper Hieremiã prophetã: ad inſtãtiam Henrici ſexti Imperatoris.

Erba hieremię filii Helchiæ de ſacerdotib⁹) &c̃. Si tẽpus regũ ſub quib⁹ exorſus eſt prędicere Hieremias attendimus: eo difficultatem intellectus idiotis maiorem initimus quo iam non ſm interpretationem nominum / ſed ſm concordiam nouorum & veterum hiſtorias myſterialiter aperimus. Et quidẽ vt Eſaias incarnati Chriſti humilitatiſq; doctorum portat imaginem. Ezech. ſurgentis fideiq; paſtorum. Daniel. A ſanctis deiq; virginum. At ſi Matthei habentis faciem hominis, Ioã. faciem aquilę: ſic Hieremias patientis ac patientiæ murum quaſi Lucę faciem prætẽdentis vituli non ſegniter typum portat: maxime cum tota eius facies imo textus ſuperficies lachrimarum fontibus irrigetur. Ioſias itaq; q Ioachim in trãſmigratione genuit Babylonis Leonem papam ex cõcordia reſpicit: in cuius diebus & deinceps libertatis eccleſiaſticę gloriã ab alemanis principibus euertẽdam. Amos propheta deplorat: nec alter inferior altero ſanctitate tanq̃ q velut duo cherubin ex

Eze. I. Apo. 4.

Mat. I. De iſtoleone vide in cronica archiepi florentini.

equo ſeſe reſpiciũt ꝓpitiatoriũ ſacerdotii: legis & euãgelii tranſmigrãtis. Vt aũt itelligat̃ quod ſcribit̃ de tpibus (regũ Iuda) quos ꝓpheta ꝑſcribit vt videlicet eo nr̃ę memorię fortius ĩprimant̃ in nouo quo ĩ veteri antiqs pr̃ibus ꝓpenſius ſunt ĩpreſſa: qa reuera in dieb⁹ iſtis ſextũ oportebat apiri ſignaculũ. Vñ tpibus ꝑcedẽtibus in equo ſynagogę tpe liber hiſtorialiter claudebat̃ quod Mat. eloquit̃: de triũ ſtationũ gñationibus in mediũ ꝓferamus: qa & ſanius in libri huius ſtadio currimus: ſi de via prius ſcãdaloꝝ lapides colligam⁹. Ait. n. ab Habrã vſq; ad Dauid gñationes. xiiii. totidẽq; ab eo vſq; ad trãſmigratione Babylonis, Iterũq; totidem alię ab ea vſq; ad xp̃m. Sigñat. n. prima ſtatio earũdem primũ ſtatũ a gñationib⁹ ſeculorũ inchoatũ: vtiq; ab Habraã in pſona dei p̃ris & ordine laycoꝝ. Scd̃a ſtatũ inceptũ a Xp̃o in pſona filii & ordine clericoꝝ. Tertia: tertiũ a dieb⁹ nr̃is exorſum in pſona ſpũs ſancti: & ordine ſpiritualiũ cõtẽplãtiũ dñm: & vſq; in finẽ ſęculi ꝓlongãdũ: queadmodũ primus in Ioãne Baptiſta finẽ habuit & ſcd̃s hiturus eſt exitũ in Helia: quem oportet ꝑcurrere in fine ſęculi ſtatus eiuſdẽ. Alter in ſpũ Hieremias: vt qđ ille de excidio ſynagogę p̃dixerat iſte in aptione libri quẽ hẽbit aptũ de occidẽtali & latina eccl̃ia: q̃ & Romana ꝑmonſtret expletũ. Sane ꝙ vſq; ad Sedechiã expte tranſmigratio eſt dilata nõ fruſtra ꝑſcribit̃: qa & in nouo ſile qd in eccl̃ia nõ ſine gemitu ꝑſtolatur. Nã ab ãno. M. cc. & vltra ſuſpecta ſũt

Exo. 37. & 25.

Apo. 6.

Mat. I.

Malachi. vltio 4. re. vltio

De 1200 vltra vide Archiepm florent. I cronica.

I. regũ. I. 4. c.

Quod timēdum eſt ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad francos tranſeat ſpiritus vertiginis:& eos errare faciat dominus,quia ſpiritus domini in pphetis futuris in hoc tempore reuelandis in Moyſe & Helya ſignatis:galliam viſitabit & ydola ſtudiorum carnalium diſſipabit. f.43.c.3

Quod multi doctores ſęculares applicabuntur ipſis prædicatoribus veritatis:qui relicta ſæculari vita:aſcendent ad religionem. f.43.co.3

Quod dicti viri ſpirituales & prædicatores veritatis perſequentur a ſummo pontifice per primū herodem(deſignato)perſequentem & occidere volentem chriſtū:& ſimiliter a cardinalibus & aliis prælatis contra eos ſuperbientes:a quorum facie fugientes:forte tranſibunt in galliam poſtea reuerſuri in Italiam. fo.43.c.3.

Quod dicti viri ſpirituales diſponentes ad Romanam eccleſiam redire:& audientes regnare in dicta eccleſia pontificem forte ex eadem progenie prioris pontificis:& timentes illo ire: ſe cedent in paupertate ſpiritus conuerſantes donec veniat tēpus ſuæ profectionis. fo.43.c.4

Quod forte ſurget in ſedem ſummi pōtificis: alius eiuſdem progeniei qui dictos prędicatores exterreat:nam fugientes primum pontificem : irruent in ſecundum:qui eos perſequetur vt eos interficiat. fo.43.co.4

Quod dictus pontifex:ſcilicet pſeudo papa: prius interdicto euangelio diuini verbi poſtea ad corporaliter puniendo viros ſpirituales & veritatis prædicatores diriget ſtilum. f.43.c.4

Quod ſupradicti perſecutores iuſtorū & defenſores erroris[ſunt filii] duplo gehennæ: & pp vitæ illecebras & pp doctrinas iniquas. f.44.co.1

Quod primum literarum & ſciarum ſtudium: fuit in Iudæis;ſecundum in ægyptiis: tertium in græcis:quartum in Italicis quintum in francis.Et qa in ſexto loco Antichriſtus:mixtus caracterē beſtialem:doctrinam perfidam æditurus eſt:ſurgendi ſunt contra eos habentes thau in fronte:doctrinam crucis in aperto:vt ſigna moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. f.44.c.1

Quod ſub tribulatione imperii alemani: deſtruentur ſtudia carnalia & decretales generalis eccleſiæ earumque conſultores docentes & inſtituentes leges iniquas. f.44.c.1

Quod eccleſiaſtici & præcipue Romanum capitulum ſubuertetur gladio reipublicæ: & dabuntur in manibus hæreticorum & patarenorum: & gentium perfidarum agarenarum. f.4.c.14

Quod poſt diſſipata ſtudia ciuitatum lōge lateq; diffuſa:quæ ſcolaſticas animas ad auaritiam feruidam:& ęterna forſan incendia per erroris inſaniam tranſmittebant:futuri prophetię ſe conuertent ad clericos & prælatos in ſua malitia obſtinatos. f.44.c.2

Quod ſummus pontifex & cardinales affligendo perſequendo & percutiendo futuros prædicatores veritatis:eis ſilentium imponendo: ne eis annuntient mala futura in clero a Romano impio: etiam eos incarcerando. f.44.c.2

Quod e carceribus liberati dicti prophetę & prædicatores pauorem magnū incutient ipſis clericis & prælatis ab imperio inferendum. f.44.c.2

Quod eccleſia tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacerdotibus & prælatis q̄ in ſubiectis:auferēdo ab eis oīa bona & theſauros & multos eorum in captiuitate adducet:ibiq; mouentur ſine ſpe liberationis & ſepelient ſine ſonitu. f.44.c.2

Quod non eſt dubium quin futuri viri euangelici non affligantur a prælatis : ſed ipſi prælati ſeu multi eorum:captiuabuntur etiam in propriis pſonis. fo.44.co.3

Quod ea quæ in hoc paſſu dicta ſunt de paſſione chriſti ad literam intelliguntur in ſpiritu implenda fore in populo xpiano. fo.44.c.3

Quod in futura tribulatione traditis impiis in captiuitatem:iuſti i libertate remanebūt. f.44.c.3

Quod ſummus pontifex:cardinales:doctores & p̄lati:valde dolebunt de ortu & profectu illorum virorum ſpiritualium & prædicatorum veritatis tanq̄ qui eorū ſolicitudine ſubuertentur adulterātes verbum dei:vnde non pœnitebit eos ſi ſubuertant in ſpiritu hoies peſtilentes. f.44.c.4

Quod in dicta tribulatione ab ipſis eccleſiaſticis magnus fiet clamor de temporalibus perdēdis & vlulatus de corporibus interficiendis. f.44.c.4

Quod antichriſtus mixtus.ſ.furore æſtuans ꝯtra chriſtum per infideles populos:multos chriſtianos occidet. fo.44.co.4

Quod ad prædicationē futurorum prophetarum & prædicatoꝝ veritatis totus mundus turbabit ſcilicet omnes falſi chriſtiani & pręcipue prælati & alii eccleſiaſtici mali:in tantum q prædicatio eoꝝ a tyrānis p̄latis ſuſtineri nō poterit. f.45.c.1

Quod contra dictos prædicatores parturiendos ab eccleſia ſeuiet totus mundus.i.mali. f.45.c.1

Quod ex archa mittuntur coruus & colūba.i.duo

ordinis:ibidem.

Quod populus chriſtianus erectus i gloria per re/
gnum & ſacerdotium in ſilueſtro dolet non min⁹
de ortu q̄ de egreſſu:quia forte melius erat ei ſi na
tus non fuiſſet:ideſt ad cumulū dignitatis & glo/
riæ. fo.45.co.2

Quod ipſa eccleſia pro faſtu ſuperbię, & profundo
nequitiæ ſubuertenda eſt primo in temporalibus
ab alemanis ſecundo in propriis corporibus agē/
te perfida agarenorum:tertio in ſpiritualibus ab
hæreticis & patarenis:quæ omnia quaſi vno tem
pore erunt. fo.45.co.2

Quod ſummi pontifices potius imo valde dolere
deberēt de eccleſia generali:ex peccatis euerſa quā
chriſtus proprio ſanguine redemit: & non de illa
terrena & manu facta hieruſalem:euerſa & repro/
bata ab ipſo chriſto: vñ deſiſtendum eſt ad tēp⁹
ad ipſam recuperādam:nam prauum eſt velle diui
nis obuiare conſiliis. fo.45.co.3

Quod auctor.ſ.Abbas Ioachim edidit hunc libel/
lum anno ſalutis milleſimo:ducēteſimo: ſexageſi
mo. fol.45.col.3

Quod attritis viribus populi chriſtiani:erit ꝑpa/
rata via populis infidelibus: & cōculcabunt ꝑmo
eccleſiam græcorum:& poſtea gñalem.ſ.latinoꝶ
menſibus q̄draginta duobus atrociſſime.f.45.c.3

Quod ipſa tribulatio durabit vſq; in finem ſecun
di ſtatus. fo.45.c.3

Quod imperator non in propriis viribus concul/
caturus eſt eccleſiam:ſed innitetur hæreticis & gēti
bus infidelibus quaſi domeſticis & ſub ſpecie pie/
tatis ritum & cultum diuinū minuet & imutabit
pro poſſe. fo.45.c.4

Quod illa verba ſeu nomina in pariete ſcripta:da/
nielis octauo.ſ.Tethel: mane: phares: exponūt
& ſignificant etiam ad ꝑſens videlicet Tethel im/
periū alemanoꝶ:mane gens infidelis: phares cæ/
tus hęreticoꝶ:ipſa.n.beſtia habens decem cornua
aſcendens de mari eſt gens infidelis quæ aggrega
bitur ipſi impio ꝯtra eccleſiā.f.45.c.4.& 46.c.1

Quod ille imperator tot & tanta mala facturus ec
cleſiæ dei in principio ortus ſui cum regnare cœ/
perit videbitur fidelis & catholicus;ſed tēpore ſuc
cedente:doloſe & iniq; aget cōtra eccleſiam & cor
eius erit contra teſtamentum ſanctum:vt deſtruat
ſi poſſet. f.46.c.2

Quod imperium alemanorum ſemper extitit no/
bis italis:durum:dirum:& mirū:durū in iugo:di/
rum in virga & mirū in ſceptro:ſed neceſſe ē vt &
ipſum:ad extremum dominus euertat & perdat vt
ad ſonitū ruinæ eius:paueāt oēs reges. f.46.c.2

Quod ſub impatore alemano nimis grauis & du/
rus erit luctus de afflictiōne eccleſię: nec inueniet
qui conſoletur eam ex omnibus charis eius:qui co
gnita malitia eius & denudata ignominia:eā peni
tus ſpernent oēs amici eius. fo.46.c.3

Quod non timet auctor annuntiare ipſi imperato
ri.ſ.Henrico ſecundo proſpera vel aduerſa: nec ei
placere cōtendit & adulare:dicens:diuini verbi cō
ſilium non eſſe alligatū hoibus. f.46.co.3

Quod prælati eccleſiæ dicunt ridiculi: gigantes
& gladiatores:habent.n.gladium excommunica/
tionis:pro quo gladiū perſecutionis incurrent &
ſic ridiculi effecti:patebunt deriſui: cum deuaſta/
buntur. f.47.c.3

Quod modo eccleſia dicitur terra terrena ſapiens
non quæ dei ſunt.Et idcirco confringetur in bo/
nis exterioribus:contereturin interioribus:com/
mouebitur incorporalibus:agitabitur in menti/
bus:ſcilicet in laycis:in clericis:in religioſis & prę
latis. fo.47.co.1

Quod phaſſur & ſophonias ſacerdotes: deſignant
quoſdam magiſtros tā in clero q̄ in religioſo col/
legio monachorum & ſedechias ſummum pontifi
cem:qui ob eius ſuperbiam non exauditur dū quę
rit a dño conſilium. f.47.co.1

Quod rex Babylonis ſignificat imperatorē & cal/
dei alemanos in quorum manibus dabit dominus
eccleſiæ ꝑlatos ſeu ſummum pontificem & ſeruos
eius:clericos:& religioſos & laycos: quos pcutiet
imperator vna ſecum congregatis agarenis & hæ
reticis:nota quomodo. f.47.c.1

Quod eccleſia circūquaq; diffuſa & populus chri/
ſtianus percutienda eſt:afflictione temporali:ſub
tractione diuini verbi:peſte & errore hæreticoꝶ:
gladio & fame. f.47.c.2

Quod imperator romanorum (quorum extrema
tempora tenent alemani)tenturus eſt donec de/
medio fiat.ſ.eccl'ię qa diuidet & ſeparabit ab ea,eā
videlicet perſequendo & deuaſtando.fo.47.co.2

Quod via vitæ eſt humilitas:via mortis ſuperbia
illa ſpoliat aiam a peccatis:& pęnis:& iſta eam in
duit vitiis & flagellis. fo.47.c.3

Quod dictus impator ſignatus in colubro tortuo
ſo,aggregabit ſibi gentem pfidam & beſtialem in
fidelium:& cateruam hæreticoꝶ & patarenoꝶ:&

duriſſime percutiet eccleſiã & populum xp̄ianum ipōnēs ſiletiū viris euãgelicis verbi dei. f.47.c.3
Q uod pſecutio dicti regis & Imperatoris erit triphãria:& ſicut per tempora diſtincta fuerit:ſic & in fine iuncta ſeruebit. fo.47.co.3.
Q uod melior eſt ſeruitus virginis corrupte:ſed pę nitentis & ingemiſcentis: q̄ libertas ſeu integritas virginis ſuperbę. fo.47.3.
Q uod furor Imperii ſeuiet in ſummum pontificē cardinales & alios p̄latos manu valida.f.47.c.4
Q uod hodie prelati eccl'ię ſūt pilati & nō patres: ſūt & latrones & lupi veſpertini:nō viri : ſed adulteri & mercennarii fo.47.co.4.
Q d' eccl'ia nō expectat deteriorē antixp̄m:q̄ carnalē & effeminatū prelatū. vñ veh terrę.ſ.eccl'ię cui⁹ rex p̄latus:puer ē inania meditãdo. fo.47.c.4
Q uid ſit illa ara ignoti dei apd athenas. f.47.c.4
Q uod eccl'ia iuſtoꝝ peregrinãs:nō poterit nō percipere deplagis babylonis & bibere de calice furoris imperii:qa neceſſe eſt vt præmatur triticum ſimul cum palea. fo.48.co.1.
Q uod illi duo ordines futuri p̄dicabūt euãgelicã doctrinã in lr̃ali & ſp̄ūali intelligētia:ſicut i area eccl'iæ ventilatū ſcōrum p̄rūm zelo fidei & approbatiōe diſcuſſum. fo.48.co.2.
Q uod nunc eccl'ia ſupba contēnit quę dei ſūt:'obturat aures ne audiat vocē ſibi nūtiãtis vt hūiliet ſe & ſedeat in cinere: ſed dicit Sedeo regina & vidua nō ſum & luctū nō videbo. fo.48.co.2.
Q uod dñs p ſcripturas & nouos futuros euangeliſtas hortat̄ ſummū pōtificem cardinales & alios p̄latos vt iudiciū faciant iuſtū:qa peruerſe iudicãt:ſed nolētibus ab iniqtatib⁹ ſuis diſiſtere iminet dies furoris dñi : qñ pauperes & afflicti ſtabūt i magna cōſtãtia prædicãtes aduerſus carpinales & alios auaros & exhauriētes labores & ſudores eorum. fo.48.co.3.
Q uod beſtia prælatorum capienda & occidenda eſt ab Imperarore. fo.48.co.3.
Q uod ſumm⁹ pontifex & alii prælati qui male ingrediuntur ad apicem dignitatis:iuſto dei iudicio fiet vt tradãtur in manus Imperii & captiui ducantur. fo.48.co.4.
Q uia aprælatis & ſuperioribus malum ad ſubditos diffunditur : iō recte a ſanctuario flagellū incipiet vt dolente capite:doleant pariter & membra. fo.48.co.4.
Q uod deſolabitur & deſtruetur capitulum Romanum ideſt collegium cardinalium cum pontifice. fo.48.co.4.
Q uia prælati & paſtores eccleſiæ latinę & precipue Romanę: iam mortui dicuntur in peccatis: videlicet primo in auaritia.ſecūdo in perfidia.tertio in ſuperbia & quarto in ſcelere luxurię iō propter hæc quadrupliciter punientur : quia eorum opes tollet reſpublica.ſecundo fidem deiiciet ſynagoga hæretica.tertio corpora infeſtabunt mahumetici:quarto luxorioſos expectant dęmonia in inferni voragine. fo.49.co.1.
Q uod tēpore quo captiui ducētur paſtores auari ſuperbi & fatui captiui in babylonem p imperiū tunc multi mortificabūt mēbra ſua agēdo pniam & cōuertent̄ cū p̄dicatorib⁹ veritatis. f.49.c.2.
Q uod doctrina virorum euãgelicorum ſuſcitãdorum in toto orbe erit patens & libera:& multi ad eorum prędicationem conuertētur: reliqui flagellabuntur. fo.49.co.3.
Q uod multi ſūt & erunt in eccleſia promouendi indigni & iniuſte ad ſacros ordines & magiſteria & alias dignitates: quib⁹ melius eſſet diſiſtere aut pedem retrahere : q̄ poſtmodum inuite priuari & ſpoliari & in babylonē captiuari: fo.50.co.1.
Q uod erunt hoies edentes & bibentes:plãtantes & ędificantes:nubentes & nuptui tradentes:& repentinus eis ſuperuen:et interitus vt tempore noe : & malos male perdet deus per principem reipublicę & vineã ſuam locabit aliis agricolis doctoribus videlicet veritatis. fo.50.co.1.
Q uod ſicut aſino poſt eius mortē primo ſubtrahit̄ corium ſecundo proiicitur in ſterquilinium:tertio beſtiis & auibus datur in cibum: ſic erit & adueniet prelatis mortuis in peccatis:primo tolletur corium temporalium : ſecūdo proiicient̄ in ſterqliniū:vilitatis obprobrium:dabuntur beſtiis Romani Impii & infidelium. fo.50.co.2.
Q uod hęretici forte patareni exeuntes de populo chriſtiano adherebunt ſaracenis ad perſequēdam eccleſiam:ſicut ad abſorbēdam archam:duo aquarum genera conuenerūt in duabus ſcilicet Apoc. beſtiis de mari & de terra cōſcēdētib⁹. f.50.co.2.
Q uod imperator initetur populo agarenico & hęretico & patareno. fo.50.co.3.
Q uod multi prælati & eccleſiaſtici uidentes ſe nudatos temporalibus & vexatos a pp̄lo agareno & hęreticis ſe ad veram viam & pœnitentiam conuertent. fo.50.co.3.

Quod eccleſia ſpiritualis quę parturiet in tribulatione futura parturiet duos ordines viroꝝ euangelicoꝝ i dolore quaſi Ioſeph & beniamin: quoꝝ primus tribulat in carcere: alter vero erit filius doloris in morte matris: tpe cōfuſionis pręlatorum cruciabit mater ecclia a facie draconis q filiū quē emittet deuorare cōtēdet: vnde ſpirituali eccleſię neceſſe erit fugere i ſolitudinē, nota. fo.50.co.4.

Quod aqua egrediens de ore draconis: eſt perſecutio Romani Impii & dogma peruerſum. fo.50.c.4

Quod prælati & carpinales aſſumpti in excellētia dignitatum ab eis deponentur & a prędictis gentibus flagellabuntur. fo.50.co.4.

Quod quattuor gña hoſtiū iducunt cōtra eccliam prio i ſpūalib⁹ ſecūdo i tpalib⁹: tertio i ſeruitutibus, quarto in tribulationibus: primi ſūt quęrentes aiam: ſecūdi punici quoꝝ timent aciem: tertii Ro. principes: quarti Alemani feroces. f.50.c4.

Quid intelligitur & qūo exponit terra terra terra audi ſermonem domini: Nota contra omnes falſos chriſtianos. fo.51.co.1.

Quod dictorum prælatoꝝ carnaliū nullus: nec ſemen eorum amplius remanebit i dignitate: ſed deponentur. fo.51.co.1.

Quod ſubtractis dictis prælatis & malis paſtoribus deus inducet nouos ſecūdū cor ſuū: qui non gregem eorum totū ſed reliquias gregis ſequentiū eos ducent ad interiora deſerti religiōis & pacis & ad ſpiritualia ſtudia & creſcent in bono opere & multiplicabuntur in doctrina: & erunt omnes vnanimes inquietis collegiis. fo.51.co.2.

Quod nouus ordo futurus erit in fine ſecundi ſtatus & in principio tertii: ducens vitam angelicam. fo.51.co.2.

Quod pro prælatis iniuſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pęnis ſuſcitabit dominus in ſolio dauid germē iuſtitię ideſt paſtorē iuſtū q paſcet pplm chriſtianū in oī ſcitate. fo.51.co.2.

Quod poſt afflictionem græcorum & latinorum i quorum eccleſias ſciſſura ſucceſſit (ac ſi in tribū iuda & iſrael decem tribus.) erit cor vnum & anima vna in fide chriſti inter eos: prius mortuo & deſtructo antichriſto mixto & illo rege alemanorum qui cuncta vaſtabit & adducentur de cūctis terris reliquiæ electorum ad fidem generalis eccleſiæ. fo.51.co.3

Quod per futuros prædicatores: prædicabitur p vniuerſum orbem euāgelium ęternum & poſt hęc neceſſe eſt eos pati pro nomine chriſti: pręualente antichriſto.. fo.51.co.3.

Quod Imperator Alemanorum ſtatuet pſeudo pontificem Romæ in ſede eccleſiæ chriſti: qui in fine ignominioſe peribit. fo.51.co.3.

Quod imminente tribulatione (quibus erit ſanum conſilium fugient de Roma ne ſimul bibant calicem. fo.51.co.3.

Quod quia infra eccleſiam multi ſūt filii babylonis: & in babylone multi ſūt filii Jeruſalem ideſt ecclię ſcē captiui:) nō facienda eſt ſcrutatio vt ſeparent agni ab ędis: & liberatis bonis mali i fluctib⁹ futurę tribulatiōis demergātur. fo.51.co.4

Quod triplex eſt matrimonium: primum vxoris quo ad carnem: ſecundum eccleſiaſticæ dignitatis quo ad ambitionē: tertiū dominici ſermonis quo ad expoſitionem vt hęretici. fo.51.co.4.

Quod ſolebāt layci continenter viuere: clerici pie docere religioſi deuotione pingueſcere: nunc autem omnes corrupti, ſūt & abhominabiles facti deo. fo.51.co.4.

Quod ſicut doctores hæretici prælati gręcorum deceperunt populum & ſibi ſubiectos: ita epi latini & prælati ſubditos ſuis perditis moribus & exemplis & ſimilr doctores pręſertim patarenorum peruerſis dogmatibus & doctrinis corrumpūt pplm & ideo e proxio timendū eſt ne eccleſia græcorum deſtruatur & poſtmodum eccleſia latinorum. fo.52.c.2

Q.d gemet & orare debet ecclia ad dñm vt ꝯuertat ad miam q diſpoſuit ad iram. f.52.c.2

Quod ipa gñalis ecclia polluet: praua vita & doctrina legatoꝝ ecclię Romanę: & ſilr veſania patarenoꝝ q libere ſe diffūdit: vbiq; pſtratis pdicatoribus veritatis corā beſtia malitię & potētię ſecularis q portāt dñam Babylonē .i. eccliam q eſt magiſtra oīum meretricū. fo.52.co.2

Q.d mater nr̄a Rachel .i. ecclia ſpūalis & nō carnalis pturiet filiū Beniami .i. futuꝝ ordinē minorē dicētē pdicādo & rephēdēdo platos & malos paſtores: ſi loquor puniōr: ſi taceo iudicabor a deo: ſed nō poſſum nō mordere platos. f.52.c.2

Quod a Romano impio & pplo infideli tā in equeſtri q in nauali exercitu affliget ecclia: ita vt plati interficiantur & captiui ducantur ſimul & ſūmus pontifex. fo.52.co.3

Quod caput ipſoꝝ ſunt plati ecclaſtici quos beſtia maris .i. gens ſarracena abſorbebit: & abſor-

tos beſtia de terra conſurgens accinget & ducet quo non vult Petrus ſummus pōtifex in locū forſitan paſſionis. fo.52.c.3
Q uod gens & ſecta patarena dr̄ filia arrianæ perfidiæ. fo.52.c.4.
Q uod pſeudo papa: in herode ſignatus: truncabit caput p̄latoꝝ: & de tyrānis triūphabit. f.52.c.4
Q uod romani pōtifices cognouerūt tpalia q̄ poſſidēt: fore & eē iuris romani impii. f.52.c.4
Q uod futuꝝ eſt vt ſummus pontifex repugnet imperio. f.53.c.1
Q uod edidit hūc librū Abbas Ioachim anno dn̄i milleſimo cēteſimo nonageſimo ſeptio. f.53.c.1
Q uod neceſſe eſt vt triplex tribulatio inſtātet iſurgat contra eccleſiam prima q̄ deſignata eſt in Nabuchdonoſor caldęo: ſecunda in Nabuchdonoſor aſſirio & tertia in Amā: & qa oēs illi cōtempanei fuerūt: ita iſta q̄ſi cōis inundatio accedet. f.53.c.1
Q uod ſummus pōtifex occideť & diſpergent ſubditi: & poſt tres annos reſurget paſtor bonus & dux eccleſiæ ſanctæ ſed interim carebit eccleſia p̄ſidente. f.53.c.1
Q uod audacter dicit auctor: ꝙ patientibus p̄latis & eccleſia fatigata ex acerbitate flagelli: p̄dicatores euāgelici a corpore eccleſię velut xp̄i aīa ſegregādi occidēt beſtiā patarenā. ſ. pſeudo pontificem in gladio ſpūs. fo.53.c.2
Q uod poſt afflictionē eccleſiæ & eccleſię pſonaꝝ a ipſo impatore q̄ a ſanctuario incipiet. ſ. Romanæ eccleſię: affligeť ipſe impator alemanoꝝ & retribueť ei menſura quā ipſe mītis tribuit. f.53.c.3
Q uod futura tribulatio erit gn̄alis per vniuerſam latitudinē populi xp̄iani: & maximæ eccl'ię Italię dādę ſunt in ſolitudinē deſtructionis & in ſtuporē admiratiōis cūctis gētib⁹ & p̄cęteris ro. f.53.c.4
Q uod poſt p̄latos et rectores eccleſiaꝝ Italię afflictos et captos deuolueť flagellū reipublicæ cū ſequacibus ad regnū francię et principes eius et vniuerſum populū galliarum. f.53.c.4
Q uod poſtq̄ oēs biberint calicē iræ et furoris dn̄i per manum impatoris et ſequacium: vltimo ipſe imperator bibet calicem nam oēs contra eū conuertentur. f.53.c.4
Q uod futuꝝ eſt vt reuelandi ſint prędicatores euāgelii: religione feruidi et p̄dicatione facūdi: qui de vitæ eminētia rugient: de ſcientiæ abūdātia edocebunt contra canes mutos: p̄latos. ſ. et clericos: et doctores: ꝯtra religioſos deuiatos et timidos. alii igiť mittendi ſunt pauperes. f.54
Q uod traditis in gladio rectoribus eccleſiaꝝ: adhuc p̄dicantibus prophetis vēturis decus eccleſię generalis fuſcabitur. f.54.c
Q uod erit afflictio gn̄alis tam a mundo q̄ a populo barbaro deſignato in aſcendente beſtia ex abyſo. fo.54.c.2
Q uod totus ppl's eccl'iaſticus ꝯturbādus et affligēdus eſt ab impatore alemano. f.54.c.2
Q uod ſuperbia p̄latoꝝ ruenda eſt et gl'ia corruēda: vt vel iterficianť aliq ex eis: vel a republica ſint vomendi: qa eccleſię eoꝝ et domus diſſipādę ſunt et ſpoliādę a terrenis redditib⁹. f.54.c.3
Q uod gn̄alis eccleſia in toto orbe terraꝝ diſperſi affligeť et deſolabiť nō ſolū p impatorē ſed ēt per barbaras et hęreticas nationes. f.54.c.3
Q uod columba felle carens: iram habere pręſcribitur: vt intelligať ꝙ ſpiritus domini: & benign⁹ manſuetis eſt: & furibundus elatis. fo.54.co.3
Q uod Hieremias ſignificat omnes illos doctores & prędicatores qui prędicant & annuntiant imminere flagellum anteq̄ veniat vſqꝫ ad tp̄s flagelli proximi futuri: vt dictum eſt. fo.54.co.4.
Q uod futuri doctores qui in proximo reuelādi ſūt nō habent concordiam cū hieremia: ſed cum Ezechiele & Daniele: (ſingul⁹ cum ſingulo ſpiritualiter. Alias. Allegorice: tam Hieremias q̄ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prędicationis offitium intorquent. fo.54.co.4.
Q uod ſicut ezechiel & Daniel prophetauerunt in captiuitate ſic & nunc qui futuri ſūt prędicabunt in mundo: populo ſcelerato & facto etiam ſub tributo: quando eccleſia viduabitur ſummo pōtifice & ſpoliabiť a republica. fo.54.co.4.
Q uod prædicatores veritatis per hieremiam deſignati: audientur a prælatis & magiſtris carnalibus & ab omni populo chriſtiano denuntiantes in eccleſia generali venturum in proximo flagellum cōtra eos: vn̄ eos quęrēt iterficere. f.55.c.1
Q uod dominus ſuſcitabit principes publicos: alemanos ſcilicet & francos vt ad terram detrahant ſuperbiā omnis carnis. fo.55.co.3.
Q uod neceſſe eſt vt non ſolum reges & principes terrę colla ſubmittant imperio alemanorum: ſed etiam ſummus pontifex & pręlati eccleſiaſtici obſequentur ei: donec veniat tp̄s viſitationis Imperii ſcilicet deſolandi. fo.55.co.3.
Q uod illi qui ſubmittent colla imperio non ibūt

in captiuitatem:qui vero rebelles fuerunt non ef
ſugient. fo.55.co.4.

Quod non eſt laborandum multum ad denuntian
dum flagellum prælatis & aliis eccleſiaſticis per
ſonis cum nolint credere quia induratum eſt cor
eorum:idcirco futura eſt euerſio. fo.55.co.4

Quod in dicta tribulatione futurum eſt vt multi
qui inſurgent contra prædicatores veritatis: in
terficientur & frigentur in oleo aut qualitercūq
aliter. fo.56.co.1.

Quod erunt aliqui falſo prophetantes:contra prę
dicatores veritatis qui falſo & mendaciter confide
re faciunt ſummum pontificē & cardinales & epi
ſcopos:& concitant illos ad perſequendum pro
phetas domini & doctores ne contra eos aliquid
afflictionis exponant. fo.56.co.1.

Quod ſuſcitandi ſunt viri prophetici vt verba do
mini prædicent in omni populo chriſtiano &
principaliter clericis & religioſis vt conuertan
tur. fo.56.co.1.

Quod poſt tribulationem illam ſuſcitabit dñs in
eccl'a veræ paſtorem & nō prędonē. fo.56.co.2.

Quod in populo chriſtiano a domino ſuſcitandi
ſunt paſtores & duces qui (.poſt tribulationes.)
oues recolligant errabundas in peccati confuſio
ne concluſas & ducant ad vitam cœlibem & tran
quillam. fo.56.co.2.

Quod dominus eſt pius: miſericors & iuſtus iu
dex:qui ſic pro iniquitate corripit vt pro pietate
faciem non auertat. fo.56.co.2.

Quod omnes qui perſequentur eccleſiam poſtea
vaſtabuntur & deſolabūtur Imperium ſcilicet &
alii perſecutores. fo.56.co.3.

Quod intra exordia tertii ſtatꝰ eccleſiaſtici:multi
dedicabunt religionis propoſito & fundabuntur
in fide. fo.56.co.4.

Quod de ordine & fundatione electorum in proxi
mo faciendis.) Eſaias enumerat nota.f.56.co.4.

Quod dominus conſtituet in eccleſia ſua doctores
ſacra ſcriptura repletos:& filios doctos a domi
no nō homine:ſpirituales in comuni degentes &
laycos fideles chriſtianos. fo.57.co.1.

Quod prælati eccleſiæ Romanæ turbabuntur &
affligentur:quia contra illos irrūpet furor impii
ex quo voluerūt ꝑ ſupbiā reluctari. fo.57.co.1.

Quod in nouiſſimo dierum hæc omnia intelligen
tur ideſt in tertio ſtatu mundi:primus.n.dies deſi
gnat primum ſtatum:ſecundus ſecundum: tertius
tertium: quorum principia ſemper plena fuerunt
doloribus nam in principio primi ſtatus filii iſra
el fuerunt oppræſſi ab ægyptiis:in ſecundo apo
ſtoli a iudæis:nunc quoq; electi affligendi ſunt
a falſis chriſtianis vt ſciant quia non niſi per uio
lentiam diripitur regnum dei. fo.57.co.1.

Quod reuelandi ſunt viri ſpirituales in proximo
qui temporalia reſpuent & ſpiritualia conſtituēt
prædicando & conuertendo tam doctrina ſana q̄
moribus peccatores ad verā pniam. fo.57.co.2

Quod ex conuerſione gręcorum ad vnitatem eccle
ſiæ gentes aliæ animatæ fidem ſuſcipient: relin
quentes errores ſuos. fo.57.co.3.

Quod in futura tribulatione: a ſpiritualibus viris
poſitis in excelſo contemplationis:) audietur tri
plex fletus:primus propter præſſuram Imperii:
ſecundus propter iram agareni populi:tertius ꝑp
malitiam erronei vulgi & hæreticorum: donec
conſolatio fiat etiam temporaliter vt qeſcat a la
crimis. fo.57.co.3.

Quod græci venientes & ipſi contra populū lati
num:& videntes latinos propter tribulationem
humiliatos:humiliabuntur & ipſi:& cōuertentur
Et fiet vnum ouile & vnus paſtor. fo.57.co.3.

Quod dominus faciet nouum ſuper terram ideſt
eccleſia Romana pariet viros ſpirituales & perfe
ctos: non pueriliter & carnaliter viuētes: ſed in
nouitate ſenſus ambulantes. fo.57.co.4.

Quod redeuntibus græcis ad fidem Romanæ ec
cleſię:) reuelabuntur in generali eccleſia doctores
euangelici ęmulantes euangelium verbi dei :do
ctrina periti vt imperitos inſtruant.fo.57.co.4.

Quod diſtat inter legem moyſi & legem chriſti:
nam illa ī tabulis lapideis:& iſta in cordibus car
neis ſcribitur. fo.57.co.4.

Quod turbato vndiq; populo chriſtiano ex acer
bitate flagelli.)futuri ſunt duo ordines quaſi duę
ſtellæ verbum dei prædicantes:deſignati ī moyſe
& chriſto:& quaſi in Enoch & Helia. fo.58.co.1

Quod futurum eſt vt eccleſia Romana temporali
gloria & culmine vitę corruat:quę humiliari ſub
iugo alemanicę ptātis ignorat. fo.58.co.1.

Quod prædicatores(.per Hieremiam deſignati.)
repellentur & ſilentium a ſummo pontifice eis im
ponetur. fo.58.co.2.

Quod deus loco pontificum carnalium ſuſcitabit
paſtorem in ipſo populo chriſtiano qui faciet
iudicium de peccatis : & iuſtitiam de bonis ope

ribus non abſcondet. In cuius dieb⁹ populus gręcus & latinus ſimul in fide confidentur ambulabunt cum reliquis gentibus ad fidem pariter conuertendis. fo.58.co.2

Quod Imperator cum ſequacibus ſubmittet ſibi Romam & omnes ciuitates italię: exceptis lachis & zecha.i. quæ: vel fortes populariter ſunt vel q̄ eē appetūt ſingulares in ſuis munitōib⁹. f.58.c.3

Quod duo ordines futuri: (qui fortes erunt in fide.) nihil habebunt in quottidiana ſubſtātia pręter victum & veſtitum tenuem. fo.58.co.3

Quod neceſſe eſt vt ira dei veniat ſuper eccleſiarū rectores & præſides pro eo ꝙ dei ſeruitium nō ſolum impediunt ſed etiam adulterant verbum dei. fo.58.co.3.

Quod ſequenda & futura eſt magna diſcordia & ſciſſura inter eccleſiam Romanam & imperium ſub cuius fluctibus libertas & licentia expirabit pontificum Romanorum. fo.58.co.3.

Quod ſicut Romanum Imperium fuit erectio eccleſiæ: ſic & modo diebus iſtis nouiſſimis erit iactura & finis ſeneſcentis eccleſiæ clericorum & ſuperbientis: non tamen finis mundi: quia relinquetur ſabbatiſmus populo dei vt eccleſia contemplantium habitet in fiduciæ tabernaculis: & requie opulenta. fo.58.co.4.

Quod primus ſtatus mundi finem habuit in antiocho: & ſecundus habiturus eſt ſub Alemano impio: & terti⁹ i gog pſecutore nouiſſimo. f.58.c.4

Quid dicant merlinus britanicus: & ſibilla Erithea & babilonica de futura tribulatione: & qualiter ſub aquila ſecunda erunt plures pſeudo pontifices ſimul: vnde eccleſia depauperabitur q pſeudo pōtifices pōtificiū ęmulabūtur fo.58.co.4

Quod aquila prima magnarum alarum Italiam occupabit: relictis ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub altera perſecutrice aquila in ſęculorum finibus.) inferendis. fo.59.co.1.

Quod ſanct⁹ Bernardus prohibuit monachis ſuis prædicationem: & vagationem ſeu occupationē: Et eos ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præcepit. fo.59.co.1.

Quod forte religio & ordo ciſtercienſis durabit vſq; in finem ſæculi. fo.59.co.1.

Quod futurum eſt (.vt pro intellectu qui reuelatus eſt de miſteriis abſconditis in ſcripturis: ſed reprobatus a ſcribis & magiſtris huius temporis inflatis ſcientia ſæculari.) multi præcones ſurgāt qui ruinam tam Imperii q̄ eccleſiæ denunctient & videant occulis ſuis ſubuerſionem. fo.59.co.2

Quod exercitus francorum veniet in auxilium eccleſię quando obſidebitur & vaſtabitur ab imperio ſed parum proficiet quoniam ſic deus diſpoſuit vt omnia inculcanda a pauciſſimis alemanis & ſuccendenda ſit igni. fo.59.co.2.

Quod exinanitis viribus Romanę potentię & exhauſtis opibus eccleſiæ per principem reipublicæ: & alios impios prædicatores.) neceſſario frācis & aliis gentibus poſitis circunquaq;: Romana eccleſia adhęrebit. fo.59.co.2.

Quod habet hoc diffidentiæ humana debilitas vt magis cōfidat in homine q̄ in deo: Et idcirco vū ſpat auxiliū (.iuſto dei iudicio) corruat. f.59.c.2

Quod res & diuitiæ non ſunt datæ ex abundantia in fauſtum: ſed ad vſum: ideo fruſtra erigitur qui repente finitur. fo.59.co.3.

Quod in hoc quinto tempore eccleſiaſtico in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimit̄: nō debet in ſęculi ſubſtātia: ſed in dei potētia gloriari. f.59.c.3

Quod ſi fideles principes aliquid chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum vt clericalis ordo dilatatus ſub pace: incraſſatus ope: impinguatus otioſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum detur pauperibus & nō viris famoſis & gigantibus turrim conſtruentibus babylonis fo.59.co.3

Quod aurum oblatum fuit chriſto a magis cuius ope fugeret in ægiptum: myrrha qua ſubiret patibulū: thus quo deū laudaret. fo.59.co.3

Quod moderni vicarii ſaluatoris: thus negligunt & myrrham: & quærunt aurum: Et ideo cum domina babylone bibent in aureo calice poculum abhominationis. fo.59.co.3

Quod dictum Danielis nono conuenit modernis prælatis & eccleſiæ rectoribus: videlicet cum videritis abhominationem nota expōnē. fo.59.c.3.

Quod ſublatis de circuitu viribus eccleſiæ: ipſa ad paupertatis anguſtias & ſqualorem publicæ reſtrictionis incurret. fo.59.co.3

Quod maior eſt iniquitas eccleſiæ latinæ: q̄ græcorum: ideo acerbius punientur. fo.59.co.4

Quod perniticioſum eſt abuti homine: ſed multo pernitioſius eſt adulterari per hæreſim verbum dei. fo.59.co.4

Quod tradendus eſt rex francorum in manu inimicorum ſuorum ſcilicet regum terræ imperii: ſeu alemanorum principis & ſimiliter ſummus pon-

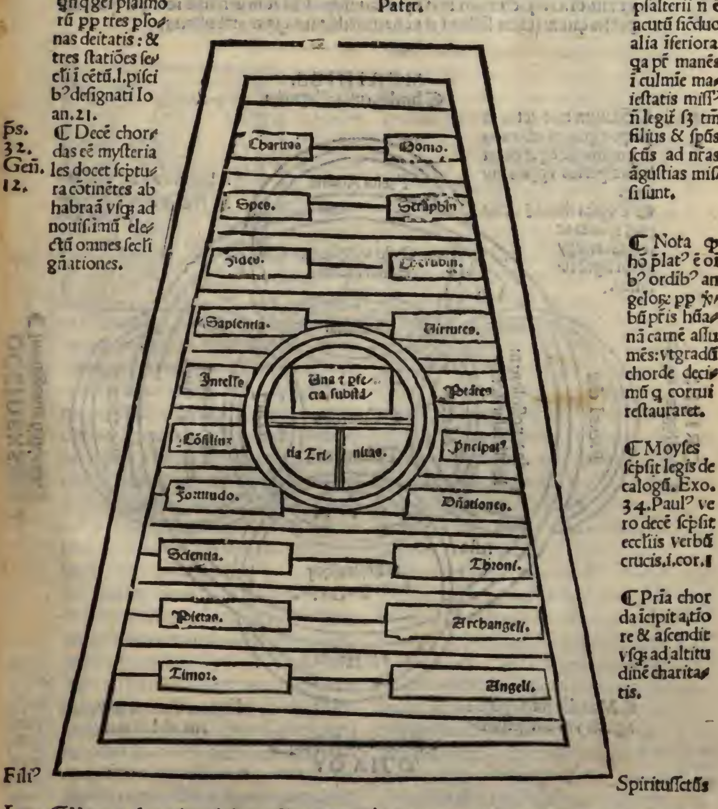
tifex romanus cum ſequacibus ſuis. f.60.co.2
Q uod tempore perſecutionis & afflictionis eccleſiaſticæ: ſeu etiam peccatoris euerſi: non decet prędicatorem loqui ſubblimia ſed quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſilere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorrigibilem refutare. f.60.c.2
Q uod quicquid legendo ſequitur hic propheta in textu ironice itelligēdū eſt cōtra francos. f.60.c.2
Q uod franci & alemani conuenient & inſurgent in inuicem: ſed francornm exercitus ruet. fo.60.co.3
Q đ erit ſciſſura & diſcordia iter frācos. f.60.c.3
Q uod inſurgent franci contra francos & corruet francia in manu Imperii. fo.60.co.3
Quod captiuitas græcorum conuertetur ad fidē & vnitatem eccleſiæ Romanæ circa finem ſecūdi ſtatus & initium tertii qđ iā inſtat. fo.60.c.4
Q uod concitabitur & conſurget multitudo gentium remotarum contra imperium alemanorum. fo.61.co.1.
Q đ i gręcia fuit hęreſis arriana peſſima: ſed hic in latina eccleſia his diebus eſt hæreſis patarenorū fex omnium aliarum. fo.61.co.1
Q uod ſicut poteſtas imperii affliget & vaſtabit alia regna & præcipue eccleſiam:) ita & ipſa imperialis potentia alemanorum vaſtabitur ab omnibus aliis quos ipſa afflixit. fo.61.co.2
Quod in ſalutis conſilium: dominus per totam eccleſiæ latitudinē: in proximo mittet viros euangelicos: vt terrenam mundi ſuperbiam pie prænuncient & radices vitiorum de cordibus humanis extirpent. fo.61.co.2
Quod niſi paſtores eccleſiæ ſponte dimittant bona temporalia:)gladius aquilonis ſcilicet imperii ſuper eos inducetur: & tanto fiet prædo in republica pręſidens violatus acrior q̄to ſummus paſtor & alii in retinendis temporalibus fuerint duriores. fo.61.co.3
Q uod quicquid de gladio: fame: & peſte contra iudæos inducitur a propheta totum profecto in afflictione futura populo xp̄iano eueniet. f.61.c.3
Quod ſi vnus in republica pręſideret: & ſibi quaſi præcellenti duci chriſtianus populus deſeruiret.) non de facili poſſet irruere iacturam petri nauis. fo.61.co.3
Q uod velit: nolit mundus neceſſe eſt vt cadat pontificalis ſuperbia: & cultus eccleſiaſticus in temporalibus minuatur. fo.61.c.4
Q uod propter ruinam imperii Romanorum: futuri viri euangelici conſulent electos recedere de medio babylonis: ne fiant eterni vel temporalis ſupplicii participes. fo.61.co.4
Q uod ſpiritus ſanctus plenarie inſtruet viros euāgelicos ſuſcitandos miſteria abſcondita a finibus ſæculorum: vt ea reuelent populis fidelibus chriſtianis in toto orbe diſperſis in ſignum & memoriam perdēdorum: vt ſi penitere contempſerint iudicium reipublicæ ſubintrent quos ignorantia verbi dei non excuſat. fo.61.co.4
Quod econtrario ordine procedunt & texunt de exaltatione & deſtructione babylonis ſcilicet Romæ hyſtoriam Eſaias & hieremias. fo.61.c.4
Q uod Sybilla Erithea dicit: poſt hæc veniet aquila habens caput & pedes/60/colore pardi ad liuorem: vulpis quo ad fraudem: leonis quo ad terrorem: quia forte ſub occaſione patarenoꝝ coherēdorum doloſe incedet contra eccleſiam ipſa aquila. fo.62.co.1
Quod quanta mala paſſura ſit liguria & tota italia magis experiri q̄ dicere monſtrabit: nam adhibitis ei ſcilicet aquilæ ſeu pſeudo pontifici alemanis: duo quoq; principes græcorum ei auxiliabūtur: vnde Romanorum nobiles peribunt: & excocto ſummo pontifice ac monaſteriis imminutis.) cultus chriſtianus exſufflabitur. fo.62.c.4
Quod imperium conſtantinopolitanum reuertetur ad græcos. fo.62.co.4

¶ Explicit tabula ſuper Hieremiam prophetam.

Errores reperti in hoc libro.

Jmprimis Folio primo colūna prima linea 34 vbi dicit ſicut:debet dicere ſic
fo.1.co.1.linea 43 doctorumq;.i.doctorq;
fo.1.co.2.linea 3 perſona ideſt perſonam
fo.1.co.2.linea 41 Abraam ideſt Habraam
fo.1.co.3.linea 14 talis Rachel ideſt tales Rachel
fo.1.co.4 linea 38 inſtruendos ideſt inſtruendus
fo.2.co.1 linea 29 gigantes quę ideſt gigātesq;
fo.2.co.4 linea 2 ſecunda ideſt ſecundo
fo.2.co.4 linea 5 lamentationis ideſt lamētatiōes
fo.2.co.4 linea 17 epulentis ideſt epulantis
fo.3.co.1 linea 3 fractibus ideſt fructibus
fo.3.co.1 linea 19 plantent ideſt plantet
fo.3.co.1 linea 43 pecorum ideſt peccatorum
fo.3.co.1 linea 45 pilatis ideſt prælatis
fo.3.co.3 linea 39 electorium ideſt electarum
fo.3.co.3 linea 21 deſignatis ideſt dignitatis
fo.3.co.4 linea 10 cognat ideſt cogant
fo.4.co.1 linea 3 illic ideſt illuc
fo.4.co.1 linea 47 ſanctuario ideſt a ſanctuario
fo.4.co.4 linea 15 primat⁹ ſupbiat.i.prio ſupbiat
fo.5.co.1 linea 14 numero ideſt Nota
fo.5.co.2 linea 6 excercent ideſt exercent
fo.5.co.3 linea 47 iſrael ideſt iſraeli
fo.5.co.4 linea 30 diſcendunt ideſt diſcedunt
fo.5.co.4 linea 40 in viam ideſt in via
fo.5.co.4 linea 43 derſertum ideſt deſertum
fo.6.co.2 linea 3 mitte ideſt mittite
fo.8.co.1 linea 21 linquere ideſt relinquere
fo.8.co.1 linea 25 ab impie ideſt ob ipſis
fo.8.co.2 linea 2 plantauit ideſt plantaui
fo.8.co.2 linea 28 legatos ideſt ligatos
fo.8.co.3 linea 34 clamidicat ideſt claudicat
fo.8.co.3 linea 35 redit ideſt reddit
fo.8.co.3 linea 41 contricta ideſt conſtricta
fo.8.co.3 linea 43 proni ideſt prona
fo.8.co.4 linea 6 deſtrueretur ideſt deſtruerentur
fo.9.co.1 linea 1 ſacerdotus ideſt ſacerdotum
fo.9.co.1 linea 28 repotauit ideſt reportauit
fo.9.co.2 linea 8 diſſimilandū ideſt diſſimulādum
fo.9.co.3 linea 40 reditur ideſt redditur
fo.10.co.1 linea 27 ad hieruſalē ideſt ab hieruſalē
fo.10.co.1 linea 28 dirigant ideſt dirigat
fo.11.co.1 linea 27 colle ideſt colles
fo.11.co.4 linea 9 cilio ideſt cilicio
fo.12.co.2 linea 1 q̃ ideſt ꝙ
fo.12.co.2 linea 40 ꝓcauotionē ideſt ꝓuocationē
fo.13.co.3 linea 25 redentes ideſt tedentes
fo.13.co.4 linea 45 poſt ideſt potius
fo.15.co.2 linea 20 Hæ ideſt Hæc
fo.15.co.2 linea 27 parare ideſt parere
fo.15.co.3 linea 18 mediaturus ideſt meditaturus
fo.16.co.1 linea 14 ſceuit ideſt ſeuit
fo.16.co.3 linea 5 intelligens ideſt intelliges
fo.16.co.4 linea 11 ſ͞ctoꝝ ideſt ſubiectorum
fo.16.co.4 linea 28 intertia ideſt inertia
fo.17.co.2 linea 3 cōuertent̄ ideſt cōuertantur
fo.17.co.2 linea 34 Et vos ideſt Et vox
fo.18.co.1 linea 5 filiis ideſt filii
fo.18.co.2 linea 30 dire rectū ideſt directum
fo.18.co.3 linea 7 initium ideſt in initio
fo.18.co.4 linea 2 atq; ideſt at quia
fo.19.co.1 linea 45 vna ideſt vua
fo.19.co.4 linea 19 temporis ideſt tūc temporis
fo.20.co.4 linea 38 alter ideſt aliter
fo.21.co.1 linea 14 iudicum ideſt iudicium
fo.21.co.1 linea 39 thinitatores ideſt habitatores
fo.23.co.1 linea 21 ad ſupbos ideſt ad ſuperos
fo.23.co.2 linea 9 q̃ autem ideſt ꝙ autem
fo.23.co.2 linea 15 libere ideſt liber
fo.24.co.1 linea 31 futurus ideſt futuris
fo.24.co.3 linea 1 putefactum ideſt putrefactum
fo.25.co.1 linea 3 doctrinaq; ideſt doctrina
fo.26.co.1.linea 29 perfidiam ideſt pp pfidiam
fo.27.co.1 linea 9 minor ideſt minori
fo.27.co.2 linea 12 mendatis ideſt mendatiis
fo.29.co.2 linea 41 materiæ ideſt maceriæ
fo.30.co.2 linea 7 autem ideſt aut
fo.30.co.3 linea 7 oræ ideſt ore
fo.30.co.3 linea 11 cum ſamuel ideſt cū ſamuele
fo.30.co.3 linea 34 eſtuabit ideſt eſtuabunt
fo.30.co.4 linea 46 filii ideſt filiis
fo.31.co.1 linea 25 deponens ideſt pepones
fo.31.co.4 linea 12 protemus ideſt portemus
fo.31.co.4 linea 43 Dagon e ideſt Dagon eſt
fo.32.co.2 linea 12 Reprimētis ideſt Reprimētes
fo.33.co.3 linea 43 acuerunt ideſt acuerent
fo.33.co.4 linea 30 Et his ideſt Ex his
fo.34.co.1 linea 3 aggrauat ideſt aggrauet
fo.34.co.4 linea 23 aſſectas ideſt affectans

¶ Forma pſalterii decem chordarum.

¶ In hac figu/ra mõſtrãť tres gnq̃gẽi pſalmorũ pp tres pſo/nas deitatis: & tres ſtatiões ſe/cli i cẽtũ.l.piſcib⁹ deſignati Ioan.21.

ps. 32. Geñ. 12. ¶ Decẽ chor/das eẽ myſteriales docet ſcptu/ra cõtinẽtes ab habraã vſq; ad nouiſſimũ ele/ctũ omnes ſecli gñationes.

¶ Iccirco ꝑmum cortu pſalterii ñ ẽ acutũ ſicduo alia iſeriora qa pr̃ manẽs i culmĩe ma/ieſtatis miſſ⁹ ñ legiť ſʒ tm̃ filius & ſpũs ſcũs ad nr̃as ãguſtias miſ/ſi ſunt.

¶ Nota ꝙ hõ ꝑlat⁹ ẽ oib⁹ ordib⁹ angeloꝝ: pp ỽ/bũ pr̃is hũa/nã carnẽ aſſumẽs: vtgradũ chorde deci/mũ q cortui reſtauraret.

¶ Moyſes ſcpſit legis decalogũ. Exo. 34. Paul⁹ vero decẽ ſcpſit ecclĩis verbũ crucis.i.cor.I

¶ Pria chorda icipit a.tiore & aſcendit vſq; ad altitudinẽ charitatis.

Luc. ¶ Nota ꝙ duo mittunť ab vno filius.ſ.& ſpũſſanctus a patre:& vnus mittitur a duobus idẽ vi/
18. delicet ſpũs. Vñ in ſymbolo Qui a pr̃e filioq; ꝓcedit qd greci nõ recipiũt dũ nõ itelligunt: illũ
Io.14 cęcũ imitãtes:q ſtans ſecus viam clamabat: Kyrieleiſon.i.dñe miſerere. Nõ enim in via veritatis
Ti. 1 quę chriſtus eſt ambulant:ſed ſecus aberrãt. Cõfitenť ingt ſe noſſe deum factis autem negant.

Eze, ¶ Q uum aſpicerem animalia apparuit rota vna ſuper terram/ſecus ea habēs qͣttuor
1. facies:et aſpectus rotarum et opus earum quaſi viſio maris: et vna ſimilitudo ipſarū
quattuor:et aſpectus earum et opus earum quaſi ſit rota in medio rote per quattuor
partes earum euntes ſtabant et non reuertebantur/quum ambularent.

MERIDIES.
¶ Intelligentia allegorica.

Eze. ¶ Statura erat rotis in
1. ꝑceptis gratię:habitudo
in ꝑmiſſis glorię et horri
bilis aſpectus ī pęnis mi/
ſerię.
¶ Typica diuidit̄ in ſe/
ptē ſpecies ac
ſi fluuius ægy
pti in ſeptē ri/
uulos.

Allegorica ꝟſat trib⁹ tro
po logica ꝯtemplatiua et
(anagogica

ORIENS.
¶ Intelligentia typica.

OCCIDENS.
¶ Intelligentia hiſtorica.

¶ Moralis intelligentia
agit de vitiis et ꝟtutib⁹

Hiſtorialis intellectus dif
fert ab hiſtoria.

¶ Intelligentia moralis.
AQVILO.

¶ Expoſitio Vene. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiã prophetã: ad inſtã tiam Henrici ſexti Imperatoris.

Erba hic remię filii Hel- chiæ de ſacerdo- tib⁹) &c̃. Si tẽpus regũ ſub quib⁹ ex orſus eſt prędicare Hieremias attendimus: eo difficultatem intellectus idioris maiorem ini timuit quo iam non ſm interpretationem nominum / ſed ſm concordiam nouorum & veterum hiſtorias myſterialiter aperimus. Et quidẽ vt Eſaias incarnati Chriſti humilitatiſq; docto
Eze.1 rum portat imaginem. Ezech. ſurgen
Apo. tis fideiq; paſtorum. Daniel. A ſanctis
4. deiq; virginum. At ſi Matthei habentis faciem hominis, Ioã. faciem aquilę: ſic Hieremias patientis ac patientiæ mutum quaſi Luce faciem prætẽdentis vituli non ſegniter typum portat: maxime cum tota eius facies imo
Mat. textus ſuperficies lachrimarum fonti
1. De bus irrigetur. Ioſias itaq; q Ioachim
iſtole in trãſmigratione genuit Babylonis
onevi Leonem papam ex cõcordia reſpicit;
de in in cuius diebus & deinceps libertatis
croni eccleſiaſtice gloriã ab alemanis prin-
ca ar- cipibus euertẽdam. Amos propheta
chi- deplorat: nec alter inferior altero ſan
epi ctitate tanq̃ q velut duo cherubin ex
flor& tini.

equo ſeſe reſpiciũt ꝓpitiatoriũ ſacer- Exo.
dotii: legis & euãgelii tranſmigrãtis. 37.&
Vt aũt itelligať quod ſcribiť de tpi- 25.
bus (regũ Iuda) quos ꝓpheta ꝑſcribit
vt videlicet eo nr̃ę memorię fortius ĩ
primanť in nouo quo ĩ veteri antiqs
pr̃ibus ꝓpenſius ſunt ĩpreſſa: qa reue
ra in dieb⁹ iſtis ſextũ oportebat apiri
ſignaculũ. Vñ tpibus ꝓcedẽtibus in Apo.
equo ſynagogę tpe liber hiſtorialiter 6.
claudebať quod Mat. eloquiť: de triũ
ſtationũ gñationibus in mediũ ꝓfera
mus: qa & ſanius in libri huius ſtadio
currimus; ſi de via prius ſcãdaloꝝ la-
pides colligam⁹. Ait. n. ab Habrã vſ- Mat.
q; ad Dauid gñationes. xiiii. totidẽq; 1.
ab eo vſq; ad trãſmigrationẽ Babylo
nis. Iterũq; totidem alię ab ea vſq; ad
xp̃m. Signat. n. prima ſtatio earũdem
primũ ſtatũ a gñationib⁹ ſęculorũ in
choatũ: vtiq; ab Habraã in pſona dei
pr̃is & ordine laycoꝝ. Scd̃a ſtatũ ince
ptũ a Xp̃o in pſona filii & ordine cle-
ricoꝝ. Tertia: tertiũ a dieb⁹ nr̃is exor
ſum in pſona ſpũs ſancti: & ordine ſpi Ma-
ritualiũ cõtẽplãtiũ dñm: & vſq; in fi- lachi:
nẽ ſęculi ꝓlongãdũ: queãdmodũ pri vltio
mus in Ioãne Baptiſta finẽ habuit & 4.re.
ſcd̃s hiturus eſt exitũ in Helia: quem vltio
oportet ꝑcurrere in fine ſęculi ſtatus De
eiuſdẽ. Alter in ſpũ Hieremias: vt qđ 1200
ille de excidio ſynagogę ꝑdixerat iſte vltra
in aptione libri quẽ hẽbit aptũ de oc vide
cidẽtali & latina eccl'ia: q̃ & Romana Ar-
ꝑmonſtret expletũ. Sane q vſq; ad Se chi-
dechiã expte tranſmigratio eſt dilata epm
nõ fruſtra ꝑſcribiť: qa & in nouo ſiſ'e flo-
qd in eccl'ia nõ ſine gemitu ꝑſtolatur, rent.
Nã ab ãno. M. cc. & vltra ſuſpecta ſũt croni ca. 1. re gũ. 1. 4.c.

tria tpa & momēta in quo Samuele &
alios exorto Ophni & Phinees ſacer-
dotes & Pōtifices dñi: quaſi a rege ba
bylonis a Romanę.ſ.reipu. principe
captiuent̄. Capiat̄ archa eccl'ię: & ēt
Hely ſūmus Pōtifex corruat & q̄ſi al-
ter Mardocheus ſub Amā in diſcrimi
ne maneat agitata. Et bñ ꝓpheta (de
He- ſacerdotib⁹ Anathoth) eē deſcribit̄ q̄
ſter.3 ſi tales neceſſe eſt ruinā eccl'ię ꝑdica-
4.c. re ac plāgere: q̄bus: & volūtaria paup
Or- tas arrideat: & ſpūalis doctrinę, ac vi
do vo tę puritas in futurę tribulatiōis acule
lūta- is nō abſiſtat. Vnūquoq; ī (Beniamī)
rie pa verba doloris tātiq; diſcriminis reue
upta- lētur: q religionē & vitā extremi ordi
tis. nis ſignat in ꝑimo reuelādi: & naſcē
Gen. di Racheli.i.eccl'ię gñali: an in colle-
35. ctione Ciſterciēſiū de cuius vtero do
loris & dextere filius ꝓdeat pariētis.
Nulla ē ambiguitas ītellectus: quia &
Romanā eccl'iam pati neceſſe ē: & re
igioſam plebē calicis babylōī fieri nō
lexptem: & forte īde vtraq; geminā ꝑ
lem ſalutis ꝓferret; vñ doloris mate-
riā tūc īcurret. Nā ſicut ad gñalē ec-
cleſiā ſpectat illoꝝ ꝑditio: ſic & alioꝝ
religio ad eccleſiā ſpālē. Iſti ſunt Pe-
Ioan. trus & Ioā, vna currētes & aſcēdētes ī
20. templū ſepulchri: ſed iunior & vltius
Or- ordo deſignat⁹ in eo: q paulo minus
do p- minorat⁹ ab eis.ſ. angelis ꝑdicatori-
dica- bus ꝓcucurrit: ſed nō eſt īgreſſus euā
toꝝ gelii veritatē: ſed ītrabit Petrus ꝑdica
et Mi tor ſuus ſeminis Habrae in monumē
noꝝ tū literę euāgeliū ꝑdicādi. Seqturq;.
Ioan. Io, de quo & dr̄. Hic aūt qd & in ſubſi
vltio diū reſpondet̄: ſic eū volo manere do
Apo. nec veniā. Alter ordo deſignat⁹ ī He
8. lia ſub ſeptima apertione ſignaculi in
gredIatur poſt eum. Nam primo ap-
paruit: Marię: ſecundo Simoni: tertio
diſcipulis. Maria Ciſtercieñ. religio- Mat
nem. Simon ꝑdicantes de euangelio. 28.
Ioā. laudātes deum de reſurgēte: xpo Mar.
ſignificat tādem Maria ingreſſa eſt ſe vltio
pulchrum: quia & ſi in ordine illo re- Ioan.
uelata eſt, & apparuit ſtella magna: tñ 20.
vltima noſcet qd debeat percipere ve
ritatis. Veꝝ Petrus latinos. Ioā. grę-
cos. Maria iudęos ſigñat ſcrutari ſcri
pturas. Latini prīo credūt: ſcdo grę- Eſa.
ci: tertio iudei: quoꝝ reliquię conuer 10.
tuntur: & ſic erunt primi nouiſſimi in Ad
ſecundo ſtatu: & nouiſſimi primi ī ter Ro.
tio. Proſcriptis igitur temporibus re 9.
gum: in q̄bus ex reſpectu concordię Mat.
Ro. Pontifices eccleſiaſticam liberta 20.
tem captiuandam merebunt̄ a nouis
per ſecutoribus Babylonis: ſub q̄bus
vulgari oportet euāgelium: iterato a Gen.
filio paruulo q naſcetur cū vterio Io 43.
ſeph ꝑdicatoribus veritatis: & manū Mi-
iniicient in cauernā reguli antichriſti nor-
ad educendū colubrum tortuoſum: rū or-
populū patarenū: pro eo ꝙ Petrus ve dine.
ro attrahēdus eſt & ducēdus non ad Ioan.
ſuā: ſed ad voluntatem Neronis alte- vltio
rius ſeneſcētem Sarram eccleſiā tribu
lantis ad falſoꝝ fratrum mago Simo
ne ſignatoꝝ indicium & inſtrumētū
ad formam & doctrinā prophetę pre
dicentis anguſtias affuturas ſtilum &
ſtudium reducamus; vt ille cuius ſpū
ducimur ꝓſtet in ſequentibus gratiā
qua verba bōa verba cōſolatoria mœ
ſtis mentibus infundenda de malitia
temporis proſequamur.

¶ Non videat̄

¶ Capitulum primum.

Non videa
tur oneri his q ſunt
ſupramodum apo
ſtoli ſi digreſſiōem
alicubi facimus vbi
impet⁹ ſpūs i textu
ꝓphetico diuerſos
ſępe parturit intel
lectus. Ecce (pręter hyſtoricū & moralem)
tropologicus & cōtēplatiuus & anagogic⁹
ſub vno allegorię cortice inuoluūtur: vt illi⁹
typo qui cōdidit corpus & aiam: in ore triū
vel duoꝝ teſtiū verbum ſtaret. Sed neceſſe
Mat. erat vt poſt noticiā trinitatis ac ſi triplicis i
18.c. telligentię ſub vnitate allegorię vel eſſentię
cōprehenſę aliorūqꝫ duoꝝ in chriſto deo &
hoīe ſignatoꝝ ſm fidem qua deū ſeptuplici
ter credimus relatiue: alter myſterialis vel
typicus largiret̄: q velut alter ſpūs dei ſepti
Gen̄ formis ſup aquas ſcripturaꝝ procederet &
.i. repleret ſufficietenus orbem terrę. Nēpe pa
Eſa. ter eſt deus: filius deus: ſpūſſanctus deus. Itē
.11 pater & ſpūſſanctus vnus deus: pater & fili⁹
Sap. vnus deus. filius & ſpūſſanctus vnus deus.
.i. Itē pater & fili⁹ & ſpūſſanct⁹ vnus deus. hęc
Ioā. eſt via fidei: hęc eſt veritas ſpei: hęc eſt vita
14. charitatis: hic eſt ſpūs vitę qui erat in rotis.
Eze. Scdm hāc ergo relationē & fidē formari ex
1.c. pedit de limo terrę typicus intellectus i tri
b⁹ humani generis ſtatibus aſſignandus: vt
cū in expoſitiōis via fuerimus in eo ſolo lo
quatur ēt .7. tonitrua voces ſuas. Nā ſicut a
Apo ſūmo cęloꝝ ei⁹ ē exitus ſicut & ad ei⁹ apicē
10.c. ſit occurſus. Vt Dn̄ i ipo & p ipm ēt cū ipo
Pſal. a fine vſqꝫ ad finē attingimus: fideles quoqꝫ
18. cęteros intellectualis iſtruat calor eius.

Dicimus ergo [Verba Hieremiæ filii Hel
chię.] In hoc loco conſiderandum eſt qualis
eſſe ꝓpheta debeat doctorūqꝫ veridicus ad
gentium populum delegādus: vbi ſub noīe
trium tribuum quæ dictæ ſunt vna tribus
de fide trinitatis & cultu vnius dei non ſegni
ter inducitur inſtruēdus. Et qdē mentio fa
cta eſt de [regibus Iuda & de ſacerdotibus] i
tribu leuitica [& terra beniamin] nec dubiū
tribu ſua: in qbus tota trinitas deſignatur,

Nam tribus Iuda pſonā patris: qa regalis
eſt. Tribus beniamin pſona filii / & ipſa re
galis. Tribus leui. pſona ſpūſſancti / & ipſa
ſacerdotalis: q & ſi olim in veteri ſm ordinē Nū.
Aarō: in nouo tn̄ ſm ordinē Melchiſedech 4.
vt reuera digni⁹ ſacerdotiū in ſpū q̄ i carne
ꝓprietate miſterii ꝑfigurat. Deniqꝫ tribus Nūe
ſacerdotalis & regia. i. Iuda pari federe ſunt 4.c.
ꝯiūcte, Sed & trib⁹ Beniamin / i Saulis filia Pſal
cū Dauid q de tribu Iuda ſucceſſerat / copu 109.
lat̄. Sed eductis i Aſſiriam tribub⁹ cęteris Scdi
q̄s Aſſirioꝝ Rex diuino iudicio captiuauit par.
multo forti⁹ trib⁹ Beniamin / & trib⁹ Leui. 11.c.
Iudę tribui adhęſit. Ita vt de cętero idē eēnt 1.Re
& ſaperent / & dicerentur vtiqꝫ vna tribus ad gū 18
illius vtiqꝫ trinitatis & vnitatis indicium c.
quo trinus pariter dr̄ vnus deus. Significat 4.re
deniqꝫ [tribus Iuda] Ro. eccl'iam ſm intel gū 13
lectū ad ſecūdū ſtatū eccleſię ptinētem. [Re 18.
ges] ſummos ꝑlatos & pōtifices eiuſdem tri 2,Pa
bus. Vel [terra Beniamin] eccleſiam præla rali.
torum Tribus Leui eccleſiam contemplan 11.c.
tiū: de qua ſpūales doctores ac ſi de cęlo an &.3.
geli deſcendūt ad populum informandum: 12.
qa & ſacerdotes angeli deſcribuntur. Tales Ma
igr̄ doctores: taleſqꝫ ꝓphetę mittendi ſunt lach.
q non ſolum ſubditos increpent: ſed etiam 2.c.
ipſos pontifices fulgurent & non palpent.
Reuelandi ſunt qppe in proximo in eccleſia
doctores predicatoreſqꝫ fideles: q & terrena
carnaliaqꝫ corda omni plaga percutiant: ac
erectis & tumidis magiſteriis ſilentium ſtu
diis ſuis ponant. Et bn̄ filius [Helchiæ Hie
remias] deſcribitur: qa ordo ille futurus ad
obediētiam ſummi pōtificis diriget̄. [Prius
q̄ te formarem in vtero &c.] Licet. n. nouus
ordo ꝑdicātiū eccleſię oriatur: tn̄ ordo ipe
initiatus eſt a ꝓphetis: apoſtolis & doctori
bus tertii tē poris eccleſiaſtici carus & cogni
tus & electus: & acceptatus a deo ſignatus
in Iſaach & Ioā. bapti. vbi Abraam & Za
charias ſacerdotes paſſionem domini præ
figurant. Et iccirco non mirum ſi hiere
mias incipit a ſacerdotio quia & Iſaach imo
latus & Io. oblatus deo deſcribuntur: & cle
ricalis vtiqꝫ cætus eſt ſub proxima tribula
tione mactandus; quem Hieremias iſte vo Gn
ce: fide: & opere repręſentat. [In vtero] et 22.

Or- go eccleſiæ[formatuſq;]in fide eſt ordo do.
do ctorum quem prænouit deus a diebus pri-
do-- ſtinis in ſæculorum finibus reuelandus.
ctoꝝ [Sanctificatuſq; in vulua]eccleſiæ ſpiritua-
ab lis & perfectione doctrinæ. Et bene primo
vtero [formatur.]ſecundo[ſanctificatur] quia pri
eccl'i. mo in fide inſtruitur. ſecundo in conuerſa-
tione religioſa ducatur. Iſti ſunt [reges Iu-
1.Pe. da.] Iſti leuitici generis regale vtiq; ſacer-
2.c. dotium & gens ſancta populuſq; acquiſitio
Figu nis:ac ſi alius[Beniamin]non tam doloris
ra Be in pœnitentia q̃ dexteræ, ſcilicet exaltatio-
ni-- nis in gloria:tales in proximo pariet genera
min. lis eccleſia iam ſeneſcens: talis Rachel plo-
Gen. rabit filios a rege impudenti facie: ac ſi He-
35.c. rode & Pharaone altero occidẽdos qui pro
Ma. pœna dicti ſunt filii doloris:quia contritis
2.& eis ſpiritualis religio præ anguſtia tempo-
hier. ris non poterit conſolari. Sed tamen ipſi
3.& dicuntur filii dexteræ: quia vnde in eis & ꝓ
31.c. eis mater eccleſia præmitur inde de eis & cũ
Dã. eis æterna patria iocundatur. Rectus ergo
8.c. ordo formationis eorum ſanctificationis &
Ma. emiſſionis [ex vtero] ſcribitur: quia fidelis
2. quia ſpiritualis:quia obediens:fidelis in do
Exo. ctrina: ſpiritualis in vita: obediens etiam
1. in preſſura.[Formatus] igitur[Hieremias]
iſte in generali eccleſia[ſanctificatus] in re-
gulari ne in fide deficiat:nec quis eum de vi-
tæ merito reprehendat: ad ſedentem in te-
nebris populum quo ad deum ſufficiens: &
inſufficiens quo ad ipſum ſummopere de-
ſtinatur: vt in multorum ſalutem egreſſus
minas regum non paueat:audacter verbum
dei proferat:& obſtinata corda hominũ im-
Cõté proba reprehẽſione percellat. Locus quoq;
plati iſte quo de formatione: ſanctificatione: &
ua vi emiſſione verbum inducitur contemplan-
ta ꝑ- tem poterit conſolari. Nam prius incepit vi
us in ta contemplatiua tam in angelis q̃ actiua
cepit etiam in hominibus. vnde bene doctorum
Alle- homo prænoſcitur affuturus ſanctificatur
gori mittiturq; in præſcientia dei & prædeſtina-
ce hic tione ante inſtruitur q̃ reueletur in mundo.
re. ¶ Allegorice[Hieremias]Chriſtum ſigni-
xp̄m ficat qui [anteq̃ formaretur] de carne vir-
ſi- ginea.[limo terræ]in vtero] ſinagogæ prę
gñat elegit eum: deus pater immo tota trinitas

ad cuius imaginem & ſimilitudinem ſm q
homo factus noſcitur reuelandum & mit- Ma.
tendum in mundum[ſanctificandum] vtiq; 1.
ſanctificatione ſpiritus tam in ſpiritu q̃ in Luc.
carne, ſanctificauit enim deus tabernaculum 2.
quo ad hominem ſuum ſiue quo ad verbum ps.
quia deus eſt verbum vt deus & homo ſan- 45.
ctus in vtraq; ſubſtantia habetur.[Forma- Ioã.
tus]eſt ergo a patre, ſcilicet formam huma- 1.
nam accipiendo[in vtero]diuini cõſilii.[Sã ad
ctificatus in vulua] ſancti, ſcilicet ſpiritus. phi.
præuentione concipiendo:& miſſus in mun 2.c.
dum a ſe ipſo etiam ſalubriter diſponendo. Lu.1
Fuit ergo præuiſum vt Chriſtus incarnare
tur in homine:ſanctificaret in virgine: mit-
teretur ad iudæam : & mitteretur ad gentẽ.
¶ Moraliter[Hieremias]fidelis chriſtian9 Mo-
[filius Helchiæ].i.dei.debet eſſe.[Iudas] cõ rali-
fitendo. [Beniamin] pœnitendo & ſatiſfa- ter
ciendo. [leui]docendo & contemplando:
[Rex] motus carnis refrenando. [Sacer-
dos.]ſe in holocauſtum deo offerendo.[for-
matus.]fide.[Sanctificatus]ſpe. notus.per-
fectione. [miſſus.] charitate. [propheta.]
corripiendo.[datus]compatiendo.[In gen-
tibus]conuertendo. ¶ [Et dixi.a.a.a. do-
mine deus ecce neſcio loqui quia puer ego
ſum.] propheta Hieremias quaſi nouitius
& rudis erat in fide & ſe ignarum doctrina
trinitatis, & vnitatis dicebat. Alias ſi di-
xit.[a.a.a.&c.]quomodo neſcit loqui? dice-
re enim verbum ſcire loqui eſt. ſed dixit ſe
[neſcire loqui] trinitatis & vnitatis diuinæ
myſteria quæ eruditis conueniunt non igna
ris:& forte non in merito: [puer] ſe fatetur:
quia & ſi non erat inſtructus ab homine: a
deo tamen in eius officium & ſalutem gentiũ
erat perfectius inſtruendos. Inde.[Noli di-
cere quia puer ego ſum.] Intuendus hic lo-
cus eſt & tenendus ad litteram vt intelliga-
tur [puer.] ſubditus rex prælatus. Et quia vt A
indignum erat vt Dauid Saulem argue- braã
rit: ad prædicationis officium ſe fatebatur Gen.
ineptum. Puto ego q ſicut elegit deus olim 12.
patres ſeniores. ſecundo apoſtolos iunio- Iſaac
res. Ita & nunc idem pueros eligat ad litte- Iaco.
ram propter eos quibus licet vetera vilue- & fi-
runt ad prædicandum regni euangelium & lios.
excutiendum

Geñ. excutiendum Loth in ipſis pueris fidelibus
Exo. per Habraam ſummum pontificem popu-
3. de lum chriſtianum deficientem,ſcilicet caducis
Moy ſæculi prauitatibus tabeſcentem:conuerſan
ſi & a temq; cum filiis ſceleratis:& facientem iudi-
aron cium de regibus Sodomorũ.ſ.prælatis adul
Mat. terantibus verbum dei.Sed & pueri hebręo
4.& rum in huiuſmodi pueris deſignati:veſtes &
10. ſpolia ſæculi in cultum diuinum abiiciunt.
Geñ. ramos arborum.Iuſtorum doctrinas & vi-
18.19 tas:immo propagines de ſæcularibus auſe-
Figu runt:fetentes flores mundiciæ & palmas vi
ra pu ctoriæ qua mundum calcant:dyabolum ſu-
erorũ perant:carnem refrenant.In iuſticiæ operi-
hębr bus extollendo:gratias & laudes agunt deo
eorũ. Habraæ patri excelſo:qui a filo ſub regmi-
Mat. nis vſq; ad corrigiam caligæ de his quæ ad
21. iuſtitiam pertinent veritatem impugnanti-
Mat bus non dimittunt.Ex horum ſiquidem ore
ci,11. prædicatio laudis perficitur:dum non aliud
Luce ore nunciant q̃ in conuerſatione demon-
19. ſtrant. Hi ſunt columba quam ſpiritus dei
Geñ. alter Noe qui requies dicitur propter tribu-
14. lationum impetus quibus mundus fornica-
Ge.8 tor aſſumitur emiſit & emittet ex arca, vt
Præ- ceſſantibus aquis diluuii gentium futura-
dica- rum quæ ad ſubleuandam arcam contem-
tor i plantis eccleſiæ in ſublime conuenient: &
colũ- fornicatores clericos giganteſque famoſos
ba prælatos & clericos de terra ſæcularium fa-
Noe. cientium irritam fidem ſuam:feruida ſeueri-
Exo. tate ſubuertent ramos virentis oliuæ: ſcili-
17. cet Iuſtitiæ opera cum doctrinæ foliis lau-
& Io- dis & pacis ſedula reportẽt ad arcam. Iterq;
ſue pl ad conuertendos infideles in ſua cæcitate re
urib⁹ lictos accipiat & operiendam terram ſcien-
capi- tia dei quam totius remittendi, vt ſicut per
tulis. Moyſem & Ioſue cananæos deus iſraelitis:
Act. chriſtianis ſubiecit:per Paulum & Ioannem
19.& euangeliſtam ſtrauit ydolatras: ſic & nunc
Apo per duos futuros ordines ſignatos in illis
ca.Fi gentes incredulas ſubigat & conuertat.Nam
gura ſi fuerit numerus filiorum iſrael iudæorum
duo- pariter, & chriſtianorum deum videndum
rũ or ſicut harena maris: reliquiæ enim in incre-
dinũ. dulitate relictæ populi vtriuſq; iterum ſal-
Eſa,x. ui fient ad dominum:ſcilicet conuertendum,

Sequitur. [Ecce inquit dedi verba mea in Etad
ore tuo &c.] Vides ne q̃ ſpiritus vbi vult ro.9.
ſpirat: & puerum ſimplicem in virum per- Io.3.
ficit eruditum. Primo igitur deus [manum 1.Re.
ponit] in eccleſia auxiliando. [tangit os.] 16.&
ſcilicet Doctoris Euangelii inſtruendo. Dã.
[Conſtituit ſuper regna] prædicando, ſci- 2.&
licet verbum dei: quo ex vna parte deſtruit ſequ.
vitia & vitam reprobam cominando: & ex &.13.
alia [conſtituit] virtutes, & vitam cæli-
bem confouendo. ¶ Nota quattuor poſi-
ta ſunt. [vt euellas] a temporalibus. [de-
ſtruas] a carnalibus [diſperdas] a prauis co
gitationibus. [Et diſſipes a doctrinis va-
riis & peregrinis. [Euellit] itaq; luxurio-
ſos. [Deſtruit] cupidos. [Diſperdit] æmu-
los. [Diſſipat] elatos. Hi ſunt quattuor re Geñ.
ges gentium pugnantium contra quinq; re- 14.
gulos Sodomorum. Primi ſunt principes
ſæculares.Secundi principes infideles.Ter-
tii hæreſiarchæ. Quarti philoſophi mun-
di huius. Hi pugnant contra quinq; præ-
latos, ſcilicet prædicatores eccleſiæ. Nam
primi ſunt ſacerdotes. Secundi Epiſcopi.
Tertii Archiepiſcopi. Quarti Priores.
Quinti Abbates. Sacerdotes laycorum.
Epiſcopi clericorum. Archiepiſcopi præ-
latorum. Priores regularium. Abbates
conuentualium. Hi omnes conuerſi ſunt in
arcum prauum,reprobos dico non electos.
[Aedificat & plantat] Scilicet diſſipata & Pſal.
euulſa contra duos populos euocandos. 77.
[Aedificat] in more. [Aedificat] Iudæos.
[Plantat] gentes infideles: illas in veritate
operis:iſtos in fide charitatis.[Diſſipat] eũ Sec
a littera quæ occidit.[Euellit] ab ydolatria dę a
quæ affligit.In die illa q̃rent homines mor- co.3.
tem & non inuenient: & fugiet mors ab illis.
Tertio fit verbum ad prophetam. Primum Apo
de forma ſanctificationis.Secũdũ de pfectio cali.
ne emiſſiua.Tertium de comẽdatione viſio 9.c.
nis.Primũ operaẽ pater.Secũdũ filius. Ter
tium ſpirituſſanctus.Quartũ ponitur [de ol
la aqlonis] quam diſſipat vnus deus. Primũ
ergo fit cõtra cõfuſionem & perfectionẽ Ba
bylonis.ſ.Romani imperii.Secũdũ fit con-
tra tribulationem gẽtis infidelis.ſ.illius re-

gis.xi.Tertium ꝯtra tribulationem populi
apoſtatātis.ſ.patarenoꝝ ad ęrētium pfidiæ
antexpi.Primi ſunt draco ille magnꝰ & ruf
fus habitans in fluminibꝰ ptātum.Secundi
Apo beſtia de mari ꝯſurgens: hñs dentes ferreos
cali. tyrannorum.Tertii beſtia de terra pdiens
12.c. hñs agni cornua hereticoꝝ.[Quid tu vi-
Dā. des Hieremias &c.]Paſtores erant ſuper gre
7.c. gem ſuum vigilantes vtinam noctis procel-
Apo læ ſurgentis obſeruent cuſtodias plati hu-
cali. ius tpis.Ne eos leo reipublicę glutiat:lupus
13.c. perfidę nationis diripiat:Pardus hæreticæ
Luc. conuentionis euertat.Minatur deus imple-
2.c. re quod propheta ſpeculaṫ & videt: vt flage
lum.ſ.adducat triplex in pfidos q fidem tm
dei francorum puerſitate corrūpūt.[Virga
ergo vigilans]eſt futura tribulatio quam
deus p pdicatores anūciat:vt ſaltē ꝯuertanṫ
& viuant.Sed cum aſcēdūt iniquitates vſqꝫ
Ad e ad cœlum de nouo gurgite Babylonis.Ira
phe. itaqꝫ dei ruet in filios diffidentię.Doctores
5.c. .n.vigilant implere verbum dei.Et tu pa-
ſtor & ydolum dormitabis: gregem dei qua
ſi mercenarius derelinquens?[Eſto]igitur
[vigilans]vt quę moritura ſunt pecora: de
vita conſortes. ¶Moraliter[Virga vigi-
lans]eſt pęnitentia quæ in multa ſatiſfactio
nis vigilia debet haberi dicēs:ſi dedero ſom
Pſal. num oculis meis &c.¶Cōtemplatiue.[vir
131. ga vigilans]eſt diſciplina regularis quam
pſ.2. debet ſeruare religioſus:ne qñ iraſcatur dñs
&c.¶Tropologice.[Virga vigilās]doctri
na eſt ſacraqꝫ ſcriptura:quę vigilat vtiqꝫ dū
ſecun corripit:arguit: increpat:obſecrat:vt quod
de ad docet in ſtudio pficiat in exemplo. ¶Ana-
thi 4 gogice.[Virga vigilans]ſpūſſanctus eſt: de
ſecun qua virga oris eiꝰ.i.ſpūs Chriſti interficiet
de ad impium.i.dyabolū.¶Allegorice.autexpm
theſ. ſnīa excōicationis.Bene itaqꝫ doctores futu
2. ri vigilabunt ſolicitudine vitam ſuam com
ponere:puſilanimes confortare:ſimplices in
ſtruere:inflatos ſciētia humiliare:reprobos
& duros terribiliter increpare. Chriſtus.n.
pſ. eſt[virga vigilans:]iudeos verberans:falſos
24. chriſtianos damnās:hęc eſt ira dei de qua bi
bent omnes peccatores terrę:ideſt affligenṫ.
[Ollam ſuccenſam ego video &c.]vere dñe
oīa iudicia eqtas.Primo pphetę prędicatio
traditur.Secunda virga ꝯſpicitur.Tertio
olla ſuccenditur.Hæc ſunt illa tria in pphę
alterius volumine:volanti deſcripta.ſ.car- Eze.
men lamentationis & vhe volumen iſtud de 2.
iudęa volauit ad gentes.Idemqꝫ volandum
eſt in futuris pdicatoribus ad populos infi-
deles. Sed primo aperitur vt intelligatur.
Scdo voluitur vt diſcatur.Tertio volat vt
audiatur.Aperitur p explanationem: volui
tur p ꝯſiderationem.volat p prędicationē.
Sed liber ille generationis Adæ.ſ.Chriſti
habet carmen in gloria regni. Lamentatio-
nes in mundi miſeria.[vhe]in gehenna infer
ni.Datur itaqꝫ prędicatio ad gratiam:[vir
ga:]ad pęnitentiam;[olla:]ad pœnam.Ad
grām confeſſionis:& ſonū epulentis ad poe
nitentiam correctionis & meritum patiētis
Ad pęnam cōbuſtiōis & cibum ignis ingiro
deuorantis.Hinc apoſtolus obſecrat prędi-
cando:arguit caſtigando:increpat cominan Dā.
do.Hęc tñ manus in pariete deſcribebat.ſ. 3.
pdicator pdicabat cordibus obſtinatis.Ad Trē
hūc pietem vertit faciem Eęchias conſide- 2.
rans cordis ęgritudinem:domus diſpoſitio 2 thi
nem.Mortis proximationem.Puta ſine intel 4.
ligis quæ legis.Eęchias iſte ſm concordiā Dan
quam cœpimus ſummum pontificem reſpi 5.E-
cit Zachariam:qui ad vocem.B.Gregorii ſa.38
& doctrinam quaſi alterum Eſaiam faciem Actu
mentis vertit ad parietem populi chriſtiani 8.
quoꝝ alii infirmabant in fide:vt layci. Alii Vid
male dipoſuerant domum ſuam: vt clerici. i lib
Alii fruſtra ſe priuatos videbanṫ a ſęculo: ꝯcor-
vt religioſi.Et primi erant q̄ſi languēs La- diāge
zarus ſcatēs vermibus.ſ.viciis:& fetens exē huiꝰ
plis in momumento ſæculi & carnis. Secun Vide
di ſeruus inutilis & villicus iniqtatis bona i cro-
ſui dñi diſſipantes.Tertiis dictum eſt ſcili- nica
cet Benedicti ſancti monachis & regularibꝰ archi
aliis nomē hñs quod viuas & mortuus es. epiſc.
Hoc eſt qđ dicitur Regi Papæ & dñatrici florē
eccleſię tranſferendi in Babilonem morieris tini.
& non viues:quia layci male viuunt.Clerici Io.11
ſui & illorum curam negligunt.Et religioſi lu.16
tepidi & tedioſi fiunt.Aut fleant pęnitendo Apo
dum hñt ſpacium pęnitendi ſimul in vnum .c.

ſtipendium

Eſa. ſtipendium meritoꝝ: in quo ſol future tribu
38. lationis decem lineis dignis ſcilicet pęniten-
Et 4 tię fructibus poterit ꝓrogari & liberari de
Reg. nouo imperio Babilonis. Aut oīno diues &
2. pauper ꝓlatus.ſ. & ſacerdos tranſmigraſſe
nouerit de ſupbia dignitatis in confuſionem
fornicarię Babilonis in impium.ſ. Roma-
norum: in quam velut in ⌊ollam ſuccenſam⌋
malitię tranſgreſſores fidei quaſi vnguenta
bulliant ⌊aquilonis⌋ Videſne qualia ſcripta
Dan. in pariete continentur. Mane/ecce carmen
.5. thethel: ecce lamentatio phares: ecce vhe.
Numerare quidem debet iuſticias electorum
Amos. appēdere culpas peccatoꝝ: diuidere angu-
7.c. ſtias peruerſorum. Primę ſunt approbādæ.
Sedę īprobandę. Tertię approbandę. Inde
ꝓpheta Trullā cemētarii ego video.i.pdi-
Con cationem prædicatoris in Hieremia ſignati
ditio cuiſ iubetur: vt ⌊hedificet & plantent⌋ quod
nes prius euellendo deſtruxit. Trulla qdem hēt
do- manubriū quo tenetur: ferrum quo exerce-
ctoꝝ tur: ſed in ferro duo conſideranda ſunt: latu
ſeu p̄ ra & acutum. Doctrina ergo doctoꝝ debet
dica- habere principia dulcia ſuadendo. Media
torū dura exaſperando. Vltima dura puniēdo: vt
De dulcia mulceant: aſpera terreant: dura pu-
trul- niant ſiue p̄mant. Prophia quippe Chriſtus
la mi eſt. Trulla.ſ.opus cemētarii.i.dei hn̄s ma-
ſtica nubrium carnis: quo tenetur ferrū verbi.ſ.
expo deitatis qua exercet̄ ad latum.ſ.pietatis &
ſitio. acutum rigiditatis: Hieremias iſte in ſua p̄-
Trē dicatione tria ipſa notatur habere. ⌊Doctri
.1. nam⌋ in ore ⌊virgam⌋ in ope. ⌊Ollam⌋ in cor
oſſa de. De cęlo inquit deus miſit ignem in oſſi-
xp̄i a bus meis.ſ.incendium charitatis cordibus.
pl'i Verum oſſa Hieremię.ſ.Chriſti fuerūt apo
Actu ſtoli: quibus datus & miſſus eſt ſpirituſſan-
2 ctus. Eccleſię quoqꝫ romanę carnes ſunt in
Car- firmi: oſſa fortiores ſubditi.ſ.& p̄lati. Babi
nes ec lonis oſſa ſunt ſuperbi carnales luxurioſi &
cleſię auari. In primis mittet dn̄s tribulationem
ſūt in reipublice vt exquoquat ad purum ſcoriam
firmi pecorum qa dignum eſt vt ſocrus petri quę
oſſa febribus luxurię & auaritię eſtuat in cardi-
babi nalibus & p̄latis in fauces tranſeat prodi-
lonis giorum. Nempe aurum doctorum eccleſię
Eſa 1 eruginat. Argentum legatorum prędican-
lu.4. tium in ſcoriam vertitur. Vinum aqua con-

funditur. Primi ſunt prelati qui eruginant Eſa.1
ſuperba conuerſatione. Secūdi ſunt cardina
les qui habent ſcoriam cupida diſtenſione.
Tertii ſunt ſacerdotes qui aquam vino in-
fundunt luxurioſa inquinatione. Filios ꝓin
de reprobę babilonis mittet deus in ⌊ollā⌋
infernalium tormentoꝝ. Merito ergo ꝓpha
⌊euellit⌋ viperea genimina hereticorum ⌊de-
ſtruit⌋ carnalia opera laycorum. ⌊Diſſipat⌋
iniqua cōſilia principū ſacerdotum & diſper
git inquieta ocia regularium. hęc eſt ſynago Ap.
ga ſathanę & ſedes eius. hęc eſt illa ficus quę 2.c.
maledictione p̄uaricationis aruit ī fide qua Mat.
driformis. hēt.n.radicem terrenę cupidita- 21.c.
tis: ſtipitem ſuperbę dignitatis. Ramum lu-
xurioſe actionis. folium pompoſe locutio-
nis: quę quia fructu pœnitentię caret ſm Io Iohe.
helem euicino gentibus reipublicę decorti- 1.c.
canda tradetur: Spoliorum vtiqꝫ tēporaliū
& forſitan perſonarum pro quibus dicitur.
Albifacti ſunt rami eius. Bene enim rami Ioh.
ſunt prelati. folia temporalia: ficus eccleſia 1.c'
Romana: de qbus perizomata ſibi facit ad Gen̄
excuſandas excuſationes in peccatis qua in- 3.c.
honeſtate vitę tam Adam ſummi pontifi- Pſal.
ces q̄ Eua eccleſia ſubiectoꝝ operiantur: & 140.
in ligno temporalis glorię miſerabiliter ſe Adā
abſcondant. Sed qa p̄rimonium Ieſu Chri- & E-
ſti qđ acceperunt primi pontifices a princi- ua fi-
pibus xp̄ianis: boni & mali ſcię lignum fuit. gura
Boni quo ad ſuſtentationem vitę. Romani p̄lati
capituli tunc pauperis & mendici & ſolici- & ec-
tudinem ſpiritualium tractandorum. Mali cleſie
quo ad diſſipationē eius & vitę libidinē & Gen̄
abuſum. Cupientes gigantes fieri ſuper ter- 2.
ram reipublice vtiqꝫ: ac famoſi per totā la- Gen̄
titudinem chriſtiani imperii: non contenti 6.
lignis ac ſtipendiis paradiſi aliis: quibus li- Gen̄
cebat eos vti humiliter & honeſtę. Vxores 2.
ſibi prębendarum electorium & ſedium ciui
tatum ope luxuriantium copulando ſe ad
ſuggeſtionem ſerpentis alterius doctorum Gen̄
& cardinalium calidorum. Satis timeo ne 3.
de malorum conſilio peruerſeqꝫ viuentium
tam ſimplices & infirmi q̄ fortes & ſcioli te-
mere contra pręceptum domini fructum Prię
temporalium reipublicę: quę in ligno in- ad co
flantis ſcientię quę non ędificat ſed deſtruit ri.8.

Timendū ē ne p̄lati ď eccleſię dignitate eiiciant vt Adā & Eua ď paradiſo & ſint ꝓfugi ſup terram. Prædicatores ꝟitatis cherubi aſſimilātur Gen. 3. Eſa. 14. Eſa. 14. Ap. 18. Ap. 18. Ap. 18. & 13 Et Da. 7.

vſurpando eiiciantur quominus de paradiſo eccleſiaſticę dignitatis: & fiant profugi ſuper terram. Veſtiti peliciis confuſionis & ruboris: colocatis interim cherubin prædicatoribus veritatis: ad cuſtodiam ligni vitę: ſcilicet ſanctuarii dei viui: qui & verſatilem gladium ſermonis miſtici ſic in faucibus habent vt flammam reprehenſionis in alios feruida charitate diffundant. Ecce qualiter vulnerandus eſt tribulationis anguſtię ordo leuiticus: ſcilicet totus clerus: vt ſit quaſi vnus ex terrę pauperibus & deſpectus: & regio prælaticę dignitatis decore indignus. Quod ſane quis poterit in Eſa. percipere: vbi id chriſtum quod dicimus: plangit tantopere diuinitus Hieremias. Ait enim. O lucifer qui mane oriebaris. Miratur & dolet immo compatitur caſui ordinis clericorum in Lucifero deſignati: qui ab ipſo exordio naſcentis eccleſiæ adeo ſuę radios deſignatis expandit: vt telis ſpiritualibus fidei ydolatrarum gentium corda percuteret: & ſuper aſtra credentium in aquilonis lateribus. ſcilicet romanis principibus ſolium eccleſiæ exaltaret. Nec erat paruipendendi myſterii quod in monte teſtamenti. ideſt in ſummo apice chriſtiani populi præſideret: aſcenderetq; ſuper altitudinem nubium apoſtolorum gloriam emulandam videret & eſſet velut vicarius ſummus pontifex: ſimilis altiſſimo deo chriſto: vbi & ſacerdos fieret in ſpiritualibus hominibus: & rex quoq; in temporalibus pariter emineret. Apocali. Ioan. ait. Quantum glorificauit ſe & in deliciis fuit. ſcilicet paradiſi eccleſiæ vtiq; generalis in terris: tantum date. ſcilicet prædicatores. & angeli qui mittuntur tormentum ſimul & luctum in futuris contra eam perſecutoribus in profundo laci & inferni deſignatis. Dicebat enim ſuperborum eccleſia prælatorum i qua alter Herodes in hieroſolima præſidebat. Sedeo regina. ideſt eccleſiarum mater omnium & magiſtra: & vidua non ſum: prælatis & cardinalibus coniugata. & luctum non video de clericis ac filiis Babylonis. Videtur mihi quod inferni nomine deſignentur, 10. cornua gentium cum antichriſto ventura: qui profundum laci. ideſt ſcientia ſęcularium & hęreticorum dogma perquirent: vt quemadmodum futuri ordinis in fine ſecundi ſtatus & exordio tertii qui iam inſtat ad ſuggeſtionem patarenorum falſorumq; chriſtianorum per regem illum vndecimum: qui ſupra q̄ creditur omnia deuaſtabit: & veluti ſingularis ferus eccleſiam in apri de ſaltu viribus: populi ſcilicet infidelis: vndiq; & vbique depaſcet cognat ſubire iudicium imponendum quo non audebit. Quis vendere vel emere prædicare ſcilicet vel vendere: niſi qui caracterem habuerit: licetiam ſcilicet beſtialem. Reuera tacebunt prædicatores idem veritatem: quia impietatem impii imperantis aperire nullatenus audebunt: adhibitis cuſtodibus ad ſepulchrum. Ne quod de libertate ſpiritus reſurgentis ſcandalum ſit latinis. Sed quaſi de crimine leſe maieſtatis noxii potius habeantur. Ac per hoc filia Syon generalis eccleſia vindemiata remaneat botris ſuis in vinea clericorum: prædata cucumeribus imperio laycorum. Vaſtata ſpiritualibus ciuibus in vrbe regularium a tumultibus ſęculi remotorum. Nonne tibi videtur quod beſtialis ſit prædicatio indulgenda vbi non audet quis ſpiritum libertatis effundere: ſed tantum de carnalibus vitiis diſputare. Videant ipſi in Hieremia huiuſmodi deſignati doctores euangelii ſecuturi: q̄ malum ſit & abhominabile deo non in regem improbum & fautores ſagitas redargutionis acuere: cum propheta ſe poſitum videat [ſuper reges] & genas ſuas vellentibus lugeat exponendas percutientibus ſe: laycorum videlicet & cum eis pariter clericorum. [Ab aquilone pandetur omne malum &c̄.] quia generalis eccleſia quę eſt Roma in aquilonis partibus ſedem fixit: non immerito vnde creuit in gloria inde præſtoletur & pœnam. Imperatores ſiquidem reipublice olim pro chriſto paupere ſuę dignitatis tunicam exuentes induerunt eum quaſi nouum hominem in Silueſtro. Nunc autem neceſſe eſt vt nudus ab eis & ſuccinctus Petrus effugiat: & mittat ſe ſummus pontifex in anguſtia temporis ſpoliatus bonis temporalibus & filiis captiuatus

Da. 8. p̄s 79. Ap. 13. Ma. 27. Ap. 14. Eſa. 1 Beſtialis p̄dicatio vbi n̄ audet quis ſpūm libertatis effundere Eſa. 50. Conſtātinus tpe ſilueſtri papę Vide cronicā archiepī florētini & aliorꝝ.

Io.21 uatus in mare gentium ſurgendarum: vt vn
de opum & diuitiarum egreſſa ſunt flumi-
na: illic per anguſtos meatus in deiectionem
Eccl. eccleſiæ reuertantur. Sed nec hoc obſtat
1. quod ſequitur: vt iterum fluant: quia poſt
illius regis iniqui: iacturam mirabilem in
1 Ma Pharaõe & Antiocho deſignatam: ſub quo
cha. extorquetur ſcoria eccleſiæ meretricis ool-
Exo. lam & oolibam: latinam & græcam eccle-
1 & iu ſiam bipertite: reſtituentur in ea iudices iu-
de ſtum iudicium iudicantes: & conſiliarii pa-
Eze. cis pariter & virtutis. Item ſicut antiquitus
23. in apoſtolis & doctoribus formabuntur:
quia dabitur (velit nolit arrogantia ſuper-
bientium ſacerdotum videlicet modernorum)
3.re. ſoliũ. Dauid filio Salomoni homini vtiq;
1. pacifico & dilecto: & ponetur in conſolatio
nem eccleſię tranſmigrantis de morte Abel
ſcilicet prelatorum quem Chaim malitia in
Geñ. agro temporalium per poteſtatis inuiden-
4. tiam interfecit filium Seth aliud Semen. ſci
licet ſpirituale: vt iam non diſcant homines
carnaliter viuere: ſed potius ſpiritualibus
inhęrere. [Olla] igitur illa nunc mundum
nunc cor hominis nunc infernum & ſynago-
gam reprobam repręſentat. Nam mundus
inflammatur ſeuitia. Cor ira. Infernus mi-
Io- ſeria. Synagoga perfidia. Quę omnia, ſcili-
hel. cet & conſcientias dyabolicis flatibus admi
2. Et niſtrant: vnde Iohel. Ollę combuſtę facies
Naũ. eorum. In olla combuſta duo notantur: ni-
2. gredo & rubedo. Nigredo triſtitię & pœnę.
Rubedo luxurię & irę. In mundo quidem
Gen. ſuccenſa eſt velut olla impietas portanda in
10 Et terram ſenaar infernalem ſpurcitiam. In in-
zac.5 ferno autem relinquetur incendiis nullate-
Eſa. nus transferenda: quia ignis eorum non ex-
66. tinguetur & impietatis vermis erit ſine mor
Et te victurus. [Ab aquilone ergo pandetur
Eze omne malum ſuper habitatores terrę &c.]
chi. ſcilicet a prælatis & quaſi a parte reprobo
20. rum ſuper eccleſiam ſiue mundum. Nempe
Et paſtores ad aquilonem. Doctores ad orien-
mar- tem. Virgines ad meridiem. Martyres ad oc
ci.9. cidentem ſua fixere tentoria. Bene ergo cul-
Eze. pa a paſtoribus deriuatur ad alios: quia ne-
9. ceſſe erat vt ſanctuario ſedes inciperet: & ſic
ſuſpenſis in patibulis capitibus populorum
ira dei deſeuiret. Inde Ezechiel. Ecce ven-
tus turbinis veniebat ab aquilone. Saluis Eze.
intellectibus aliis in ſuo loco ſeruatis pro .9.
curſu noſtro ſic ſufficiat exponi. Ecce ven- Ioſu.
tus turbinis: ideſt tentatio turbans ſubdi- 8. &
tos ab aquilone: prælatorum veniebat & 10.
veniet. Hic eſt ſpiritus ſuperbię a frigidis Nu.
mentibus quaſi ab Adam qui in paradiſo 25.
cum ſaturno refriguit ab icendio charitatis Eze.
turbans & mouens corda ſimplicium a vitę 1.
rectitudine & quiete ad curas ſecularium in
quietas. Et nubes magna nequitię quę ope-
rit omnem terram: & ignis iracundię eos in
uoluens: & ſplendorum dignitas & gloriæ
in circuitu commutata. Et electri ſpecies tē-
poralium & ſpiritualium adminiſtratio: de
quorum medio quattuor animalia prode-
unt monſtruoſa: animalibus contraria lau-
de indigna habentia faciem leęnę ad carna- Da.
les illecebras recurrendo. Vrſi ad ſumptuo- 7.
ſas diuitias cumulando. Pardi inanes fabu-
las & falſas perſuaſionum inſanias enarran-
do. Diſſimiliſq; beſtię: ad impias ſuas po-
tentias oſtendendo: non attendens q̃ peruer
ſo ordine leo fidei ſternitur: vitulus patien-
tię ceditur. Lex humilis doctrinę reiicitur.
Aquila ſpei inconfuſibilis cõculcatur. Sicq;
ſuperbę diſſolutęq; viuendo prælatorum
cuneus cum Salomone ydolatra ſeneſcente
ſimul cœlum & terram poſſideant: & in vno 3.re.
eſſe appetant altiſſimi filius & in altero ef- 11.
fici antichriſtus. ſcilicet ſurgat. Hinc [a-
quilo & ollam] prælatorum malitiam fla-
tus iracudus: & tumidus plus accendat.
Potens eſt deus [ollam] tantę maligni- Ma.
tatis extinguere & euertere cathedras im- 21.
piorum: facereq; de eis reſticulam: vt vno
funę iudicii immo ſupplicio temporalis per
turbantur in carcerem: cum Ioanne deca- mar.
pitentur ab ordine dignitatis ad ſaltatio- 6.4
nem Herodiadis filię: ac ſi alterius athalię re.11.
indicium vel inſtinctum ſecularis militię in
beſtia quę hucuſq; & ſi p reuerentiã ammo Mo.
do per ſeuitiam deuorabit. ¶ Moraliter [a Acci
quilo eſt mentis accidia a qua procedit om- dia
nis malitia praui operis ſuper [habitatores] Tro
cogitationes.ſ. [terrę].i. carnis. ¶ Tropo- polo
logice: [Aq̃lo] Doctores heretici vel magi- gice.

Scia ſtri & p̄hi mundi huius in ciſterna lr̃e occi-
ſecta dentis.ſ.doctrinę ſecularis ſua malitia aiam
ris frigidam facientes.[inhabitatores terrę].i.
aiam eccleſię denudandę.Vhe eis qui facies ſuę cō-
frigi ſciētię ad tales aqlones obiiciunt:& de quo
dã fa rum ſciatum flatibus ſuccēdi cupiunt.ſ.edo
cit. ceri.ℭ Hiſtoricę[olla]curę ſecularis nego-
Hi- cioſitas eſt quę ebulit tumultibus ſuper ope
ſtori- ribus & laborib⁹ mūdanis ignoſcit. ℭ Mo
ce. raliter mens hoīs velut [olla] ſuccenditur.
Mo- [aquilonis:]dum pctis inuoluit:dum flati-
ralr̃. bus dyabolicę tentationis vrgetur.Synago
Ana- gę quoq; peruerſorum fremunt & feruent vt
gogi [olle]malicie vt chriſtum in membris ſuis
ce. iterum glutiant exquoquant & affligant.
In in ℭ Anagogice libera proinde deus ne[olla]
ferno infernalis nos abſorbeat in quam qui ſemel
nõeſt ceciderit non exibit.Ibi non flabit dyabo-
exit⁹ lus amplius/qa ipſe ēt cū aliis vrget ad pe-
Eſa. nam.Spũs inquit dñi quaſi torrens vbi va-
30. lida ſulphuris vbi rediuiua vehemens eſt &
Con- perpetua pena ignis inferni.[Ecce ego con-
tra ec uocabo oēs reges aquilonis & cognationes
clia3 eoꝝ]primo loco ꝯtra eccleſiā & p̄latos ad-
addu ducendi ſunt reges & ꝑncipes Alemanorum
cendi & erigent ſedes ſuas.ſ.ſtatiões in portis p̄la
ſunt toꝝ & eccleſiaꝝ ēt ſubditaꝝ.Secūdo loco
Re- ipſi p̄lati ſuperbi ꝯtra catholicā dignitatē
ges& & apoſtolicam ſedem cōſpirabūt:& eoꝝ ſu
prici pbia nō ſolū[portas]clericoꝝ deiiciat: ſed
pes ēt ad deum ſemp aſcendat.Tertio loco ſunt
Ale- ſaraceni:& alii filii aīs falſi xp̄iani venturi
mão & inſurrecturi ꝯtra impiū & pplm xp̄ianū
ruui. vt ſi fieri poſſit inducant in errorem ēt ele-
ps. cti deſignati[in portis ſyon].ſ.eccleſię gene
73. ralis.Quarto loco cōtra religioſas mentes
Sara & pœnitentes ꝯuerſaſq; ad dnm de egyptia
ceni cis moribus ſeculi fugiendo.[Reges] princi
vētu palium vitiorum inſurgent cum[cognatio-
ri ſūt nibus ſuis].ſ.aliis vitiis innumeris proce-
cōtra dentibus ab eiſdem & ſpãliter ꝯtra religio-
ppl3 ſos qui ſe pp regna celorū ſcīificauerūt dño
xpia- ꝯfitendo:formarunt vitam celibem expien-
num. do:neſcientes loqui/ſilentium obſeruando/
Mat. accipientes verbum in clauſtris: propenſius
24. meditando/videntes[virgam vigilem]ſuper
d reli ſe & frēs diſciplinis regularibus corrigen-
gioſi. do[ollamq; ſuccenſam]corda non tam celſa

deſiderio q̄ charitatis zelo ſuper improbos Mit.
opponendo. Mittuntur acceptas iuſſionis tūtur
lnias & obedientias proſequendo: radicitus rel i-
vicia euellendo & ſoliciti virtutum planta- gioſi
ria cōfouendo:ac bona & perfecta vitę opa ad e-
regularis inſtruendo:ac demum[conuocare uelī
reges & cognationes eoꝝ].ſ.clericos & lay- da vi
cos ad pnīam faciendam & vitam cōtempla cia
bilem emulando[portaſq;]ſenſuum quibus Hie.
vel ad carnalia vel tpalia trahunt incauti: 9.
vel ad ſpūalia & cęleſtia inducuntur:vndiq; Por-
oculati ꝓuidę & ſolicitę poſſidendo.In no- tarū
cte.n. vitę pn̄tis multa debet ſingularis vi- ſigni
gilia vigilare:& aſſidua diſciplina corrigere fica-
vias:ne ſi non primat ſupbiat vel ſi negligit tio.
improbabili torpore marceſcat.Vigilate in-
quit & orate ne intretis in temptationem .ſ.
veſperę manę & meridię.Veſperę enim.Na-
uicula fluctuabat. Manę Pharaonis exer- Mat
citus pſequebatur Iſraelem. Meridię Iſbo- 26.
ſeth a latrūculis eſt pcuſſus. Mens ſiqdem Mar
ſpūalis ſed trepida fluctuat in pſecutiõnem 14.
mundanoꝝ perſeqtur a potentia carnalium Luc.
vitioꝝ:pcutit a ſeuicia demonum. Iſtę ſunt 22.
tres lanceę qbus abſalon impetitur. tribula Mat
tio ſeculi.ſuggeſtio carnis:& temptatio de- 14.c
monis.ꝑmam fugiebat.in ſcda pendebat. ter Exo
tiam tollerabat.fugiebat attritus.pendebat di.
icautus.tollerabat exarcus. Hęc forma pdi 4.c
catoris.Ioab vt in doctrina euangelica ſę- 2 re
culi mala fugiat. Carnis opera crucifigat. 4.c.
Tormenta inferni expaueſcat. Sic helyas 2 re
Iezabelem refugit: ſub iunipero quieſcit. 18.c.
ad montem oreb tendit.Iezabel fluxus va- 3.reg
nus.i.temporalis. Iuniperus aculeis plena 19.c.
aſperitas.Oreb magna horibilitas. Super
montem inquit caliginoſum leuate ſignum Eſa.
.i.ſuper dyaboli potentiam ſignum crucis 13.
ſeu xp̄i.Tales dicunt.Si ambulauero in me
dio vmbrę mortis non timebo mala qm̄ tu
mecum es.Tentatio enim dyaboli eſt velu- ps.
ti vmbra mortis:quę pmo obumbrat p fal- 22.
ſi ſuggeſtiõem.ſcdo mortificat p praui opa
tionem.per medium eius viator penitens Deu
ambulat dum nec ſuggeſtione ſe ſubiicit: te.5.
nec prauo operi ſe immergit.Via ergo regia & 17
eundum eſt non declinando ad dexteram &.2.
mundi nec ad ſiniſtram inferni. In tali via pa-

poſitus

ſip. poſitus erat Ezechias dicens. Ego dixi in di
34. midio dierum meorũ vadã ad portas inferi
& pv Dies eius erãt in mũdo proſperitatis: por
uerb. tas inferi: aduerſitatis. In medio inqt verita
4. & tis ibat dolens & timens ne ſe proſpera tolle
Eſai. rent: aduerſaq; quaſſarent. Inde. Vacce pro
30. ficiſcẽtes i bethſames.i. patriam pœnitẽtes
1 Re. immo pœnitẽtiã p̃dicantes: ferentes arcam
6.ca. eccleſię ſiue crucem: quorũ fetus ſunt digni
fructus domi conſcientię & diſcipuli locis &
clauſtris aſtricti regulis pręceptorꝫ. Ibãt ſi
quidẽ in directũ. Iſte vacce vadunt obedien
do mugiũt igemiſcẽdo. Calcitrãt arguẽdo.
circueũt peccatrices aĩas ꝯuertẽdo. ¶ Nume
ro q̃ oza paſtores illos ſignificat q volunt
vitã artã euãgelicã temere in eorꝫ reprehẽ
ſione corrigere quaſi nõ recte ingrediant̃ ad
euãgeliũ veritatis: ſed pcutiunt̃ a deo.ſ. ſpiri
tu qui ducit illos. Et dignũ qdẽ vt vnde vo
lunt alios pfectiores corrigere inde imperfe
Mat cti ipſi ſpirituali gladio arguant̃. Inde: qui
26. gladio occidit gladio occidet̃. Verũ qa non
Et tã paſtores iprobi ſed peccatores alii p̃hili
Gẽn ſtei pcutiunt̃ ab illis cũ de ſuis inigtatibus
9. Et reuocant̃: mures: & anos aureos offerunt in
ipo. capella cordis.ſ. p̃pius pollutis operibus &
13.c. cõſciẽtiis bonos & puros affectus & effectus
1 Re. deo. Mors ãt vaccarꝫ ſignãt defectũ eorꝫ.ſ.
5.ca. p̃dicatorꝫ duorꝫ.ſ. ordinũ futurorꝫ in tribu
latione antixp̃i. Licet præcedẽtes doctores
eorꝫ a tyrãnis huius ſęculi ſuis temporibus
frequenter pro veritate occiſi ſint. A ſangui
Mat ne inqt Abel iuſti vſq; ad ſanguinẽ Zacha
23.c. rię. Abel primos doctores eccleſię ſurgẽtis.
& Lu Zacharias: vltimos p̃dicatores ſignãt q oc
ce.11. cidẽdi ſũt a Iudęis.i. a p̃latis/tyranis/religio
capi. ſis/clericis laycisq; filiis babilonis: inter tẽ
plum & ędem vel altare: ſi in fine ſecũdi ſta
tus ptinentis ad clericos: & exordio tertii p
Am tinẽtis ad cõtẽplatiuos. vel certe: inter tem
mos. plum: Romanę eccleſię & ędem reipublicę:
3.ca. quorꝫ ſub domus ęſtiualis & hiemalis ma
ioris & minoris typo ruinã p̃pha minatur.
Põt ẽt aliter accipi: inter tẽplũ & altare: oc
Gẽn. cidendos eſſe.ſ. p̃dicatione ſua & euangelica
34.c veritate quæ mala minant̃ reprobis: & bona
pollicetur electis. A ſymeone & leui: quaſi a
phariſeis & p̃ſbyteris ſiue ſacerdotib⁹.i. re

ligioſis falſis: clericis ſed puerſis. niſi forte
pro ereptiõe clericorꝫ & laicorꝫ de ſęculo &
carnalib⁹ pentib⁹ & ſęculi potẽtiis oppri
mant̃. In igreſſu portarꝫ hieruſalẽ. Ecce [Re
ges aqlonis ſoliũ] ſuũ ponũt principes mũ 4.re.
di i eccleſiis ſuas ptã tes excercẽt. vel [portę] 7.ca.
aię ſenſus exteriores in qbus vitia dominan
tur. vel [portę] ſunt doctores quorꝫ virtuti Portarũ
b⁹ & p̃dicationibus hęretici & p̃hi hui⁹ mũ acceptio.
di obſeruãt vt arguant atq; deiiciant. Inde
p̃ſternet̃ veritas in terra abundante malitia Dã.
[ollę aquillonaris] ſęculi. In qua & ſi ſuccen 8.
ditur impietas furoris refrigeſcit feruor cha Mat
ritatis. primo ponunt̃ [portę]. ſcđo [muri]. 24.
tertio [vrbes] Iuda. primi ſunt p̃lati. ſecundi Tr.I
doctores. tertii auditores. De primis: om Eze.
nes portę eius deſtructę ſũt. De ſecũdis: non 13.c.
oppoſuerũt ſe murũ pro iſrael. De tertiis: q pue.
ſeminat inter eos diſcordias. Cum talibus 6.ca.
deus [ludicia loquit̃]: cum exercet vindictã
in eos.ſ. [libantes diis] ſuperbę dignitatis:
[alienis] terrenę cupiditatis. vel diis.i. de
monib⁹ [alienis] ab humana natura. ¶ Mo Mo
raliter [portę] ſunt ſenſus corporales aperiẽ rali
de in bono/claudendę in malo. [Muri] vir ter.
tutes. [vrbes] affectiones vnanimes: idẽſt co
gitationes. [Portę] ſunt ad aditum & exitũ
conſtructionem. [Muri]: ad defenſionis mu
nititionem. [vrbes] ad quietam poſſeſſio
nẽ. [Accinge lũbos tuos & ſurgens dices] &c̃
Stola carnis: & mundicia cordis: ac ſęcula
ris affect⁹ obliuio audacẽ p̃dicatorẽ faciũt De p̃
nec pudet eorꝫ faciẽ: vel quos mũdi cupidi dica
tas deprimit: vel carnis corruptela diſſol tore
uit. datur hodie in initio tertii ſtatus: vel auda
certe ſecundi fine: vel hodie in hac vita: vel ce.
in præuentione gr̃ę & pnię idultę. [Ciuitas
munita colũna ferrea murus ęreus] fortitu
do & ꝯſtantia p̃dicatoris. [colũna ferrea] re
ctitudo & iuſtitia redargutiõis. [ciuitas mu
nita] vnio & diligẽtia pfectionis. [In colun
na ergo ferrea] p̃lati. [In muro æreo] magi
ſtri. [In ciuitate] ſubiecti qui debẽt eſſe [mu
niti] charitate ſicut p̃lati. [duri] fide magna
ſonori ſpe. [ſup oẽm terrã.] carnales: cupi
dos: & idoctos. [Regib⁹ Iuda] eccleſiæ p̃la
tis ꝟtutes aię ꝯfitentis doctorib⁹ veritatis.
[principib⁹ eius.] Si i regib⁹ ſummi pręlati

[principes]ſũt epi dioceſani.[ſacerdotes]cle
rici vel p̃dicatores q̄ & doctores. [populus
terrę]fideles vel regulares religionis. Tales
oẽs[bellabũt]ↄtra p̃dicatores reuellandos:
3.re. quẽadmodũ iuda ↄdã ↄtra iſraelem: xp̃m &
12.15 apl'os eius Chriſt⁹ ibi ↄtexit apl'os: ſ ſpiri
Ioã. tus ſanct⁹ futuros doctores.[nõ p̄ualebũt]
18. ſuccũbẽdo fidei & veritati. Cap. ſcd̃m.

AVres hieruſalẽ]ad quos clamãt p̃di
catores diſcipuli veritatis & deũ ti-
mẽtes q̄ obediũt euangelio.[Recor-
dat]dñs[miſerãdo]recolẽs tpa i q̄b⁹[ſequu
ta ẽ eũ i deſerto]p p fideles apl'os & p̃dicato
res nouiſſimos miſeret dñs alioꝝ q̄ vl' ſequu
ti ſũt illos in gẽte: vel iſtos i religione pnie.
[Charitas]ẽ i baptiſmate[deſpõſatiõis]fide
li. In pfeſſiõe regulari. In p̃dicatiõe euãgelii
[terrã q̄ non ſeminat]iuſtitia: ſed ydolatria
Gẽ. culta ſterilis pmanebat.[Sãct⁹ iſrael dño p̄
12.c. mitie frugũ ei⁹:]vſq ad hũc locũ diſtulim⁹
Ma. ĩtactũ: q̄t ptrãſiuim⁹ in exordio libri hu-
4.10 ius. Primo tpe ſemẽ Habraam electũ eſt ex
.c.& oĩb⁹ gẽtib⁹. Scd̃o ſemẽ xp̃i.i. apl'i ex iudęis
mar. Tertio eligẽdi ſũt alii ex oĩ iudęa & gẽte.i.
1.3. oĩ eccl'ia latina. Sicut.n. fuerũt p̄mitie iſrae-
luce. litaꝝ i pmo ſtatu: apl'i i ſcd̃o renatoꝝ: ita &
5.9. nũc i exordio tertii ſtatus qdã p̄mitie xp̃ia-
Gẽ. noꝝ clericoꝝ vtiq fide ſanctificãdi ſũt deo
49. & mittẽdi & ſpargẽdi i vniuerſo orbe. Hoꝝ
& cir oĩum Hieremias typũ portat q̄ fuit vn⁹ de
ca.& p̄mitiis Dauid ſeu deo & agno ſanctificat⁹:
Exo. qa & ip̄e Nazarenus deo ↄſecrat⁹. Nã oẽ ma
1.& ſculinũ ad aperiens vuluã &c̃. vides ne q̄ iã
alibi in lege p̃dictũ erat de Hieremia iſto q̄ eſſet
ſepe. ſc̃tificat⁹ i vulua nazareus efetus nõ diſcre-
Ap. pãs ab Iſaac & Ioãne: q̄ de ſeneſcentis vtero
14.c. eccl'iæ ↄdierũt: q̄ in dolore & afflictiõe anti
Nũe. xp̃i piet filios iſerẽtes clericis & obſtinatis
6. aliis merorẽ: penitẽtib⁹ gaudiũ: deſignatos i
Luc. illo loco vbi dr̃. Puer nat⁹ eſt nobis & fili⁹
2.& datus ẽ nobis: puer quo ad obiam & doctri
Exo. nã p̃dicatoris: filius quo ad excellentiam &
34. amorẽ ↄtẽplatiõis: ſiue ↄ eo q̄ xp̃s ẽ de⁹ &
G.21 hõ: gemin⁹ ordo erit duoꝝ. De⁹ quo ad fla
Luc. gellũ doctrie: hõ quo ad ociũ pſalmodie. Si
1.c. ue qa alii eoꝝ ibũt ad pugnã exhortationis
Eſa. alii mãebũt ad ſarcinã orõnis: vt iſrael fiat
9. victoria ex eleuatione manuũ Moyſi.ſ. p̃di-
catoꝝ ſuſtẽtãdoꝝ ab Aarõ & Vr.ſ. ſerẽtiũ Exo.
ſacrificia pro peccatis & deuotiõis ac deſide 17.c.
riis charitatis. Noli iḡt dicere q̄a puer ego
ſum: q̄a iã nõ dicã vos ſeruos ſed amicos me Hie.
os: ſpõſi.ſ. ꝟitatis. Sic igit aĩa deuota quaſi 1.Io.
Regina in ↄfeſſione laudis: p̄nceps in ſatiſfa 15.c.
ctiõe opis: ſacerdos in pfectiõe ꝟtutis offe Aĩa
rẽs deo holocauſtũ ſuauitatis & deuotiõis. deuo
[Oẽs q̄ deuorãt eũ].ſ. Iſraelẽ.i. detrahũt vl' ta re
offendunt: peccãt.i. puniẽt in p̄ſenti & ma- gina
la veniẽt eis in futuro. Nota.[Sanctus Iſrael ẽ p̄n-
dño p̄mitie frugũ.][Sãct⁹]ↄtra ignamenta ceps
carnis. Iſrael ↄtra ignorãtiã cecæ mẽtis: p̄mi & ſa-
tie deuotionis & glorificationis. frugũ.i. bo cer-
ne opatiõis: eius.i. dei. Vt nõ ſibi iputet ſed dos.
beneficiũ a dño recognoſcat.[Audite verbũ
dñi.]Cuſtodite & iplete opib⁹ euãgeliũ ſe-
quẽtes ꝟbum xp̃m[domus Iacob & oẽs co-
gnatiões domus iſrael.]qa facta eſt iudea ſã
ctificatio eius & iſrael poteſtas eius: eos allo Pſal.
quit ſic.[Quid iuenerũt in me pr̃es vr̃i iniq̄ 113.
tatis: qa elõgauerunt ſe a me] ſiue ad cleri-
cos ſiue ad religioſos verbũ extendat: patet
qa clerici elõgãt ſe a conuerſione. Religioſi
ambulant poſt vanitatem ſęcularis ↄcupiſcẽ
tie:[& vani facti ſunt].i. iſtabiles deſignant.
[in p̄ribus domus Iacob:]prælati eccl'iæ la
tine ad cuius filios ↄpheticus ſmo dirigit.
[In cognatiõibus dom⁹ Iſarel.] græci & ſub
diti eoꝝ. Et primi diſcendunt a cultu boni
opis: ſcdi vadũt viam erroris ac ſi vanitatis
negligẽtib⁹ oĩb⁹ & nõ querẽtib⁹ pniali cõ-
uerſione: minat dñs mala.[q̄ aſcendere eos
fecit de egypto:] credẽtes de circũciſione ve
ritatis diſcipulos a doctrina carnali: aĩas a
diuitiis: penitẽtes religioſos de mundi ille-
cebris: vel de actiõe ad ↄtẽplationẽ: ac ſi [in
deſertũ & trãſduxit per deſertũ:] gẽtilitatis
q̄drifario errore diſtẽte: pmo[terra ihabita
bilis:]p ydolatriã. ſcdo[i viã:]p ignorãtiã.
tertio[terra ſitis]p mũdanã ſapiẽtiã. quar- Mo-
to[imago mortis:]p ſeruitiã. ¶ Moraliter. rali-
[Derſertũ]ẽ aĩa a deo derelicta.[Terra iha ter.
bitabilis:] vbi cupiditas.[i via:] vbi iniq- Aĩa
tas[Terra ſitis:]vbi voluptas.[imago mor a deo
tis.]vbi cordis tumiditas.[In deſerto] hu- dereli
ius mũdi ſunt ſuperbi/guloſi/luxurioſi/& fu cta.
rioſi. Iſti ſunt oreb zeb: zebeę & ſalmana.[p

terram

Iudi- terrã in qua nõ ambulauit]vir doctor:[neq;
cũ.8. habitauit homo]auditor :ac ſi deus & vnus
ca.& homo xps.ſ.in fide incarnationis. [induxi
Pſal. vos in terram carmeli] contemplatiuorum.
82. 1. egypt⁹. De egypto ſinagoga laicorum.
2. herem⁹. De heremo ecclĩæ clericorum.
3. carmelus. In carmelum vitæ religioſæ.
De gula in abſtinẽtiã de q̃ i virtutũ copiã.
De veteri teſtõ in nouũ. De nouo i ſpũalem
itelligẽtiã. Quidã reuati ꝑlapſi ſunt ad iu-
daiſmũ. Quidã ꝓfitẽtes relapſi ſunt in ſecu-
lum. Quidã ſpũalia ꝑdicãtes corruerũt i er
rorẽ. Alii virtutib⁹ ꝑditi ad vitia redierũt:
Scđe canis cõuerſus ad vomitũ:& ſus lota i volu-
petri tabro luti.[fructus]cõtẽplatiuoꝝ ẽ gaudiũ
2. ſpũs[fructus]ſcripturę ſpũalis itellect⁹.[fru
Fru- ctus]renatoꝝ ſalus.[fruct⁹]ꝟtutũ: eternus
ctus q̃ſtus. Optima ſũt meritoria regni.[Ingreſſi
mul- cõtaminaſtis terrã.]Religioſi religionẽ fœ-
tiꝑ dãt morib⁹ praua docentes fidẽ erroribus.
plex. Clerici eccleſiã irregularitatib⁹:layci & alii
carnẽ vitiis & prauis actib⁹. Vide ſi clerici
& ꝓlati ꝑdicatores & ꝯtẽplatores & vxora-
Pſal. ti ſic viuãt ſicẽ nouerũt:qa oẽs declinauerũt
13. ſĩl inutiles facti ſũt.[Ingreſſi.n.terrã carme
li ꝯtaminauerũt eã.]Audi.[ꝯcuſſa ẽ baſã &
carmelus].ſ.clerus & religioſus:ꝑmi ob cu-
piditatẽ ignominioſã.ſcđi ob iſlationẽ reli
gioſã. Sed qđ:luxit & elãguit terra:layci lu
Eſa. gẽt prę inopia,clerici ꝑ auaritiã & lãguẽt i
33. fide & opę ꝑ negligẽtiã. Cõfuſus ẽ liban⁹ ꝑ
leprã exterioris imunditię:& ſordet ꝑ luxu-
riã iternã. Fact⁹ ẽ ſarõ:ꝑ tepiditatis ignauiã
[ſicẽ deſtũ:]ꝑ moꝝ iqetoꝝ iſolẽtiã & ſic cõ
cutit ꝑ deſidiã. baſã:ꝑ abũdãtiã & carmel⁹:
ꝑ diſſolute religiõis iſaniã.[Fruct⁹ terræ:]
ſũt exercitia honeſta.[optia:]ꝟtutes. Ex pri
mis:caro ei⁹ req̃eſcet i ſpe:ex ſcđis de⁹ iſpiciẽ
i decore.[Terra i abhominatiõe poniẽ]cu-
piditatis & voluptatis & ꝑuaricatiõis reiiciẽ
tes poſt tergũ dñm ꝑniam ꝯtẽnẽdo.[ſacerdo
tes nõ dixerũt vbi ẽ de⁹].ſ.clerici reliquẽdo
dñm.[& tenentes legẽ].ſ.docẽtes:[neſcierũt
Ap. eã:]praua opantes : hñt nomẽ ꝙ viuãt.ſ.ꝑ
3.c. doctrinã:ſed mortui ob culpã.ſ.ꝑ prauã vi
tã.[Paſtores ꝑuaricati ſũt,]ꝑ ſymoniã.[Pro
phetæ ꝓphetauerũt i baal.]ꝑ auaritiã. Iſti
ſũt ꝓphæ docentes auguria vt Baal q̃ ſunt
ydola peccatorum:ꝓpea iudicat eos deus in
flagellis tpalibus & diſſipabit in perpetuis.
[Trãſite ad iſulas cethim & incedar mitte]
q̃ſi dicat oĩs gẽs nõ auertiẽ a ſuis erroribus.
Iudęi & xp̃iãi gloriã xp̃i i ignominiã ꝯtũt
antixp̃i:ydolũ iudæoꝝ Barabã : xp̃ianoꝝ
antixp̃s. Vel certe gl̃iam noĩs xp̃iani mutãt Cãti
in ignominiã praui opis. Vtinã fortis eſſet 8.
vt mors dilectio durã ſicut iſern⁹ emulatio:
ꝓlati forſã decorẽ iduerẽt:iuſtitiã quęrerẽt:
& ſubiecti ad virtutẽ obediẽtię ſe pararent.
Sed timẽdũ eſt ne ſit ſicut ppl̃s ſic ſacerdos:
Oẽ inqt lãguidũ caput:vbi pfidia ꝓlatoꝝ: Eſa.
oẽ cor merẽs:vbi triſtitia clericoꝝ:a planta 1.
pedis &c̃.vbi ibecilitas laycoꝝ. Si i vertice
nõ ẽ ſanitas fidei:mĺto minus i corde ſinceri
tas ſpei:lõgius ãt i plãta pedis ſedulitas cha
ritatis. vertex.n.ſupbi:cor ambit:plãta ſor-
deſcit. Supbit gl̃ia eccl̃icæ dignitatis. Am-
bit auaritia mundanę ꝓſperitatis. Sordeſcit
luxuria corporeę prauitatis. Sicq; vulnus
luxurię non cicũligaẽ faſcia caſtitatis: liuor
auaritiæ nõ curaẽ medicamine:paupertatis:
plaga tumens:ſuperbiæ[non fouet oleo]le-
nitatis. Sed vulnus: ingeritur tentatur gla-
dio:liuor virga tribulationis. plaga : bacu-
lo contritionis. Vulnus : tentationis in ani-
mo : liuor / tribulationis in mundo. plaga:
terroris in mortis periculo. Ab his tribus
plagis corda terrena & auerſa præmuntur.
[Super quo inquit percutiam vos vltra ad-
dentes præuaricationem:] propterea quar-
to loco in quo non conuertitur deus nec mi
ſeretur iniqui percutit edicto damnationis
in inferno. Audiat ſuperbia prælatorum.
Quomodo cecidiſti de cœlo lucifer qui ma Eſa.
ne oriebaris. Vbi auaritia clericorum : qui 14.
vulnerabas gentes : vbi luxuria laycorum.
Audi caſum vſq; in profundum laci. Singu
lus duas pœnas habebit : tineam & vermẽ:
vnam in corpore alteram in corde. Hæc eſt
maledictio quæ egreſſa eſt in omnem terrã Eſa.
hominum damnandorum.[Tranſite:] in- 14.
quit vos prædicatores:[ad inſulas,] ideſt ec
cleſiãs clericorum:& mittite in[cedar:]ciui-
tates laycorum.[conſiderate vehementer:]
monaſteria religioſoꝝ:qui fluctuant flucti
bus auaritiæ:qui operiunẽ tenebris luxurię

qui tum ſcunt moribus regularis obſeruā-
tiæ. Sed hmói gens tripliciter mutat deos:
Exo. prælatos.ſ.auaros:luxurioſos & tumidos.
8.c. Qui ſunt reuera tres ſpūs demonioꝝ deſi-
gnati in ranis qbus egyptus mundus ebulit
in agris: in furnis, in cauernis. In agro ſemē
ſeritur. In furno panis quoquitur. In cauer-
na dormitur. Semen ipietatis: panis infirmi
tatis: ſomnus inquietudinis. In laycis qdem
eſt opus inanis laboris. In clericis cibus ina-
nis erroris. In religioſis luctus inſani dolo-
ris. [Sed populus meus:] electus. [mutauit
gloriam:] cōtemplationis [in ydolum] actio
Eccl. nis. De tribus primis dicitur. Duas gentes
50. odiuit anima mea.ſ.ydumeos & philiſteos:
& tertia non eſt gens quam oderim.i.minus
oderim. In ydumeis prælati ſuperbi, ipſi ha
bitant in mōte Seyr. In philiſteis: clerici aua
ri: ipſi ſunt cupidi potione cadētes. In popu
lo ſtulto: layci luxurioſi: ipſi ſunt habitan-
tes in ſichimis: operis & laboris inutilis. Mi
nus tñ reſpectu clericoꝝ & prælatoꝝ layci
punientur qa minus de dei voluntate cogno
ſcunt. Si iam populus oderim intelligatur.
mar. Patet qa grauius fornicatores & adulteros
16.& iudicabit deus. Fornicatores ſunt q vitiis in
Act. cutu mē. Adulteri ſunt qui verbū dei in ope-
13.c. ribus detrahūt. Deniq in hoc ꝙ iubenē ali-
Aliq quī [tranſire ad inſulas &c.] ſignificat aplos
doc- miſſos ad gentes cōuerſas, als cōuertēdas in
tores reprobationē iudęoꝝ: q.ſ ſile pſtolaē: ꝙ ali
trāſi- qui doctores futuri euerſis clericis & impiis
turi xpianis trāſeāt ad gentes hucuſq in cecitate
ſunt relictas. [Obſtupeſcite coeli].i.angeli admi-
gētes ramini: vel certe ppli xpiani coeloꝝ noie in-
Niſi nuunē: qui niſi cōuertanē deſolationi erunt.
ppli [Duo mala fecit populus:] inter cetera gra-
xpia- uiora: deſerendo ſpūalia pro tpalibus: virtu
ni cō tes pro vitiis: doctrinā ſacrā pro phiis & le
uertā gibus: eligētes p xpo antixpm: pro deo dia-
tur ó bolum: pro regno coeleſti infernū. [Me de-
ſola- reliquerunt fontē aquæ viuæ & foderunt ſi
tioni bi ciſternas diſſipatas quæ cōtinere non va-
erūt. lent aquas.] lachrymoſa ſpūs.ſ.cōqueſtio q
Ad orat pro nobis gemitibus inenarrabilibus:
ro.8. ꝙ magis cōfidunt in quadrigis egypti, in ſa-
Eſa. pientia Pharaonis: in aqua turbida flumi-
31. nis: ꝙ in virtute & potentia dei: in doctrina

Chriſti & grā ſpūs ſancti, doctores plati &
religioſi eccleſiæ quę eſt Romæ, cuius fides
& ſi anunciabaē olim in vniuerſo mūdo, mō
pro multoꝝ refrigerio charitatis: i perfidiā
tñ mundanaꝝ reꝝ obtentus: tum abintus
dignitatū tum inſtinctū hereticoꝝ dogma-
tum auerſi & pſtrati merenē. [Ciſternę diſſi-
pate:] immo diſſipantes fidem & grām trini
tatis ſunt legiſtę & decretiſtę & phicę doctri D ſ.
næ: quæ ſunt tres ordines dominantiū: & fu 7.re.
ſcinula tridēs clericoꝝ, ac filioꝝ agar exqui 2.c.
rentium terrenoꝝ prudentiam. Tales [non Ba-
pñt cōtinere aquas] vitales & vitę.i.xpi, qui ruch.
velut vtres veteres qui vinum nouum non 3.
capiunt euangelii diſrumpunē. Et ſi qñ reci- mat.
piunt vinum in terrenam auaritiam: ac ſi fi- 9.c.
lius Iudæ qui ſemen verbi dei fundebat in Gen.
appetentiam mūdanoꝝ perituris ipſis effun 38.c.
dunt. Legiſperiti enim huius & futuri tpis 1. ad
aīales ſenſum dei non hñtes terrena quęrūt: cori.
aurum ſapientiæ dei in lutum auaritiæ mū- 2.c.
di: & ſcientiæ ſunt nunc luxurias diligunt: &
cū antixpo eoꝝ prono & puio cui ſeruient
trāſeunt in muliebres cōcupiſcētias dignita-
tum. Certe ſi ſpūs dei eſt fons vitæ, pfecto Pſal.
ſpūs diaboli & mundi cupiditas de qua qui 35.
plus biberit ſitim auget moralis ariditas & 41.&
infernalis pręſumiē. Vnde & ad Hieremiam pue.
iſtum ſermo fit de ſermonibus ſiccitatis. Sed 14.&
orandus eſt dñs vt terram arentem irriguis Eſai.
repleat Moyſes vt marath ligno doctrinæ 12.&
domini placabilem faciat: Heliſeus vbi hie- 10.4
rico fluenta ſterilia & corrupta in profluа 7.ca.
& ſalubria ſalis imiſſione euāgelici.ſ.ſermo Hie.
nis inuertat. ℭ Moraliter. [fons] virtutum 14.c.
[in ciſternam] vertitur vitioꝝ quæ deſtruūt Exo.
deuotionē coeleſtium & carnalium inferunt 15.c.
vetuſtatem. In hanc ciſternā veterē Ioſeph 4.re.
mittiē. In hanc in diebus niuis leones ferun- 2.c.
tur. In hanc velut in cordæ terræ Ieſus de- Mo-
ſcendit ſepultus. ℭ Hyſtorice fons baptiſ- ralr.
mus in quo pompa diaboli & mundani fa- Gen.
uores renunciantur. Sed pro eo [ciſternæ fo 37.c.
diuntur:] concupiſcentiæ & diuitiæ terrenę 2.re.
quæ frigidam aquam faciunt elemoſynā re- 23.c.
ſtringentes: [& aquas non valentes tenere] ſci mat.
licet diuitias ipſas perpetuas, ſponſiones 12.c.
baptiſmales diſſipant. [Nunquid ſeruus eſt
Iſrael

Iſrael aut verniculus? quare ergo factus eſt
in p̄dam] & iſrael eſt filius non ſeruus: liber
non libertus. Serui flagellantur: filii diligū
tur: & ille eſt filius ancillæ: iſte libere. Iudęi
Ad ſerui ſub ſeruitute legis agentes: chriſtiani li
gala. beri ſub libertate euangelii militantes. Si fi
4. lius vos liberauit: vere liberi eritis: filius li
Et berat a morte ſpūs.ſ.a pœna: ille in aqua:
gen. iſte in igne. Inde ſi abluerit deus ſordes filia
21.c. rum ſyon.i.pctā aiaꝝ.ſ. eccleſiæ militantis
Eſa. originalia: & ſaniem lauerit pctōꝝ mortali
4. um de medio ei⁹.i.corde: ſpū iudicii quo de
mones in aqua ac ſi Pharao & eius exercitus
demerguntur: & ſpiritu ardoris in igne quo
Exo. diabolus & angeli eius ſuccendunť ac quin
14. quagenarii Ochoziæ. Igiť iſrael eſt qui det
Ma. fidem quæ mundat cor / deum intelligendo
26. & cognoſcendo: ſeruus non eſt ad vitia rela
4.re. bendo: nec [vernaculus] ſe a cœleſtibus exclu
1.c. dendo. [Quare factus eſt ergo in prædam?]
q̄re nō [rectus.] q̄re non [firmus rectus] in
ps. opere: firmus in fide. q̄ bonus iſrael deus his
72. qui recto ſunt corde. Mei autem pœnę mo
ps. ti ſunt pedes. Audi [prædam.] Iſrael ſi au
80. dieris me obediendo non erit in te deus re
cens: incarnando: nec adorabis deum alie
num: a tua natura reputando. [Rectus] er
go non eſt iſrael in deo quia indignum repu
tat q̄ deus fieret homo. [Firmus] non eſt qa
non credit vt in naturam diuinā homo con
ſcēderet. Quare ergo ſi xp̄s deus nō rapinā
ad fecit dei: tu iſrael xp̄ianus in p̄dam eris dia
phil. boli? [Super eum rugierunt leones.] demo
2.c. nes: tyrani: vitia peruerſi pręlati: hęreticiq̄
doctores. [Et dederunt vocem ſuam:] deri
ſionis in eum.i.xp̄m blaſfemmatiōis in deū:
in eum quaſi hoiem: in deum quaſi in crea
Ma. torem. [Poſuerunt terram eius in ſolitudi
27. ne ciuitates exuſte ſunt: & non eſt qui habi
Et tet in eis.] Terra xp̄i ſynagoga: eccleſia ro
Mar mana: aia quam ſubuerſores fidei deſtruunt
cho. in tpalibus. [Exurunt] in ſpūalibus. Ani
15.c. mam [leones] diſſipant cupiditate. [Exurūt]
Hie. libidine. Inde grex diſperſus iſrael leones de
50.c. iecerunt eum: rex ſcilicet aſſur: & Nabuchdo
noſor rex Babylonis. Primus comedit. Se
ſupra cundus exoſſat carnales enim in diuitiis ve
c.1. lut in aquis diabolus comedit: quos velut
in olla aqlonis.i. mundi malitia decoquit:
& ad finē fortes & ſpūales exoſſat.i. volupta
tis ardore ꝯſumit. Olla nepharia quam dia
bolicus flatus a qua tpaliū replet vt buliat:
igne ſuccendit vitioꝝ vt excoquat: carnales
velut ligna ſuppoſita pertinaces vt oſſa ve
lut carbones accenſi. Vel certe [leones:] ſunt
doctores ſpūales [qui terram ponunt in ſoli
tudinem:] dum mundanos in religionem im
pellunt. [Et ciuitates eorum exurunt.] dum
peruerſa acta igne charitatis incedunt. Sed
quia refrigeſcit charitas abundante malitia
non omnium ſed multoꝝ [non eſt qui habi Ma.
tet in eis].ſ. vel monaſticam vitam perficiat 24
vel incepto feruoris propoſito pſeueret. In .c.
de. [Filii quoq̄ mēpheos & taphenos.] hoc
eſt q̄d dicit Eſa. A planta pedis vſq̄ ad ver
ticem capitis non eſt in eo ſanitas.ſ. in popu Eſa.
lo xp̄iano: a layco vſq̄ ad prælatū: vel a re .1.
ligioſo vſq̄ ad regularē. Duę ip̄e ciuitates
ſite ſunt in egypto: & filii mundi huius eccle
ſiam fedant erroribus: rapiunt detractioni
bus: corrumpunt malis exemplis. Nam cle
ricos inſipientia: prælatos in pudentia: lay
cos inſania ſapientia mundi quaſi auro pu
dentia duri cordis.i. arrogantia.
Inſania cordis quę & laſciuia. primi deſignā
tur in beſtia aſcendente de terra.
Secundi in beſtia quæ de mari. Ap.
Tertii in dracone ruffo. 13.c.
Primi ſunt aries ſup portā vlai.i. ſciētia ſcri
pturaꝝ mundanaꝝ. Sc̄di rex impudens fa
cie qui velut aſpis ſurda contemnit carmina Ap.
incantantium. Tertii hircus capraꝝ fetidus 12.c.
incuruantes ſe luxuriis mundanorum. Eo ve Da.
ro tpe quo tales abſtractos a ſuis ſceleribus 8.
ducebat dn̄s p ſemitas eqtatis derelictus eſt
ab eis auerſis.ſ.a fide. Sed redarguit eos ſic.
[Et nunc quid tibi vis in via egypti vt bi
bas aquam turbidā?] Hic nota q̄ credentes
ex Iudęis aſcendunt de ſynagoga in deſertū
gentium velut ex egypto. Sed doctores iu
dęorum & gręcorum & gentilium doctrinis
ſuis fedauerunt eos ita vt alii ad iudaiſmum
alii ad ritus gentiū laberentur. Nunc quoq̄
redarguit dn̄s xp̄ianos qui relictis moribus
mundi in dei obſequm ſe vouerunt: & quaſi
via pnię eos dura & aſpera terreat & redeat

itineris & laboris ad viā egypti ꝯuerſationē
ſecularē redire cōtendunt. Vel certe in ipſa
religione viuere eatenus vt in mundo [vt bi
bant aquā turbidā] ꝯcupiſcētiā terrenorum
[in aqua] voluptas affluentia phica & mun-
dana ſcia q̄ turbāt auditores & appetitores
Eze. eaꝝ. Ventus.n.turbinis veniēs ab aquilone
1. turbauit eos.ſ.tēptatio diaboli triplex. De
pria eleuauit dn̄s Heliā p turbinē in cœlū.
4.re Cœlū in vita caſta. Turbo carnis tēptatio
gū.1. Percuſſa malitia donum caſtitatis aegritur.
Eccli Inde: fili accedēs ad ſeruitutē dei &c̄. De ſcda
ci.2. turbati ſunt & moti ſunt ſicut ebrius. Et tur
bati ſunt oēs inſcipiētes corde p eo q̄ nihil
Pſal. inuenerunt viri diuitiaꝝ in manibus ſuis.
106. De tertia q̄ſiuimus bonū & nō venit & pacē
Pſal. & ecce turbatio. Primi dicūt vxorē duxi. Se
75. cūdi iuga boū &c̄. Tertii villā emi &c̄. Sed
Hie. nec diuites: diſpſit dedit paupibus. Sed nec
8.& inflati ſcia: lex dn̄i imaculata ꝯuertens aīas
14. puulis. Cōtra lex eoꝝ legiſtaꝝ decretiſtaꝝ
Luc. theologoꝝ phantiū magr̄oꝝ.ſ.doctria ma
14. culata puertens & ſubuertēs aīas a fide ter-
Pſal. reſtriū mēdax nō dei ſed diaboli inſcipienti
.c.11. am pſtās puulis. De hac triplici tribulatiōe
Pſal. Eſaias ait. Sic̄ turbines ab affrico veniunt.
18. Ecce pria. De deſerto venit. Ecce ſcda. De
Eſa. terra horribili. Ecce tertia. Audi affricū vo
21. luptatis carnalis: tranſtulit auſtrum.i.grām
Pſal. ꝯtinētię de cœlo.i.de ꝑpoſito religioſi & in
77. duxit i v̄tute ſua tēptatiōem.ſ. corruptiōis
& pluuię ſicut puluerē terrena repetēdo: car
Pſal. nis laſciuias diligēdo. Audi deſertū cupidi-
106. tatis: poſuit fluia i deſertū. Deſertꝰ mundus
qa deſerit̄ fugiēdo: i quo ſūt fluia diuitiaꝝ:
de qbus bibimus & viuimus ad vſum. Sed
ex quo de eis curuamꝰ genua ad bibēdū ini
tentes diuitiis pluſq̄ dei donis ſiccat dn̄s aq̄s
Nūe- cius & ſic aq̄ non ſunt. Panis deeſt & anima
ri.21 nr̄a nauſeat: cibū leuē: doctrinas xp̄i paupe
ris ꝯtēnendo quæ leues facit ab onere ſecu
lari. Audi terrā horribilē q̄ ē ſcia ſecularis
q̄ & errorē in pn̄ti & terrorē i futuro aegrit
Eſa. & ſuggerit. Deſolabit inqt dn̄s lignū maris
11. ſapia ſeculi amaricātē: & ad tenebras cecita
tis adducētē. Ecce de aqua turbida ꝯcupiſcē
tia carnalis. Seqtur. [In via aſſyrioꝝ].i. ſu-
Exo. perboꝝ [vt bibas aquas fluminis]. [Aq̄] egy-
8. pti turbant̄ ſanguine pcti luxurię. [Aquæ]

aſſur turbant̄ inundatione peccati ſuperbię.
[Quid ergo tibi in via egypti & Aſſur] niſi
vt carnalia queras/ ſuperba ſapias: licet a car
nalibus ꝑlatis & ſupbis moneamus aufuge
re: & ad eos q currūt in ſilētio quaſi ad aq̄s
ſiloe aīum intorquere: tn̄ in hoc loco ponde Eſai.
roſa expō eſt. Nam ꝑma ſpūalis de egypto 8.
fuit ſynagoga. ſcda: eccl̄ia græca. tertia lati
na. Prima ꝯfidit in egypti potentia/ & aſſy-
rioꝝ regibꝰ. Inde egypto dedimus manum Trē.
& aſſyriis vt ſaturaremur pane. ſcda in tyrā 5.
nis pſaꝝ & regibus ꝯſtātinopolitāis. tertia
in regibus Frācię & alemanis. Quid ergo
Ro. eccl̄ię [in via egypti] ꝯfidit/ ſperās anti-
xp̄ꝫ a frācis & doctrinā ex eis: q velut [aqua
turbida] cupiditatis & luxurię turbāt eccle
ſiā. Egyptꝰ hō & nō deus &c̄. humanā potē Eſa.
tiā exigēs nō diuinā ex eq eiꝰ caro & n̄ ſpūs 31.
qa magr̄os addit: occidētis lr̄ę nō vital̄ ſpūs 2.ad
q dat oībꝰ affluēter. Videat Ro. caplm̄ ſi nō cor.3
fiet eis arūdineus baculus potētia gallicana Iaco.
cui ſiqs initit̄ pforat manus eius. Manus pō 1.4.
tificis ſunt ſpūalis & tpalis auctas: in qbus re.18
tā militia regni illius q̄ eccl̄ia ſacerdotii die-
bus illis ſe ſubtrahet vel ceſſabit: qbꝰ reipu
blicæ cū alemanoꝝ ꝑncipibus iura tpalia
forſan excutiet: & q̄ſi de comedēte cibū tra- Hie.
het & ſic fortis ipigat i fortē: & ad flumen 46.c
magnū eufratē ipii oīs frācꝰ corruat ſupa
tꝰ. [Iū vitulę elegās atq formoſa egyptus: Hie.
ſtimulator ab aqlōe veniet tibi. Alemanoꝝ 46.
.n. ipiū q̄ſi ſtimulū frācia ſētiet: adeo vt ſi re Oſee
calcitret vlnera i eccl̄ię ſbuētiōe repōet. Ipa 10.c.
ē vitula docta diligēs triturā i ſcripturis pi
ter & i regnis. Ipa formoſa i diuitiis: i pplis Ale-
clericis & religioſis. Sed [& qd tibi].ſ.& ec- māo
clię generali [i via aſſur vt bibas aq̄ fluminis] rū im
ꝯfidēs & attēdens auxilium ab alemanis. Si pium
ſapiam a phione frācis.ſ.pſtolat̄ ruet. Si ꝑ fran-
tectionē ab aſſyrio.ſ.ipio deficiet. Sicq in cia ſē
medio poſita & ab his q portāt eā iacturā tiet.
ſuſtinēs naufragabit: adeo vt manēte naui-
culę pauci xp̄i fixa ꝑra puppis ſoluēda ē q̄
totiꝰ a viuēti. [Arguet te malitia tua & au- Actu
ſio iterficiet] al̄s icrepabit te. Malitia ē i tpa 27.
libꝰ retinēdis auſio i ſpūalibꝰ exercēdis. Ma
litia ergo arguit eccliā dū eſpā ꝯtrahit abu
ſū tpaliū āplectēdo. [Auerſio] iterficit dum
ſniaꝫ excōicatōis an iuſte vel iiuſte pferat n̄
attendunt.

attendent.[Malitia].n.eſt cupiditas.[Auer
ſio]timiditas:rephēdūt ꝯſiderādo: vel certe
malitioſi.i.tyrāni ſæculi arguūt eccl'iā qua
ſi nō iuſte tpales actiões exerceat:& auerſi.i.
apoſtatātes heretici iterficiūt eā: quaſi non
pie ſpūalia queq; diſpōat. Videt mihi ħ duo
gña prauoꝝ illa duo cornua beſtie ſimilia
Ap. agni aſcēdētis de terra.i.eccl'ia.Inde ex nob
13.& exierūt.i.a fidelib⁹ ſed nō erāt ex nob ad ꝑ
Ioā. fidiā reuelātes: Eſai.Erubeſce ſydō ait ma
2.ca. re.Quia dignū eſt vt eccl'ia interiora mala
Eſa. ꝑus diſſipet q̄ die ꝑpoſtero exteriora pecca
23. ta expurgare ſuadet: vel [arguet te malitia
tua].i.puniet ꝑ malitia i pnti:[& auerſio]
.i.dei fiducia[iterficiet te]i futuro: vel [ma
litioſi]ſūt tyrāni q affligēt te ꝑ tpalibus.
[auerſi].i.apoſtatati & heretici.[Interficiēt
Mo te]ꝑ ſpūalib⁹.¶ Moraliter.[Malitia] vi
rali tia actualia i[auerſiōe]pctā mortalia deno
ter. tant.Seqł[Scito & vide q̄ malum ē & ama
rum liq̄re dn̄m deū tuū & timorē eius] poſt
apoſtaſiā & pſpitatē ſenioꝝ & puuloꝝ ec
cl'ię i malitia & auerſiōe ſignatas:velut igna
ra eccl'ia gnālis arguit:vt[ſciat]expiēdo[vi
deat]itelligēdo[malū]pſpitat[amaꝝ]ipie
tatis qb⁹[dn̄s]diſerit diffidēdo[de⁹]deſpe
rādo[tu⁹]audiēdo.Pr̄ ē[dn̄s de⁹]ſpūs[tu⁹]
verbū:[& n̄ ēē timorē ei⁹ i te].ſ.blaſfemādo
culturā vni⁹ dei[deū exercituū]relinquēdo.
[A ſæculo ꝯfregiſti iugū meū:rupiſti vincu
la mea dicēs nō ſeruiā].[Iugum]ſuauitatis:
[vinculū]charitatis:ſuauitas eſt fidei & gr̄e:
charitas ē pfectiōis & obie.Hn̄t ergo iugū
clericat⁹ clerici:vīculū celibat⁹ religioſi:oēs
fregerūt ab ipie ꝑmordiis ſuire dn̄o i timo
re.Nullus gdē eoꝝ fere obſeruant opere qd
ꝑmiſerūt i fide.[In oi colle ſublimi & ſb oi
ligno frōdoſo ꝓſternebaris meretrix].[Col
lis ſblimis]vbi ſupbia dignitatis.[lignū frō
doſū:] vbi ſcda ē facūditatis.Et pria ē arro
gās.ſcda ē iflans.Simplr.[Collis & lignū]
eps:[ſblimis & frōdoſus]archieps & theolo
gus:vel certe.[Colles]ſūt decretiſte [ligna]
theologi.Veꝝ i hoc loco.[Collis ſublimis]
Cō ꝑncipes ſeculares:[lignū frōdoſū]dites:ho
tēpla rū oium vias & ſtudia ſequetur eccl'ia de dei
tiue. potētia doctrinaq; diffidēs.¶ Cōtēplatiue
[Collis ſblimis]vita regularis:[i ligno]acti
ua notat vel certe i vtriſq; cordis elatio &

corpali pſpitas.Sūt ergo [colles ſublimes]
mūdi potētes[ligna frōdoſa]aliꝑncipes ꝑ
ſpantes.Seqł[plātauit te vineā electā].i.ec
cl'ia[plātata]i charitate dei:& fide radicata
apl'oꝝ.[Oē ſemē verū:]i ope & ꝟbo ꝟita
tis.Nūc āt[vineā aliā:]mūdi nō dei[cōuerſa Se
es i prauū:]erroris & culpæ.[Semē verum:] men
erat paupertatis & hūilitatis:mō ſemē praui verū
opis & elatiōis.Vide ſi ſemē electoꝝ i ea ſit: ē pau
qa pſtrata ē ꝟitas i terra.i.i terrena: & tue ptas
cognoſces auaritię prauitatē:& mēdātiū lu tis &
xurię blādiētis.[Si laueris te nitro mūditię humi
& mltiplicaueris herbā berith].ſ.iuſtitiæ: lita
[maculata es iniqtate tua.]Pria ē cordis puri tis.
tas.ſcda carnis itegritas:qb⁹ ſe abluit fru
ſtra iuſtificādo alios arguēdo.[Nitrū:]puri
ficat faciē ꝯſcie.[Herba berith].i.ſaponaria
pānos.i.corpis idumēta.In his duobus do
ctria notat:q mō blādit mō redarguit:[co
rā me polluta es:]corā hoie iuſta videris di
cēs.[poſt baal nō ambulaui].i.auaritiā:[nō
ſum polluta:]& hoc ꝯtra luxuriā.hęc ē ergo
macula cupiditatis & voluptatis.[Vide igr Pſal.
vias tuas i ꝯualle ſcito qd feceris].[Vide].i. 39.
cōſidera:[ſcito].i.corrige:[vie:]praue actio Trē.
nes.[Cōuallis:]ē pfunditas culpę: auaritiæ 5.
& luxurię:[vias ergo tuas noſſe:]i ill'& iter
illas: vt ſaltē educas pedes tuos:legatos pi
ter & affect⁹ de lacu miſeric & luto fecis.Iſte
ſūt due vie ꝑ q̄s deſcēderāt[i ꝯuallē]egypti
& aſſur: vt[aquā turbidā]ſciam terrenā a
frācis expbēdaꝝ opulētia biberet & poten
tiā dignitatib⁹ tumidā:ac ſi aquā fluminis
ab Alemāis hauriret & ꝑpa malū committen
do relinquat dn̄m:ydolū cupiditatis adorās
& ꝑ reliq amat expiēdo dn̄i iugū excuſſerat Su
ſeculari dominio ſe icuruās ꝑpea i pria ꝟga pra.
corrigit:i ſcda flamiuoma olla ſuccēdit: vt c.i.
ſic i tpalib⁹& ſpūalib⁹ exteriorib⁹& iterio pric
rib⁹ caris & filiis affligat vt ois rubigo mali ad
tię & neqtię:ac ſi maſſa fermēti veteris hois cor.5
expurget.[Curſor leuis explicās vias tuas.] Ec
Sanū ſibi dat ꝯſiliū:vt non moret & pigeat cl'ia ē
vias illas negocioſas aufugere:q̄ velut[cur expo
ſor leuis explicat vias ſuas]abſq; tpalib⁹ q̄ liāda
onerāt viatorē efficiēda erit i pximo: & q̄ſi Luce
a latrūculis tyrānis.ſ.ſecli ſpoliāda: ppea i 19.
hac die quæ ad pacem ſibi voluntaria onera
mūdi reiiciat quę amiſſura erit i articulo fu

ture ac ꝓxime tribulatiõis in vita imitãdo
[curſorem].Reuera volatilem curſum ſuũ
q nudus ex vtero & vilibus panniculis ob-
uolutus in exili præſepio vbi locus nõ erat
in diuerſorio.Pauper egyptum aduenit : ti-
Luc. midus rediit parẽtibꝰ & diſcipulus miſtran
2. do:crucẽ nudam nõ renuit flagellatus tan-
Ma. dem & cęſus irriſus & vulneratus ad mortẽ:
2.ca. in ſilitudinem pauperis hortulani tinctis &
Luc. cruẽtis veſtibus reuolauit in cœlum.Sed eſt
2. velut[onager aſſuetus in ſolitudine]effrena-
&22 ta licentia diſcurrendo.In deſiderio volun-
Ma. tutis.[ventũ:]vaneglorię ac tarnalis conſo
27. latiõis[attraxit.] [Nullus auertere potuit]
& a ſuis.ſ.auerſionibꝰ reuocare.Sępe.n.eccl'ia
Mar & mens[auerſa]a p̃dicatoribꝰ ꝟitatis & ma
cho. xime a ſcripturis ſanctis hortatur vt terrena
15.& ſpolia vitiaq; abiiciat.Sed ip̃a velut opulẽ
Luc. ta & ĩdurata aures obturat mallẽs patere di
23 & ſcrimini q̃ patere ſaluti.Sicq; fit vt quo ma
Ioã. gis ſagittis repręhenſionis & exhortationis
19. ĩpetit:eo plus ĩ vitiorũ mẽſtruis iuenit.Inde
20. [omnes q querũt eã nõ deficiẽt in menſtruis
Eſa. eius ĩuenerũt eam.] vides ne lector ꝙ eccl'ia
63. [meſtruata]luxuriis a viciis ſymoniis inde-
Pſal. ficienter admittit ſuos ad talia corruptores
57. Ecce q quęrit ĩuenit nec deficit : imo magis
ipſa nõ ſufficit : cũ canis a vomitu nõ diffu-
Ma. git.Deſpata ſiqdẽ ex aſſuetudine prauita-
7. tũ.[a nuditate nõ retrahit pedes ſuos:]im-
capi. mo magis effectus in eã iniicit : cũ indutam
Sedę glorię tpalis nuditate ſe ſentit: eſt.n. q̃dam
petri nuditas tpalis ꝓſperitate:q̃ reuera dum ma
2. gis clamidicat plus fugiendo denudat. Sed
eſt ſitis auaritię quo plus aĩum:redit hydro
picũ:eo fortiꝰ reficit affectiuũ. Sane[in pe-
de]legati & p̃lati notãtur eccl'iæ:[ĩ guture]
doctores theologi & magr̃i quos ipſa ꝓhi-
bere teneť a nuditate iuſtitię & a ſiti auari-
tię abſtinere.Quod qa facere nõ valet.[de-
ſpatiõis]ſine ꝯtricta:poſt amatores mundi
qbꝰ adheſit:ĩpia pſecutione percurrit. Sed
heu q̃ ꝓni eſt malitia humana ſemp ad cul-
pã ſimul:adeo vt pœnã ſentiat cũ ẽt volẽs
Pſal. in eã ruat.pſal.Adhuc eſca eorũ erat in ore
77. ipſorũ,Ecce ſalomõ poſt ꝯcupiſcẽtias carna-
les & deceptorias ire quẽlibet diſſuadet:& tñ
ipſe adamat alienigenas mulieres : q̃ ſic eius
aĩum alliciũt & corrũpũt vt in ſenectute pſi ꝓue.
dus lugeat,qď in iuuẽtute zelo fidei repro 3.&
babat:ſignificat.n.infantia Salomonis fer- añ &
uorẽ eccl'ię primitiue q̃ ſic ab Apoſtolis fue infra
rat in lege dei erudita vt idola vitiorũ oĩno Eccle
deſtrueret.Sed nũc nec cũ in Salomone ſe- ſiaſti
ne paſtorũ ordo cõſenuit repleť eccl'ia qua- ſtes.
drigis & eqs ydolis argẽto & auro iuxta va Sa-
ticiniũ Eſa.Sed ſatis timeo ne in p̃dicatio- pie.3
nibus nouis ingrediať egyptum ſpũs verita reg.
tis religiõe & vita præuia virginali & a deo 11.c.
ĩmiſceat inter clerũ & vulgũ ac ſi ægyptios Eſa.
ꝯtra ęgyptios inſanie calicẽ & furoris: vt &
ſpũs egyptius.ſ.ſtultitia p̃latorũ intereat: &
cõiuncta ſacerdotum cupiditatis ydolatria
euaneſcat.Sicq; ad iſtar furis captus in ſua
malitia & ꝯfuſus:vel auerſiõis ſniam ſubeat
vel reuerſionis gr̃am recognoſcat.[Domus
Iſrael]eſt eccl'ia xp̃i:cuius[reges]ſummi p̃la
ti.[Principes]ſacerdotes ad lr̃am:vel abba-
tes:[Prophę]doctores vulgo vocantur &
[lapides]leuiores & grauiores:cõmiſſiones:
vel certe in[lapide]q ſolutꝰ calore in eis ver
titur pecuniaris cupiditas:in[ligno]ſuppel-
lex alia vſualis quæ eſt realis proſperitas &
ſi in[ligno & lapide]magiſtralis ſcia qua du
ri & ſimplices inſtruunť accipiať:cuius ſe fi-
lii referunt diſcipuli veritatis.℄ Moraliter Mo-
[Domus iſrael:]aĩa fidelis q̃ [cõfuſa]apoſta rali-
ſia & pfidia curuať ydolis vitiorũ.[ligneis ter.
& lapideis.i.actualibꝰ & mortalibus pecca-
tis.[Reges]fortitudinis.[principes] paſſio-
nis:[ſacerdotes]humilitatis/[prophę] veri-
tatis.[oẽs tergũ vertũt]deſpiciendo[& non
faciẽ] reuertẽdo.℄ Typice[terga]ſunt tem Ty-
poralia:[facies]ſpiritualia,oẽs querũt quę pice
ſua ſunt.ſ.terena & vitia:nõ quę Ieſu xp̃i .ſ. Ad
cœleſtia & virtutes.[Tempus afflictiõis] ẽ phil.
futura tribulatio:vel eterna certe ꝓxima eſt 2.ca.
tẽptatio q̃ ſupueniet vniuerſo orbi. In qua Luc.
dii terrę q nimis eleuati ſunt ſuis dignitati- 21.c.
bus extollendo:confundanť & capiantur vt Eſa.
fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiecte plebi au- 46.
xiliũ in afflictionis tpe cõferatur: ℄ Ironi- Irõi
ce[dii]ſunt p̃lati mali qui ſunt reuera beſtia ce.
quę portat babilonẽ eccl'iam vtiq; malignã Ap.
tium & prauorũ.[Sedm numerũ ciuitatum 17.c.
tuarum erãt dii tui Iuda.] Vides ne q̃ liqui-
do arguit

do arguiť exuberātia ſacerdot⁹ quorū pro
cōfeſſione fidei cōfuſio a deo perfidię inole-
uit: vt fere tota eccl'ia in Babilonem ruat.
Nōne potior eſſet vnus p̄ſbyter bonus mil-
Deu le malis? Nēpe vnus proſequeretur mille ex
te.32 hoſtibus: & duo fugarent decē milia vitiorꝝ.
[Propterea pcutiunť voranť: & vaſtanť per
cutiunť]. n. virga reipublicę: [vorantur]gla
dio gentis alienę: [vaſtanť]leonibus pſeudo
pphę: ideſt prauitatis hęretice, ſed fruſtra.
¶ Moraliter praua opera: [filii ſunt: patres
Mo- vitia oblectātia. Seqť. [Nūqd ſolitudo fa-
rali- ct⁹ ſuȝ iſraeli: aut terra ſerotina?]qa [iſrael]
ter. .ſ. populus xp̄ian⁹ babylonius pro ſua ma-
litia ducēdus erat in [ſolitudinē] deſolatio-
nis & in [terrā ſerotinā. ſ. in fecūdā: Nec mi-
rū ſi pphia redarguit ſi affligit vel ēt cōmi-
nať vt ſaltē relictis erroribus rediret ad viā
veritatis: verū qa xp̄s eccl'iam ſuā de camio
paupertatis educēs enutriuit delitiis exaltauit
honoribus: ditauit ſpoliis & non tātum ſpi
Eſa. ritualibus ſed & tpalibus ampliauit. Expe-
5. ctauit ex ea quaſi de vinea q̄ plātauit in fide
Ma. fructus ſalutis & meriti: ſed ↄuerſa retrorſū
7.c. ptulit lan bruſcas amaritudinis & doloris
& quaſi nihil pius agricola ↄtuliſſet eidē be
Eſa. neficii pro vuis ſpinas pro ficubus tribulos
5. repotauit. vnde & dr̄. [Nūqd ſolitudo fact⁹
Luc. ſum iſraeli. ſ. cū eduxerim eū de egypto. i. de
1. populo iudęoꝝ: aut [terra ſerotina]ideſt vel
Ma. tarde nō meritū exhibēdo: vel certe xp̄s eſt
27. in hac vita vitis in ęterna fructus: [Solitu-
28. do]. n. fuit in crucis paſſione [terra ſerotina]
mar. in carnis reſurrectiōe [fact⁹]qdē in hois aſ-
15.16 ſumptione. Quid vltra potuit aīs debui fa
Luc. cere & nō feci? Incarnať viſitādo infernum.
23. Patiť ↄdolēdo illeſum: ſurgit triūphādo pp
24. euictū hoſtē. Q ē ergo recedit a iuſto nō re-
Ioā. dit ad piū? [Nūqd obliuiſceť ꝟgo ornamen
19. ti ſui aut ſpōſa faſcie pectoralis]ſuę? [Popu
20. lus autem meus oblitus eſt mei diebus innu
ſede meris.]Culpe diuturnitas: ſalutis obliuio ē.
ad Apoſtolus virginē caſtā exhibuit xp̄o eccle
cor. ſiam dum eam ſibi deſponſauit in fide. Audi
11. [ornamētū xp̄m de cuius munere ois lapis
Eze- p̄cioſus operimētū eius. licet eccl'ia ſit orna
chi. ta officiis: tn̄ maiori ornatu ornari non po
28.c tuit q̄ dei filio q viuēdo p virginē carnem

ei⁹ & exhibēdo abſq; macula & ſine ruga di- Iaco.
uinitatis honore veſtitū. Omne datū opti- prio
mū & omne donū pfectū deſurſum eſt: dum capi.
deſcē dēdo de pr̄is ſolio dei filius decore ve- Pſal.
ſtitus eccl'iam īduit lumine ſicut veſtimēto. 20.
Et ipſa tenebris fuſcata iniquitatis & culpe 92.
[nitiť bonā oñdere viā ſuā:] vt quē exoſui 103.
corde hēt regrat ore dilectū. Patiēdū & diſſi
milādū forſitā eēt ſi ſic ſingulus in ſe ip̄o de
linqueret vt exēplo pximū nō fedaret. Sed ex
quo doctrina & vita ſua paupes ſpū & ino-
cuas aīas & honeſtas corrūpit & rūpit: non
ſic de leui ſanguis macule expiatur. ¶ Nota
q̄ praua exēpla p̄lati edocēt. Vbi [ale]cardi-
naliū [cruētate:]paupes ſpoliant: innocētes
reprobant: & demētes filios nec dubiū locu
pletant. [Non infoſſis]captiuitatis ſed cupi
ditatis [inueni eos]. O quāta demētia: Chri
ſtus redemit eos de manu tribulantis & ipſi
vendunt eum pro .30. argenteis. Venditores pſ.
olim ſpūs. ſ. ſunt: & quaſi ſub ſpecie pietatis 77.
& fidei dona prębent. Iſti ſunt illa beſtia q̄ Ma.
tres ordines dentium habere dr̄: deuorantes 26.c
ordines trinitatis [Non ergo infoſſis]. i. va- Dañ
cuos reperiſſet: repletos terrenis ſpoliis & 7.
ſpurcitiis vitiorum. [Abſq; peccato & inno
cens ego ſum]. Sic Pilatus in typo prelatorꝝ
manus lauit: dum a ſanguine xp̄i innoxius Ma.
ſe eſſe fatetur [Sed q̄ vilis facta es nimis ite- 27.c
rās vias tuas]. ex aſſuetudine prauitatis vi-
leſcit & ↄtēnitur eccleſia ſacerdotum: qa q̄
rens ſupbę viuere carnalr̄ ſape: dum cōfidit
in terrenis diuitiis: ↄfundeť tandem cum fi-
liis ſceleratis. Poteſt & potuit eccleſia ſcor-
ſum in deſertum aufugere: ſpūalr̄ viuere: &
ſponſi ſui Chriſti amplexibus inherere: pro
cuius deſiderio dn̄a gentium fieret / & tribu Trē
tis forſitan nō ſeruiret vlterius. Sed heu ſe- prio
cularium pncipum amicitias diligēs: & terre cap.
nis ſumptibus imprudēter & pudenter aſpi-
rans: tāto viliſſima rediť q̄to de aſſueta fa-
miliaritate & cupiditate fedať. Aīa miſera
infecta vitiis & mūdanis irretita: dum gula
cupiditatis deprimiť ēt elationis vitio con-
quaſſať. [Nam & ab egypto ↄfunderis ſicut
confuſa es ab aſſur.]Sicut in [aſſyria] alema
nia: ita in [egypto]Francia denotať. Si eccle
ſia Ro. velut alterū ſolium Salomonis ex-

tructum ebore ſanctitatis: & deauratum au
2.Pa ro doctrinę cœleſtis: intus quoad ꝯtēplan-
ra, 9 dam ſapiam dei: foris quoad ſciam hoīs mi-
niſtrādā: dignitatū gradib⁹ rutilat/ & terre
noꝝ leſiculis iſignit/ vt exceſſus corrigat: &
ꝟtutum ꝓfectus p diſcretionē æmulet̄ ſpūs.
Nunqd manus opis & auxilium ſibi deeſſe
debebat/ qb⁹ & rebelles fidei ꝑmeret: & do-
meſticoꝝ duritiā incurvaret? Putabat ſiqdē
vt impium reipublicę & regnū gallię/ ſibi fa
uorem ſperaderent: & a cūctis moleſtiis eam
liberarēt: vt tāto liberi⁹ ſup dilectū ſuū ꝑ
dicādo & ꝯtēplādo itus incūberet: q̄to ex-
terius ꝓtegēdo cunctus ſexſagenari⁹ ꝑncipū
per tpale bñficium dictaret. Sed poſtq̄ ebur
inocētię & antiquę ꝓbate ꝟtutis ſe p luxuri
am ipiat: aurē p auaritię culpam eruginat: i
tus in ſpūalib⁹ & foris i tpalib⁹/ gradus/ or
do/ p ſymoniā euertit. Leo rugiēs in iniuſti-
tiā ſe deflectit. Timēdū eſt ne qes in inqetu
dinem trāſeat: & manus adiutorii euaneſcat
Quinimo bñ ſibi ſi fidei opus nō deſtruat:
niſi forſan ad ei⁹ inſipiam directionib⁹ de-
relinqt. Seqt̄. [Et ab iſta egredieris: & ma-
n⁹ tuę erūt ſup caput tuū: qa obtriuit deus
ꝯfidētiā tuā/ & nihil hēbis ꝓſpeꝝ.] ab ipio
Ale- & regno ꝑdict's. ſ. ab alemanis & Frācis ful
mani ta eccleſia noſcit: ſed videat ipſa ne curę ſcu
& frā lares eam euigilare a ſpūalib⁹ faciant: & cal
ci i ec citrātib⁹ & repugnātib⁹ iter ſe vaccis iperii
cleſiā ſiue regni/ archam eccleſię portātib⁹: ponti
2.re. fex ſūmus oza retorqueat icuruatā: & fiat i
6.ca. de temeritatis obnoxius: vñ diuitię diſpō-
nis hēant̄ aduerſus. Futurū eſt ꝓrſus vt orta
diſcordia iter ꝑncipes nō tm̄ ab impio eccle
ſia corruat: ſed ēt a gallicaꝝ regno diffidat:
vt vñ fuit erecta & ꝓuecta in gloriam/ inde
deiecta & deſpecta veniat i rapinā. [Caput]
eccleſię ſummus vicari⁹ ē: in quē manus ipē
ꝯſurgent: & ſic [nihil hēat ꝓſpeꝝ:] vicinum
paſſura naufragium. Superius dixerat: [ni-
mis iterās vias tuas,] & nūc dicit. [nihil hē-
bis ꝓſpeꝝ.] Ex frequētia legatoꝝ ſuoꝝ ec-
cleſia vileſcet: & forſitan iam viluit: qa docē
do & prædicando vias neqtię ſuę ſymonię/
qn potius ignominiam excutiēdo/ ſuę pra-
uitatis aperit: & ſic inuenta in meſtruis fal-
ſitatis & ſordis abbominabūtur ea veſtimē-

ta. ſ. principes mundi huius: & mittent ſuper ps 21
eam ſortes: diuidēt iter ſe tēporalium veſtes Ioā.
vt exuta decore ſuo eccleſia turpitudinem vi 19.
deant: & in ꝯfuſione nuditatis & ruboris ex- Eze.
ponāt. Verum qa ꝯfundenda eſt prius ab im 16.
perio: nec dubium captiuanda & ꝑdanda im Ec-
ſui præda/ forſitan a gallis & aliis finitimis cl'ia
& amatorib⁹ ſuis auxilium cōtra rēpublicā pd-
poſtulabit. Et qa dñs eius obtrētam ꝯfiden- du
tiam inuit/ [nihil ꝓſpeꝝ:] de ſua fiducia re- & ca.
portabit. Hincq; patet: qa dicit̄. Induantur
pudore & reuerentia/ ſicut diploide cōfuſio- ps.
ne ſua: tum pro cupiditate auxiā: tum pro di 6c.
gnitate ſuperba. Caplm tertium. 10
Vulgo dicitur. Si dimiſerit vir vxo- Iob.
rem ſuam. [deus animam. Chriſtus 6.
eccleſiam propter culpā: [& ipſa du
xerit virum alterum: nunquid reuertetur ad
eum vltra:] rubore & auerſiōe ſuffuſa. Duo
viri ſunt: Chriſtus & prælatus: antichriſtus
& tyrannus. [reliquit deum:] ad mittit diabo
lum. Igitur Romana eccleſia/ ac ſi altera tri-
bus Iuda receſſit a chriſto. i. ab operę fidei
iam profeſſe. Quod ēt negaſſe Petrum & re
diſſe ad pompas diaboli & mundi illecebras
huius. ſ. ꝑncipes ſæculares cum qb⁹ eſt [pol
luta ꝯtaminata] & [fornicata]. [polluta] per
munera: [cōtaminata] p ſuffragia: [fornica-
ta] p faſtigia dignitatum. Animę peccatricis
[amatores] ſunt demones: q eā p luxuriam
[polluūt]: [cōtaminat] p auaritiam: [forni-
cant̄] per ſupbiam. O infelix aīa. O miſeran-
da eccleſia vtriuſq; nimis amarus amor. Ec- Pro.
ce in labiis veſtris fauus diſtillat dulciflue 5.ca.
vanitatis. Sed in nouiſſimis vos transfiget Ap.
biceps amare paſſionis gladius. Gladius prio.
biceps ſnia damnationis: quæ nō modo cor
pus ſed ēt aīam cōprændit. In pſenti ꝟo
bis gladius eſt pœna tribulatiōis & mortis.
Peccatū enim luxuriæ demulcet prius: ſed
poſtea punit vel pungit: vt vñ inficit/ inde de
ficiat: repulſis principibus mundi huius/ &
amatorib⁹ vanitatis: quoꝝ amicitiam eccle
ſiaſtici viri hēre ꝯtendunt: Chriſtum deſpi- Ma.
ciunt: qa nō pñt duobus dñis cōplacere: ad 6.ca.
odioſum virum/ q odit/ inuitant̄ reuerti in to-
to corde ex vehemētia charitatis. [Leua ocu
los tuos in directū/ & vide vbi nunc ꝓſtrata

ſis: in

ſis: in viis ſedebas expectans eos quaſi latro
in ſolitudine.]pudor ē mihi ingero / qa meę
mr̄is pudenda denudo. Sed qd? [Vir pollu-
tus labiis ego ſum].[Quare ergo me genui/
Leui ſti mater mea?]vt peccatorꝝ peccatricem ar-
ti. 18 guerem. Vim mihi iſero/ꝓhibitus ſum vſq;
capi. adhuc ex lege ignominiam reuelare paren-
tis. Sed amō ex libertate neceſſe eſt mixtum
ſanguine veſtimētum ponere cibū ignis. Ta
les vtiq; mater ad te filii dirigent & venient:
q tuā aperiendo malitiā/frōtem iprobe me-
retricis ſic atterāt, vt iuſtitiam quoq; reſpu-
tent qd' obiurgēt.[Leua]de ſpeculo dignita
tis:[oculos tuos]defixos in fece cupiditatis.
[indirectum:] iuſte cōſiderationis. [& vide]
cęcata tenebris erroris: illuminata fide do-
Pric ctrinę cœleſtis.[Vbi nūc ꝓſtrata ſis:]locum
Io.5. tuę ꝓſtitutionis & actuum iniquitatis. Locus
capi. eſt mūdus poſitus in maligno: hæc eſt terre-
na cupiditas/in qua[ꝓſtrata]eſt eccl'ia. Viæ
eius ſunt praue actiones, vel certe viatores
eius: in qua qlibet ꝓ ſua volūtate viam cu-
piditatis facit: alius qdem ſic/alius ſic. Sed
eccleſia[ſordet]in illis, i. diuerſis propoſitis
& negociis vel doctrinis, In his expectat: vt
[quaſi latro]expoliet viatores. Miſer homo
deſcendens ad Hieruſalem. ſ. eccleſia vel præ
Luc. poſitura ſua: & iter dirigant hierico. ſ. curiā
o. Romanam quæ reficiendo deficit: & deficiē
do non ſufficit more lunę: & incidit per in-
cidentes quæſtiones in latrones. Cardina-
l. re. les/notarios/capellanos: & quaſi fuſcinulam
2. ca. tridentē/leuātem carnes crudas/ſtipēdia tpa
Luc. lia/de qb⁹ acuratius viuāt oēs cū diuite pur
16 purato. Ad quos mēdicus cōfugiēs & vulne
ratus iniuſte/canes impudētes, clericos & fa-
miliares eorꝝ ſub ſpē pietatis & cōſolationis
plagas & vulnera lingūt: ſi forte adhuc ſa-
niem & ſanguinē ſtipis eliciāt de ſuis ſpoliis
& ſplēdoribus: nō grām ſed repulſam de ſua
cā reportēt. ¶ Nota ꝙ dicit[in ſolitudine]
.ſ. remotis q̄ſi nō a ſeipſis ſed ab aliis p̄dam
tollāt totus mūdus: tota eccleſia iſtiuſmodi
malo polluit̄: & cupida fornicatione fedat̄.
Siqdem nō eſt via / nō eſt ciuitas: nō locus:
non oppidum vbi eccleſia ſua bn̄ficis ſua tri
buta nō exigat. In cunctis vult habere præ-
bendas: redditus indeficientes: vt poſſint &
ipſi fieri viri famoſi & præeſſe in curribus
Pharaonis. O deus quouſq; nō vindicas ſan Geñ
guinem innocentum ſub altare clamantium 6.
Romani capituli immo capitolii: vbi deca- apo.
pitantur, pontifices/ ſuſpenduntur benefici: 6. c.
venefici ſurgūt: principes quæſtus vbera ma
tris ſugūt. Ecce[prohibitę ſunt ſtillę]de cœ
lo[pluuiarum & ſerotinus imber non fuit.]
licet ꝓpter auaritiā prelatorꝝ & curię: ſpūa
les viri retorti ſint ne arguere præſumerent
ſuos paſtores, & ſterilitas verbi dei ſit in do
meſticis fidei ſubſequuta. Tn̄ intātū ꝓceſſit
ſuperbia legatorꝝ & arrogātia p̄latorꝝ: vt p
hiberēt doctores ſpūales vitæ verbū effun-
dere & cœlum eccleſiam aures miſericordię
poſtulantibus inclinare. ¶ Nota tria. 2. re.
Oculos Oculi/Religioſi. 22. c.
Locum Loca/Layci. Pſal.
Vias. Via/Clerici. 17.
Monetur eccleſia leuare[oculos]. ſ. ſuſcita-
re doctores: mundi miſeriam, & gloriam dñi
ſpeculantes: & dirigere eos [indirectum]. ſ.
viam iuſtitię & ſalutis, quorꝝ perſuaſiōe cul
pę caſum cognoſceret: & cathedram peſtilen pſ. 1.
tiæ qua inficit omnem terram prauis mori- Trē
bus & exēplis: de viis ſyon lugentibus. i. per/ 1.
uerſe viuentibus diſſiparet: pro quorum
enormitatibus ſpūalia verba de cœlo litte-
ræ prohibēt:[& imber ſerotinus]eſt reſtri-
ctus. Quare?[Quia frons meretricis facta ē
tibi/& noluiſti erubeſcere.]ad redargutionē
virorꝝ ſpūalium & doctorum erubeſcere de
buit: & a culpa deſiſtere. Sed poſtq̄ frōs im-
pudentia erroris indurauit / imber euangeli- Pſal.
cus non influxit. Sed potens eſt deus / q mi- iii.
ſeret̄ & comodat in iudicio verba ſua diſpo-
nere: & cœlum iterū aperire daturus in pro-
ximo[ſtillas pluuiarum]ordinem prædicā-
tium/& doctorum ſtillantium ſtillicidia ſup
terram, & cum eis alios imbres gratiæ mul-
tiformis, ſi forte habēt faciem impudentē. ſ.
pōtifices ſacerdotum a faciæ pluuię conte- Dañ
gant: & mores ſuos in clericos incultos & 6.
peſſimos ad cultum iuſtitiæ / in omni ſan-
ctitate reducant. ¶ Nota. Stillas / imbres/
pluuias; [Stillæ] ſunt ſubtiliora verba:
[pluuiæ]monitoria:[imbres]increpatoria.
Et primi ſunt expoſitores: ſcđi euāgelicatores

res.tertii ꝓo ſunt effuſores, Exponunt ſub-
tiliť:euāgelizant dulciter:effundūt fortiter.
ſbtiliť quoad iuſtos:ſuauiter quoad pigros
fortiter quoad duros. [Serotinus]inqt: qa
neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus ab ex-
tremis terrę.i.de cūctis populis chriſtianis
De nubes quæ in pluuia prędicationis ſpūalis
ꝑdi- doctrinę fulgura faciāt miraculoꝝ & corre
cato ctionum:& ad dādum ſciam plebi ſuę.: quā
ri.no eliget adhuc de iſrael.ſ.pplo chriſtiano ven-
uis. tos multiplicis intelligentię de theſauris eli
Lu.1 ciat ſcripturarum.Nota tria.
Hie. Ventos. Venti ſunt expoſitores.
10.c. Nubes & Nubes aūt enunciatores
Fulgura & Fulgura correctores
Vt alii ſint velut cherubin: alii angeli: alii
ſeraphin:vt inter pfectos ſapiam proferant
ꝓme inter impfectos pniam ſuggerant:inter im-
ad pios carbōes deſolatorios.i.iracūdiam riite
co.2. ſpgant.Laudať qui potuit facere mala & nō
Pſaľ. fecit:vituperať qui bona deſeruit & mala cō
119. miſit.Lapidať de bouum ſtercore futuroꝝ:
Eccľ q vtraqꝫ facere potuit nec ad meliora profe
31 cit.Lapidatio eni ſtercoris eſt ꝑdicatio quę
Eccľ ꝯficiť de increpatione peccati & gr̃a tpis lu-
22.c cri.[In diebus Ioſię regis Iuda dixit dominꝰ
ad me].ſ.tpe quo inſtabat trāſmigratio ec-
cleſiæ facienda in babylonē actuū puerſoꝝ
[aduerſatrix iſrael abiit ſibimet: & fornica-
ta eſt ſup oēm montē] excelſum & ſub oī li
gno frōdoſo.Sub Leone papa qui eccleſiā
vide purgare ſtuduit ab errore:& facere phaſe cū
croni Ioſia:vt ambularēt in nouitate ſpūs in car-
cā ar ne viuentes audita eſt eccleſię gręcoꝝ auer-
chi- ſio ſignatoꝝ in iſrael illa vt abiret ſibimet
epi ab obia gn̄alis eccleſię recedēdo:p quo mul
florē tipľr increpata:ſicut ad fidē reuerti voluit:
tini ita vt libellum repudii non deleuit. [Sed &
4.re. præuaricatrix ſoror eius Iuda abiit & forni
23.c. cata eſt]&c̄.Nota ꝙ iſrael.i.ille tribus quæ
3 re. receſſerūt a Iuda tpe Roboam: cuius pal-
12.c. lium ꝓpheta ſcidiſſe legiť in.x.ptes: [auer-
3.re. ſatrix]dictę ſunt:[Iuda] vo [præuaricatrix]
xi.c. deſcribitur:quia aliud eſt auerti a fide:aliud
præuaricari in ope. Vñ pmo polluit terrā:
ſcdo lapidem:tertio lignū. Ex facilitate for
nicationis qua ſe ꝓnam mūdanis exhibuit:
licet reuerſa tandem eſſet:nō vere ſed ficte ad

dn̄m.[fornicata eſt]:tn̄ cum terra ſęcularid.
[lapide]clericoꝝ.[ligno] religioſoꝝ. Cum
aliis qdem per auaritiam cum aliis p ſymo-
niam cum aliis per vitę ſuperbiam. Iſte ſunt
duę meretrices quæ venerūt ad regem. Salo
monem. Et primę filius mortuus in errore. 3.re.
Scdę & ſi viuit in fide mori periť in peruer- 3.ca.
ſo opere.ſ.vt diuidať a vita. Veꝝ qa Ro. ec
cleſia ſuos filios non patiť mori ſed dari po
ſtulat matricide. Tn̄ qa grauius deus habet
ꝙ latina eccleſia delinquat q̄ græca pſtinis
erroribus inuoluta. Iuſtificari dť cōparatio-
ne ſororis:ppter qđ ne de fide iſta ſuperbiat
quæ dn̄m factis negat:& amplius in ſuis ſcē Ad
leribus inſoleſcat. Hortať orientalē eccleſiā Ti-
de erroris puerſitate reduci & reuerti ad fi- tū.1.
dei vnitatem:in Ro. eccleſia.ſ.in viris ſpiri- .cap.
tualibus & veritatis doctoribus reſeruataꝫ:
deſignatis in.7.milibus viris:q baal ſua ge
nua nō curuarūt. Inde ſeqtur.[Conuertimi- 3.re.
ni filii reuertentes:quia ego ſum vir veſter]. 19.c.
Chriſtus ſolus ſponſus vnicus eccleſiæ di-
cit ſe ēt hēre ſponſam græcam eccleſiā .ſ.fi-
lios Iſmael: cum & latinam eccleſiam ſpon-
ſā dicat. Licet.n.ſint duo populi i vtero Re Gen̄
beccę.ſ.alterius eccleſiæ colluctātes: tn̄ vna 25.c.
eſt vxor Iſaac:ipſiqꝫ duo fratres duas eccle-
ſias.ſ.vnam eē;& ſcilicet tamen paſſum ſit rhete Luc.
Petri ꝓpter hęreticos:qui noluerunt fidem 5.
ſummi pontificis:& pſidatui ſubiacere. Pro Gen̄
pter illud venient dies in qbus excuties iu- 27.c.
gum fratris de collo tuo. Futurum ēt & nūc
eſt vt græcoꝝ eccleſia redeat ad fidē eccliē:
& vnus ſit paſtor & vicarius xp̄i tam orien- Ioā.
tis eccleſiæ q̄ ēt occidētis: & hoc in ſyon.i. 10.
Roma vbi ſedē elegit vniuerſalis antiſtes:
& paſcenť ab eo ſciā dn̄i & doctrinā ſpūs ve
ritatis a patre & filio procedentis. Nota ar-
cham & hieruſalē. Archa eſt græcoꝝ eccle- Iude.
ſia quę fuit quōdā poſita in ſylo.i.in ꝯſtāti 20 c.
nopolitana vrbe:ſed qa repulit dn̄s taber- ꝑs.
naculū ſylo:& elegit tribū iuda/Romanā.ſ. 77.
eccleſiam:nō noiabiť archa federis: ſed ſo-
lium hieruſalē:in qua ſedet deus i æternum:
& de qua nō auferetur ſceptrum Iudę donec
veniat dn̄s ad iudicium:q tranſferet electos Gen̄
eius ex ea in regnum claritatis æternę. Aſſu 49.
mam [vos vnū].i.in vnitate fidei de ciuita- cap.
te ſęculi:

te ſeculi:& [duos de cognatione] eccleſiæ in
charitate dei/quæ eſt in chriſto Ieſu.[Paſto
res ſm cor dñi]& non mercenarii.[Domus
iuda].i.fideles latinæ eccleſiæ:ibunt in præ
dicatoribus veritatis[ad domum Iſrael].ſci
licet græcam eccleſiam.[Terra aqlonis]mũ
dus malitia plenus.[Terra pmiſſa]eccleſia
vel eterna patria/vel ſpũalis vita:quia terra
Luc. aquilonis/vita carnalis eſt.Sicq; erunt duę
5. eccleſiæ:ac ſi duę nauiculę Ioannis & Simo
nis nauis vna hæreditas dñi populus vnus
quæ eſt terra deſiderabilis ex cõuerſatiõe cę
ps 15 leſti:inde hæreditas mea præclara eſt mihi.
Et ſeqtur.[Quomodo ſi contemnet mulier
amatorem ſuũ].Hic nota ꝙ pmo increpat
auerſionem græcoꝝ.ſecũdo ꝯuerſionem eo
Eſa. rum:tertio deſperationẽ.Vnde patet ꝙ poſt
10 ad ꝗ conuerſi fuerint ad deũ reliquię filioꝝ iſ-
Ro. rael qdam ex eis priori ſupbię in itentes iu-
9.c. gum dñi abiicient:& putãtes ſtatuere perfi-
diam priſtinam/nõ valebũt:quia multitudo
eoꝝ in fide pſiſtet.Inde.[Vox in viis audita
eſt:ploratus & vlulatus filiorum iſrael].ſ.re
uertentium & flẽtium pro peccatis:reuerten
tium ad fidei veritatem:quæ ſanabit eos de
cunctis interitionibus eorum.[Vere/inquit/
erãt mẽdaces colle & multitudo montium].
[In collibus]doctores hæreſiarchę[.in mon
tibus]paſtores fautores & defenſores eorum
[in gregibus]cõuentuales:[in armentis] cle-
rici & ſacerdotes:[filii & filię]edentes: & ple
bes in confeſſione pudoris quieſcendo[dor-
mient] ideſt a peccatis ceſſando: [& operi &
ignominiam]erroris eos penitendo.

Capitulum quartum.

H[Aec dicit dñs viris Iuda & habita
toribus Hieruſalem. Nouate vobis
nouale:& nolite ſerere inter ſpinas]
quia tempus inſtat conuerſionis Iſrael & grę
corum ad deum:prælatis & ſacerdotib⁹ Ro
manę eccleſiæ imperatur : vt[nouale inno-
uent]populorum]quia nouum faciet domi-
nus ſuper terram:fœmina circundabit virũ]
Noui eccleſia latina populum chriſtianorum gre-
apli mio vteri ſui ideſt in fide recipiet : profecto
diri- innouabit deus ſigna mirabilia immutabit
gent. dum nouos & ſpirituales apoſtolos ad præ
dicandum & conuertendum noua corda : ac
ſi filios ad patres diriget/qui ſciant noua p- Leui
ferre/& vetera diſſipare.[Spinę]enim pecca- tici.
ta & peccatores ſunt quibus fideles & virtu- 26.
tes pariter ſuffocantur.Ideoq;[non eſt ſeren
dum ſuper ſpinas:]ſed ſuper terram a vepri
bus eruptam & redactam ad frugem.Reno-
uatis igitur mentibus dudum in ſceleribus:
ac ſi vepribus antiquatis collum præpucia
vitioꝝ:& reſecabunt ſuperflua temporaliũ:
ceſſabũt ſcientię litterę occidẽtis/& docto-
res ſæculares;& nudabũt linguę ſpiritualiũ ſede
intellectuum & doctoꝝ ſalientium in vitam ad co
eternam.[In viris iuda]prælati:[in habita- r in.
toribus hieruſalẽ]ſubiecti.Aliis vt repulſis
vitiis & terrenis abſciſſis dñm prædicent:
Aliis vt laudent/& contemplationi vacent.
Alias præſto eſt[ignis]furoris &[ire:]mun
dana.ſ.tribulatio:& viri ſpũales qui cũ He- 3.re.
lia zelum dei ſup tepidos & pigros effundãt 18.c.
Inde[Loquimini & canite tuba i terra].[Lo
quimini]ſuadendo:[tuba canite] increpan-
do:[clamate fortiter]non parcendo: [& di-
cite[operando.[congregamini] obediendo.
& [ingrediamur] conſcientias explorando.
[Ciuitates munitas]erroribus euertendo [le
uate ſignum]crucis/euangelium extollendo:
[confortamini]improperia tollerãdo.[No-
lite ſtare]vndiq; per ſolicitudinis officium
diſcurrẽdo:qa[malum ego adduco ab aqui-
lone & contritionem magnam:] peccatores
vtiq; cõterendo: & reprobos cõdemnando.
¶ Hic notãdum ꝙ ad conuerſionem[Iſrael
& Iuda]græcoꝝ.ſ.& latinoꝝ mittendi ſunt
prædicatores veritatis:qui velut alii apoſto De p
li.i.miſſi:euãgelium prædicent:pœnitentiã dica-
ſuadeant:pœnas ẽt in incredulos nõ abſcon tori-
dant.Et qa qdam lumen recipiũt/& alii cę- bus
ci fiunt/ceu flent/palpãtes tenebras in meri- veri-
die.Ab aquilone/a parte.ſ.reproboꝝ : & re tatis.
ſpecialr ruſtica:malum in eccleſiam addu- Exo.
cent:per qđ cõtrarius[in ſyon]peccatorib⁹: 12.
& contritus hypocritas & corde duplices:
tremor iudicia inuadat.[Aſcendit leo de cu-
bili ſuo & prædo gentium ſe leuauit : egreſ-
ſus eſt de loco ſuo/vt ponat terrã tuam in ſo
litudinem:]ppter malitiam clericoꝝ & præ
latorum eoꝝ terram corrumpentium ſorde
ſua.Iſto iudicio permittitur [leonem aſcen-

dere. Principes ſæculares cōtra terrā eccle-
ſiæ: qui (vt puto) humiliter ſe gerent: ſi non
ipſa plus debito in ſua neqtia ſupbiret. Li-
cet enim in ſupbiam ſęculoꝝ poſita ecclia:
vt oēs pro Chriſto dño tam reges q̄ alii: q̄
ſi matri filii obedirēt: tñ exquo eius nō hu-
militer flectit̄ ſupbia/ſed ſemp aſcendit: vi-
deat ne ob ſui culpam correctores inſurgāt
& odio eam habeant ſubuerſores. Certe in-
ter cæteros reges mundi ſolus princeps im-
perialis obtinet principatum & iccirco timē
Ale- dum eſt: ne [loco ſuo & cubili] .ſ. Alemania
māia prodeat [leo] ſæuus: & quaſi de [aquilone] ve-
niens: [deſolatā] reddat eccleſiam: & [abſq̧
habitatore] .ſ. plātis & cultoribꝰ fidei: [de-
uaſtent ciuitates eiꝰ] eccleſias incredibili con
Alle- tritione. ¶ Allegorice. Diabolus [leo] eſt:
gori- [hieruſalem] aīa: hāc ſupbię [aſcēſione deua
ce. ſtat] quę cupiditatis malitiam non refrenat.
Sup hoc. ſ. malo vaſtationis/qua vitiū terit
ꝯtus diruit/qđ eſt deſolatio. Accingite vos
cīgulo caſtitatis/[cilicio] pœnitudinis: [plā
gite] lachrymis ꝯtritionis: & [vlulate] in ſa-
tiſfactione operis pp inſtātiam [diuini furo
ris]. Nam [in die illa] .ſ. in fine ſecundi ſtatus
imo in die iſta: qa feſtina & velox nimis [pe
ribit cor regis] .ſ. fortitudo & ſapiētia ſūmi
pontificis: & [cor pncipum] plātoꝝ [obſtu
peſcent ſacerdotes] ad litterā .ſ. priores & ab
bates/pphete/magiſtri/& doctores [ꝯſterna
— bunt]: & [dixi: heu/heu/heu dñe deus.] Vox
iſta doloris: in quā Hieremias prędicatores
Hie. veritatis ad deum itorquet/cognoſcētes ꝙ a
8. dño ſit iſta deſtructio vndiq̧ iſurgeñ. [ergo
Luce ne decepiſti pplm tuū?] Vides ne in q̄tam de
19. mentiam & cecitatē cordis venit tam ppls q̄
Pro ſacerdos: vt non cognoſcāt tps viſitationis
pace ſuę. Ecce dñs mittet ad hierlm anunciatores
tēpo pacis æternę pp ſcandala ſęculi ſucceſſura/
rali in quo non eſt pax: & ipſi impii putantes pa
deci- cem tpale pacem ppetuā: decipient incauti
piēt i & [ſic perueniet gladius vſq̧ ad aīam:] quia tā
cauti in re q̄ in corpore vexabuntur. Neceſſe eſt [vt
Eze. gladius] regis Babylonis. ſ. imperii [vſq̧ ad
9. aīam/] corpore trāſfixo perueniat: vt a plātis
Alle- a quibus pceſſit malitia/veluti a ſanctuario
gori- cedes afflictiōis emergat. Hęc ſm cōcordiā.
ce. ¶ Allegorice. [Leo aſcēdet] ordo pdicātiū

ad nullius pauētium occurſum [de cubili] ec-
cleſiæ & [leo] doctrinę [terrā in ſolitudinem
vertet] .i. terrena corda a ſua peruerſitate &
corruptione ꝯuertet. [Ciuitates/] ſenſus/co-
gitationes & actus [vaſtabit] oīno carnales:
& [faciet abſq̧ habitatore] ſpūs beſtialis. Et
qa rōnabiliter viuēt dudum mortui in pec-
catis [accingēt ſe] ad currendam viam imma
culatam obediēdo [veſtiti cilio] aſpere ꝯuer
ſando [plangēt]: deſiderio [vlulabūt] de ęter
no incēdio. Sed [corda regis principum/ ſa-
cerdotum ꝓphetaꝝ] .ſ. oīum eccl'aſticorū &
ordinū [obſtupeſcēt] ꝙ tal'r hoīes ad pri'am
ꝯuertent/ipſiq̧ [pauebūt & peribūt] .i. defi-
cient/puet ſe viuēdo & ſapiendo: & de [pace]
mūdi quæ pſpera pſuadet decepti verā pa-
cem ſequent: quę gladium verbi dei ad [aīam
vſq̧] pducit/ſepans a morte peccati & ſęculi:
ad regni vitam & ſpūs. Seqt. [Ventus vrens
in viis deſerti filię populi mei non ad venti
landum & ad purgādum]. [Deſertū] eſt mū-
dus/cuius [vię] prauę actiones: in qbus [via]
ſcilicet imitatio [filię popli mei] .ſ. eccleſiæ:
[Vētus] pſecutio: [vrens] .i. ꝯſumens: nō [vē-
tilans nec purgās:] imo cōfundēs: omnes in-
uoluens: nullum diſcernēs. [Spiritus plenus
ex his veniet mihi:] qa plene affligent. [Ven-
tus vrens] primo q̄ſi [leo] .ſ. ſcđo quaſi [vētꝰ].
[Leo] ppter audaciam & fidei ꝯſtātiā. [Ven-
tus] ppter leuitatē pauptatis & ſubtilitatem
religionis. [Vrens] pp ſciam pdicationis &
incēdium charitatis: [in viis] .i. in cordibus
[deſerti] .ſ. humani generis/in quibus eſt via
[filię] .ſ. fideles: pro aīabus enim commiſſis
ſibi. [Via] .i. ſtudium eſſe debet eccleſię in ſa
lutem [populi mei] quos redemi in ſanguine
meo. [Non ad ventilandum] vt paleam a fru Apo
mento peccatorem a iuſto diſcutiant. [Nec ca. 5
ad purgādum:] vt ſordes admoueant: ſed ve- capi.
luti illud qđ Eſaias dicit. Pulli aſinorū cō-
mixtum migina comedēt vt bonos & malos Eſai.
ſimul in ſagena doctrinę & vitę religioſę cō 30.
cludant. Ex quibus [ſpiritus plenus] .i. cōtri
tionis & laudis veniat & aſcendat ad deum.
Deus loqtur [iudicia ſua] cū eis in pñia emu
landa. Item [Ecce quaſi nubes aſcēdet & qua
ſi tempeſtas currus eiꝰ]. Mira doctoꝝ acta
narrant: cum nūc bos/nūc [vētus/] nunc [nu-

bes/] nunc

Hec dicit dnus viris iuda et habit

bes/] nunc[currus] & equites deſcribuntur.
[Cum leone paſtoꝝ: ventum[vrēti vēto] virgē:
cum[nube & tēpeſtate]doctoꝝ: cū curribus
&[eqs velociorib⁹ aqlis]virginū ſiī currūt.
Tri De his dr̄. Candidiores niue ad aquilonem.
Nitidiores lacte ad orietem: rubicundiores
ebore ad occidētem: ſaphiro pulchriores ad
meridiem.[Leones ergo quoad fidē reſurre/
ctionis. [Ventus vrens]quoad patiētiā paſ/
ſionis: [nubes] quoad humilitatem vel hu/
manitatem incarnationis. [Currus & equi/
Eze. tes]quoad ſpē aſcēſionis. De his Eze. Ecce
vētus turbinis: pdicatores q deturbant oēs
reddētes turbatos, vt nō iā ſolicitudini mū
dane ſeruiāt/ſed in dei ſeruitute qeſcant. Vī
eturbati vel turbati veniūt ad pniam de pec
catis. Ab aqlone.ſ.a mūdi malitia & tētatio
ne diaboli. Et nubes magna. ℭ Nota.ꝙ pdi
catores ab aqlone īceperūt.i.a plātis eccle/
ſię:qa angeli prio appuerūt paſtorib⁹ cuſto
Lu.2. dictibus vigilias aqlonis & noctis.2.p vētū
turbinis.i.turbatos & afflictos i mūdo ſub/
iectos q̄ſi i viis deſerti.3.p nubes magroꝝ
& doctoꝝ ſęcularium ſcripturaꝝ:& ēt ad lit/
terā diuinaꝝ q magna loqbanť.Et forte ſu/
triæ perba nō in humilitate charitatis q̄ edificat
ad co ſed i ſcia q̄ iflat.4.p ignē iuoluētē.i.p reli/
rin.8 gioſos.q libertatē ſpūs iuoluūt cū ſeruitute
1. ad actionis q̄ ad modicū vtilis eſt. Nā &.4.lo/
Tio. co Helyas i curru igneo aſcēdit/ & eqs zonā
4. ſplēdidā i circuitu.i.paliū grāe ſeptiformis:
4.re. ad quam aquæ iordanis ppli xpiani diuiſi
2. ſunt ad prædicationem apłoꝝ: & adhuc in
pdicatoribus futuris deficient & ceſſabūt a
curſu ſęculi; vt libere archa cōtēplātis vitæ
Ioſ.3 tranſeat p diuiſiones illas. Lapides aūt Ior/
danis q electi ſūt & extracti pdicatores fue/
Alii rūt primi tpis.ſ.apłi/& miſſi ad gentes. De
apłi gentibus aūt ipſis eligēdi ſunt adhuc alii q̄ſi
diri/ de galgalis.i.tota eccleſia:& mittēdi ad icre
gēdi dulos xpianos: vt q̄ſi in iordane loco alioꝝ
ſunt. ſtatuēdi: vt quēadmodū apłi i ſecūdi ſtatus
Ioſue pricipio:ſic & iſti in tertii exordio dirigant.
4.5. Ne & ipſi chriſtiani ſuæ ſint ſalutis imemo/
&.4. res:& ſpūs dn̄i pmiſſiones in puluere verbi
regū. dn̄i loquentis in euangelio aliquatenus vi/
3.4. deať. Quia vero in trinitate dei ſpiritus dn̄i
vna eſt perſonarum/ expedit vt oīs mundus

hoc ſciat.q̄ ſicut operatus eſt pater in pri/ Io.5.
mo ſtatu:filius in ſecūdo:pro quo & dicitur Leu.
Pater meus vſq₃ mō operať/& ego mō ope/ 25.
ror.Ita ſpūs ſanct⁹ operabiť ꝓprietate my Gen
ſterii:ad implēdam oēm veritatem quæ ſcri 11.12
pta eſt etiā in lege/pſalmis/ꝓphetis/ euange Exo.
lio/&ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu q nūc 14.
incepit.Nec mouēdum nec ambigēdum:pro Exo.
pterea qa ex toto libertas nō datur populo 2.
chriſtiano/& qes a labore eccleſiæ:qa teuc/ Ioſue
ra donec naſcanť noua veteribus vti neceſſe 3.4.
eſt.Verbi gratia: primus ſtatus deſignatus Nūe.
eſt ab exitu Habrae de caldea vſq₃ ad tranſi 13.
tum filiorum iſrael maris rubri.Secundus a libro
Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq₃ iudi/
ad trāſitum Iordanis.Tertius incepit ab ex cum.
ploratoribus miſſis in Canaam vſq₃ ad tem Exo.
pus Iudicum.Vnde patet ꝙ anteq̄ ex toto 14.&
ſtatus deficeret pmus:alter alteri ſucceſſiſſe ſupra
videtur.Nam in primo manet perſequutio In li.
egyptioꝝ:in ſecūdo cananeorum: in tertio Ioſue
philiſtinoꝝ.Vides ne mō ꝙ primus ſtatus Iudi/
ſæculi natus eſt in diſperſione Iudeorū ſub cū.3.
Tyto.Secūdus cuius finem tenemus termi/ &10.
nādus eſt ſub regibus multis contra populū &13.
chriſtianū auerſum & apoſtatatum a fide & 1 reg.
operę chriſti verſum vtiq₃ in babylonē: ven 4.
turus ab ortu ſolis in exterminiū populorū Eze.
Tertius cui⁹ exordia a deo nūc obſcura ſūt 38.
vt parū ſplendeat de ſpūs libertate. Termi/ 39.
nabiť ſub pſecutione gog:quem veniens ad apo.
iudicium dn̄s iudicabit. Ecce habes in egy/ 20.c.
ptiis iudęos. In mari rubro imperium Ro. 3.re.
In cananeis falſos chriſtiāos & hęreticos. In 20.c.
philiſteis exercitum gog. Ei ibi reges multi 4.re.
deſignati ſunt i ſyris. Et hic demones & dia 17.
bolus deſignati ſunt in aſſyriis & Senache/ 18.
rib.[Ecce/inquit/quaſi nubes].ſcilicet præ/ 4.re.
dicatores quoad doctrinam & cōuerſatio/ 18.
nē religioſam:[aſcendet]pro cautionē ſęcu 1.re.
laribus clerici & Baal pr̄ byteris reprobatis 7.
deſignatis i ſobna & prępoſito tēporalis do Dan.
mus:ſicut illi deſignati ſunt in helyachim: 6.
quēadmodum Samuel pro Hely & filiis de Gen.
ſylo.Et Daniel p pncipib⁹& ppoſitis eunu 41.
coꝝ Nabuch.Ioſeph pro egyptiis & magis 1.re.2
pharaōis.i.ſapiētib⁹.Dauid p ſaule.[Qua ſedi
ſi tēpeſtas currus eius]pp impetum ſpiritus 2.5.c

Luce diſcurrentis. Contriſtabunt enim fluctus
21. hoium: eſtus deſideriorum: patrem aduerſus
Mat filium:& econuerſo. Regnum ſpũs inducent
24.c cõtra regnũ carnis & gẽtem cõuerſam cõtra
Eſa.1 gentem incredulam & auerſam:& nihilomi-
Mat nus tẽpeſtatem reipublicæ contra eccleſiam
24. meretricem:ad excoquendam ſcoriam forni
Hie. cationis & cupiditatis eius. Tempeſtas q̃ſi
46.c temporis eſtas vel eſtus: qa nihil niſi mun-
Eſa.3 di iudicium prædicãtes:æſtatem futuri ſæ-
Nũe. culi reuelabũt. Inde ab arbore fici diſcite pa
14. rabolam &c̃. De hac tempeſtate dicit̃. Tu
Ioſue multum adduxit tẽpus. Inde tumultuabitur
14. puer aduerſus ſenem: prædicator cõtra pa-
Geñ ſtores:& ignobilis contra nobilem. ſ. deſpe-
41. ctus contra principemglorioſum. In puero
48. qdem & ignobili notant̃ duo ordines affu-
Exo. turi, quemadmodum in Caleph & Ioſue: in
45.c Manaſſe & Ephraim: in Moyſe & Aaron:
Mat in Ioãne baptiſta & Chriſto: i Helya & He
3.ca. liſeo: in Paulo & Barnaba. In duobus explo
Mar ratoribus hierico:& in duobus qui miſſi ſũt
1. ad ſoluendam aſinam alligatam: eccleſiam
Lu.1 in peccatis,& in duobus eũtibus in Emaus.
2.3.c In Petro nihilominus & Ioãne: in duobus
Io.1. etiam angelis miſſis ad Sodomam ſubuertẽ
4.re. dam. [Ecce tempeſtas currus eius:] propter
2. velocitatem myſterii. Nam & prædicatio to
ac.1; ta eſt quæ modo leuat/modo deponit. [Ve-
Ioſue lociores aquilis equi eius]. [In curru] prio-
2. res & rectores eorum ſunt [equi] qui mittuntur
Mat & ſuſtinent onera diſcurrẽtium. Vel ecce [cur
21.c. rus] ſunt ad currendam viam/& diſcurrendã
Mar terram. [Aquilæ] ad compaſſionem cadaue
xi.ca. ris/& contemplationem diuinitatis. [Equi]
Luce quoad fortitudinem & obedientiam miſſio-
19. nis. Iſti ſunt equi & quadrige Aminadab: im
Luce mo Zachariæ: imo Chriſti: imo ſpiritus ve
24. ritatis. Nam q̃nq; aſſimilant̃ in currib⁹ pha
Ioã. raonis: vbi ſunt equi nigri. Aliquãdo in cur
20. ru Helyæ vbi equi ignei & rubei. Aliquãdo
Geñ in curru Eunuchi reginæ Cãdacis vbi equi
19. albi. Aliquãdo in curribus dei vbi equi va-
Za.6 rii. In curribus dei decẽ milium multiplex:
Cã.1 vbi varietas eſt. Iſti ſunt oẽs fortes quoad fi
4.re. dẽ & quoad tribulationem ſuſtinẽdam. Va-
2. rii quoad p̃dicationem multiplicẽ vel reli-
4.re. gionem. Quẽadmodum in coruo & colũba:
6.

quia & ille totus niger & illa tota varia. i. Ac̃.
mixta. Sed vox cantãtis in feneſtra: coruus i Pſal
ſupliminari. Iſte coruus. ſ. ordo prædicãtiũ 67.
emittet̃ per obediẽtiam ex archa eccleſiæ & ca.
ſummi põtificis Noe: nec redit: quia ad hoc Ge
emittitur vt diluuium nõ paueſcat: ſed verſe
tur in aquis. Et certe ſi forte cadauera pecca Sop.
torum ex aquis. ſ. mundi tribulationibus quæ 2.ca.
venturę ſunt ſup vniuerſum orbem: eripiãt ordo
vel abſcondant a facie tribulantis. Iſte canta p̃di-
bit prædicãdo in feneſtra populi chriſtiani: cãt
qui lumen fidei Chriſti in ſe admiſit. Sed pa Ge.
rũ videt qa cecatus hyrũdinũ ſtercore cupi- Lu
ditate ſęcularium & diuitũ: maculam fert in 21.
oculis tenebrarum: nec ſatagit feſtucã & ca- Tri
liginem: Iſaac & Thobia de oculo trahere: 2.
donec ſi nõ ad litteram pœnitẽtię redeat, in tho-
diluuio futuri diſcriminis iuoluant̃. Surge, bie.1
inquit, de ſæculi vanitate: illuminare in euã capi
gelica veritate, hieruſalem in diuina cogni- Gen.
tione: quia venit lumen doctrinæ tuũ/in tui 27.c
ſalute:& gloria dñi pro vitæ honeſtate: ſup Eſai.
te orta eſt/gratiæ infuſione. Ecce tenebre p- 60.
fidie: operient terram degentes in carne. Et So-
caligo miſeriæ, populos imunditię. Sup te phe
aũt orietur dñs/dñi ꝓtectione:& gloria eius 2.c.
in te videbitur/ad exempli edificationem. Eſa.
Coruus in ſupliminari/nõ ſolum ad ſubdi- 6.
tos/in feneſtra notatos: ſed etiam ad præla- Mat
tos in ſupliminari, de quo etiam legit. Cõ- 2.
mota ſunt ſuperliminaria cardinum. Simile Ordi
quid habetur in euãgelio Herodes turbatus ne p̃-
eſt & ois hieroſolyma cũ illo. Orta vel oriũ dicã-
da prædicatiõe in eccleſia e vicino quaſi ſtel tium
la Chriſto nato: ordine prędicãtiũ. Turba
buntur prælati/ſubditi quoq; mouebuntur
quia perdent regnũ tẽporale: carnale ſacer-
dotium: ſæculare ſtipẽdium: ꝓpter qđ in do
lo multi ſubintrabũt/volẽtes extinguere ſtel
lę lumen/quaſi prædicatio deleat̃:& claritas
orientis vitæ/& non morientis litteræ. Sed Se
diuerſi erũt a magis. i. qa aliã viã ꝟitatis ſa ad co
pientes magi: ideſt doctores eorum inuenient rin.3
fugiendo a ſupbia clericorum carnalium: trã-
ſeundo de gente in gentẽ: & de regno ad po-
pulum alterum: ne oino occidatur Chriſtus Pſal.
ſpiritus veritatis. Et iccirco multi ex eis pu- 104.
nientur a futuro Herode: nec dubium an-
tichriſto,

primis dictum eſt: vt fleant peccata ſubdito
Iohel rum & abluant aqua doctrinæ illos inſtruē
2.c. do. Secūdis datum eſt abundantius gemere
ſuper cōtritionem eccleſiæ fluctuantis/ tam
nocte aduerſitatis eius q̃ die pacis. [Nocte]
ne labore fatigata ſuccūbat. [Die] ne nō pul
ſata præſſura vitioꝝ quiete marceſcat. Sem
per enim flendi ſunt viris ſpūalibus & remo
tis a ſæculo: vt nō tentent ſupra id qđ poſ-
ſunt: vel non pulſatis alimenta vitiis mini-
ſtrentur. [Interfectę ſunt filiæ populi mei]
ſcilicet eccleſiæ: cuius mater eſt hieruſalē vel
peccatis ſaucii/ vel in fidei opibus tabefacti.
[Quis dabit nos in ſolitudine diuerſorum
viatoꝝ?] In hoc loco tacite ſub fletus noīe
[capita & oculi] tam prælati q̃ religioſi prę
mēdi ſunt in ꝑſecutione a republica futura
inferēda: pro eo ꝙ tꝑalia deſerere nequeunt:
& iccirco affligent pro illis. Sed ſpūs dñi lo
Lu. 1 quitur & dicit. [Quis dabit me in ſolitudi-
Act. ne] &c̄. Solitudo, virgo eſt, gentilitas eſt: re-
13. ligio eſt: Ad primā declinauit Chriſtus: ad
Scdę ſecundam Apl's: ad tertiam ſpirituſſanctus.
ad co [Viatores] ſunt prædicatores futuri [ad ſoli
rin.3 tudinem] vitam. ſ. ſpūalem diuertentes: in q-
Exo. bus ſpiritus dñi in quo eſt libertas: ac ſi ſup
14. aquis ambulabit cæteris p̄uaricatoribus in
Io.6 abyſſo peccatoꝝ & cupiditatum/ obiectis in
Al's. afflictionis & ſeruitutis obſcuritate ſæculi
abie- relinquēdis. [Vnuſqſqꝫ a ꝓximo ſuo ſe cuſto
ctis. diat]. Inter mūdanos ſemꝑ diſcordia: ſemꝑ
Luce fallacia. Inter ſpūales concordia & puritas
4. veritatis. [habitatio tua in medio idoli.] li-
Ad cet eccl'ia clericoꝝ febrib⁹ auaritiæ ferueat:
phil. cetus tñ laycoꝝ non mediocriter dolis aſpi-
2. rat: & iccirco ſpūales viri & ſi īter eos habi-
Io.8. tant: tñ de eoꝝ malitia nihil reportant. In-
Mat ter quos inquit, lucetis tanq̃ luminaria &c̄.
27. [Ecce/ inquit/ cōflabo eos] in præſſura tem-
Mar poraliū: [ꝓbabo] in afflictione corporaliū.
15. [Sagitta vulnerans lingua eoꝝ]. ſ. blaſſe-
Mat miæ & detractionis: vt iudęi faciebāt ī chri
26. ſtum: & more Iudę pacis oſculum præferen-
Mat tes mortis inſidias poſuerunt. Sic & modo
14. cauendum eſt eccleſię & ſūmo chriſto ponti
Scdę fici: ne periculis ex falſis fratribus/ cardina-
ad co libus & ep̄is ac legatis expiret. Nota [pro-
ri.xi. ximum/ fratrem/ deceptorem/ amicum/ ver-
ſipellem/ virum mēdacem]. [Proximi] ſunt
cardinales: [fratres] ep̄i: [deceptores] ſæcula
res: [fraudolenti amici] principes & reges: re
ligioſi/ abbates: [mendaces] notarii & docto
res. [Super montes aſſumam fletum & lamē
tum: & ſuper ſpecioſa deſerti plantum]. [Fle
tus] in p̄latos: [lamentum] in ſubditos: [plan
ctus] in religioſos incedūtur. i. affliguntur.
alias inferuntur. Nam dum ſuperbit impius ꝑs. 9
prælatus incendit: paup ſubiectus: & inops
religioſus. [Vir ꝑtranſiens] eſt perfectus con
ſiderans prælatoꝝ ſupbiam/ clericoꝝ auari
tiam: & religioſoꝝ deſidiam. [Vox poſſiden
tis] eſt exhortatio ſpūalium/ nihil habentiū
& oīa poſſidentium. In [volucribus cœli] re- Scdę
ligioſi: in [pecoribus] layci: [hieruſalem] cle- ad co
rici: [ciuitates iuda] eccleſiæ. Inde. [A volu- ri. 6.
cribus cœli vſqꝫ ad pecora trāſmigrauerunt
& receſſerunt]. Layci diſcedūt a fide: religio
ſi tranſmigrāt de religione ad ſęculum: de cō
templatione ad actionē quaſi de ſyon in ba
bylonem. [Dabo hieruſalē ī aceruos arene]
.i. clericos ſteriles in lr̄a: opulentos in pœni
tentia: [& cubilia draconum.] In [cubili] lu-
xuria: in [dracone] gula notatur. Vel certe [in al'. pe
aceruos arene & cubilia draconum] clerici & cunia
p̄lati dant: cū vel ad vitā ſęcularium defluūt vl' pe
vel terrenis ꝓncipib⁹ fauēt. [Ciuitates in de na.
ſolationē]. ſ. eccl'ias exhibet deꝑdandas: [ha
bitatio] eſt qlibet fidelis. Layci [dereliquūt]
fidē ꝯiugii: clerici nō [audiunt] vocem verbi:
religioſi currunt [poſt baalim] prauitate ſui
ſcilicet cordis. [Ecce ego cibabo eos abſcin-
thio: & potabo aq̃ fellis]. ſ. turbide cupidita
tis: [& diſꝑgā in gētib⁹] ad lr̄am vel vitiis:
[& mittā gladiū] ꝯſumatiōis vel ꝑdicatiōis.
[Cōtēplamini] ꝯſiderādo vel ꝑueniēdo: &
[vocate] ꝑdicādo & opādo: [lamtatrices]. i.
corde ꝯtritos: [vt veniāt] exēpla ꝑbendo: [&
ad eas q̄ ſapiētes ſūt] vera docēdo & ꝯſulēdo
[mittite] ſuadēdo: [properēt] oīa reliquēdo:
[feſtinēt] ſpūalē vitā īgrediēdo: [& aſſumāt
lamētū] ꝯpatiēdo. [Deducāt ocl'i nr̄i lachry
mas] cū fletib⁹ flēdo: [& palpebre nr̄ę deflu
ant aqs] ꝯpūctiōis afficiēdo. [Vox lamētatio Ad
nis audita eſt de ſyon. i. eccl'ia: [lamētatiōis rom.
vox] eſt ſiue tribulationis/ pœnitentiam ſua 12.
dētis. [Quō vaſtati ſumus] tꝑalia amittēdo

qui tumeſcunt moribus regularis obſeruā-
tiæ. Sed hmōi gens tripliciter mutat deos:
Exo. prælatos. ſ. auaros: luxurioſos & tumidos.
8.c. Qui ſunt reuera tres ſpūs demonioꝝ deſi-
gnati in ranis qbus egyptus mundus ebulit
in agris: in furnis, in cauernis. In agro ſemē
ſeritur. In furno panis quoquitur. In cauer-
na dormitur. Semen īpietatis: panis infirmi
tatis: ſomnus inquietudinis. In laycis qdem
eſt opus inanis laboris. In clericis cibus ina-
nis erroris. In religioſis luctus inſani dolo-
ris. [Sed populus meus:] electus. [mutauit
gloriam:] cōtemplationis [in ydolum] actio
Eccl. nis. De tribus primis dicitur. Duas gentes
50. odiuit anima mea. ſ. ydumeos & philiſteos:
& tertia non eſt gens quam oderim. i. minus
oderim. In ydumeis prælati ſuperbi, ipſi ha
bitant in mōte Seyr. In philiſteis: clerici aua
ri: ipſi ſunt cupidi potione cadētes. In popu
lo ſtulto: layci luxurioſi: ipſi ſunt habitan-
tes in ſichimis: operis & laboris inutilis. Mi
nus tñ reſpectu clericoꝝ & prælatoꝝ layci
punientur qa minus de dei voluntate cogno
ſcunt. Si iam populus oderim intelligatur.
mar. Patet qa grauius fornicatores & adulteros
16.& iudicabit deus. Fornicatores ſunt q vitiis in
Act. curu int. Adulteri ſunt qui verbū dei in ope-
13.c. ribus detrahūt. Deniqꝫ in hoc ꝙ iubent ali-
Aliq quī [tranſire ad inſulas &c.] ſignificat apłos
doc- miſſos ad gentes cōuerſas, alis cōuertēdas in
tores reprobationē iudæoꝝ: q̄ ſic ꝑſtolat: ꝙ ali
trāſi- qui doctores futuri euerſis clericis & impiis
turi xp̄ianis trāſeāt ad gentes hucuſqꝫ in cecitate
ſunt relictas. [Obſtupeſcite cœli] . i. angeli admi-
gētes ramini: vel certe ppl̄i xp̄iani cœloꝝ nōie in-
Niſi nuunt: qui niſi cōuertant deſolationi erunt.
ppl̄i [Duo mala fecit populus:] inter cetera gra-
xp̄ia- uiora: deſerendo ſpūalia pro tpalibus: virtu
ni cō tes pro vitiis: doctrinā ſacrā pro phiis & le
uertā gibus: eligētes ꝑ xp̄o antixp̄m: pro deo dia-
tur ō bolum: pro regno cœleſti infernū. [Me de-
ſola- reliquerunt fontē aquæ viuæ & foderunt ſi
tioni bi ciſternas diſſipatas quæ cōtinere non va-
erūt. lent aquas.] lachrymoſa ſpūs. ſ. cōqueſtio. q
Ad orat pro nobis gemitibus inenarrabilibus:
ro.8. ꝙ magis cōfidunt in quadrigis egypti, in ſa-
Eſa. pientia Pharaonis: in aqua turbida flumi-
31. nis: q̄ in virtute & potentia dei: in doctrina

Chriſti & grā ſpūs ſancti, doctores ꝑlati &
religioſi eccleſiæ quę eſt Romæ, cuius fides
& ſi anunciabat olim in vniuerſo mūdo, mō
pro multoꝝ refrigerio charitatis: ī perfidiā
tñ mundanaꝝ reꝝ obtentus: tum abintus
dignitatū tum inſtinctū hereticoꝝ dogma-
tum auerſi & ꝓſtrati merent. [Ciſternę diſſi-
pate:] immo diſſipantes fidem & grām trini
tatis ſunt legiſtę & decretiſtę & phicę doctri D ſ.
næ: quæ ſunt tres ordines dominantiū: & fu 7.re.
ſcinula tridēs clericoꝝ ac filioꝝ agat exqui 2.c.
rentium terrenoꝝ prudentiam. Tales [non Ba-
pnt cōtinere aquas] vitales & vitę. i. xp̄i, qui ruch.
velut vtres veteres qui vinum nouum non 3.
capiunt euangelii diſrumpunt. Et ſi qñ reci- mat.
piunt vinum in terrenam auaritiam: ac ſi fi- 9.c.
lius Iudæ qui ſemen verbi dei fundebat in Gen.
appetentiam mūdanoꝝ perituris ipſis effun 38.c.
dunt. Legiſperiti enim huius & futuri tpis 1. ad
aīales ſenſum dei non hñtes terrena quęrūt: cori.
aurum ſapientiæ dei in lutum auaritiæ mū- 2.c.
di: & ſcientiæ ſunt nunc: luxurias diligunt: &
cū antixp̄o eoꝝ ꝑnono & ꝑuio cui ſeruient
trāſeunt in muliebres cōcupiſcētias dignita-
tum. Certe ſi ſpūs dei eſt fons vitæ, ꝓfecto Pſal.
ſpūs diaboli & mundi cupiditas de qua qui 35.
plus biberit ſitim auget, moralis ariditas & 41.&
infernalis pręſumit. Vnde & ad Hieremiam pue.
iſtum ſermo fit de ſermonibus ſiccitatis. Sed 14.&
orandus eſt dñs vt terram arentem irriguis Eſai.
repleat Moyſes vt marath ligno doctrinæ 12.&
domini placabilem faciat: Heliſeus vbi hie- Io.4
rico fluenta ſterilia & corrupta in profluа 7.ca.
& ſalubria ſalis imiſſione euāgelici. ſ. ſermo Hie.
nis inuertat. ¶ Moraliter. [fons] virtutum 14.c.
[in ciſternam] vertitur vitioꝝ quæ deſtruūt Exo.
deuotionē cœleſtium & carnalium inferunt 15.c.
vetuſtatem. In hanc ciſternā veterē Ioſeph 4.re.
mittit. In hanc in diebus niuis leones ferun- 2.c.
tur. In hanc velut in cordæ terræ Ieſus de- Mo-
ſcendit ſepultus. ¶ Hyſtorice fons baptiſ- ralr.
mus in quo pompa diaboli & mundani fa- Gen.
uores renunciantur. Sed pro eo [ciſternæ fo 37.c.
diuntur:] concupiſcentiæ & diuitiæ terrenę 2.re.
quæ frigidam aquam faciunt elemoſynā re- 23.c.
ſtringentes: [& aquas non valentes tenere] ſci mat.
licet diuitias ipſas perpetuas, ſponſiones 12.c.
baptiſmales diſſipant. [Nunquid ſeruus eſt

Iſrael

Iſrael aut verniculus:' quare ergo factus eſt
in p̄dam] & iſrael eſt filius non ſeruus: liber
non libertus. Serui flagellantur: filii dilig͞u
tur: & ille eſt filius ancillæ: iſte libere. Iudęi
Ad ſerui ſub ſeruitute legis agentes: chriſtiani li
gala. beri ſub libertate euangelii militantes. Si fi
4. lius vos liberauit: vere liberi eritis: filius li-
Et berata morte ſpūs.ſ.a pœna: ille in aqua:
gen̄. iſte in igne. Inde ſi ablucrit deus ſordes filia-
21.c. rum ſyon.i.pc̄tā aīaꝝ.ſ. eccleſiæ militantis
Eſa. originalia: & ſaniem lauerit pc̄tōꝝ mortali
4. um de medio ei⁹.i.corde: ſpū iudicii quo de
mones in aqua ac ſi Pharao & eius exercitus
demerguntur: & ſpiritu ardoris in igne quo
Exo. diabolus & angeli eius ſuccendunt̄ ac quin-
14. quagenarii Ochoziæ. Igit̄ iſrael eſt qui det
Ma. fidem quæ mundat cor / deum intelligendo
26. & cognoſcendo: ſeruus non eſt ad vitia rela-
4.re. bendo: nec [vernaculus] ſe a cœleſtibus exclu
1.c. dendo. [Quare factus eſt ergo in prædam:']
q̄re nō [rectus.] q̄re non [firmus rectus] in
ps. opere: firmus in fide. q̄ bonus iſrael deus his
72. qui recto ſunt corde. Mei autem pœnę mo-
ps. ti ſunt pedes. Audi [prædam.] Iſrael ſi au-
80. dieris me obediendo non erit in te deus re-
cens: incarnando: nec adorabis deum alie-
num: a tua natura' reputando. [Rectus] er-
go non eſt iſrael in deo quia indignum repu
tat ꝙ deus fieret homo. [Firmus] non eſt q̄a
non credit vt in naturam diuinā homo con-
ſcēderet. Quare ergo ſi xp̄s deus nō rapinā
ad fecit dei: tu iſrael xp̄ianus in p̄dam eris dia-
phil. boli:' [Super eum rugierunt leones.] demo-
2.c. nes: tyrani: vitia peruerſi pręlati: hęreticiq;
doctores. [Et dederunt vocem ſuam:] deri-
ſionis in eum.i.xp̄m blaſtemmatiōis in deū:
in eum quaſi hoiem: in deum quaſi in crea-
Ma. torem. [Poſuerunt terram eius in ſolitudi-
27. ne ciuitates exuſte ſunt: & non eſt qui habi-
Et tet in eis.] Terra xp̄i ſynagoga: eccleſia ro-
Mar mana: aīa quam ſubuerſores fidei deſtruunt
cho. in tp̄alibus. [Exurunt] in ſpūalibus. Ani-
15.c. mam [leones] diſſipant cupiditate. [Exurūt]
Hie. libidine. Inde grex diſperſus iſrael leones de
50.c. iecerunt eum: rex ſcilicet aſſur: & Nabuchdo
noſor rex Babylonis. Primus comedit. Se-
ſupra cundus exoſſat carnales enim in diuitiis ve-
c.1. lut in aquis diabolus comedit: quos velut
in olla aqlonis.i. mundi malitia decoquit:
& ad finē fortes & ſpūales exoſſat.i. volupta
tis ardore ꝯſumit. Olla nepharia quam dia
bolicus flatus a qua tpaliū replet vt buliat:
igne ſuccendit vitioꝝ vt excoquat: carnales
velut ligna ſuppoſita pertinaces vt oſſa ve-
lut carbones accenſi. Vel certe [leones:] ſunt
doctores ſpūales [qui terram ponunt in ſoli
tudinem:] dum mundanos in religionem im
pellunt. [Et ciuitates eorum exurunt.] dum
peruerſa acta igne charitatis incedunt. Sed
quia refrigeſcit charitas abundante malitia
non omnium ſed multoꝝ [non eſt qui habi- Ma.
tet in eis].ſ. vel monaſticam vitam perficiat 24
vel incepto feruoris propoſito pſeueret. In- .c.
de. [Filii quoq; mēpheos & taphenos.] hoc
eſt qđ dicit Eſa. A planta pedis vſq; ad ver
ticem capitis non eſt in eo ſanitas.ſ. in popu Eſa.
lo xp̄iano: a layco vſq; ad prælatū: vel a re- .1.
ligioſo vſq; ad regularē. Duę ip̄e ciuitates
ſite ſunt in egypto: & filii mundi huius eccle
ſiam ſedant erroribus: rapiunt detractioni-
bus: corrumpunt malis exemplis. Nam cle-
ricos inſipientia: prælatos in pudentia: lay-
cos inſania ſapientia mundi quaſi auro pu-
dentia duri cordis.i. arrogantia.
Inſania cordis quę & laſciuia. primi deſignā
tur in beſtia aſcendente de terra.
Secundi in beſtia quæ de mari. Ap.
Tertii in dracone ruffo. 13.c.
Primi ſunt aries ſup portā vlai.i. ſciētia ſcri
pturaꝝ mundanaꝝ. Scđi rex impudens fa-
cie qui velut aſpis ſurda contemnit carmina Ap.
incantantium. Tertii hircus capraꝝ fetidus 12.c.
incuruantes ſe luxuriis mundanorum. Eo ve Da.
ro tp̄e quo tales abſtractos a ſuis ſceleribus 8.
ducebat dn̄s p ſemitas eq̄tatis derelictus eſt
ab eis auerſis.ſ.a fide. Sed redarguit eos ſic.
[Et nunc quid tibi vis in via egypti vt bi-
bas aquam turbidā:'] Hic nota q̄ credentes
ex Iudęis aſcendunt de ſynagoga in deſertū
gentium velut ex egypto. Sed doctores iu-
dęorum & gręcorum & gentilium doctrinis
ſuis fedauerunt eos ita vt alii ad iuda iſmum
alii ad ritus gentiū laberentur. Nunc quoq;
redarguit dn̄s xp̄ianos qui relictis moribus
mundi in dei obſequm ſe vouerunt: & quaſi
via pnię eos dura & aſpera terreat & tedeat

ĩtineris & laboris ad viã egypti ꝯuerſationẽ
ſecularẽ redire cõtendunt. Vel certe in ipſa
religione viuere eatenus vt in mundo [vt bi
bant aquã turbidã] ꝯcupiſcẽtiã terrenorum
[in aqua] voluptas affluentia phica & mun-
dana ſcia q̃ turbãt auditores & appetitores
Eze. eaꝝ. Ventus.n.turbinis veniẽs ab aquilone
1. turbauit eos.ſ.tẽptatio diaboli triplex. De
pria eleuauit dñs Heliã p turbinẽ in cœlũ.
4.re Cœlũ in vita caſta. Turbo carnis tẽptatio
gũ.1. Percuſſa malitia donum caſtitatis aegritur.
Eccli Inde: fili accedẽs ad ſuitutẽ dei &c̃. De ſcda
ci.2. turbati ſunt & moti ſunt ſicut ebrius. Et tur
bati ſunt oẽs inſcipiẽtes corde ꝓ eo ꝙ nihil
Pſal. inuenerunt viri diuitiaꝝ in manibus ſuis.
106. De tertia q̃ſiuimus bonũ & nõ venit & pacẽ
Pſal. & ecce turbatio. Primi dicũt vxorẽ duxi. Se
75. cũdi iuga boũ &c̃. Tertii villã emi &c̃. Sed
Hie. nec diuites: diſpſit dedit paupibus. Sed nec
8.& inflati ſcia: lex dñi imaculata ꝯuertens aias
14. puulis. Cõtra lex eoꝝ legiſtaꝝ decretiſtaꝝ
Luc. theologoꝝ phiantiũ magroꝝ.ſ.doctria ma
14. culata ꝑuertens & ſubuertẽs aĩas a fide ter-
Pſal. reſtriũ mẽdax nõ dei ſed diaboli inſcipienti
.c.11. am pſtãs puulis. De hac triplici tribulatiõe
Pſal. Eſaias ait. Sic turbines ab affrico veniunt.
18. Ecce pria. De deſerto venit. Ecce ſcda. De
Eſa. terra horribili. Ecce tertia. Audi affricũ vo
21. luptatis carnalis: tranſtulit auſtrum.i.grãm
Pſal. ꝯtinẽtię de cœlo.i.de ꝓpoſito religioſi & in
77. duxit i ỽtute ſua tẽptatiõem.ſ. corruptiõis
& pluuię ſicut puluerẽ terrena repetẽdo: car
Pſal. nis laſciuias diligẽdo. Audi deſertũ cupidi-
106. tatis: poſuit fluia i deſertũ. Deſert⁹ mundus
qa deſerĩ fugiẽdo: i quo ſũt fluia diuitiaꝝ:
de qbus bibimus & viuimus ad vſum. Sed
ex quo de eis curuam⁹ genua ad bibẽdũ ini
tentes diuitiis pluſq̃ dei donis ſiccat dñs aqs
Nũe- eius & ſic aq̃ non ſunt. Panis deeſt & anima
ri.21 nr̃a nauſeat: cibũ leuẽ: doctrinas xp̄i paupe
ris ꝯtẽnendo quæ leues facit ab onere ſæcu
lari. Audi terrã horribilẽ q̃ ẽ ſcia ſæcularis
q̃ & errorẽ in pñti & terrorẽ i futuro aegrit
Eſa. & ſuggerit. Deſolabit inqt dñs lignũ maris
11. ſapia ſæculi amaricãtẽ: & ad tenebras cecita
tis adducẽtẽ. Ecce de aqua turbida ꝯcupiſcẽ
tia carnalis. Seqtur. [In via aſſyrioꝝ].i. ſu
Exo. perboꝝ [vt bibas aquas fluminis]. [Aq̃] egy-
8. pti turbanĩ ſanguine pc̃ti luxurię. [Aquæ]
aſſur turbanĩ inundatione peccati ſuperbię.
[Quid ergo tibi in via egypti & Aſſur] niſi
vt carnalia queras ſuperba ſapias: licet a car
nalibus ꝑlatis & ſupbis moneamus aufuge
re: & ad eos q currũt in ſilẽtio quaſi ad aqs
ſiloe aium intorquere: tñ in hoc loco ponde Eſai.
roſa expõ eſt. Nam ꝑma ſpũalis de egypto 8.
fuit ſynagoga. ſcda: eccl̃ia græca. tertia lati
na. Prima ꝯfidit in egypti potentia & aſſy-
rioꝝ regib⁹. Inde egypto dedimus manum Trẽ.
& aſſyriis vt ſaturaremur pane. ſcda in tyrã 5.
nis pſaꝝ & regibus ꝯſtãtinopolitãis. tertia
in regibus Frãcię & alemanis. Quid ergo
Ro. eccl̃ię [in via egypti] ꝯfidit ſperãs anti-
xp̄ꝫ a frãcis & doctrinã ex eis: q velut [aqua
turbida] cupiditatis & luxurię turbãt eccle
ſiã. Egypt⁹ hõ & nõ deus &c̃. humanã potẽ Eſa.
tiã exigẽs nõ diuinã ex eq ei⁹ caro & ñ ſpũs 31.
qa magr̃os addit: occidẽtis lr̃ę nõ vital' ſpũs 2.ad
q dat oĩb⁹ affluẽter. Videat Ro. capl̃m ſi nõ cor.3
fiet eis arũdineus baculus potẽtia gallicana Iaco.
cui ſiqs initĩ pforat manus eius. Manus põ 1.4.
tificis ſunt ſpũalis & tpalis auctas: in qbus re.18
tã militia regni illius q̃ eccl̃ia ſacerdotii die
bus illis ſe ſubtrahet vel ceſſabit: qb⁹ reipu
blicæ cũ alemanoꝝ ꝑncipibus iura tpalia
forſan excutiet: & q̃ſi de comedẽte cibũ tra- Hie.
het & ſic fortis ĩpigat i fortẽ: & ad flumen 46.c
magnũ eufratẽ ipſi oĩs frãc⁹ corruat ſupa
t⁹. In vitule elegãs atq formoſa egyptus: Hie.
ſtimulator ab aqlõe veniet tibi. Alemanoꝝ 46.
.n. ipiũ q̃ſi ſtimulũ frãcia ſẽtiet: adeo vt ſi re Oſee
calcitret vlnera i eccl̃ię ſbuẽtiõe repõet. Ipa 10.c.
ẽ vitula docta diligẽs triturã i ſcripturis pi
ter & i regnis. Ipa formoſa i diuitiis: i pplis Ale-
clericis & religioſis. Sed [& qd tibi].ſ.& ec- mão
cl̃ię generali [i via aſſur vt bibas aq̃ fluminis] rũ im
ꝯfidẽs & attẽdens auxilium ab alemanis. Si pium
ſapiam a pñone frãcis.ſ. pſtolaĩ ruet. Si ꝓ fran-
tectionẽ ab aſſyrio.ſ. ipio deficiet. Sicq in cia ſẽ
medio poſita & ab his q portãt eã iacturã tiet.
ſuſtinẽs naufragabit: adeo vt manẽte naui-
culę pauci xp̄i fixa ꝓra puppis ſoluẽda ẽ q̃
tori⁹ a viuẽti. [Arguet te malitia tua & au- Acta
ſio iterficiet] aĩs icrepabit te. Malitia ẽ i tpa 27.
lib⁹ retinẽdis auſio i ſpũalib⁹ exercẽdis. Ma
litia ergo arguit eccl̃iã dũ eſpã ꝯtrahit abu
ſũ tpaliũ ãplectẽdo. [Auerſio] iterficit dum
ſniaꝫ excõicatõis an iuſte vel iiuſte pferat ñ
attendent.

attendent.[Malitia].n.eſt cupiditas.[Auer
ſio]timiditas:rephēdūt ꝯſiderādo:vel certe
malitioſi.i.tyrāni ſæculi arguūt eccl'iā qua
ſi nō iuſte tpales actiōes exerceat:& auerſi.i.
apoſtatātes heretici iterficiūt eā: quaſi non
pie ſpūalia queq; diſpōat. Videt mihi ħ duo
gn̄a prauoꝝ illa duo cornua beſtie ſimilia
Ap. agni aſcēdētis de terra.i.eccl'ia.Inde ex nob
13.i exierūt.i.a fidelib⁹ ſed nō erāt ex nob ad ꝑ
Ioā. fidiā reuelātes:Eſai.Erubeſce ſydō ait ma-
2.ca. re.Quia dignū eſt vt eccl'ia interiora mala
Eſa. ꝑus diſſipet ꝙ die ꝑpoſtero exteriora pecca-
23. ta expurgare ſuadet: vel [arguet te malitia
tua].i.pūieris ꝑ malitia i pn̄ti:[& auerſio]
.i.dei fiducia[iterficiet te]i futuro: vel [ma-
litioſi]ſūt tyrāni q affligēt te ꝑ tpalibus.
[auerſi].i.apoſtatati & heretici.[Interficiēt
Mo- te]ꝑ ſpūalib⁹.¶ Moraliter.[Malitia] vi-
rali- tia actualia i[auerſiōe]pctā mortalia deno
ter. tant.Seqt[Scito & vide ꝙ malum ē & ama-
rum liqſſe dn̄m deū tuū & timorē eius] poſt
apoſtaſiā & pſpitatē ſenioꝝ & puuloꝝ ec-
cl'ię i malitia & auerſiōe ſignatas:velut igna
ra eccl'ia gn̄alis arguit:vt[ſciat]expiēdo[vi
deat]itelligēdo[malū]pſpitat][amaꝝ]ipie
tatis qb⁹[dn̄s]diſerit diffidēdo[de⁹]deſpe-
rādo[tu⁹]audiēdo.Pr̄ ē[dn̄s de⁹]ſpūs[tu⁹]
verbū:[& n̄ eē timorē ei⁹ i te].ſ.blaſfemādo
culturā vni⁹ dei[deū exercituū]relinquēdo.
[A ſæculo ꝯfregiſti iugū meū:rupiſti vincu
la mea dicēs nō ſeruiā].[Iugum]ſuauitatis:
[vinculū]charitatis:ſuauitas eſt fidei & grē:
charitas ē pfectiōis & obie.Hn̄t ergo iugū
clericat⁹ clerici:vīculū celibat⁹ religioſi:oēs
fregerūt ab ipie ꝑmordiis ſuire dn̄o i timo
re.Nullus qdē eoꝝ fere obſeruant opere qđ
ꝑmiſerūt i fide.[In oī colle ſublimi & ſb oi
ligno frōdoſo pſternebaris meretrix].[Col
lis ſblimis]vbi ſupbia dignitatis.[lignū frō
doſū:] vbi ſcda ē facūditatis.Et pria ē arro-
gās.ſcda ē iflans.Simplr.[Collis & lignū]
eps:[ſblimis & frōdoſus]archieps & theolo
gus:vel certe.[Colles]ſūt decretiſte [ligna]
theologi.Veꝝ i hoc loco.[Collis ſublimis]
Cō- ꝑncipes ſeculares:[lignū frōdoſū]dites:ho-
tēpla rū oium vias & ſtudia ſequetur eccl'ia de dei
tiue. potētia doctrinaq; diffidēs.¶ Cōtēplatiue
[Collis ſblimis]vita regularis:[i ligno]acti
ua notat: vel certe i vtriſq; cordis elatio &
corpal' pſpitas.Sūt ergo [colles ſublimes]
mūdi potētes[ligna frōdoſa]aliiq; ꝑncipes ꝑ
ſpantes.Seqt[plātauit te vineā electā].i.ec
cl'ia[plātata]i charitate dei:& fide radicata
apłoꝝ.[Oē ſemē verū:]i ope & ꝟbo ꝟita-
tis.Nūc āt[vineā aliā:]mūdi nō dei[cōuerſa Se-
es i prauū:]erroris & culpæ.[Semē verum:] men
erat pauptatis & hūilitatis:mō ſemē praui verū
opis & elatiōis.Vide ſi ſemē electoꝝ i ea ſit: ē pau
qa pſtrata ē ꝟitas i terra.i.i terrena : & tue pta-
cognoſces auaritie prauitatē:& mēdātiū lu tis &
xurie blādiētis.[Si laueris te nitro mūditię humi
& mltiplicaueris herbā berith].ſ.iuſtitiæ: lita-
[maclata es iniqtate tua.]Pria ē cordis puri tis.
tas.ſcda carnis itegritas:qb⁹ ſe abluit fru-
ſtra iuſtificādo alios arguēdo.[Nitrū:]puri
ficat faciē ꝯſcie.[Herba berith].i.ſaponaria
pānos.i.corpis idumēta.In his duobus do-
ctria notat:ꝙ mō blādit mō redarguit: [co-
rā me polluta es:]corā hoīe iuſta videris di
cēs.[poſt baal nō ambulaui].i.auaritiā:[nō
ſum polluta:]& hoc ꝯtra luxuriā.hęc ē ergo
macula cupiditatis & voluptatis.[Vide iqt Pſal.
vias tuas i ꝯualle ſcito qd feceris].[Vide].i. 39.
cōſidera:[ſcito].i.corrige:[vie:]praue actio Trē.
nes.[Cōuallis:]ē pfūditas culpę: auaritiæ 5.
& luxurię:[vias ergo tuas noſſe:]i ill' & iter
illas:vt ſaltē educas pedes tuos:legatos pi-
ter & affect⁹ de lacu miſerie & luto fecis.Iſte
ſūt due vie ꝑ ꝙs deſcēderāt[i ꝯuallē] egypti
& aſſur : vt[aquā turbidā.]ſciam terrenā a
frācis expbēdaꝝ opulētia biberet & poten
tiā dignitatib⁹tumidā:ac ſi aquā fluminis
ab Alemāis hauriret & ꝑpa malū comitten
do reliquat dn̄m:ydolū cupiditatis adorās
& ꝑ reliq amar expiēdo dn̄i iugū excuſſerat Su-
ſeculari dominio ſe icuruās ꝑpea i pria ꝟga pra.
corrigit:i ſcda flamiuoma olla ſuccēdit : vt .c.i.
ſic i tpalib⁹& ſpūalib⁹exteriorib⁹& iterio pric
rib⁹caris & filiis affligat vt ois rubigo mali ad
tię & neqtię:ac ſi maſſa fermēti veteris hois cor.5
expurget.[Curſor leuis explicās vias tuas.] Ec-
Sanū ſibi dat ꝯſiliū:vt non moret & pigeat cl'ia ē
vias illas negocioſas aufugere:ꝙ velut [cur- expo
ſor leuis explicat vias ſuas]abſq; tpalib⁹ ꝙ liāda
onerāt viatorē efficiēda erit i ꝓximo : & ꝙſi Luce
a latrūculis tyrānis.ſ.ſecli ſpoliāda: ꝑpea i 19.
hac die quæ ad pacem ſibi voluntaria onera
mūdi reiiciat quę amiſſura erit i articulo fu-

ture ac ꝓxime tribulatiōis in vita imitãdo
[curſorem].Reuera volatilem curſum ſuũ
q nudus ex vtero & vilibus panniculis ob-
uolutus in exili præſepio vbi locus nõ erat
in diuerſorio.Pauper egyptum aduenit : ti-
Luc. midus rediit parẽtibꝰ & diſcipulus miſtran
2. do:crucẽ nudam nõ renuit flagellatus tan-
Ma. dem & cęſus irriſus & vulneratus ad mortẽ:
2.ca. in ſiſitudinem pauperis hortulani tinctis &
Luc. cruẽtis veſtibus reuolauit in cœlum.Sed eſt
2. velut[onager aſſuetus in ſolitudine]effrena-
&22 ta licentia diſcurrendo.In deſiderio volun-
Ma. tutis.[ventũ:]vaneglorię ac carnalis conſo
27. latiõis[attraxit.] [Nullus auertere potuit]
& a ſuis.ſ.auerſionibꝰ reuocare.Sępe.n.ecclia
Mar & mens[auerſa]a ꝑdicatoribꝰ ỽitatis & ma
cho. xime a ſcripturis ſanctis hortatur vt terrena
15.& ſpolia vitiaq; abiiciat.Sed ipa velut opulẽ
Luc. ta & ĩdurata aures obturat mallẽs patere di
23 & ſcrimini q̃ patere ſaluti.Sicq; fit vt quo ma
Ioã. gis ſagittis reprehenſionis & exhortationis
19. ĩpetit:eo plus ĩ vitioꝝ mẽſtruis ĩuenit.Inde
20. [omnes q querũt eã nõ deficiẽt in menſtruis
Eſa. eius ĩuenerũt eam.] vides ne lector q ecclia
63. [meſtruata]luxuriis a viciis ſymoniis inde-
Pſal. ficienter admittit ſuos ad talia corruptores
57. Ecce q quęrit ĩuenit nec deficit : imo magis
ipſa nõ ſufficit : cũ canis a vomitu nõ diffu-
Ma. git.Deſpata ſiqdẽ ex aſſuetudine prauita-
7. tũ.[a nuditate nõ retrahit pedes ſuos:]im-
capi. mo magis effectus in eã iniicit : cũ indutam
Scdę glorię tpalis nuditate ſe ſentit: eſt.n. q̃dam
petri nuditas tpalis ꝓſperitate:q̃ reuera dum ma
2. gis clamidicat plus fugiendo denudat . Sed
eſt ſitis auaritię quo plus aĩum:redit hydro
picũ:eo fortiꝰ reficit affectiuũ. Sane[in pe-
de]legati & ꝑlati notãtur ecclię:[ĩ guture]
doctores theologi & magr̃i quos ipſa ꝓhi-
bere tenet a nuditate iuſtitię & a ſiti auari-
tię abſtinere.Quod qa facere nõ valet.[de-
ſpatiõis]fine ꝯtricta:poſt amatores mundi
qbꝰ adheſit:ĩpia ꝑſecutione percurrit . Sed
heu q̃ ꝓni eſt malitia humana ſemp ad cul-
pã ſimul:adeo vt pœnã ſentiat cũ ẽt volẽs
Pſal. in eã ruat.pſal.Adhuc eſca eoꝝ erat in ore
77. ipoꝝ,Ecce ſalomõ poſt ꝯcupiſcẽtias carna-
les & deceptorias ire quẽlibet diſſuadet:& tñ
ipſe adamat alienigenas mulieres ; q̃ ſic eius

aĩum alliciũt & corrũpũt vt in ſenectute ꝑ̃ſi ꝓue.
dus lugeat,qđ in iuuẽtute zelo fidei repro 3.&
babat:ſignificat.n.infantia Salomonis fer- añ &
uorẽ ecclię primitiue q̃ ſic ab Apoſtolis fue infra
rat in lege dei erudita vt idola vitioꝝ oĩno Eccle
deſtrueret.Sed nũc nec cũ in Salomone ſe- ſia-
ne paſtoꝝ ordo cõſenuit replet ecclia qua- ſtes.
drigis & eqs ydolis argẽto & auro iuxta va Sa-
ticiniũ Eſa.Sed ſatis timeo ne in ꝑdicatio- pie.3
nibus nouis ingrediat̃ egyptum ſpũs verita reg.
tis religiõe & vita prauia virginali & a deo 11.c.
ĩmiſceat inter clerũ & vulgũ ac ſi ægyptios Eſa.
ꝯtra ęgyptios inſanie calicẽ & furoris: vt &
ſpũs egyptius.ſ.ſtultitia ꝑlatoꝝ intereat: &
coiuncta ſacerdotum cupiditatis ydolatria
euaneſcat.Sicq; ad iſtar furis captus in ſua
malitia & ꝯfuſus:vel auerſiõis ſniam ſubeat
vel reuerſionis gr̃am recognoſcat.[Domus
Iſrael]eſt ecclia xp̃i:cuius[reges]ſummi ꝑla
ti.[Principes]ſacerdotes ad lr̃am:vel abba-
tes:[Prophę]doctores vulgo vocantur &
[lapides]leuiores & grauiores:cõmiſſiones:
vel certe in[lapide]q ſolutꝰ calore in eis ver
titur pecuniaris cupiditas:in[ligno]ſuppel-
lex alia viſualis quæ eſt realis proſperitas &
ſi in[ligno & lapide]magiſtralis ſcia qua du
ri & ſimplices inſtruunt̃ accipiat̃:cuius ſe fi-
lii referunt diſcipuli veritatis.℄ Moraliter Mo-
[Domus iſrael:]aĩa fidelis q̃ [cõfuſa]apoſta rali-
ſia & ꝑfidia curuat̃ ydolis vitiorũ.[ligneis ter.
& lapideis.i.actualibꝰ & mortalibus pecca-
tis.[Reges]fortitudinis.[principes] paſſio-
nis:[ſacerdotes]humilitatis/[prophę] veri-
tatis.[oẽs tergũ vertũt]deſpiciendo[& non
faciẽ] reuertẽdo.℄ Typice[terga]ſunt tem Ty-
poralia:[facies]ſpiritualia,oẽs querũt quę pice
ſua ſunt.ſ.terena & vitia:nõ quę Ieſu xp̃i .ſ. Ad
cœleſtia & virtutes.[Tempus afflictiois] ẽ phil.
futura tribulatio:vel eterna certe ꝓxima eſt 2.ca.
tẽptatio q̃ ſupueniet vniuerſo orbi . In qua Luc.
dii terrę q nimis eleuati ſunt ſuis dignitati- 21.c.
bus extollendo:confundant̃ & capiantur vt Eſa.
fures:ac p hoc nec ſibi nec ſubiecte plebi au- 46.
xiliũ in afflictionis tpe cõferatur: ℄ Ironi- Irõi-
ce[dii]ſunt ꝑlati mali qui ſunt reuera beſtia ce.
quę portat babilonẽ ecclĩam vtiq; malignã Ap.
tium & prauoꝝ.[Scđm numerũ ciuitatum 17.c.
tuarum erãt dii tui Iuda.] Vides ne q̃ liqui-
do arguit

do arguit exuberãtia ſacerdot? quorũ pro
cõfeſſione fidei cõfuſio a deo perfidię inole/
uit:vt fere tota eccl'ia in Babilonem ruat.
Nõne potior eſſet vnus pſbyter bonus mil/
Deu le malis? Nẽpe vnus proſequeretur mille ex
te.32 hoſtibus:& duo fugarent decẽ milia vitio℞.
[Propterea pcutiunt vorant:& vaſtant per
cutiunt].n.virga reipublicę:[vorantur]gla
dio gentis alienę:[vaſtant]leonibus pſeudo
pphę:ideſt prauitatis hæretice.ſed fruſtra:
℗ Moraliter praua opera:[filii ſunt:patres
Mo vitia oblectãtia.Seqt.[Nũqd ſolitudo fa
raliſ ct? ſuʒ iſraeli:aut terra ſerotina:]qa[iſrael]
ter. .ſ.populus xp̃ian? babylonius pro ſua ma/
litia ducẽdus erat in[ſolitudinẽ] deſolatio/
nis & in[terrã ſerotinã.ſ.in fecũdã:Nec mi/
rũ ſi pphia redarguit ſi affligit vel ẽt cõmi/
nat vt ſaltẽ relictis erroribus rediret ad viã
veritatis:verũ qa xp̃s eccl'iam ſuã de camio
pauptatis educẽs enutriuit delitiis exaltauit
honoribus:ditauit ſpoliis & non tãtum ſpi
Eſa. ritualibus ſed & tpalibus ampliauit.Expe/
5. ctauit ex ea quaſi de vinea q̃ plãtauit in fide
Ma. fructus ſalutis & meriti: ſed ↄuerſa retrorſũ
7.c. ptulit lan bruſcas amaritudinis & doloris
& quaſi nihil pius agricola ptuliſſet eidẽ be
Eſa. neficii pro vuis ſpinas pro ficubus tribulos
5. reportauit.vnde & dr̃.[Nũqd ſolitudo fact?
Luc. ſum iſraeli.ſ.cũ eduxerim eũ de egypto.i.de
1. populo iudęo℞: aut[terra ſerotina]ideſt vel
Ma. tarde nõ meritũ exhibẽdo: vel certe xp̃s eſt
27. in hac vita vitis in æterna fructus:[Solitu/
28. do].n.fuit in crucis paſſione[terra ſerotina]
mar. in carnis reſurrectiõe[fact?]qdẽ in hõis aſ/
15.16 ſumptione.Quid vltra potuit als debui fa
Luc. cere & nõ feci? Incarnat viſitãdo infernum.
23. Patit ↄdolẽdo illeſum:ſurgit triũphãdo pp
24. euictũ hoſtẽ.Q̃ ergo recedit a iuſto nõ re/
Ioã. dit ad piũ? [Nũqd obliuiſcet virgo ornamen
19. ti ſui aut ſpõſa faſcie pectoralis]ſuę? [Popu
20. lus autem meus oblitus eſt mei diebus innu
Ide meris.]Culpe diuturnitas:ſalutis obliuio ẽ.
ad Apoſtolus virginẽ caſtã exhibuit xp̃o eccle
cor. ſiam dum eam ſibi deſponſauit in fide.Audi
11. [ornamẽtũ xp̃m de cuius munere oĩs lapis
Eze pcioſus operimẽtũ eius.licet eccl'ia ſit orna
ch. ta officiis:tñ maiori ornatu ornari non po
28.c tuit q̃ dei filio q viuendo p virginẽ carnem

ei? & exhibẽdo abſq; macula & ſine ruga di/ Iaco.
uinitatis honore veſtitũ. Omne datũ opti/ prio
mũ & omne donũ pfectũ deſurſum eſt: dum capi.
deſcẽdẽdo de pr̃is ſolio dei filius decore ve/ Pſal.
ſtitus eccl'iam iduit lumine ſicut veſtimẽto. 20.
Et ipſa tenebris fuſcata iniquitatis & culpe 92.
[initit bonã oñdere viã ſuã:]vt quẽ exoſui 103.
corde hẽt regrat ore dilectũ.Patiẽdũ & diſſi
mulãdũ forſitã eẽt ſi ſic ſingulus in ſe ipo de
linqueret vt exẽplo pximũ nõ fedaret.Sed ex
quo doctrina & vita ſua paupes ſpũ & ino/
cuas aias & honeſtas corrũpit & rapit: non
ſic de leui ſanguis macule expiatur. ℗ Nota
q̃ praua exẽpla plati edocẽt.Vbi[ale]cardi/
naliũ[cruẽtate:]paupes ſpoliant: innocẽtes
reprobant:& demẽtes filios nec dubiũ locu
pletant.[Non infoſſis]captiuitatis ſed cupi
ditatis[inueni eos].O quãta demẽtia:Chri
ſtus redemit eos de manu tribulantis & ipſi
vendunt eum pro.30.argenteis. Venditores ps.
olim ſpũs.ſ.ſunt;& quaſi ſub ſpecie pietatis 77.
& fidei dona prabent.Iſti ſunt illa beſtia q̃ Ma.
tres ordines dentium habere dr̃: deuorantes 26.c
ordines trinitatis[Non ergo infoſſis].i. va/ Dañ
cuos reperiſſet: repletos terrenis ſpoliis & 7.
ſpurcitiis vitiorum.[Abſq; peccato & inno
cens ego ſum].Sic Pilatus in typo prelato℞
manus lauit dum a ſanguine xp̃i innoxius Ma.
ſe eſſe fatetur[Sed q̃ vilis facta es nimis ite/ 27.c
rãs vias tuas].ex aſſuetudine prauitatis vi/
leſcit & ↄtẽnitur ecclesia ſacerdotum : qa q̃
renis ſupbę viuere carnalr ſape:dum cõfidit
in terrenis diuitiis:ↄfundet tandem cum fi/
liis ſceleratis.Poteſt & potuit eccleſia ſeor/
ſum in deſertum aufugere:ſpũalr viuere : &
ſponſi ſui Chriſti amplexibus inherere:pro
cuius deſiderio dña gentium fieret / & tribu Trẽ
tis forſitan nõ ſeruiret vlterius.Sed heu ſæ/ prio
cularium pncipum amicitias diligẽs:& terre cap.
nis ſumptibus imprudẽter & pudenter aſpi/
rans:tãto viliſſima redit q̃to de aſſueta fa/
miliaritate & cupiditate fedat. Aia miſera
infecta vitiis & mũdanis irretita:dum gula
cupiditatis deprimit ẽt elationis vitio con/
quaſſat.[Nam & ab egypto ↄfunderis/ ſicut
confuſa es ab aſſur.]Sicut in[aſſyria] alema
nia:ita in[egypto]Francia denotat. Si eccle
ſia Ro.velut alterũ ſolium Salemonis ex/

truƈtum ebore ſanƈtitatis:& deauratum au
2.Pa ro doƈtrinę coeleſtis:intus quoad ꝯtēplan-
ra, 9 dam ſapiam dei:foris quoad ſciam hoīs mi-
niſtrādā:dignitatū gradib⁹ rutilat/& terre
noꝝ leſiculis iſignit/vt exceſſus corrigat:&
ꝟtutum ꝓfeƈtus p diſcretionē emulet̃ ſpūs.
Nunqd manus opis & auxilium ſibi deeſſe
debebat/qb⁹ & rebelles fidei ꝑmeret:& do-
meſticoꝝ duritiā incuruaret? Putabat ſiqdē
vt impium reipublicę & regnū gallię/ſibi fa
uorem ipenderent:& a cūƈtis moleſtiis eam
liberarēt:vt tāto liberi⁹ ſup dileƈtū ſuū ꝑ-
dicādo & ꝯtēplādo itus incūberet: q̄to ex-
terius ꝓtegēdo cunƈtis ſexſagenari⁹ pncipū
per tpale bn̄ficium diƈtaret. Sed poſtq̄ ebur
inocētię & antiquę ꝓbate ꝟtutis ſe p luxuri
am ipiat:auꝝ p auaritię culpam eruginat:i
tus in ſpūalib⁹ & foris i tpalib⁹/gradus/or
do/p ſymoniā euertit̃. Leo rugiēs in iniuſti-
tiā ſe defleƈtit. Timēdū eſt ne qes in inqetu
dinem trāſeat:& manus adiutorii euaneſcat
Quinimo bn̄ ſibi ſi fidei opus nō deſtruat:
niſi forſan ad ei⁹ inſcipiam direƈtionib⁹ de-
relinq̄t. Seqt̃. [Et ab iſta egredieris:& ma-
n⁹ tuę erūt ſup caput tuū:qa obtriuit deus
ꝯfidētiā tuā/& nihil hēbis ꝓſpeꝝ.] ab ipio
Ale- & regno ꝑdiƈt s.ſ.ab alemanis & Frācis ful
mani ta eccleſia noſcit̃:ſed videat ipſa ne cure ſęcu
& frā lares eam euigilare a ſpūalib⁹ faciant:& cal
cī ī ec citrātib⁹ & repugnātib⁹ iter ſe vaccis iperii
cleſiā ſiue regni/archam eccleſię portātib⁹:ponti
2.re. fex ſūmus oza retorqueat icuruatā:& fiat i
6.ca. de temeritatis obnoxius:vn̄ diuitię diſpō-
nis hēant̃ aduerſus. Futurū eſt ꝓrſus vt orta
diſcordia iter pncipes nō tn̄ ab impio eccle
ſia corruat:ſed ēt a gallicaꝝ regno diffidat:
vt vn̄ fiut ereƈta & ꝓueƈta in gloriam/inde
deieƈta & deſpeƈta veniat i rapinā. [Caput]
eccleſię ſummus vicari⁹ ē:in quē manus ipē
ꝯſurgent:& ſic [nihil hēat ꝓſpeꝝ:] vicinum
paſſura naufragium. Superius dixerat: [ni-
mis iterās vias tuas.] & nūc dicit. [nihil hē-
bis ꝓſpeꝝ.] Ex frequētia legatoꝝ ſuoꝝ ec-
cleſia vileſcet:& forſitan iam viluit:qa docē
do & prædicando vias neqtię ſuę ſymonię/
qn potius ignominiam excurrēdo/ſuę pra-
uitatis aperit:& ſic inuenta in meſtruis fal-
ſitatis & ſordis abbominabūtur ea veſtimē/
ta.ſ.principes mundi huius:& mittent ſuper Ps 21
eam ſortes:diuidēt iter ſe tēporalium veſtes Ioā.
vt exuta decore ſuo eccleſia turpitudinem vi 19.
deant:& in ꝯfuſione nuditatis & ruboris ex- Eze.
ponāt. Verum qa ꝯfundenda eſt prius ab im 16
perio:nec dubium captiuanda & ꝑdanda im Ec-
ſui præda/forſitan a gallis & aliis finitimis c̄ia
& amatorib⁹ ſuis auxilium cōtra rēpublicā ꝑd-
poſtulabit. Et qa dn̄s eius obtētam ꝯfiden- da
tiam inuit/[nihil ꝓſpeꝝ:] de ſua fiducia re- & ca.
portabit. Hincq; patet:qa dicit̃. Induantur
pudore & reuerentia/ſicut diploide cōfuſio- Ps.
ne ſua:tum pro cupiditate auxiā:tum pro di 6.
gnitate ſuperba.

Capl̄m tertium. 10
V Vlgo dicitur. Si dimiſerit vir vxo- Iob.
rem ſuam.] deus animam. Chriſtus 6.
eccleſiam propter culpā: [& ipſa du
xerit virum alterum:numquid reuertetur ad
eum vltra:] rubore & auerſiōe ſuffuſa. Duo
viri ſunt:Chriſtus & prælatus:antichriſtus
& tyrannus. [reliquit deum:] ad mittit diabo
lum. Igitur Romana eccleſia/ac ſi altera tri-
bus Iuda receſſit a chriſto .i. ab operę fidei
iam profeſſe. Quod ēt negaſſe Petrum & re
diſſe ad pompas diaboli & mundi illecebras
huius.ſ.pncipes ſæculares cum qb⁹ eſt [pol
luta ꝯtaminata] & [fornicata].[polluta] per
munera:[cōtaminata] p ſuffragia:[fornica-
ta] p faſtigia dignitatum. Animę peccatricis
[amatores] ſunt demones:q eā p luxuriam
[polluūt]:[cōtamināt] p auaritiam:[forni-
cant̃] per ſupbiam. O infelix aia. O miſeran-
da eccleſia vtriuſq;/nimis amarus amor. Ec- Pro.
ce in labiis veſtris fauus diſtillat dulciſſue 5.ca.
vanitatis. Sed in nouiſſimis vos tranſfiget Ap.
biceps amare paſſionis gladius. Gladius prio.
biceps ſnia damnationis:quæ nō modo cor
pus ſed ēt aiam cōpræhendit̃. In ꝑſenti ꝟvo
bis gladius eſt poena tribulatiōis & mortis.
Peccatū enim luxuriæ demulcet prius:ſed
poſtea punit vel pungit:vt vn̄ inficit/inde de
ficiat:repulſis principibus mundi huius/&
amatorib⁹ vanitatis:quoꝝ amicitiam eccle
ſiaſtici viri hēre ꝯtendunt:Chriſtum deſpi- Ma.
ciunt:qa nō pn̄t duobus dn̄is cōplacere:ad 6.ca.
odioſum virum/q odit/iuitant̃ reuerti in to-
to corde ex vehemētia charitatis. [Leua ocu
los tuos in direƈtū/& vide vbi nunc ꝓſtrata

ſis;ui

fis: in viis ſedebas expectans eos quaſi latro
in ſolitudine. ⌊pudor ē mihi ingero / q̄a meę
mr̄is pudenda denudo. Sed qd̄? ⌊Vir pollu-
tus labiis ego ſum⌋. ⌊Quare ergo me genui-
Leui ſti mater mea?⌋ vt peccatorē peccatricem ar-
ti. 18 guerem. Vim mihi iſero / ꝓhibitus ſum vſq̄
capi. adhuc ex lege ignominiam reuelare paren-
tis. Sed amo ex libertate neceſſe eſt mixtum
ſanguine veſtimētum ponere cibū ignis. Ta
les vtiq̄ mater ad te filii dirigent & venient:
q̄ tuā aperiendo malitiā / frōtem iprobe me-
retricis ſic atterāt, vt iuſtitiam quoq̄ repu-
tent qd̄ obiurgēt. ⌊Leua⌋ de ſpeculo dignita
tis: ⌊oculos tuos⌋ defixos in fece cupiditatis.
⌊in directum:⌋ iuſte cōſiderationis. ⌊& vide⌋
cecata tenebris erroris: illuminata fide do-
Pric ctrinę coeleſtis. ⌊Vbi nūc ꝓſtrata ſis:⌋ locum
Io. 5. tuę ꝓſtitutionis & actum iniquitatis. Locus
capi. eſt mūdus poſitus in maligno: hæc eſt terre-
na cupiditas / in qua ⌊ꝓſtrata⌋ eſt ecclia. Viæ
eius ſunt prauæ actiones, vel certe viatores
eius: in qua qlibet ꝓ ſua voluntate viam cu-
piditatis facit: alius qdem ſic / alius ſic. Sed
eccleſia ⌊ſordet in illis. i. diuerſis propoſitis
& negociis vel doctrinis. In his expectat: vt
⌊quaſi latro⌋ ex ſpoliet viatores. Miſer homo
deſcendens ad Hieruſalem. ſ. eccleſia vel præ
Luc. poſitura ſua: & iter dirigant hierico. ſ. curiā
10. Romanam quæ reficiendo deficit: & deficiē
do non ſufficit more lunę: & incidit per in-
cidentes quæſtiones in latrones, Cardina-
1. re. les / notarios / capellanos: & quaſi fuſcinulam
2. ca. tridentē / leuātem carnes crudas / ſtipēdia tpa
Luc. lia / de qb⁹ acuratius viuāt oēs cū diuite pur
16 purato. Ad quos mēdicus cōfugiēs & vulne
ratus iniuſte / canes impudētes, clericos & fa-
miliares eorū ſub ſpē pietatis & cōſolationis
plagas & vulnera lingūt: ſi forte adhuc ſa-
niem & ſanguinē ſtipis eliciāt de ſuis ſpoliis
& ſplēdoribus: nō grām ſed repulſam de ſua
cā reportēt. ℭ Nota ꝙ dicit ⌊in ſolitudine⌋
. ſ. remotis q̄ſi nō a ſeipſis ſed ab aliis p̄dam
tollāt totus mūdus: tota eccleſia iſtiuſmodi
malo polluit: & cupida fornicatione fedat.
Siqdem nō eſt via / nō eſt ciuitas: nō locus:
non oppidum vbi eccleſia ſua bn̄ficia ſua tri
buta nō exigat. In cunctis vult habere præ-
bendas: redditus indeficientes: vt poſſint &

ipſi fieri viri famoſi & præeſſe in curribus
Pharaonis. O deus quouſq̄ nō vindicas ſan Gen
guinem innocentum ſub altare clamantium 6.
Romani capituli immo capitolii: vbi deca- apo.
pitantur, pontifices / ſuſpenduntur beneficii: 6. c.
venefici ſurgūt: principes quæſtus vbera ma
tris ſugūt. Ecce ⌊prohibitę ſunt ſtillę⌋ de coe
lo ⌊pluuiarum & ſerotinus imber non fuit.⌋
licet ꝓpter auaritiā prælatorū & curię: ſpūa
les viri retorti ſint ne arguere præſumerent
ſuos paſtores, & ſterilitas verbi dei ſit in do
meſticis fidei ſubſequuta. Tn̄ intātū ꝓceſſit
ſuperbia legatorū & arrogātia p̄latorū: vt p
hiberēt doctores ſpūales vitæ verbū effun-
dere & coelum eccleſiam aures miſericordię
poſtulantibus inclinare. ℭ Nota tria. 2. re.
Oculos Oculi / Religioſi. 22. c.
Locum Loca / Layci. Pſal.
Vias. Via / Clerici. 17.
Monetur eccleſia leuare ⌊oculos⌋. ſ. ſuſcita-
re doctores: mundi miſeriam, & gloriam dn̄i
ſpeculantes: & dirigere eos ⌊in directum⌋. ſ.
viam iuſtitię & ſalutis, quorū perſuaſiōe cul
pę caſum cognoſceret: & cathedram peſtilen ps. 1.
tiæ qua inficit omnem terram prauis mori- Tre.
bus & exēplis: de viis ſyon lugentibus. i. per- 1.
uerſe viuentibus diſſiparet: pro quorum
enormitatibus ſpūalia verba de coelo litte-
ræ prohibēt: ⌊& imber ſerotinus⌋ eſt reſtri-
ctus. Quare? ⌊Quia frons meretricis facta ē
tibi / & noluiſti erubeſcere.⌋ ad redargutionē
virorū ſpūalium & doctorum erubeſcere de
buit: & a culpa deſiſtere. Sed poſtq̄ frōs im-
pudentia erroris indurauit / imber euangeli- Pſal.
cus non influxit. Sed potens eſt deus / q mi- III.
ſeret & comodat in iudicio verba ſua diſpo-
nere: & coelum iterū aperire daturus in pro-
ximo ⌊ſtillas pluuiarum⌋ ordinem prædicā-
tium & doctorum ſtillantium ſtillicidia ſup
terram, & cum eis alios imbres gratiæ mul-
tiformis, ſi forte habēt faciem impudentē. ſ.
pōtifices ſacerdotum a faciæ pluuię conter- Dan
gant: & mores ſuos in clericos incultos & 9.
peſſimos ad cultum iuſtitiæ / in omni ſan-
ctitate reducant. ℭ Nota. Stillas / imbres-
pluuias. ⌊Stillæ⌋ ſunt ſubtiliora verba:
⌊pluuiæ⌋ monitoria: ⌊imbres⌋ increpatoria.
Et primi ſunt expoſitores: ſcđi euāgelizātes

res.tertii ꝓ ſunt effuſores, Exponunt ſub/ tilr: euāgelizant dulciter: effundūt fortiter. ſbtilr quoad iuſtos: ſuauiter quoad pigros fortiter quoad duros. [Serotinus] inqt: qa neceſſe eſt vt diebus iſtis educat deus ab ex/ tremis terrę.i.de cūctis populis chriſtianis nubes quæ in pluuia prędicationis ſpūalis doctrinę fulgura faciāt miraculoꝝ & corre ctionum: & ad dādam ſciam plebi ſuę: quā eliget adhuc de iſrael.ſ.pplō chriſtiano ven/ tos multiplicis intelligentię de theſauris eli ciat ſcripturarum. Nota tria.

De ꝑdi/ cato ri.no nis. Lu.1 Hie. 10.c.

Ventos.	Venti ſunt expoſitores.
Nubes &	Nubes aūt enunciatores
Fulgura	& Fulgura correctores

Vt alii ſint velut cherubin: alii angeli: alii ſeraphin: vt inter pfectos ſapiam proferant inter impfectos pniam ſuggerant: inter im/ pios carbōes d:ſolatorios.i.iracūdiam ri¢e ſpgant. Laudaꝛ qui potuit facere mala & nō fecit: vituperaꝛ qui bona deſeruit & mala cō miſit. Lapidaꝛ de bouum ſtercore fututoꝝ: q vtraqꝫ facere potuit nec ad meliora profe cit. Lapidatio eni ſtercoris eſt pdicatio quę pficiꝛ de increpatione peccati & gr͂a tpis lu/ cri, [In diebus Ioſię regis Iuda dixit domin⁹ ad me].ſ.tpe quo inſtabat trāſmigratio ec/ cleſiæ facienda in babylonē actuū puerſoꝝ: [aduerſatrix iſrael abiit ſibimet: & fornica/ ta eſt ſup oēm montē q excelſum & ſub oī li gno frōdoſo. Sub Leōe papa qui eccleſiā purgare ſtuduit ab errore: & facere phaſe cū Ioſia: vt ambulatēt in nouitate ſpūs in car/ ne viuentes audita eſt eccleſię grecoꝝ auer/ ſio ſignatoꝝ in iſtael illa vt abiret ſibimet ab obia gn̄alis eccleſię recedēdo: p quo mul tiplr increpata: ſicut ad fidē reuerti voluit: ita vt libellum repudii non deleuit. [Sed & præuaricatrix ſoror eius Iuda abiit & forni cata eſt]&c̄. Nota q̄ iſrael.i.ille tribus quæ receſſerūt a Iuda tpe Roboam: cuius pal/ lium ꝓpheta ſcidiſſe legiꝛ in.x.ptes: [auer/ ſatrix] dicte ſunt: [Iuda] ꝓo [præuaricatrix] deſcribitur: quia aliud eſt auerti a fide: aliud præuaricari in ope. Vn̄ pmo polluit terrā: ſcdo lapidem: tertio lignū. Ex facilitate for nicationis qua ſe pnam mūdanis exhibuit: ſicet reuerſa tandem eſſet: nō vere ſed ficte ad

ꝑme ad co.2. Pſaľ. 119. Eccľ 31 Eccľ 22.c

vide croni cā ar chi/ epi florē tini 4.re. 23.c. 3 re. 12.c. 3.re. xi.c.

dn̄m. [fornicata eſt]: tn̄ cum terra ſęcularib. [lapide] clericoꝝ. [ligno] religioſoꝝ. Cum aliis qdem per auaritiam cum aliis p ſymo/ niam cum aliis per vitę ſuperbiam. Iſte ſunt duę meretrices quæ venerūt ad regem. Salo monem. Et primę filius mortuus in errore. Scdę & ſi viuit in fide mori petiꝛ in peruer/ ſo opere.ſ.vt diuidaꝛ a vita. Veꝝ qa Ro. ec cleſia ſuos filios non patiꝛ mori ſed dari po ſtulat matricide. Tn̄ qa grauius deus habet q̄ latina eccleſia delinquat q̄ græca pſtinis erroribus inuoluta. Iuſtificari dꝛ cōparatio/ ne ſororis: pp̄ter qd̄ ne de fide iſta ſuperbiat quæ dn̄m factis negat: & amplius in ſuis ſcē leribus inſoleſcat. Hortaꝛ orientalē eccleſiā de erroris pu erſitate reduci & reuerti ad fi/ dei vnitatem: in Ro. eccleſia.ſ.in viris ſpiri/ tualibus & veritatis doctoribus reſeruatis: deſignatis in.7.milibus viris: q baal ſua ge nua nō curuarūt. Inde ſeqtur. [Conuertimi/ ni filii reuertentes: quia ego ſum vir veſter]. Chriſtus ſolus ſponſus vnicus eccleſiæ di/ cit ſe ēt hēre ſponſam græcam eccleſiā.ſ.fi/ lios Iſmael: cum & latinam eccleſiam ſpon/ ſā dicat. Licet.n.ſint duo populi i vtero Re beccę.ſ.alterius eccleſiæ colluctātes: tn̄ vna eſt vxor Iſaac: ipſiqꝫ duo fratres duas eccle/ ſias.ſ.vnam eē: & ſallutam paſſim ſit thete Petri pp̄ter hereticos: qui noluerunt fidem ſummi pontificis: & pſidatui ſubiacere. Pro pter illud venient dies in qbus excuties iu/ gum fratris de collo tuo. Futurum ēt & nūc eſt vt græcoꝝ eccleſia redeat ad fidē eccl'ię: & vnus ſit paſtor & vicarius xp̄i tam orien/ tis eccleſiæ q̄ ēt occidētis: & hoc in ſyon.i. Roma vbi ſedē elegit vniuerſalis antiſtes: & paſcenꝛ ab eo ſcia dn̄i & doctrina ſpūs ve ritatis a patre & filio procedentis. Nota ar/ cham & hieruſalē. Archa eſt græcoꝝ eccle/ ſia quę fuit quōdā poſita in ſylo.i.in pſtāti nopolitana vrbe: ſed qa repulit dn̄s taber/ naculū ſylo: & elegit tribū iuda Romanā.ſ. eccleſiam: nō noiabiꝛ archa federis: ſed ſo/ lium hieruſalē: in qua ſedet deus i æternum: & de qua nō auferetur ſceptrum Iudę donec veniat dn̄s ad iudicium: q tranſieret electos eius ex ea in regnum claritatis æterne. Aſſu mam [vos vnū].i.in vnitate fidei de [ciuita/ te] ſęculi:

3.re. 3.ca. Ad Ti/ tū.1. cap. 3.re. 19.c. Gen 25.c. Luc. 5. Gen 27.c. Ioā. 10. Iude. 20 c. ps. 77. Gen 49, cap.

te] ſęculi:

te ſeculi:& ⌊duos de cognatione⌋ eccleſiæ in charitate dei/quæ eſt in chriſto Ieſu.⌊Paſtores ſm cor dñi⌋& non mercenarii.⌊Domus iuda⌋.i.fideles latinæ eccleſiæ:ibunt in prædicatoribus veritatis⌊ad domum Iſrael⌋.ſcilicet græcam eccleſiam.⌊Terra aqlonis⌋mũdus malitia plenus.⌊Terra pmiſſa⌋eccleſia vel eterna patria/vel ſpũalis vita:quia terra aquilonis/vita carnalis eſt.Sicq; erunt duę (Luc. 5.) eccleſiæ:ac ſi duę nauiculę Ioannis & Simonis nauis vna hæreditas dñi populus vnus quæ eſt terra deſiderabilis ex cõuerſatiõe cęleſti:inde hæreditas mea præclara eſt mihi. (ps 15) Et ſeqtur.⌊Quomodo ſi contemnet mulier amatorem ſuũ⌋.Hic nota φ pmo increpat auerſionem græcoꝝ.ſecũdo ꝯuerſionem eorum:tertio deſperationẽ.Vnde patet φ poſt (Eſa. 10 ad Ro. 9.c.) q̃ conuerſi fuerint ad deũ reliquię filioꝝ iſrael qdam ex eis priori ſupbię in itentes iugum dñi abiicient:& putãt es ſtatuere perfidiam priſtinam/nõ valebũt:quia multitudo eoꝝ in fide pſiſtet.Inde.⌊Vox in viis audita eſt:ploratus & vlulatus filiorum iſrael⌋.ſ.reuertentium & flẽtium pro peccatis: reuertentium ad fidei veritatem:quæ ſanabit eos de cunctis interitionibus eorum.⌊Vere/inquit/ erãt mẽdaces colle & multitudo montium⌋. ⌊In collibus⌋doctores hæreſiarche⌊.in montibus⌋paſtores fautores & defenſores eorum ⌊in gregibus⌋cõuentuales:⌊in armentis⌋ clerici & ſacerdotes:⌊filii & filię⌋ſedentes: & plebes in confeſſione pudoris quieſcendo⌊dormient⌋ ideſt a peccatis ceſſando: ⌊& operi⌋ ignominiam⌋erroris eos penitendo.

Capitulum quartum.

HAec dicit dñs viris Iuda & habitatoribus Hieruſalem. Nouate vobis nouale:& nolite ſerere inter ſpinas⌋ quia tempus inſtat conuerſionis Iſrael & gręcorum ad deum:prælatis & ſacerdotibꝰ Romanę eccleſiæ imperatur : vt⌊nouale innouent⌊populorum⌋quia nouum faciet dominus ſuper terram:fœmina circundabit viꝝ⌋ (Noui apli dirigent.) eccleſia latina populum chriſtianorum gremio vteri ſui ideſt in fide recipiet : profecto innouabit deus ſigna mirabilia immutabit dum nouos & ſpirituales apoſtolos ad prædicandum & conuertendum noua corda : ac ſi filios ad patres diriget/qui ſciant noua pferre/& vetera diſſipare. (Leuitici. 26.) ⌊Spinę⌋enim peccata & peccatores ſunt quibus fideles & virtutes pariter ſuffocantur.Ideoq;⌊non eſt ſerendum ſuper ſpinas:⌋ſed ſuper terram a vepribus eruptam & redactam ad frugem.Renouatis igitur mentibus dudum in ſceleribus: ac ſi vepribus antiquatis collum præpucia vitioꝝ:& reſecabunt ſuperflua temporaliũ: ceſſabũt ſcientię litterę occidẽtis/ & doctores ſæculares:& nudabũt linguę ſpiritualiũ (ſede ad cor. in.) intellectuum & doctoꝝ ſalientium in vitam eternam.⌊In viris iuda⌋prælati:⌊in habitatoribus hieruſalẽ⌋ſubiecti.Aliis vt repulſis vitiis & terrenis abſciſſis dñm prædicent: Aliis vt laudent/& contemplationi vacent. Alias præſto eſt⌊ignis⌋furoris &⌊ire:⌋mundana.ſ.tribulatio:& viri ſpũales qui cũ Helia (3.re. 18.c.) zelum dei ſup tepidos & pigros effundãt Inde⌊Loquimini & canite tuba i terra⌋.⌊Loquimini⌋ſuadendo:⌊tuba canite⌋ increpando:⌊clamate fortiter⌋non parcendo: ⌊& dicite⌊operando.⌊congregamini⌋obediendo. & ⌊ingrediamur⌋conſcientias explorando. ⌊Ciuitates munitas⌋erroribus euertendo ⌊leuate ſignum⌋crucis/euangelium extollendo: ⌊confortamini⌋improperia tollerãdo.⌊Nolite ſtare⌋vndiq; per ſolicitudinis officium diſcurrẽdo:qa⌊malum ego adduco ab aquilone & contritionem magnam:⌋ peccatores vtiq; cõterendo: & reprobos cõdemnando.

¶Hic notãdum φ ad conuerſionem⌊Iſrael & Iuda⌋græcoꝝ.ſ.& latinoꝝ mittendi ſunt (De pdicatoribus veritatis.) prædicatores veritatis:qui velut alii apoſtoli.i.miſſi:euãgelium prædicent:pœnitentiã ſuadeant:pœnas ẽt in incredulos nõ abſcondant.Et qa qdam lumen recipiẽt/& alii ceci fiunt/ceu fient/palpãtes tenebras in meridie.Ab aquilone/a parte.ſ.reproboꝝ : & reſpecialr ruſtica:malum in eccleſiam adducent:per qđ cõtrarius⌊in ſyon⌋peccatoribꝰ: (Exo. 12.) & contritus hypocritas & corde duplices: tremor iudicia inuadat.⌊Aſcendit leo de cubili ſuo & prædo gentium ſe leuauit : egreſſus eſt de loco ſuo/vt ponat terrã tuam in ſolitudinem:⌋ppter malitiam clericoꝝ & prælatorum eoꝝ terram corrumpentium ſorde ſua,Iſto iudicio permittitur ⌊leonem aſcen

dere. Principes ſeculares cõtra [terrã eccle-
ſiæ: qui (vt puto) humiliter ſe gerent: ſi non
ipſa plus debito in ſua neqtia ſupbiret. Li-
cet enim in ſupbiam ſeculo⁊ poſita eccl'ia:
vt oẽs pro Chriſto dño tam reges q̃ alii: q̃
ſi matri filii obedirẽt: tñ ex quo eius nõ hu-
militer flectit̃ ſupbia/ſed ſemp aſcendit: vi-
deat ne ob ſui culpam correctores inſurgãt
& odio eam habeant ſubuerſores. Certe in-
ter cæteros reges mundi ſolus princeps im-
perialis obtinet principatum & icci̇rco timẽ-
Alemãia dum eſt: ne [loco ſuo & cubili] .ſ. Alemania
prodeat [leo] ſcuus: & quaſi de [aquilone] ve-
niens: [deſolatã] reddat eccleſiam: & [abſq;
habitatore] .ſ. p̄latis & cultorib⁹ fidei: [de-
uaſtent ciuitates ei⁹] eccleſias incredibili con-
Allegorice. tritione. ℭ Allegorice. Diabolus [leo] eſt:
[hieruſalem] aĩa: hãc ſupbię [aſcẽſione] deua-
ſtat] quę cupiditatis malitiam non refrenat.
Sup hoc .ſ. malo vaſtationis/qua vitiũ terit̃
ꝯtus diruit̃/qđ eſt deſolatio. Accingite vos
cĩgulo caſtitatis/[cilicio] pœnitudinis: [plã-
gite] lachrymis ꝯtritionis: & [vlulate] in ſa-
tiſfactione operis pp inſtãtiam [diuini furo-
ris]. Nam [in die illa] .ſ. in fine ſecundi ſtatus
imo in die iſta: qa feſtina & velox nimis [pe-
ribit cor regis] .ſ. fortitudo & ſapiẽtia ſũmi
pontificis: & [cor pncipum] p̄lato⁊ [obſtu-
peſcent ſacerdotes] ad litterã .ſ. priores & ab-
bates/pphete/magiſtri/& doctores [ꝯſterna-
bunt]: & [dixi: heu/heu/heu dñe deus.] Vox
iſta doloris: in quã Hieremias prędicatores
Hie. 8. veritatis ad deum ĩtorquet/cognoſcẽtes ꝙ a
dño ſit iſta deſtructio vndiq; ĩſurgeñ. [ergo
Luce 19. ne decepiſti pplm tuũ?] Vides ne in q̃tam de-
mentiam & cecitatẽ cordis venit tam ppl's q̃
Pro pace tẽporali deci- piẽt i cauti ſacerdos: vt non cognoſcãt tp̃s viſitationis
ſuę. Ecce dñs mittet ad hierl'm anunciatores
pacis æternę/pp ſcandala ſeculi ſucceſſura/
in quo non eſt pax: & ipſi impii putantes pa-
cem tpalẽ pacem ppetuã: decipient incauti
& [ſic pueniet gladius vſq; ad aĩam:] quia tã
in re q̃ in corpore vexabuntur. Neceſſe eſt [vt
Eze. 9. gladius] regis Babylonis .ſ. imperii [vſq; ad
aĩam/] corpore trãſfixo pueniat: vt a p̄latis
Allegorice. a quibus pceſſit malitiã/veluti a ſanctuario
cedes afflictiõis emergat. Hęc ſm cõcordiã.
ℭ Allegorice. [Leo aſcẽdet] ordo p̄dicãtiũ
ad nullius pauẽtium occurſum [de cubili] ec-
cleſiæ & [leo] doctrinę [terrã in ſolitudinem
vertet] .i. terrena corda a ſua peruerſitate &
corruptione ꝯuertet. [Ciuitates/] ſenſus/co-
gitationes & actus [vaſtabit] oĩno carnales:
& [faciet abſq; habitatore] ſpũs beſtialis. Et
qa rõnabiliter viuẽt dudum mortui in pec-
catis [accingẽt ſe] ad currendam viam imma-
culatam obediẽdo [veſtiti cilio] aſpere ꝯuer-
ſando [plangẽt]: deſiderio [vlulabũt] de ęter-
no incẽdio. Sed [corda regis principum/ſa-
cerdotum pphetar⁊] .ſ. oium eccl'aſticorũ &
ordinũ [obſtupeſcẽt] ꝙ tal'r hoies ad priam
ꝯuertent/ipſiq; [paucbũt & peribũt] .i. defi-
cient/puer ſe viuẽdo & ſapiendo: & de [pace]
mũdi quæ pſpera pſuadet decepti verã pa-
cem ſequent: quę gladium verbi dei ad [aĩam
vſq;] pducit/ſepans a morte peccati & ſeculi:
ad regni vitam & ſpũs. Seqt. [Ventus vrens
in viis deſerti filię populi mei non ad venti-
landum & ad purgãdum]. [Deſertũ] eſt mũ-
dus/cuius [vię] prauę actiones: in qbus [via]
ſcilicet imitatio [filię popli mei] .ſ. eccleſiæ.
[Vẽtus] pſecutio: [vrens] .i. ꝯſumens: nõ [vẽ-
tilans nec purgãs:] imo cõfundẽs: omnes in-
uoluens: nullum diſcernẽs. [Spiritus plenus
ex his veniet mihi:] qa plene affligent. [Ven-
tus vrens] primo q̃ſi [leo] .ſcdo quaſi [vẽt⁹].
[Leo] pter audaciam & fidei ꝯſtãtiã. [Ven-
tus] pter leuitatẽ pauptatis & ſubtilitatem
religionis. [Vrẽns] pp ſciam p̄dicationis &
incẽdium charitatis: [in viis] .i. in cordibus
[deſerti] .ſ. humani generis/in quibus eſt via
[filię] .ſ. fideles: pro aĩabus enim commiſſis
ſibi. [Via] .i. ſtudium eſſe debet eccleſię in ſa-
lutem [populi mei] quos redemi in ſanguine
meo. [Non ad ventilandum] vt paleam a fru- Apo
mento/peccatorem a iuſto diſcutiant. [Nec ca. 5
ad purgãdum:] vt ſordes ad noueant: ſed ve- capi.
luti illud qđ Eſaias dicit. Pulli aſinorũ cõ-
mixtum migina comedẽt vt bonos & malos Eſai.
ſimul in ſagena doctrinę & vitę religioſę cõ- 30.
cludant. Ex quibus [ſpiritus plenus] .i. cotri-
tionis & laudis veniat & aſcendat ad deum.
Deus loqtur [iudicia ſua] cũ eis in priia emu-
landa. Item [Ecce quaſi nubes aſcẽdet & qua-
ſi tempeſtas currus ei⁹]. Mira doctor⁊ acta
narrant; cum nũc bos/nũc [vẽtus/] nunc [nu-

Hec dicit dnus viris iuda et habit

bes/] nunc[currus] & equites deſcribuntur.
[Cum leone paſtoꝝ:]cum[vrēti vēto] viꝝ:
cum[nube & tēpeſtate]doctoꝝ: cū curribus
&[eqs velociorib⁹ aqlis]virginū ſil' currūt.
Trię De his dr̄. Candidiores niue ad aquilonem.
Nitidiores lacte ad oriētem: rubicundiores
ebore ad occidētem: ſaphiro pulchriores ad
meridiem. [Leones ergo quoad fidē reſurre-
ctionis. [Ventus vrens]quoad patiētiā paſ-
ſionis: [nubes] quoad humilitatem vel hu-
manitatem incarnationis. [Currus & equi-
Eze. tes]quoad ſpē aſcēſionis. De his Eze. Ecce
vētus turbinis: p̄dicatores q deturbant oēs
reddētes turbatos, vt nō iā ſolicitudini mū
dane ſeruiāt/ſed in dei ſeruitute qeſcant. Vn̄
cturbati vel turbati veniūt ad pn̄iam de pec
catis. Ab aqlone. ſ. a mūdi malitia & tētatio
ne diaboli. Et nubes magna. ¶ Nota. q p̄di
catores ab aqlone icepervūt. i. a p̄latis eccle-
ſię: qa angeli prio appuerūt paſtorib⁹ cuſto
Lu.1. dictibus vigilias aqlonis & noctis. 2. p vētū
turbinis. i. turbatos & afflictos i mūdo ſub-
iectos q̄ſi i viis deſerti. 3. p nubes magroꝝ
& doctoꝝ ſecularium ſcripturaꝝ: & ēt ad lit-
terā diuinaꝝ q magna loqbant. Et forte ſu-
triæ perba nō in humilitate charitatis q̄ edificat
ad có ſed i ſcia q̄ iflat. 4. p ignē iuoluētē. i. p reli-
rin.8 gioſos q libertat ē ſpūs iuoluūt cū ſeruitute
1. ad actionis q̄ ad modicū vtilis eſt. Nā &. 4. lo-
Tio. co Helyas i curru igneo aſcēdit/ & eqs zonā
4. ſplēdidā i circuitu. i. paliū grāe ſeptiformis:
4.re. ad quam aquæ iordanis ppl'i xp̄iani diuiſi
2. ſunt ad prædicationem apłoꝝ: & adhuc in
p̄dicatoribus futuris deficient & ceſſabūt a
curſu ſeculi; vt libere archa cōtēplātis vitæ
Ioſ.3 tranſeat p diuiſiones illas. Lapides aūt Ior-
danis q electi ſūt & extracti p̄dicatores fue-
Alii rūt primi tp̄is. ſ. apl'i/& miſſi ad gentes. De
apli gentibus aūt ipſis eligēdi ſunt adhuc alii q̄ſi
diri- de galgalis. i. tota eccleſia: & mittēdi ad icre
gēdi dulos xp̄ianos: vt q̄ſi in iordane loco alioꝝ
ſunt. ſtatuēdi: vt quēadmodū apl'i i ſecūdi ſtatus
Ioſue pricipio: ſic & iſti in tertii exordio dirigant.
4.5. Ne & ipſi chriſtiani ſuæ ſint ſalutis imemo-
&.4. res: & ſpūs dn̄i p̄miſſiones in puluere verbi
regū. dn̄i loquentis in euangelio aliquatenus vi-
3.4. deat. Quia vero in trinitate dei ſpiritus dn̄i
vna eſt perſonarum/ expedit vt oīs mundus

hoc ſciat. q̄ ſicut operatus eſt pater in pri- Io.5
mo ſtatu: filius in ſecūdo: pro quo & dicitur Leu.
Pater meus vſq mō operat/& ego mō ope- 25.
tor. Ita ſpūs ſanct⁹ operabit p̄prietate my Gen̄
ſterii: ad implēdam oēm veritatem quæ ſcri 11.12
pta eſt etiā in lege/pſalmis/p̄phetis/ euange Exo.
lio/& ſanctis ſcripturis in tertio ſtatu q nūc 14.
incepit. Nec mouēdum nec ambigēdum: pro Exo.
pterea qa ex toto libertas nō datur populo 2.
chriſtiano/& qes a labore eccleſiæ: qa reue- Ioſue
ra donec naſcant noua veteribus vti neceſſe 3.4.
eſt. Verbi gratia: primus ſtatus deſignatus Nūe.
eſt ab exitu Habrae de caldea vſq ad tranſi 13.
tum filiorum iſrael maris rubri. Secundus a libro
Moyſe fugiente in Madian & Aaron vſq iudi-
ad trāſitum Iordanis. Tertius incepit ab ex cum.
ploratoribus miſſis in Canaam vſq ad tem Exo.
pus Iudicum. Vnde patet q anteq̄ ex toto 14.&
ſtatus deficeret p̄mus: alter alteri ſucceſſiſſe ſupra
videtur. Nam in primo manet perſequutio In li.
egyptioꝝ: in ſecūdo cananeorum: in tertio Ioſue
philiſtinoꝝ. Vides ne mō q primus ſtatus Iudi-
ſæculi natus eſt in diſperſione Iudeorū ſub cū.3.
Tyto. Secūdus cuius finem tenemus termi- &10.
nādus eſt ſub regibus multis contra populū &13.
chriſtianū auerſum & apoſtatatum a fide & 1 reg.
operę chriſti verſum vtiq in babylonē: ven 4.
turus ab ortu ſolis in exterminiū populorū Eze.
Tertius cui⁹ exordia a deo nūc obſcura ſūt 38.
vt parū ſplendeat de ſpūs libertate. Termi- 39.
nabit ſub p̄ſecutione gog: quem veniens ad apo.
iudicium dn̄s iudicabit. Ecce habes in egy- 20.c.
ptiis iudęos. In mari rubro imperium Ro. 3.re.
In cananeis falſos chriſtiāos & hęreticos. In 20.c.
philiſteis exercitum gog. Et ibi reges multi 4.re.
deſignati ſunt i ſyris. Et hic demones & dia 17.
bolus deſignati ſunt in aſſyriis & Senacher- 18.
rib. [Ecce/inquit/quaſi nubes]. ſcilicet præ- 4.re.
dicatores quoad doctrinam & cōuerſatio- 18.
nē religioſam: [aſcendet]pro cauotionē ſecu 1.re.
laribus clerici & Baal p̄ſbyteris reprobatis 7.
deſignatis i ſobna & prępoſito tēporalis do Dan̄
mus: ſicut illi deſignati ſunt in helyachim: 6.
quēadmodum Samuel pro Hely & filiis de Gen̄.
ſylo. Et Daniel p p̄ncipib⁹ & p̄poſitis eunu 41.
coꝝ Nabuch. Ioſeph pro egyptiis & magis 1.re.2
pharaōis. i. ſapiētib⁹. Dauid p ſaule. [Qua ſcdi
ſi tēpeſtas currus eius]pp impetum ſpiritus 2.5.c

primis dictum eſt: vt fleant peccata ſubdito
Iohel rum & abluant aqua doctrinæ illos inſtruē
2.c. do. Secūdis datum eſt abundantius gemere
ſuper cōtritionem eccleſiæ fluctuantis/ tam
nocte aduerſitatis eius q̃ die pacis. ⌊Nocte⌋
ne labore fatigata ſuccūbat. ⌊Die⌋ ne nō pul
ſata præſſura vitioꝝ quiete marceſcat. Sem
per enim flendi ſunt viris ſpūalibus & remo
tis a ſæculo: vt nō tentent ſupra id qđ poſ-
ſunt: vel non pulſatis alimenta vitiis mini-
ſtrentur. ⌊Interfectę ſunt filiæ populi mei⌋
ſcilicet eccleſiæ: cuius mater eſt hieruſalē vel
peccatis ſaucii/ vel in fidei opibus tabefacti.
⌊Quis dabit nos in ſolitudine diuerſorum
viatoꝝ?⌋ In hoc loco tacite ſub fletus noīe
⌊capita & oculi⌋ tam prælati q̃ religioſi prę
mēdi ſunt in ꝑſecutione a republica futura
inferēda: pro eo ꝙ tpalia deſerere nequeunt:
& iccirco affligent pro illis. Sed ſpūs dñi lo
Lu. 1 quitur & dicit. ⌊Quis dabit me in ſolitudi-
Act. ne⌋ &c̄. Solitudo, virgo eſt, gentilitas eſt: re-
13. ligio eſt: Ad primā declinauit Chriſtus: ad
Scdę ſecundam Apl̄s: ad tertiam ſpirituſſanctus.
ad co ⌊Viatores⌋ ſunt prædicatores futuri ⌊ad ſoli
rin. 3 tudinem⌋ vitam. ſ. ſpūalem diuertentes: in q-
Exo. bus ſpiritus dñi in quo eſt libertas: ac ſi ſup
14. aquis ambulabit cæteris ꝑuaricatoribus in
Io. 6 abyſſo peccatoꝝ & cupiditatum/ obiectis in
Al̄s. afflictionis & ſeruitutis obſcuritate ſæculi
abie- relinquēdis. ⌊Vnuſq́ſq; a ꝓximo ſuo ſe cuſto
ctis. diat⌋. Inter mūdanos ſemꝑ diſcordia: ſemꝑ
Luce fallacia. Inter ſpūales concordia & puritas
4. veritatis. ⌊habitatio tua in medio idoli.⌋ li-
Ad cet eccl̄ia clericoꝝ febrib⁹ auaritiæ ferueat:
phil. cetus tñ laycoꝝ non mediocriter dolis aſpi-
2. rat: & iccirco ſpūales viri & ſi īter eos habi-
Io. 8. tant: tñ de eoꝝ malitia nihil reportant. In-
Mat ter quos inquit, lucetis tanq̃ luminaria &c̄.
27. ⌊Ecce/ inquit/ cōflabo eos⌋ in præſſura tem-
Mar poraliū: ⌊ꝓbabo⌋ in afflictione corporaliū.
15. ⌊Sagitta vulnerans lingua eoꝝ⌋. ſ. blaſſe-
Mat miæ & detractionis: vt iudęi faciebāt ī chri
26. ſtum: & more Iudę pacis oſculum præferen-
Mar tes mortis inſidias poſuerunt. Sic & modo
14. cauendum eſt eccleſię & ſūmo chriſto ponti
Scdę fici: ne periculis ex falſis fratribus/ cardina-
ad co libus & ep̄is ac legatis expiret. Nota ⌊pro-
ri, xi, ximum/ fratrem/ deceptorem/ amicum/ ver-

ſipellem/ virum mēdacem⌋. ⌊Proximi⌋ ſunt
cardinales: ⌊fratres⌋ ep̄i: ⌊deceptores⌊ ſæcula
res: ⌋fraudolenti amici⌊ principes & reges: re
ligioſi/ abbates: ⌋mendaces notarii & docto
res. ⌊Super montes aſſumam fletum & lamē
tum: & ſuper ſpecioſa deſerti plantum⌋. ⌊Fle
tus⌋ in ꝑlatos: ⌊lamentum⌋ in ſubditos: ⌊plan
ctus⌋ in religioſos inceduntur. i. affliguntur.
alias inferuntur. Nam dum ſuperbit impius ꝑs. 9
prælatus incendit̄: pauꝑ ſubiectus: & inops
religioſus. ⌊Vir ꝑtranſiens⌋ eſt perfectus con
ſiderans prælatoꝝ ſuꝑbiam/ clericoꝝ auari
tiam: & religioſoꝝ deſidiam. ⌊Vox poſſiden
tis⌋ eſt exhortatio ſpūalium/ nihil habentiū
& oīa poſſidentium. In ⌊volucribus cœli⌋ re- Scdę
ligioſi: in ⌊pecoribus⌋ layci: ⌊hieruſalem⌋ cle- ad co
rici: ⌊ciuitates iuda⌋ eccleſiæ. Inde. ⌊A volu- ri. 6.
cribus cœli vſq; ad pecora trāſmigrauerunt
& receſſerunt⌋. Layci diſcedūt a fide: religio
ſi tranſmigrāt de religione ad ſęculum: de cō
templatione ad actionē quaſi de ſyon in ba
bylonem. ⌊Dabo hieruſalē ī aceruos arene⌋
. i. clericos ſteriles in lr̄a: opulentos in pœni
tentia: ⌊& cubilia draconum.⌋ In ⌊cubili⌋ lu-
xuria: in ⌊dracone⌋ gula notatur. Vel certe ⌊in al̄. pe
aceruos arene & cubilia draconum⌋ clerici & cunia
ꝑlati dant̄: cū vel ad vitā ſęcularium defluūt vl̄ pe
vel terrenis ꝑncipib⁹ fauēt. ⌊Ciuitates in de na.
ſolationē⌋. ſ. eccl̄ias exhibet depꝑdandas: ⌊ha
bitatio⌋ eſt qlibet fidelis. Layci ⌊dereliquūt⌋
fidē ꝯiugii: clerici nō ⌊audiunt⌋ vocem verbi:
religioſi currunt ⌊poſt baalim⌋ prauitate ſui
ſcilicet cordis. ⌊Ecce ego cibabo eos abſcin-
thio: & potabo aq̃ fellis⌋. ſ. turbide cupidita
tis: ⌊& diſꝑgā in gētib⁹⌋ ad lr̄am vel vitiis:
⌊& mittā gladiū⌋ ꝯſumatiōis vel ꝑdicatiōis.
⌊Cōtēplamini⌋ ꝯſiderādo vel ꝑueniēdo: &
⌊vocate⌋ ꝑdicādo & opādo: ⌊lamtatrices⌋. i.
corde ꝯtritos: ⌊vt veniāt⌋ exēpla ꝑbendo: ⌊&
ad eas q̃ ſapiētes ſūt⌋ vera docēdo & ꝯſulēdo
⌊mittite⌋ ſuadēdo: ⌊properēt⌋ oīa reliquēdo:
⌊feſtinēt⌋ ſpūalē vitā īgrediēdo: ⌊& aſſumāt
lamētū⌋ ꝯpatiēdo. ⌊Deducāt ocl̄i nr̄i lachry
mas⌋ cū fletib⁹ flēdo: ⌊& palpebre nr̄ę deflu
ant aqs ꝯpūctiōis afficiēdo.⌋ Vox lamētatio Ad
nis audita eſt de ſyon. i. eccl̄ia: ⌊lamētatiōis rom.
vox⌋ eſt ſiue tribulationis/ pœnitentiam ſua 12.
dētis. ⌊Quō vaſtati ſumus⌋ tpalia amittēdo

vel vitia dimittendo:[& ꝯfuſi vehementer.] vel nequiter agendo:vel de nequitiis erube/ ſcendo.quod dicit[cōfuſi ſumus]ad filios ba
A re/ bylonis.ſ.reipublicę ſpectat a qua affligetur
pu/ eccleſia[vehemēter:qa dereliqmus terram].
blica ſcilicet fidem eccleſię/vel terrena reſpiciēdo.
affli/ [Deiecta ſunt tabernacula noſtra]ad litte/
getur ram.i.eccleſiæ & plebes vel carnal'r viuēdo:
eccle/ ideſt ceſſando carnaliter viuere in corpora/
ſia. libus.[Audite]obediēdo[mulieres] extermi nati magiſtri & prælati:vel potius aię ſpūa les:[verbum dñi/aures]ſubiecti ſunt:[ſermo oris eius]euangelium chriſti: [& docete fi/ lias veſtras]aias ſubiectas:[lamētum]cōtri/ tionis.[& ꝓximā ſuam vnaqueqꝫ planctū]. ſcilicet religioſas: [qa aſcendit mors]ꝓcti[p feneſtras noſtras].ſ.per clericos[ingreſſa eſt domos veſtras]aptis ianuis p prælatos: no mine[mortis]in hoc loco deſignanť hæreti/ ci & patareni:quoꝝ doctrina nō ſolum [fe/ neſtrę]religioſoꝝ/ſed ēt[domus]eccleſię cle ricoꝝ infecte ſunt.Nota ordinem.primo [la mētū]de vaſtatione ecclīę a Ro. republica.
Apo ſcđo de aſcēſiōe[mortis]de puteo erroris &
ca.9. abyſſi.i.patarenis.tertio a ſaracenis & genti
capi. b⁹ īfidelib⁹ de mari ſurgētib⁹[ad diſpdēdū
Apo puulos de foris/& iuuenes de plateis]. Pri/
ca.13 ma tribulatio erit ad ſpoliandū tpalia:ſcđa
capi. ad decipiēdum ſpūalia.tertia ad puniēdum corporalia.Sub qua triplici tribulatiōe pu
Gen. to duos ordines futuros in ꝓximo alium in
22. pueris quaſi ſeruis.Habrae ad prędicādum
De euāgelium deſtinādos:alium iuuenibus qua
ordi/ ſi iuniores & poſteriores illis:ac ſi Ioſeph &
nib⁹ Beniamin frater illius minimus & quaſi co/
duo/ uterinus in eccleſia Rachele ſub Iacob ſum/
bus mo pontifice in egyptum famis tpe audiendi
Gen .ſ.verbi dei/deſcendente ad francos:vel po/
30. tius in mūdum vniuerſum ignorantię tene/
35. bris īuolutum:ſedētem in tenebris cupidita
43 c. tis & vmbra mortis carnalis vtiqꝫ volupta/
Luc. tis:vrgente myſterio deſignatis: occidendos
1. fore a beſtia hæreticorum aſcendente de ter
Ap. ra/habente duo cornua ſimilia agni: pſeudo
13.c. duos.ſ.& pſeudo ꝓphetas: & ab alia beſtia aſcēdente de mari:populo.ſ.infideli: quę ob multitudinem quaſi harena maris: decē cor/ nua principum/& ſeptem capita poteſtatum

vel exercituum dicitur habitura . Inde Eſa. Eſa.
Deſolabit dñs linguam maris egypti.i.cum xi.
Romanum impium deſolationi approxima uerit:eleuabit dñs manum ſuę potētiæ furo ris in ſpū ſup flumen aſſyrioꝝ . ſ. infidelium gētium inundātium terrā hæmanudis.ſ.ec/ cleſiam vniuerſam venientium ad collū vſqꝫ impium Romanū pplm abſorbendum: & p cutiet illum in ſeptē riuos.i.diuidet in mul/ tos exercitus.Ita vt p eum tranſeant calcia/ ti:qa ēt ipſi ꝓdicatores futuri expienť tribu lationem ab illis:vt ſui anguſtias nulli eua/ dant/fugientes in heremum cōuertendoꝝ.ſ. iudęoꝝ & gētium aliaꝝ:[cadet morticinum hoīs quaſi ſtercus ſup faciem regiōis: & qua ſi fœnū poſt terga metētis/& non eſt q colli gat].In[morticino]corporalia:in[fœno] tē poralia in oīb⁹ punienť.[Stercus]ad vtilita tem pertinet[in facie regionis].ſ.ī oculis po puli[metēs].i.infidelis tyrānus: & collector chriſtianus non fuerit.Vel certe[cadet mor/ ticinum]pœnitentis hoīs[quaſi ſtercus] vi/ lem ſe reputando[in facie regionis] .ſ. noti/ tia ſpūali viuēdo:[& quaſi fœnum]tpalia & carnalia deſerēdo:[poſt terga]ſequēdo[me/ tentis].ſ.prędicātis & ſuadētis de dei regno & pręcidētis a mūdo falce verbi: [& nō eſt q colligat]retinēdo.Nota[in meſſore] primus ordo futurus:In collectore ſcđs: qui & ſi nō colligat eorum meſſem indiſcrete recipiendo fructus eoꝝ & ꝯuerſos a ſæculo:tñ ipe colli get vindemiam.Videtur tertio ꝙ vnus cleri cus[metat:]reliquus [colligat] indifferenter botros terrę.Vel certe quod dicit:[& non eſt qui colligat]ad illud referendum eſt quod di citur.Iacebunt corpora eoꝝ per triduum in platea ciuitatis magnę:ſiue ad lřam illud fi/ at in anguſtia tpis:ſiue alter fiat:patet.Nam corpa duoꝝ teſtium.ſ.ſubiecti q forte nō re Ap.
putabunť:vel iacebūt quieſcendo in plateis xi.c.
ſcilicet fidelibus laycis/magnę ciuitatis eccle ſię in mundo diſperſe.Et qđ ſeqtur:nō ſinēt eos poni in monumentis.i.ex toto a ſæculo ꝓdicatione vel viſitatione qeſcere : [per tri/ duum].ſ.tpe aduerſitatis:donec ſpūs vitę ſci licet pacis & qetis detur : vt ex toto mundo mortui deo viuētes aſcēdant in nubem per/ fectionis.ſ.vitę pariter & doctrinę. Triduū

enim eſt

Ap. enim eſt prima afflictio reipublicæ/quaſi os
16. pſeudo pphetę.Spũs tres immundi in mo
dum ranaꝝ.Tria in rana nota:ſaltat/natat
clamat.Saltat cum republica ad tpales di
gnitates.Natat cum infidelibus ad ſubſtan
tias corporales.Clamat cum pſeudo pphe
tis ad puertendos fideles quaſi ſpũales.De
his tribus[nõ glorieť diues in diuitiis; non
fortis in fortitudine:nõ glorieť ſapiẽs in ſa
pientia].Singulus ſingulis.[Diuitiæ]impe
Prię rio:[fortitudo]in ſaraceno.Sapientia ſęculi
ad co quæ & ſtultitia in patareno.Quartus glo
rin.3 riari debet ppl̃s fidelis in deo q facit i eo[mi
ſericordiam].Propter pmum[iudicium: pp
ſcdm[iuſtitia]:pp tertium[afflictoꝝ miſeri
cordia.]Hęc eni placet mihi:[miſericordia]
qua culpabilẽ colligat:[iudicium]quo rebel
lem puniat:[iuſtitia]qua neminem fidelium
Pſal. offendat.Inde.Iuſte/ecce iuſtitia:iudicate/ ec
57. ce iudicium:filii hominũ/ecce miſericordia.
[Ecce dies veniũt dicit dominus:& viſitabo
ſuper oẽm incircũciſum].ſ.corde.Laycus[p
putium circuncidit]a concupiſcentia carna
li:clericus a[ſapia]aiali:religioſus a ſubſtan
tia tpali[Viſitate ſup egyptum]ſup egyptũ
laycoꝝ:[ſup iudam]clericoꝝ:[ſuper edom]
monachoꝝ:[ſup amon & moab]tẽplariorũ
& hoſpitalariorum:[ſup attonſos]yconias
alioꝝ regulariũ hereditãtes in deſerto pnię.

Capitulum decimum.

Domus iſrael]gręci ſunt incircunci
3.re. ſi ab erroribus arianis & ſabelia
12.c. nis:qui velut duo vituli aurei qui
poſiti ſunt in dan & bethel.ſ.in ſæcularibus
græcorum clericis & hæremitis eorũ.Quia
quarto tempore eccleſiæ floruerũt:quemad
modum in ſynagoga ſub Helya & Heliſeo
4.re. ac filiis prophetarum:[lignum de ſaltu præ
2.&. cidit]doctrinam.ſ.a iudęis dolauit exponen
6. do.[In aſcia]Origenis & aliorum:[argẽto]
eloquentię:[auro]ſapientiæ decorauit ido
lum:[clauis & malleis compegit]'.[Clauis]
.ſ.prę latorum eorum:&[malleis]aliorumq;
doctoꝝ:vel ẽt principum ſæcularium defen
dit errorem.Per totum iſtud capl̃m auerſio
nes gręcoꝝ icrepat ſub noĩe iſrael:vt q legat
intelligat.[Audite/inqt/]dñs qđ locutus eſt
reuerſionis.[Iuxta vias gentium nolite di
ſcere]retinendo carnales vxores.[Vię gen
tium]doctrinę carnales ſunt/quæ ſpm veri
tatis exturbant:vt nõ ſapiat homo quæ dei
ſunt/ſed quæ carnis:[Signa cœli]ſunt aru
ſpicia/auguria/& hmõi ad lr̃am.¶ Spiritua Priæ
liter:falſę doctrinę ſunt ppoſitioneſq; falla ad co
ces.Pñt phi mũdi p[ſigna]intelligi quorum rin.3
doctrina vana eſt/& equiſilis veritati.[Ar 3.
gentum]eloquẽtia tharſis ſęculi[iuolutum]
ſcilicet clauſum:[& aurꝝ de ophir]ſapia de 3.re.
terrenis.Quđ dicit[iuolutũ]ad eos referẽdũ 9,10.
eſt/qui ita iuoluũt ſua mẽdacia/vt non pate
ant veritati vel itellectui.Inde:nec intelliges
quid loquatur.Iſti ſunt falſi prophetę & hy Su
pocritę q ſanctitatẽ p̃tendũt exterius: intus pra 5
ꝯo negãt.Iſti ſunt ab extra fons aureus: in
tus luteus.Tales nõ ſunt[dei veri ſed falſi]
licet veſtianť[iacintho]ſcitatis:[purpura]di
gnitatis vel paſſionis vt patareni.[Opus ar
tificium]dicta magiſtroꝝ.Iſta non ſunt fa
bricata manu artificis.i.chriſti: veriq; do
ctoris:de quo ſequitur.[Dñs deus verus ipe
eſt deus viuẽs & rex ſempiternus].Inde.Ego Ioã.
ſum via veritas & vita:via ęterna ad regnũ: 14.
veritas ad præmium:vita ad vſum.Hypo
critę[dii de terra viuentium peribunt:]&[de
his].ſ.electis[quæ ſunt ſub cœlo]ſubditi ec
cleſiæ.[Terra fortis]apoſtoli:[oreb]mar
tyres:[cœli]doctores:[aqua]ſpũales.ſ.virgi
nes in cœlo cõtemplationis.[Nebulę]cõuẽ
tuales & clericos:[ab extremus terrę].ſ.lay
cis eccleſiæ:[fulgura]miracula facientes:[in
pluuia]doctrinę vel pſ̃ſurę.[Venti].ſ.ſpũa
les itellectus:[de theſauris]lr̃ę prodeuntes.
Ab iſta ſcia alieni ſunt[ſtulti & cõfuſus ois
artifex]phis[inſculptili].i.cõmento vel pra
uo operę:qa[falſo cõflauit]expoſuit vel do
cuit.[& nõ eſt ſpũs in eis].ſ.vitalis doctrinę.
[Non eſt his ſimilis pars Iacob:]qa illa falſa
erudiunt iſta vera.Inde.Qui biberit ex hac
aqua.ſ.ſapia ſæculi/ſitiet iteꝝ:ecce inanitas Ioã.
& vacuitas:aqua quã ego dedero &c̃.ecce p 4.
petuitas & refectio.[Cõgrega de terra cõfu
ſionem tuã:]quæ habitas in obſidione:[de
terra cõgrega cõfuſionẽ].i.diſperſos:vel vi
tia quę confundunt.i.in babylonem ducunt:
[congrega].i.reuoca p fidei exhortationem:
[de terra].i.de terrenis & ſapientia ſæculari:

[quæ habitas in obſidione]. i.expoſita obſi
Luc. dioni gentium non paucarum. Inde: inimici
19. tui circundabunt te vallo. [Veh mihi ſuper
cõtritione mea peſſima plaga mea:]licet ec-
cleſię populus chriſtianus qui ſunt congre-
gatio chriſti p fidei incarnationem affligen
di ſunt: tñ de ipſo Chriſto intelligitur.[Veh
mihi].ſ.doloris & paſſionis:[ſuper cõtritio
ne mea:]populi.ſ.redemptiõis:[peſſima pla
Mat ga mea].ſ.mortis:[peſſima]ad peſſimos redi
26. mendos: vel peſſima quoad iudeos deſtruen-
27. dos.[Plane hæc infirmitas mea eſt] quoad
Mar carnem:[& portabo illam]quoad patientiã/
15. vel ad infirmos roborandos.[Tabernacu-
Luc. lum meum vaſtatum eſt]per mortem: eccle-
23. ſia per peccatum. Vel certe [tabernaculum]
Ioã. ſynagoga.[Omnes funiculi mei dirupti ſũt]
18 19 .ſ.fideles: & forte [tabernaculum] corporis
[vaſtatur]per luxuriam:[funiculi rumpun-
tur]per diſcordiam:[funiculi] virtutes ſunt
Spi- ſenſus opera. ¶ Spiritualiter [funiculi] do-
ritua ctores.[Non eſt qui extendat per concordiã
liter. tentorium meum:& erigat pelles meas]: id ẽ
laycos reducat ad pœnitentiam: in cilicio tẽ
torio deſignato: nec[pelles meas erigat]ſcili-
cet clericos & religioſos informet. Et primi
ſunt[pelles]rubricate per ſacrificia: ſecundi
iacinthinę per deſidiam: qa[ſtulte egerũt pa
ſtores]. Vides q culpa prælatorũ diſſipanẽ
tentoria eccleſiarum:&[pelles]ꝓuentuum: ec
cleſiæ quoad cultum diuinũ:[pelles] quoad
terrenũ ſtipẽdium.[Grex eorũ diſperſus eſt]
ſcilicet triplex: laycorũ/clericorũ/& regulariũ
Zach Inde. O paſtor & idolum derelinquens græ
xi. gem.i.triplex ydolum adorantes.[Paſtor]
imo mercenarius dereliquit gregem: negli-
gendo/& fugit relinquẽdo:& non eſt ei cura
de ouibus/tribulando. Hi ſunt Salomon in
Ioã. curuans ſe ydolatriæ: vt ſuperbiat cum mo-
x. loch: vt affluat cum chamos: vt ſordeat cum
3.re. aſtaroth. Moabite ſunt principes ſęculares:
11.c. Amonite ſunt diuites negociatores: Sydo-
nii ſunt fornicatores & fidei corruptores.
Primus dicitur paternus: ſecundus factor:
tertius venator. Honore ælationis: errore
eris: furore diſſolutionis. De his tribus dici
Hie. tur Tolle lumbare & abſconde in flumine
13.c. magno eufrate.[Lumbare]ſunt prælati qui
ſuas & ſubditorum debent refrenare libidi-
nes. Sed vita putreſcentes[abſconduntur].ſ.
inuoluuntur inter ſæculares: ita vt nulla ſit
differẽtia populi & paſtoris. Nota tria.[Flu
uius magnus eufrates].[Magnus quoad ſu-
perbiam dignitatis.[Fluuius] quoad luxu-
riam carnis.[Eufrates] quoad opulentiam
ſtipendii temporalis.[Vox auditionis ec-
ce venit].Nota tria. In[terra aquilonis]lu-
xurioſi. In[commotione magna]ſuperbi. In Pſal.
[voce auditionis]auari. Primi ſunt babylo- 136
nii: ſecundi herodiani: tertii ſymoniaci. De
primis: Super flumina babylonis illic ſedi-
mus & fleuimus. Spirituales viri flent de vi
ta luxurioſa ſæculi & carnis:& ſedent quie-
ſcendo ab eis. De ſecundis. Herodes rex tur- Mat
batus eſt:& omnis hieroſolyma cum illo: ne 2.
regnum & ciuitates amitterent. De tertiis:
ſcilicet ſymoniacis & auaris: dicit q gratiã Act
volebant emere ſpũs.ſ.a Petro. Ecce quales 8.
[paſtores]recedentes ab oriente fidei habe- Gẽ
mus qui edificant turrim ſuperbiæ babel lu xi.
xuriæ de lateribus auaritiæ. In campo mun
di ſenat iniqui peccatoris/quaſi fetoris den- Affli
tium/fetor peccatum: dñs iniquus lacerans ctio
& mordens ꝓximum. Vtentes pro cemento & de-
charitatis/bitumine cognationis:& pro la- præ-
pidibus virtutis/lateribus/opibus: coctis ſci datio
licet & cõflatis.[Vox auditionis ecce venit ecclię
de terra aquilonis].ſ.a reprobis & Alemãis rom.
afflictio & cõmotio magna gentium perfi- nę.
darum:[vt ponat ciuitates]eccleſias:[iuda] Ioã.
Romanę ſedis:[in ſolitudinem].ſ.faciat deprę 8.
datas:[& habitacula draconum].i.malitio- Apo
ſorum. Quare? propter tria. Quia nõ audie ca.3
runt verbum dñi. Quia tepidi. Quia quæ- cap.
runt ſua & nõ quæ dei ſunt. Vel certe [ciui- Ad
tates iuda]ſunt mẽtes deum cõfitentium ore phi-
ſed factis negãtium:& iccirco reddit[ſolita- lip.2
rias]a virtutibus & ponit manſiunculas vi- Ad
tiorũ. Sed ſeptem capita dicitur habere dra- Ti-
co dyabolus: de qbus dicit. Contriuiſti ca- tõ.1.
pita draconum in aquis.ſ.principum in ba- Apo
ptizatis. Primum in apoſtolis: ſecundum in ca.13
martyribus: tertium in doctoribus: quartũ Pſal.
in virginibus: quintum in clericis & conuen- 73.
tualibus: ſextum in cruce ſignatis & fidelib9 Mat
ſeptimum in duobus futuris teſtibus. Pri- 2.

mum

mum caput diaboli fuit Herodes: ꝑ quē qa
Mat non potuit Chriſtum innocentes pueros de
2. uorauit. ſecundum Nero: tertium Conſtan-
tinus: quartum Coſdroe rex perſarum. quin
tum Henricus primus princeps Alemanoꝝ:
ſextum Saladinus: ſeptimum antichriſtus
rex patarenorum. Nota ſingulus accipitur
cum ſuis ſucceſſoribus. Vide caſum. Primo
die lux & tenebre: apoſtoli & iudęi. Secun-
Ge. 1 do firmamentum in aquis: martyres in ydo-
latris & philoſophis. Tertio terra germi-
nās. Doctores remotis aqs hęreticis. Quar
to luminaria virgines cōtra mahumetas: vt
lucerent ſup terram. Quinto piſces &c̄. con-
tra luxurioſos: dantes eis exemplum virgi-
nitatis. Sexto homo cōtra beſtias. ſ. fideles
Apo contra ſaracenos. Septimo prædicatores
ca. 10 veritatis contra falſos chriſtianos: qa ſub ſe
ptimo angelo cōſumabiť myſteriū dei: & ꝑ-
ficientur coelum & terra & oīs ornatus eoꝝ
In ſcdo ſtatu cuius extrema tenemus. [Cor-
ripe me dn̄e in iudicio]correctionis: [ſed nō
ps 6. in furore]dānationis. Quia vero neceſſe eſt
& futurum vt corripiatur eccleſia generalis
generaliter a filiis huius mūdi: vt ſm ꝙ ip-
ſa pugnat generaliter ſic & babylon contra
eam reprobos dico contra electos & electos
Gen. cōtra illos: queadmodū Iſmael cōtra oēs &
16. manus oium cōtra eum. Precať eccleſia cum
He- heſter vt [effundat deus]Aſſuerus ſup Amā:
ſter. iniquos[indignationem ſuam ſuper gentes]
7. c. incredulas[& prouincias]iniquorum. [Co-
mederunt Iacob:]ſemen vtiqꝫ chriſtianorū
in tpalibus[deuorauerunt:]in corporalibus
[conſumpſerunt]in ſpūalibus[& decus eius
diſſipauerunt:]in ordinibus: immo comede
rūt aplos: vorauerūt martyres: cōſumpſerūt
doctores: diſſipauerūt ꝟgines. Capl̄m ix

V Iri iuda]religioſi clerici[thinitato-
res hieruſalem]layci: [verba pacti]
laycorum. ſ. fidei: clericorū ordinis
eccleſiaſtici: religioſorū regularis voti. Re-
ligioſi empti ſunt[de terra: layci de egypto]
clerici[de fornace ferrea]. [Terra]ſæcularis
conuerſationis: [egypto]perfidię & erroris:
[fornace ferrea]: quia homines ſæculares du
ras afflictiones ſpiritualibus irrogant. Item
[terra egypti]dicitur infernus/ quaſi [terra]
tenebroſa: [ferea]quia crudelis[fornax]quia
inextinguibilis. [Crudelis]quoad corpora:
[inextinguibilis]quoad corda. Ibi erunt cor
pora q̄ſi [ferri]mīa aiæ/quaſi ignis natura:
alimēta/q̄ſi mala cōmiſſa. [flatus]diuīa ſcia.
Iñ. Spūs dei q̄ſi torrēs ſulphuris. Sulphur Eſai.
quoad inqnamēta corporis: torrens quoad 30.
neqtiam cordis ꝑ voto ſuadēdo fidei/ ordi-
nis & voti dādi. Promittiť[terra fluēs lactis
& mellis]. Pria eſt[terra]ignis & ferri. ſcda
[lactis & mellis]. [ignis]vrit: [lac]refrigerat:
[ferꝝ]pręmit: [mel:]dulcorat. Et prima eſt
[terra]tenebraꝝ. ſcda luminū. Sed qd: Ma- Io. 3.
gis diligunt hoīes tenebras q̄ lucem: magis
mundū q̄ coelū: magis infernum q̄ regnum:
[Inuēta eſt cōiuratio in viris iuda & in habi
tatoribus hielm:]qa ſiľ declinauerunt layci
& clerici ſpūales & ſeclares: qa ſicut ppľs ſic
& ſacerdos. [Reuerſi ſunt ad iniquitates pa- Oſeę
trum ſuoꝝ priores]carnaliter viuētes: [abie 4.
rūt ad deos alienos]auaritiæ ſtudētes. [Irri
tum fecerunt pactum]ſupbę deum contēnen
tes: [ꝓpterea inducam ſuper eos mala: de qꝰ
bus exire non poterunt]. [Malum]a mundo
[malum]a carne: [malum]a demone. A [mū-
do]ab inimico: a carne: a ꝓximo: a demone:
diabolo. Prima eſt malitia a republica tol-
lente ſubſtantias rerum. Secunda a gēte per-
fida mutilante corporum membra. Tertia
a falſa ſynagoga inficiēte ſacramēta ſpūaliū
In rebus ergo & corporibus & in ſpiritibus
vexabuntur. Vnde ergo exibunt? Via regni
clauditur/patet infernus. Mundus ſpinis im
pletur: ꝓximus dolis aſpirat. Hoſtis laqos
ponit: [Libantes]. ſ. ſacerdotes carnales: de
quoꝝ prauce cōfidūt: ſed[nō exaudiunť:]qa
oīs hypocrita eſt & neq̄. Oīs quoad alios:
quia cōis. i. falſus amicus: hypocrita quoad Eſai.
ſe: neq̄ quoad deum: [tp̄s afflictionis]tpa- 9.
lis inſtantis vel ęterni ſuplicii. [Scd̄m nume
rum ciuitatum tuaꝝ erāt dii tui iuda/ & are
cōfuſiōis ad libandum baalim]. [Iuda]Ro.
eccleſia eſt i gn̄e: [ciuitates]eccleſiæ pōtifica
les in ſpēlare]monaſteria. [Dii]ſunt prelati
in ſingulis vrbibꝰ cōſtituti. Iſti oēs[libāt ba
alim:]qa nō ꝑ coeleſtibꝰ ꝑmiis ſed ꝑ lucris
tpalibus ſacrificia laudū offerūt. [Tu ergo
noli orare ꝑ ipſis]ꝑdicatoribus veritatis &

ſpiritualibus viris occurrētibus in vitę per-
fectum:[nō ſacerdotibus baal] ſed ſacerdo-
tibus chriſti laus iterdicit: vt nō ſicut clerici
ſæculares tpalia quærāt:nec de fermēto lau
dem offerāt:ſed ſine macula ſint añ thronū
Apo dei.[Quid eſt ꝙ dilectus meus Iordo ſacer-
cali. dotalis quoad ordinis fidem : [fecit ſcelera
14.c. multa:] quoad vitæ prauitatem : [in domo
mea].ſ.eccleſia populi chriſtiani . [Carnes
ſanctę] vel diuina myſteria ſunt vel homines
ſcificati deo:q[gloriātes i malitia] nō emun
dent.[Gloriātes] ſupbiētes ſunt / iactātes ſe
de ordine/malignātes in opę. [Oliuā vberē
pulchram/fructiferā/ſpecioſam vocauit dñs
nomen tuū.] In cāpis excultis fide.ſ.hoībus
eccleſia gñalis eſt poſita : quæ velut [oliua]
viret:floret & fructificat. Viret in fide / flo-
ret in ſpe:fructificat in charitate.h prima in
virgine occurruit:colūbæ in ſpecie dei i mū-
Gen. di diluuio de archa dei patris emiſſe: de qua
8. ramum in ore.i.carnem in xp̄o reportauit &
vniuit in deo:Hæc fuit in reſurrectione vel
in aplis:[pulchra] in paſſione / in mentibus:
fructifera in incarnatione/in doctorib⁹: ſpe
cioſa in aſcēſione/in virginibus: cuius nomē
Pſal. [oliua].i.eccleſia:pro qua dr̄ . Tu exurgens
101. miſereberis ſyon : qa venit tēpus miſerendi
eius.Sed [ad vocē loqlę grādis exarſit ignis
in ea:& combuſta ſunt fructeta eius] . Nota
ꝙ in quo loco [vox loquelę] effecta ē : qa.v.
tpe eccleſiæ in quo ſedes eſt poſita & erecta:
ſcilicet ecclia clericoꝝ noie gñalis [oliuæ.]
[Nomen eius] exuri vigentes gloriæ ſupbiæ
ſuæ.Et ideo dñs eā q̄ſi de cœlo i terrā pii-
ciet:vt diſcat nō alta ſape ſed humilib⁹ ꝯſen-
Ad tire.[Veh/ingt/terrę.ſ.Romanę eccleſię quę
Ro- in circuitu ſuo hēt ab oriēte Alexādrinā:ab
mar. occidēte Antiochenā:ab aqlone hieroſoly-
12. mitanam : a meridie cōſtātinopolitanā / q̄ſi
Eſai. dña gētium,vltra.ſ.flumina ethyopiæ.ſ.in-
18. fideliū/cymbalo aquaꝝ,cymbalū fama alaꝝ
patriarchaliū eccleſiaꝝ etiā in gētib⁹ pfidis
extēſaꝝ.Hæc mittit in mare legatos/cardi-
nales & alios in mūdo vniuerſo:in vaſis pa-
piri.ſ.in lr̄is aplicis:ſup aquas xp̄iani popu
li & prelatis eoꝝ.Veꝝ qa veh ſibi dr̄ ſuę de-
iectionis,qa nō cognouit & humiliari deſi-
puit.al.diſplicuit.Attēde ꝙ [ad vocē loqlę]

ſcilicet euāgeliſtę [grādis ignis].ſ.furor īma
nis impii [exardeſcat in ea & cōbuſta ſunt: i-
mo fructeta eius].ſ.pctōres affligēdi ſunt/&
forſitan extirpādi. Inde Hiere. Vt euellas & Hie-
deſtruas:euellas a ſolio : deſtruas a bñficio: re.1.
[diſperdas] a regno, [diſſipes] in inferno . A
ſolio dignitatis:a bñficio p̄bendaꝝ:a regno Apo
gaudii:in inferno tormēti.Quantū/ inquit/ ca.18
glorificauit ſe & in delitiis fuit: tantū date ei Prię
tormētum & luctū . Inde : qui ſtat videat ne ad co
cadat . Humilis Chriſtus / humile aīal inſe- ri.10
dit:nō ſupbientem equū deſignātem diabo- Mat
lum,ſed aſinum hoiem de terra formatū. Si th.21
diceret qa mitis eſt corpe & humilis corde. Mar
Audi aſcēſum huius [oliuæ] in ſynagogam: ci.xi.
Primo loco eduxit dñs Habraā de caldea. Io.1
Scdo ſemē eius exaltauit in egypto. Tertio Gen.
in philiſtiim.Quarto i aſſyriis . Audi caſū. xi.12
Captiuat ab aſſyriis:p̄dat a babylōiis.Præ Gen
mit iteꝝ ab aſſyriis:deprimit a græcis . Sic 49.
populus Zorobabel egredit de babylōe:ex- Ex.1.
altat in ſynagoga. Eleuat in gētiū pplo qui 2.re.
& Romano:& erigit i cōſtātinopolitanis & 8.
Frācis.Audi caſum. Affligit a pſis : ſpoliat 4.re.
ab Alemanis:lacerat a ſaracenis, ipugnatur 10.&
ab hereticis & falſis chriſtianis . Nūc quoqꝫ 13.
ſm tertiū itellectū . Egredient aliq de pplo libro
chriſtiano in babylonem couerſo.ſ.pcutien- mac.
do a mediis & pſis.i.gētibus ignotis:pfectu 2.pa
ri ad gētes incredulas & iudeos:& terreſtriū ra.vl
iudęorum:cœleſtium chriſtianoꝝ: inferna- timo
lium paganorum:genua ad fidem dei incli- Pri-
nent in trib⁹ mūdi ſtatibus ſignatoꝝ . Ecce mi e
de [oliua] exaltata & eiecta:quā plantauit in dre.1
gētibus:explātauit a gētibus . Primo nota, A co
[ſtudia] carnalium xp̄ianoꝝ & ſæculariū ſa droe:
cerdotum.i.patefacta p̄dicatorib⁹ veritatis a Fe-
quaſi cōſumatis doctrina ſuę prędicationis, deri-
[Agnus] Xp̄s humilis : [manſuetus] in illis: co vt
[portabit ad victimam] paſſionis: [neſciens eccle-
cōſilia] iniqtatis & afflictionis coꝝ. [Mitta ſia
mus lignum in panem eius].i.crucem in car- orię-
nem:blaſphemiam in doctrinam:detractio- ta . &
nem in vitā:ſcādalum in religionē. [Et era- cōſtā
damus eum de terra viuētium] p mortis im tino-
perium:p ſubtilem arrationē:a ſana doctri pol.
na ſuauiter viuētib⁹.i.carnalr̄: ad heremum Ad
religionis & gētiū expellamus . Nota,agnus phi a
innocenter.

Mat innocenter viuendo,[mansuetus]cōtumelias
27. ſuſtinendo:[portatus]inuite imo neceſſita-
Mar te:[paſſus]iniuſte.Q đ autem dicit [mittā-
15. mus lignū]&c̄.pericula falſorꝫ ſcribarꝫ:pon
Luce tificū & iudęorꝫ:religioſorꝫ/magr̄orꝫ/ep̄orꝫ
23. & clericorꝫ & laycorꝫ:adiūctis eis pilato īfi
Io.15 delium gentium:& Herode hęreticorꝫ/adeo
vt[nomē eius nō memoreť vltra:]ſic contra
Iudi. tribum Beniamin cętere tribus īſurrexerūt:
20. quam adeo cōtriuerūt vt paucę reliquię ſup
Idem eſſent.Deſignat enim iſte leuites primum ca
19. put & ducem ordinis vltimi ſc̄di ſtatus de-
ſignati in Helya/addito ſibi Moyſe: cuius
Exo. virga p̄dicationis totus populus chriſtian⁹
4.5. ęgyptius moribus:altero.ſ.clericorꝫ ordine
6.7. verbereť.Nam idem ordo terrā percutiet oī
8. plaga.Sc̄ds cœlum claudet ne pluat: vt ille
Geñ fōtes abyſſi aperiat:& iſte cœli catharactas
7.8. non fuerit neceſſe ſup fornicatores eccleſiæ
3.re. diſrūpat.Si quo mō eccleſiæ archa ſp̄ūali-
17. ter viuat/& erigať ad ſupbos:& terra cū ha-
Apo bitatore ſuo in tribulatiōe futuri diluuii pe-
ca.xi. rimat.Sunt enim fontes abyſſi p̄ſſure pp̄li
Geñ infidelis.Cataracte cœli falſi nec dubium
7.8. chriſtiani cōtra eccleſiam inſurgēdi:vt a for
tibus peccatoribus/iuſti ad vitā inhient ſpi
ritualem.¶ Sp̄ūaliter autē:q̄a ydolum do-
ctrinę hæreticę eſt poſita añ tēplū eccleſię:
quam adorāt oēs:& tenēt vani cæteriq; ma
giſtri in ſanam doctrinā & fidelē.[Lignum]
ſcandali[ponēt]vt eā extinguant: & nomen
doctoris cui reuelabiť ſnīa Danielis/euer-
Io.xi tant.Futurꝫ eſt.n.vt Cayphas ſūmus pōti-
Hie- fex veritatē inſinuet:vt vnus dāneť.i.moriať
re.36 doctor pro populo:vt non tota gens pereat
Mat in errore. Sic Sedechias cōtra Hieremiam
12. inſurgit:dānat librum:ſcindit trinitatem ab
Mat vnitate:ſcalpello ſnīam ſcribe doctoris.Ne-
27. ſcio añt/deus ſcit: vtrum in nobis cōplenda
Tri- ſint vel in ſequuturo ordine cōſumāda:Verꝫ
bula- quia tribus diebus Chriſtus in corde terræ
tio a iacuit mortuus:& nunc ſpiritus vitæ ſub li
gente tera occultandus eſt:adhibitis militibus do
īfide- ctoribus & magiſtris in cuſtodiam lr̄æ occi
li: & dentis quaſi ſepulcri:donec tranſeat tribula
ab he tio reipublicę nouę.ſ.babylonis:tribulatio
reti- gētis īfidelis & tribulatio hereticę ſynago-
cis. gę.Q uorꝫ pria deſignata eſt in captiōe xp̄i,

ſecunda in percuſſione:tertia in morte: poſt
quā velit nolit mundus.Septimus angelus Mat
ideſt ſp̄ūs dei ſeptiformis reſuſcitabit itelli- 26.
gentiam ſp̄ūalem,qua ceci videāt & intelli- Mar
gant myſteria trinitatis.Deſignat Herodes 14.
ſummū pontificem poſt cœleſtinū futurꝫ q- Luce
cūq; ſit ille:a quo q̄a ſtella diſparuit/ſp̄ūa- 22.
lis intelligētia extingueť in dolo:& p iuidiā Io.18
tradeť/& perimere cogitabit.q̄ autē congre Apo
gauerūt pōtifices eccleſiarꝫ phariſei.ſ.abba- ca.10
tes/priores/religioſi ciſtercieſes/cōciliū for- Mat
ſitan gn̄ale inuidētes xp̄o/totum ad illū do 2.
ctorem veritatis referēdum eſt: qđ ſext⁹ de Io.xi
ſcribit angelus:imo ſub quo in manu alteri-
us angeli libere demōſtrať veritatis apertus Apo
licet vnus hō.ſ.multi fideles moriantur pro ca.10
aliis ad gētes barbaras de cōi cōſilio deſtinā Ioā.
di crucis caractere inſigniti.Sequitur.[Ad xi.
viros anathot q̄ querūt aīam tuam].A qui-
buſdā ciſtercienſium egredieť iniq̄tas hæc:
vt doctor ille[non p̄phetet in noīe dn̄i:& in
eorꝫ manib⁹].i.opibus & cōſiliis:[moriať]
.ſ.reprobeť.Sed q̄d inde ſeq̄ť.[Iuuenes eorū
morieť gladio:filii eorꝫ & filię in famæ: &
reliquię nō erunt ex eis].[Iuuenes]ſunt prio
res:[filii]monaci:[filię]monaſteria vel obe-
dientię eorꝫ.Primi in gladio reipublicę.ſe-
cūdi in famę doctrinę catholicę.[Reliquię]
p̄tātes.ſ.ordinis in defectū regularis obſer-
uantię.[Inducā enim malū ſuper viros ana-
thot].ſ.ſup p̄latos maiores ciſtercienſium:
[annū viſitationis eorꝫ].ſ.tribulationis im-
miſſe.P̄nt etiā in[iuuenibus]p̄dicatores in-
telligi futuri:[filii]ſequaces eorꝫ.i.alterius
ordinis ſubſequētis:[filię]aduerſę ad litte-
ram:vel religioſe reliq̄ę pœnitētiū laycorꝫ.

Capitulum. xii.

I[Vſtus quidem tu es domine: quare via
impiorum proſperatur]in malis huiuſ-
modi peſtilentes.Iuſtitiam mihi tuam
inſinua domine:quia iam non iuſto bene ſed
male.Ecce[plantaſti eos & radicem miſerūt/
proficiunt/& faciunt fructum].[Plantan-
tur]in mundo:[radicantur]in propoſito:
[proficiunt]in exemplo: & hoc in apparen-
tia.Sed[prope es tu ori eorꝫ].ſ.doctoribus:
&[longe a renibus]p̄lapſorꝫ:q̄a alter viuę
q̄ innuant:Si p̄rimus fias cōſiderando:[vig

de me]intus:[proba]extrinſecus:ſcrutās cor
da & renes deus:& ſi ſic ſunt vt dicitur.[Cō-
grega eos]quaſi diſperſos:[ſimul gregem ad
victimam]tribulationis iperii:& ſuſcita ſup
eos bellum gētium nō paucaꝝ. Verum quia
pontifices & phariſei ſimul cōuenerūt nō tā
Ioā. ipſi ciſtercienſes q̄ ſacerdotes & pontifices ec
xi. cleſiæ in[viris Anathot]deſignant: vt quia
Geñ. Symeon & leui vaſa iniqtatis fuerunt:ſimul
49. ipſi diſpēdia patiant.[Vſq; quo lugebit ter-
ra:& herba regiōis ſiccabit?]Quare? Quia
cultor negligit:pluuia non deſcendit. Luxit
Eſa. (inqt)& elanguit terra:languet in fide:luget
33. in ope. In ope ꝟtutis:& in fide exhortatio-
nis.[Terra]itaq; layci:[herba regionis]cle-
rici.[Cōſumptum eſt aial]regulares: &[vo-
lucres]ſpūales:[dicētes nō videbit nouiſſima
noſtra].i.deſolationem tpalium & mortem
aiaꝝ. Sed reſpondet.[Si cum peditibus cur
rens laboraſti:qūo cōtentedere poteris cum
equis? Cum aūt in terra pacis ſecurus non
fueris:quid facies in ſupbia iordanis?]locus
iſte pplexus eſſe videt:& ſi ſimplex in lr̄a vi-
deat:[pedites/equi/terra pacis/ſuperbia:ior-
danis:]bifariam expoſitionē innuunt. Ita ēt
[terram pacis in peditibus/ſuperbiam iorda
nis in eqs].[Pedites]ſunt humiles layci:[eq]
milites tyranniq; ſuperbi. Et primi ſunt qua
ſi[terra pacis]:ſecundi quaſi[ſuperbia iorda
danis.]Scdm igit primum intellectum ſi[ſe
curus nō fueris]inter laycos:minus inter cle
ricos. In ſcdo intellectu:ſi iter eccleſiaſticos
minus inter religioſos. Item ſi inter fideles
minus inter infideles.q.d.ſi iter pacificos tu
tum tibi nō eſt:quāto magis iter diſcordes.
[Supbia iordanis]eſt Ro.imperium: [terra
pacis]Ro.eccleſia. Si igitur eccleſiaſtici tui
te cōprimūt:multo fortius a ſæcularib⁹ cō
Mat primeris. Veꝝ cōtra ꝓphetam dirigit ſermo
26. ac ſi Chriſtum & quem ſui tradiderunt alie-
27. ni occiderūt:ſic & nūc ciſtercieñ.& epi ſęcu
lares tradiderūt in mortem doctrinam veri
tatis:& vtinā non plures ex chriſtiano pplo
excidantur ad exteros dirigendos.[Facta eſt
mihi hæreditas mea quaſi leo in ſilua]. In-
Can. de[Filii matris meę plauſerunt contra me.]
.I. Prauus hęres qui patrem perſequitur. Pn̄t
intelligi[in ſilua]gentiles cum quibus con-
uenīētes iudęi:ac ſi leones inſeuierūt in Chri
ſtum. Sed & modo timendum eſt ne filii chri
ſtiani quōdam[hæreditas]dei per fidem con
ueniant cum ſaracenis & aliis pfidis ad perſe
quēdum populum chriſtianum/in fide manē
tem.[Nunqd auis diſcolor hæreditas mea
mihi aut auis tincta p totū?]Abſit. [Auis]
eſt chriſtianus:[tinctus p totum]in fide: ſed
[diſcolor]in ope.[tinctus per totum]iudęus
erat in circūciſione: ſed [diſcolor].i.mixtus
alienigenaꝝ calūnia.a lſs cōnubia. Ego autē
ſic in[aue diſcolore & in aue tincta per to-
tum]duos ordines intelligo:ſiue nigros ſiue
albos monachos. Sed melius ad illos ordi-
nes futuros retorquēdum eſt deſignatos in
colūba & coruo. In qbus[hæreditas dei ma
neat:]& de qua dr̄. Hæreditas mea verſa eſt Geñ.
ad alienos:ite.ſ.reprobatis clericis & laycis/ 8.
ad gentes trāſeat alienas. Vel certe auferetur Trē.
regnum eius & dabit genti facienti fructum 5.
eius. Pōt auferri dignitas & auctoritas præ Mat
latis & ſacerdotibus prędicādi:& dari genti 21.
facienti fructum dignum pœnitētię: vt qd̄
dicunt ore/ēt opere cōpleant. Inde. Rogate Luc.
dn̄m meſſis vt mittat operarios in meſſem .x.
ſuā. Meſſis qdem multa:oparii autē pauci.
Spūalium viroꝝ in mundo degētium vota
ſunt/vt veri oparii mittantur in meſſem po
puli chriſtiani malis ſacerdotibus & p̄latis
deperditis & ſubtractis. Inde[Venite con-
gregamini oēs beſtiæ terrę: ꝓperate ad de-
uorandum:paſtores multi demoliti ſunt vi-
neam meam:cōculcauerunt partem meam.]
Primo deuaſtant:ſcdo cōculcāt:tertio deſo
lant:quarto diſſipāt.[Vinea]eſt eccleſia:[pa
ſtores]epi & p̄lati:multiplr̄ iſti [deuaſtant]
p auaritiam:[cōculcant]p ſupbiam:[deſo-
lant]p vanagloriam:[diſſipāt]p luxuriam.
De pria exterminauit eā aper de ſylua. De Pſal.
ſcda ſingularis ferus depaſtus ē eā. De tertia 79.
vua eoꝝ vua fellis & botrus amariſſim⁹. De Deu.
quarta flagella eius trāſierūt in mare. Exter 32.
minauit enim tpalia: [conculcant] ſpūalia:
[deſolant]dictis:[diſſipāt]factis. Sed &[ſup
oēs vias deſerti venerūt vaſtatores terræ].
[Via deſerti]religioſa monaſteria ſunt: [va
ſtatores]eoꝝ rectores. Ecce vbiq; vaſtatio.
In[vinea]clericorum:[in via deſerti]religio-
ſorum

ſoꝝ:pro eo ꝙ ad carnalia ſunt reuerſi.[Non
erit pax vniuerſe carni:ſed gladius] perſecu⸗
tionis & pdicationis[deuorabit]carnes:[ab
extremo terrę vſq; ad extremū eius]. [terra]
eccleſia:[duo extrema]prælati & ſubditi.Si
Vniuerſalis tribulatio & vniuerſalis pdicatio. cut enim erit gñalis tribulatio pxima: ſic &
vniuerſalis pdicatio ſequutura.[Seminaue⸗
runt triticum].i.prędicauerunt euāgeliū:[&
ſpinas meſſuerūt:[qa tribulationē īcurrūt.
[hereditatem acceperūt:]multos ad pniam
couertēt:[& nō eis pderit:]cæteros ī culpa
pœnaq; relinquēt.Vel certe plati auari [ſe⸗
mināt triticum]verbi dei:[& metūt ſpinas]
tpalis lucri.[Hęreditatē accipiunt]in plebi
bus & prębēdis:[ſed nihil eis pderit]qa oia
prędabunť.[Vicini peſſimi]ſunt afflictores
eccleſiæ:quos[euellet]dn̄s puniendo:ſed ec⸗
cleſiam[euellet]qſi viduā ad gētes ... con
Pſal. 124. uertendas.Vtroſq; punit:qa & ... non relin⸗
quet virgam pctōris ſup ſortem iuſtoꝝ: tn̄
pꝑurgandis areis iuſtū & ipiū conſeruabit.
Vel certe[Iudā]clericos:[euellet]a carnali⸗
bꝰ virū.ſ.religioſum reducet[ad hęreditatē]
obſeruātię regularis:al's[euellā gētem illā]
ſcilicet platos & ſubditos[euulſione]depoſi
tionis & mortis:[& perditione] diſperſionis
& damnationis. Caplm xiii.

V[Ade & poſſide tibi lumbare lineū
& pones illud ſuper lumbos tuos:&
in aquam non inferes illud:]prædi⸗
catoribus futurus præcipitur poſſidere car⸗
Luc. 12. nis continentiam.Inde.Sint lumbi veſtri p
cincti &c̄.ſ.caſtitate:[& in aquam non infe⸗
res]voluptatis:quia perpetuo eſt caſtitas ob
ſeruanda.In aquam enim[lumbare inferre] ē
caſtitatem mentis & corporis lapſu cupidi⸗
tatis & voluptatis corrumpere.[Et factus ē
ſermo domini ſecundo].Notandum & firmi
ter tenendum ꝙ duo ordines futuri ſunt ad
quos verbum dei duplicatim fiet: quia du⸗
Eſa. 16. plocibus colligendus eſt ī ſexta feria. Vel dę
ipſo & ſabbato cōtemplationis nō licebit p
dicare:& maxime qa tribulatio antichriſti
fiet q̄ſi in ſabbato:& ſi breuis in tractu vigi
liæ paſchę ſignata:ſed ferox & dura : pro eo
ꝙ ſicut præcedēs erit in corpe:ita & iſta:ſuc
Mat 4. cedet in mente.Et chriſtus tentatus eſt : pri⸗
mo in ciuitate vel deſerto:ſecūdo ī pinaculo

templi:tertio in mōte. Ita & nūc populus
chriſtianus triplici afflictione vno quaſi tpe Triplici
affligeť.Ab imperio in tpalibus:ab infideli afflictiōe
populo in corporalibus:a cetū hæretico in vno
ſpūalibus.In ciuitate laycoꝝ:in templo cle tpe
ricoꝝ:in monte religioſoꝝ.Nam perdēt tē⸗ ppl's
poralia:dabunť ſuppliciis corpora:tētabū⸗ chriſtianus
tur & ruēt agmina fidelia.Inde. Iob popu⸗ affligetur
lus chriſtianus in omnibus vulnerabitur: vt Iob. 2.
vndiq; percuſſus fidem relinquat vel deſerat
& pfidiam appræhēdat.Verū qa tpalia cū⸗
cta pdent cōtra aīas quoq; tollendas hoſtis
verſutus inſurget:tn̄ dn̄s non permittet qui
phibuit ne tangeret aīam iuſti viri. Igitur
primo ordini datur vt caſtitati inſeruiat: & Prio ordini.
ne vitam ſuā in aquā ferat ſæculariū actio⸗
num:vel vt auditores eoꝝ carnalia deſerāt
& ad ſpūalia indeſinēter aſpirēt.Scđo quō ſcđo ordini.
q̄dr̄ ordini.[Tolle lūbare qđ poſſediſti qđ
eſt circa lumbos tuos/& ſurgēs vade ad eu⸗
fratem/& abſcōde illud in foramine petrę].
Item[Surge & vade ad eufratem & tolle in⸗
de lūbare qđ pcepi tibi:vt aſconderes illud
ibi/& abii ad eufratem & fodi:& tuli lūbare
de loco vbi abſcōderam illud:& ecce compu
truerat lūbare/ita vt nulli vſui aptum eſſet.
Sic putreſcere faciam ſupbiam iuda & ſuper
biam hieruſalem multam:pplm iſtum peſſi⸗
mum:qui non vult audire verba mea]. [Pe⸗
tra]fidelis ī ſæculo:[foramē]tribulatio ſub
qua cōtinēter viuētes/ſe abſcondent. Inde in
gredere in petrā:abſcōde in foſſa humo a fa Eſa. 2.
cie furoris dn̄i.[Eufrates]eſt Ro.imperium
ſub quo vniu'ſis eccleſia manet.Futurum eſt
vt hi q deo ſeruiūt/e ſæculo ſecedant:cæteri
in fluctibus ſæculi[emarceſcāt:]& ſi fidē vel
vitā in habitu hēant quā opibus prauis ipu Ad Ti. 1.
gnāt.Scđm igiť textū libri ſic itelligiť.prio
fit verbū depōne[lūbaris:& ne in aqua infe⸗
rať].ſcđo[vt abſcōdať in eufrate in foramine
petrę].tertio de[ablatiōe eiꝰ inde & putrefa⸗
ctiōe eiꝰ].Prio loco aplis pceptū ē vt pdi⸗ Mat x.idē
carēt ī iudea:& ne ad ciuitates ſamaritanoꝝ
accederēt.ſcđo loco vt a iudea diſcederēt & vltio
venirēt ad gētes.tertio ad ſucceſſores apo⸗ Mar vltio
ſtolorum.ideſt ad nouos euangeliſtas futu⸗
ros in proximo reuelandos.Sermo a gene⸗
rali eccleſia fiet: vt [lumbare effodiant pu⸗

fefactum.]Ecce ordo.[Lumbrare]eſt popu
lus chriſtianus:quem p fidẽ chriſti/xp̃s vni
uit:carnem generis humani ſuſcipiens.Et p̃
Mat mo loco voluit iudæos credentes in ſynago
15.c. gam tm̃ ſaluos fieri.Inde.Non ſum miſſus ni
Pſal. ſi ad oues quæ perierũt ex iſrael.vnde notus
75. in iudea deus.Sed quia indignos iudicaue
Act. runt ſe verbo vitę xp̃o duce apoſtolorum di
13. cente.Ego vobiſcum ſum vſq ad ꝯſumatio
Mat nem ſæculi:Scdo in apl'is tranſiit ad gentes
vltio quaſi ad Ro.impium conuertendum:in quo
& abſcõdet populum chriſtianũ in [foramĩe
petrę].i.Roma:in qua fides xp̃i vſq modo
inuiolata & illeſa p̄manſit/& p̄manebit vſq
in finem.Nunc quoq quaſi loco tertio ſuſci
tãdi ſunt p̄dicatores veritatis in eccleſia:qui
prædicãdo[abeãt & fodiant:]ſcdas diſcutien
do:[tollãt lũbare]de ſæculi actib⁹ hoĩes re
uocãdo.Quia[totum lũbare putriit: & nul
li vſui aptum erat:]pfecto pplm chriſtianũ
inſinuat:ac ſi Lazarum ſub lapidę putreſcẽ
Ioã. tem in peccatis:& certo vſui aptum fieret: ſi
11. forſitan non fceteret.Quia vero eſt ſuſcitan
dus & chriſtianus ppl's ad vitam: ſpũs exci
tandus ad p̄cem Marthę & Marię.ſ.duorũ
illoꝝ ordinum futuroꝝ:quoꝝ prior erit ſo
licitus ad prędicationis myſterium: & circa
Duo plurima ſęcularia cõturbãdus.Scdus ad au
rũ or diendum verbũ dei.ſ.ſicut de ore iuſtorũ vi
dinũ roꝝ & ſpũalium doctorũ in orõnibus ſecus
opus pedes dñi.ſ.alterius ordinis viros humiliter
Luc. quieſcẽdum.Vide q legis ſi[alicui vſui apt⁹
10. eſt]ppl's chriſtianus formatus ad imaginem
Geñ. trinitatis:ſed deformatus vtiq in peccatis.
1. Ecce laycoꝝ ordo ꝯiugii fidem violat: cle
Pſal. ricoꝝ ordo doctrinam eccleſiæ diſſipat:reli
13. gioſi regularem obſeruantiam nõ obſeruãt.
Pſal. Quis ergo[aptus] operi dei? Oẽs inutiles
13. facti ſunt.Quid ergo fiet ligno vitis ſi ad
huc elegit deus ꝯiuges vt fornicationem re
fugerẽt:clericos vt illos & ſeipſos inſtruerẽt
in fide & operę.Religioſos vt deo quieſcerẽt
& ſcientiam ſæculi exhorrerẽt.Quis eorũ
in ſuo ordine maneat: nullatenus videmus.
Quia layci/clerici/& religioſi quaſi ꝯſpiran
tes in fide ad carnalia deſideria plabuntur:
Etiam p̄mis dictum eſt: vt[in aqua] luxurię
& auaritię fidem cõiugalem/ac ſi[lũbare] ne

quaq̃ intingerent. Secundis: vt[abſconde
rent in petrę foraminę].i.cultu eccleſię: & vt
illos in fide dei erudirẽt. Tertiis vt ſabbati
zarent a ſęculo:& eum qui ſaluos eos faceret Pſal.
a puſillanimitate ſpũs/& tẽpeſtate corporis 54.
expectarent.Sed ecce[totum lũbare compu
truit:]nũc luxuria/nũc auaritia/nũc ſupbia
adeo[vt nulli vſui aptũ ſit].Sic/inquit/[pu
treſcere faciam ſupbiam iuda].ſ.clericorum:
&[ſupbiam hieruſalẽ multã].ſ.religioſoꝝ:
[pp̃lm iſtum peſſimũ]laycoꝝ: [qa nolũt au
dire me]in p̄dicationibus veritatis.¶ Alle Alle
gorice.[Petra]chriſtus:[foramẽ]plage eius: goriæ.
[lumbare]ppl's fidelis:[aqua]doctrina litte
rę:ſanguis doctrina ſpũalis. Vñ ſola aqua
abſq vino nõ poteſt effici ſeu cõfici corpus
chriſti. Vñ & his q baptizati erant tm̃ in ba
ptiſmo ...nis velut in aqua manus imponi Act.
tur ad ſpũs poſſidendum. [Flumen eufratẽ] 19.
doctrina eccleſię & gratia ſpũs.ſ.qui dat oi
bus affluẽter.Sicut enim euãgelium. Mat Iaco.
thei eum flumine tygri:euangelium Luce cũ 1.
flumine gyon:euãgelium.Marci cum flumi Con
ne phiſon:& euãgelium Ioãnis[cum flumi cor
ne eufrate]habet aſpectũ.De his alibi circa dia e
finem.[Sicut adheret lũbare ad lumbos viri uãge
ſic conglutinaui mihi oẽm domum iſrael].ſ. lioꝝ
gręcos:[& oẽm domum iuda].ſ.latinos: [vt cum
eſſent mihi in pplm fidelem in nomen]hono flu
ris:[in laudem]deuotionis:[in gloriam] de mini
coris:[& nõ audierũt]vocẽ ſalutis. [Omnis bus
lagũcula implebit vino].i. ebrios faciam & pdi
mentes.¶ Spũaliter:Corda apoſtoloꝝ[i ſi.
pleta ſunt vino]ſpũs pœnitentium mentes: Act.
[vino]cõpunctionis corda doctorum ſpũali 2.
doctrina:mentes ſæculares[vino]luxurię &
irę & auaritię/falſęq doctrinę.Sed pro cur
ſu libri[oĩs lagũcula ĩplebit vino].ſ.eccleſia
ſtici iſania:vt prę ebrietate tpaliu[& igno Pro
rantiæ]vt neſciant qd faciant vel attendant. uer.
Nullũ(inquit)cõſilium vel ſecretum/vbi re 31.
gnat ebrietas.Studẽtes & ſeruientes auari Ad
tiæ p̄lati & alii/quoꝝ deus vẽter eſt/& glo phil.
ria in ꝯfuſione eoꝝ:ſecretũ dei p̄uidere vl ce 3.
lare non pñt.Pręuidere mala venietia ſuper Eſa.
eos:celare ignominiam ſui exceſſus. Pecca 3.
tum enim ſuum quaſi ſodoma prædicãt: nõ Deu.
abſcondũt qa vinea eoꝝ de vinea ſodomoꝝ 32.c.

& de ſuburbanis

& de ſuburbanis gomorę. [Vinea ſodomo-
rum] eccleſia graecorū: īfecta ariana ſabellia
naq; doctrinaq;. Suburbana gomorę plę-
2. ad bes Ro. eccleſię. ſ. latinorū īfectę patarenorū:
cori. adulterātes verbum dei. [Ecce (inqt) imple-
2.4. bo oēs habitatores terrae huius] . ſ. terrena
quęrentes & carnaliter cōuerſantes. [Reges
terrę] p̄latos maiores [ſedentes de ſtirpe Da-
uid] . ſ. xp̄i: [ſup thronum eius] dignitatē . ſ.
eccleſiarum: [ſacerdotes] ep̄os: [prophetas]
doctores & magr̄os: [& oēs habitatores hie
ruſalem:] clericos/laycos/religioſos Roma-
Eſai. nę eccleſię ebrietate tpalium. Inde: Dn̄s im-
9. miſcuit ſpm̄ vertiginis. ſ. doctrinā & cōſiliū
erroris & ſcandali & cupiditatis iniquę. Et
errare faciam ęgyptum in opę ſuo. ſ. populū
chriſtianum peccatorū & ſęcularium operū
tenebris īuolutū: ſicut errat ebrius & vomēs
Ebri Ebrii ſoli ſunt q vino auaritię feruent. Sed
us vt vomētes ſunt q vinum indigeſtum reiiciūt.
vo- Sic opꝫ fieri quę auarę aſſequuti ſunt euo-
mens māt. i. reddat. ſ. amittāt: qa de vētre auarorū
p̄latorū & cardinalium p Romanum princi
pem exterret. aľs extrahet deus. [Diſperdam
eos virum a fratre ſuo & patres a fratre ſuo
& p̄res a filiis]. Ecce diſſenſionis ebrietas in
ter eos. Pōt haec diuiſio ſpūaliter accipi: vt
pnia ducti: tpali auerſitate dep̄ſſi ad ſpūa-
lem vitā cōfugiāt: & tādē reuerſi more acci-
pitris de ſaeculo capiant fratres ſuos. Sic
Exo. Moyſes ex ęgypto fugiens cedit in madian.
2.4. Tandem rediens flagellat ęgyptum: ſpoliat
7.8. vicinū: demergit exercitum: liberat pplm̄ p
9.10. medium maris rubri: pertrahit in deſertum
12. Praedicatorū quippe p̄dicatio debet eē qua
14. ſi mare rubrum. [Mare] qa amara: rubra qa
ſanguinea. Nam amara erit potio bibētibus
eam quoad vitam culpabilē & ſanguineam
inculpādam. In amaritudine enim afflictio-
nis pniae & iudicii ęternę gehennę: qnimmo
repraehēſibilis culpę cōmiſſe nōnunq̄ pecca
tor perimitur obſtinatus. Sed qd ad docto-
rem? Annūciare debet culpam poenā & poe-
nitentiam ſuadere. Sed bn̄ iuſto ſi deſertum
pueniat. Male ipio ſi in pniae rigore ſuccum
bat. Virga doctrina eſt qua via in pnia ape
Eſai. riť: deſertum patria eſt quam deſeruimus in
35. culpa parētum. Inde, letabuntur deſerta & in
uia: & florebit quaſi liliū. Letabitur de poe
nitētia coeleſtis p̄ria deſerta ſupbia & iuia:
pp adhibitam cherubin cuſtodiā: & flāmei Ge.3
gladii poenā: & florebit p reſurrectiōis glo
riā quaſi liliū p angelorū vitā. Erit vtiq; in
ea ſingulus quaſi lilium: in quo viror / nitor
& odor. Viror reſurrectionis: nitor incorru
ptionis: odor bn̄dictiōis. Viror ad corpus:
nitor ad ſpm̄: odor ad angelū: lilium ad deū
referādum ad pximum iuſtū: lilii chriſti re-
parabilitas eſt remuneratio iuſtorum. Inde. Sap.
Iuſti aūt in ppetuum viuēt: & apud dn̄m eſt 5.
merces eorū. Iuſtorum iuſtitia eſt q̄druplex.
Prima ppetua ignorās defectum. Secūda i-
mortalis neſciēs interitum. Tertia ſecura vi
tans ſcandalum. Quarta meritoria experiēs
pfectum. Audi primū. Iuſti in ppetuum: de Idem
ſcdo viuēt: de tertio apud dn̄m: de quarto ē 5.
merces eorū. Habebit. n. tūc iuſtus ppetuum
ſocium angelum: vitam xp̄m: patrem deum:
remunerationem ſpm̄. ſ. [Nō parcam & non
cōcedam] . nō parcet affligēdo: & nō cōcedet
miſericordiam ſubtrahēdo: [neq; miſeretur]
nō puniendo: [& nō diſpdet] non miſerendo.
Mixtura iſta [miſericordię] & iudicii quaſi
thus & myrrhę laudabilis eſt in xp̄o vinum
& oleum apponētis. Inde. Miſericordiam & Lu.x
iudicium cantat Dauid Chriſtus: vt iudicio Pſal.
puniat culpā: miſericordia faueat gratiam. 100.
Sic in eductione Hieremiae de lacu noui fu
nes pānis veteribus inuoluti ſunt ſubmiſſi: Hie.
ne & iudicialis auſteritas: rigida & mitis: pie 38.
tas ſit remiſſa. Hinc inde vno chriſto deus:
deus & hō cōueniunt: vt in ſe eſſet & cauſa q̄
pceret: & materia qua pariter puuiret. Hinc
lignum boni & mali ſciae Chriſto exponiť: Ge.2
vt malum culpę ſubuerteret: & bonū iuſtitię
nō deletet. [Nolite eleuari:] qa hunc humi- Pſal.
liat & hūc exaltat. Date gloriam deo: nō no 74.
bis. [Anteq̄ cōtenebreſcat: & offendāt pedes Pſal.
veſtri ad montes caliginoſos:] ac ſi diceret 113.
humiliamini ſub potēti manu dei: & nolite 1.pet
altum ſape: ſed timete / qa iudicium deo Ia- 5.
cob. Ideoq; nūc illuminamini veritate: ne cō ad ro
praehendant vos tenebre mundanę praeſſu- man.
re ęternęq; miſerię. Diſcedite a culpa & viui 11.
te in iuſtitia: vt ſit illud ī vobis. Fulgebunt Sap.
iuſti &c̃. Fulgebūt p vitę meritū: ſcintillant 3.

per operationis exemplum. Diſcurrunt / per
ſolicitudinis officiũ. Dñantur / ex acquiſitio
ne virtutum. Tu autẽ vt fulgeas in fide ope
ris: ſcintilles / in patientia tribulationis: diſ⸗
curras / in doctrina humilitatis: dominare / in
gratia contemplationis: ſed inconfuſibilis /
pedes affectus ſunt: [offendentes ad montes
caliginoſos:] vitia. ſ. mortis caliginem infe⸗
rentia. [Obtenebratur] prauis operibus: ge⸗
nerali eccleſię dicit: vt illuminetur doctrina
Eſa. ſana hieruſalem: qa ecce tenebre tribulatio⸗
60. num operient terram: eccleſiã. i. terrena ſa⸗
pientes: & caligo / peruerſoꝝ dogmatum / po
pulos / peccatores. [Montes caliginoſi] tyrã
ni ſunt fidem nigris operibus impugnantes.
De Pedes ſunt illi duo ordines prædicantium
duo futuri qui offendent & cadent [ſub montib⁹
b⁹or caliginoſis:] pſeudo chriſtianis & pſeudo ꝓ
dini⸗ phetis: [tenebre] ſunt perſecutiones ſarace⸗
bus norum / caligo preſſure falſoꝝ chriſtianorũ
Ap. & hęreticoꝝ. Qđ aũt dicit: Surge & illumi
11.c. nare hieruſalẽ: prius ſurgẽdum eſt a terrenis
Eſa. in quibus cecidit: & cõſequenter illuminan⸗
60 da ſpũali doctrina & vita: qa cecata cupidi⸗
Geñ tatis albugine videre nõ poteſt cum Iſaac &
27. Thobia: ſed ablata p fellem paſſionis a re⸗
Tho publica inferẽde videbit: & lumen cœli vitę
11.c. cõtẽplationis & paupis pcipiet. ¶ Hic no⸗
Geñ ta q Iſaac deſignat epos ſummoſq; ꝓlatos /
25. cupiditate cecatos: Eſau & Iacob filii eius
27. duos ordines futuros: quoꝝ vnus pharetrã
litterę & arcum prædicationis accipiet: cu⸗
ius optimas veſtes: alter ordo. ſ. doctrinas
& imitationes habebit. Bñdictioneſq; prio
ris accipiẽt in ore cœli. i. ſpirituali doctrina
& pinguedine terrę. ſ. prędicatione ad terre⸗
nos: vel etiã deuotione religionis. Piloſitas
Eſau / repræhẽſionis auſteritas vel ꝓpinqui
tatis affectuoſitas. Pelles Iacob deſpectus &
Luc. humilis habitus. Iſti ſunt duo illi aſcenden⸗
18. tes in templum eccleſię: quoꝝ vnus ſe pecca⸗
torem fatebitur: alter peritior iuſtiorq; dice
Geñ tur. Rebeccha / Romana eccleſia. Laban ſy⸗
27. rus / epos: filię / plebes quas accipiet: in lyam
28. prædicationis & laboris: in Rachelem / con⸗
29. tẽplationis & orationis: in ancillas / animas
pœnitentes ad litteram diuiſas in zelpham
& balam: ancilla Rachelis deſignat caſtas &
virgines eorum contemplationi inſtantes.
Ancilla lyæ / alias plebes in fide cõiugii pœ Geñ
nitentes. Interim ſummus Pontifex / duos hę 30.
dos appoſitos ędet: quia iunior ordo eo rũ Idem
feſtinus ad obedientiam: clericos & laycos in 27.
differenter admittet / excoriatos a propriis i
corporabit eccleſiæ. Tandem vero rediens
Eſau / ordo alter dolebit de primogenitis
clericorum ſublatis: de benedictione prædi Pri⸗
cationis & eruditionis eorum: & inuidebit mus
alteri: neſciens q primi erũt nouiſſimi: & no ordo
uiſſimi primi. Quẽadmodum phares & za inuide
ram de Thamar aperto teriſto iuſtitię in bi bit al
uio ſecũdi & tertii ſtatus metis orti ſunt me teri.
retice: Iudas: ſummus pontifex: Thamar / ec⸗ Mat
cleſia Romana: opilio prælati: Zarã prior 20.
illorum coccinum i manu / doctrina opuſq; Geñ
iuſtitiæ: Phares / alter de quo chriſtus pro⸗ 38.
les. ſ. ſpũalis: Macerię diuiſio in ortu eorũ:
clerici & populi ſub reipublicę tribulatiõe
futura diſſenſio. Baculus & annulus pote⸗
ſtas doctrinę fidelis in aram prædicationis.
Edus peccatores: tonſio ouium clericoꝝ & Eſa.
regularium cohertio. Vel certe: opilio ſunt 9.
prædicatores qui tollũt lanam / ſubſtantias Mar
reprobando. Forpice prædicationis duple / 14.
vel cẽſura doctrinę: prelati aũt oues tõdent Geñ
a ſubditis ſpolia tẽporalia auferẽdo. Quod 39.
põt fieri: dum prælati auari ſpolia diuidũt Tho
capta præda: ſpũalia. ſ. ſeminãtes paliũ tem bi. 2.
poralium oculis cũ Ioſeph Ioãneq; relin⸗ Geñ.
qui: quaſi ſtercora in Thobię oculis ſenio⸗ 28.
ris: & ad ſepulchra peccatoꝝ & infideliũ fri 36.
geſcentes. Sed ibit Eſau ad filias Heth / ſco⸗ Mar
laſticas. ſ. aĩalem & ſecularem prudentiã ex⸗ 1.
quirẽtes: ꝓpter qđ eum deus odio habebit Ad
ſcilicet ſpũs dei: qa doctrina eccleſię cũ ſecu rom.
laribus doctrinis admiſcent. ¶ Verũ caueat 9.
ſibi ordo poſtremus ne perſequať ab alio: & Caue
occurrãt ſibi cum exercitu magiſtroꝝ cõfidẽ at or
tium in armis diſputationũ Ariſtotelis: & do
ſubuertat eum in filii datis ſibi. Angelus ſpi po⸗
ritus dei eſt quo luctatur i nocte tribulatio ſtre⸗
nis future: quaſi cum doctoribus ſpũalibus m⁹ a
vſq; mane: donec aurora pacis reddita tran⸗ prio
ſeat Iacob torrẽtem tribulationis hæretice ri.
[In Iacob] paupertatis accepteq; doctrinę: Geñ
& perueniat ad [Iſaac] epiſcopos patres in 32.

cecitate

cecitate relictos:&[ſepeliant]ſimul ipſi ordi
Geñ nes in ſpelunca vitç a cupiditate ſæculi alie
49. nç. Hinc neceſſe eſt vt ordo clericalis ad vi/
tam artiorem tranſeat:& religioſi alii nõ ſç
culo ſed deo viuant. Layci quoq; aut fide/
liter cum ſuis vxoribus agant: aut fornican
Geñ tes in futuro diluuio gentium diſperdantur
7. cum terra poſſeſſione vtiq; & puetuum mũ
Geñ danoꝝ. Sane q Iacob proficiſcens obediem
28.c. do in ſæculo/ſcalã vidit & angelos dei: ſtra
uit lapidem: fudit oleum: portam & domũ
dei noiauit:totum intorquẽdum eſt.ad du/
de du cem illius ordinis: & ad initium vitæ eius.
ce or/ Scala religio eſt:angeli prædicatores eoꝝ:
dinis deſcendunt ad reos & aſcendunt ad iuſtos.
ipor/ Dñs innixus ſcalç/ſpũs.ſ.eſt roborans ordi
tati p nem eorundem. Gradus ſcalç/pfectus illius
Iaco. ſunt: vel alii ordines pœnitentium ſub eo.
Quia forte in ipſo ordine præter doctores
erunt clerici/q deo ſeruiant:Layci qui cõti/
nenter & religioſç viuant. Spũales & pœni/
tentes virgines,q̃ a turbine ſæcularis cõuer/
ſationis ſe abſcõdant. Oleum deuotio:petra
fides/quam ſubter poſuit capiti & infundit:
qa obedientiam & reuerentiam exhibebit ca
piti ſũmo pontifici:& tenebit & obſeruabit
oia:apoſtolicam fidem & catholicã doctri/
nã eccleſiæ quæ eſt domus dei & porta cœ/
li. Et hoc pfidiam antichriſti/ qui tẽporibꝰ
ipſius ordinis inſignis eſt mendacibus reue/
Mat landus. Vnde & dicitur. Portæ inferi non
16. præualebunt aduerſus eam.ſ.eccleſiam do/
ctores hæretici:qa apertis portis cœli.ſ.p/
dicatoribus veritatis ſacræq; ſcripturæ:nõ
præualebit error illoꝝ: maxime cum oſtiũ
ſit aperiẽdum in cœlo illis / ad prædicandã
Apo euangelii veritatem. Et de oſtio arcæ non
4. ſolum coruus ſed & columba in ſubſidium
c.8 ſint emiſſi ad deſiccãdum diluuium doctri/
narum hæreticoꝝ/quç ſuper terram eccleſiç
inundabunt. Nota q hçretici non ſolum de
gen. fontibus abyſſi.ſ.de philoſophis ſæculi do/
ctrinas eliciunt:ſed & de catharactis cœli.ſ.
Sedç de difficultatibus ſacræ ſcripturæ auctori/
ad ti/ tates & quæſtiones inducunt. Inde. Sermo
mo.2 eoꝝ vt cancer ſerpit: qa nec cum eccleſia p/
dicant/nec ſæculari prudẽtiæ ſe cõformãt.
Verum qa pter peccata capient peccato/

res monet propheta vt corrigant vias ſuas
[anteq̃ cõtenebreſcãt].ſ.affligant: &[anteq̃
offendant pedes eoꝝ ad mõtes caliginoſos]
poſſunt offendere pedes prçdicatores illi[ad
montes caliginoſos]inuẽcre contra hæreti/
cos ſcandalum: vel ab eis referre tormentum
& iccirco reuertendum ad dominum:ne affli
ctis illis vel paſſis aut expulſis populus ve/
luti grex ſine paſtore & doctore fidei in per/
fidiam corruant antichriſti. Vnde & ſeqtur.
[Expectabitis lucem & ponet eam in vmbrã
mortis & caliginem]. [Lux]fidelis doctrinç
quæ dum mundum illuminat: hanc expe/
ctant ſcire volẽtes ſed ẽt nullatenus diligen/
tes iõq; vertet eã[in vmbram mortis & cali/
ginẽ]. Q ũo:qa reprobãtes[lucẽ](qñ dr̃ de
buerãt ſe ab iniqtatibꝰ corrigere cõuerten/
do)incurrent tenebras erroris & tribulatio/
nis imenſç. Venient veniẽt qui fidẽ qua viuit Ve/
iuſtus extinguant,doctrinam mortis hære/ nient
ticæ inducant. Venient ſimul & alii qui lu/ puer/
ctum iuſtitiç vertãt in tenebras culpæ. [Po ſi.
net].i.permittet poni:& hoc qa de luce gra/ Apo
tiæ maiores culpæ tenebras incurrent. Iſti ca.11
ſunt duo candelabra quoad doctrinã. Duo 1.Io.
filioli.alſ duo filii olei quoad pñiam. Duæ 2,& i
oliuæ quoad religionis exuberantiam. Duç fra.
ſpicæ quoad hçreditatem clericorũ & layco Zac.
rum. Inde. Filii tui ſicut nouellæ oliuarum 4.
in circuitu mẽſæ tuæ. Quia neceſſe eſt filios ibidẽ
pro patribus naſci:vt vndiq; purgati mẽſã Pſal.
eccleſiæ.ſ.ſcripturam prçdicãdo & exponen 127.
do in magiſtroꝝ vectibus ferãt. Q d autem Pſal.
ſeqtur. Cõſtitues eos principes ſuper oẽm 44.
terram:aperte patebit:qa reprobatis princi Exo.
pibus prælatis.ſ.cum clericis ſuis: vel quaſi 37.
in cæcitate relictis:dum in eoꝝ oculis yrun/ Pſal.
dinis calidoꝝ ſtercora eſtuãtis auaritiæ vo 44.
lando.i.ſpũaliter cõuerſando,exorãdo,& ex tho.
hortando:currẽt ſup totam terram eccleſiæ 2.c.
per viam principatuum ordinis extendendo
hñdo poteſtatem cœlũ claudendi clericoꝝ: Apo
& pcutiendi terram laycorum omni plaga & ca.11
pluuia:deſtruẽtes vitia fouendoq; virtutes. Pſal.
Verum qa memores erunt dei: qa zelus dei 44.
exercituum faciet hoc: vt verbum mittat in 4.re
Iacob:ſcilicet prædicatores in populũ chri/ 19.
ſtianum & ſemen propagationis alterius or/ Eſ.

Præ/ dinis in iſrael gentes illas conuertendas.
dica/ ¶ Attende lector q̄ prædicatio fiet genera/
tio lis in eccleſia: vt nō excuſent de gratia. Sed i/
trāſi/ grati effecti prædicatio trāſibit ad pplos i/
bit fideles: vt ibi granum frumēti.i.euāgelium
ad ifi mortificet & cadat: & plurimum fructū fe/
deles rat. Quibus aūt erit ſanū cōſiliū ſuſcipient
Ioā. in manſuetudine (in hac die quæ ad pacē eo/
12. rum) inſitum verbū prædicationū/& pabu/
Iac. 1 lum plicatum ab eis, vt cum eis: ac ſi Helya
Luce currat in deſiderio aiæ & ſalutis in fortitu/
19. dine fidei & doctrinæ: inter diuiſiones illas
3. re. & aſperitates tribulationis hæreticæ Ieza/
19. belis: & pūctionē iuniperi īperii Ro. Vel qa
Idē. mūdanæ tribulatiōis & pœnitētiæ vſq; ad
ſup. montem oreb. ſ. cœleſtē patriam & qetā, bñ
Priæ multis e mūdo cœdētibus, & q̄ſi de ægypto
ad ti/ pficiſcētibus, ſi Iezabelem.i.carnales cōcu/
mo. piſcētias fugiāt: ſi ſpūales iuniperi tētatio/
vltio nes nō timeāt: ſi vitam cęlibem in fortitudi/
Ge. 3 ne ſpūs mūdi contrariis & pſperis obrutis:
Lu. 2 ac ſi. 40. diebus & noctibus ſine īpedimēto
Mat pcurrant. Proſpera enim & aduerſa ſæculi
3. ſunt īpedimēta currētibus: qa & illa onerāt
Mar & iſta cōquaſſant. Et icc irco ab habitātib⁹
1. terrā auſtri fugiētibus mūdum aliis ſuiq; ſe
apo. quacibus cum panibus & aquis occurrit: vt
17. ſola neceſſaria ac ſufficientia habeāt: & illici
Luce ta quoq; vel ſupflua in vitę ſtadio corpora
16. lis abſcidant: habētes (ille inqt) victū & ve/
Mat ſtitum his cōtenti ſumus. Victum.ſ.tenuem
xi. & veſtitum ignobilē: ne aſinus carnis noſtrę
Luce ſtimulatus ſaturitate laſciuiet/vel cultu red/
7. ditus/lenis & nitidus ad ferrendas obedien/
Priæ tiæ ſarcinas ipia libertate repugnet. Adam
ad co veſtitur in pnia pellibus. Chriſtus in præſe
ri. 13. pio pānis vilibus: Ioānes carmeli pilis: He/
mat. lyas in melotis & pellib⁹ caprinis. Nūc dña
xi. Babylon cocco & purpura: diues byſſo: cu/
apo. riales regii mollibus: filii ſyon auro primo.
18. Sed Adam redimit: Chriſtus ad patrem at/
4. re. tollit: Ioānes maior efficit: Helyas in curru
2. igneo rapitur. Sed dña Babylon deprimit:
Ad diues patitur: curioſus ſqualidus reditur: fi/
hebr. lius ſyon aureus in lutum deiicitur. Quan/
11. tum diſtat ortus ab occidente, longius ha/
Trē. betur iuſtus a reo. Sed valde fugiendum eſt
4. ne ⌊lucem ponat in caliginem:⌋ iuſtitiam in
culpam: vitam in mortem, pmium in tormē Mat
tum. Seqtur. ⌊Qui ſi non audierint⌋.i.non vltio
acqeuerint ⌊plorabit in abſcōdito aia mea:⌋ 4. re.
cia dolebūt ſpūales viri pro eis: ⌊in abſcon/ 2.
dito⌋ tēpeſtas: ⌊plorans plorabit⌋ pro mūdi Tr. 1
pſſura laycoꝝ/pro tētatione clericoꝝ. ⌊De/ Pſal.
ducent oculi lachrymas⌋ pro tribulatione re 101.
ligioſoꝝ: ⌊plorans⌋ pro mūdi miſeriis, ⌊plo
rabit⌋ pro ſpiritualibus tentamētis: ⌊lachry
mabit⌋ pro æternis anguſtiis. ⌊Quia captus
eſt grex dñi⌋ in peccatis, vel grex dñi ⌊capi/
tur⌋ ad litteram ſacerdotes. ⌊Dic regi⌋ epis
⌊& dñatrici⌋ eccleſiæ. ⌊Humiliamini⌋ a ſup/
biæ gloria: ⌊ſedete⌋ in pnia & miſeria: ⌊qm
deſcēdet de capite vr̄o⌋.i. Romanis pontifi/
cibus/⌊corona gloriæ⌋ dignitatis non ſolum
p principem reipublicæ: ſed ēt iudicio aiad/
uerſionis diuinæ. ⌊Ciuitates auſtri clauſæ
ſunt⌋.ſ. ecclīæ religioſoꝝ: qa rarus itrabit
vt ſpūaliter viuat. ¶ Allegorice. ⌊Ciuitates Alle/
auſtri⌋ eccleſiæ chriſti: quaꝝ plati ⌊claudūt⌋ gori/
excōicando: ⌊nec aperiūt⌋ abſoluendo pctm̄ ce.
intrare volētibus. ⌊Ciuitates auſtri⌋ religio
⌊claudit⌋ p ſymoniam: & nō aperit pet inter
dicti ſniam. Vel certe ⌊claudit⌋ inſtar archæ Gē.
ne fluctus tribulationis introeant deforis & 7.
intus/q pmanent in ſolo dei ſe timore con/
ſtringunt. Inde. foris pugnæ/intus timores. Deu.
Vel qa nullus exibit vt ſolito tpalia quęrat 32.
& non eſt qui aperiat. ⌊Tranſlata eſt iuda⌋ &. 2.
eccleſia clericoꝝ ad comertia tpalia vel ſæ/ ad co
cularia ⌊tranſmigratione pfecta⌋.i. generali/ rin. 7
ter cū laycis ad peccata. ⌊Leuate oculos ve/
ſtros & videte⌋ depræſſos in terrenis, extra/
hite iter vos affectus: ⌊q venitis ab aqlone⌋
mundi malitiam fugientes. ⌊Vbi eſt qui da/
tus eſt tibi grex:⌋ ex clericis ⌊pecus inclitum Hir
tuū: ex laycis / grex diſperſus iſrael. Vel cer/ 10.
te ⌊ab aquilone⌋.ſ. germania pſecutores aſ/
fligendo mactabāt ⌊pecus⌋ ſ bas vel corpora
auferendo. Quare? quia eccleſia inſtruxit &
⌊docuit⌋ in ſui luxuria & euerſione capitis
prælatoꝝ: hoſtes ſuos vt eoꝝ gloriæ æmu
latores exiſterēt. Nam ſicut a ſæcularib⁹ pri
cipibus tpalia auide pceperat ecclīa: ſic aui/
dius reſument ipſi præſtita q̄ſi debita p vſu
ram. Nota peccatores inſtruēdos ex cōſcien/
tiis peccatoꝝ vt alios obiurgent. ⌊Nunqd

nō dolores

non dolores]temporales [apphendent te & quaſi mulierem parturientem].i. deficientis eccleſiæ quoad ſæcularia.Nota q [mulier] eccleſia Romana eſt quæ ob anguſtiam temporalem ex republica & hęretica pręſſura & etiam gentium infidelium inundatione [parturiet,]tēporalia amittendo.[Pariet] geminos ordines in vtero fidei colluctantes: quorum maior ſeruiet minor.Primogenitus ſcilicet iuniori:pro eo q oportebit illū minui pati.ſ.cum ordine clericali:& alium creſcere cum ordine ſpūali:& ſi a pſecutiōe ſęculi nō ſit imunis in chriſto.Q uid ſi dixeris.Q uare hæc aduenerūt mihi:ʔIn Rebeccha:ſi ſic futurum erat:quid neceſſe erat concipere:ʔ Ipſi duo ordines ſimplr̄ & humiliter naſcentur eccleſiæ:ſed q̄ in fine permanſerint ipſa cognoſcet:qa celare non poterunt clericorum malitiam & abſcondere ignominiam laycorū:deiicient ſupbos religioſos:auaros pręlatos:ſubditos & laycos luxurioſos:facti quaſi in petram ſcandali & offenſionis lapidem: terram eccleſiæ vndiq; occupantem.[Propter multitudinem (inqt) iniqtatum tuarū reuelata eſt ignominia tua]& auaritia pręlatorū.[Pollutæ ſunt plateę tuę] libidine ſubditorū.Q uia iccirco peccata illorū īproperāt & reuelant anūciādo fidē: pœnitentiam ſuadēdo.[Vt mutat ethyops]ſęcularis [pellem]criminis:[& pardus] clericus varius in prauis operibus [varietatem]ſui ſceleris ac duplicis vitæ res implet:[ſic bn̄facere poterit]operādo:ita & malum relinquere couertendo.Declina,inquit a malo & fac bonum. Sed qa durus eſt ſermo:& facies eorū induruit in peccatis.[Diſſeminabo eos quaſi ſtipulam quæ a vēto rapit̄ in deſerto]: de mala cōgregatione peſſima diſperſio ſequetur. Nam vrgēte tribulatione[diſſeminabuntur] per illicita deſideria vel p fugam:[quaſi ſtipula]tēporali ſubtracta ſubſtātia[p ventū] vanagloriæ[in deſertū]malitię. Poteſt fieri ad litteram vt timore tribulationis validæ, diſpergant̄ in ſæculo tpalibus pditis:vt nō ſit locus eis ſtabilis circūquaq; vagantibus. Nam religioſi clauſtra fugient:clerici ſæcularia diligent:layci ad quæq; mala ſe ferrēt. Sicq; iam nullus erit vel rarus qui fluctus mundi abhorreat:fornicatores perituros aut fugiat:archam vitam pauperis appræhendat.Vel certe ſpūs dei ordines illos prædicando[diſſeminat quaſi ſtipulam:] vt tenuiter & ſpūaliter viuant:[quæ vento rapitur] a ſæculi tēpeſtate[in deſerto]pœnitētię.[In talibus enim ſors tua].i.hæreditas.Vel certe[ſors tua]hæc eſt[& pars mēſurę:]vt quæ rapta eras in gloriam,nunc reuertaris [in ſtipulam:]& quæ multa cōgregaueras, ſubito pdas.¶Nota in ſupbia obliuiſcitur deum: in abundātia nititur mēdacis.Vn̄[& nudantur femora luxuriæ cōtra faciem eius]in exprobratione iniuriæ ad fornicationis fluxū a pdicatoribus detegēdum.Q uattuor induunt̄ vt appeat turpitudo/praui opis actio. ecce modus.Primo[ignominia].ſcdo[adulteriū.]tertio[hinnitꝰ.]quarto[ſcelꝰ].[Ignominia]eſt fornicatio in naturā: [adulteriū] in ſponſam: [hinnitus] in conſanguineam: [ſcelus]contra naturam.¶Hiſtorice:[Scelus] auaritię in redditibus.2.[adulterium] ſupbiæ in dignitatibus.3.[hinnitus] vanagloriæ in pdicationibus.4.[ſcelus] luxurię in eruditionibus.Audi ſupbiam in auaritiā [Super colles]elationis: [agro] cupiditatis: [Vidi]videre feci[abhominatiōes tuas] ydolatriæ & luxuriæ.[Veh tibi]ad pœnitentiā vel ad præſſuram.[Non mundaberis]ad gratiam[poſt me vſq;quo adhuc.]ac ſi diceret. Eccleſia prius tribulabitur, ecce, [veh:] ſed non mundabitur a peccatis.Item ſubtrahentur peccatores illi vel occidentur,nec ſic corrigetur:ecce[poſt me]ſed putreſcet in malis: ecce[vſq;quo].Et iccirco [adhuc] flagellabit̄ tur:vt ex toto rubigo exeat ab ea falſitatis. Vides q nec ante flagellum nec poſt corrigetur eccleſia:& iccirco malleus innouandus ē: vt montes ſuperbiæ eius commoueat: & ſaxa duritiæ ſuæ crebra percuſſiōe cōfringat.

Margin notes (left column): Gen̄. 25. — Ioā. 3. — Gen̄. 25. — Priæ petri 2. — Pſal. 33.

Margin notes (right column): Gen̄ 7. — Luc. 12. — Hiſtorice. — Flagelli pſeuerātia ecclię — alias contestatur

¶Capitulum. xiiii.

Factum eſt verbū domini ad Hieremiam de ſermonibus ſiccitatis] ad ſubuertendas cathedras & ſuperbias ordinis clericorum tā in mēbris quam in capite.inducitur obſcuritas abūdantię temporalis.Vt ſicut ex adipe illorum iniquitas prodiit,ſic & futuris pauperi

Margin notes: Mat 21. — Pſal. 72.

Ex bus rebus & ſpiritu equitas eccleſiæ cōuale
pau/ ſcat. Neceſſe eſt enim: vt exactores pharao/
peri/ nis nouis filiis iſrael paleas tēporalium ſub
bus trahant/vt laterum tributoꝝ ad certum nu/
eqtas merum debitum nō ſine tribulatione dolo/
ecclię ris exſoluant: donec tēpus miſerationis eo/
cōua rum adueniat: in quo per duos ordines futu
leſcet ros: ac ſi p Aaron & Moyſen nuncios dei ze
Exo. lus eius ſupbos & reprobos in futurę flucti
5. bus tribulationis inuoluat. Factū eſt (inqt)
Exo. verbum dei. ſ. pdicatio gnalis in pximo fa/
14. ciēda vel fienda: [de ſermonib⁹ ſiccitatis]. ſ.
Ioã. pœnitētię vel irę futurę. Olim [verbum] pa
1. tris factū eſt caro: vt ꝟba vitæ ſumeremus
in pace: & arefacti a carnalib⁹ vitiis hęrere/
mus ſpūs nouitati. Nunc autem innouandus
eſt [ſermo dei ſiccus & durus]. Siccus contra
luxurioſos auaros & diuites. Durus contra
ſuperbos: vt qui hactenus eos patienter ſuſti
nuit: iam crudeliter præſtare cōtendat. [Lu/
xit iuda & portæ eius corruerunt: & obſcu/
ratę ſunt in terra]. [Iuda] eſt latina eccleſia:
[portę eius] prælati. Nota duo [luctus & te/
nebræ]: [luctus] triſtitię: [tenebræ] culpæ.
[Lugent] enim ſubditi & triſtant̄ nō [luctu]
miſerię ſed vitę mundanę: qa euentus forſan
eis affluentes & proſperi non arrident: ſed &
[portę] prelati corruūt per ſupbiam [obſcu
rantur] per infamiam: [in terram] per auari/
Iob. tiam. Denigrata eſt (inquit) cutis eorum: &
30. [clamor hieruſalem aſcendit] per cōſuetudi/
nem fœtidā: [hieruſalem] religioſi: [portę]
clerici: [iudęa] layci. Primi clamāt ſuperbię/
do: ſecundi nigreſcunt auaritiam ſectando.
Vltimi lugent carnalia deſideria exquiren/
do: hac de cauſa nō inueniunt in eis ſpiritua/
les viri futuri aquam contritionis & pœni/
tentię: & ſic [reportabunt vaſa ſua] prædica
tores & ſtudia ſua [vacua]. Futurū eſt enim
vt ſeuiente procella imperii [maiores]: ideſt
prelati quibus eſt conceſſa doctrina: [mino
res ſuos] ſubditos. ſaſſuturos per mundum
dirigendos allentiant: qa forte non erit tu/
tum vel datum haurire aquas de fontibus
Saluatoris: & effundere aquas ī populis ob/
Eſa. ſtinatis. Quod autem [deportauerunt vaſa
12. ſua vacua] ex aquę defectu: patet: qa nō pro
ſubſtantia tēporali pro qua ad litteram car
dinales & alii iam currebant ſed pro ęterna
mercede & ſpūs voluntate docebunt. Oēs ſi Eſa.
tientes venite ad aquas &c. Nota: Chriſtus 55.
ſedebat foris ſuper fontē. Fontem illum re/ Ioã.
probās lrę ſiue alias ſed ſpūs laudās: fatiga 4.
tio Chriſti, labor ſpūalium magroꝝ vt prę
dicatio: ſamaritana eccleſia: qnqꝫ viri, cōfeſ/
ſores in ſexto loco. In tpe iſto ſexto nō ē vir
paſtor, ſed mercenarius & carnalis vtiqꝫ in/
tellectus: ſitim auaritiæ augens ſed Chriſti
fons ſitim remouēs mortis vitam ferens: di/
ſcipuli, ſeculares: ciuitas, mūdus: panis acqui
ſitio ſcripturarum: abeunt diſcēdo: redeunt
inſtruendo ad litteram. Sed mirantur ꝙ vi/
ri ſpūales ſedeant humiliter docendo: mulie
ris neqtiam arguēdo, Loquantur regis vio/
lentiam ſuadendo. Ad litterā: aquę ſunt be/
neficia tēporalia: eccleſiaſtica ſacramēta. Ad
has aquas mittūt ſubditos hauriendas aua/
re: ſed deficiētibus redditibus īminēte prēſſu
ra: [lugebunt] clamabūt: & præ triſtitia ab/
ſorbebūtur. Inde. [Confuſi ſunt & afflicti:
operuerūt capita ſua ppter vaſtitatē terræ:
qa nō venit pluuia ſup terram]. Confundū/
tur verecūdia: affligunt̄, pœnuria: tegentur
capita, triſtitia, vaſtant̄ prēſſura vel ęterna
miſeria, ſubtracta miſericordiæ [pluuia].
[Cōfuſi ſūt agricolę, operuerūt capita ſua]
[Nā & cerua in agro peperit & reliqt, qa nō
erat herba: & onagri ſteterūt in rupibus tra
xerūt vētū quaſi dracones: defecerunt oculi
eoꝝ qa nō erat herba]. In [agricolis] layci: ī
[cerua] clerici: in [onagris] religioſi: quorū
[oculi]. ſ. deſideria languēt: qa [herba] aruit
ſtipendii tēporalis: cultor [colit]: [cerua] par
turit: [onager] os apit: [colit] inutiliter: [pa
rit] crudeliter: [os apit] mendaciter. Primus
caput opit. ſcdus fœtū deſerit. tertius vētū
trahit. Caput mētis: fœtū opis: vētū elatio
nis. Velāt mētē layci, bonitatem cōtēnendo:
fœtum deſerūt clerici ſciam repellēdo: ven/
tum trahūt monaci diſciplinam fugiēdo. Si
cōiugati layci terram nō [excolūt] fornican/
do: clerici ordinati cultum diuinū [deſerūt]
ad reddit⁹ inhiādo: religioſi [vētum trahūt]
ad ſecularia aſpirādo. Item [cerua in agro]
eccleſia in mundo parit duos hynulos, duos
ordines futuros, quos mundus expectat.

Eccle Hos parit in dolore tribulationis imperii:
ſia.pa & reliqt in mũdo ꝑ ſemine [areſcẽte herba]
rit du doctrina: [in agricolis] ꝑlatis.ſ.& magiſtris
os or [ſua capita operiẽtibus] quaſi nõ debeãt ſũ-
dines mo ꝓpoſito ꝓdicationi intẽdere: quĩmo ꝑ
ſuis iniqtatibꝰ ſe excuſantibus/ nec hñtibus
eloquii pluuiam ſalutaris. Sed [onager ſtat
in rupibus:] religioſi in dignitatibus vel do
ctrinis variis & ſaecularibus dogmatibus: q
Gen. cum deberẽt cum Helya petere [pluuiam] cõ
4. tẽplationis ſiue cõpunctiõis & grẽ: ipſi [tra
1.re. hunt vẽtum] adulationis & vanitatis tpalis
2. ſtipẽdii & falſi dogmatis: [more draconum]
Oſeẽ magiſtroꝝ.ſ.ſaeculariũ vel principũ mũda-
7. noꝝ: ꝓpter qđ tales mittẽt/q primos vaſtã
Hie- dos anũcient ſcdos diſſeminãdos & q̃ſi fu-
re.12 giendos/imo diſpdendos dicẽt tertios de ru
ibidẽ pe ꝓcipitent: ne ſteriliter [lugeãt: ne aeterna-
23. liter corruant: ne ꝓcaciter vocem clamoris
Nũe. emittant. Primi ſunt Caym q erat agricola:
21. ſcdi Aſſael occiſus in via: tertii effraim co-
Ad ti lũba ſeducta. De primis ſeminauerũt triti-
tũ.1. cum fidei cõiugalis: & ſpinas meſſuerũt for-
Apo nicationis. De ſcdis ipſi currebãt ad tpalia:
ca.3. ſed ego nõ mittebam eos niſi ad ſpũalia. De
Eſai. tertiis ſcopuli torrẽtiũ inclinati ſunt. Tor-
29. rẽtes religioſi aliqñ ſiccantur deuotione: ali
Pſal. qñ fluunt. Et qa mõ abũdãt tpalibus/mõ
61. attenuanť ex cõuerſatione ſaeculariũ eos af-
Mat fligentium: veluti de [ſcapulis] eminẽtioris
15. vitae inclinanť ad carnalia deſideria vanita-
Mat tis. Inde. Ipſi cõfitenť &c̃. & dicunt ſe iudẽos
7. eſſe & nõ ſunt. Inde. ppľs hic labiis me hono
ad ro rat: cor autem eoꝝ longe eſt a me. Ore (inqt
ma.1 Dauid) ſuo bñdicebãt: corde aũt ſuo male-
Pſal. dicebant. Praua cõmutatio in populo chri-
105. ſtiano ſi gloriam ſuã mutat in ydolum: vir-
Gen. tutem in vitium: [agricolam] in iouem: [cer
21. uam] inſtructionem hypocriſis. Pelle ergo
Gen. agar in vtre & filio: fuge thamar in teriſtro
38. & biuio: refuge vxorẽ Achab in cultu regio
3.re. depictam oculis ſtybio. Agar ſignificat lu-
19. xuriam carnis & filio praui opis. Thamar
4.re. auaritiam in teriſtro pietatis: & biuio ꝓſpe-
9. ritatis. Iezabel ſuperbiã in cultu religionis
Pſal. & ſtybio ſimulatiõis. De primis carnalibꝰ.
143. Nõ eſt ruina maceriae poſſeſſionũ: neqꝫ trã-
ſitus in cantus filioꝝ: neqꝫ clamor in plateis
eoꝝ.ſ.perditio theſauroꝝ. De ſecũdis aua-
ris. Oues eoꝝ/plaebes & praebende: fetoſe.ſ.
ſecũde/abũdantes: diuitiis & redditibꝰ ſuis
cupiditatibus & aliis vitiis. De tertiis ſup-
bis & fictis/filiae eoꝝ: obediẽtiae & grangiẽ
& abbatiẽ: cõpoſitẽ.ſ.ordinatẽ/& ornatẽ vt
ſimilitudo tẽpli/falſẽ religionis. Primẽ ſũt Apo
babylon/quẽ dicit: ſedeo regina vbi poſſeſ- ca.18
ſio: vidua nõ ſum/vbi fornicatio: & luctum
nõ video/vbi rerum augmentatio. Hae ſunt Priae
illae viduae/quae cũ luxuriatẽ fuerint/tũc nu ad
bere deo volunt. Sed ae ſunt fatuae virgines Thi.
quae acceperũt tñ oleũ in vaſis ſuis: oleum 5.
ergo in ſpiritualibus in ordinibus aſſumen- Mat
dis: fatuae ſunt/in tẽporalibus votis: virgi- 25.
nes ſunt/in cultu eccleſiae obſeruatiõis abſqꝫ
igne diuinẽ dilectionis & ĩternẽ deuotionis.
Tertiẽ ſunt mulier vaſa iniqtatis: vacua re
tributionis: reproba dãnationis: illa quẽ di
cit: in textui funibus lectum meũ ſtraui pi-
ctis tapetibus ex aegypto. Mulier eſt vana
religio quae lectũ doloroſae quietis exornat
exterius: & ſtrauit alŝ ſternit.ſ.coaptat humi
liãdo ſe neqter: & narrãdo actionibꝰ & dog
matibus mundanoꝝ. Nota qa dixit in tex-
tui.ſ.retia fecit in lecto religiõis/vt decepto-
rie capiat viatores. Quãti ſunt hodie q la-
queis auaritiae & ſymoniẽ illaqueati religio
nem ingreſſi ſunt: & ſedent in ea ꝓpter mo-
nilia tẽporalia: & magis ꝓpter picturã aegy
ptiam carnalis vtiqꝫ deſiderii: q̃ propter ſo-
brietatis abſtinẽtiã honeſte iam vero quid
multi lugẽt ruinã eccleſiae viri iuſti: de qui-
bus dicitʳ. Reliqui mihi ſeptẽ milia viroꝝ: 3.re.
.ſ.perfectoꝝ: qui nõ inclinauerũt genua ſua 19.
baal: vel incuruauerunt ſe ydolis Salomo-
nis. Initẽdum eſt eis: & cum eis in abſcõdito
lamẽtandum & ponẽdum faciem iter genua
humiliter cum Helya/ſi forte coelũ eccleſiae ibidẽ
tenebrãdum praeſſuris vel doctoribus veri- 18.
tatis ſignatis in nubibus: in qbꝰ arcũ ꝓdica- Gen.
tionis in ſignũ diluuii cõpeſcẽdi ſucceſſurae 9.
tribulationis & irae. Ponet miſericors deus
iuſtus: ſi forte peccator Achab.ſ.ppľs chri-
ſtianus a ſono euãgelii praedicãdi: mũdi ma
la fugiãt: & in ſecreto pniae ſe abſcõdat: ſicqꝫ
[agricolae] ad cultũ iuſtitiae redeãt. [Ceruae
factus] opus & affectus bonos nõ deſerãt: &

[onagri cum draconibus] ſæculo [ventum]
vani deſiderii de ſuis rupibus : ac ſi religio/
nis eminētiis [attrahere] deſueſcant. Sequit.
Quare.i.ob quam cauſam : vel certe admi/
ratiue ſeu interrogatiue dicit. [Quare ſicut
colonus futurus es in terra : & quaſi viator
declinans ad manendum ? Quare futurus es
velut vir vagus & fortis q nō pōt ſaluare?]
Nota quattuor. Primo [colonū.] Scdo [via
torem.] Tertio [vagū.] Quarto [infirmū.]
[Colonus] in ꝑdicatiōe: [viator] in incarna/
tione: [vagus] in reſurrectione : [īfirmus] in
paſſione. [Venit in terrā] quaſi in ꝓpria ſy/
nagogę: [declinauit] in virginē: [vagat] in re
Ar,i ſurrectionis offenſione: [infirmatur] in mor
repre te. Sed ſpūales viri futuri ſunt in terra eccle
hēſio ſiæ more [coloni] ꝑdicationis ſemine excolē
nis. do: [viatores] in pauptate viuendo : [vagi]
ſolicitudine diſcurrēdo: [fortes] tribulatio/
nes ſuſtinēdo. Hi manēdi ſunt nobiſcū in ad
iutoriū: vt poſſimus repellere inimicum vel
aduerſarium. [Populus iſte dilexit mouere
pedes ſuos & non quieuit: & non placuit do
mino populus] iſte chriſtianus noīe non re.
[Dilexit mouere pedes ſuos] a ſpūalibus: [&
non quieuit] .i. deſtitit a carnalibus : & deo
[non placuit:] vt eriperet ſed puniret. [Duo
Hie. (inquit) mala fecit populus meus] quoad ini
2. quitatem/ & quoad fidem. [Me derelinque/
runt fontē aquæ viuæ.] ecce ſpūalia. [Et fo/
derunt ſibi ciſternas diſſipatas:] ecce carna/
lia: [quæ cōtinere nō valent aquas] ſua deſi/
deria cum ſæculo peritura. [Peccatū (inqt)
peccauit] . [Peccatum] quoad deum : [pecca/
Trē. uit] in ſeipſum [hieruſalē] Romana eccleſia:
1. [ꝓpterea iſtabilis facta eſt] quoad mūdum:
Stabilitas eſt in fide: iſtabilitas in bono ope
ræ. Nota [pedes] deſignare legatos eccleſię:
quos Romani pōtifices [mouere dilexerūt]
per vanamgloriam : [& non acquieuerunt]
per auaritiam: [& dn̄o diſplicuit] punire ſa/
Mo/ tagens per reipublicæ iracundiā. ¶ Morali
rali/ ter. Anima hieruſalem [populus] cogitatio/
ter. nes inutiles. [Pedes] affectus mouet ab orien
te gratiæ: non [quieſcit] in campo culpæ: [&
dn̄o diſplicet] ꝙ ſupædificet de luto auari/
Geñ. tiæ turrim ſupbiæ. Sed quid de illis. ſ. reli/
xi. gioſis qui ei, i, deo ſeruiunt. Si ſunt ſtabiles
in clauſtris propoſito caſtitatis. Et in ange/ Iob.
lis ſuis.i.clericis reperit prauitatē cupidita/ 4.
tis. Iſti ſunt duo pedes populi laycoꝝ: por/ Apo
tantes beſtiā ſæculariter couerſantes. Quo/ 13.
rū religioſus cha ritatē dei deſerēs : caſtitatē
fregit: alter clericus prædicationem inficiēs:
largitatem in cupiditatem vertit. Iſti ſunt
duo pedes ſtatuæ in Daniele.ſ.populo chri Dañ
ſtiano: quoꝝ pars eſt lutea/ altera ferrea: lu/ 2.
tea/ ecce auaritia: ferrea/ ecce luxuria. De his Hie.
duobus grex diſperſus iſrael : ecce cōmotiō: 50.
leones deiecerūt eum/ ecce inqetudo. Primus
comedit eum rex Aſſur. Nouiſſime exoſſauit Ibi/
eum iſte Nabuchdonoſor: ecce dei inaccepta dem.
tio. als viſitatio. In leonibus fortitudo qua
deiiciuntur virtutes.i.expugnant. In aſſur/
auaritia: carnes comedens/ hn̄s tres ordines
dentium.ſ.auarorum prælatorum. Primus Deu.
ordo eſt in reditibus. ſcds in duplicibus. ter 7.
tius in deceptionibus. Abūdāt in ꝑbēdis &
bn̄ficiis: duplicantur in vſuris & negociis: de
cipiunt in ſymoniis & dolis. Inde. Et nō de/
fecit/ ecce primum: de platęis eius.ſ.mercimo Pſal.
niis vſura/ ecce ſcds: & dolus/ ecce tertius. In 54.
Nabuchdonoſor luxuria oſſa & exoſſans:
quia illa carnales.ſ.auaritia tpalia deſtruit:
iſta.i.luxuria, ſpūalia frangit. Et auaritia q
dem extirpari poteſt: qa facile quis terrena
relinqt ſeu deponit: ſed luxuria pœne indo Nota
mabilis eſt: qa extirpari non pōt ſemp bella
inouat, ſemp impugnat: hęc eſt illa beſtia in
Ioan. quæ etſi qnqꝫ atterendo ꝑcutitur, pau Apo
lo negligendo curatur. Inde. Vidi vnum de ca.13
capitibus beſtiæ occiſum q̄ſi ad mortē. No
ta quaſi & plaga gladii eius vel mortis cura
ta eſt. Seqtur. [Viſitabo iniqtates eoꝝ] pro
inſtabilitate fidei operātis bonum. Seqtur.
Ex diuina viſitatione flagellū a deo: vt pra
uoꝝ ſacrificia reprobet: & in tribulatiōe nō
ſaluet. Nam [ieiunia] eoꝝ deſpicit: [præces]
auertit: [holocauſta] reprimit [victimas] nō
admittit. Ieiunia corruptionis, præces ſup/
plicationis: holocauſta miſerationis: victi/
mas afflictionis. Pro his inducuntur quat/
tuor mala. 1. mors. 2. gladius. 3. fames. 4. ca
ptiuitas. Mors corruptionis : gladius exe/
crationis: fames reſtrictionis: captiuitas tri
bulationis. Audi quattuor mala in chriſtia
no populo

Actu no populo propagata.1.Nãq; in morte: vt
u3.4 Nero & alii iudæi perſequentes apoſtolos.
& ali 2.In gladio ydolatriç cõtra martyres.3.In
is & fame arriani cõtra doctores q & cõfeſſores.
12.& 4.In captiuitate pſe.i.ſaracæni ſub mahu-
ſequẽ meto cõtra virgines.Q uod autem dicit[qui
tibus ad mortem ad mortẽ:& qui ad gladium ad
gladium:& qui ad famem ad famem: & q ad
captiuitatem ad captiuitatẽ]ſubaudit præ-
ſciti: vel certe q euaſerunt perſecutionem iu-
dęorum, impegerũt in gladiũ paganorum: ideſt
ydolatrarum. De quo in fame arrianorum: de
qua in captiuitate ſaracęnorum: ex qua in per-
Actu ſecutione alemanorum. Certe occiſus eſt Ste
u3.7 phanus in ſynagoga: Paulus euaſit in gen-
tes: tandem flagellatur Paulus in ea. Ibi mar
Act. tyres paſſi ſunt: & tamen non omnes: ſed re-
13. licti ſunt pro ſemine vſq; ad tertium tẽpus:
ibidẽ in quo Silueſter fuit: & tandem dati ſunt in
16. fauces arianorum. Ibiq; multi catholici paſ
Apo ſi ſunt: & tamen euaſerunt aliq q virginum
ca.6. eccleſiam erexerunt. Q uorum tempore multi
ibidẽ abſorti ſunt a ſaracęnis & perſis: & tñ relicti
11. ſunt alii vſq; quo ſedes Romana ſub princi-
Apo pibus & francis & alemanis caput erigeret:
ca.13 in quibus etiam multi de eccleſia corruerũt.
Vide Et tamen reſeruatur adhuc ſemen vt non de-
&hũc ſoletur eccleſia. Itemq; multi punientur ſub
ſuper ſexto loco: & quaſi apertione ſignaculi ſexti
Eſa.i reſeruatis aliis vſq; ad tẽpora antichriſti .i.
figu- ſeptimum caput draconis: ſub quo pphetæ
ra dr venturi .i. duo ordines ſpirituales in mundo
acõis diſpergendi & occidendi ſunt. Deinde alii re
7.ca. linquentur propagandi in finem ſæculi; in
Eze. quo cauda draconis .i. gog nouiſſimus anti
38. chriſtus tribulationem immittet intolerabi
39. lem: quem dñs Ieſus ad iudicium properans
Apo interficiet ſpũs oris ſui. Q ui aũt[falſa pro-
ca.20 phetantes] propter populum demulcebant
Sedę quaſi hęc mala futura non eſſent: & ſcandala
ad th in eccleſia generali: quę[propheta] veritatis
eſa.2 Chriſtus annunciat: ad illos intorquẽdum
Mat eſt: qui volẽtes carnaliter & proſpere viuere:
24. doctores eccleſię vel plãtos: & nihil pro vi-
Mat, tę prauitate falſęq; doctrinę merito ſcanda
13. li ſuſtinere. Bene eſſet eis ſi ſeipſos tantum in
Luce abyſſum carnalitatis impellerent: & non ſe-
21. quaces vel auditores eorum: vel alios ſubdi-
tos.[trahebent poſt ſeipſos.]Viſionem(in-
quit)mendacem & diuinationem fraudolen
tam & ſeductionem cordis ſui pphetant vo
bis.]Vides quantus ſit error iſte. Qui pri-
mo fallit: ſecũdo deficit: tertio ſeducit. Fal-
lit peruerſa docendo: decipit pſpera pmit-
tendo: ſeducit in cõtraria deprimendo. Per-
uerſa in animo: proſpera in mũdo: cõtraria
in inferno. Hęretica quippe doctrina carna-
lis velut[mendax viſio:]terrena proſperitas
& labilis quaſi[fraudolenta diuinatio]. Mi-
ſeria inferni pœnalis, quaſi cordis ſeductio.
Quia non putant hęretici φ falſa inſtruant
φ proſpera defluantur: φ in inferno peri-
cula incendiaq; ſubſiſtant. Dixit inſcipiens Pſal.
non eſt deus. Inſcipiens eſt pſeudo propheta 13.
qui dicit falſa: ſapit terrena: contemnit diui
na fallens φ deus cœlum fecit ad gloriam:
terram ad prælia: tenebras abyſſi ad tẽpora Aſs.
lia. De primo. Iuſti in ppetuum viuent. De tor-
ſecundo. Militia eſt vita hoĩs ſuper terram. mẽta
De tertio. Quis poterit habitare de vobis Sap.
cum igne deuorante. Nota tria in cœlo: tria 5.
in terra: tria in inferno. In cœlo ſol: luna/& Iob.
ſtellę: in mundo miſeria: lutum: & fex: in in- 7.
ferno ignis, nix, & ſpũs procellarum. Sol p- Eſai.
fectionis: luna incorruptionis: ſtellæ virtu- 33.
tis & beatitudinis. Miſeria tribulationis: lu
tum ambitionis: & fex corruptionis. Ignis
cõſumptionis: nix diſſolutionis: ſpiritus p-
celloſę exagitationis. De primo .ſ. cœlo: fe- Ge.1
cit deus duo luminaria magna: & poſuit ea ĩ
firmamẽto cœli & ſtellas. De ſecũdo .ſ. mun Pſal.
do. Eduxit me de lacu .i. de mundo, miſeriæ 39.
vbi afflictio: & luto, auaritiæ: & feces: luxu-
riæ. De tertio .ſ. inferno. Ignis grando nix Pſal.
glaties & ſpũs procellarum. Iccirco nix ſola 10.&
ponitur: quia grando & glaties nix eſt. Ve- 114.
rum noĩe niuis diſſolutio comitatur hinc in
de grandine & glatię. Grandine pœne ſata-
gentis: glatię, materiæ confringentis. Item
ignis inducit fumum vbi oſcuritas. Nubes
exagitatę turbinibus grandinem & niuem.
Terra ſulphur fomẽtũ ignis & fetoris. Ven
tus & frigus aquilonis .i. diaboli & tenebra-
rum eius ſtringit glatiem corpus & animã:
ne diſſoluantur in pœnis: ſic vrit & non con
ſumat: ſic diſſoluit vt reſtituat. Hic eſt ru-

bus alter qui vritur & non comburitur: de
cuius medio Chriſtus loquitur ad genus hu
manum deſignatum in Habraam Iſaac & Ia
cob fidelibus electis & dilectis;&⌊hoc pro-
phetis mendacibus⌋puniendis. Sed & popu-
li quibus⌊prophetabant⌋ſcilicet in errorem
fouebant.⌊Erunt proiecti in vitiis hieruſa-
lem⌋lugentibus. Licet⌊viæ hieruſalem⌋duo
Ap. prophetę illi venturi eccleſiæ intelligantur:
.11. ad quos cōuerſi multi ab erroribus declina-
bunt. Tamē⌊viæ hieruſalē⌋ſæculares actio
nes & praua opera ſunt eccleſiæ.ſ. clericorū
& aliorum in quibus⌊proiiciunť⌋per imita-
tionem Puniuntur⌊in fame:⌋feriūtur⌊in gla
dio: nec ſepeliuntur⌋.⌊Fames⌋eſt verbi diui-
ni ſubtractio:⌊gladius⌋eſt mundana affli-
ctio:⌊ſepulcrum⌋eſt religioſa conuerſatio,
Vel certe⌊fames⌋ſub tribulatiōe imperii ſub
tractis temporalibus:⌊gladius ſub preſſura
populi infidelium occiſis fidelibus⌊Sepultu
ræ prohibitio⌋ſub anguſtia pſeudo prophe
tæ.i.hæreticorum antichriſti deceptis & erū
ditis: poteſt ad eccleſiam retorqueri.⌊Fa-
mes⌋quoad interdictum: ne diuinum officiū
audiant.⌊Gladius⌋vt obſtinati a corpore
chriſti ſe abſtineant.⌊In ſepulcro⌋ne in cimi
teriis cum fidelibus communionem accipiāt
Vel certe⌊fames⌋in vita:⌊gladius⌋in morte:
Tropologice. ⌊proiecto⌋in pœna. ¶ Tropologice.⌊Fa-
mes⌋in littera:⌊gladius⌋in ſpirituali intelli-
gentia:⌊proiectio⌋de actiua in contemplati
uam vitam. Sic Iacob deſcendit præ fame
Genē 46. 49. ad frumentum Ioſeph: cuius oſſa tranſuecta
ſunt ī terram promiſſam: quia generalis erit
afflictio, huiuſq; proiectio. Sequitur.⌊Ipſi
& vxores eorum filii & filiæ eorum⌋. ad lit-
teram. Vel⌊ipſi⌋ſunt prælati:⌊vxores⌋eccle-
ſiæ plebanæ temporales:⌊filii⌋clerici:⌊filię⌋
parochiæ. Vel⌊filii⌋prælati religioſorum:
⌊filiæ⌋abbatiæ.⌊Omnes proiecti in viis hie
ruſalem:⌋Quattuor ſunt viæ. Prima orien
talis vbi auaritia qua proſpera oriuntur. Se
cūda occidentalis: vbi culpa qua laſciuia mo
riuntur. Tertia aquilonaris vbi ſupbia quā
pompatice eriguntur. Quarta auſtralis vbi
ficta iuſtitia qua ſe lucis angelos mentiuntur
⌊Effundam ſuper eos malum ſuum⌋.i. pro
ſua culpa mereri. aľs puniri permittam. Vel
certe per prædicatores futuros⌊effundet de⁹
ſuper eos malum eorum⌋culpam improperā
do: ad pœnitentiam reuocando: ab ęterna &
temporali miſeria eruendo. Inde.⌊Deducant
oculi tui lachrymas per noctem & diem: &
non taceant⌋ideſt deſiſtant: vult flere domi-
nus oculos ſpiritualium, compatiendo, pœ-
nitendo, affligendo. Compatiendo peccato-
ribus: pœnitendo de exceſſibus: affligendo ī
tribulationibus.⌊Diem noctem, noctē diē:
⌊proſpera aduerſa: contraria proſpera in vi
tam corporis reputando: ſi forte de⌊contri-
tione⌋futura eccleſiæ. Ipſa ꝟo⌊filia populi
dn̄i eruatur.⌊Plaga (inqͥt) peſſima vehe-
mēter⌋. Nota tria. 1.⌊plagam⌋. 2.⌊peſſimam⌋
3.⌊vehementem⌋.⌊Plaga⌋in temporalibus:
⌊peſſima⌋in corporalibus:⌊vehemens⌋in ſpi
ritualibus. Pro prima dicitur⌊populi mei:⌋
pro ſc̄da⌊filia:⌋p̄ tertia⌊ꝟgo⌋:⌊populi⌋lay
ci:⌊mei⌋coniugati:⌊filia⌋clericalis eccleſia:
⌊virgo⌋regularis obſeruantia. Sed layci fe-
riuntur⌊plaga⌋luxuriæ: clerici vlcere⌊peſſi- Iob.
mo⌋auaritiæ:⌊vehemēter⌋vulnere ſuperbię. 2.
Et qdem⌊plaga⌋luxurię tumet in apparen-
tia: vlcus⌊peſſimum⌋auaritiæ liuet inuidia:
⌊vehemens⌋vulnus ſupbiæ ſcatet inani glo-
ria.⌊Si egreſſus fueris ad agros ecce occiſi
gladio: & ſi itraueris ciuitatē ecce attenuati
fame: ꝓpheta quoq; & ſacerdos abierunt in
terram ignotā:⌋prædicatoribus futuris ſub
noīe⌊ꝓphetæ Hieremię verbū infertur:⌊ex
eundi⌋ꝑ p̄dicationē:⌊ingrediendi⌋per circum
ſpectionem: intuendi perſcrutationem. Nam
alii ſunt in⌊agro⌋vt cōiugati in mundo: alii
⌊in ciuitate⌋hieruſalē eccleſia vt clerici: alii
in⌊ſyon⌋regularis vitę vt religioſi. Primi⌊cę
duntur gladio⌋luxuriæ more bidentium cle Eſa.
ricoꝝ & religioſorum. Sc̄di⌊attenuantur fa 32.
me⌋auaritię & doctrinę: quę ſūt gaudia ona 34.
groꝝ & draconum regularium & laycorum.
Tertii⌊abeūt⌋ī cōſilio ipioꝝ quaſi in terra
cognita auaritię & luxurię ſtructionū & phi-
loſoꝝ: clericoꝝ & ſęcularium. De his oībus Genē
dr̄: ſimul in vnū ſuſurrabūt. De primis egreſ 4.
ſus caym in agrum occidit Abel, De ſecūdis: 4 re.
Facta eſt fames in ſamaria: in qua ſtercus co 6.
lumbarum & caput aſini vendebanť. De ter Bar.
tiis: quid eſt iſrael ꝙ in terra inimicorum es: 3.

Ager

Geñ Ager,mūdus:cayin,layci occidunt clericos:
abel,in tpalibus:cui ſucceſſit Seth religioſi;
4. quoꝝ filii filias hoium cupierunt: & erāt gi
ibidē gantes.in laycis viri famoſi,in clericis. Item
8. [fames]eſt auaritia:quę dum magis affligit
ex dāno:plus creſcit ex deſiderio. Hæc orit
in ſamaria,eccleſia clericoꝝ in qua negociat
ſtercus columbaꝝ.i.redditus regularium:&
caput aſini,oblatio laycoꝝ.Item iſrael[pro
phetę]ſpūales:eccleſię doctores & ſacerdo-
tes:abbates vel priores:[abierūt in terram]
ſcilicet in vitam laycoꝝ:p laſciuiā icognitā
p clericoꝝ auaritiam quam cōtempſerūt in
Bar. exuitione vitæ veteris & ad remutationē pe
3. culii.his dr̄.Quid eſt iſrl̄ q in terra inimi-
corum es:ac ſi dicat.Et ſi layci & clerici exce
dūt:religioſi tn̄ redire ad ſæculum nunq̄ per
deſiderium deuenerunt.[Terra inimicoꝝ]
eſt vita laycoꝝ carnalium cōcupiſcētium ad
Ad uerſus ſpm.[Terra aliena]vita clericoꝝ: q
a la. alienati ſunt a vulua doctrinę verę: errauē-
5. runt ab vtero,vitę ſobriæ:locuti ſunt falſa
Pſal. p iprobitatem auaritię.Deputatus eſt cum
57. mortuis.i.peccatoribus laycis:cum his q in
Bar. inferno ſunt,diuite purpurato: clericis per
3.ca. vitę ſupbiam:purpurati p dignitatē:byſſi-
Luc. ni,p iuſtificationis ſimilitudinem:epulati,p
16. guloſitatē:ſplēdidi,p cupiditatem. Vel ter-
ra:religioſi qdā & ſi mūdo mortui.i.morti-
ficati pmanēt:tn̄ in iferno ex tedio vitę ma-
nēt.pōt itelligi terra inimicoꝝ.ſ.alemanoꝝ
crudeliū:terra aliena,ſaracenoꝝ:regio mor
Eze. tuoꝝ,patarenoꝝ,habitatio inferni, gog gē
38. tium imundaꝝ.Vel certe ita diſtinguas. Ini
39 & mici iudęoꝝ:alieni paganoꝝ:in primis gu-
Apo la:in ſcdis iracūdia:in tertiis ſupbia in quar
ca. tis luxuria.In tribus ſceleribus cōuertit de⁹
20. in quarto punit.Quia fornicatores fidei &
amos adulterātes verbū dei iudicabit deus in igne
1.ca. iudicii & ſulphure ſupplicii cōtra vtraq; lu
ſedæ xuriam.[Iudam piecit ſyon:]odit clericos i
ad co auaritia:religioſos in ſupbia: laycos pcutit
rin,2 in miſeria:vt nulla ſit ſanitas p̄ter ipœnitē-
4. tia.Illi aūt qbus eſt ſanum cor confident in
Pſal. dn̄o:& patiēter[expectabūt]ſalutare dei:cę
10. teris[pacem]& reſtitutionem reꝝ pditarum
Eſa. quęrentibus mala ſupaddent:quia turbines
21. ab affrico veniētes,ſ.ab infidelibus & hære
ticis diſpgent eos. Nota in affrico tribula-
tiones iperii.i.a carnalibus q̄ſi ab olla aqui Hie.
lonis.Et prima tribulatio veniet q̄ſi de de- 1.
ſerto:altera quaſi de terra orientali vel hor-
ribili:deſertum,gētes:terra horribilis, pata Eſa.
reni.[Nunqd ſunt in ſculptilibus gentium q 21.
pluāt,aūt cœli pñt dare imbres?]Ipſi mun-
di huius,ac filii Agar vitæ vtiq; ſæculares
terrenā & aialem ſciam exqrentes:nec plue- Bar.
re poſſunt velut nubes:nec velut cœli rorē 3.
[imbres]effundere itelligētiæ de lr̄a pceden
tis.In nubib⁹ doctores:[in cœlis]cōtempla
tores:& illi pluuiam p̄dicationis & exhortā
tionis in lr̄a.Et iſti rorem &[ibres]increpa-
tionis & terroris in itelligētia ſpūali.Nem-
pe prædicatio ad hiſtoricum:exhortatio ad
moralē:increpatio ad typicum:terrores ad
allegoricum ptinēt itellectum.Prędicāt ſa-
cerdotes:monēt doctores:arguūt paſtores:
terrorem iferūt cōtemplātes.De his q̄ttuor
ignis,grando,nix,glacies ſpūs procellarum.
Ignis ad primos:nix ad ſecūdos:grando ad pſ.
tertios:procellaꝝ ſpūs ad poſtremos. Neq; 148.
enim Chriſtus baptizat in aqua:ſed in igne
q ptinet ad Lucam.Chriſti enim gn̄atio ſic
erat.ſ.ſpūalis:Mattheus i euāgelio ſic mo- Luc.
re niuis quæ dealbauerat veſtem xp̄i in ꝟgi 3.
ne mores cōponit.Marcus more grandinis
territ & pcutit cōtumaces eccleſiæ. Ioannes
fulgurat infideles more procellæ:& in mare
carnalia ſapiētes verbi ptāte demergit. Ecce
bos igne tribulationis excoquitur:homo rō
nali doctrina inſtruit:leo ad nullius occur-
ſum reſtringit:aqla pēniſeꝝ aial ad ſupiora
transfert.Bos martyꝝ:hō doctorum:leo pa
ſtoꝝ vel apl̄oꝝ:aqla cōtēplatiuoꝝ vel ꝟgi
nū.In talib⁹[pluit]de⁹ p̄dicādo:[ibres eff
dit terrēdo:rorē grę ifundendo.Sculptilia
ſunt doctores carnales vel doctrinę phicæ:
in qb⁹ nō vitę ſpūs ſed effigies ſcitatis. Hęc Geñ
ſunt ydola rachelis:imo labā:quæ & ſi con 31.
templantes in ſedere ſatagunt agentes car-
naliter clerici ſublimare cōtendunt. Stramē
ta carmeli tpalia ſunt mūdi tenebrati.Crux Prio
chriſti ſub qua cōfundit & regit ſcia mūdia ad co
lis.Stultam(inquit)fecit deus ſapiam huius rin.1.
mundi.hoc nomē de quo imminente tribu-
latione imperii:alii[pluent]prædicādo:alii

[imbres]terroris perpetui infundendo.

Capitulum. xv.

S[I ſteterint Moyſes & Samuel coram
me non eſt ad populum iſtum anima
Ad mea:]dato in ſenſum reprobum & car-
rom. nalem vtiq; intellectum populo chriſtiano.
.1. Qui quod & orae prędicant, corde vaſtant
[Nec Samuel nec Moyſes]futuri duo ordi-
nes domino ſupplicabunt. Sed magis prae-
dicantes cum[Moyſe]Pharaonem & aegy-
ptum percutient: reliqui cum[Samuel]ſacer
Exo. dotium in arcae eccleſiae captione ſubuertēt
5.7. Inde. [Eiice illos a facie mea] ſcilicet prae-
8.10. dicatione euangelii quae[facies]chriſti eſt.i.
12. deponēdos & corruendos oñde.ſ.a[gladio]
14. reipublicae. A[cane]gentis pfidę: a [volucre
coeli]cōgregatiōis hęretice: a[beſtiis terrę]
Za- ſynagogę iudaicae. Item mons oliuarum in
cha. quattuor partes ſcindet: ꝓruptio grandis:
14. ſciſſura diſcordię: in poplo chriſtiano. Sed
[gladius]necat: [canis]lacerat: [volucris] de
Mo- uorat: [beſtia]diſſipat in ſuperbia. ¶ Sed
rali- vtilius moral̄r. [Quo(inqt) aegrediemur?]
ter. ad[gladium]caſtitatis: ad[canem] praedica-
tionis: ad[volucrē]cōtemplationis: ad[be-
ſtiam]actionis & laboris. Nam[gladius]in-
terficit a luxuria: [canis]lacerat ab aiali pru
dentia: [volucris]deuorat ad ſpiritalem in-
telligentiam: [beſtia]diſſipat a ſecularīū glo
ria cōtra ſupbiam. [Dabo(inqt)eos ī furo
rem vniuerſis regnis terrae pp Manaſſem fi
Hie. lium Ezechię regis iuda ſuper oībus quę fe-
1. cit in hieruſalē].[Reges terrae].ſ. ſaecularīū
velut olla ſuccēſa cōtra eccleſiam ęſtuabit &
Vide nō ſolum cōtra ſubditos ſed ēt cōtra praela
croni tos bella mouebūt. Ex culpa enim Romano
cā ar rū pōtificū q a Zacharia papa vſq; ad Leo
chi- nē ſcdm: īter quos nōnulli epī negligētes ſū-
epi mi pōtifices ꝓfuerūt. Ac ſi ab Ezechia vſq;
florē ad Ioſiam, ſub quibus decurſi ſunt anni. 60.
tini. Quaſi[ſub Manaſſe]& Amon regib9 iuda:
4.re. & in qb9 ędificata eſt ydolatria & erecta ma
20. gis in ſpiritu q̄ in carne: reliquus eēt ppl̄s &
21. ſubiectus: ſicut imitatores extiterunt mali-
Idem tiae: ſic & participes erunt poenę. Nam [Ma
21. naſſes]ędificauit excelſa dignitatum: extru-
ibidē xit aras ſacerdotum: fecit lucos religionum.

Sic Acab.ſ.gręcoꝝ oriētalium patriarchę. 3.re.
Nempe dignitas eccleſię nō debet eē ſuperba 16.
ſed humilis: cultura ſacerdotalis non cupi-
da ſed liberalis: vita regularis ſobria: nō ſo
lubilis: more gētiū ydolatraꝝ.i.ſecularium
deſiderioꝝ. Et qa tales non impetu ſpūs ſed
corporis & ſęculi ambulantes incorrepti re
māſerūt ſub pōtificibus memoratis: traden-
di dicunt in tertia]& quarta ēt gñatione in
manu principis babylōis: peccatū vtiq; Ro Exo.
manoꝝ. Siqdē ſub illius tēporis ſpatio pla 20.
ti eccleſiaſtici adorauerūt militiā coeli: & co
luerūt excelſa: extruxerūt aras in domo dei: 4.re.
& altaria: coeli militię in duobus atriis tem 21.
pli filios trāſduxerūt p ignem ariolabantur
auguriabant phitones & aruſpices & ydolū
luci in tēplo dei poſuerūt. Propter quod in
quit dolēs vertam & ducam crebrius ſtilum
ſup faciem hieruſalem. Nota. Excelſa, aram,
militiam, altaria, phitones, ariolos, augures
aruſpices, lucos, ydola, templum, domum, &
hieruſalem. Moral̄r ſuper excelſa, ſuperbię:
arę auaritię: militię coeli, ſeculares pruden-
tię: altaria, vanaglorię: luci, eloquentię. Ex-
celſa ptinēt ad paſtoꝝ ſupbiā: arę ad ſacer-
dotū auaritiam: militia coeli, ad diuerſorum
ordinū gradus ītra eccleſiam: altaria, ad re-
ligioſoꝝ inanē gloriam: luci, ad doctoꝝ elo
quētiam. Item in duobus atriis templi eccle Eze-
ſię.ſ.laycis gręcoꝝ & latinoꝝ erecta ſūt ſtu ch.8.
dia ſecularium doctrinaꝝ ī qbus erāt aſtro
logi velut coeli militia q de curſu ſolis & lu-
nę & aſtroꝝ, aliorūq; ſignoꝝ fatuos inſtru
xerūt. Sed nūcuſq; iſtiuſmodi trāſfuſa dole
mus: dum pro ariolis ariſtotelicos: pro au-
guribus, ſortilegos: pro phitonibus nigro-
mātes: pro aruſpicibus, geomāticos: pro lu
cis, poeticos, pro ydolis, ydromāticos, chy-
romanticos, aeremāticos: pro filiis p ignem
adductis, pyromāticos adoramus. Propter
quę non mirum ſi contra hieruſalem ſcilicet
totam eccleſiam Romanam de facie ſua ob-
firmat. al̄s cōfirmauit facturus iudicium de
gente peccatrice: populo graui iniquitate: ſe Eſa.
mini neq̄ & filii ſceleratis: peccatrice, per ſu- 1.
perbiam: graui, per auaritiam: neq̄ per inui-
diam. Sceleratis, per luxuriam: p ſuperbiam

prelatorum

prælatoꝝ:per auaritiam/clericoꝝ: per inui
diam/monachoꝝ:p luxuriam/laycorum. Et
primi ſunt dñm relinquẽtes,ſecũdi ſemen iſ/
Eſa.i rael blaſphemãtes:tertii abalienati ſunt re/
trorſum:a voto & ꝓpoſito recedentes: quar
ti præuaricationi cõiugalis fœderis obuiã/
tes.Sup quo ergo eos dñs pcutiet: delens in
4.re. quit vertam & educam crebrius ſtilũ ſup fa/
21. ciem eius.Delebit/p̄latos:vertet ſtilum affli
ctionis acutæ in clericos:ducet/præſſurã in
religioſos: multiplicabit erĩnas in laycos.
Eçe. Iſtæ ſunt quattuor plagę terrę eccleſiæ. Nã
7. omne caput lãguidũ & oẽ cor mœrẽs/a plã
Eſa.i ta pedis vſq; ad verticẽ nõ eſt in eo ſanitas.
Certe mens paſtorum ægrotabit in gloria
Dañ dñ ſtabũt viliſſimi:deſpecti & indigni deco/
xi. re regio.Viliſſimi/p luxuriam:deſpecti/per
inopiam,indigni decore regio per ſupbiam.
Mens quoq; clericorum mœrebit auaritia,
Nũe. qa panis deeſt/aquæ nõ ſunt,& aĩa eoꝝ nau
21. ſeat ſup cibo leuiſſimo. Sacrificium chriſti
clerici nauſeant contẽnendo:dum de ꝓuectu
eius tenuam vitam agunt.Nec aſſequunť in/
Exo. de ſubſidium plenioris ſtipẽdii:& quę ad ol
16. las carnium & depones ægyptios mentem
Nũe. vertũt ad cõcupiſcẽtias.ſ.ſæculares.Nec mi/
11. rum ſi inde iram ſubeãt/vñ culpam iniqta/
Pſal. tis important. Adhuc æſcę eoꝝ erant in ore
77. ipſoꝝ &c.Sane in pede/regulares notantur:
Eſa.i qui cum deberẽt affectus ſpũales reſtringe/
a plã re qbus itur in viam pacis:ipſi nõ ſolum pe/
ta pe des ſuos oĩ trãſeũti diuaricant/ ſed ẽt crura
dis. denudãt.Inde Eſa.Tranſi flumẽ tuum filia
Idem maris,qa nõ eſt cingulum vltra tibi: denu/
23. da crura:diſcooperi humerũ,bene cane, fre/
Idem quenta canticum:ſume cytharã : circui ciui/
47. tatem vt memoria ſit tui.Tyrus eſt vita re/
23. ligioſoꝝ mœrentium & dolẽtiũ. Mœrẽtiũ
deſiderio,dolẽtium de peccato. Qui iccirco
dicunť filii maris/vel qa mũdi anguſtias fu/
giunt/vel qa in amaris pniæ operibus quaſi
inſulari refugio ſe cõſtringũt.Sed qa plures
illoꝝ ipſius amaritudinem minus mente q̃
operę pcipiũt ad fluuium ꝓfluę turpitudi/
nis ſe conuertunt: ꝓpter qd' qd inde ſequitur
Eſai. diſpendii:diligenter attende. Primo tranſi/
vt ſu/ re iubentur in flumine pede: ſecundo denu/
pra. dare crura: tertio humerum reuelare. Inde
difficile tranſitur niſi clementer enatet.Nam Eze.
ꝓpheta ille/prius ad thalos: ſcđo ad genua: 47.
tertio ad renes:quarto ad collum. Inde in/
tumuerant aquę ꝓfundę torrentis: quas nõ
poterant ſine periculo trãſuadere. Pes ergo
affectus eſt volũtatis:cuius pars thalus po/
ſterior eſt actus iudicium dei rectum: vt qui
affectũ hẽt ad ſæculũ/ſtatim de monaſterio
eruat:& nõ ſolum volũtate in eo, ſed etiam Pſal.
actione pſiſtat. Non eſt hic fluuius q lętifi/ 45.
cat ciuitatem &c.ſed fluuius gozum qui ca/
ptiuos iſraelitas includit. Ab iſto flumine
puto dictos gog & magog. Denudatio cru Eze.
rium ſiue renum eſt turpitudo luxurię:quẽ/ 38.
admodũ talis ambitio auaritię/collum vel 39.&
humerus/elatio ſupbiæ.Trãſit ergo flumẽ apo.
ſæculum/auaritiam diligẽdo. Denudat cru 20.
ra/& reuelat turpitudinem carnis deſideria
amplectẽdo. Detegit collum vel humerum:
gloriam ſæculi tumidam inhiãdo. De prĩo
dr̃:Iuga boum emi qnq;/ad excolẽdam ter/ Luce
ram tpalis auaritiæ.De ſecũdo Vxorẽ duxi 14.
ad ꝓpagãdam carnẽ luxuriæ. De tertio vil
lam emi:ad regnãdum cũ filiis ſupbiæ. pro
his tribus ꝓpheta repetit:Intumuerant/ecce Eze.
vltimum:aquæ profundæ/ecce mediũ:tor/ 47.
rentis/ecce primũ. Auaritia torret: luxuria
abſorbet:ſupbia tumet.i.inflare facit: quæ
nõ potuerũt trãſuadere p deſperatiõis obie
ctum.Impius cum in ꝓfundum maloꝝ ve/
nerit &c.ꝓfundum maloꝝ eſt vanitas vani Pro/
tatis:cytharã aſſumẽdo:corruptionis can/ uerb.
ticum inſonãdo, elationis antiphonam in/ 18.
nouãdo.Hęc ſunt illa tria quę legimus. Nõ Eccl.
me demergat tẽpeſtas aquæ.Tẽpeſtas aquę 1.
eſt mũdana pſperitas/quę demergit miſeꝝ Pſal.
per auaritiam:ꝓfundum eſt carnis concupi/ 68.
ſcientia/quæ abſorbet iprobum p luxuriã.
Puteus eſt vitæ ſuperbia/quæ viget erigere
fatuum ſup ſe per arrogãtiam. Tẽpeſtas in
mundo:ꝓfundum in aĩo:puteus in inferno.
De primo dr̃. Abyſſus vallauit me/& pela/
gus operuit caput meũ: mentem auari reli/ Io. 2
gioſi vallat abyſſus ambitionis: Pelagus
actiõis.De ſecũdo. De ꝓfundis clamaui &c. Pſal.
Inde. Vidi equũ ruffum ſtãtem iter myrteta 129.
quæ erat in profundo. Profundum eſt car/ Zac.
nalis cogitatio:ꝓfundum/ libidinis opera/ 1.

tio:in quo ſi clamare deſpicit: perit & quaſi
Iohe iumẽtum in ſtercore cõputreſcit. In hoc pro
1. fundo ſunt mirteta. Religioſi.ſ.carnaliter
conuerſantes. Inter quos eſt equus ruffus:ex/
terminantes facies ſuas: ſicut hypocritæ tri
Mat ſtes. Equus iſte diabolus eſt/non diſcurrens
6. ſed ſtans: non foris ſed intus carnalem mali/
Zac. tiã intentando. Olim Chriſtus velut equus
1. ruffus carne vtiq; paſſioni deditus: verſus
Luce in agnum ſtabat inter mirteta diſcipulorũ, q
12. bus præcinxerat lũbos ad mũdi amaritudi/
nem ſubeundam. Mirtus hẽt foliũ amarũ,
crebrum/odoriferum/virẽs fructum auibus
parit. Folia mirti/caſta eloquia chriſti. Hic
habuit folium in doctrina: amarũ in præſſu
ra: odoriferũ/in fama: virens/in fide viuida:
fructũ/in gratia & in gloria. Gratia/quoad
opus: gloria/quoad meritum. De hac mirto
Eſai. Eſa.ait, Ponam in deſertũ abietem vlmum
41. & buxum ſimul dabo in ſolitudinẽ cedrum
& ſpinam: mirtũ & lignũ oliuæ. Poſuit deus
Chriſtũ in deſerto.i.expoſito paſſioni: abie
Mat tem/crucis excelſæ: vlmus quoq; & buxus/
27. duorũ latronum patibula ſignificãt. Vlmus
ſuſtinens vitam: latro ille cruci affixus: ver/
ba vitæ ſuſcipiẽs: buxus aũt crucifixus du/
rus ad fidem, blaſphemus ad pœnam. Item
in ſolitudine.ſ.ſolo Chriſto dedit cedrum
conſtãtiæ. Spinam/in capite: mirtum/in ve/
ſte: lignum/in cruce: oliuæ/in vulnere. Nunc
4.re. dolens/inquit: vertam & ducam ſtilum ſuper
21. faciem hieruſalem: ſed deletus de vita cor/
porali ad delẽda peccata mundi. Stilus/paſ/
ſio crucis/& vulnera crebra corporis. vertã
& ducam. Vertit/qui nõ auertit faciem ſuam
Eſai. ab increpantibus & conſpuentibus in ſe. Et
50. ductus eſt velut agnus manſuetus ad victi/
mam. Sane monacho impoſitũ eſt ſilẽtium:
vt nec ad mala vel bona os cũ Chriſto ape/
riat. Obedire debet vſq; ad mortem non lo/
qui quaſi repugnãdo: ſed potius humiliter
exequendo. Coram tondẽte agnus os non
Eſai. aperiat. Obmutuit a malis & ſiluit a bonis
53. & ſic nõ locutus eſt nec ad malum nec ad bo
Pſal. num. Silentium bonum corã tonſore Pila/
38. to. Si diceret ſi miſericordiam peteret ma/
Mat lum: ſed pœna chriſti nobis bona & neceſſa/
27. ria extitit: & iccirco impie noſtrum piacu/
lum abſtulit: dum pie patibulum non refu/
git. Aucta enim eſſet impietas ſi Pilati pie/
tatem Chriſtus expectaret. Ideoq; illius im
pietas ex Chriſti pœna impietas impiis eſt
indulta. In ſilentio (inquit) & ſpe erit forti/ Eſai.
tudo veſtra. In ſilentio/mortis xpi expoſiti 30.
paſſioni/& ſpe vitæ, fortitudinem/repara/
tionis ex culpæ lapſu ſuſcepimus. Ideoq;
prædixerat in Tren. Bonum eſt præſtola/ Trẽ.
ri in ſilentio ſalutare dei. Præſtolemur ergo 3.
& nos bonũ auxiliũ a dño deo vero: vt in fu
turo diſcrimine/in ſilentio/patientiæ/& ſpe
victoriæ humiliter onera protemus: vt dum
miſericordiam quærimus/ab impiis pœnã
æternaliter ſubeamus. Futurum eſt enim vt
ſtilus anguſtiæ illius diei crebrius in facie
eccleſiæ frequentẽt: vt quæ ſaltem erubeſce/
re noluit a peccatis/flagellum experiat̃ cor/
rectionis in pœnis. [Sed quis miſerebit̃ tui
Hieruſalem?] aut quis tui conſolabitur? Ec
ce Pilatus alter futurus eſt gentibus impiis Mat
nõ [miſerebit̃] qa crudelis eſt & imiſericors: 27.
Crudelis quoad pœnam: immiſericors quo
ad culpam: ad pœnam inferẽdam: ad culpã
remouendam. Ecce quoq; cum eo alter He/
rodes princeps.ſ.reipublicæ: q [nõ contriſta
bitur ſup te,] ſed potius illudet & remittet Luce
ad Pilatum nec dubium flagellandum. [Nõ 23.
contriſtabitur] tẽporalia ſubtrahẽdo: illu/
det ſpũalia cõtẽnẽdo. Addet̃ & tertiꝰ: [q nõ
itercedet p te] .ſ.cętus hęreticus more ſaltã/ Mat
tis puellæ: flectẽt genua deſpectiue xpiano 6.
populo crucifixo: a cetũ in calamo iprope/ Mat
ria vel cõuitia in auctoritatibus inferendo. 27.
Vha (inquit) qui deſtruis templum dei & in
triduo reædificas illud. Putant hæretici ſe
eſſe templum dei, & cum magis deſtruuntur/
amplius reędificari confidunt: neſcientes q
ipſi ſunt dagon: ad quod transferre ſatagunt
archam fidelium: nec conſiderantes q Da/
gon antichriſtus eo truncus in limine ma/ 1.re.
neat palmis manuum, & capite amputatis. 5.
Dagon e populus hæreticus: caput anti/
chriſtus: manus fautores & rectores eorum.
Truncus dagon ſine defenſore omnis hære
ticus cõterendus. Verum qa adhuc conquę/
ritur deus de hieruſalem dicens. [q reliquit
eum & retro abiit] cõtemnẽdo: [retro] abiit
praue

praue op͂ando ſiue agendo: duo infert. [Extendam manum meam ſup te: & interficiam te]. [Extendit] affligendo: [interficit] occidē do. Affligendo in bonis: interficiendo in malis: bonis p̄ſperis: malis aduerſis. i. peccatis. Deus pater [extendit manum ſuam] in cruce Chriſtum [ſuper hieruſalem]. i. ſynagogam. Et nota q̄ primo [extendit] affligendo], ſcd̄o [interficit] moriendo: cuius pœna [ſuper hieruſalem] & filios eius. Sed quid dicit [interficiā te]. q. d. Tu occidiſti filiū meū Ieſum: & ego [interficiam te] prędatione ſub principibus Romanorum. [Laboraui rogans]. Laborat chriſtus patiendo: [rogat] pro crucifixoribus deprecādo. Sed qa dicit̄ Noli orare pro populo hoc. i. nō pœnitebit propterea [diſpergam eos]. ſ. iudæos: [ventilabo] per Romanum imperium [in portis terræ] ciuitatibus mundi huius. Simile qd futurum eſt in populo chriſtiano verſo in ſynagogam ſathanæ: dicentibus ſe eſſe iudęos veros & non ſunt: ſed falſos in negantibus veritatem fidei: & cultum iuſtitiæ reprobantibus: pro quibus & ſi ſpirituales in ſæculo dirigendi orabunt: tñ eis non proderit dum cor ſuum fortius indurabit in malis. [Ventilabit] eos dñs. [Ventilabit] vt paleas temporalium ſubtrahat: peccata puniat: & [in portis mortis inducat. Nota tria. Ventilabrum, porta, terra. [Ventilabrum] eſt tribulatio a republica ſubſtātias auferendo. [Porta] tribulatio agente pfida, mortem corporum inferēdo. [Terra] tribulatio a ſynagoga hæretica animas ad inferos detrahendo. Verum qa in bonam partem aliquādo [ventilabrum] accipitur. Ventilantes ſunt [prædicatores futuri in area eccleſiæ generalis: quoꝝ [ventilabro]. ſ. doctrina quam in manu operis habent p̄mundabit deus areā ſuā: eccleſiam in ſua fide ſuſceptam. Mundat ab exterioribus vitiis & terrenis ſubſtantiis vel affectibus: promundat a mortalibus conſcientias electorum: quos velut frumentum electum aggregabit iuſtoꝝ cœtibus atq̄ regioni paleas peccatores aſſumet igne pœnitētię, tēporali anguſtię, æternęq̄ gehēnę inextinguibili in inferno. Pōt intelligi p ignē inextinguibilis charitas: quia aquæ multæ nō potuerūt extinguere charitatem.] In portis terræ]. i. qa diſpſos oſtēdet in platęis eccleſiæ. vel [porta terrę] ſunt negocia mundi in q̄bus fideles quolibet noīe diſpgunt̄ vētilabro iactationis. Puto enī [in portis] illos futuros ordines deſignari apiendis pc̄tōribus & audire volētib⁹: claudendis reprobis & cōtēnentibus edoceri: Noīe [terrę] conſcię vel eccleſia: [vētilabrū] p̄dicatio eſt qua vēti labūt: ad auſtrum luxurioſoꝝ: ad aq̄lonē ſuperboꝝ: ad oriētem mercatoꝝ: ad occidentē depræſſoꝝ. Reprimētis q̄tuor vētos ſęculi ac ſi terrę ne flare audeāt ſup hoīes pœnitentes. Ne auſter q̄dem laſciuiet: ne aq̄lo eleuet: ne oriens ditet: ne occidēs deſpet. Ne deſperet in culpa: ne ditet in vanagloria: ne erigatur in ſuperbia: ne laſciuiet in carnis petulantia. Cōtra h̄ inducūtur q̄ttuor venti cœli. i. virtutes cœleſtes pugnātes cōtra illud in mari magno. i. in corde, magna pnię cōtritiōe dei miſſa. Nā cōtra luxuriā caſtitas: cōtra ſuperbiā humilitas: cōtra vanāgloriā ex diuitiis pauptas cōtra culpā iuſtitia. De his q̄ttuor Ap̄ls. Factus eſt p̄ nobis adeo ſapia, & iuſtitia, ſanctificatio, & redēptio. Stulti eramus & docuit nos: iniuſti, & iuſtificauit nos: īmūdi, & ſanctificauit nos: ſerui, & redemit cruce nos. Stulti in diuitiis: iniuſti in culpis: īmundi in luxuriis: ſerui mortis. De primis ī oriēte aſcendite ad cedar & vaſtate filios orientis. Aſcēdēt prędicādo: vaſtāt peccata corrigēdo: filios oriētis, diuitias cōtemnēdo. De ſecūdis in occidēte flare fecit ventum ab occidente vehementiſſimum: & arreptam locuſtam proiecit in mare rubrum. Occidens eſt peccator prolapſus in culpam: in quem ventus gratiæ vehemens ad cogitationes inutiles ælidendas. Ad locutiones ſuperfluas reſecandas: & ad actiones impias deſtruendas. Sicq̄ rapitur locuſta mentis in duabus alis, fidei & ſpei in deſertum pœnitentiæ: & p̄iicitur in mari ideſt gemitum compunctionis: rubrum, deſiderium charitatis. De tertiis in auſtro: Onus iumentorum auſtri in terra babylonis & anguſtiæ. Lęna & leo & ex eis vipera & regulus volans portantes onera ſua ſuper gibbos. Iumenta auſtri ſunt in luxuriis æſtuantes in paſſione ſtercorū putre

Margin notes: Mat 27. — Luc. 13. — Supra. 14. — Ap. 3. c. — Mat 3. — Can 8. — Dan 7. — 1ę Pr ad co rin. 1. — Hie. 49. — Exo. x. — Eſa. 30.

ſcentes. Tales deus miſericors/ac ſi Lazarũ
Ioã. foetidum de ſepulchro reſuſcitat: ponẽs eos
11. in terra tribulationis & anguſtiæ: dum car⸗
nem ſuam cõtrahit ſpinis & tribulis hęremi
vitæ.ſ.regularis cum vitiis & cõcupiſcentiis
Ad crucifigit: dansq; in auxilium leænam/patiẽ⸗
gala. tię: leonem ꝯſtãtię: viperã/ſcię: regulum/ vo
5. luntatem vitę ſobriæ: patiẽtiam/qua aduer
ſa ſuſtineat: cõſtantiam/qua tentatiua repri/
mat: ſciam/qua cũcta diſcutiat: munditiam/
qua cœleſtia videat. Onera ſũt ꝟtutes quas
Idem ferunt ſup gibbos camellorũ/ſe cognoſcenti
6. um peccatores: alter alterius onera portan⸗
tes: vt ſic adimpleãt legem chriſti / ad p̃riam
redeũtis. De quartis in aquilone vidi & ecce
Eze. ventus turbinis veniebat ab aquilone. Aqui
1. lo eſt mens ſuperbi: qua ventus/neq̃ ſpiritus
velut ollam ad malitiæ flammam exagitat:
quam nonnunq̃ deus extinguit per abundan
tiam gratiæ humilitatis in nube ſignatę: ac
pluuia & igne charitatis beniuole inuoluit/
conſumẽdo ignem ſupbiæ & proteruę mali
tię/dans ſplẽdorem pacis cõtra obſcuritatẽ
turbinis ſeuientis in circuitu vitæ perfectio
nis. De cuius medio.ſ.charitatis ſenſus frigi
dos accendentis quaſi ſpũs/electus tẽperãtię
parturiunt. [Interfeci & pdidi pp̃lm meum:
& tñ a viis ſuis nõ ſunt reuerſi]: ad litteram:
in qbuſdam: ſed [interfecti] famę: [pditi] gla
dio materiali. [Interfecit] morte: [pdidit] in
gehẽna: [iterfecit] in cruce/[pdidit] in diſper
ſione. [Multiplicatæ ſunt mihi viduæ eius
ſup harenam maris.] hierlm [viduas multi⸗
plicat] dum eccleſias in mundo ſine paſtore
cõſeruat. Vel certe [multiplicatæ ſunt] in ec⸗
Io.x. cleſia [viduę:] quæ & ſi mercenarios habeãt
in paſtores: viduas ſe cognoſcunt quaſi [are⸗
na maris] .i.layci. Nam in ſingulis laycorum
locis eccleſię factæ ſunt. [Induxi eis ſup ma⸗
trem adoleſcentis vaſtatorem meridie: mi⸗
ſi ſuper ciuitates repẽte terrorem]. [Mater]
eccleſia Romana eſt: [ciuitates] eccleſiæ vel
plæbes: [adoleſcẽs] pp̃ls chriſtianus: [vaſta
tor] princeps reipublicę. Super Romanã er
go eccleſiam: quaſi [matrem] populi chriſtia
ni [vaſtator inducit:] vt nõ ſolum ipſam ſed
Pſal. etiam ſubditorũ exceſſus puniat. [Vaſtator]
79. iſte aper de ſylua eſt cui ferus ſingularis: po⸗

pulus infidelis adiungitur tam ad extermi⸗
nandam vineam clericorũ q̃ etiam laycorum
& regularium tabernacula & tuguria diſſi⸗
panda. Inde: aſcendite ad cedar & vaſtate fi⸗ Hie.
lios orientis. Oriens eſt eccleſia/cuius filios 49.
vaſtaturi venient Alemani/q non ſolum p̃⸗
latos puniant ſed ẽt ſacerdotes & laycos te⸗
nebris mœroris inuoluãt. [Meridię] igitur
[vaſtator inducit] cum fortius eccleſia pur⸗
get. Inde ab altitudine diei clamabo. Item A Pſal.
demonio meridiano. In [meridiæ] antichri⸗ 55.
ſtus intelligitur: quia eſt rex ſup oẽs filios ſu Pſal.
bię Apoc. hẽbunt ſuper ſe angelum abyſſi: la 60.
tinę dictum exterminatorẽ. [Mittam in eis apo.
repẽte terrorem;] ſic enim in [meridię] tenta⸗ 9.ca.
tio antichriſti in tpalib⁹: [terror] in ſpũali⸗
bus. Ideo oĩs mons q in ſarculo ſarciet: non Eſai.
veniet illuc terror ſpinarum vel veprium. 7.
Mons eſt vita religioſorũ qui ſi diſciplina p̃
munt terror in eis non veniet ſpinarum vel
veprium/vitiorũ. Sipinæ exteriora vitia: ve
pres/interiora. Prædicatores ꝟo [vaſtant] a
vitiis: [terrẽt] in pœnis. [Ciuitates] mentes
hoĩum ſunt ſeculares vel eccleſia. [Infirma⸗
ta eſt quæ peperit ſeptem defecit aĩa eius.]
Eccleſia romana deficiet in tribulatione fu⸗
tura quoad tpalia: [infirmabit] quoad ſpiri
tualia. Et primo p rẽpublicam: ſcdo p hęre 1.re.1
ticam præſſurã. Hęc more ſenẽnę vel lyę pe Geñ
perit apl'os/martyres/doctores/ꝟgines/lay⸗ 29.
cos/clericos/& religioſos. [Infirmabit] pare⸗ 30.
re ceſſando: [deficiet] temporalia amittẽdo:
& a p̃dicationis labore quieſcẽdo: qa reuera
ſub angelo ſeptimo canẽte tuba cõplebit la Apo
boris myſteriũ: vt tranſeat qđ ex parte eſt.ſ. ca.10
actionis: & veniat qđ pfectũ eſt.ſ. cõtempla
tionis. Tranſibunt enim laborioſa tpa: vt Priæ
colãt vitę cõtemplãtis filii ſabbata ſua. In⸗ ad co
de. Cũ aſcendiſſet Moyſes mõtem. 6. dieb⁹ rin.3
tegens illum: ſexto ãt die eduxit eum dñs de Exo.
medio caliginis. Deſignat enim mons eccle⸗ 24.
ſiam: Moyſes/doctores noui teſtamenti: nu⸗
bes/prædicatio lr̃æ: ſex dies. 6. tpa laborio
ſa eccleſiæ: quaſi. 6. aptiones ſignaculorũ: ſe Apo
ptimus dies/ſeptima apertio in qua neceſſe ẽ 6.9.
de caligine litterę & laboris educi doctores
nouos ad lucẽ ſpũalis doctrinę & vitę. Si ãt
ad eccleſiam græcorũ referẽdum ſit de [infir
matione

Ap. matiõe pietatis]patet: qa & ipſa .7. ordines
2.3. quaſi .7. angelos habuiſſe narraẗ. ſ. ephesum
ſmirnam, pgamũ, thyatiram, ſardim, phila-
delphiam, & laodiciam. Et ipſa qdem [infir-
mabitur]in fide: [deficiet] in tribulatione.
Mat [Occidit ei ſol cum adhuc eẽt dies:]licet xp̃s
27. in ſynagoga deficeret moriendo vel caderet
Mar ſexta die in hora ſexta tam in eccleſia Ro. vł
15. græca: ſexto tpe ponẽdus eſt pp̃ls chriſtian⁹
Luc. & infirmãdus in fide: abundãte multoꝝ ma-
23. litia: & charitate nihilominus frigeſcẽte: & ſi-
Ioã. iter eos ſol pdicationis futurę: [cadet ſol in
18. terra veritate pſtrãda in duob⁹ teſtibus oc-
Mat cidendis. Religioſus enim in meridie quaſi
24. [ſol occidit:]cum deſerẽtes vitam cœlibem
Ap. ad carnalia ſe cõuertẽt: [cõfuſa eſt]in pręſſu-
11. ra: [& erubuit]in culpa. [Et reſiduos eius in
gladium dabo:]licet in tribulatiõe & culpa
Ad multi deficiẽt: tñ [in gladium]prędicationis
rom. [tradenẗ]reliqę vt cõuertantur ad deum: q̃q̃
9. [gladius]poſſit intelligi tribulationis extre-
mæ. [Veh mihi mater mea: quare me genui-
ſti virum rixę virũ diſcordię in vniuerſa ter-
ra?]Synagoga pepit xp̃m [rixãtem]in præ-
dicatione: [diſcordãtem]in dispſione. [Ri-
xa]quam ſuſtinuit in cruce & [diſcordia] in
Act. apľoꝝ pſecutione q dati ſunt in manus Ro-
vltio mãnoꝝ. Ecce [peperit]pplm chriſtianum in
de fide: [rixam]patiẗ iter exteros: [diſcordiam]
Pau- inter domeſticos tyrãnos, Nam pro tẽpora-
lo. libus [rixam]patiẽs: [diſcordiam] ſuſtinebit
ab impio: & ſic maledicẽt a cunctis, iuſtitiã
ęmulãdo: fidem ſeruãdo: veritatem non ne-
gando. Futurum enim eſt vt Ro. eccleſia in
gremio fidei geminos pariat viros. [Virum]
vtiq; [rixę]quoad pdicãdum euangelium &
ſtatuendum ſpm̃ vitalem vtiq; intellectum.
[Virum diſcordię]quoad caſum mũdi, & de-
ſolãdum impium pplm carnalem. ſ. chriſtia-
num: [in vniuerſa terra] ſ. orbe: vel [vniuer-
ſa terra]eſt clerici, layci, & religioſi, ad terre-
na plapſi. Q d' autẽ dicit. [Veh mihi mater
Ap. mea] ſ. cõquerẽdo: tale eſt ac ſi dicant. Si ad
6.ca. hoc nos emiſſi ſumus: vt pacem ſumamus de
terra: quare pro pdicatione pſſuras i mũdo
patiemur? [Non feneraui nec fenerauit mihi
quiſq;: [prædicabũt ſine ſtipendio cupidita-
tis: nec ipſi prædicabunẗ ſtimulo correctio-
nis: qa ſpũales, tñ [maledicentur]quaſi ſedu-
centes [ſyon reliquæ tuæ in bonum]. [Syon]
eccleſiæ rñdent q ipſe [reliquæ]bñdictionis
erunt, & in [bonum]ſalutis mittẽtur: [occur-
rẽte]ſpũ dei in eos: [in tpe afflictionis] im-
perii: [& in tpe tribulationis aduerſus inimi-
cos tuos]ſaracænos & patarenos, ac alios ĩ-
fideles. [Nunquid federabitur ferrum ferro
ab aqlone & es]. [Ferrum]impii & [ferrum]
verbi dei in eccleſia [federari]non poterunt:
neq; [es]pdicatores. ſ. veritatis cum carnali- Ad
bus counirí. Caro concupiſcit aduerſus ſpi- gala.
ritum & ſpũs aduerſus carnem. [Ferrum] eſt 5.
dura volũtas tam eccleſiæ q̃ reipublicæ: &
icciirco fortis ĩpinget alter in alteꝝ: & ambo Hie.
pariter corruẽt, qa & eccleſia deficiet quoad 46.
laborem & Ro. impium quoad ſupbiã tpa-
lem. Inde: deſcende a gloria: ſed in miſeria ſe- Hie.
go fidelis filia babylonis, alemania: quia nõ 48.
erit ſolium. ſ. tpale faſtigium: filia caldęoꝝ
ſcilicet Romanoꝝ. [Diuitias & theſauros ĩ
direptionẽ dabo gratis ĩ oĩbus plateis tuis
& in oĩbus terminis tuis.]ad lr̃am tẽporalia
& ornamẽta eccleſię tollet impium pp̃ter di-
ſcordiã ĩteriectam. [Plateę]eccleſię domeſti-
ci layci: ſed tyrãni [termini]hæretici & fide-
les & populi. i. falſi chriſtiani & populi ĩmũ-
di. Sic archa Noe inter aquas ſuperiores & Gen.
aquas inferiores velut firmamẽtum ĩpegit: 8.
vt abſortis malis & terrenis abſciſſis ipſa in
ſublime pauptatis erecta ſup mõtes arme-
nię. i. pfectione cõtemplãtis vitę quieſceret.
[Adducam inimicos tuos de terra quam ne-
ſcis: qa ignis ſuccẽſus eſt in furore meo, & ſu-
per vos ardebit]. [In furore] ſpũs diuini: gẽ-
tes de longinquo procedent: quæ chriſtianũ
pplm in neqtia putreſcentem de terra pertur-
bent. Põt referri ad prædicatores veritatis
ventũros in pximo: & in terra eccleſiæ appa- Can.
rẽtes veluti flores: q more turturis vitã cœ- 2.
libem deducẽtes in vocem pdicationis erũ-
pant: ſuccidãt ſarmẽta neqtiæ, & fructus iu-
ſtitiæ ponãt ficus bonas: arguẽdo pœnitẽ-
tię refrigeriũ & charitatis in petra eccleſię &
imbrem tribulationis in Petrum irruẽdum
in pximo oñdendo: dum pondus tribulatio-
nis eorum momentaneum ſit & leue. Quiq;
auferãt a cõtemnẽtibus dñm ſpolia ſcriptu-

Exo. rarum & more iſraelitarum egredientium de
xi. ægypto:& ignita ſup eos eloquia velut car-
Pſal. bones deſolationis effundant,ad cōburenda
119. genimina babylonis:quę terrā eccleſiæ ſub
tiliter occupabāt:non ſolum in extirpandis
vitiis:ſed etiam in virtutib⁹ nutriendis,Q đ
autem dicit.[Adducam tibi inimicos tuos
No- de terra quam neſcis]patet ꝙ vita eoꝝ ſpūa
ta. lis dānabit a carnalibus pœnitētiā cōtenē-
do:eoſq; hoſtes veluti expugnatores vitio-
rum mortalium ſentiendo.[Tu ſcis dñe re-
cordare mei.] Quæ ſequunt in hoc loco ad
cōtritionem eccleſię & aīæ pœnitētis: ac vi
tā prędicationis illoꝝ ordinum futuroꝝ in
torquēda ſunt:quę ſicut ſimpliciter ponunt:
ita & ſimplr ppendant.Q đ aūt dicit.[Libe
rabo te de manu peſſimoꝝ:& redimam te de
manu fortiū] ſic itelligatur.Propheta Chri
ſtus[datus in murum ereum fortem] . [Mu-
rum]incarnationis:[ereum] prædicationis :
Mat [fortem]paſſionis & reſurrectionis. Libera
17. tus eſt ab ipiis iudęis moriendo: redemptus
28. reſurgendo in mēbris ſuis.ſ.chriſtianis a vi-
tiis & dęmoniis.Item ppheta deſignat præ-
dicatores ſpūales futuros dandos in [murū]
defenſionis eccleſiæ.In fide[ereum]in prędi-
catione & ſuaſione pœnitentiæ : [fortem]
in ſuſtinēda tribulatione.[Iſti liberabuntur
de manu peſſimoꝝ: & redimentur de manu
fortium.In[peſſimis]hæreticis: in[fortib⁹]
E ſa. tyrāni.De primis,vaſa fraudulenta peſſima
32. ſunt:vaſa corda,vel doctrinę hęreticoꝝ.De
ſecūdis.Non in fortitudine viri voluntatem
Pſal. habebit.Vir ſæcularis eſt quem dn̄s repro-
146. bat:dum illius tyrānidem veritatis intentat
Veh Aſſur(inquit)virga furoris mei : licet
Eſa. enim dn̄s in furore ſuo corrigat eccleſiam p
10, ſuperbos:ſuper eos tn̄ veh non tam momen
tanei ꝗ æterni doloris effundet . Inde . Non
Pſal. relinquet virgam peccatoris.ſ. furioſi ſuper
124. ſortem iuſtoꝝ pœnitētiam.ſ.humilē ſiue vi
tam.Nam ſi ſemp impii:ſuas in corde rectos
crudelitates acuerūt:iuſti forſitan per impa
tientię tedium ad malitias boni propoſitū
intorquerent.Sed ſupponit manū ſuam dn̄s
adiuuādo:vitioſum aduerſariū cōtemnēdo:
tandemq; ad ardores ppetuos ipellendo.Iñ.
[Liberabo de manu peſſimorum:] malus in
culpa,peior in pñia:[peſſimus]in pœnā . [& Mat
redimam te de manu fortiū]. Chriſtus pri- 27.
mus[redemit]eccleſiā ſanguinē effundendo:
ademit de inferis auferendo:[redemit]ad cœ
leſtia reducendo.Sic quoq; fiet a futuris do
ctoribus qui ement prædicando: adiment a
carnalibus deſideriis abſcidendo: [redimēt]
ppetua pmittēdo.Primum vt terrena abii-
ciāt.Scdm vt vitia ꝯterāt.Tertiū vt ęterna
cōquirāt.Sic ergo[redimet de manu fortiū]
mūdi,carnis,& dęmonis. Capitulū xvi.

F[Actum eſt verbum dn̄i ad Hiere-
miam.Non accipes vxorem:& non
erunt tibi filii & filiæ in loco iſto]
[Locus] eſt populus xp̄ianus i mū
do diffuſus.propheta igitur in eccleſiaſtico
populo[nec vxorem nec filios habere pmit-
titur:]quia futurum eſt vt ſpirituales p̄dica
tores eccleſiæ,ſ.duo ordines affuturi : p eo
ꝙ filios carnis veniēt ſubuerſuri quaſi filios
babylonis:pochiales eccleſias ppriaſq; ſe-
des nō habeāt:ſed tn̄ circa iordanis fluenta
pſiſtāt cum filiis pphetāꝝ:maxime cū immi 4.re.
nente p̄ſſura eccleſiæ ruinaq; ſęculi,non erit 2.3.
tutum[filios & filias]pcreare a diluuio gen-
tium abſorbēdas:vñ &[mortibus egrotan- Gen̄
tiū mori eos nec plāgi vel ſepeliri:ſed in ſter 7.
qlinū ſup faciem terrę piici p̄dicunt].[Ma
tres]ſunt pōtificales ſedes. [filii] religioſi &
clerici:&[filię]plębes:[pr̄es]prælati.Et his
ppagabunt prędicatores veritatis doctrina
ſed nō vita:qa neceſſario ſubtrahent a ſęcu-
lo:vt cum Moyſe tādem ęgyptum ſęculi oī
plaga ſubuertāt.[Mortibus(inqt) ęgrotan
tium morient].Prio ęgrotabunt.Scdo tabe Exo.
ſcent. Tertio pibunt.[Aegrotabunt]in fide 7.8.
& pueriſis opibus:[tabeſcent]in morte pecca &alii
ti crebriſq; flagellis:[peribūt]i morte corpo cap.
ris & aīæ & ęternis pœnis.Nota[nō plāgen
tur]quoad pœnā faciēdā:[nō ſepelient]quo
ad grām qetis hn̄dam:[piicient in ſterquili
nio]quoad vitā putridā cōfouendam. Prio
qa nō cōſolabunt de morte pc̄ti.Scdo qa nō
excutient.i.ſepelient de ęgrotatione flagelli.
Tertio nō redimenc de fetore iferni.Lętant Pro-
layci cū malefaciūt & exultāt i reb⁹ peſſimis uer.2
Vagant clerici:qa caput circuit⁹ eoꝝ labor Pſal.
labioꝝ ipſoꝝ opiet eos,Putreſcunt religio- 139.
ſi,ita

Hie. ſi, ita vt nulli vſui iam ſint apti. Certe non ē
13. in prælatis qui laycos a culpa reuocet: cle-
ricoꝝ inſaniam aggrauat: religioſoꝝ nequi
tiā zelo diuino cōtundat. Et primi [nō plā-
gunt] cōpatiendo. ſcđi [nō ſepeliuntur] miſe-
Iohe. rando. tertii [putreſcūt] in ſtercore tabeſcen-
1. do. hęc qdem ſic. Sed qa in bonā ptem præ
dicta pnt aſſumi repetamus eadem. [Non aſ
ſumes vxorem: nec filios facies in loco iſto.]
[Vxor] eſt vita carnalis: [filii] carnis deſide
ria iā perfecta: nō fiunt cōcipiendo: pficiunt
opando: adoleſcūt aſſuefaciēdo: ſeneſcunt in
ueterādo: pereūt deſperando. A talibus dei
pphetæ abſtinētes: [mortib⁹ ægrotationū
morient]. [Aegrotatio] diuturna infirmitas
Et primum qdem p peccata ſe affligēt i pœ
nitētia. i. qa ſemp erunt pœnitētes: in carne
[ægroti:] in ſpū robuſti. Ideoq͂ [mortibus]
pniæ [morient]. i. cruciatibus multiplicibus
ſe affligent: ppter qđ [non plangent] a carna
libus: vt quaſi de eoꝝ pnia doleant: ſed [nec
ſepelient] vt ſe a ſęculo ſubtrahant: ſed ma-
gis vt ſæculū prædicādo cōuertāt: ac p hoc
[in ſterqlinium] abiectę vitę cōſiſtūt [ſup fa
ciem terræ] eccleſiæ: vt vlcera ſua & putredi
Iob. nes alioꝝ peccātium/imo pœnitētium teſta
2. virtutis radiant. ℭ Typice: quia fides aufe-
renda eſt de terra: & veritas euāgelica pſter-
nēda [ægrotabūt] ipſi pphetę p tedium: [mo
rient] p prædicationis interdictum: [morti
Luce bus] tribulationum eis iminētium: vel certe
12. odio habiti præ timore & expectatiōe q̄ ſu-
pueniet oī orbi. Deridentur potius q̄ [plangen
Priæ tur] a laycis. [Aegrotabunt] in clericis & re-
ad co ligioſis quaſi ſterqlinio] efferent. Iā. facti ſu
ri. 4. mus oīum pipſima vſq; adhuc: qa [gladio &
fame]. [gladio] tribulationis: [fame] ſtipen-
Ad dii neceſſarii: [morte] carnis: Ipſi enim hūt
phi- [gladium] ſpūs cōtra vitia carnis: [famem]
li. 6. gladii verbi dei pđicādi: prædicātibus ipſis
[fame] cęteris inferent, qa pđicare ceſſabunt.
Geñ. Inde. Domus Ioſeph abundat frumento. i.
41. diuino eloquio: ęgyptus tota fame audiendi
42. verbi dei cōtabeſcit. Q đ autē dicit. [Et erit
cadauer eoꝝ i eſcā volatilib⁹ cœli & beſtiis
terræ]. tripliciter pōt intelligi: quoad tēp⁹,
reſeruatis aliis intellectibus. [Cadauer] eoꝝ
eſt vita pœnitētialis quā [beſtię] peccatores

& [aues] iuſti in [eſcam] accipient & exēplum.
Itē [cadauer eoꝝ] ſūt pœnitētes mūdo mor
tui inimici deo: quos [beſtiæ] vitioꝝ carna-
liū: & [aues] tētationū ſpūaliū ipugnare cō-
tendūt. Itē ad lr̄am. [Cadauer eoꝝ]. i. corpa Apo
iacebūt in plateis magnę ciuitatis ſæculi: p 11. c.
iecta a tyrānis & pſeudo pphetis in tribula
tione futura ſm Apoc. [Nō ingrediaris do-
mū cōuiuii: nec vadas ad plāgendū.] Notat
ordo. Prio phibet [vxorē ducere.] Scđo [cō
uiuare.] Tertio [plāgere:] qa nec laycis nec
cum clericis nec cū religioſis aliis cōem ha-
bebunt tanq̄ qui contra oēs inſurgent. Iſti
ſunt Iſmael exaudientes deū: filii Agar ægy
ptiæ laborioſæ vitę i oībus tenebroſę: quo
rū manus opeꝝ cōtra oēs impios: & manus Geñ.
oīum impœnitētium cōtra eos. Iſti nō erūt 16.
cum Iſaac q đr riſus cū lætātibus deū & cō- 21.
templantibus in quiete expulſi in deſertum
ſæculi & vitæ deſpectæ: ſed facti iuuenes &
viri ſagitarii. Iuuenes quoad vitæ nouitatē: Geñ.
viri quoad fidei fortitudinē & operis perfe- 21.
ctionem: ſagitarii quoad verbi perfectionē
& vitii occiſionem. Angelus eſt ſpiritus dei:
puteus ſcriptura diuina. Vtris aqua deficiēs-
temporalis abundantia carnaliſq; doctrina
in eis defectū habentes. Habraam. ſ. ſummi
pōtifices & epi. Sarra Romana eccleſia. Iſti Mat.
duodecim principes germinabūt: qa in ſimi- x.
litudinem apoſtoloꝝ duodecim in ſæculo Geñ.
diſpergendi ſequaces veritatis deo genera- 17.
būt in fide. Quod aūt dicit. Eiice ancillam 49.
hāc & filiū eius: ad laborem vitę eoꝝ & pđi 21. c.
cationē itorquēdū ē: qa pđicatio ſeruitutis
eſt ɔtēplatio libertatis. phibet ergo carnalr
agere cum laycis [conuiuare] ſplendide cum
clericis: [plangere] & forte inutiliter cum re-
ligioſis: qa nō mittentur vt cum eis maneāt:
vel eoꝝ ſequantur errores: ſed potius ſiqd
vitioſum eſt in eiſdem euellant & deſtruant
prædicando & arguendo. Viſitabo (inquit) Pſal.
in virga iniquitates eorum. Iſti ſunt virga 88.
veritatis. Virga ad correctionem: verita-
tis ad conſolationem: quam emittet poſt
iuſtificationem: ex ſyon eccleſiam per con-
templationem: ad compeſcendum dilu-
uium carnalium vitiorum. In [vxore] er-
go luxuria: in [conuiuio] gula: in [plan-

Mat ctum]triſtitia. Nam iſti non erunt hypocri-
6. ad tæ triſtes: nõ guloſi quorũ deus venter eſt &
phi- gloria in cõfuſione eorũ: non luxurioſi habẽ
lip. 3 tes præcinctos lũbos & lucernas ardẽtes. Ca
Luc. ſtitatẽ. n. hñtes / laycorũ luxuriã reprimẽt:
12. ſobrietatem tenẽtes: ebrietatem clericorũ re
darguẽt / lætitiam amãtes: religioſorũ triſti-
tiam ſubuertẽt / Primo vt ſint ĩmaculati in
Pſal. via: ſcdo vt attẽti in lege dñica: tertio vt læ
118. ti cõueniãt in præſſura. Certe primi layci in
digni ſunt ꝓpter turpitudinẽ. ſcdi miſeri ꝓ-
pter ebrietatem. tertii miſerabiles ꝓpter cu-
piditatem. Inde ſequit̃. [Miſericordia & mi-
ſeratione indigni ſunt.] Item [& morientur
grãdes & parui ĩ terra iſta.] Primi ſunt mor
tui in carne. Secũdi in mẽte. Tertii ĩ vtroq;.
In carne ſæculares: in mente ſacerdotes: in
Mat aĩa & corpore regulares. De p̃mis / ſine mor-
81. tuos ſepelire mortuos ſuos. De ſcdis: ſacer-
Ma- dotes eius in gladio ciciderunt. De tertiis:
cha. paruulũ occidit ĩuidia. Vel certe. [Grãdes]
5. ſunt layci libidinoſi / religioſi terreni omnes
Iob. [mortui] ſunt & religioſi [nõ plãgent̃ nec ſe-
5. pelient̃] clerici: [nec incident̃ nec decaluabun
tur] layci: nec [panem] frãgere: nec [aqua po-
tus præſtabitur.] Vide q duo quærũtur a
layco cõiugato [panis & aqua:] a clerico ſciſ-
ſio & decaluatio: a religioſo [plãct⁹ & tumu
lus]. [Panis] fidei: [aqua] ſtipendii: [ſciſſio]
cordis: [decaluatio] ois incõmodi: [plãctus]
1 pet. deſiderii & [ſepultura] qetis. Sed oẽs contra
2. pro [pane] fidei petra ſcandali: pro aqua ſti-
Ad pendii / vinũ amaritudinis: pro ſciſſione cor-
rom. dis / ĩpletio ventris: pro [decaluatione] praui
9. operis / capillatio cupiditatis: pro [planctu]
criminis / gaudium inepti ſermonis: pro [tu-
mulo] mortificationis & qetis / diſpſio inqe
tudinis & vitæ cõfuſibilis. [Pater & mr̃] ep̃i
& eccleſię. Pater (inqt) tuus amorrę̃us & mr̃
Eze- tua cethęa. De prauis parẽtib⁹ peruerſi filii
ch. quaſi genimina viperarũ: & ꝓpterea oĩs dul-
16. c. cedo & [lętitia tollet̃ ab eis.] qd in ſequẽtib⁹
Luce patet, qa vocẽ dñi reſpuerũt. [Etiã inqt vos
3. de terra hac ad terram quã ignoratis vos &
patres veſtri: & ſeruietis diis alienis die ac
nocte: qui non dabunt vobis requiem:] licet
exorbitantes a fide pro prauis opibus ſub-
mittendi ſunt ſub tyrannis: & affligendi tam

in corporibus q̃ in rebus. Tñ ĩ bonã partẽ
prædicta mala ſumamus. Nã vocati a præ-
dicatorib⁹ futuris ad grãm [eiicient̃ de terra]
prauę cõuerſationis: [ad terram] honeſtatis
quã viuẽtes carnaliter reprobãt dñ nõ ꝓbãt
Guſtate (inqt) & videte qm̃ ſuauis eſt dñs, ps 33
[ſeruietq;] ibi [nocte]. ſ. dño ĩ timore. [Diis
alienis]. i. p̃latis alienis a carnalib⁹: [die ac
nocte] indifferẽter obediẽtes: vt nec aduerſa ti
meãt / nec ꝓſpera quærãt: [q & nõ dent eis re
quiẽ: ſed & ſolicitudines laboris iniungãt.
Nota qnq; eẽ ſeruitutes & totidẽ libertates.
Prima ſeruitus deſignata in Agar. Scda in Gen̄.
Iſmael. Tertia in Eſau. Quarta in Lya. 16
Quinta in Ioſeph. Pria libertas ĩ Sarra. Se 21.
cũda ĩ Iſaac. Tertia ĩ Iacob. Quarta ĩ Ra- 27.
chele. Quinta ĩ Beniamin. Sed ſicut duę ſer- 29.
uitutes & dimidia fugiẽdę ſunt / tolerãdę ſer 30.
uitutes reliquæ: ſic duæ libertates & dimi- 35.
dia ſeruãdæ ſunt: reliquæ p oĩa æmulãdæ. 49.
Prima ergo ſuitus ẽ gula: qa pria libertas ẽ
ſola. Vñ & Agar dr̃ ægyptia ad ollã carnis aĩs ſo
afferẽs. aĩs aſſectas: & Sarra ſtetit intacta in bria.
palatio Pharaonis. Scda ſeruitus eſt luxu- Gen̄.
ria: qa ĩ ſecũda libertas eſt continẽtia. vñ & 16.
Iſmael docebat Iſaac colere idola: ꝓpterea Exo.
nõ erit hæres filius ancillæ cũ filio liberę. 16.
Tertia ſeruitus eſt doctrina: qa tertia liber Gen̄
tas eſt ĩ pœnitẽtia. Vñ Eſau ĩ arcu & phare 21.
tra abiit / ꝑſequẽs Iacob: auferẽs ſibi primo- Gen̄
genita: hæc diuiſa eſt in duo. Quarta ſerui- 27.
tus eſt actionis: qa quarta libertas ẽ cõtem- 33.
plationis. vñ & Lya lippis erat oculis: Ra- aĩs.
chel venuſti aſpectus. Quinta ſeruitus ẽ ſpi- aufe-
ritualis doctrinę: qa quinta libertas ẽ ſpecu rẽtẽ
lationis diuinæ. vñ manus Ioſeph in cophi- Gen̄
no ſeruierũt: Beniamin vero rapit̃ in mẽtis 29.
exceſſum. Videſne lector q primæ duę ſunt Pſal.
malæ: duæ ſeruitutes bonæ. Illa aũt q diui 80.
ſa eſt nec bona nec mala / & poſterior ex par- Pſal.
te bona. Dicit̃ ħ aſſignata ẽ in iordane: cui⁹ 67.
aquæ alię reuertunt̃ / alię dilabunt̃. Illæ ſup Pſal.
biunt: iſtæ ad humilia ſe flectũt: vñ & Eſau 113.
erat hiſpidus / Iacob lenis. Aquæ ergo cre- Ioſu.
ſcentes in Sarram ſupba p̃dicatio quæ affli 4.
git, aquæ fluentes in mare mortuũ / humili- Gen̄.
tas pœnitẽtiæ cũ carnalis affectus interiit. 25.
Sic quondam Moyſi lex inter qnq; ætates 27.

ſegregans

ſegregans peccatores a iuſtis ſine fide & va-
cua in opere quæ remāſit ſub aquis gulæ &
luxuriæ/inſecunda vſq; ad legem: vbi ſyna-
goga arida apparuit egreſſa de mari rubro:
Geñ. & extūc ſecūda cœpit eē ad aptitudinē.ſ.ger
2.5. minandi perſeuerās vſq; ad xpm qui extitit
6.7. finis.Et prima quidem ætas ab Adam vſq;
Geñ ad Noe/vbi interdictū eſt vitium gulę i pri-
9. mo parēte.Scđa a Noe vſq; ad Habraā/vbi
Geñ. interdictum eſt ne comederēt carnem cū ſan
17. guine:vt ſtuderēt fidei cōiugali & nō forni-
3.re. catiōi.Tertia ab Habraā q̃ diuiſa ē i Moy
4. ſe & extēſa vſq; ad Dauid: in qua facta ē cir
Priæ cūciſio manifeſta/vbi repræſſa ē pellis lenæ
para & doctrinæ carnalis:vt honeſte viuerēt cir-
li.23 cūciſi/& i lege dei ambularēt. Quarta a Da
& ali uid vſq; ad trāſmigrationē babylonis: in q̃
is ſe- leuitæ ordinati ſunt,& cultus dei ampliatus
quen. eſt:alii q præeſſent pp̄lo:alii q tabernaculo
4.re. deſeruirēt & tēplo. Quinta ætas a trāſmi-
24. gratiōe babylonis vſq; ad Chriſtū: in q̃ alii
25. in babylōe reiecti ſunt: alii data libertate a
2.pa Cyro & Dario ad mōtana Hieruſalem ſub
li.vl- Zorobabele/Ageo/& Zacharia pphetātib⁹
t imo aſcēderūt.Et hoc p ſeruitute q̃ ſeruiēt pœ-
& pri nitētes[diis terræ]plātis & ſpūalibus duci-
mę eſ bus,q̄m dii fortes terræ vehementer eleuati
dre.1 ſunt.Dii fortes quoad flagellū inferendum:
2.ag terræ quoad patiendum: vehemēter quoad
gei.1. zelum:eleuati ſunt quoad meritum.Nota q̄
zach tales educēdi ſunt nō de[terra ægypti ſed de
4. terra aq̄lonis].i.nō de ſynagoga iudaici po-
Pſal. puli:ſed de eccleſia populi chriſtiani in fer-
46. uore fidei frigeſcētis,vt ſit in eis non carna-
Eze. lis deſiderii impetus ſed vitæ ſpūs qui eſt in
1. rotis.ſ.in pfectis:de q̄bus & ſequitur. [Ecce
ego mittam piſcatores]iuſtos: [& piſcabunt
Ad eos:& poſt hæc mittā multos venatores: &
Ro. venabunt illos de oī monte & de oī colle: &
6.7. de cauernis petrarum: q̄a oculi mei ſup oēs
Mat vias eo℞].Reducere volens dñs gregē ſuum
4. dilaceratum pariter in carnalibus ad grām:
Priæ & terram vitę ſpūalis vt non carni ſeruiant
ad co hoies ſed ſpiritui ſint ſubiecti.[Piſcatores &
ri.15 venatores]inducit qui more Petri retia ia-
Ad cientes & Pauli in arcu & iaculis percurren-
Ti- tes cōtra epheſi beſtias vētre pigros in ſage
tū.1. na prædicationis includat:& ad cōuiuiū me

dullato℞ pinguium itroducāt.Nota q̄ [pi-
ſcatores]ſm legem piſces inueniūt in diuer-
ſis[aquis].In viuis vel in mortuis: & amaris
in cōca quæ nō hñt pēnullas & ſquamas: in
mari,in flumine,in ſtagnis,polluta ſunt: ha
bentia autē ſquamas & pēnullas comedetis.
Item venatores in hoc loco iubentur vena-
tiones afferre,de monte,de colle,& de cauer-
nis petra℞.Locus iſte nō eſt de[piſcatorib⁹
& venatoribus]mediocriter pſcrutādus: q̄a
in ipſo totus pp̄ls chriſtianus concluditur. Geñ
Quinto die legimus pduxiſſe dñs ex aquis 1.
cete grandia & reptile,viuēs & motabile in
ſpēs ſuas:& repleſſe aquas maris: & volatilē
ſuper terram multiplicaſſe:& volucres cœli
& piſces maris qui pambulant ſemitas eorū
dem.Quinta ætate ſynagogę alios quaſi pi 4.re.
ſces in fluminibus babylonis poſuit: alios q̃ 24.
ſi aues in iudęę montana prouexit. Quinto 25.2
tempore eccleſię clerico℞ ordo in aquis ſecu pali.
larium ordinati ſunt:q velut piſces doctri- vltio
nam pceperūt:alii vt religioſi velut aues cœ 1.eſ-
li a ſecularibus ſegregati in vita cœlibe per- dre.1
manerēt.Sexto āt die hoies tm̄ & beſtię fa- 2.
ctę ſūt.Quid ergo reſtat niſi vt[piſcatores] Geñ
hoīum trāſmittant:quo℞ alii piſces capiāt 1.
in retibus:alii in hamis:alii in lacunis. Item
[venatores]venantes:alii in laqueis: alii in
iaculis:alii in ipedimētis aliis.ſ. tegulis ve-
ſtis retialis retiaclis & rapinis.Alii forte q̄a
viri famoſi & abundantes in ſæculo in car-
nis excellentia gloriantes pulſauerint vena-
tionis induſtriam, q̃ famelici [piſcatores]& Luc.
inopes laxare retia in capturam.Sed in eccle 5.
ſia dei abſcindenda eſt carnalis nobilitas & Priæ
humilitas ęmulanda:q̄a ſtulta mundi huius ad co
elegit dñs vt fortia quæq; cōfundat:q̄a futu rin.1.
rum eſt vt eccleſiæ ipſi circa principia tertii
ſtatus mūdi:quem & in ianuis iam tenemus Ioſue
duo filii oriantur:qui velut alter Manaſſes 16.
hinc inde iordanē poſſideant. Et effraim in 17.
montibus hęreditatem accipiant in corru-
ptam,ad educendam archā fœderis dñi.ſ. ec-
cleſiam militātem in beſtias ſaltus: beſtiales
ſcilicet hoies ſautiādos, i īfidelitate relictos
piſcationis & venationis officium nō cōtem Act.
nant.Nam ſicut Apl̄i de ſynagoga depulſi 4.
pħos huius mūdi & tyrānos ad fidem eccleſię

pertraxerunt. Ita & nũc oportet p alios euã
gelicos viros educi clericos ſimul & laycos
obſtinatos ab ſpiritualẽ obſeruãtiã de ver
bi eccleſia in gentilitate pfida tabeſcẽtibus
Eçe. in peccatis. Vere qa ſm Ezechielẽ inſinuat
47. eſſe multos piſces in aquis torrentis pfundi.
Nec mirũ ſi [piſcatores] multi & [venatores
mittent:] qa ſm q erit imenſitas piſciũ: ita
Tria & neceſſe eſt vt ſit multiplicitas piſcatorum.
gene Igitur adducamus in mediũ tria genera pi
ra pi ſcatoꝝ: ſm q tria ſunt & gña aquaꝝ. Prio
ſcato maris. Scdo fluminis. Tertio paludis. Itẽ &
rum. tres venatoꝝ ſpẽs: ſm q tres ſũt ſtationes.
Tres Prio mõtis. Scdo collis. Tertio foraminis
ſpẽs ſtatiões: ita tñ vt piſciũ [venatores] ſapiãt/ &
vena [piſcatores] venatiõis officiũ non ignorent.
toꝝ. Oẽs (iqt) erũt docibiles dei. Nã [piſcatores]
Io.6. tanq̃ in aquis maris opantes. aĩs maris ope
Dañ rientis venatoꝝ/ q̃ſi eoꝝ & ad iuſtitiam mul
12. tos vocantium: q nõ ſolum velut firmamẽti
ſplẽdor in fide reſplendeãt: ſed etiã velut ſtel
læ ppetuæ in ope clareſcãt. Nota: palus/ flu
aquę men/ & mare. In palude ſcriptura legis: in
miſtę flumine pphetici ſermonis: in mari teſtamẽ
ti noui. Palus & ſtagnum idem ſunt: flumen
& fons idem ſunt. Congregatio aquarum &
mare idem ſunt. Verum de aquis iſtis aliæ
ſunt ſulphureę: aliæ bituminis: aliæ ſalſæ:
aliæ calidę: alię dulces: alię viuæ: aliæ mor
tuæ: alię amarę. Prię ſũt voluptuoſę. Scdæ
cupidę. Tertię tumidę. Quartę pſpę. Quĩ
tę affectuoſę. Sextę fecũdę. Septimæ ſiccæ.
Octauę aridę. Sed qa aquę maris ſũt ſalſæ/
amarę/ tumidę/ ſteriles/ & ſiccę ſub noie ma
ris accipiũt i gñe. Itẽ qa aq paludis ſũt gra
ues/ calidę/ putridę/ inutiles: ſub noie ẽt palu
dis & ſtagni accipiãt. Nec obſtat ſtagnũ ge
naſereth: qa & p ſe graue ẽ & mobile p aurã.
Lu.5 Itẽ aqua fontis vl fluminis ẽ fluida/ viuida/
dulcora/ fecũda: & aliqñ turbida: & ſi putei
ſit pfunda. De aqs ergo & piſcibꝰ reptilibꝰ
& cętibꝰ differẽtis ad ceptũ ordinẽ redeamꝰ.
In [paludibꝰ] naq; nota ſimplex doctrina le
gis ad laycos. In fluminibus/ ſcriptura noui
teſtamẽti ad clericos. In mari xpo ſpũal' ĩtelli
gẽtia quoad religioſos: In pria piſcat Moy
ſes: ĩ ſcda xps: ĩ tertia angelus. In Moyſes no
tant doctores primi ſtatus a Iacob vſq; ad
xpm. In xpo doctores ſcdi ſtatus a ſe vſq;
ad dies iſtos. In angelo doctores tertii ſtatꝰ
a nobis vſq; ad finẽ ſæculi ſucceſſuri. Et pri Scdę
mi piſcati ſunt in lr̃a teſtamẽti veteris ad lit ad co
terã q̃ occidit. ſcdi ĩ lr̃a teſtamẽti noui: ĩ lr̃a rin.3
& ſpũ q viuificat. tertii ĩ ſpũali ĩtelligẽtia ſa Io.4
liente in vitã æternã. Prima piſcatio fuit q̃ſi Exo.
in mari rubro. Secunda in iordanis fluuio. 14.
Tertia in fonte & puteo aquaꝝ viuentiũ/ q̃ Ioſue
fluunt ĩpetu de libano. In prio demerſus eſt 3.4.
Pharao/ & pplus iſrael ẽ eductus. In ſcdo im Can.
merſus eſt Chriſtus & pplus chriſtianus eſt 4.
ereptus. In tertio vir indutus lineis ẽ demer Exo.
ſus/ p quẽ eſt pplus q creabit de iudęis & gẽ 14.
tibus in pximo cõuertẽdus. De primo ĩ lit Mat
toribꝰ eius & paluſtribꝰ nõ ſanabuntur, qa 3.
ſanos dabunt. Torrens eſt vetus teſtamẽtũ Mar
qd torrebat iudicio oculũ pro oculo pecca 1.
torẽ: cuius lr̃a hẽt: facta. ſ. quæq; ſterilia. Pa Lu.3
luſtria dicta pphica: qa licet vẽtura al'. vete Io.1.
ra/ rigida pdoceãt: ipſa tñ in ſui lr̃a debilia Eçe.
pſeuerant. Inde. Aquæ iſtæ quæ egrediunt 9.
ad tumulos ſabuli oriẽtalis: & deſcendũt ad Dañ
plana deſerti ĩtrabũt mare & exibũt/ & ſana 10.
bunt aquæ, & oĩs aĩa viuẽs: & ſerpẽs quoq; Eze.
venit/ torrẽs viuet: aquæ documẽta pphica: 47.
tumulos ſabuli oriẽtalis: corda ſupba ppli Exo.
iudæoꝝ irrigãtia. Mare/ pplm chriſtianũ 21.
intrabũt p fidẽ: exibũt p paſſionem: & ſana Eze.
buntur/ per miraculoꝝ exhibitionem. Ani 47.
ma/ fidelis viuẽs in xpo: ſerpens/ ſtudio quo;
torrens: pdicatio/ venit, vita/ viuens: & erũt
piſces fideles. ſ. multi ſatis. Et ſtabunt ſuper
illos piſcatores ab engadi vſq; ad engalim,
ſiccatio ſagenaꝝ erit: & erunt plurimæ ſpẽs
piſcium eius: ſicut piſcis maris multitudinis
nimiæ. Piſcatores ſunt doctores: engadi: do
ctorum vel martyrum paſſionem: ibi ſage
narum prędicationis ſiccatio: prohibitio fa
cta eſt perfidia arianoꝝ ĩminente: qua captę
fuerũt multæ piſcium ſpẽs in virginibus & 4.re.
heremitis. Quoꝝ alii vt Helyas: alii vt He 2.6.
lyſeus: alii vt filii prophetarum: quaſi ſol/ lu Ge.1
na/ & ſtellæ in firmamẽto aquas ab aquis di Eze.
ſterminantes/ capti ſunt in ſagena. Sicut pi 47.
ſces maris magni multitudinis nimiæ: hi Ge.1
ſunt cœte grandia: nobiles. ſ. mundi huius. Eze.
De ſcdo. Ecce ego ad tę draco magnę q cu 29.
bas in

bas in medio fluminis & dicis. Meus eſt flu-
uius: & ego feci meipſum. Draco diabolus
cuius membra in capitibus deſignati & cor-
Pſal. pore. De hoc. Tu confregiſti capita draco-
73. num: dediſti eum eſcam populis ethyopum:
confringitur in paſſione & baptiſmate: dat
in eſcam gẽtibus. In ſubuerſione cubat ĩ cor
Iob. dibus ſeducendo. Inde. Sub vmbra dormit ĩ
40. ſecreto: calami in locis humectibus. Iſte quie
ſcit inter religioſos ĩquietos: erudit clericos
ĩperitos: polluit laycos luxurioſos: flumina
ſęcu lares doctores. Medium eſt tẽtatio illi⁹
quam inuoluuntur clerici cupiditate. In me-
dio (inquit) cubat: quia ſic clericos poſſidet:
vt & ſuperiora [fluminis] comprimat & infe-
riora compellat. Superiora [fluminis] poſſi
dent religioſi: inferiora layci. Illi per ſuper-
biam: iſti ꝑ luxuriam. Et prima flumina ſũt
abana & farfar fluentia de damaſco. Media
ſunt flumina ethiopũ venientium de ęgypto.
4.re. Vltima ſunt flumina babylonis fluentia de
5. paradiſo. De primis. Nunquid non abana &
farfar flumina damaſci meliores ſunt omni-
4.re. bus aquis iſrael? Aquæ hieruſalem veniunt
5. de ſylo, quæ ſilentio profluunt humilitatis.
Eſa. Damaſcus eſt diabolus de quo ſuꝑbia & va-
8. nagloria influũt. De ſecundis. Tu dirupiſti
Pſal. fontes & torrentes: tu ſiccaſti fluuios ethan.
73. Auaritia enim aliquãdo more fontis: aliqñ
more torrentis: aliquãdo more fluminis ef-
fluit: imo primo influit aſcẽdendo, ſecundo
ꝑfluit extendẽdo, tertio defluit auerſando.
Fons ergo influit aſcendendo per vanã glo-
riam. Fluuius profluit extendendo per luxu
Gen̄ riam. Torrẽs aſcendebat de terra .i. de cor-
2. de terreno. De fluminibus. Tranſi flumen
Eſa. tuum filia maris: qa non eſt cingulum vltra
47. tibi Mare torrens excipiens filiam laſciuæ
Idẽ. cogitationis: hęc tranſit flumen carnalis de-
23. lectationis: ſoluitur cingulum caſtitatis ex
4.re. opatione libidinis. De torrente facite in al-
3. ueo torrẽtis eius foſſas: Alueus eſt mẽs aua-
ri quę mõ ĩplet̃ ꝓſperis, mõ euacuant̃ aduer-
ſis. Foſſas ergo & foſſas facit deprimendo
alios: alios diripiẽdo. Sed deus diſrũpit fon
tes diuitiarũ: dirũpit torrentes ꝓſluraꝝ: ſic-
Pſal. cat fluuios deſideriorum carnalium: ethan,
73. fortium & potẽtium hebręorum. Vnde vos

qui potentes eſtis ad bibendum: vt ſcilicet vi Eſa.
no luxuriæ æſtuetis. Ecce habemus de pri- 5.
mis ſecundis fluminibus ſcilicet damaſci &
ægypti. Sequitur de fluminibus paradiſi ſci
licet luxuriæ. Fluuius enim diaboli ſcilicet
ſuperbia: declinauit in fluuium auaritię: qui
& influxit in fluuium luxurię. De primo me Eze.
us eſt fluuius: & ego feci meipſum. hęc eſt flu 29.
uius de quo dicitur. Quid tibi in via aſſyrio
rum vt bibas aquam fluminis? Aſſur diabo Hie.
lus, cuius via ſuperbia: de qua non debemus 2.
haurire aquam inflantis ſcientiæ. De ſecũdo
quid tibi vis in via ægypti: vt bibas aquam
turbidam? Aegyptus mundus: cuius eſt via
auaritia de qua ſalubriter voluntatem excu-
timus, ſi aquam terrenæ appetentiæ nõ hau
rimus. hæc dicitur eſſe turbida: quia diuitię
magis turbidant animum q̃ ſerenant. De ter
tio fluuio luxuriæ ideſt de auaritia: inde di-
uiditur in quattuor: gyon, phyſon: tygris, &
euphrates. Hæc ſunt flumina babylonis ĩ lu Gen̄.
xurioſi ventre quattuor flumina declinant 2.
libidinis: phyſon, apertio oris. hęc eſt cõtra Pſal.
naturã. Inde: pctm̃ ſuum ſicut ſodomam prę 136.
dicãt: nec abhorruerũt pœnitẽtiam q̃ deſi-
gnat̃ in terra quæ aperit os ſuum: & fluuiũ Eſa.
draconis abſorbent. hęc habet aurũ mũditię 3.
bdelium doctrinę, onychiũ patiẽtiæ. Gyon
hiatus terrę. hęc eſt in natura de qua dicitur. Ap.
Equi amatores inſanientes in fœminas. Au- 12.
di prohibitionem. Nolite fieri ſicut equus &
mulus, in qbus nõ eſt intellectus. hæc cingit Hie.
ethyopiam .ſ. mũdanos inuoluit, queadmo- 5.
dum & prius terrã eiulath .ſ. religioſos. Ti-
gris velox extra naturam. hęc fert̃ impetu ex Pſal.
inconſideratione cõtra Aſſyros dirigentes. 31.
Iſti ſunt Onan filius Iuda: qui vt Tha-
mar non cognoſceret, ſemen fundebat in ter Gen̄.
ram. Oh quantos piſces libido in ſua ſage- 38.
na concluſit. Nunc audite neqꝫ maſculorum
concubitores, neqꝫ fornicatores, neqꝫ mol- Priæ
les, neqꝫ adulteri regnum dei poſſidebunt. ad co
Sequitur de euphrate: ideſt ferali vel aug- rin.6
mentatione in adulteram conſanguineam Mar
Chriſti ſponſam. Hic fluuius influuit ba- 6.ca.
bylonem mentem confuſam abundantia.
Inde. Super flumina babylonis illic ſedi- Pſal.
mus & fleuimus &c̃. Parentes primi ſpolia- 136.

Gen. 3. et mũditia paradiſi,veſtiti ſunt pellibus cor-
ruptionis:& ſic corruptus eſt fons gñatio-
nis in eis,diuiſus in quattuor capita abuſiua
Gen. 4. Cognouit,inquit,Adam vxorem ſuã : & ſic
quattuor filios gñauit,Cayn,Abel,Filiam,
& Seth.Et Cayn deſignat ſodomitas pri-
mos.Nota q prim⁹ ẽ eiectus a facie dei.ſcda
filios fornicationis fecit , tertius ẽ occiſus &
dr̃ luctus. q̃rtus gigãtes edidit accipiẽtes ſin
guli vxores ſibi,pro qbus corrupta eſt ter-
Gen. 6. ra.Seqtur.[Ponam frenum in maxillis eius
& agglutinabo piſces fluuium tuorũ ſquam-
mis tuis:& extrahaam te cũ eis:& ꝓiciam in
deſertum].Piſcator deus xp̃m.ſ. inſtrumẽtũ
piſcationis in humana linea & hamo diuina
potentia miſit iordanis in fluuium p lineam
Mat 1. Matthei:& traxit cetũ maris piſcem.ſ.gran-
dem q deuorauit Ioãnem p lineam Lucæ:&
Mat 6.ca. ſic poſuit hamum ferri in maxillas draconis
diaboli:& piſces membra eius agglutinauit
Luc. 3. ſquãmis dæmonum:& extraxit de cordibus
hmõi electis:& ꝓiecit inſimul in deſertũ ſta-
Ap. 19. gnum ignis & ſulphuris.Ite(inqt)maledicti
in ignem æternum:q paratus eſt diabolo &
Mat 25. angelis eius. ¶ Moraliter[draco]mẽs puer
ſa magna ſupbia,tuſſi malitia:ad quã præ-
Moraliter. dicatio prudẽs dirigiẽ cõuertendam: hñs in
[manu]opis[calamum]ſermonis : in quo eſt
linea &[hamus]humilis increpationis:vt ſic
[inuolutam eſcam]refectionis educat illam
Eze. 29. [cubãtem de medio fluminũ]fluxæ cogita-
tionis:& puerſę ac prauæ nationis: ſubiecti
quaſi p cognitionis & lõge cõſuetudinis pro
prietatem & vſum:ponatq;[frenũ] ſilẽtii im
primẽdo curſum vaniloquii: [& agglutient
ibidẽ piſces]pœnitẽtes alios[ſquãmis]eius opib⁹
ſcilicet pœnitẽtię vel bonas cogitationes la
boribus fructuoſis:& extrahat eã de munda
nis deſideriis cum cæteris cohærentibus in
collegio vanitatis:[piſces]in deſertum cõtẽ
plationis & regni qd̃ pdidi in peccatis: & de
piſcatione fluminis ĩ hamo.Licet Thobias
Thobi.7. cap. [piſcem de flumine]ptraheret:q[eum inua-
ſerat]abluit eum[angelus]xp̃s & ſpirit⁹ eius
eſt q ſuadet p p̃dicationis officiũ ablui pœ-
nitẽtem in[flumine] lachrymarũ doctrinęq;
fidelis[piſcis]obtineret ei : hæreticus inua-
dendo,vel alius aduerſarius ſæcularis : pu-
tans illum a ꝓpoſito ſanctitatis euertere &
in ſęculare vel carnale deſiderium ſiue ſtudiũ
reuocare:neſciẽs q vnde alium de fide inter-
cipere ſatagit:inde[decipitur]&[capitur per
brãchas]praui operis & hæretici dogmatis
ad fidem.[Adducit in ſiccum]pniã:[extraha
tur]p cõfeſſionẽ faciẽdam:& vnit eius carni-
b⁹[excoctus]in igne ſp̃us in viatico mũdi hu
ius:[reſeruato felle]amaræ afflictionis,qua
cetus auarus illuminat:& iecore diuinę dul-
cedinis qua[dẽmõ]carnalis luxuriæ de pec-
catrice ſancti aĩatione,alias amonitione vel
miniſtratione,fugat:& ĩ ardorem orõnis &
laudis[religat in deſerto ſupioris ęgypti].ſ. Thobi.8.
inferno.Nam prima ęgyptus eſt mũdus.ſecũ cap.
da animus.tertia infernus.In prima ſunt te- Exo. x.
nebrę palpabiles.Inde:palpauim⁹ tenebras
q̃ſi in meridie.Hę ſunt tenebrę triduanę in-
ter ęgyptios in ſermone in cognitione,ĩ ope
hę crucifixo xp̃o factę ſunt ſup terrã.In ſecũ Mat 27.
da ſunt tenebrę inuiſibiles.De primis dr̃: ꝓii ibidẽ
cite.ſ.auerſum a fide ĩ tenebras exteriores an 22.
guſtię mũdanę inuiſibiles ſunt iteriores.Inde Iob.
In tenebris ſtraui lectũ meum.ſ.conſciam in 17.
peccatis.Inde.Deus meus illumina tenebras Eſa.
meas.ſ.culpas ex luce gratię.Inde . Populus 9.
qui ſedebat humiliatus in tenebris pœniten
tiæ vidit lucem.ſ.expertus eſt grãm indulgẽ
tiæ:magnam adiunctam beatitudinẽ. In ter
tia ſunt tenebrę pœnales quę & ſupiores.Iñ Gen 1.
Tenebræ erãt ſup faciem abyſſi.ſ.inferni ia
centis deorſum.Inde.[Ecce tenebrę operiẽt Eſa. 60.
terram & caligo populos].[Terra]hoĩes re
probos:&[poplos]dęmones:ſp̃us.ſ.ꝓcello-
ſos.[Tenebrę]dicunt,qa tenẽt vmbrã car-
nis.[caligo]quaſi calor ignis.ſ.ſp̃us.Seqtur
de[piſcatiõe paludis in lacunis]p eo q mit-
tant in laycis duobus modis fiunt.Nam pri-
mę ſunt apparẽtes in flumine contra curſum
eius.Secũdæ merguntur ſub aqs profundis: oẽs
de virgulis fiũt.Alii dicũt eas naxas & teri-
nas.Iſtæ hñt os ſtrictũ , medium amplum: Nũ i. 21.
vltimum clauſum:ſic p̃dicatio debet eẽ bre-
uis ne tedeat:ãpla ne tumeat:clauſa ne efflu- Prixæ ad co rin.8
at.De prĩo cępit tedere pplm itineris & la-
boris.De ſcdo ſcia inflat:charitas ędificat.
De tertio.Qui diuitias ꝯgregat mittit eas in Agge. 1.
ſęculũ ptuſũ.Vere pnia deſtricta fructuoſa
& ſecreta

& ſecreta: ſtricta per vitæ artitudinem: fru-
Mat ctuoſa p charitatis amplitudinē: ſecura, per
7. æternam retributionē. De primo, arta ē via
Pſal. quę ducit ad vitam. De ſcdo, viā mādatorū
118. cucurri cum dilataſti cor meū. De tertio, &
Pſal. ſm inocētiā meā retribuet mihi: qa cuſtodi
17. ui vias dñi. De his [bonum certamen certaui
ſcdæ curſum cōſumaui, fidem ſeruaui]. [Certat] in
ad amaritudine: [ſeruat] in munere. Inde: de reli
Tim quo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, Nota
4. ꝙ aliqñ doctrina prædicationis curſum re-
primit fluminis a peccatis patentibus phi-
bēdo: aliqñ ab aquis ingerit ab occultis pi-
ſces reuocādo. In his paludibus & ſtagnis ſi-
cut piſcatꝰ Moyſes docēs: ita & alii [piſcato-
Le- res]. Oīa (inqt) quæ mouentur in aquis nec
uit. hñt pēnulas & ſquāmas execrabilia & pollu
11. ta erunt vobis. Inter laycos piſces mundi ſūt
carentes aliquis ſquāmis & pēnulis: & ideo
reprobrādi queādmodum inter laycos, cleri
cos, & religioſos: tales ſunt execrabiles deui-
tando: polluti fugiendo. Primi ſunt abho-
minabiles enormitate peccati/vt Achab. ſe-
cundi carnis inhoneſtate polluti/vt Iezabel:
3. re. vtrunqꝫ fugit Helyas. Inde. Ioſeph reliquit
16. pallium in manus ægyptiæ: & ſeorſum ab
ęgyptiis comedit. Layci ergo hñt aqua ne-
Geñ gocia & diuitias ſæculi. Clerici myſteria &
39. ſcripturas vtriuſqꝫ teſtamēti: religioſi neceſ
43. ſarias regulas bñdicti. Primi non hñt ſquā-
mas boni opis: nec pēnulas honeſtatis. ſecū-
di carent ſquammis ſobrietatis & pennulis
lectionis. tertii reiecerūt pēnulas cōtempla-
tionis & ſquāmas actionis. Ecce oēs iſti pi-
ſces carēt ſquāmis & pēnulis. [Draco] diabo
lus caret pennulis ſed non ſquammis. Inde.
ſquāmæ eius quaſi ſcuta fuſcilia ſeſe præmē
Iob. tibus. Et qdem diabolus capite verſatur in
41. aquis, ventrem repit in terris: cauda leuatur
in cœlis. [Acuit] diabolus malitiam ſuam i
laycis: ſerpit in clericis: furit in religioſis. in
cūctis habet ſquāmas tētationis. Ordo præ
poſterus, imo ꝑuerſus. Diabolus piſcis eſt &
Iob. piſcator. Audi piſcem. Præparauit deus pi-
40. ſcem grandem: quem Chriſtus ſubleuat ī ha
Ioā. mo potentiæ reflexæ in hoīe. Audi piſcato
2. rem in aquis, in cœlis: in aqs vorat Ionam:
in cœlis hamo caudæ trahit ſtellas in terra:

In terra autem non piſcatorem ſed venator. Ap.
Inde [erat Nēroth potens venator & robu- 12
ſtus coram dño]. [Potens] quoad deprimen
dum: [venator] quoad extorquēdum: [robu Geñ
ſtus] quoad flagellandum: [corā dño] putās x.
ſibi præſtare obſequium: Primo ne quis iu-
gum oneris eius excutiat. Secūdo ne ſceptrū Ioā.
exatoris eius infringat. Tertio ne virgā hu 16.
meri eius deſpiciat. Ruſticus labore pręmiꝉ
ſeruus virga dei corrigiꝉ: ciuis exactione ꝑ-
datur. Primum eſt onus luxuriæ. Secūdum
virga ſupbię. Tertiū ſceptrū auaritię p his
dr̄ hēre diabolus ſquāmis ſeſe præmentes.
Quid ergo fiet de his piſcibus? imbricis, ſine Iob.
ſquāmis & pēnulis? Mittamus foras ne aqs 41.
occupēt inutiliter: bonos aūt ſquāmas ha-
bentes & pēnulas in vaſis miſericordiæ re-
ponamus. Danieli aūt & Ioſeph pro piſci- Mat
bus beſtię vaccęqꝫ in ripa paludis occurrūt. 23.
Ioānes quoqꝫ de mari ripā aſcendentem con Dañ
templaꝉ: mihi quoqꝫ pro piſce ſcorpius tra- 7.
ditur. In reſurrectione Chriſto cui pars pi- Geñ
ſcis aſſi nō ſine melle ꝑponiꝉ. [Ecce (inquit) 41.
aries vnus ſtabat ante paludē, hñs cornua ex Ap.
celſa: & vnum excelſius altero atqꝫ ſuccreſcēs 13.
quibus ventilabat contra orientem ad aqui Mat
lonem & meridiem: nec erat qui reſiſteret]. 7.
[Aries] iſte populus iudæoꝝ eſt [ſtans ante Luc.
paludē] legis meditatio: [hñs duo cornua] re 24.
gni & ſacerdotii: gentes exteras [ventilādo] Dañ
regno ſacerdotium ꝑponēdū [cōtra orietē] 8.
philiſtinoꝝ: [cōtra aquilonē] caldęoꝝ: [cō-
tra meridiē] ethyopum. Nō dicit cōtra occi-
dentem: qa hircus capratum Ro. imperiū ab Dañ
occidēte furebat. Inde. [hircus caprarum ve- 8.
niebat ab occidente:] cornua eius cōterunt &
conculcādo diſpergūt. Nota ꝙ [hircus non
tāgebat terram] p ſupbiam: vel qa per mare
trāſiuit: [cornu] inſignis potētia grecorum.
Oculi erant duo, Thytus & Veſpeſianus:
creſcēte tādem impio cōtra cornu grecię qt
tuor cornua ſurrexerunt: Ariani, Sabeliani
Eutitiani, & macedoniani. Quoꝝ malitiam Dañ
potētia gratię ſubneruauit per quattuor vē 7.
tos cœli: qa vndiqꝫ cōtra gręcoꝝ potētiam
vēti cœli ꝑſecutores eccleſię cōcitarūt. Vnū
aūt ex eis cornibus aliud egreſſum eſt cornu
hęretici patareni: de illoꝝ. ſ. hęretico dog-

mate:& aget,cōtra meridiem religioſo℞: cō
tra oriētē clerico℞: cōtra fortitudinem lay-
co℞. Vel certe meridies eſt pagano℞:oriens
grçco℞:fortitudo regum xp̄iano℞.Fortitu
do cœli principes reipublicç attrahēdo ſibi
fauorem illius,& inſurgēdo cōtra ſummum
pōtificē principē fortitudinis: & tollet iuge
Dan̄ ſacrificium de eccleſia:pſternet veritatem:&
8. faciet ille pditionis filius,& pſtrabit: ſed ca
det,& ſine manibus hoīs cōteret. Videāt illi
[piſcatores]futuri:ne piſcent & ipſi dum in-
Dan̄ tēderint alios cape:& ſatis timeo ne p piſci-
7.8. bus tales ſibi beſtiç occurrāt.Ioſeph vaccas
cap. exponit ſterilia tempora ſucceſſura priorib⁹
Gen. opulētis:quç in paludis ripa paſcebātur.Pa
41.c. lus eſt genus humanū,in quo.7.tpa tranſie-
rūt verba ſub ſynagoga in qua reconditum
fuit frumētum verbi dei in libris q̄ſi horreis
vt in.7.tpib⁹ eccleſiæ veluti famaletis hēat
in vſu:videāt vaccç pingues ſamariæ, eccle-
ſiæ p̄lati & ppl's xp̄ianus:ne ſuccedēte fame
ſub antixp̄o duce vēturo peant:& nō recur-
rētes ad verbum dei afflictiones eo℞ tēpore
inaneſcāt. Et hoc de piſcatore paludis. Se-
quit de piſcatiōe maris.Ioānes quoq; mon-
Ap. ſtruoſam beſtiam piſcat de abyſſo maris edu
13 cens,hn̄tem capita.7.& cornua.x.totidēq;
dyademata ſup eam,& blaſfemias itonātē:
Dan̄ cuius effigies erat pardi: pedum vrſi: oriſq;
7. leonis. Hāc beſtiā ſic variā & deformē Da-
Luc. niel ſcribit. Nā primā leenā. ſcc̄dā vrſum.
23. tertiā pardū. quartā diſſimilē. Prima erat
Exo. ſynagoga. ſecūda Ro. tertia grecia. quarta p
1.2.5 ſia:nō quoad menia ſed quoad agmina. In-
1.re. deq; patet q exquo i ſeipſos pſecutores ec-
vltio cleſię diuiſi ſunt:tn̄ i vnā volūtatē cōueniūt
2.re. ſic Pilat⁹ & Herodes. Talis.n. beſtia icepit
8.3. pria i veteri ęgypto.ſcda in philiſtęa tertia i
reg. ſyria.quarta i aſſyria. Aegyptii cōtra iſraeli
20. tas:philiſtęa cōtra Saul & Dauid:ſyri cōtra
22. Salomonē & ſucceſſores eius. Inde. Vertit ſy
4.re. riā ab oriēte & philiſtęi ab occidēte:& deuo
6.13. rabūt iſrael toto ore. Aſſyrii cōtra: Oziā &
Eſa. paſtores vſq; ad libertatē ex babylōe. In no
9.15. uo[leena]cōtra leonē ap̄ls:[vrſus]cōtra bo-
17. uem martyres:pardus contra hoīes docto-
24. res catholicos:diſſimilis beſtia contra aqui
25. lam heremitas & virgines,Et primi fuerunt
iudæi:ſecundi pagani:tertii arriani: quarti
mahumetici. Videſne quātiſ[piſcatores]labo
rantes in mari magno,vbi reptilia quorum
nō eſt numerus aialia puſilla cum magnis:il Pſal.
lic naues pertranſibunt:& ſub qnto tēpore 103.
alemano℞ ſicut & caldæo℞ inuēti eccleſiæ
tribus qui p totā latitudinem imperii naui-
garēt & eſſent quouſq; ſub tēpore ſexto. Na
ues eccleſia℞ mergerent in babylone: immo
in p̄dam & ſeruitutem iperii,formato draco
ne rege in futuro:qui illud eccleſiæ in falſis
chriſtianis in gētibus agaraenis & in impiis
patarenis,pſeudoq; pphetis. Vbi reuera lu-
na Romana eccleſia cōplebit tpa ſua quo ad
laborem:immo iplebit tēpora ſua quibus af
fligat cum cęteris eccleſiis in ſpū vehementi
dn̄ici furoris & gladii:& ſic contritis nauib⁹
in aqua.i.maris & vaſtatis vndiq; filiis oriē
tis populis xp̄ianis ſol ſuum cognouit occa
ſum populus.ſ.fidelis tam in laycis clericis Pſal.
& religioſis q̄ ēt in p̄dicatoribus veritatis a 103.
beſtia illa diſſimili occidēdis. Interim [piſca
tores]lauabunt retia ſua retinacula ſcriptu- Dan̄
rarum:vt mittant in dexterā nauigii rete: & 7.
afferāt piſces multos. Futurū eſt enim vt in Luc.
nocte tribulationis futurę[piſcatores]futu- 5.
ri p̄dicationes inutil'r ſua retia iaciāt:qa for Ioā.
te impoſito eis ſilentio prædicandi nihil ca- 21.
pient. Vel certe tāta iſtabit tenebroſitas ae-
ris & eccleſiæ:vt magis cum Achab ſe abſcō 3.re.
dant a turbine & a pluuia, q̄ velint audire 18.
hoīes verba vitæ:& ſic fruſtra quaſi labo- Eſa.
rēt pphetę illi duo i nocte tribulatiōis illi⁹. 4.
Quod aūt dicit Petrus[Vado piſcari]ad ini Ap.
tia tertii ſtatus referendum eſt:in quo reuelā 11.
di ſunt & mittendi ab eccleſia Romana no- Ioā.
ui piſcatores vel prædicatores euangelii in vltio
ſuis nauiculis in mari huius ſæculi & chri-
ſtiano populo nauigando. Et prima quidē
Petri:ſecunda Ioannis.& illa fluctuabit: & Luc.
iſta ſilebit. Puto q magis præmetur prima 5.
prædicantium nauicula q̄ ſecunda:quia de-
ſcribitur q cæteri diſcipuli nauigio perue- Ioā.
nerunt ad terras. Verum qa non abſorbendi 21.
ſunt:ſed potius accingendi vt perdant tem-
poralia oēs:tamen aliqui remanebunt cum
beſtia pugnaturi: ſubtractis forſan aliis &
diſperſis ad alias nationes,Quantum enim

mibi

Secũ mihi videtur: qa tempora periculoſa inſta-
dç ad bunt: non de leui erigentur eccleſiæ: qa ma-
Thi. nentes fixa prora (vt ait Apoſtolus) puppis
3.c. ſoluenda eſt a vi venti. Inde. [Petrus videns
Act. ventum validum venientem] timuit: & for-
27. ſitan demerſiſſet, ſi Saluatoris non obuiaſ-
Mat. ſet aduentus. In aquis enim gentium & tribu
14. lationis immenſæ natabit Petrus eccleſiæ
Geñ. ſed nudus: qa reuera nõ liberabitur in aquis
7.8. diluuii archa ſiue onera mundi reiiciat: ſiue
reformetur de lignis in tribulationis aſcia
leuigans. Ecce de piſcatione maris & retib⁹.
Iuce Quia ſupradictum eſt de palude & lacunis
21. additur ad piſcationem fluminis in hamis
poſt tribulationem dierum illorum: quæ
Exo. cunctos inuoluet: & quaſi tranſitum maris
14. rubri ad inuoluendos ægiptios contra ma-
re virgam reducet Moyſes: vt mare clauda-
tur: ægyptios feriat: iſraelitas educat: & in
columna ignis & nubis in terram repromiſ-
Duo ſionis inducat. Moyſes & Aaron duo fra-
ordi- tres: duo ordines futuri ſunt: quorum pars
nes. patietur alia remanebit vt per deſertum gen
tis incredulæ conuertendæ: eductum popu-
lum nouiter baptizatum in columna do-
ctrina & fide nubis Chriſti & ignis ſpiritus
in patriam & vitam ſalutis impellat: trãſua-
Ioſue dato prius Iordane fluuio in tribulatione
4. gog & magog deſcendentium in mare: ſcili-
Eze. cet mortuum: ideſt infernum: & aſcendentiũ
38. immo reuertẽtium ad iudicium. De hoc trã-
39. ſitu dicit Dauid. Dominus ſoluit compedi-
Apo tos in ægypto, illuminat cæcos, in colum-
ca.20 næ incendio: erigit eliſos in mari rubro: di-
Pſal. rigit iuſtos in deſerto. Cuſtodit aduenas in
145. canaam: pupillum in aſſyriam: viduam in
babylone. Iſti piſcabuntur in hamis fortio-
ribus: ſcilicet ſtudiis & doctrina. Certe [lacu
næ] ſunt de virgulis ligneis: [retia] de herbis
& linis: [hami] de virgulis ferreis. Primç iun
gunt lapide: ſecundæ plumbo: hami conten-
Exo. ti ſunt ſuo pondere. Audi doctrinam vete-
19. ris legis. Beſtia quæ tetigerit montem la-
Eccl. pidabitur: & in lapide luteo lapidabitur pi
2. ger: lapis luteus doctrina litteralis. Audi
Mat. plumbum. ſ. grauiora præcepta, noui teſta-
5. menti: Diligite inimicos veſtros. De pri-
Lu.6 mo. Deſcenderunt in profundum quaſi la-
pis. De ſecũdo. Demerſi ſunt quaſi plumbũ Exo.
in aquis vehementibus. Audi hamum ter- 15.
tium ſpiritualem. ſ. intellectus in ſcripturis,
hoc eſt ferreum domans omnia. In hoc ha- Iob
mo ſubleuatur totus leuiatham peccator. ſ. 40.
addẽs peccata peccatis: & hoc de angelo qui Dañ.
ſuper ripam fluminis erat vel pedem ſuum 12.
in terra & mari. Sequitur de venatoribus. Apo
Tria ponit: montem, collem, foramen. De ca.10
mundi nemore qdam venantur. De cauernis de ve
petrarum operationis. Ad collem eruditio- nato-
nis: ad montem contemplationis. Prima in re.
ſpe: ſecunda in humilitate: tertia in fide. Sed
montes ſunt excellentiores: colles mediocres
cauernç petrarum abiectiores. Ex omnibus
venatio fertur: ex montibus pardi & ſimiles
ex cauernis petrarũ lupuſculi & ſimiles. De
primis: de cubilibus leonum & montib⁹ par
dorum: leones tyranni: pardi hæretici: mon Cañ.
tes ſuperbi. De ſecundis exterminauit eam 4.
aper de ſylua &c̃. Aper de ſylua Romani im Pſal.
peratores de gentibus. Singularis ferus, ty- 79.
ranni infideles. ſcilicet ſaraceni: ferus crudeli
tate: ſingularis elatione. Aliquando vulpes
de agris adducũtur. Inde. Capite nobis vul Cañ.
pes paruulas. Vulpes ſignificant hæreticos 2.
qui paruos ſe ſimulant ideſt humiles. Sed di Luce
cite vulpi illi ideſt antichriſto herodi. [Vul 13.
pes foueas habent] &c̃ ſcilicet ſectas: [& vo- Mat
lucres cœli nidos:] quia laycorum corda hçre 8.
tici quaſi foueas poſſident: & religioſorum
animos quaſi nidos inhabitant. Ideo filii ho
minis. i. clerici. [Chriſtus non habet vbi ca-
put ſuũ reclinet]. [Introibũt (inquit) in infe-
riori terræ] docendo vel ſeducendo. Tales Pſal.
[tradentur in manus gladii] verbi dei præ- 62.
dicãdi & excõicandi [partes vulpium erunt]
ſcilicet ſeqces. Vel certe [vulpes foueas hñt:]
quia carnales ſunt & ſpirituales videri vo-
lunt. [Attendite a falſis prophetis. Montes Mat.
exultauerunt vt arietes: & colles ſicut agni 8.
ouium]. his dicitur [Afferte domino filii dei]. Pſal.
De cauernis elicitur lepuſculus. Lepuſculus 113.
plæbs inualida quç collocat in petra &c̃. Iſti Pſal.
ſunt puſillanimes & aliqñ duri corde: vel cer 27.
te humiles in eccleſia quidem clericali & lay Pro-
cali vita ad religionem verabuntur. Iacob uerb.
ad gregem currit: portat hedos peccatores 30.

Geñ Eſau venat̃ ſilueſtria & redit tardus ad pa-
27, trem. Sed nẽroth antichriſtus & oĩs hæreti-
cus venabitur iſtos & alios incautos. Abſor
bebit inquit fluuium clericoꝝ & nõ mirabit̃
Iob. & hẽt fiduciam ꝙ influat iordanis in os eius
40. religioſoꝝ in os eius. Os antixp̄i pſeudo ꝓ-
phetæ ſunt. Nota ꝙ venatio fit de beſtiis. ſ.
ſæcularibus: & de volucribus. i. hypocritis.
Poſſunt in mõte religioſi accipi: ĩ colle cleri
ci: in cauernis petraꝝ layci / qui ad p̄dicato-
res ſuturos indifferenter cõcurrent velut ad
Geñ archam diluuio imminente. Inde. Te decet
7, hymnus deus in ſyon. ecce mons. [Et tibi red
Pſal. detur votum in hieruſalem.] ecce colles. [Ad
64. te omnis caro veniet.] ecce cauernæ penaꝝ.
Audi diluuium. Verba iniquorum praua ſu
per nos. Audi refugium miſericordiæ. Im-
pietatibus noſtris tu propitiaberis. Nota ꝙ
venat̃ in arcu & gladio & iaculo. Arcus hẽt
duo cornua & chordam & ſagittam: & tenet̃
ex medio & lõgius mittit. hñt religioſi arcũ:
clerici gladium: layci iaculum. Primi arcum
bonç cõuerſationis. ſc̄di gladiũ p̄dicationis
tertii iaculum defenſionis. Arcum in vitio-
ſum: gladium in hæreticũ: iaculum in tyran
Geñ nũ. De primo & ſecundo Iacob acqſiuit ſibi
48. p̄dium in arcu & gladio de manu amorræi.
De tertio & aſta eius nõ eſt auerſa. Iaculũ er
go ē defenſio fidei: gladi⁹ p̄dicatio ṽbi dei:
arcus eradicatio vẽturi iudicii: pharetra eſt
pœnitẽtia quç hẽt ſagittam diſciplinç regu
laris: chordã abſtinẽtiç ſalutaris. Arcũ mi-
ſericordiæ & rigoris q tenet̃ ex medio chari
tatis & meriti ex officio p̄dicationis. Ad ca-
piendos quoq; volucres laquei & alia p̄pe-
dicula idũcunt̃: vt pẽna vanagloriç careãt:
Ad vagationem cõprimant: garulitatem aſtrin-
gala. gant. De prima nolite fieri inanis gloriæ cu
6. pidi / cõtra veh terrç cymbalo alaꝝ. i. mente
Eſa. famoſæ. De ſecũda. Sepi vias tuas ſpinis. i.
18. p̄ſſuris & diſciplinis ꝯtra eris vagus & ꝓfu-
Oſee gus ſup terrã religionis. De tertia obſtruat̃
2. oẽ os loquẽtium iniqua. Inde. Libera aĩam
Geñ meã a labiis iniquis &c. Et hoc de piſcato-
4. tribus futuris fidelibus deſignatis. Quorum
Pſal. alii piſcabunt̃ in mari & populo chriſtiano.
62. Alii venabuntur in populo infideli: in qb⁹
119. oculi dei erãt nõ tam ſup eoꝝ ſtudiis: ſed ẽt
ne eos lateat angelus falſitatis: comprehen-
dent enim ſapientes ſęculi in aſtutia ſua ſpi-
rituali. Si autẽ ipſi [venatores & piſcatores] Iob.
ad tyrãnos & hæreticos inducant̃: ſatis vi- 5.
demus ꝙ in membris ſuis diabolus multos Priæ
de fide corruere faciet: multos de eruditis ad co
ruere nõnullas de ſtellis cœli ad terrena de- rin. 3
trahere. Inde. [Ponã ſedem meam ab aqui-
lone]. i. laycos in monte teſtamẽti. i. clericos
Sup aſtra cœli / religioſos. Quare: ꝗa refri- Eſa.
geſcet charitas & abũdabit iniqtas. ſ. triplex 14.
Irregularitatis in religioſis: cupiditatis in Mat
clericis: peruerſitatis in laycis. Peruerſitas 24.
malæ opationis: cupiditas terrenç ambitio
nis: irregularitas vagæ inhoneſtatis. Inde
ſequit̃. [Non ſunt abſconditæ a facie mea: &
nõ fuit occultata iniquitas eorum ab oculis
meis:] ꝓpterea [reddã duplices iniquitates]
in duabus tribulationibus reipublicæ & gẽ
tis icredulç. Et ſeqt̃ de tertia [& pcã eoꝝ / ꝗa
cõtaminauerũt terrã meã] religionis [ĩ mor-
ticinis ydoloꝝ ſuoꝝ: & abhominationib⁹.]
. ſ. in vitiis & prauis affectib⁹: hñt monachi
ydola Rachelis ſub ſtramẽtis pniæ: ꝗa ſm Geñ
cõſuetudinem mulieꝝ accidit eis. ſ. effemina 31.
toꝝ: vt nõ cõfiteant̃ vitia ſed magis abſcon
dant. cõtra. Reuela dño viã tuã. ſ. nequitiæ: Pſal.
& ſpera in eo / de grã miſericordiæ: & ipſe fa 36.
ciet: ꝗa delebit̃ iniquitas. Caplm. xvii.

Sed peccatum Iuda ſcriptum eſt ſtilo
ferreo in vngue adamantino / exaratum
ſuper latitudinem cordis eoꝝ: & in cor
nibus ararum ſuarum.] Nota tria. Adaman-
tino vngue: in cordis latitudine: in cornibus
animarum ſuarum. Item peccatũ primo ſcri
bitur. ſecũdo exarat̃. tertio ſtilus ferreus idu
citur. Quã graue ꝓfundeq; iudæi peccaue-
runt: Chriſtum affigẽdo cruci: ſtilo mortis
reprobationiſq; ſniam: ipſe lapis angularis
& [adamãtinus vnguis] inſinuat. In quo ſcri Eſa.
pturam plagaꝝ & exactionem. aĩs exaratio 28.
nem flagelloꝝ quotidie relinquũt: dum ſan-
guinem eius ſup ſe & filios ẽt plangũt. Ro-
manæq; & totius eccleſiæ gñalis peccatum Mat
ſcribit̃ in ꝓphetis: & p̄dicat̃ in aliis cito ven 27.
turis ad tegẽdum. aĩs detegendam ignomi-
niam matris ſuç. ſ. platoꝝ ſuoꝝ: clericoꝝ &
religioſoꝝ [ſtilo ferreo] doctria. ſ. ſpũali du-
ra & forti

ra & forti/vel etiam[ſtilo]flagelli punietiū.
Nam ṗlati ſunt velut[vnguis]corde lapideo
[adamantinus]. hæc eſt auaritia ſymoniæ
quę attrahit & attrahit. Clerici velut cor[la
tum]ad deſideria carnalia:monachi]cornua
Hie. araꝝ]ad inepta ſacrificia. Oēs(inqt) auari-
6. tiæ ſtudēt. Peccatū ergo[vngue ſcribitur]in
ṗlatis auaris:&[exaraṫ]in clericis obſtina-
tis:induciṫ velut[aræ ſtilus ferreus]carna-
lis libidinis in religioſis:&]cornibus]popu
li ſecularis. Inde.[Cū recordati filii eaꝝ fue
rint araꝝ & lucoꝝ lignorūq; frōdētium &
theſauros tuos in direptionem dabo excelſa
tua propter peccata tua in vniuerſis finibus
tuis]. Non puipendendus eſt textus prophe-
ticus: vbi vel variaṫ ipetus ſpūs:vel ſpiritua
lis itellectus repetiṫ. Ecce[pctm̄ iuda]deſcri
bitur qḋ nulla obliuione delebiṫ ſed potius
punietur: vt q forti & dura ſnia[ſtilli ferrei]
Geñ vtitur idelebili iudicio feriaṫ. De pctō iſto
27. Ioſeph frēs redarguūt gratiam ſpūs: & occi
Pſal. ditur peſſima fera Chriſtus cum ex adipe p-
72. dit iniqtas:vt in affectum trāſeat auarę tem
peſtatis. hęc eſt[ſtilus ferreus]hęc eſt inſatia
bilis appetitus nō ſolū[vngue ſcript⁹]cor-
poris:ſed in[cordis latitudine exaratus]. In
Tre. de. Maior eſt iniqtas filiæ populi mei pctō
4. ſodomoꝝ quę ſubuerſa eſt in momēto. Ma-
gna offenſa eſt ſodomitica labes: ſed maior
ſymoniaca prauitas:qa illa eſt corruptio ex
qua ſodoma ſubuerſa eſt in momēto: quāto
magis eccleſia quę in iuda deſignata eſt ſub-
uertēda. Vtrūq; eligēdum eſt:qa vtrūq; gra
uiter puniēdum.[Iuda]ergo ṗlati:[filii]ſa-
cerdotes.[Aræ]eccleſiæ parochiales:[luci]
doctores:[ligna frondentia]phi naturales:
[mōtes excelſi]dignitates:[ager]plebes ſecu
lares.[Recordatio]eſt eoꝝ dentiū ſimilis:in
Nūi. mētē nr̄am veniūt[pepones corpę]& alea &
11. ollę carniū ex egypto. Et ppterea qa auari-
Exo. tię idolis ſeruiūt:iccirco fortitudo fidei ṗ-
16. mitur:[theſaurus diripitur]vt qui infideli-
ter agit depopuletur iuſto iudicio in ſubie-
Eſa. ctis.[Et relinqueris ſola]q̄ſi vmbraculum ī
1. vinea:& quaſi tugurium in cucumerario: &
quaſi ciuitas q̄ vaſtaṫ exterius. Oēs pdandi
ſunt[cucumeres]layci ex actionibus prauis:
[botri vindemiādi ſūt]clerici ex thauris ade
ptis:vaſtandi ſunt ciues. Religioſi ex labo-
ribus ppriis in tribulatione futura:in exter
minio fidei & mutue charitatis:non immeri
to eorum erit afflictio diuturna:qa q eorū
ignem auaritię noluerūt in pace extinguere:
iuſte in tribulationis tpe ſuſtineāt iram poe
nę. Iñ.[Maledictus hō q confidit in homine
& ponit carnē bracium ſuum:& a dño rece-
dit cor eius]. Putas cum venerit filius hoīs Luc.
fidem iuenlet ſup terram? Quia non in hoīe 18.
ponēda eſt noſtra fiducia ſed in deo: pro eo
ꝙ egyptus hō & nō deus:& equi eius caro & Eſa.
nō ſpūs. Iccirco in ṗcio ipſa pponiṫ: vt hō 31.
non carni hæreat ſed ſpū ſe ſubmittat. Alias
[erit quaſi miricæ in deſerto:& non videbit
cum venerit bonū:ſed habitabit in ſiccitate
& terra ſalſuginis & inhabitabilis]. Carna- Nota
les hoīes nō cœlum ſed ſæculum diligentes:
in quo eſt oīs verſutia, fraus, & dolus: videre
bonum nō pñt:qa cęcati in tpalibus non bo
num ęternū cōſpiciūt:ſed malū in ſęculo pal
pāt:ppterea[habitabūt in ſiccitate]anathe-
matis in[terra ſalſuginis]īfernalis: vbi nul-
lus ordo ſcilicet ſempitern⁹ horror īhabitat. Iob.
¶ Moraliṫ pōt accipi in bonā prem. Aliqū x.
enim ſub[maledictiōe]pcti qs pmanēs & pu Mo-
tās ex ſæculi blādītii & pſpis pficiſci:dū vi rali-
det ꝙ carnis gloria ṗmiṫ:mundi iocunditas ter.
labiṫ:vita hoīs breuiaṫ poenitēdo de culpis
fugit ad ꝟtutum pſidia:& q̄ſi de moab cam
peſtribus ad iudeę mōtana feſtinat: ibiq; fit
[quaſi mirica]reſpuens fructificare in ſęculo
bona ſęculi reſpuēdo:ac p hoc habitat i[ſic-
citate vitę ſpūalis:& nō in fecūditate carna-
li in[terra ſalſuginis inhabitabilis]. Tria
ponit[ſalſuginem:ſiccitatē:& īhabitabilē].
[Siccitas]eſt a vitiis exterioribus:[ſalſugo]
in iterioribus:[inhabitabilis]in tribulatio- Hie.
nib⁹. In prima nō eſt pluuia carnalis libidi- 14.
nis:in ſcda fons humanę eruditiōis:in tertia
mare diabolicę tētationis. Iudęi pro [miri-
cis]hñt bricas:latini geneſtras:ſed ambę ſūt
infœcūdę arbores puectus:tñ lābras abo-
res vocat amaras. Vtrum āt ad reprobos vel
ad pniam vocatos rñdeat:patet qa & iniqui
corda māſuetoꝝ amaricāt & pufſoꝝ aios
iuſti tā in pñtia. aīs in pnia q̄ i ęterna pœna
coartant.[Bñdictus vir q cōfidit in dño: &

erit dñs fiducia eius:& erit tanq̃ lignum qḋ
plãtat̃ ſup aq̃s].ſicut[mirice]noie illi itelli
gunt̃:q ſic i deſerto ſęculi viuunt carnalr̃:vt
nunq̃ de eo ſalubriter euelli diſponãt: ſic ele
cti in[ligno]vocant̃ q de ſiccitate ſæculi ad
vbertatẽ regni cœleſtis ꝯfugiũt euulſi a vi
tiis:& trãſplantati ſup flueta virtutis. Ta
les ad[humorem]gr̃ę figunt[radices]bonæ
cogitationis:nec[timet æſtus]carnalis ten
tationis:[cuius foliũ]eloqum eſt [viride] in
fide:[ſiccitas]tribulatio:[fructus]cõtinuus:
bonũ opus. Quia i[mirica]notati ſunt layci
q mũdo hęrent:vel clerici q in tabernaculo
praue manent inducit dñs nouos ꝓphetas q
vbertatis ſuę gr̃am iferãt:&[ſiccitatis]illo
rũ malitiã nõ abſcõdãt. Iñ. [Ego dñs ſcru
tans corda & ꝓbans renes:]vt ſc̃m qḋ extitit
põdus neqtię:ita ſubeãt onus pœnę. [Per
dix fouit quę non pepit:fecit diuitias & non
in iudicio. In dimidio dierum ſuoꝝ derelin
quet eas:& in nouiſſimo ſuo erit inſcipiens].
Ro.eccleſia[in perdice]ſignificata hñs ze
lum dei:ſed nõ ſc̃m ſciam[fouet]patarenorũ
ſectam:quã nõ[pepit]fouendũ non viſitãdo
vel corripuit:corripuit nõ pepit: dum nõ in
fide generando deflectit: has[diuitias]fecit
putans ſibi ꝓfuiſſe:vel eius fidem fuiſſe ſecu
tam:ſed[non iudicio]quo vel puniret iuſtos
vel iniuſtos:& a fidelibus ſegregaret. Et pro
pterea dum creſcentem illam relinquere vel
punire e vicino prorſus crediderit:tñ[in no
uiſſimo cũ antichriſti pſecutio inerit [erit in
ſcipiens:qa illius aſtutias vitare nõ poterit
qn de eruditis & fidelib⁹ multos euertat. Ve
rũ ſi ad curſum libri hẽmus ſtuitũ: [diuitię]
ſunt credentes quos faciet in pc̃tis non corri
gendo:nec[pepit]in p̃ſſuris cõdolendo. [Per
dix]ꝓlati ſunt. hos ſi diiudicaſſent nõ reliq
ſet in tribulatiõe. Et ꝓpterea erũt [inſcipien
tes].terrena querent vel forſitan punientur.
Locus iſte ſub noie[diuitiaꝝ]tpalia innuit
amittendo:quę pro eccl̃ia[fouet]appetendo
Eſai. 60. nec pepit laborando. Inde. Sugges lac gen
tium & mamillã regum lactabis. Has[diui
tias]fecit aggregando ſed nõ [iudicio]ſuper
flua reſecando:vel ſolicitudinem nõ vitãdo.
[In dimidio dieꝝ ſuoꝝ derelinquet eas].i.
cum adhuc eccleſia ꝓſpera ipſa amiſerit: de

relinquet eas, in vita quas incaute poſſedit.
Et bñ[in dimidio dieꝝ:]qa reuera a repu
blica q̃ velut in medio ponit̃:& in cuius me
dio eccleſia ſtabilit̃:oẽm ſubaꝫ tollet. Et qa
forſitan tpalia ipa q̃ret reſiſtendo ſubtrahe
re[in nouiſſimo ſuo erit inſcipiẽs:]ſpũalia p
tpalib⁹ agitãdo. Iñ. in dimidio dierũ meoꝝ
vadam ad portas inferi. Reuera federabitur Eſai.
Ro.impium cũ ſaracenis & gẽtib⁹ ifidelib⁹ 38.
deſignatis in portis:additis ſibi pſeudo pro
phetis & alii pſeudo ppl̃is:falſis vtiqꝫ xp̃ia
nis:qa & in ſtatua illa ꝓphetica [ps ferrea]
erat & ps[lutea]. In[ſtatua]reſpu. quæ fuit Dañ
[aurea]in babyloniis & caldeis. [erea]in pa 2.
nis & Romanis:[argentea]in grecis & aria
nis:[ferrea]in pſis. Hinc patet ꝙ manẽte ad
huc reſpublica ipii:& aduerſus eccleſiã ſce
uiẽte beſtia ſaracenoꝝ & pſeudo ꝓphetarũ
& patarenoꝝ bellabũt cõtra illã:p eo ꝙ nõ
cognouit tp̃s viſitatiõis ſuę. [Perdix]quoqꝫ Luce
ſunt falſi paſtores/imo mercenarii/portãtes 19.
typũ. [pdix]a pdẽdo. Mactãt enim & pdũt Io. x.
& relinquũt oues & fugiũt:& ſic veluti indi
ſcreti cũ ouib⁹ pariter punient̃. Caueãt ſibi
eccl̃ię paſtores, ne dormitãtib⁹ eis & dormiẽ
tib⁹ ſubintret mercẽnari⁹ antixp̃s:& ſub per
dicis noie mactet fideles, perdatqꝫ paſtores.
Vñ orãdum eſt ad dñm vt in tãta neceſſita
te & tribulatiõe eccleſiã ſuã non deſerat:nec
[foliũ]Dauid collidat ad terrã:qḋ tãto tpe
extulit ſup eam:vt nõ ſolum regna terrę glo
riam regni ſui demõſtret:ſed & ei⁹ potẽtiam Geñ.
cuilibet enarrẽt. Veꝝ qa vẽturus eſt e vici 49.
no q vngulas eq mordeat:ne acceſſor ei⁹ ca
dat retro:nec adiiciat vt reſurgat ampli⁹ ad
laborem:inducit̃ ꝓpheta vt ppl̃m xp̃ianum
ſolicitet:ſi forte ꝯuertat̃ & viuat:& adducãt
deum in veniã qḋ diſponebat ad irã. [Vade
(inqt)& ſta in porta filioꝝ ppl̃i mei p quã i
grediunt̃ reges iuda & egrediuntur:& in cun
ctis portis hirl̃m:& dices ad eos. Cuſtodite
aĩas v̄ras,& nolite portare põdera:nec inſe
ratis p portã hierl̃m die ſabbati]. Diximus
ſupius ꝙ i.7.tpib⁹ erat terminãd⁹ ſcdus ſta
tus &.6.ex eis data ad laborẽ:ſeptimũ ad qe
tẽ:ſed ꝙ angelus ſeptimus exigit:&.7.dieb⁹
cõpleuit deus opa ſua qnta nõ vult deus a la Geñ.
boribus mũdi & tpalibus eccleſiam ſuã qe 2.
ſcere:ne

ſcere:ne in futuro diluuio gentium nõ pauca
Geñ rum cum terra perditur:& fornicationibus
19. mũdi huius in membris ſuis:ſed ꝙ Loth au
dierat:ne & tu pereas in ſcelere ciuitatis: prę
monet per prædicatores futuros: vt ſaltem
onera ſua reiiciat:[ſabbatum]excolat: & de
virtute in virtutem q̃totius ſe impellat, plu
ra ponit: portam/portas/pondera/filios/re
ges/habitatores/ iuda/ſabbatum / hieruſalẽ.
[Reges]prælati:[filii]ſubiecti vel ſubditi.ſ.
clerici & layci:[habitatores]religioſi:[iuda]
populus chriſtianus: [hieruſalem] ipſa Ro-
mana eccleſia:[porta]doctrina fidei:[portę]
ſtudia & conuentus fidelium:[onera]tempo-
ralia vel peccata:[ſabbatum]eſt vita ſobria.
Vel certe[reges]redarguit per prophetam &
alios:vt[onera per portas]nõ inferat[die ſab
bati:]vt prælati & ſubditi in ordinibus dã-
dis vel ſuſcipiendis:quos gratis & libertate
ſancti ſpiritus dari debent: a ſeipſis cuncta
excutiant[onera]ſymoniæ. Futurum eſt.n.
vt iugũ[oneris]p̃latoꝝ.ſ. ſymoniã excutiat.
Virgam/ſtudia carnalia & correctiones con
terat:& ſceptrũ exactoris & diſciplina ſpūa-
li zelo:euangelicus ordo futurus euertat.Iñ
Ioã. Chriſtus templũ ingrediens prio vendentes
2. oues & boues eiecit:menſas nũmularioꝝ &
Mat cathedras ĩ flagello ſubuertit.Iugum ad bo
21. ues:virga ad diſcipulos:ſceptrũ ad prelatos
ſpectat.Euertit ergo deus iugum oneris em
ptionis & venditionis:& tam in ouibus q̃ in
bobus,ſimplicibus & peritis.Frangit quoq̨
& attrahit virgam diſcipline crudelis in ſtu-
diis & doctrinis:quæ per præcedentia one-
ra humeros incuruabat.Sceptrum exactorũ
præcipitat:vt vltra nõ repetãt ſtipẽdia de-
Exo. bitoꝝ.Iſti ſunt exactores Pharaonis:qui fi-
5. lios iſrael affligunt ĩ lateribus ſeruitutis ſub
trahendo paleas temporalium:&[virga]ana
thematis flagellando:addendo oneribꝰ one
ra:quæ neq̨ ipſi neq̨ pattres eorum portare
Act. aliquando ſymoniæ opera potuerunt.Inde.
15 Iugum enim oneris eius: & virgam humeri
E ſa. eius: & ſceptrũ exactoris eius ſuperaſti ſicut
9. in die madian.Domini iudicium dicitur: qa
in eo quod ſe male diiudicant: peruerſe eos
dominus diiudicabit.Licet enim plures iudi
cium æternum incurrant: tamen temporale

aliqd' prælati poterũt ſuſtinere flagellũ:qa
neceſſe eſt vt ſummus põtifex Pharao: ideſt Ap.
prælati prædicantibus adhuc duobus teſti 11.c.
bus futuris fidelibus:ac ſi Moyſes & Aarõ: Exo.
Paulo & Barnaba cum curribus eccleſiæ & 14.
equitibus paſtoribus demergantur in mari Act.
rubro:imperii Romanorũ & gentium alia- 13
rum:de quibus Hieremias. Vox eius quaſi Hie.
mare ſonabit &c̃.vbi agitur de[onere] baby 6.
lonis.Quia vero totum illud[onus]ad præ Eſa.
latos eſt eccleſiæ huius temporis intorquen 13.
dum:ſufficit de iudicio ponere quod dicitur Eſa.
[exactorũ].Quomodo(inquit)ceſſabit[exa 14.
ctor]quieuit tributum.Ecce[ſceptrum]Cõ-
triuit dominus baculum impiorum:virgam
dominantium cœdentem populos in indi-
gnatione,plaga inſanabili.Ecce[virgã]ſubii
cientem in furore gentes perſequentem cru-
deliter.Ecce[iugum].[Audi]ſabbatũ.[Con
quieuit & ſiluit omnis terra quoad laycos:
gauiſa eſt & exultauit.Abietes quoq̨ læta-
tæ ſunt ſuper te quoad religioſos:& cedri li
bani quoad clericos eccleſiæ.Nota qd' ſeq̃.
Ex quo dormiſti/non aſcendet qui ſuccidat
te.Dormitio luciferi/defectus prælatoꝝ eſt
ſed pro eis alius non aſcendet/qui eos.ſ.ſub-
iectos tam pſuerſe tractaret/vel a gr̃a ſucci-
deret ſpirituali.Infernus ſubtus conturba-
tus eſt in aduentus tui occurſum / ſuſcitauit
tibi gigantes.Detracta eſt ad inferos ſuper-
bia tua:concidit cadauer tuũ:ſubter te ſter-
netur tinea &c̃.Sicut mortis nomine mahu-
metici accipiuntur:ita etiam nomine infer-
ni ſaraceni intelliguntur.Non ponit ergo[i-
fernus]non turbari:cum expediat cõtra eos
fideles ſignatos dirigere:qui pugnent pro fi
de & eos pro poſſe repellant.Sed videndum
eſt ne contra clericos fideles / gigantes ideſt
tyrannos inducant.Quos puto reges futu- Eſa.
ros ab ortu ſolis ideſt de remotiſſimis parti 13.
bus & ignotis:& detrahatur ad illos:ſuper- 41.c.
bia eccleſiaſtica vnumq̃q̨ & non ſolum prę
latos ſed etiam ſubiectos gigantes inuol-
uant.[Tinea]ſunt hæretici: [vermes] ſæcu-
lares:layci filii babylonis. Videſne ꝙ [in-
fernus] ſaracenorum deſignatorum in per-
ſis & medis:nunc[tinea]hæretici & patare-
ni;nunc [vermes] reipublicæ [exactores] &

Eſai. prædones terram eccleſiæ operient: come/
60. dent & affliget. A plāta (inqt) pedis vſqꝫ ad
Eſa. I verticē ſanitas abſcidet. In veritate ad lr̄am
cadauera iſepulta manebunt: & in ſpū multi
ſe abſcōdēt in ſepulcris vitæ artioris: vt ſal/
tē nō pereāt & iuoluant cū fornicatoribus
abſorbēdis. Nota ꝙ dr̄. [Vſqꝫ ad infernum
detraheris in ꝓfundū laci:] qa nō ſolū a ſa/
racenis cōfinibus q deſignati ſunt iſ iferno:]
ſed ēt ab aliis pluribus deſignatis in [lacu:]
& ab hęreticis patarenis deſignatis i [ꝓfun/
do] q ſunt limus & fex oīum hæreticoꝝ ec/
cleſia patiet diſpēdiū. Nā pp ſymoniā & aua
ritiā plātoꝝ ſpolia tpaliū a republica pdet:
pp ſupbiā & cōtumaciā puniet & humilia/
bit a gēte pfida: pp luxuriā prauāqꝫ vitā vl̄
certe doctrinā puniet a ſynagoga hęretica.
Et hoc qdem iuſte: qa noluerunt qeſcere ab
Sap. erroribus ſęculi & enormitate pcti. Verum/
I. qa bonus ſalutē deſiderat oīum nec lætatur
in pditiōe eoꝝ: adhuc lęta pmittit ſi oēs de/
ſtiterint a pctis. Inde. [Veniēt de ciuitatib⁹
iuda & de circuitu hierl̄m: & de terra beniā/
min: & de cāpeſtrib⁹ & de mōtuoſis: & ab au
ſtro portātes holocauſtū & victimā & ſacri
ficiū & thus: & iferēt oblatiōes i domū dei.]
Futuꝝ eſt vt de Ro. eccl̄ia ac ſi de ſolio Sa/
3. re. lomōis ꝓdeāt duę manus: duo. ſ. ordines iſra
10. pricipia tertii ſtat⁹: q pdicatiōe ſua & ſolici
tudine de cūctis finib⁹ ppl̄i xp̄iani hoīes ad
grām miſericordie attrahāt: vt de vaſis ire va
Geñ. ſa grę faciāt & honoris. Noe iuenit grām co
6. ram deo. Noe qes dr̄. vides ꝙ onera ſęculi re
linquētes futuꝝ iudiciū de ſæcularibus flu/
ctib⁹ pauefcētes ad qetē vitæ pfectæ cōfu/
giēt: vt ſabbatizēt dn̄o, & anficiēt vba vitę:
ſicqꝫ nullus remaneat extra arcā, vitā vtiqꝫ
Geñ. ſpūalē iminēte diluuio ſup terrā. [Domus
7. dei] ſpūal'ē religio/q̄ itra. 6. tps initiabit cla
rificāda i. 7. ætate ſęculi velut i ſabbato: vt
ſm Apl̄m relinquat ſabbatiſmus pplo dei:
Ad ad quam multi vexati a tribulatiōe maloꝝ
hebr. cōcurrēt ex oīb⁹ finib⁹ mūdi vt ſaluet ſemē
4. ſup terram: cui maledixit dn̄s ſæcularib⁹. ſ.
hoībus nō quæ ſunt ſpūs ſapiētib⁹: ſed quæ
carnis. [Veniēt (inqt) de ciuitatibus iuda: &
de circuitu hierl̄m]. [Ciuitates] ad lr̄am: vl̄
eccleſiæ; [trib⁹ iuda] ſignat totā eccleſiā la/
tinam in occidente diffuſa. Sicut. n. tribus
Ruben hieroſolymitanā eccleſiā, tribus Be/
niamin reſpicit antiochenā: tribus Manaſſe
alexādriā: tribus Effraim cōſtātinopolita/
nā: ita tribus Iuda Ro. eccleſiā. Qd' aūt de
[circuitu hierl̄m] ad cōfuſionē iudęoꝝ refe/
rendū eſt: & qd' de terra beniamin ad reuo/
cationē grecoꝝ: qa ſic prio trib⁹ Beniamin Ioſ.
hæreditatē accepit iter. 7. ita epheſina eccle/ 18.
ſia iter. 7. eccleſias aſię. Inde. Paulus deſigna Apo
tur i Beniamin ſm cōcordiā: ſed ſm allego/ ca. 2.
riam Ioā. euāgeliſtā (q reuera fuit in mentis cap.
exceſſu) tāgit. Nā Paulus prius ædificat: Io/ Pſal.
annes ſupædificat: [in cāpeſtrib⁹ ſarraceni: 67.
[in montuoſis] hęretici: [in auſtro] carnales Ap. I
chriſtiani. Oēs (inqt Eſa.) de ſabba veniēt. cap.
Veꝝ hoc in gn̄e: in ſpē [circuit⁹ hierl̄m] itali Act.
ci, [terra beniamin] ſiculi, [cāpeſtria] layci, 19.
[mōtuoſa] clerici: [auſter] religioſi. Sed me/ Pri⁹
lius [in cāpeſtrib⁹] auari: [in mōtuoſis] ſu/ Pau/
perbi: [i auſtro] luxurioſi: qa de diuitib⁹ no lus in
bilib⁹ carnal'r viuētib⁹ veniēt & ambulabūt. ephe/
in lumine dn̄i. Alii deſignant i holocauſto: ſo
alii in victima: alii in ſacrificio: alii in thure poſt/
alii in oblatione. Primū ē in ꝓfeſſiōe. Scd'm ea
i tribulatiōe. Tertiū i ꝯtritiōe. Quartū i de Ioā.
uotiōe. Quītū i pfeſſiōe. Veꝝ i holocauſto Eſa.
& victima myrrha, i ſacrificio & thure: thus. 60.
in tribulatione auꝝ fidei. Thus charitatis:
myrrha ſpei. h̄ tria munera tres magi. i. in tri Mat
nitate credētes obtulerunt dn̄o deſignati: in 2.
buxo/abiete/& bino. Buxus eſt virens: abies Eſa.
ſaliens: pinus ardēs. Viret in fide vbi aurum: 60.
ſalit in ſpe vbi myrrha: ardet i caliditate vbi
thus. De prio Iuſtus ex fide viuit. De ſcd'o ꝓ
[ſaliūcula] terrenę abiectiōis [aſcēdet abies] abac.
ſupnæ cōtēplationis: & ꝓ [vrtica] libidinis 2.
[creſcet myrthus] caſtitatis. Inde. [Equus Eſa.
ruffus erat inter myrtheta]. [Equus] eſt ſu/ 55.
perbus: [ruffus] ſucceſus igni libidis: ſed fa/ zach
ctus hūilitate ꝓfundus [iter myrtheta] cōſi/ I.
ſtit caſtitatis odore ſuffultus. Bn̄ ergo ꝓ [vr
tica] culpę [ſuccreuit myrthus] iuſtitiæ: & ꝓ
[ſaliūcula] auaritię [abies] elemoſynę aſcen/
dit. Vides ꝙ ꝓ terrenis cœleſtia: ꝓ carnali/
bus ſpūalia acqrant. Audi cum Habraam.
[Egredere de terra tua] eccleſia de terrenis. Geñ.
Et de [cognatione tua;] ecce de carnalibus. 12.

Et [veni

Et[veni in terram viſionis]. ecce cœleſtia.
[fluẽtem lacte & melle].ecce ſpũalia. Spũa-
les mei[fluũt]p̄dicando[lacte] lr̃æ: [melle]
ſpũalis itelligẽtię. De hac q comedit multũ
nõ eſt ei bonum. Nota multũ: qa q vehemen
Pro. ter p̄mit itellectum ſcripturaꝝ elicit ſangui
30. nẽ carnalis itellect⁹. Iñ. ſape ad ſobrietatẽ:
Ad ꝓpterea modeſtia vr̃a nota ſit oib⁹ hoibus.
rom. cõtra hic[Induxit vos dñs in terram carme-
12. li: & vos igreſſi cõtaminaſtis eã]. [De terra
Ad caldęoꝝ].ſ. ſcriptura veteris teſtamẽti q̄ da
phil. ta eſt iudęis: cordib⁹ vtiq; duris: [foris egreſ
4. ſi]id eſt de ſeruitute legis: inducti ſum⁹ i[ter
Hie. ram carmeli]ſcripturã noui teſtamẽti: cuius
2. ſcia reddit nos circunciſos a vitiis corporis &
cordis: in quã[igreſſi]p fidẽ ſpũalẽ itelligen
tiam cõtaminam⁹ eam: aut violẽter iterp̄tan
do/aut carnal'r ſapiẽdo. Vides qꝫ de ſterilita
te lr̃æ in vbertatem ſpũs miſtici trahimur:
& volẽtes carnal'r viuere/cõtaminam⁹ eum.
Ecce de ſęculo educimur/iducimur in vitam
ſpũalem: & nõ viuẽdo eatenus: & non ſolum
2 pet polluimus vitam ſed reuomim⁹.i. reiicim⁹:
2. q̄ſi canis ad vomitum: & quaſi ſtipula ad in-
cẽdiũ rapimur ſempiternũ. [Succẽdã ignem
in portis ei⁹: & deuorabit domos hierl'm: &
nõ extinguet]. [Portæ]corpa ſunt: [domus]
mẽtes, i vtraq; puniẽdi in gehenna. Sed dñs
Eſa. [intẽdit ignẽ]furoris ſuccendere: [in portis
24. & domib⁹ hierl'm:]qa ſicut ppl's ſic ſacerdos
Oſe. dñm ꝓuocãtes. [Portę]igit' p̄lati: [domus]
4. eccleſiæ: [hierl'm]Ro. capl'm. [Succendetur]
enim prius ignis ad amiſſionẽ tpaliũ: [deuo
rabit]ad afflictionẽ corpoꝝ: & nõ[extingue
tur]ad pditionẽ aiaꝝ. ꝓpheta[hierl'm]duo
Hie. mala itonat in pp'lo pctore: [V̄gam & ollã]
1. illa qua i tpalib⁹ feriat: iſta qua in ſpũalib⁹
p̄mat. Nã[V̄ga]corpa: [olla]corda. De pria
Eſa. erit tranſitus V̄gę fundat⁹.i. vſq; ad ſangui
30. nem vapulans/vbi notat' dura pcuſſio. De ſe
cũda ponat te dñs ſicut Ioachim. al's Achab
4.re. & Sedechiã: quos frixit rex babylonis i ignẽ
vltio vbi itelligit' ęterna damnatio. Iſti duo reges
reprobi, quos qdam itelligũt fuiſſe duos p̄-
Dañ ſbyteros/neq; Suſanna dehoneſtare q̄rentes
13. corpus & aiam: q̄ friget rex babylonis.ſ. dia
bolus in iferno. Veꝝ quoad textum libri &
expõnis nr̃æ curſum Rex babylonis ſignifi-
cat ipatorẽ Ro. hui⁹ tpis & tyrãnos. Achab
ſignificat gręcos: Sedechias latinos: qa & il
le regnauit in trib⁹ iſr'l/& iſte in iuda. Vñ ſic
affligẽda eſt eccl'ia gręcoꝝ: ita & ſeqt' affli-
ctio eccleſiæ latinoꝝ: hos duos.ſ. p̄latos &
ppl'os affliget impium Ro. Et prio gręcum
pp illud qd' legit'. Occidit ãt Herodes Iaco Act.
bũ frẽm Ioãnis gladio: & appoſuit vt appre 12.
hẽderet & Petrum. Eccleſia gręcoꝝ diuiſa ẽ
in duo.ſ. in clerum cõſtãtinopolitanũ quẽ ſi
gnificat Iacobus & collegium epheſinũ qd'
ſignificat Ioãnes. Eccleſia ãt Romana quã
deſignat Petrus nõ diuiſa legitur vel occiſa
ſed app̄hẽſa. Nã græci diuiſi ſunt a fide: la-
tini nunq̄. [Vnde diuiſerunt ſibi veſtimenta Pſal.
mea].ſ. orietales eccleſias: Conſtantinopoli 61.
tanam alexãdrinã/hieroſolymitanam/& an Mat
tiochenã. [Et ſup veſtẽ meã].ſ. Ro. eccl'iam 27.
cuius fidem nulla hęreſis violauit aut ſcidit:
[miſerũt ſortẽ]. [Erat](inqt) veſtis illa[tu-
nica incõſutilis]vt nõ ſciſſura conſumet': ſed
[deſup cõtexta p totum]. Nota qꝫ in mẽbris Ioã.
iferi⁹ eſt[incõſutilis: deſup]in p̄latis[ꝯtexta] 19.
ſcilicet itegra[p totũ]inuiolabilis. Iñ. Caro
xp̄i nõ vidit corruptionẽ ſciſſure. [Incõſuti Pſal.
lis erat]quoad imunitatẽ pcti: [deſup ꝯtex- 15.
ta].ſ. ſcificatione ſpũs obumbrata vel p totũ
itus & extra corpe.ſ. & aia. App̄hendit' Pe-
trus latini epi: imo Ro. põtifices: qd' initia-
tũ eſt in Paſcaſio p̄p̄. quem dux Noranicus
cœpit: & ꝯtra libertatẽ eccl'ię priuilegia fe- Vide
cit & idulſit iuitus: q̄ poſtea liberatus fregit croni-
ꝯſumãdũ pleni⁹ i ſucceſſoribus ſuis. Am⁹ in cam
duab⁹ gñonib⁹ ſuis q̄ſi.60. annis. Nã Iſaac Ar-
iccirco ſexagenarius ſcribit' oculis caligans: chi-
qa in duab⁹ gñonibus ipſis deſignatis i pa- epi
raſceue: in qua neceſſe eſt ppl'm chriſtianũ af florẽ
fligi a tyrãnis impii & gentibus infidelibus tini
& hęreticis: & ſabbato in quo tract⁹ cãtabi alias
tur: & ꝓcella ſceuiet antixp̄i. Sed breuis coa Geñ
dunatis vndiq; & cõpactis ſibi filiis ſcelera- 27.
tis in exterminiũ fidei xp̄ianæ fatigabit' ec-
cleſia a republica: & caligabit in gẽte pfida
vel terrena ſ'ba: p qua nõ poterit ꝯteplantis
vitę pcipe libertatẽ: ſed tm̃ ſentire fragrãtiã
tam de veſtibus Eſau q̄ de odore Iacob filii
iunioris deſignatoꝝ in duos ordines ingreſ
ſuros terrã lactis & mellis vitæ ſpũalis.ſ. &

Act. doctrinæ. Apprehēdendus eſt ergo Petrus
12. & ligādus iter quattuor q̃terniones militū:
Mar .ſ.a cūctis partibus orbis ad lr̄am quoad ca
6.c. put / ſm ꝙ Ioānis caput abſcidit in carcere
in diſco tpalīū & [puella] carnali vita carpi-
4.re. nalium & rectoꝝ. Q đ aūt [Petrus de carce-
vltio re educitur]. ꝙ liberatio Ioachim regis ca-
2.pa pti deſignaꝛ nō ad volūtatem regis babylo-
rali. nis & Herodis intorquendum eſt: ſed potius
vltio ad angelū cuius [lumē refulſit in habitaculo
Act. carceris].ſ.ad prædicatores futuros: qui hu
12. manæ prędicationis populū chriſtianum &
fidelem in fide ſeruabūt aſtando ſoluēt vin-
cula peccatoꝝ: quibus in mundo præmun-
tur & carne: deducendo eos ad [portam fer-
ream] religionis pariter & ſalutis: quę [vltro
aperiꝛ] volētibus intrare. Nota ꝙ poſt pro-
cellam imperii ſequiꝛ [porta ferrea:] tribula
tio.ſ.gentis perfidæ: quæ ſicut mare rubrū
patebit fidelibus prædicatorib⁹ veritatis: &
ibi quidem currus Pharaonis & equites mer
Exo. guntur in fluctibus. Et hoc futurum ē vt in
14. futuris gētibus fornicatores terrę & babylo
nis filii alemanoꝝ principes abſorbeanꝛ. Re
ctus ordo vt ipſi in fluctibus pereāt: q alios
in fluminibus demerſerūt. Nota ꝙ prius au
fert dn̄s ſepē imperii q̄ diſcordiam: & erit vi-
nea eccleſiæ in direptione: qa ſcindeꝛ in duas
Apo partes ipſa: vt illud itellegaꝛ ꝙ fracta ē ciui
ca.16 tas in.3.ptes. Pōt fieri vt diſcedat reſpublica
a Roma.eccleſia & ſequatur inter caplm Ro
Zac. manū diſcordia ꝑ eo ꝙ ſeqꝛ. [Succidi.3.pa-
11. ſtores in menſe].i.q̄ſi vno tpe: & eccleſia re-
Mat. maneat ſine duce: queādmodum diſcipuli ſi-
26. ne xp̄o. Interimq; ꝑdeꝛ eccleſia, & vaſteꝛ &
redigaꝛ ad nihilum: ꝑ eo qđ dr̄. [Oēs ami-
Trē. ci eius].ſ.reges [ſpreuerūt eam] eius turpitu-
1. dinem cognoſcētes: [& facti ſunt ei inimici:]
cōtra eam vndiq; inſurgēdo. Nam locus ille
ambiguus eſt: vtrum legatur in diruptione
vel direptione. Dirūpiꝛ enim ī volūtatibus:
& diripitur in reditibus: hoc eſt qđ ait Apl̄s.
Secū [Qui tenet nūc teneat donec de medio fiat]
dę ad ideſt qui tenet imperiū nunc: ſimul teneat &
theſ. ſacerdotium: & ſic in vtrunq; fluctuans q̄ſi
2. de medio fiat.i.pereat: & in mediis maris flu
Pſal. ctibus inuoluatur. Audi ꝓphetam. [Vidi im
36. pium ſuperexaltatum] in republica: [& eleua

tum ſicut cedros libani].i.in Romana eccle-
ſia: & [tranſiui] dimerſiones illas quaſi ꝑ me
dium in futuris prædicatoribus euangelii:
vel inter aquas a dextris eccleſiæ & ſiniſtris
reipublicæ: inter quas neceſſario populus al
ter iſraeliticus profecturus in ſicco pauper- Exo.
tatis: lætitiam ægyptiis ingerat ſubmergen 14.
dis. [Et ecce non erat] in gloria quæ fuit cū
ignominia. [Et non eſt inuentus locus eius]
in miſericordia / ſed in pœna. Inde. [Virga la
biorum ſuorum interficiet impium] antichri
ſtum. [Cedri libani] prælati ſunt & carpina Eſai.
les eccleſiæ. Inde. [Sedebo in monte teſtamē 11.
ti in lateribus aquilonis] in quibus ſita eſt ci Eſai.
uitas eccleſia regis magni Chriſti. [Aquilo] 14.
ſignificat pręlatos: [latera] carpinales, quos
cōfringet dominus quaſi [cedros libani] mo
re pulueris redigendo ad nihilum: vel deii- Pſal.
ciendo ad terrenum ſtipēdium: propter qđ: 18.
Quia eos plantauit deus vt fructum in ter
ris in terrenis non facerent ſed cœleſtia ſape
rent: & ſe imputribiles conſeruarent. Illic
paſſeres (puto) nidificabūt: illi.ſ.qui veneūt Pſal.
dipondio. Ipſi ſunt duo ordines futuri / qui 103.
gloriam eorum euacuabunt: & ſuggēdo lac Luce
gentium mamillas regum.ſ.pontificum la- 12.
ctabunt. Si autem reipublicæ extortores in Eſai.
[paſſeribus] perpendanꝛ: patet ꝙ nidos ſuæ 6.
malitiæ in cardinalibus. alis carnalibus cō-
ſtruent: vt clamorib⁹ turbēt eccleſiā: & ſuis
ſtercoribus exhibeāt inquinatam: ac ꝓpter
hoc illa in tm̄ ſubiungāt humiliādo: vt fere Pſal.
non adiiciat vt reſurgat. Caplm. xviii. 40.

S [Vrge & deſcende in domum figuli: &
ibi audies verba mea:] quia rectus &
iuſtus dominus: de quo vas facit in ho ad ro
norem: aliud in contumeliam: & non imme- ma.9
rito propheta figulum viſitat: vt prælatos capi.
& carpinales ſuperbæ carnaliterq; viuen- Eſai.
tes reprobandos anunciet: immo alios cor- 13.
ruendos a ſedibus: alios capiendos in ſcele- Hie.
ribus, ac ſi vaſa furoris & ire: aliosq; velut 50.c.
vaſa miſericordiæ futuros viuos euangeli- ad ro
cos eleuandos qui terrena abiiciant: humi- ma.9
lia capiant: & cœlibem vitam agant veluti capi.
cedris libani ſuperponat. Inde. Dabit ei dn̄s Lu.1
ſedem Dauid patris eius. Quia malos male Mat.
perdet: & vineam ſuā locabit aliis agricolis 21.

facientibus panem & fructus dignos. Tales
[ſurgent] a ſeculo fugiendo:[deſcendent] pec
catoribus compatiendo:[in domum figuli]
viſitãdo:&[verba dei p̄cepta annūcient] prę
dicãdo. Eſt[figulus] Chriſtus humanum ge
nus luto confingens in[rota] ſæculi:& ēt[fi-
gulus] doctor theologus: de[luto] lrę[op⁹]
expoſitionis & itelligētiæ cōponens[ſup ro
tam] pfectę doctrinę. Sed vas iræ reprobus
ſenſus & cupidus: vaſq; miſericordiæ miſti-
cus & ſpūalis: ppterea diſſipat vnū aliudq;
Tre. eligit. Hic eſt timēdum ne filii ſyon eccleſiæ
4. cōtēplantis amicti auro prio: doctrina chri
ſti & vita noui hoīs deputent[in vaſa teſtea]
cupiditatis:[opus manuum figuli] vilitatis.
Inde. Tulerunt aurū meum ſcripturam euan
Oſe. gelicam:& fecerūt inde baal ſciam reprobam
2. & auaram: hic baal foris eſt aureus per ſplen
Ioel. didam eloquentiam: itus luteus per obſcurā
3. auaritiam. Nota q̄ Symeon & Leui vaſa ini
quitatis: odioſum fecerunt Iacob habitato-
Gen̄. ribus terræ. Et licet ipſi ſororem corruptā
49. populūq; perimerent fraudulēter: tñ euomit
& 34 eos terra:& exules fuerūt longo tpe in ægy
pto. Sic ppter religioſos & clericos vaſa cu
piditatis & iræ ſummus pōtifex erit ſolicit⁹
& pauidus: ne dinam auarā & lubricā immo
vanam vitā exercere cōtendāt:& tyrãnos ſæ
culi pro ſæcularibus ſtipendiis introducant
ſupponātq; vnum penſantes deiectionē ſui:
vrgente fame imperii: ſub quo grauiter ſunt
Exo. præmendi. Et non ſolum ipſi ſed etiā ſummi
1.5.c. pōtifices compellant deſcendere in ægyptū
& cōſtruere ſub tributo oppida regiā de la-
teribus & operibus figulorū. Verū qa carna
le ſacerdotium & myſterium diruendum eſt:
Lu. 1 & ſpirituale ſtudium erigendum: vt depoſi-
tis potentibus & ſuperbis de ſedibus digni-
tatum exaltentur humiles & abiecti. Re-
darguitur vero iſrael de horibilibus factis
ſuis & ſtudiis ſceleratis. Inde.[Nunquid defi-
ciet de petra agri nix: aut euelli poſſunt aq̄
erumpentes frigidæ & defluentes: quia obli
tus eſt mei populus meus? Nō.& tamen obli
uiſcitur dei.[Petra] eccleſia Romana:[ager]
mundus:[nix] puritas:[libanus] religio ci-
ſterciē.[aquæ] doctrinæ:[erumpunt] ſpiri-
tualiter:[frigeſcunt] ſalubriter.[deſtruunt] li
beraliter.[Obliuiſcitur deus] dum contenni
tur fides eius & doctrina ſpiritualis vilipen-
ditur. Sed cum non deficiat fides Petri id eſt Luce
fidelium doctorum: Quare populus chri- 22.
ſtianus infideliter agit? Sapientia mūdi quā
ſtultam vocat Apoſtolus operi figulorum Priæ
comparatur: quia terreni & animales homi- ad co
nes magis diligunt tenebras litteræ q̄ lucem ri.1.3
ſpiritualis intelligentiæ. ſic ergo itelligitur.
Et ſi veritas in terra proſternitur: in his qui Io.3.
pereunt & charitas refrigeſcit: propterea fi-
des periit: quoniam timentes dominum ſpi- Mat.
ritualiter docere & prædicare deſiſtant? Ab 24.
ſit. Sed q̄tumcunq; Ioannis baptiſmus cleri
corumq; ſtudium ceſſet & ſileat: Chriſti ta- Io.3.
men & ſpiritualium virorum qui futuri ſunt in Iſa
doctrina vigebit. Nam Ioãnis baptiſmus eſt ac &
in ſcientia litteræ: baptiſmus Chriſti in ſpi- iſma-
ritu ſapientiæ & intellectus. Et nota q̄ ſe- el.
men Habraæ fuit ex parte reprobum & ex Gen̄.
parte electum. Semen quoq; Iſaac ex partę 21.
dilectum & ex parte odioſum. Semen etiam iacob
Iacob ex parte emulum & ex parte benignū. & E-
Nam in primo ſtatu quidam electi ſunt vt ſau.
Dauid: quidam reprobati vt Saul. In ſecun- Mal.
do quidam dilecti vt Ioannes: quidam odio 1.
habiti vt Iudas. In tertio futuri ſunt con- ad ro
tentioſi & inuidi vt falſi fratres: quidam be- ma.9
nigni vt Ioſeph ſignificans manſuetos hæ- capi.
reditantes terram. Inde. Omnes erunt dei Gen̄.
docibiles: quia cœleſtis patria velut terra 39.
erit repleta ſcientia domini. Videntes eum 2.re.
ſecuti ſunt tanq̄ aquæ maris operientes: qa 7.
ſpiritus domini repleuit orbem terrarum Ioā.
&c. Nam hic implet: tunc replebit: ergo non 21.
deficiet de petra Chriſto: vel certe nouo te- Mat.
ſtamento contento in veteri quod eſt petra 27.
agri. Nix libani doctrina ſcilicet ſpiritualis Io.6.
quæ in honeſta conuerſatione candeſcit: nec Sap.
euelli poſſunt vel obturari iuges aquę in do 1.
ctoribus veritatis. Nota q̄ i diebus iſtis no-
uiſſimis: in quibus cadent turres ſuperbia.ſ.
prælatorum ambulantium in delitiis:& ca- Mat.
thedrę doctorū carnalium ſubuertent. Erūt 21.
riui anunciatores euangelii circūquaq;: riui Eſai.
quoad ſciam: currentium quoad obedientiā: 30.

aquaꝶ quoad abūdantiā. Tales aquę euelli
nequeunt p fortitudinem:erūpunt p ampli⸗
tudinem:frigeſcūt per ſuauitatem : defluunt
Eſa. per ſolicitudinē.alſ ſolitudinem. De primo
8. ⌊Adducam ſup iudam⌋.ſ.eccleſiam gnalem.
alſ gñales:aquas fluminis fortes.ſ.prędica⸗
Pſal. tionis fideles eccleſię. De ſecūdo⌊Fluminis i
45. petus lętificat ciuitatem dei⌋. De tertio⌊Me
Hie. dereliquerūt fontem aquæ viuæ⌋. Fons eſt
2. ęſtate frigidus:hyeme calidus. Doctor enim
ſpūalis apud quem eſt fons vitæ ſcriptura
diuina cum tentatione carnis pulſatur:debet
frigeſcere mūdialia.alſ a mūdialib⁹. Et cum
cæteri frigeſcūt a charitatis incēdio: ipſe fer
Pſal. uere cōtendat. Inde.⌊Mittit criſtallum ſuam
147. ſicut bucellas⌋.⌊Chriſtallum⌋quoad ſplen⸗
dorem:⌊bucellam⌋quoad terrorē:⌊an̄ faciē
frigoris⌋honeſtatis:⌊qs ſuſtinebit⌋.i.qs nō
cōuertet ad grām pietatis? Ex honeſtis men
tibus feruēs zelus pgredit:quem q non ſu⸗
ſtinēt pereūt:& q ſuſtinēt,vita viuūt. Sem⸗
per ergo deus ſuā eccleſiam mūditiæ niueæ
candore dealbat. Redeāt pinde ſcelerati ad
gratiam:ſicci ad gloriam:grām ſctitatis: glo
riam veritatis. Nam ſanctitas reddit purum
Act. veritas inſtruit impitum. Audi ergo.⌊Nun⸗
2. qd deficiet de petra agri nix⌋. Chriſtus fuit
Geñ ⌊indeficiēs⌋in incarnatione:⌊ager⌋in prædi
24. catione:⌊petra⌋in paſſione:⌊nix⌋ in reſurre⸗
Pro. ctione:⌊libanus⌋in aſcenſione:⌊aqua erum⸗
30. pens⌋in ſpūs.ſ.miſſiōe. De primo.⌊Caro ei⁹
Eſa. non vidit corruptionē⌋. De ſcdo⌊Ibat Iſaac
50. mediaturus in agrum⌋. De tertio⌊Via colu⸗
Mat bri ſupra petrā: & poſui faciē meā vt petra
17. duriſſima.⌋De quarto⌊Erat aſpect⁹ eius vt
zach fulgur & veſtimēta ei⁹ facta ſūt alba ſic nix⌋.
13. De qnto⌊Erit fons patēs dom⁹ dñi:⌋ qa de
Ap. dit dona hoib⁹. Quę:⌊fortia erūpētia:frigi
8. da defluētia⌋.⌊Fortia⌋quoad fidē:⌊erūpen⸗
Pſal. tia⌋quoad ſpē.⌊frigida⌋quoad frugē⌊defluē
103. tia⌋quoad charitatē. De his q̄ttuor dr̄. prio
Pſal. ⌊Facta ſunt fulgura & corruſcationes:⌋ ecce
59. fortia. De ſecūdo⌊A vocibus aquaꝶ multa
Pſal. rū⌋. De tertio⌊A voce tonitrui tui formida⸗
75. būt⌋.de quarto⌊Cōmouiſti terrā & cōturba
Pro⸗ ſti eā⌋. In.⌊Terra tremuit & quieuit⌋. ⌊ter⸗
uer. ra⌋mēs pctōris:⌊tremuit⌋a pœna :⌊qeſcit⌋a
28. culpa. In. Btūs vir q ſemp ē pauidus:ne exur

gat i iudiciū deus. Iñ. Quieſcite agere puer⸗ Eſa.
ſe:diſcite bñfacere. Seqt.⌊Fruſtra libātes & 1.
ipingētes in viis ſuis & in ſemitis ſæculi : vt
ambularēt⌋p vias⌊nō recto itinere⌋. Layci
⌊ipingūt⌋in viis ſuis p luxuriā:clerici in ſe⸗
mitis ſęculi irretiūt p auaritiā: religioſi am
bulāt⌊itinere nō recto⌋p ſupbiā. Tales fru⸗
ſtra⌊libant:⌋qa dñs ſpreuit eos. Sicq3 terra
eccleſię⌊deſolat⌋p inhtiā:& ponit in ſibillū
p ignominiā. Quib⁹ aūt ſanū eſt cōſiliū nō
imunes⌊cap.⌋mentem.ſ.mouet &⌊obſtupe⸗ Alſ
ſcūt:⌋dum eis praua opa diſplicēt:& ſi admi iānes
rant aliq ſi pſperātib⁹ aliqñ ſubito aduer⸗
ſa ſuccedāt.⌊Vētus vrēs⌋eſt diuina indigna⸗
tio qua diſpgit ois iniquus ad inferos attra⸗
hendus corā inimicis de oibus puniendus.
¶ Moralr⌊vent⁹ vrēs⌋eſt carnalis tentatio Mo⸗
⌊diſpſio⌋ſæcularis⌊affectio⌋vitioꝶ vel dæ⸗ rali⸗
monū aggregatio:⌊dorſum & nō faciē oñdā ter.
eis:⌋in qb⁹ eſt tāta alienatio:⌊in die pditio
nis⌋eccleſiæ ęterna dānatio:licet hęc de iu⸗
deis dicta ſint diſpgēdis p Ro.ipium:a qui
b⁹ xp̄s grę vultū auertit:& nō tulit dorſum
irę. Tñ timēdū eſt de pplo xpiano:ne⌊ven⸗
tus vrēs⌋& validus pſecutio gētiū in Petri Mat
nauiculā inuat:& nō ſit ei auxiliator forſitā 8.ca.
q ſuccurrat. Circūſpexi(inqt)& nō erat au⸗ Eſa.
xiliator &c̄.⌊Venite cogitem⁹ cōtra Hiere⸗ 63.
miā⌋.futuꝶ eſt vt quēadmodū iudęi contra
xp̄m & diſcipulos fremuerūt:ita & nūc ꝯtra
diſcipulos ſpūs dñi ſeuiāt:& ſalutis ſmoni
b⁹ nō attēdāt.⌊Nō pibit lex a ſacerdote:nec
cōſiliū a ſapiēte:nec ſermo a ꝓpheta⌋.⌊a ſa⸗
cerdote⌋ipio vtiq3:⌊ſapiēte⌋fatuo &⌊ꝓphe
ta⌋mēdoſo. His adhęret pplſ iſanus,repro⸗
bās cōſiliū dei.⌊Venite pcutiamus eū ligua⌋
doloſā detrahēdo:⌊& nō attēdamus ad oēs
ſermones ei⁹:⌋euāgelium cōtenendo. Icirco
⌊dat i famē⌋p ꝟbi ſubtractionē:⌊deducunt
in gladio⌋p ſtipēdii direptionē:⌊interficiū⸗
tur⌋more p carnalis piculi afflictiōem.⌊Fa⸗
mes⌋ad laycos:⌊gladius⌋ad clericos:⌊mors⌋
ad religioſos.⌊fames⌋a republica:⌊gladius⌋
a gente perfida.⌊mors⌋a pſeudo propheta⸗
rum.⌊Patres⌋prælati :⌊filii⌋clerici :⌊vxo⸗
res⌋eccleſiæ:⌊liberi⌋layci:⌊viduę⌋monaſte⸗
ria.⌊Viri⌋rectores earum:⌊iuuenes⌋rectores
in populo ſuſcitandi:⌊cōfodiantur gladio⌋

perſecutionis[in prælio]prædicatiõis.[Au
dietur clamor]pñiæ[de domibus]cõſciẽ.[Ad
Ap. ducam ſuper eos repẽte latronem.]Ecce(in
3.ca. quit)venio ſicut fur.[Latronem]barabam
Mat iſtum puto antichriſtum p principem reipu
27. blicæ ſpoliabit clerũ tpalibus:ac ſi xpm ve
ibidẽ ſtibus vt Herodes & Pilatus:ſicq; nudus in
& cruce dimiſſus: plagis pateat obprobriis &
Luc. flagellis.[Repente]dicit propter inſtãtiam:
23. qa alii tollẽt ſpolia vt familiares:alii iferẽt
conuitia vt diffidentes:alii ponet vulnera vt
gentes infideles. Familiares ſunt principes
& milites ſæculares:diffidẽtes ſunt hæretici
& eoꝝ fautores:infideles ſunt ſaraceni & alii
de terra procul pfidi venientes. Iſti oẽs fo
diunt in terra foueam tpalium,in qbus præ
latos capiant & pedibus ſubiectis.ſ.laqueos
Pſal. deceptionis apponãt. Inde laqueum parauε
56. runt pedibus meis, & incuruauerunt animã
Mat meam. Nota q caput Chriſti ſpinis obuol
27. uit:manus & pedes clauis infigunt: latus lan
& cea pforatur. Caput chriſti.ſ.populi xpiani
Luc. ſunt pontifices:manus ſacerdotes: pedes alii
23. fideles in quibus oportet Chriſtum iteꝝ cru
cifigi:& quaſi dñm ſcalẽ eccleſiẽ gñalis initi.
Nota tria:ſpinẽ,claui,& lancea. Spinæ ſunt
Geñ tribulatiões in tpalibus: clamaui tentatiões
28. in ſpũalibus:& lãcea oppræſſiones i corpo
ralibus. Sic anguſtiæ eccleſiæ erunt vndiq;
& ignorabit qd eligere debeat:qa in tẽpore
furoris abiiciet eos deus,niſi forte ſpinæ cõ
primant religioſos:claui clericos:lancea lay
cos. Nam ſpinæ lacerãt:claui pforant: lãcea
vulnerat. Lacerãt ex aculeo:pforãt ex mal
leo:vulnerat ex manubrio. Ex aculeo cupi
ditatis:ex malleo anathematis:ex manubrio
intentionis. Spina ex ira:malleus ſupra: lan
Pſal. cea infra pungit. De primo in ſpinis euerſus
117. ſum vt caderem:in ſpinis auaritiæ,euertitur
erumna miſeriæ. Cadit a faſtu ſupbiæ in lu
tum luxuriæ:& dñs p reſpectũ pœnitẽtiæ,
Geñ ſuſcepit ad culpam grãe. De ſecũdo. Nunqd
23. nõ verba mea q̃ſi ignis ſunt:& q̃ſi malleꝰ cõ
terens petram vt ſuccẽdant auaros ſoperbos
& cõterãt per excõicationis malleũ animos
3.re. lapideos. In domo dñi & mente quieta non
6. ſunt audita malleus ſecuris excõmunicatiõis
& depoſitionis: ſed nũc vox nõ mallei aurem

ſummi pontificis & cõſiderat opus ferti ho Eccl.
minis cõtumacis:in republica pſidẽs iuxta i ci.38
cudẽ vota puerſoꝝ diſcutiens. De tertio tu 1.re.
lit Dauid cyphum aquẽ & lãceam quẽ erat 28.
ad caput Saulis:de qua & dr̃:& haſta eiꝰ nõ
eſt aduerſa.ſ.reflexa ad miſericordiam, ſed i
nixa ad pœnam. Capitulum, xviiii.

V[Ade & accipe laguncu lam figuli te
ſteam a ſenioribus populi:& a ſenio
ribus ſacerdotum,& egredere ad val
lem filiorum Ennon quæ eſt iuxta introitũ
portæ figuli fictilis:& prædicabis ibi ver
ba mea quæ ego loquar ad te]. Chriſtus do
minus & propheta miſſus a patre in ſynago
gam[laguncu lam]legis moſaycæ[fregit]ex
ponendo ſcilicet & ipſam ſynagogam ad ni
hilum redigendo:litteræ ſeruiendo:carnem
ſuſcepti hois p mortis ſupplicium[cõteren
do]. Sed nũc prædicatores euãgelii æterni
frangent doctrinam doctoꝝ fideliũ ſacreq;
ſcripturæ i cõſpectu eccleſiẽ gñalis: qua ẽt
corda lutea & ſæcularia vel ſupba & vacua
cõterant ad pœnitẽtiã:qa niſi cõuerſi fuerit pſ.7
pſto ẽ q cõterat eos pualida contritione. Ic
circo dicit[A ſenioribus]qui non aliam vel
nouam doctrinã annunciabunt q̃ quæ repo
ſita eſt i libris. Nota duo:verbi annunciatio
& vaſis fractio. De his Salomon. Donec re Eccl.
currat vitta aurea:& conteratur hydria ſu 12.
per fontem. Et bene dicitur recurrat:qa iux
ta Ioãnẽ oportet iteꝝ pdicari euãgeliũ gen
tibus & regibus multis. Vitta, vt colligat ad Apo
vitam:aurea,vt tribuat gloriã:hydria: cor ca.14
da ſunt cõtrita ad pñiam:ſup fontem, Chri
ſtum ad miſericordias.[Lagena]eſt eccleſia
obſtinata p ſupbiam:[teſtea]per auaritiam:
[frangit]miſericorditer per humilitatis gra
tiam,ſed ipudẽter per luxuriam. Iccirco ne
ceſſario dirigit ordo pphetieus:vt tollat &
[cõterãt]ſupbos prẽlatos:[egrediat ad val
lem].i.laycos luxurioſos:quæ eſt[ad itroi
tum portẽ fictilis].ſ.clericos auaros. His p
dicandum eſt ſi quo mõ audiant & qeſcant.
Curſus libri velut[vallis filiorum fictilis:]
ſtudia carnalium magiſtroꝝ gñaliter i fon
te eccleſiæ cõſtituta:ſed ſpũaliter in Italia:
vt itelligatur illud: Ioannes erat baptizans, Ioã.
iuxta ſalim,vbi erant aquẽ multẽ,ipſaq; ſtu 3.

dia ſubuertenda ad prædicationem ꝓpheta
rum:quos mundus inſtāter expectat : vt q̄ſi
cōtrita hydria : lr̃æ occidentis recurrat vita
aurea eorūdem ſpūalis.ſ.doctrina:quę viui/
ficat . Nota ꝙ vallis iſta dr̃ [topheth & filii
Ennon & īterfectionis.] Nā ibi cōſtitutum
erat ydolum baalim:cui in holocauſtum fi/
lios cōburebant.pp hoc dr̃. Et facitis filios
gehēnæ duplo q̄ vos.[Vallis]ergo profun/
ditas ſciæ ſæcularis: quę eſt ī phis & legib⁹
& decretalib⁹/aliiſq; doctrinis vanis & pro/
phanis : q̄ magis de lr̃a q̄ de ſpiritu / plus de
luto q̄ de auro/plus de cupiditate q̄ de largi
tate/plus de perditione q̄ de ſalute ſuadent.
Apo Hic eſt puteus quē angelus abyſſi diabolus
ca.9. & mūdi phs clauo ſuſceptæ ptātis apit. De
capi. fumo:doctrinæ erroneę egreſſę ſunt locuſtę
in terra eccleſię.ſ.ſcholaſtici & magiſtri q nūc
fauetenus blandiunt̃ vt decipiāt/nūc caude/
tenus feriunt vt ſubuertāt ſimplices & incau
tos [vallē iſtā] puto Bononiam ſpūaliter;
ad quam conueniunt imperiti vt veteres ci/
ſternas/doctrinas ſcilicet antiquas & libera/
les effodiendo edoceāt: & fontē aquæ ſaluta
ris & fidei cōtēnendo relinquant.Sed ſatis ti
Eſai. meo ne deſtructis ex liguria ſtudiis ad fran/
19. cos Aegyptios trāſeat ſpūs vertiginis: & er/
rare illos faciat dn̄s more ebrii & vomentis.
eodē Hic eſt ꝙ dn̄s nubē leuem aſcēdit/Aegyptū
intrauit/idolaq; cōmouit:qa profecto ſpūs
dn̄i in ꝓphetis futuris in hoc.ſ.tpe reuelan/
dis in Moyſe & Helia ſignatis galliam viſi/
tabit / & idola ſtudioꝝ carnaliū diſſipabit:
vel forte iccirco dr̃.Cōmouebit ſimulachra:
qa nō ſolum ſtudia ſed etiā doctores appli/
cabit p̄dicatoribus veritatis/qui in nube di/
cti ſunt atq; leues.Hæ nubes aſcēdent de ter
ra ſæcularis vitæ ad excellentiā religionis.
Nubes quoad prædicationis ſciam & erudi/
tionis.Leues quoad pauptatē non veritatis
vel virtutis:ſed ſtipendii ſæcularis.Leues in
quā ꝯtra auaros:nubes cōtra ſupbos/aſcen/
Dan̄ dentes ꝯtra luxurioſos . Iſti ſunt tres Reges
7. quos cornu diabolicæ ptātis in beſtia deca/
cornu humiliat.Ideoq; vt eos eripiat de ſer/
uitute diaboli. Doctores inuenient ab He/
rodis facie p̄latoꝝ ſupbientium.ſ.vel reipu
blicæ perfidis fugientes:tandēq; redeant ad
terrā Iuda /Italiam.ſ.vt eam in ſpiritu tanq̄
vallē hæretici dogmatis funeſtæq; vitę ſub
uertāt.Nota ꝙ Chriſtus latuit in Aegypto
vſq; ad obitū Herodis. Deinde audiens Ar/ Mat.
chelaum pro pr̃e in Iudęa regnāte ſeceſſit in 2.
Galileā timens illo ire. Audi myſteriū. Non
poterunt ſpūales viri futuri de Romana ec/
cleſia recedere in Galileā a ſupbientiū facie
p̄latoꝝ:& forte ſūmi pōtifices ānı illius: vbi
cōmotis magiſtris ac ſimulacris conuertant̃
a ſpū vertiginis & humiliata ſcia tumida eo
rundem:redire diſponant ad Ro. eccleſiā in
Italiam cōſtitutā.Sed audiētes forſitan car
dinales & alios adhuc tumide p̄ſidentes ſup
eccleſiā ſecedēt in galileā.i.in pauptate ſpūs
ꝯuerſantes:& forſitan religioni ſe ciſtercien̄.
cōformātes : quouſq; tp̄s veniat ꝑfectionis
eoꝝ.Hic notādū eſt / ꝙ Archelaus pro pr̃e
regnabat:qa licet ipſi filii ſint ſūmi pontifi/
cis/poterit tn̄ fieri vt de ꝓgenie ſūmi pōtifi/
cis ali⁹ ſurgat ī ſedē/q p̄dicatores exterreat:
& ſi eccleſiaꝝ p̄lati cōtra alios(quēadmodū
Laban in Iacob pſecutus inſeuit) inſurgant Gen̄.
dolētes ꝙ bona eoꝝ auferāt & filias & ſerui 31.
las multiformes. Sed timendum eſt viris il/
lis:ne dum primū Herodē fugiūt irruant in Mar
ſecundū/q caput Ioānis tollat & minuat:& ci.6.
xp̄m nō eripiat ſed ꝯtēnat. Puto ego ꝙ licet
p̄ſes reipub.p̄latos eccliaꝝ a clero trucidet
tn̄ ſūm⁹ pōtifex prioris ordinis caput dimi/
nuet/doctrinā magroꝝ ſubtrahēdo, & alte/
ri ordini addet prioris officiū:vt veluti Be/
niamin ſcipho Ioſeph in ſacco tritici & pecu Gen̄.
nia affluens ſil' prædicet in ægypto:ſicq; ve 44.
ſtitum albis illum deſpectum pariter & deri
ſum/ad pilatum remittat:q̄ totius flagellan/ Luce
dum:vides ꝙ pſeudo papa futurus Herodes 23.
Pilato reipublicę interdicto euāgelio prius
poſtea corporaliter puniendos diriget: tan/
demq; de paſſione eruti in ſepulcrum nouo/
rum credentium excidēdum de petra fideliū
inducant̃ & deſcendant ad infernū gētium in
fideliū in ſpū & virtute:& inde ſublatis ſpo/
liis credēdoꝝ redeāt ad corda iā cōuerſa : &
aſcendāt ſimul in cœlū vitę cōtēplationis &
arduæ:dona eloquioꝝ dn̄i in populos mul
tipliciter effuſuri . Et hoc de [valle tophet]
quæ dicitur operculū oris quoad auaritiā:

vel ꝓtectio

vel protectio quoad defenſionem erroris: vel gehenna pauoris quoad ardorem libidinis vel inferni: vel ampla quoad inſtantiam pſecutionis: vel vita ſtulta quoad ignorantiam diuini ſermonis. Iſti ſunt filii duplo gehennæ & ꝓpter vitæ illecebras & ꝓpter doctrinas iniquas. Nota primũ ſtudium in iudęis. ſecũdũ in ęgyptiis. tertiũ i gręcis. q̃rtũ i italicis. qntũ in frãcis. Et qa ſexto loco antichriſtus caracterẽ beſtialẽ doctrinã pfidã editurus eſt: ſurgẽdi ſũt cõtra eos hñtes thau in fronte doctrinam crucis in apto: vt ſigna Moyſi ſigna deſtruant Pharaonis. Et bene dicit⁊ [vallis ĩterfectiõis:] qa doctrina opere magiſtri, carnales & hęretici, aĩas interficiũt imperitas. [Ecce adducam afflictionem ſup locum iſtũ: ita vt oẽs q audierint timeãt ambę aures eius]. [Aures] ſunt auditores magiſtrorum. [Duę] dicunt⁊ ꝓpter hæreſim: & ꝓpter ſciam ſęcularem. Iſtę duæ [timent] quia vtraq; deſtruet⁊. Puto ꝙ ſub afflictione imperii, in qua rex aquilonis figet tẽtorium in montibus. ſ. alpibus tabeſcent ſtudia regionum: & nõ ſit locus iam aptus ad holocauſtum Irł̃æ: ſed ad interfectionem populi ſceleratí. [Aedificauerũt excelſa baali:] leges iniquas cõdendo: [& cõbuſſerũt filios ſuos]. i. neqter diſcipulos inſtruendo. Inde. [Diſſipabo cõſilium iuda]. ſ. decretaliũ generalis eccleſiæ cõſultores: [& hieruſalẽ] Romanũ capitulum [in loco iſto]. ſ. Italico: [& ſubuertam eos gladio] reipublicę in manibus [inimicoꝝ] hęreticoꝝ vel gentium pfidaꝝ. [Dabo q; cadauera eoꝝ eſcam volatilib⁹ cœli]. ſcilicet principib⁹ alemanis: [& beſtiis terrę] hęreticis vel gẽtibus agarenis. [Cibabo eos carnibus filioꝝ ſuoꝝ & filiaꝝ ſuaꝝ: & vnuſqſq; carnes amici ſui comedet]. Detrahendo inuidẽdo, moriẽdo, [filii] clerici: [filię] layci ſingnlr [carnes] alteri⁹: [amicus] religioſus in obſidione, & anguſtia. ſ. impii antichriſti. [Sic cõteram ppl̃m iſtum & ciuitatẽ hãc]. ſ. eccleſię [vt vas figuli] terrena ſapiẽs: [qđ nõ poterit reſtaurari] ad gr̃am: ſed ad iram [in topheth ſepeliẽt⁊] tũ: licet ꝓphetę illi vẽturi corruẽdi ſũt in Italia ſub beſtia antichriſti. Tñ ppl̃s Italicus occidet in ſcelere: [& ſepultura] forte aſini ſepelientur, ſublato corio tpalium [& datis carnibus auib⁹ & canib⁹] tyrannorum: [immundę oẽs domus iſrael & hieruſalem]. ſ. eccleſię: [& domus] dogmatũ peruerſoꝝ. [Venit Hieremias de topheth & ſtetit in atrio domus dñi] arguens contumaces. Poſt diſſipata ſtudia ciuitatum longe lateq; diffuſa: quæ ſcolaſticas aĩas ad auaritiã feruidam: & ęterna forſan incendia p erroris inſaniam trãſmittebãt, ꝓphetę ad atriũ domus dei ſe cõuertent. ſ. ad clericos & ꝑlatos, in ſua malitia obſtinatos. Capitulum. xx.

P[Haſſur filius Hẽmer ſacerdos conſtitutus in domo domini princeps percuſſit Hieremiam: & miſit eum in neruum, quod erat in porta Beniamin ſuperiori in domo domini]. Satis congruum eſt vt cardinales & etiam ſummus pontifex i mendaces prædicatores veritatis percutiant affligendo: [& põnant in neruum] ſilentium eis imponendo: ne eis annuncient mala futura in clero a Romano imperio. [In porta (inquit) Beniamin ſuperiori]. ſ. in diſtricta regula monachorum: vel quia forte in vno illoꝝ ordine multi ſilebunt⁊: qa forte capti ẽẽ in pſonis ꝓpter tribulationis inſtantiam includent⁊. Q đ [aũt mane ſoluitur Hieremias: & pauorem] vndiq; noĩat ſacerdotũ: non ad ꝓphetas inferendum eſt: quaſi pœnã timeãt ſed qa [pauorem] clericis & prælatis icutiẽt a republica inferendum. Vnde & [Phaſſur] cum ſuis [corruit gladio:] & [domus Iuda data eſt præſidi babylonis]. Audiat eccleſia ꝙ tradenda eſt in manus imperii: tam in ſacerdotibus q̃ in ſubiectis: [& gladio] eos perſecutionis affliget tollendo [ſubſtantias, labores, theſauros] pontificum. Primo [diripiet]. ſecundo [tollet]. tertio [ducet in babylonẽ]. videlicet impudenter. [Diripiet] violenter: [tollet] fraudolẽter: [ducet] cõfidenter [in babylonem]. In ea enim [Phaſſur]. ſ. prælati cum amicis ſuis religioſis & clericis captiui moriẽtur & ſepelientur ſine ſonitu & ſpe liberationis eorum. Inde. Vinctis eius nõ aperuit &c. Audi mortem. [Subter te proſternent te] &c̃. Audi ſepulturam: vſq; ad profundũ laci. Inde. Nemo quibat liberare arietem de manu hirci ſcilicet eccleſiam de poteſtate imperii. Poteſt ſane intelligi ꝙ i diſcri

Marginal notes: Apo ca. 16 & 19 — Eze. 9. — Eſa. 14. — Dañ 8.

mine reipublicæ legati velut alter [phaſſur] concitant reges & pplós cõtra illam:& quaſi nõ ſit tãtę potẽtię animẽt vniuerſos vt eſ ferant in eãdem. Sed timẽdum eſt ne mẽdoſę torruãt cum ꝓpheta in ꝓcella fluctuũ & vẽtoꝝ,ſi [altera die] ſit [eductus de carcere] & ipſe remanſerit in iudęa. Ego non dubito ꝙ nõ affligant viri euãgelici a prælatis:ſed timeo ne ipſi captiuent ẽt in pſonis:quia transmigratio vltima Sedechię atrocior fuit pri ma:& ſic traditis pro iuſtis ipiis libertatem aſſequet̃ p totum iperium a principe babylonis. Sic Hieremias trãſmigrantibus aliis in [babylone] remanſit cum pauperibꝰ ſpiritu hieruſalem. Seqtur. [Seduxiſti me dñe & inualuiſti]. Seducetur eccleſia a ſeductoribus veritatis & inualeſcẽtibus illis illa proculdubio ægrotabit. [Factus eſt ſermo dñi in corde meo quaſi ignis æſtuans clauſuſq; in oſſibus meis:defecti ferre nõ ſuſtinẽs]. [In oſſibus]. ſ. ꝓlatis [in corde] ſubiectis [ignis] tribulationis [æſtuat:] ſub qua deficiens quoad carnem eccleſia [nõ poterit ſuſtinere] feruorem illius:qa clauſa in [oſſibus] excutere non poterit ſeruitutem. [Audiui cõtumelias multorum & terrorem in circuitu]. ¶ Moraliter Sermo prædicationis fit ad aias pœnitẽtes quas feruor cõtritiõis a deo afficit & conſumit:vt deficiant ꝓrſus in corpore carnali viuẽtes:& vt [oſſa] virtutũ & facta fortia de luto corporis pullulẽt [igne] ſupni deſiderii & charitatis incẽdãt. Inde zelus domus tuę comedit me. Et alibi. In igne enim zeli nondũ numerabitur alias notabit̃ oĩs terrę. ſ. peccatorum ad pœnitẽtiã conuertere. Cętera de paſſione intelligunt̃ ad lrãm:ſed in ſpũ cõplẽda ſunt in populo chriſtiano. Q d̃ ãt ſequ rur. [Liberauit aĩam paupis de manu malorũ] pticulariter accipi t̃ de ꝓphetis illis ſpũaliter affligẽdis. [Maledictus dies in quo natus ſum:dies in qua peperit me mr̃ mea non ſit bñdicta. Maledictus vir qui annunciauit patri meo,natus eſt tibi maſculus:& q̃ſi gaudio lætificauit eum. Sit hõ ille vt ſunt ciuitates quas ſubuertit dñs & nõ pœnituit eũ] Nota ꝙ [vir] maledicit̃:maſculus naſcit̃: pater iocũdat̃:hõ prædicẽs ſubuertit̃. [Dies & vir] maledicunt̃. Mater dolet: pr̃ gaudet: maſculus orit̃:homo cõfunditur:dies maledicitur:mater cruciatur]. [Dies] illa eſt futura tribulatio: [mater] eccleſia Rom. ſub qua tanta erit malitia hoium:vt neceſſario maledicatur a propheta in vtero delicato. [Maſculus] eſt ordo ſeraphicus in eccleſia oriundus. [pater] ſummus pontifex: vbi doctores cardinaleſq; ꝑlati. De illoꝝ ortu & ꝓfectu valde dolebũt tanq̃ q eoꝝ ſolicitudine ſubuertent̃ adulterãtes verbũ dei:& pctm̃ blaſphemię velut ſodoma ꝑdicãtes. vñ nõ pœnitebit eos ſi ſubuertãt in ſpũ hoies peſtilẽtes. [Tales audierũt clamorẽ mane:& vlulatum tpe meridiano]. [Mane] ponit̃ hic pro aſperitate qetis: [meridie] pro feruore tribulationis: [clamor] eſt de tpalibus perdendis: [vlulatus] de corporibus occidendis. Nota ꝙ [mane clamorẽ] audierũt iudęi p Titum & Veſpeſianum/Vel certe in perſecutiõe ęgyptioꝝ [meridie vlulatũ] in captione tribuũ in aſſyrios:& nũc audient [vlulatum] in antichriſto dęmonio meridiano. Caueant iudęi falſi. ſ. chriſtiani:ne [mane] prędicationis cõtenta quaſi [clamorem] palpẽt tenebras in meridie vlulantis erroris. De hoc [tenebratus eſt] ſol in ortu ſuo:& [occidit] eis ſol cum adhuc eſſet dies. vel meridie [Sol] eccleſia in ortu ꝓſperitatis incurret tenebras ſpoliationis:& occidet ea dignitas prælationis in die tribulationis. Inde. [Vox clamoris a porta piſcium & vlulatus:] a ſecunda [porta piſcium] eſt perſecutio tyrãnoꝝ imperii quaſi fidelium dolẽtium tpalia ciuitatis eccleſię: ergo audiat̃ ſubaudit̃ tribulatio: quæ icciro nõ d̃r [porta] qa pfidiæ:& ide merito reprobata. Ab hac [vlulatꝰ] fidei erit:qa antichriſtus furore æſtuãs cõtra chriſtum p ĩfideles pplós mltos occidet:abſorbebit fluuiũ ſimplicium. ſ. laycorum & principum: & putabit iordanem influẽdum in os ſnum eruditorum põtificum. Quia ꝯo hõ ille cętus hæreticus [mane] clamarẽ [meridie vlulatum] excipiet: quia prius & poſtea,nec dubium, affligetur:petit ꝓpheta [interfici matris in vulua]. ſ. eccleſiæ doctrina:vt ipſa ſibi ſit qetis [ſepulchrum] & abſconſio a turbine tribulationis:& ſic fiat ſibi conceptus æternus: vt non iactum ꝑpicationis irrumpat. Vides ꝙ ad ꝑdicationem

Marginalia (left): 4 re. vltio — Moraliter. — Pſal. 68.

Marginalia (right): alias dedicato. — Ordo ſeraphicus. — Eſa. 3. — Exo. 14 & ſupra 4 re. 13.c. — Pſal. 60. — Eſa. 13. — Gen 15. — Sopho. 1.ca. — Iob. 40.

ad p̄dicationem ꝓphetarū futuroꝝ oīs mū-
dus turbabit̃.Hinc gens pfida:hinc reſpubli
ca:hinc pſeudo prophetarum:hinc oīs ini-
quus:hinc omnis falſus chriſtianus:hinc ipſe
Mat diabolus.Herodes(inqt)turbatus eſt & oīs
2. hieroſolyma cum illo.Merito ergo pro tri-
bulatiōe reipublicæ[vult iterfici in vulua:]
ꝓ afflictione pſeudo ꝓphetę[ſepeliri in ea]
pro tribulatione gētis pfidæ[cōcipi]nec ef-
ferri:hinc patet ꝙ increpatio eoꝝ ſuſtineri
nō poterit a tyrānis.[Sepulturam]iterdicēt
hæretici:ꝓpagationem ꝓphetę delebūt aga
Luc. reni.Inde.Odio eritis oībus hoib⁹&c̃. Fide
21. lis laycus pro doctrina & fide eccleſiæ pa-
tiet̃ in bonis exterioribus,Clericus inquieta
bit̃ in interiorib⁹:religioſus verſabit̃ i tene-
bris:vt quaſi conceptus non videat lucem in
virtutibus.Quia ꝓ̄o de p̄dicatoribus veri-
tatis ēt ipſa vniuerſalis eccleſia cruciabitur
Geñ hñs in vtero duos frēs. Si ſic futurū erat ei
15. quare concipitur.Neceſſitas legis excipit:ſed
nec filii pacifici ſunt in vtero ſed potius col-
luctantes:tum ꝓ fortitudine ſpūs : tum pro
aduerſitate qua cōtra eos ſæuiet totus mun
dus:qđ patet in effuſſiōe partus eoꝝ cōque
rit̃ & dicit ꝓpheta.[Quare de vulua egreſ-
Geñ ſus ſum].Ecce ad p̄dicādū emiſſio . Nota ꝙ
8. duo mittuntur ex archa coruus & columba.
Sagatiores & ſimpliciores: [& vnus eorum
erāt auis tincta p totum:& alius q̄ſi auis diſ
color].[Tinctura]iſta quaſi doctrina fide-
lis eſt.[Diſcoloritas].i.veritas operationis:
Can. qa dicent & facient.Inde . [Emiſſiones tuę]
4. quoad officium:[ſicut paradiſus]quoad col
legium:[maloꝝ punicoꝝ]quoad eloquium
[cum pomoꝝ fructibus]quoad exercitium.
Geñ Inde zaram habuit coccinum prędicationis
38. ligatum in manu opationis,hi ſunt [ille an-
Ap. gelus q habeat arundinem auream in manu
21. metiens ciuitatem in altum in lōgum/ in la-
tum].[Arundo ſcriptura][aurea]diuina:[ma
nus]opus:[menſura]conſideratio : [ciuitas]
eccleſia generalis:[latitudo]clerici : [latitu-
do]religioſi:[longitudo]layci.Item longi-
tudo eſt moralis intelligentia & hiſtorica:la
titudo/myſtica:altitudo/allegorica quæ eſt
anagogica.Tales diſcutiūt cordium fideliū
facta:componunt vitam perſonarum eccle-
ſiarum:intelligunt ſecreta cœlorum: in ex-
celſo religioſorum:[vt viderem laborem &
dolorem].[Vident]intelligendo:[laborant]
prædicando: [dolent] pœnitendo : [conſu-
muntur in confuſione dies mei:]nulla de mū
do præmia reportando.Vel certe[dies]ſunt
chriſtiani quoad fidei principium:q in effu-
ſione peccati tabeſcūt:dum nō ad grām veri
tatis,alias ꝟtutis aſpirāt.Reuoluamus hi-
ſtoriam:ppl̃s chriſtianus electus in gloria p
regnū & ſacerdotium in Siluestro dolet non
minus de ortu q̄ de egreſſu: qa forte melius Mat
erat ei ſi natus nō fuiſſet.Nota ordinē.[Con 26.
cipit̃]in eccleſia primitiua : [naſcit̃]in gñali Mar
eccleſia:[pſperat̃]in gloria:euertit̃ in miſe- 14.
ria:[egredit̃.i.captiuat̃ in Alemania . [conſu
mit̃]in laboris & doloris anguſtia:in gēte.ſ.
pfida & pſeudo ꝓpheta.Recte ergo [maledi
citur dies illa]in qua ad cumulum dignitatis
& gloriæ[oritur:]qa reuera ꝓ faſtu ſupbiæ
& pfundo neqtię ſubuertēda eſt in lacum rei
publicæ a ſpū furoris & iræ:locus iſte dicit̃
[ſtagnū ignis & ſulphuris].[Stagnū eſt Ro. Ap.
impium/ſtans in aquis multis.[Ignis]eſt col 19.
legium agarenum:[ardens]furiis: [ſulphur] 20.
hæreticorum contubernium : [feruens]do- 21.
ctrinis & factis erroneis. Primum verſatur ī Ap.
ſpoliis.Secundum in perſonis. Tertium in 17.
ſpiritualibus.Primum turbat.Secundum p
turbat.Tertium conturbat.Turbat tempo
ralia:perturbat corporalia:conturbat ſpūa
lia.Hæc oīa ſimul mixta in plagis ęgyptiis
ferebātur.Inde dr̃ babyloni.i.cōfuſio:qa po Exo.
pulus errore cōfuſus indifferēter cōfundetur. 5.7.
Vñ dico qa ſi pſecutio ſit diſtincta: q̄ſi vno 8.&
tpe erit mixta.Inde:flagellum inundās cum ſequē
trāſierit/eritis ei in cōculcatione.patet ēt ex tibus
hoc qđ dr̃.Miſſi ſunt in ſtagnum ardoris & Eſa.
ſulphuris. Anagogice deſignatum infernū. 28.
Quoad prauos enim citra p̄ſſuram conti- Ap.
nuam:ſed pro electoꝝ reſtauratione diſtin- 19.
cta.Sic ægyptus vndiqꝫ p̄mit̃: iſraelitæ tñ Exo.
& ſi imunēs a plagis:non tñ ab opibus ſerui 5.7.
tutis.[Videt ergo ꝓpheta:dolet & ſatagit de & ſe-
egreſſu ex vtero & de populo:]ad vitia vel quēti
dura mundi miſeria tranſmigrante:& iccirco bus.
[dies tribulationis illius].i.noſtram:illi⁹ q
proſpere erigit̃ malis dr̃.Sed nec illius ex ꝑs

eſt nuncius:qui vt viriliter agat in aduerſa-
rios,populum chriſtianum ad bonum ſua-
det.Quanti ſunt viri illi hodie qui ſummũ
pontificem a deunt equi cuniberes & legati
ſuadentes imponi caracterem & crucem hu-
meris chriſtianis: vt dum ad ſuccurrendam
hieruſalem illam reprobam & euerſam intẽ-
ditur:ex pietate quæſtus & temporale com-
modum exturbatur:non attendentes q̃ pra-
uum ſit diuinis obuiare conſiliis:vbi de repa
randis hiertico ſub anathemate agitur funda
mentis.Videant ſummi pontifices & doleãt
de[ſua hieruſalem]ideſt eccleſia generali nõ
manufacta:quam deus redemit ſanguine ꝓ
prio nõ hircino:& non de illa quæ cecidit &
Pri- cadere facit ſuper vacuitate lutea præcioſa:
mi deſiſtantq; vlterius illius muros erigere:quę
Eſd. quotidie mors fidelium ruere in ſua ac ficta
4. proſperitate caligatã.alias caſtigata:ac ſi ꝓ
Eſe. ſepulcro glorioſo de gentibus contenditur
xi. non eſt ipſum dominus tranſlaturus in cœ-
Priæ lum:ſed potius ſanctas animas:in quibus do
ad co minus quotidie per pietatis myſterium ſepe-
rin.3 litur:quieſcit & manet donec eas tranſferat,
&.6. & reſurgãt in regno claritatis ęternę.Quid
clamabo?Auerſe ſunt aures.zelus hic diui-
nus ſed quæſtuoſus eſt,& propterea idiſcre-
tus.Ecce ſiccandæ ſunt aquæ flumi[n]s eufra
ten victi ſunt ad litterã & ruerunt.Quare?
vt præpareẽ via regibus ab ortu ſolis.Nam
deſiccatis viribus Romanæ potẽtię & attri
Ap. tis.futuri populi ſunt multi & aſcenſuri de
9. abyſſo.ſ.extremi maris.ſ.populi infidelis vt
ſine impedimento pcurrãt:& ſublatis de via
lapidibus exeãt & conculcent terram: pplm
Ap. chriſtianum tã in atrio q̃ in tẽplo.[Atriũ]
11. dico græcorũ qđ eſt foris:nõ pticipãs eccle
ibidẽ ſiæ in fide qđ dandum eſt gẽtibus mox futu
Mat ris.[Templum] eccleſia Romana.ſ.gñalis
1. quæ calcanda eſt velut ciuitas ſancta menſi-
Eze- bus quadragintaduobus gñaliter a chriſto
chi. vſq; iu finem ſecundi ſtatus.42.menſes 42
26. gñationes ſunt,in qbus affligendus eſt po-
Ter pulus chriſtianus:& terminatur in anno xpi
min⁹ 1260.Qđ longum eſt ſpãliter q̃ſi ſub vi-
affli- ta regis vnius,ſicuti legimus de rege Tyri &
ctõis eius exterminio quod habemus in manibus
ecclie de rege Siciliæ Guilelmo & terra eius.In
60.annis terminabiẽ afflictio eccleſiæ,parti
culariter aũt in tribus annis & dimidio gra-
uior inducet vexatio. Poteſt fieri ſm Eze- Eze-
chielem: vt noui caldæi.ſ.alemani veniant chi.
ſuper Tyrum.i.regnum Siciliæ:& illud di- 26.
ripiãt & cõfundãt,pro eo ꝙ rex eius poſuit
cor ſuum quaſi cor dei:& pdant de medio la
pidum ignitorũ.Audi tu dñe Impator & at
tende qđ dr:[qa de radice colubri egrediet Eſa.
regulus:& ſemen eius abſorbens volucrem]. 14.
Tu enim es[coluber]in via, ſucceſſor ceraſ-
ſtes in via ſub quo eius [impium mordet].i.
ſcindeẽ &[cadet aſcẽſor]aliqs ad ipſum pue
niẽs.Tu aũt velut[coluber]tortuoſus edu-
ceris e regno.Succeſſor de cauerna ſua[pro-
ſiliet]qui intuitu ſuo oĩa diſſipabit.hic dici
tur[Ceraſtes].i.cornutus:qa forſitan ad re-
gna plura cõſurget.Vel timẽdũ eſt ne vngu-
la equi mordeat lacerãdo eccleſiã.ſ.circa ex Gen
trema tpa ſua:& cadere faciet aſcẽſorẽ,ſum- 49.
mum pontificem vel prælatos quaſi ceſſare
principẽ obprobrii ſui:qa forſan ſibi ſuam
malitiã iproperabũt:vel forſitã cultũ dei i- al ias
minuet, adhibitis ſibi cornib⁹ gẽtiũ imun- ſui.
darũ,vt ſciat ꝙ non id in viribus ſuis faciat,
ſed i auxiliũ alienis a ſ alienũ,cũcta deuaſtet
Nam in beſtia legunẽ duo cornua conſcen- Ap.
dente de terra: qa Romanũ imperium hæ- 13.
reticis & tyrãnis quaſi domeſticis innitetur.
De mari quoq; beſtia altera .x. cornua hñs ibidẽ
aggregabitur imperio:vt eccleſia quaſi inter
onus & infernum gẽtes pfidas ſupra hæreti
cos ſuſtinẽdo mergatur.Quod aũt dicit ꝙ
altior fuerit aqua ſup montes.i.ſupra q̃ cre- Gen
di poteſt/vniuerſa vaſtabit:vt nõ pateat lo-
cus aliqs q effugiat fluctus eius. Hæc ſunt 7.
illa tria impite deſcripta.Tethel/ad ipium: Dan
mane/ad pplm gẽtium:phares/ad cœtũ hæ 8.
reticum.Qđ aũt dicit,Ne læteris oĩs phili- Dan
ſtea tu:videẽ ꝙ regnum apuliæ:qđ idem eſt 5.
qđ Siciliæ iacturam a ſuo regulo ſentiet:& Eſa.
ſi cõminui debeat virga tua.Si autem pater 14.
tuus in colubro ſit ſignatus,& tu in radice
te extimes:vide ꝙ ſemen ſucceſſoris tui, vo-
lucrem abſorbebit.ſ.cultũ dei.Et forte ſub
patre regulo:qa tempus breue eſt, ſemen fi-
lius faciet rem iniquam. Nec dubito quin
ſemen ipſum ad litteram altum proſperan-

tem emulum in dolo ſubuertat. Verum quia
ſub nomine tui. Tyri Siciliæ regnum acci-
pitur ſm cōcordiam veritatis:quam tu ha-
bes & legis ex analibus & ſcripturis : diſcu-
tiamus Eſa. in terra tribulationis & angu-
Eſa. ſtiæ:idẽſt in regno ſiculo tribulando & an-
30. guſtiando. Leena & leo:& ex eis vipera & re
rex gulus volans. Si rex Rogerius fuit leena:fi-
Ro- lius leo:eiuſq; hæres vipera ſucceſſiue profe
geri? cto in alio. ſ. regulo volanti ad imperium re
gnoꝝ: ꝙ faſtigia eccleſiæ velut volucris ab-
ſorbēda deſcribiť. Q d̃ ſi tu es leo: leena Re-
gina Siciliæ ex vobis vipera filins orietur:
de qua & regulus egreſſurus quaſi ſub ſpetie
pietatis cultum eccleſiaſticum imutabit. No
ta ꝙ dr̃ vipera:qa vi tenebit imperium: vel
qa tēpore ſuo perimet quaſi parem. ſ. vt fe-
rus ſingularis exiſtat:vel qa eius filii latera
ſua rūpent p diſcordiā:& tādem in defectū
ſenectutis illius:vnus cōtra alterū inſurgen-
do vnus pereat:alter prælium eccleſię chri-
ſti paret. Sed hic ꝓpheta. ſ. eccleſia:[cuius cō
ſumenť dies in cōfuſione:]quaſi in babyloni
ca tribulatione & ſeruitute imperii. vñ ſi in
oriente tyri ſm itellectum ſecūdi ſtatus affli
ctio Romanę eccleſiæ deſigneť. Videtur qua
dripartitam ab impio ſuſtinere iacturā. Et
primo qdem ab Henrico primo Alemano-
rū rege quaſi a leena. Scđo a Federico patre
tuo quaſi a leone. Tertio quaſi vipera a te
ipſo Henrico ſecundo. Quarto quaſi a Re-
gulo ſucceſſore ſuo aſ́s tuo:qui iccirco vo-
latilis dicitur:quia maioris forte dignitatis
erit cæteris regibus filiæ babylonis. Quod
ſi ita eſt:imo qa ſic futurum eſt: videtur ꝙ
ſub eo faſtigium imperiale deficiat, & ꝓten-
datur vita eius quaſi vita regis vnius in 60.
annis. In quibus neceſſe eſt dolorem & labo
rem perpeti eccleſiam tam ab extraneis q̃ a
ſuis. Vide autem tu qui vipera diceris ne te
periente, morteq; præuento imperii latera
diſrumpantur, & aliqui quaſi duo vipera ad
apicem poteſtatis aſcendant, & quaſi alter
4.re. Euilmerodach vnus eorum obtineat, qui in
vltio breui tempore a morſu Reguli retrocadat.
Sane ipſe Regulus altius volabit & latius:
vt per cunctam imperii latitudinem affligat
eccleſiam, & quaſi abſorturus volucrem in ſe

ipſo vel in ſemine in templo ſedeat quaſi de-
us. Sic enim ſcriptum eſt. Quia dixiſti deus ſcđæ
Ego ſum, & in corde maris habito, perdam ad
te de medio lapidum ignitorum. Nota ordi- theſ.
nem. Ezechiel ait. Deus ego ſum. Daniel nec 2.
q̃q̃ deorum curabit. Item:in corde maris Eze-
ego habito, ille figet inter maria in loco ſan ch.
cto. Item perdam te de medio ſcilicet repen- 28.
te. Inde Apoſtolus, donec de medio fiat idẽſt Dañ
perdatur, quia ſpiritu oris dei interficiet' eũ xi.
quaſi impium de medio lapidum ignitorum Secũ
ſcilicet fidelium. Inde ſine manibus contere- dę ad
tur:ſubauditur humanis. Hic tamen inte- theſ.
rim blandietur facie in principio ortus ſui: 2.
ſed tempore procedente velut alter Baltha- Dañ
ſar abutetur in fœminarum concupiſcentiis 2.
eccleſiæ ſcilicet vaſis templi. Nam volatus Dañ
eius & ſi culpam inſinuet:tamen doloſe & in 5.
uide ipſum innuit eſſet victurum. Verba (in-
quit) oris eius iniquitas & dolus quouſq; ve Pſal.
niatur ad odium Mardochei:& ſit cor eius 35.
contra teſtamentum ſanctum, quemadmo- He-
dum Aman contra populum iudæorum. Si ſter.
autem quæris ſicut & quæris quis ſit finis 7.ca.
eius. Eſa. edocet qui deſcribit. Cadet in gla- Eſa.
dio non viri:& gladius non hominis vora- 31.
bit eũ: ꝑ eo ꝙ volucrē abſorbebit. Zelus. n.
dñi faciet hoc:& merito ꝑditionis filius dici
tur. qa mortis. Qui tetigerit (inquit) mon-
tem Chriſtum lapidabitur. Nam qui Chri- Exo.
ſtum perdere pro multoꝝ iniquitate permit 16.
titur ad extremum, ipſe tñ vel inde perdať.
Inde. viuificabit dñs in gladio duro gran-
di & forti:qa Alemanoꝝ imperium ſemper
extitit noſtris durum, dirum, & mirum. Du
rum in iugo:dirum in virga: mirum in ſce-
ptro. Neceſſe eſt vt in gladio ſpiritus & furo
ris dominus illud euertat:vt ad ſonitum rui
næ eius paueant omnes reges. Hoc eſt quod
ſequitur. Super leuiatham ſerpentem ve- Eſa.
ctem. vectis eſt rigidus. Ecce iugum. ſuper le 27.
uiatham, ſerpentem tortuoſum. Ecce vir-
ga. & occidet cetum qui eſt in mari: ecce ſce-
ptrum. Nota per ſingula:leuiatham, ſerpens,
vectis, tortuoſus, cetus, mare. Leuiatham
dicitur additamentum prauus filius tuus.
O princeps qui ſicut vulnera ſuperaddet ec-
cleſiæ, vel apponet animæ culpam culpę.

Sicut & adiiciet gloriam gloriæ permiſſiue
trinomius erit: methaphorice dr̄ leuiathā/
ſerpens/cetus. Leuiathā quoad ſupbiā: ſer-
pens quoad aſtutiā: cetus quoad auaritiam:
tortuoſus quoad doli nequitiam: lubricus
quoad laſciuiam: vorarius quoad perfidiā:
virulētus quoad ſeuitiā: mare quoad iracū
Pro- diam. Hæc ſunt tria difficilia: via nauis ma
uerb. ris quam cetus aſſumet. Via colubri ſupra
30. petram vel terrā: quem vectis percutiet. Via
aquilæ in cœlo quam leuiathā deiiciet. Sed
quem ob ignorātiam exigas: via viri in ado
leſcētia: quē doli tortuoſitate decipiet. Ecce
qdem nauis dr̄ petra: cœlū adoleſcētula. Na
uis quoad ſtabilitatem: petra quoad ſolidi-
tatem inſtabilitatē paupertatis. Soliditatē
ꝓpoſitionis: cœlum quoad deſideriū æter-
nitatis: adoleſcētula quoad ꝓfectū virtutis.
Mare eſt Ro. iperiū: p cuius mediū viā ha-
bet vt ꝓficiſcat ad regnum. Sed ſi tempeſtas
eius demerſerit eam: præſto eſt cetus filius
tuus qui in mari eſt: imo erit piſcis vtiq; grā
Ionę dis a dn̄o p̄paratus vt Ionam fluctuantem
2. ſic abſorbeat/vt redeat paupertatis in ſiccū:
Eſai. quia de ventre eius electam eſcam extrahet
23. deus. Inde. Vlulate naues maris: quia vaſta-
ta eſt domus vn̄ venire ꝯſueuerant. Quā gra
uis luctus de afflictione maris Ro. eccleſiæ:
cæteris a ſæculis/cū ſub iperio tui cetus im-
mineat. Sicut non eſt q de facili colligat/ſic
& nō erit cōſolator aliqs qui abſtergat. Non
Trē. eſt (inqt) q cōſolet eam ex oibus caris eius:
1. qa cōſolatores oneroſi oēs vos. Tu aūt de-
Iob. ſolator es cōturbans eccleſiā cū carbonibus
16. deſolatoriis. Sed deſolabit deus linguā ma-
Eſai. ris ægypti: & leuabit manum ſuā in fortitu
11. dine ſp̄us: & percutiet fluuiū in. 7. riuos: vt p
Pſal. ſiccum trāſeāt calciati. Si ꝓſpera tibi annun
119. cio vel aduerſa, non ſatis timeo nec placere
cōtēdo: qa diuini verbi cōſiliū nō eſt hoib⁹
alligatum. [Aegyptus] eſt mundus/tenebris
horribilibus iuolutus: qa nūc peccatis nūc
præſſuris nūc tētationibus tenebrat̄: in quo
eſt [mare] tanq̄ in maligno poſitum: vel ad
Exo. abſorbendum Pharaonis exercitum, vel po-
14. pulum iſraeliticū anguſtandum. Verum qa
Pſal. ſunt elationes mirabiles maris huius. ſ. ty-
92. rannicæ ꝓtātis: cuius fluctus vſq; ad cœlos

eccleſiæ ſaliēt: & ab abyſſo vſq; ad nationes
peruerſas deſcendet linguam ſuæ famæ vel
arrogātię deſolabit: p eo q in cœlum xp̄m
(vt ait ꝓpheta) os ſuum poſuit: & in terram Pſal.
eccleſiam lingua eius blaſphemādo tranſi- 72.
uit. Leuabitq; manū ſuam ſuæ potētię, quā
vſq; adhuc patiēter in electoꝝ ꝓbatione cō
traxit in fortitudinē furoris: & ſp̄us pcutiēt
fluuium eufratē ſiccādo aquas eius fortiſſi- Eſai.
mas multiformes: vt imminutum populis & 11.
viribus/& diſperſum/& vndiq; laceratū: cal-
ciati inde p̄dicatores eccleſię trāſeant p eun
dem. Sed valde timeo/ne non reducat dn̄s
aquas maris: & Ro. imperiū pateat regibus
orientis: & inde ſui defectum ſuſtineat: vnde
ꝓficiſcētibus auxiliū importabit. Percuſſio
ergo fluminis imperii ſciſſuram inſinuat: vn̄
nō imerito linguam eius attenuat: vbi veri-
tatem eccleſiæ nō conſeruat. Omne (inquit) Luce
regnum in ſeipm̄ diuiſum deſolabit̄. Omne 11.
regnum. i. vniuerſale qd̄ eſt imperiū diuidē-
dum ab eccleſia velut ſepes a vinea auferen-
da. Sed audi dn̄e & attēde: q diſſipat ſepem/ Eccl.
mordebit eū coluber. Romani & latini pon 10.
tifices diſſipant ſepem imperii & prorſus diſ
ſipare cōtendēt. Tum iminuendis populis
chriſtianis & viribus: & mittēdis ad barba-
ras nationes/ſub ſpē ſalutis & crucis/tamen
in diſponēdis ꝓtātibus & mutandis: & poſt
tui obitū ſiqdem erit in poſteris ſucceſſuris:
non attēdentes colubrum circūſceptū/q eos
mordebit atrociter & incaute/ipm̄ ad inge-
tudinem ꝓuocātes. Hic coluber filius tuus
erit in mari imperii fluctuans: ſed in ꝓtectio
nis ſepe quieſcens: q partem mordendo de ec Act.
cleſia cum Herode quoſdam affliget: quoſ- 12.
dam ſeruabit imunes: & qbuſdam erit vt ve Iob.
ctis rigidus: nonnullis vt coluber tortuoſus 40.
Inde. Iob. Ecce vehemoth quem feci tecum Aba.
ad protectionem ſubauditur eccleſiæ: quem 1.
applicabit dn̄s velut gladiū ori eius: qa vn̄ Eſa.
putabit ipm̄ eccleſia ſternere verſa vice de re 26.
gibus eccleſiæ triumphabit. Inde dicit̄. Ty- Mat.
ranni ridiculi eius erunt. Et alibi. Et terram 26.
gigantium detrahes in ruinam. Inde. Qui Gen.
gladio occidit/gladio occidetur. Prælati ec- 9.
cleſiæ dicunt̄ ridiculi: gigantes & gladiato- Apo
res: hn̄t enim gladium excōicationis ꝓ quo ca, 13

gladium perſecutionis incurrẽt: & ſic ridicu
li effecti patebunt deriſui, qa terra gigãtium
ſupboꝝ in ruinam detrahet deuaſtãdo. Au⸗
Eſai. di: cõſtractione cõſtringet terra: cõtritione cõ
24. teret terra: cõmotione cõmouebitur terra: &
agitatione agitabit terra. Eccleſia terra eſt
terrena ſapiẽs nõ quę dei: & iccirco ꝯſtringet
in bonis exterioribus: cõteret in iterioribꝰ,
cõmouebit in corporalibus. Agitabit in mẽ
tibus: imo cõſtringet i laycis: cõteret i cleri⸗
Luce cis: cõmouebit in religioſis. Agitabit in prę
22. latis. Ecce (inqt) expetiuit vos ſathanas qui
Eſai. dr diuiſus: vt excribraret ſicut triticum. Sa⸗
14. ne qđ de eo legit in ꝓpheta. Et tu vulnera⸗
tus es ſicut & nos: noſtri ſiliis affectus es: in
cõſolatione accipiant captiuãdi. Q đ & ipſe
ꝑcutiet vulnere iterdicti. Et hoc de ipſo co⸗
lubro ꝑ loco dicta ſufficiant: qa lõgiores fa
ctæ ſunt vmbræ veſperi: dum cõſumunt in
confuſione dies noſtri. ſeqtur. Cap. xxi.

M⌊Iſit Sedechias Phaſſur & ſopho⸗
niam ſacerdotes ad Hieremiam/vt
conſuleret dñm⌋. Iſti duo ſacerdo⸗
tes deſignant quoſdam magiſtros tam in cle
ro q̃ in religioſo collegio monachoꝝ. Sed
qa ſũmus pontifex ſupbiæ nitit ab exaudi⸗
tione repellitur. Inde. ⌊Cõuertam vaſa belli:
quæ in manibus veſtris ſunt: & qbus pugna
tis cõtra regem babylonis & caldęos / obſi⸗
dentes vos in circuitu muroꝝ⌋. ⌊Rex baby⸗
lonis⌋ Imperatores reipublicę ſunt: ⌊caldęi⌋
alemani: ⌊vaſa belli⌋ argumenta defenſionis
eccleſiæ. Hæc aũt primo dñs cõuertit. Secũ
do cõgregat. Tertio pugnat. Cõuertit in fu
rore: congregat in indignatione: debellat in
ira grandi. In furore iperii: in indignatione
populi agareni: in ira grandi antichriſti hæ
retici. Primo ꝑcutiet habitatores. Scđo ho⸗
mines. Tertio beſtias. Habitatores ꝑlatos:
hoies clericos: beſtias laycos. Primos ꝑcutit
gladio. ſ. afflictiõe tpali. ſcđos fame ꝟbi dñi
tertios peſte dogmatis iniqui. Inde. ⌊Dabo
Sedechiam regem iuda.⌋ Ecce prælatos, &
⌊ſeruos eius.⌋ Ecce clericos & religioſos. ⌊&
pplm iſtũ:⌋ ecce laycos. Sed audi conſilium.
⌊Ecce ego do corã vobis viam vitę & viam
mortis⌋. ⌊Qui habitauerit in vrbe hac mo⸗
rietur gladio/fame/& peſte. Qui autẽ egreſ⸗
ſus fuerit & trãſfugerit ad caldæos obſiden
tes vos viuet: & erit ei aĩa ſua quaſi ſpoliũ⌋.
⌊Vrbs⌋ iſta Ro. eccleſia eſt circunquaq; diſ⸗
fuſa: ⌊gladius⌋ eſt tpalis afflictio: ⌊fames⌋ ꝑ⸗
dicationis ſubtractio: ⌊peſtis⌋ erroris imer⸗
ſio. ⌊Gladius⌋ interficit: ⌊fames⌋ afficit: ⌊pe⸗
ſtis⌋ inficit. ⌊iterficit⌋ arrogãtes: ⌊afficit⌋ con
tumaces, ⌊ificit⌋ carnales. De primis Moab Eſai.
ſupbus eſt valde. Iſti ſunt ꝑlati & carpina⸗ 16.
les, quoꝝ ſupbia & arrogãtia pluſq̃ fortitu
do & gloria in cõfuſione eoꝝ. De ſcđis, ſacer Hie.
dotes dixerũt, vbi eſt dñs? Et tenẽtes legem 2.
eam neſcierũt. Iſti ſunt clerici & religioſi/q
in lege dñi meditari deſpiciũt: & ideo in lr̃æ
ariditate tabeſcũt. De tertiis. percuſſit dñs Iob.
Iob vlcere peſſimo. Iſte deſignat laycos chri 2.
ſtianos ſed falſos, feriendos plaga crudeli er
roris, & potandos veneno aſpidum & inſa⸗
nabili. Iſta tria quaſi mixta feruntur in Pha Exo.
raone in ægyptios põtifices & ſeruos eius & 7.9.
iumẽta, clericos & ſæculares. Nota ꝙ veſſice capi.
turgẽtes dicunt ſupbi magiſtri & doctrinæ
eoꝝ erroneę. Muſcæ gñales legis docti, ſci⸗
nifes ſcolaſtici liberalis ſciæ. ⌊Gladius⌋ quo
ad impium, ⌊fames⌋ quoad pplm pſidum, pe
ſtis ad cõuẽtum hęreticũ. Attẽde tu q legis:
ſi nõ ⌊fames⌋ fiat in populo ſubuertendo cru
ce ſignatos. Si nõ ⌊gladius⌋ vibretur in cleri
cos & prælatos alios: ſi nõ ⌊peſtis⌋ inualeat i
laycos ſimplices & i doctores carnaleſq; ma
giſtros. Puto ego dñe ſeptiger: ꝙ licet Impe
rator Ro. quo extrema tẽpora Alemani te⸗
nent vt teneas donec de medio fias. i. de eccle
ſia quæ in medio imperii ſita eſt, & quaſi in Secũ
⌊medio babylonis⌋ auferatis cor ſemper ad dę ad
malum ſit, & ad ſcoriam eccleſiaſticam elimi theſ.
nãdam, tñ in ſemine tuto tria illa ſimul ma⸗ 2.
la cõcurrent: vt in ⌊gladio⌋ ſuo gñali duro &
forti, ⌊fame⌋ quoq; & ⌊peſte⌋ affligat eccleſiã
⌊Grandis⌋ ſcꝫ gloria, ⌊durus⌋ anguſtia, ⌊for⸗
tis⌋ potẽtia. Gloria ptãtis: anguſtia tẽpeſta
tis: potentia virtutis. Et ideo non ⌊gladius⌋
hoĩs. ſ. humanus vorabit eum & expugna⸗
bit, ſed ⌊gladius⌋ ſpũs verbi: vt ſcias ꝙ ſine
manibus conteratur & educatur de cauerna
eccleſię/quaſi de ſeipſis medio ⌊coluber tor⸗
tuoſus⌋. Inducet enim ⌊gladium⌋ apte tribu⸗
lationis in totam eccleſiam & pplm chriſtia

num importabit[famam]ipõnẽdo ſilẽtium
verbi dei:futuris i tpe ſuo viris euangelicis.
Aggregabit ſibi beſtialẽ cateruã hæreticoꝝ
& infideliũ gẽtium: q deſignati ſunt in morte
Ap. & iferno. Nota illud: fortis eſt vt mors dile⸗
6. ctio:dura ſicut infernus emulatio. Dilectio:
Can. xpi quæ eſt in eccleſia[fortis]eſt in fide:[du⸗
8. ra]in opere. Mors quoqꝫ tua venefica ſecta
alias fortis eſt robore:dura iñ delitate: iſernus ẽt
here⸗ eſt ſecta hæretica patarena:fortis eſt ſæcula
tica. ri potẽtia:dura i ſana doctrina.]Vñ & ecclĩa
xpi velut archa Noe:qetis & humilis in ma⸗
ri ipſi tenet pacificata non tumida: ne forte
Act. iacturam ſuperbiẽdo ſuſtineat:& fixa ꝓra in
27. ſubditis:ſoluat puppis p̃latica a vi vẽti. Vñ
qa ſic futuꝝ eſt/vt p̃latoꝝ ſupbia ſemp aſcẽ
Eſa. dat:illorũqꝫ ruina ſit ſub manu pricipis ſuc
3. ceſſoris: vt dicit Eſa. Ruit hierlm.ſ. Ro. ec⸗
cleſia:& Iuda/concidit Italia.ſ.latina eccle⸗
ſia. Interim cõſuluit hierlm als iſrl: vt humi
liter ipio ſeruiãt/& ſic viuãt:q̃ vt ſupbos ſa
piãt:&[feriant gladio]i.ſpolient tpalibꝰ:p
cutiant[famẽ]i.doctrina euãgelica cõpeſcã
tur:feriantur qꝫ[peſtẽ]i.erroribꝰ & doctri⸗
nis variis:ac p hẽc dura & ceruicoſa ecclĩa i⸗
pingat in fortẽ: & non ſit q liberet eã donec
dñs ꝓſpiciat de excelſo: & ſup pctõris ꝓgã
iuſtoꝝ funiculũ relinquat.[Via ergo vitæ]
eſt humilitas:ſupbia via mortis:& illa ſpo⸗
liat aiam a pctĩs & poenis:& iſta iduit vitiis
& flagellis. Hic nota ꝙ pſecutio illius regis
erit triphariа:& ſicut p tpa diſtincta fuerit:
ſic & in fine iuncta feruebit.[Poſui faciem
meam ſup ciuitatem hanc in malum & nõ in
bonũ].[Malũ]pditionis & iræ:[bonũ]ſa⸗
lutis & miſericordiæ.[Ciuitas]iſta eccleſia
gñalis eſt:aia eſt:religio eſt: vtrobiqꝫ pericu
lum:ſi ſupbiat in gloria dignitatũ: in excel⸗
lẽtia virtutũ:i affluẽtia terrenoꝝ. Et primã
humiliat mũdi malitia. Secũdã vitia. Ter⸗
tiã irregularis obſeruãtia. Vñ ſi cõtingat in
difficultatẽ icidere:ſic ſupbũ hũiliari neceſ⸗
ſe eſt:qa & corruptæ virginis ſed poenitẽtis
& igemiſcẽtis melior fuitꝰ libertate ſupbẽ.
Hie. Iñ.[Dabo Sedechiã.]Ecce ſupbia:[q fuge
50. rit ad caldæos.]Ecce humilitas. Et nota:hic
Ro. ſuadet[fugere ad caldæos]alibi recedere
12. de medio babylonis. Si non poteſt eccleſia

non ſeruire principibus/terrena quærenti⸗
bus:deſiſtat altũ ſape:& diſcat humilr cõſen
tire. Sed nec ꝓpterea humiliata debet inniti
laſciuis/& pticipare ſupbis:ſed in aio cõtri
to & libero elonget:& ſit captiua corpe a fi⸗
liis babylonis.[Exuret eam igni: & domum
regis iuda:]eam dicit.ſ.[Ciuitatẽ]i.totam
eccleſiam.[Domus]ſãt[regis]& Ro. capitis
lumi ſũmi põtificis.[Ignis]eſt furor imperii
quo ſeuiet in cardinales & alios. Vel forte Luc.
quia ſocrus Petri febribus auaritiæ feruet: 4.
[igne]cupiditatis incẽdet. Sed timẽdum ne
eſcas auaritiæ de vẽtre p̃latoꝝ & cardinaliũ
extruat natus tuus. Sternet enim ſibi aurum
ad lrãm quaſi lutũ:ꝓpter qd audiant. Filii Tré.
ſyon amicti auro primo. Primũ auꝝ eſt mũ 4.
dana cupiditas. Scdm fidei claritas. Tertiũ
forte icorruptibilis itegritas. Et icirco re⸗
putant in vaſa teſtea:cõtritiõe pualida ꝯterẽ Pſal.
da manuũ opꝰ figuli paluſtris dei. Iñ. Reges 2.
eos i virga ferrea.ſ.eccleſiã:i virga/pricipis:
ferrea.ſ.dura & idomabili: in qua tanq̃ vas
iræ & cõtumeliẽ cõfringes eos i die nõ miſe⸗
ricordiẽ ſed anguſtiẽ & miſeriẽ. Quare hoc?
qa pupillo nõ iudicãt: & cã viduẽ nõ igredi Eſa.
tur ad eos. ad lrãm. ¶ Typice, pupillus eſt 1.
ppls xpianus:p̃lati ſũt pilati nõ pres:ſed la⸗ Ty⸗
trones & lupi veſptini. vidua/ecclĩa: qa ipſi pice.
nõ veri ſed adulteri. De prio mercẽnariꝰ & q
nõ ẽ paſtor/cuiꝰ nõ ſũt oues ꝓpriẽ/videt lu⸗ Ioã.
pũ veniẽtẽ & fugit relictis ouibꝰ. De ſcdo fa 10.
cta ẽ q̃ſi vidua dña gẽtiũ. Nota q̃ſi: qa ſi vr̃ Tré.
hre viꝝ:nõ tñ hẽt qa nõ eſt vir/ſed effemina 1.
tus. Iñ. Effeminati dñabunt eoꝝ.i.carnales Eſa.
p̃lati. Ego (ſalua pace mltoꝝ) dico ꝙ dete⸗ 3.
riorẽ antixpm nõ expectat ecclĩa/q̃ carnalẽ
effeminatũqꝫ p̃latũ. Iñ. Veh terræ.ſ.ecclĩæ
cuiꝰ rex p̃latꝰ:puer ẽ/inania meditãdo. Ta Eccl.
lis inſcipiẽs dicit in corde ſuo p ſupbiam di 10.
gnitatis adeptæ/nõ eſt deus. Hẽc eſt illa ara Pſal.
ignoti dei apud athenas: quẽ magis ſupſti⸗ 13.
tio q̃ dignitas dici debet. Principes mane co Act.
medentes/rectores eccleſiarum ſunt: pſpera 17.
eaꝝ tollẽtes:in aduerſitatibus fugiẽtes. Vel
certe:mane.i.ſumptuoſẽ ſupbæqꝫ viuentes.
Sic ergo obſcuratũ eſt auꝝ:mutatus eſt co⸗
lor optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctua⸗ Tré.
rii in capite plateaꝝ. De primo obſcuratũ 4.
eſt inſcipiens

ad eſt inſcipiens cor eoꝝ. De ſecundo Mutaue-
Ro. rũt gloriã ſuã in ſiſitudinem imaginis cor-
1.ca. ruptibilis hois volucrũ & q̃drupedum & ſer
pẽtium.i.ſpũalia reliquerunt ꝑ tpalib⁹. De
tertio ſparſerũt margaritas iter porcos in q
Mat bus ꝑcipitatus dæmoinoꝝ exercitus. ¶ Hi-
7. ſtorice. lr̃a ſub noie[viduæ]tangit cõſortem
Hi- tuã cõſtantiã, cuius pupillus filius erit. Puto
ſtori quoq; Romana ſedes poſt te de manu calum
ce. niatoris poſita acceſſoris in regnũ liberacc
neglexerit verſa vice pupillus mutatus in re
gulum ſup eam mortalia venena diffundet.
Seqtur.[Ecce ego ad te habitatricem vallis
ſolidæ atq; campeſtris ait dñs quæ dicitis:
qs pcutiet nos & ingrediet̃ domus noſtras?
Viſitabo ſup vos iuxta fructum ſtudioꝝ ve
ſtroꝝ, & ſuccẽdam ignem in ſaltu eius, & de-
Priæ uorabit oĩa in circuitu eius]. Vallis ſpũali-
ad ter Roma eſt, cuius habitatrix eccleſia. [Val
Thi. lis]dr̃ quoad ꝓfunditatem malitiæ. Nam ra-
6. dix oium maloꝝ eſt cupiditas. [Solida]quo
Can. ad fortitudinem malitiæ. Iñ. Curribus Pha
1. raonis aſſimilaui te. [cãpeſtris] quoad am-
plitudinẽ remotæ diuerſæq; ꝓuinciæ. Inde.
Eze- Aquila grandis magnaꝝ alarũ &c̃. Q d' aũt
ch. dicit[ad te].i. aduerſum te. hoc eſt veh qd' di
17.c. cit Eſa. Veh terræ cymbalo alaꝝ quæ eſt vl
Eſa. tra flumina ethyopiæ quæ mittit in mari le-
18. gatos in vaſis papiri ſup aquas. Terra Ro
ma, poteſtates, legati, quos dirigebat exerci-
tus: mare/mũdus, vaſa papiri/biblii arma ex
pugnabilia caute Romæ erat, vt ſemper le-
gat⁹ & dux militiæ rediret iuict⁹: aquæ rebel
les vel legiones qb⁹ legatus ꝑerat. Hęc dicit̃
eſſe vltra flumina ethyopiæ.i. ignotas ꝓuin-
Luc. cias & remotas. Exiit edictũ a Cęſare augu-
2. ſto, vt deſcriberetur vniuerſus orbis Romæ
ſubiect⁹: hoc ẽ cymbalũ populoſa ptãs: ſed
Eſa. ſibi veh dr̃ deſolationis ipſius. Perdã (inqt)
14. babylonẽ: & radicẽ & germẽ. Syon/eccleſia
Mat peregrinãs nõ poterit nõ pcipe de plagis ba
3. bylonis, & bibere de calice furoris impii, qa
Luc. neceſſe eſt vt ꝓmat̃ triticũ ſimul cũ palea: vt
3. tãdem illud in horreum regis traſeat: illa in
Eſa. incẽdium inferat̃ ne euadat. Iñ Eſa. Aſinorũ
30. pulli commixtum migina comedent, ſicut in
idem area ventilatum eſt. Item tritura triturabis
41. montes & cõminues: & colles q̃ſi puluerem
pones. Poſui enim te q̃ſi plauſtrũ triturans
nouũ: hñs roſtra ſerrantia. Pulli aſinoꝝ, licet
illi duo ordines futuri itelligant̃ q̃ſi filii ꝑla
toꝝ: q cõmixtũ migina comedẽt. i. ſil' doctri
nã euãgelicã ꝑdicabũt in lr̃a & ſpũali itelli-
gẽtia, ſicut in area eccliæ vẽtilatũ eſt ſcõꝝ pa
trũ zelo fidei & approbatiõe diſcuſſum. Tñ
ſm libri curſum, pupilli aſinoꝝ, tyrãni prin
cipũ ſunt: q electos & reprobos i area toti⁹
iperii vẽtilabũt & comedẽt: cõprimẽdo tol-
lendo paleas tẽporalium & frumẽtum ſpũa
lium, qbus reuera præerit tuus hæres a dño
ſtatuẽdus quaſi plauſtrum triturãs nouum.
Plauſtrum Romanũ imperium qd' vehitur
duabus rotis, & ad deprimẽdam vetuſtatem
eccleſiæ/& triturãdam in futuris ꝑdicatori-
bus nouitatem. ſ. hæreticos & gentes agare-
nas. al's hęreticis & gẽtibus agarenis: hñs ro
ſtra ſerrãtia virium & crudelium ptãtum qui
bus rodat ſpũalia: ſeret corporalia, trituret
montes. ſ. prælatoꝝ ſupbiã cõminuet & cle
ricoꝝ inſaniam, & colles, ſæcularium pote-
ſtatum ad nihilum rediga⁊, & more pulueris
huc illucq; diſpergat. Sed nunc Roma ſuper
ba contemnit quæ dei ſunt, obturat aures
ſuas ne audiat oraculum incantantis, vt hu-
militer ſedeat in puluere, & deſcendat de ſo- Ap.
lio filia caldæoꝝ, dicens. Sedeo Regina & 18.
vidua non ſum, & luctum non video. Sedet
vtiq; regina per imperii gloriã, & vidua non
eſt per pontificii gratiam, & luctum non vi-
det per vtriuſq; protectionis inſtantiã. Sed
cum habitatrix eius meretrix prælatorum
ſynagoga malorum intercipitur & eius neq-
tia aperitur: exurgens in iudicium dñs p re-
gulũ illũ volatilẽ diſpdet babylonẽ radicẽ
& germẽ ei⁹: babylonẽ quoad ſupbiam: radi Eſa.
cem quoad auaritiã: germẽ quoad luxuriã: 14.
ſolidam quoad primã: cãpeſtris quoad ſecũ
dã: vallis quoad tertiã. De hoc iuſtũ & ipiũ
ipſe ꝯſumit: ipium vt vel cõuertat̃ vel pereat
iuſtum vt vel proficiat vel putreſcat. Hic eſt Ap.
gladius ex vtraq; parte acutus: hic eſt ignis 1.ca.
miſſus in terram ad ſuccendenda corda fi- Luc.
delium, & comburenda corpora perfidorũ. 12.
[Succendam (inquit) ignem]&c̃. [Saltus]ba
bylonis ſenatus Romanus populus circui-
tus dr̃: in quos[ignis]tribulationis impii im

Eze- mittendus eſt. Inde Ezechiel. Ingredere ĩ me
ch̄. dio rotarum & imple manus tuas prunis q̃
10.c. ſunt ſubter cherubin & effunde in ciuitatem.
Duæ rotæ eccleſia Ro. & reſpublica: duæ
manus præſides vtriuſq;. Ezechiel/ chriſtus
prunæ/ tribulationes: cherubin/ clerus & cul
tus religioſus: præſbyter/ populus ſæcula-
ris. Tollit ergo prunas .i. commouet perſe-
cutionis a laycis: & ſpargit in vrbem exigen
tibus meritis ſummi pontificis & principis
ſçcularis in Romam. Et bñ in medio rota-
rũ ingredit̃ p diſcordiam mediũ vnitatis ſci
dens clerum & impium. Vides ꝙ pro culpa
tpalium præſſura cõſurgat: & ſummus põ-
tifex Petrus nõ valens relinquere oues ſuas
patietur pro illis. Tẽporalia enim ſunt ſub
ter cherubin: ordinis clericalis: de quibꝰ pra
uæ tribulationes conſurgent in nouiſſimo
maledictionis: quoniam in igne zeli deuora
So- bitur omnis terra. Capitulum. .xxii.
pho. D[Eſcende in domum regis Iuda/ qui
1.ca. ſedet ſuper ſolium Dauid ipſe & ſer
ui eius & populus ſuus qui ingredi
untur per portas iſtas]. [Iuda] latina eccle-
ſia: [domus] Ro. impium. [Rex Sedechias]
ſummus pontifex futurus: [ſedens ſuper ſo-
lium dauid ipſe & ſerui eius] ſcilicet prælati
& cardinales: [& populus] ideſt clerus: [por-
tæ] dignitates ſunt & poteſtas eccleſiaſticæ:
quos hortatur dominus p ſcripturas & euã
geliſtas nouos: vt [iudicium faciant iuſtum]
quia peruerſe iudicant: [oppræſſum non eri
piunt] ſed diripiunt [de manu] ſuperbi & [ca-
lumniantis] iniquæ. [Aduenam] ad litteram
[pupillus] ſpoliatus [vidua] eccleſia viduata
paſtore. [Sanguis inocens] eſt pecunia quam
de peccato & mamona iniqtatis acqrũt. Iñ.
H. Oĩs calũnia in medio eius. Veniet dies im-
6.ca. mo iminet vt paupes & afflicti ſtent in ma-
gna cõſtantia: prædicantes aduerſus carpi-
nales & alios auaros: & exhauriẽtes labores
& ſudores eoꝝ. Ecce ſeſſuri eẽnt in ſæculum
reges & p̃lati ſup eccleſiam dei/ ſi recte proce
derent: altum non ſaperent. Si honeſte viue-
rent: ſi munera & lucra cupida exhorrerent.
Sed qa beſtia p̃latoꝝ occidẽda eſt & capien
da per regulum q omne ſublime videt: & rex
erit ſup oẽs filios ſupbię p̃latos & paſtores

idolatras: de qbus dicitur. Paſtor & idolum Zach.
derelinquẽs gregem: vt mæretrix babylon: 11.
eccleſia fornicãs a deo ſuo corruat & perdat̃
pmittit̃ & iuſto iudicio fiet: vt q male ingre
diunt̃ ad apicem dignitatum q̃ totius egre-
diant̃ .i. deponant̃ ab eis: & ducant̃ in baby-
lonem .i. tradant̃ in manus ipii ſæuientis: &
eccleſia in [ſolitudinem] verſa ſublatis opibꝰ
deuaſtet̃. Seqtur. [Galaad tu mihi caput li-
bani]. [Galaad] mons eſt in tribu Gad: in
quo comprehenſus eſt Iacob a Labã in ter-
ra og regis Baſan: & de qua dr̃. Nunqd non Geñ
eſt reſina in galaad. Et Salomõ: capilli tui 31.
ſicut greges capraꝝ: quæ deſcẽderũt de mon Hie.
te [galaad]. ¶ Typice: tribꝰ gad deſignat ec 8.
cleſiam antiochenã: vbi primo inuenti ſunt Can.
diſcipuli in gẽtibus: & facta eſt Pauli in Pe- 4.
trum rep̃hẽſio: qđ grçcoꝝ ppl̃s & gẽtilis: ac
ſi Barnabas duceret̃ in ſimlationem Petri .ſ.
ppl̃i circũciſi. [Libanus] gẽtilis eſt populus
chriſtianus: ibi enim habuit initium quaſi a
grçcis. Iñ Apl̃s: iudço primũ & grçco circũ
ciſio. [Reſina] apl̃ica doctrina. Chriſtus lo- Ro.
quẽs in Paulo: hic rep̃hendit̃ Iacob populꝰ 2.
xp̃ianus: a labã/ iudçoꝝ doctoribꝰ facta diſ
putatiõe de lr̃a & ſpũ. Ipſa eſt rages ciuitas
Medoꝝ: in cuius flumine iuentus eſt piſcis
lr̃ę occidẽtis & exẽteratꝰ p itellectum hr̃ in To-
vſum. [Og rex baſan] ſignat põtifices iudço bi.5.
rũ: de quo mõte aſcẽderũt caprę: fideles ad i-
teriora deſerti: & q̃ſi auſtri vt ſprętis ſupſti
tiõibꝰ iudçoꝝ audirẽt p Paulũ & Barnabã
vt quõdã p Moyſen & Aarõ de rubi medio
gẽtilico loquẽtę dñm ſaluatorẽ .i. ad gentes
erroneas, ad xp̃i grãm cõuertẽdas: donec ve
nirẽt Romã: & ibi fieret caput eccleſię natio
num. Igit̃ Ro. eccleſia ac ſi [galaad caput li-
bani] pp̃li xp̃iani eſt. Aqua qa malũ ad ſub
iectos diffundit̃: recte a ſanctuario flagellũ
ĩcipit: vt dolẽte capite/ doleãt pariter & mẽ-
bra. [Si nõ (inqt) poſuero te in ſolitudinẽ]
vbi deſtructio Ro. capituli: [vrbs inhabita
bilis] vbi eccleſiarum direptio prælatorũq;
munitio. [Sanctificabo ſup te iterficientem
virum & arma eius: & ſuccidã electã cędrũ
tuam: & præcipitabit in ignem]. [Cędrus]
prælatos ſignificat: quos in igne furoris im
perii ſuccendet. Inde. [Cędrum de libano

tulerunt

tulerunt].i.de eccleſia p̄latos: [abſcidet vir ſanctificatus:]quoad officium, vel certe quo ad iperii gubernaculum, officium vltionis: gubernaculũ defenſionis. Vltionis / exequen
Eſa. 10. dum, defenſionis, pſequẽdum. Iñ. Veh aſſur virga furoris mei: executio enim erit diuini cõſilii intẽſione flagelli. Iſte eſt vir q̃ conculcat vel cõturbat terram, eccleſiam, cõcutit regna/eccleſias in p̄latis: cõturbat p ſcandalũ/ cõcutit p flagellũ. Ponit orbem in deſertum xp̄ianũ pp̄lm p tp̄ale diſpẽdiũ, & dr̄ interficiẽs ſyon, imo prio afficit. ſecũdo inficit. tertio[interficit]. Afficit p moleſtiã, ĩficit p pfidã, [iterficit p diffidẽtiã. Moleſtia in rebus: pfidia i mẽtibus, diffidẽtia in moribus. [Arma eius]hęc ſunt. ſ. argumẽta malitiæ q̃bus ſuccidet cedrum. i. prçlatos in furore ſubuertet. [Quare? q̃a dereliquerũt pactũ dñi dei ſui: adorãtes deos alienos, & ſeruientes eis]. [Pactũ]dei eſt fides operãs, quã prauis opib⁹ ipugnãt. [Deos]auaros adorãt: [pactũ] frangũt p ſuperbiã. [Deos]adorãt per auaritiam: [eis ſeruiũt]per luxuriã. Propter ſuperbiã inducit̃ regulus: pp̄ter auaritiã cet⁹: pp̄ter luxuriã coluber tortuoſus. Hi ſũt Salomon rex hiel̃m, ſed idolatra: hic ſenex fa-
3.re. xi. tuus iſenſat⁹. Senex in ſup̄ma gloria: fatui i tẽporali affluẽtia, iſenſati in carnis laſciuia. [Nolite flere mortuũ: neq; lugeatis ſup eum fletu]. [Mortuus]eſt in pc̄tis ordo paſtoralis: q nõ eſt flendus ſi atterit̃, q̃a dño peccauit: nec[fletu]lugendus eſt vt cõpatiatur eis.
Eſa. 33, Luxit & elãguit terra: cõfuſus eſt libanus & ſordet & luget, lãguet, pfundet̃, & ſordet. Paſtores dicunt̃ terra pp̄ter ſęcularẽ cõuerſationem, libanus pp̄ter ſacerdotalẽ dignitatem. Sed iſti lugẽt in ope: languẽt in fide: cõfundunt̃ i ope, ſordẽt i ſcelere. Hi ſunt Lazarus
Ioã. xi. q̃triduanus: q iam mortui ſunt in tribus: in auaritia, in pfidia: in ſupbia. quarto loco ſcatẽt & fetẽt in luxuria: pp̄terea opes tollit reſpublica, fidẽ deiicit ſynagoga hæretica, corpora infeſtat gens maumethica, luxurioſos expectãt dęmonia. Talibus cõſtruit̃ domus in terra ſenar. i. iperii ptãte ad lr̃am: ſed ſ̃m ſpm̃ in iferni voragine. [Plãgite eum q egredit̃, q̃a nõ reuertet̃ vltra, nec videbit terram natiuitatis ſuæ:]licet i mortuo mundi deſideriis populus pœnitens ĩtelligatur. Multi enim futuri ſunt qui mortificabunt membra ſua ſuper terram cum doctoribus veritatis deſignatis in Paulo & Barnaba eo tempore quo paſtores auari. ſuperbi & fatui adducentur in babylonẽ & hieruſalem trãſmigrabit. Eccleſia iperium p flagellum de eis q̃ſi de reſticulis faciẽdum, q̃ pp̄terea plangendi non Tit. 1. ſũt, q pie moriunt̃ ſęculo, vt xp̄o viuãt. Tñ illi p̄lati plangẽdi ſunt & alii chriſtiani, qui confitent̃ fide ſe noſce deũ factis aũt negant. Qui quottidie[egrediunt̃]de hieruſalẽ ĩ babylonem & pabunt̃ in vitia carnis & deſideria mũdi: vt captiui perpetuo teneant̃: qui nõ apponũt vltra reuerti ad pniam: nec videre viſionis pacis: Hieruſalem[terram natiuitatis]in qua orti ſunt per baptiſmatis ſacramentum, quin potius ſic inducant cor in ſæculo viuere vt cõtẽpta viuẽtium patria cœli regno deſcẽdant & corruãt in ifernũ. [Hęc dicit dñs ad Sellũ filium Ioſię regem Iuda regnãtem pro patre ſuo: q egreſſus eſt de loco iſto, nõ reuertet̃ huc amplius: ſed in loco ad quem tranſtuli eum, ibi moriet̃, & terram iſtam nõ videbit amplius]. Pro piis patrib⁹ nati ſunt tibi filii impii: & pro iuſtis pontificibus iniuſti epiſcopi ſurrexerunt. Memoria Ecc
mea Ioſiæ. i. vita eius q̃ſi opus pulueris pig cle.
mentarii. i. virtutis xp̄i, ſed[ſepultura eius 49.
aſini filius ſepeliet̃]. ad lr̃am. Iſte fuit [Sellũ ſub Ioachim, quem dux Normanorum cepit in paſcaſio papa, & duxit apud Leodium captiuum & vinctum, in quo libertas eccleſiæ cecidit: ſeruituſq; ſurrexit: [& ad terram libertatis nõ eſt reuerſus: ſed mortuus ibidem eſt & cõfuſus]. Ex eo enim tp̄e vſq; nũc, imo & vltra dies iſtos in q̃bus e vicino cõplebit̃ myſterium ſcripturarũ. Delebit̃ archa Noe Chriſti eccleſia, vt ſcis cõſcitus inter fluctus imperii diluuii ſurgentis pauper euagiet: vt tãdem ab opũ & perſecutionẽ tumultib⁹ ſuper mõtes Armenię futuris viris euãgelicis requeſcat. Audi Auguſte Ioachim iſtius anguſtias tui furoris augmenta: ſed ruinæ poetius reipublicę & eccleſię pariter argumẽta. [Veh(inquit)q ędificat domum ſuam in iuſtitia, & cænacula ſua nõ in iudicio:]amicũ ſuum opprimet fruſtra. [Amicus]ep̄i ad lit-

teram: ſed ſpiritualiter Chriſtus cui ſeruus
efficitur: ſi non ita quemadmodum ille iuit.
[Domus] eccleſia Romana. Audi [iniuſti-
Eſai. tiam]. iuſtitia habitauit in ea: nunc autẽ ho-
1. micidæ. Inde. Oẽs iuſtitiæ veſtrę tanq̃ pã-
Eſai. nus mẽſtruatæ. ſ. eccleſiæ Romanæ. Nec ob
64. ſtat qđ dicit. Erit fons patens domui Da-
Zac. uid. ſ. viri euãgelici ſuſcitandi in toto orbe:
13. quorum doctrina adeo patens erit & libera: vt
q ſitit vadat & bibat ſine p̃cio in ablutione
peccatoris. ſ. populi chriſtiani / & mẽſtruatę
matris eccleſiæ. Quia reuera tam pplus q̃
eccleſia i peccato corrupta: & ad fontem prę
dicationis & pœnitẽtiæ recurret in multis:
in reliquis aũt flagellabit: qa gladius regis
babylonis ẽ exactus & limatus: & nemo ex
omni pte beatus. In hoc aũt iuſtificat deus:
Pſal. in hoc eſt oĩs hõ mendax: qa nemo immunis
115. a ſorde: & nõ iuſtificat in cõſpectu dñi oĩs vi
Pſal. uens. Sane q diebus Ioſiæ Pharao rex egy
142. pti cõtra Regem aſſyriorum aſcẽdit ad flumẽ
3. re. eufratẽ: & occiſus eſt in magedo: licet ſit ad
23. patres appoſitus. Tñ videat Leo papa ſi nõ
vulneratus eſt ipſe plaga doloris & mortis.
A cuius diebus neceſſe eſt vſq ad tẽpus quo
terra aget ſabbata ſua / & deſolatio pertrãſi
bit: a ſaracenis q de abyſſo ppli ĩfidelis mul-
tipliciter eruperũt diffundentes ſe p mariti-
mas Italiæ ſub Ro. imperio ꝯſtitutas. Qđ
autẽ ipſe Pharao iunxit Joachim filium Io-
ſiæ: ad ẽpos & prælatos referendũ eſt: quos
dux Normanorum cepit in partibꝰ normãdię.
Similiter & Ioachim qui & Eliachim Pa-
ſcalem. ſ. papam: cuius ſucceſſor tpe deſtitit
dux Normanus & Francus: & tulit eis Rex
babylonis Alemanus. ſ. a riuo ægypti q ad-
Hie. iacet regno frãcorum ꝓuinciam. ſ. normanorum
46. quæ ſpectat ꝓprie ad frãcos: propter qđ dr
vitula elegãs / quoad laborem & eiectionem
militię francorum atq formoſa / quoad decorẽ
ꝓuincię. Stimulator ab aquilone veniet ti-
bi quoad Ro. imperium cõtra Franciã ſti-
mulãdam. Qualiter aũt ſũmi pontifices ar-
guant de [cęnaculis factis] in eccleſia vt in ar
cha: & qualiter prębendarum redditus cõmu-
nicẽtur: ipſa decretalis ĩſinuat / qa iniuſti / qa
fraudolenti. Et icciro tollit rex babylonis
factus monachus a riuo ęgypti vſq ad flu-
men eufratem: qa nõ tpalia ſed ẽt ſpiritua-
lia: nõ ſolum quę franci principes dederunt
eccleſiæ: ſed ẽt quæ alemani Cęſares cõtule
rũt. Licet enim ipſi terreni principes p vim
auferẽt eccleſiæ aliqd: vt regnum Siciliæ &
libertatem eccleſię ĩpedirẽt. Tñ ipſi pontifi
ces multa tulerũt ecõtrario principibus quę
nõ recipere debuerũt / nec quęrere. Et futurũ Hie.
eſt vt ſicut ſingulus q̃rat ſua: ſic & fortis im- 46.
pinguat in fortem: eccleſia in rẽpublicã. Et
hoc ſit qđ dicit Chriſtus ſaniori conſilio:
Reddite Cęſari quę ſunt cęſaris: & q̃ ſũt dei Mat
deo. Terrenus princeps terrena exiget: ſed 22.
ſubtracta. Sed qa a p̃latis auaris non capit
iſtud verbum: vteres veteres diſrumpentur:
& nõ tñ ſua Romanus præſes exiget quaſi Mat
tpalia ſed ẽt ſpũalia quæ nõ ſua. Et hoc ſit th. 9.
quod dr. Oſtendẽs ſe quaſi ſit deus: nec q̃q̃ 2. th.
deorum curabit. ſ. prelatorum. Inde in paralipo 2.
menon. Adduxit ſup eos regem caldeorum: 2. pa
& iterfecit iuuenes eorum gladio / in domo ſan rali.
ctuarii ſui. Non eſt miſertus adoleſcentis & 36.
ꝟginis & ſenis: nec decrepiti qdem: ſed oẽs
tradidit in manus eius: & ſiqs euaſit gladiũ
ductꝰ eſt in babylonẽ in ſeruitiũ regis baby
lonis. Qđ ergo dixit ſupra. pdix fouit q̃ nõ
pepit &c. Hęc ſoluit vſq ibi vbi ait. [& cæ Hie.
nacula ſua nõ i iudicio]. Hęc ſũt illa p̃ſepia 17.
Salomõis & ſtabula iumẽtorum quę diruẽda 2. pa
ſunt e vicino: vt hoĩes humana ſapiãt: reddi ral. 9
ta retributione ſuperbis. Non eſt de his cæ- Luce
naculũ illud grande & ſtratũ: magnum quo 22.
ad dignitatẽ: ſtratum quoad humilitatẽ: in
quo chriſtus cum diſcipulis extitit: & qđ vi-
ro dei in veteri teſtamẽto paratum eſt. Sed Dan
cęnaculum illud bellis in quo depræhenſa 14.
ſunt veſtigia ſacerdotum: & deuorati ſunt in
momẽto in lacu ſceuiſſimo babylonis. ſ. im-
perii alemanorum. Pertinẽt ergo ad prælatos
præſepia: [cęnacula] aũt ad magiſtros. Et il
li qdem amplificant [iniuſte:] & iſti [ſpatio-
ſa] exhibent indiſcrete in feneſtris doctrinæ
quas aperiunt exponẽdo [in laquearibꝰ cæ-
drinis:] in certationibꝰ ſcripturarum vel ſen
tentiarum inuiolabilium [in ſynopide] quo
pingit doctor rhetoricus & tenor dictionis
exqſitus. Nota [Domum / cęnacula / laquea-
ria / picturam]. In [domo] eccleſiæ gñalis pa
ſtores:

ſtores:in[cœnaculis]doctores:in [laqueari-
bus]regulares:in[picturis]mores & diſpen-
ſationis. Licet ad lr̃am eccleſia arguat̃ i his
q̃ tpalia ędificia cõſtruũt & ſpũalia deſtruũt
tum q̃a iniuſte multiplicat rectores & ſacer
dotes amplificat:dilatat ſtudia & ſua cõſilia
dictaminaq; colorat:quę inflant & nõ ędifi
cant:merito ducunt̃ in babylonem:dum re-
probando ſpiritum in carnalibus deſideriis
cõfundunt̃. Hic cõſiderãdum eſt ad quãtam
ignominiam famoſę eccleſiæ veniãt: dũ di-
lationis ſuę gloriam minus ꝓuide nõ atten-
dant. Quanti hoĩes ſunt & erunt in eccleſia
ꝓmouẽdi iniuſte & indiſcrete ad ordines &
magiſteria:quibus melius eſſet deſiſtere vel
pedem retrahere:q̃ ad babylonem poſtmo-
dum deuenire. Singulus habet [domũ] con-
ſcientię:cęnaculum[vitę latæ:[laquear] red
dituum:[feneſtras]deſiderioꝝ:[cędrum]di-
gnitatum:&[ſynopidem]ſtudioꝝ. Sed nun-
quid regnabunt:q̃a cędro[chriſto ſe cõferũt
p̃res ap̃li:iudicium & iuſtitiam faciẽtes. Sed
ipſi quaſi filii mũdum pingunt [ſynopide:]
cœlum obducunt cinere: turres erigũt vir-
Mat tutes euertũt. Erunt(inq̃t)homines edentes
24. & bibẽtes:plantãtes & ædificãtes/nubentes/
& nuptui tradẽtes: & repẽtinus ſuperueniet
interitus. Hic eſt curſus mali operis: & iccir-
co malos male pdet/p principem reipublicę
& vineam ſuã locabit aliis agricolis:docto-
Mat ribus veritatis. Sequitur. [Nõ plangent eũ]
21. ſcilicet Ioachim filium Ioſiæ regem iuda.
Luce [Veh frater & veh ſoror:]pro eo ꝙ libertas
20. eccleſię ancillãda eſt & ſtatuẽda ſub tributo
a papa Paſchaſio tertio q̃ reſpicit Ioachim
q̃ ſucceſſit Ioſię:ac ſi alteri Leoni papę nõ ẽ
plangẽdus:q̃a etſi captiuus a duce Norma-
nico porſere debuit aĩam ſuam ꝓ iuſtitia ec-
cleſię:& nõ infringere libertatem eius & tra-
dere ſeruituti:de qua collum nõ excutiet ec-
cleſia ſic de leui. Q̃d aũt dicit̃. [Sepultura
aſini ſepeliet̃ putrefactus & proiectus extra
portas hieruſalẽ].licet viriliter ſit papa Pa-
ſcaſius ſub captiuitate defunctus. Videant ta
mẽ pręlati tẽporis huius ſi non [putreſcũt]
vita:ſi non[vileſcũt]ignominia:ſi non[pii-
ciunt̃]mundi deſideria:ſpretis [portis hie-
ruſalem].i.dignitatibus eccleſiæ Apoſtolo-
rumq; documẽta. Vere[aſini]& ſtolidi ſunt
pręlati:& iccirco patebũt hoſtibus: dũ ho-
ſtia eccleſiæ nõ attendunt:& ꝓpter hoc ap-
ponent̃ non ad patres ſed ad hoſtes potius
babylonis eoꝝ ſabbata deridẽtes:& [aſino]
q̃dem ſubtrahit̃ primo poſt mortẽ corium.
ſecũdo ꝓiicitur in ſterquiliniũ.tertio beſtiis
& auib⁹ datur in cibũ. Sic prçlatis mortuis
in peccatis:tollet̃ corium tẽporalium:[proii
cientur in ſterq̃linium]vilitatis obprobriũ.
Dabunt̃ beſtiis Romani imperii: & auibus
id eſt viris euangelicis/in prædicationis & i-
crepationis vſum. ❡ Et nota q̃d ait.[Extra
portas hieruſalem:]q̃a non audebunt etiam
attriti auctoritates ſuas & officia libere ex-
ercere. Sternet(inquit)ſibi aurum.ſ. cultum Iob.
eccleſiaſticum quaſi lutum vertẽdo gloriam 42.
eius in idolum. Nec mirum quia & ipſi foris
ſunt aurei in apparentia:intus lutei in con- Dañ
ſcientia. Et iccirco in ſtatua babylonis pror 3.
ſus ſunt aurea extrema lutea:ſed aurum vitę.
apoſtolicę vertit̃ in lutum infamię p̃laticę.
Velit deus ne eos velut lutum platearum im
moueat:& in ſtatuam Romani imperii fer-
ream dura ſeruitute compingant. Futurum
eſt vt lutum ferro non hæreat:& ſi pars fer-
rea vel lutea videatur:quia nec deeſſe pote-
runt qui erunt in iuſtitia rigidi: & aliqui in
auaritia non incurui. ❡ Sed timendum ne
in ſtatua tui imperii diuerſa ſit mixtura me
talli. Nam vt in genere differamus: Caput
aureum fuit in regno babylonico: argen-
tum in gręco:ereum in Romano:ferreum in
ſaraceno:luteum in antichriſto. Spirituali-
ter autem aureum fuit in Henrico primo:
argenteum in Federico patre tuo: ereum in
teipſo Henrico ſecundo:ferreum in ſucceſſo
re tuo. Cuius tempore tollendum eſt/immo
transferẽdum imperium:& tamen transferen
dum in ſemine non poterit in eo non fieri
pars ferrea & ſeuera:parſq; lutea & infirma.
Mihi videtur ꝙ ipſum chriſtianum ſemen
miſceatur ſaracenico:& quaſi fidelis infideli
populo federetur:& ſic hæretici de popu-
lo chriſtiano exeuntes:ſaracenis adhæreant
ad perſequendam eccleſiam:ſicut ad abſor- Apo
bendam archam duo aquarum genera con- ca.13
uenerunt in duabus Apoc. beſtiis de mari &

de terra conſcendentibus deſignatis. ℂ Sed
Dañ ſi notať cōdendam mixturā hāc/lapis angu⸗
3. laris & ſine manibus exciſus dirigiť. Videat
tua poſtrema poſteritas: ne reprobādus ab
ea fidelis vtiq; populus ſine humano adiu⸗
torio a morte eccleſię/vel iſtinctu ꝓprio vel
diuino cōſilio repente ꝓſiliat & cōterat mo
las iniquae prolis,& pedes ſtatuae Babylo⸗
nis infixos in lacu miſeriae & luto fecis ſara⸗
ceno vtiq; populo & haeretico patareno.
ℂ Sed nunqd ꝓpterea caetus p̄laticus cae⸗
Io.9 cus natus videre potuerit/ſi lutum oculis eo
rum apponať? poterit ſane ſi eos iteꝝ tēpo⸗
Eſa. rale cōmodum nō excoquat. Dabit enim ve/
28. xatio auditui ītellectum. Mox qdem cū in⸗
fixi fuerint pedes in limo haeretico ꝓfundi
populi agareni: tunc videbūt & cognoſcent
ꝙ nō ſit ſubſtantia.i.ſubſiſtere non poterūt
in hoc errore: qa vidētes ſe nudos & ſpolia⸗
tos a gratia redire cōtendent ad gloriam iā
cōtemptam. ⌊Aſcēde (inqt) libanū & clama
in baſan da vocem tuā: & clama ad tranſeun
tes: qa cōtriti ſunt oēs amatores tui.⌋ In fu⸗
turis viris euangelicis Hieremias aſcendit
per praedicationis officium ⌊libanum⌋ Ro⸗
manū capitulū: ⌊baſan⌋ paſtorale collegium
⌊trāſeuntes⌋ monachoꝝ cōuentuū. ⌊Amato/
res⌋ eccleſiae cōteruntur reges.ſ.ſaeculares. Sed
in ⌊libano⌋ praelati: in ⌊baſan⌋ clerici: ⌊in trā/
ſeuntibus⌋ religioſi vel laici: quia oēs dicun⸗
tur ebrii. Videant qdam coꝝ ne ſint infecti
vita: inflati auaritia: infixi luxuria: pro qui⸗
bus & dr. ⌊Cōtriti ſunt amatores tui.⌋ Iſti di
ligunt dignitates eccleſiae: non abiectionem
perſonae: nō humilitatē cōſcientiae: ſed ela⸗
tionem vitae: propterea ⌊ oēs paſtores tuos
paſcit ventus⌋ vanagloriae: & ꝓpterea ⌊ama⸗
tores tui in captiuitatem ibunt babyloniae.
ℂ Vides ꝙ per ventum ſuperbiae & paſſum
abundantiae peruenit ad Babylonis luxu⸗
riam. Sed ⌊ventus⌋ in hoc loco deſignat per⸗
ſecutionem imperii, & ab aqlone.ſ.a repro⸗
bandoꝝ parte ꝓcedet turbatura eccleſiam
etiā in errorē & electos ſi fieri poterit indu⸗
ctura. Poteſt ēt ad lrām accipi ꝙ captiuen⸗
tur viri p̄latici: vt tanq̄ ⌊amatores⌋ ac ſi for⸗
nicatores in futuro cathacliſmi diſcrimine
inuoluanť, ⌊Tunc confundetur aperte ma⸗
litia: & erubeſcet⌋ forſan tam in poenitētia q̄
in poena. Inde. ⌊Quae ſedes in libano⌋ cōtra
praelatos/chriſtiano populo praeſidētes: ⌊ni
dificantes ī caedris⌋ eccleſiaſticae dignitatis.
⌊congemunt⌋ in peccatis: ⌊dolent quaſi par⸗
turientes⌋ in poenis. Mihi videť ꝙ iſta quae
parturit/ſit eccleſia ſpūalis q̄ parturit in tri/
bulatione/parit in dolore q̄ſi Ioſeph & Be⸗ Geñ
niamin: quoꝝ primus tribulatur in carcere. 39.
Alter erit filius doloris in morte matris/tē⸗ Geñ
pore confuſionis praelatoꝝ cruciabiť mater 35.
eccleſia a facie draconis: q filium quem emit
tet/deuorare cōtendet. Vnde neceſſe eſt ma⸗ Apo
trem cōſurgere in ſolitudinem populi chri⸗ ca.12
ſtiani: vel potius ad gentes incredulas con⸗
uertendas. Aqua enim egrediens de ore dra⸗
conis: pſecutio Romani impii eſt & dogma
puerſum: qbus ſi datum eſt deſuper euertat
euāgelium & deuoret populum chriſtianū:
Sed terra inquit audiuit meliorem: layci.ſ.
fideles qui abſcondent eos a pluuia & vento
erroris. ℂ Et nota ꝙ alii fugient in ſolitu⸗
dinem ſpūalis cōuerſationis. Alii emigra⸗
bunt in cōfuſionem Babylonis de taberna⸗
culo dignitatum. Inde. ⌊Si fuerit Ieconias fi
lius Ioſiae regis Iuda annulus ī dextera mea:
inde euellam eum⌋. Ex hoc loco cognoſciť
ꝙ praelati/epiſcopi/& carpinales aſſumpti
in excellētia dignitatū excidenť: & quaſi ⌊an
nullus de dextera euelleť⌋.ſ.deponentur & Hie.
mitteť in ignem ſiniſtre: vt confleť in for⸗ xi.
nace ferrea: & olla flāmea aquilonis. Hi por
tant ⌊annulū⌋ dignitatis inſignis: ſed repro⸗
banť in poenis ēt tēporalis afflictionis. Ar⸗ Hie.
gentum (inqt) reprobum vocate eos: iuſtus 6.
qdem deus es tu: pro eis enim dicis: vt quid Mat
dereliqſti me? Et Dauid. Deſpexiſti Chri⸗ 15.
ſtum tuum: & euertiſti in terra ſanctuarium Pſal.
tuū. Dereliquerūt dn̄m/cōtemnendo cordis 88.
humilitatem. Blaſphemauerūt ſanctum iſ⸗ Eſa.
rael: peruertendo carnis honeſtatem: aba⸗ 1.
lienati ſunt retrorſum/concupiendo mun⸗
di vanitatem. ℂ Et nota ꝙ quattuor gene⸗
ra hoſtium inducuntur contra eos. In ſpiri⸗
tualibus: in tēporalibus: in ſeruitutibus: &
in tribulationibus. Primi ſunt quęrētes ani
mam ſecundi Punici/quorum timent aciem
tertii Romani principes: quarti alemani fe⸗
roces.

roces. Quare? qa quattuor ſunt auerſiones
Ibidē eorum. Inde Eſa. Veh genti peccatrici: in aſ-
fluentia/populo graui iniqtate in ſymonia.
Semini neq̄/in ſuperbia: filiis ſceleratis in i-
miſericordia. ⌊Et mittam te & matrem tuā
quæ genuit te in terrā alienam/in qua nati
nō eſtis/ibiq; moriemini: ⌋non ſolum paſto
res in mundo diſperſos: ſed ipſam ⌊genitri-
cem⌋Romanā eccleſiam in ſuis rectoribus
adducet in ſeruitutem & cōfuſionem vitę: &
morieť in gladio pœnę: & forſitan afflictio
nis ęternę. ⌊Ad terram (inqt) ad quam leuāt
manum ſuam vt reuertanť illuc: & non reuer
tenť⌋. Licet apponāt ſummi pōtifices terre-
niq; prælati: vel iugū publicę poteſtatis ex
cutere: vel libertatem eccleſiæ p ſuperbiā re
parare: non tñ̄ eſt cōſilii dñi permiſſioniſq;
diuinę. Et qa noluerūt in die ſua quæ ad pa
cem eis humiliter ſapere: ſed potius contra
ictum fluminis ſuperbire. ⌊Nunqd non vas
fictile atq; contritum iſte Ieconias: & vas
abſq; omni voluptate(⌋Epiſcopi⌊vas⌋ ſunt
Gen per electionem: ⌊fictile⌋per ipotētiæ virtu-
3, tem: ⌊cōfractum⌋ per elationē: ⌊abſq; volu-
Io.5 ptate⌋per carnalem abuſionem. Iſti non ſunt
paradiſus voluptatis ſpiritualis: ſed para-
liticus diſſolutus membris carnalibus ſtu-
diis. Sequitur. ⌊Terra/terra/terra audi ſer-
monem dñi⌋. tertio terram replicat. primo
loco ſunt terreni quoad dignitatis abuſum:
ſed reuera quia eccleſia eſt tribus ordinibus
quaſi dignitates appenſa. ſ. laycis/clericis. re
ligioſiſq; fidelibus/eos attētos redit: vt⌊ſcri
bant viros⌋prælatos imperfectos & ⌊ſteri-
les⌋prædicent: viros vtiq; inflatos: ſteriles/
indiſcretos/improperabiles/inuirtuoſos: ſed
prælati futuri qui ſupra dicuntur ⌊viri⌋non
a virtute ſed a dignitate. ⌊Steriles⌋in opere:
improſperi in ſermone: ⌊nec enim erit de ſe-
mine eius⌋ſcilicet talium prælatorum⌊vir q
ſedeat ſuper ſolium Dauid⌋Chriſti/in iuſti-
Eſa. tia iudicantis. Inde Eſa. Relinquetur terra
1. veſtra deſerta: ciuitates veſtræ ſuccenſę erūt
igni. Terra/Romana eccleſia deſeretur: ſub
tractis cultoribus & paſtoribus. Ciuitates/
eccleſiæ pontificales & monaſteria ſuccen-
dentur igni reipublicæ.

¶ Sequitur Capitulum. xxiii.

Veh paſtoribus qui diſpergunt⌋per
ſuperbiam ſubditos: &⌊dilacerant⌋
per iracundiam. ⌊Diſperſio⌋ ptinet
ad laycos & clericos. ⌊Dilaceratio⌋ad reli-
gioſos/ſubtrahendo beneficia: & ingerendo
ſcandala/matrimonia diſſipando. Et q non
⌊viſitant⌋more⌊paſtoris⌋ſed furis: quæren-
do quæ ſua ſunt non quæ dei: inducet ī ſub-
uerſionem eorum ⌊paſtores⌋ ſecundum cor
ſuum: q non⌊gregem⌋eorum totum/ſed ⌊reli
quias gregis⌋ſequētium eos/ducent ad inte-
riora deſerti religionis & pacis: quos ⌊cōuer
tent ad rura ſua⌋ſpūalia ſtudia: ⌊& creſcent⌋
in opere: ⌊& multiplicabunť⌋in doctrina qa
⌊nō formidabūt⌋mundi miſeriam: ⌊nec pa-
uebunt⌋inferni ſeuitiam: ⌊& nō quæreť ex
numero: ⌋qa oēs vnanimes/oēs ſtabiles/om
neſq;⌊paſcenť⌋ſtudiis ſpūalibus: & accuba-
bunt inquietis collegiis: & non erit qui exte
reat in mundanis negociis. Ipſi erunt ſuper
nato puero ordine futuro in fine ſecundi ſta
tus & principio tertii inter terminos accu-
bante in præſepio ſcripturarū quaſi bos/aſi
nus/paſtor/angelus. Bos vt excolat corda a Luc.
carnalibus: Angelus vt ſeminet verbum in 2.
ſpiritualibus: ⌊Paſtor⌋in aīalibus: Aſinus
in oneribus: imo Angelis in vita: paſtor in
cura: bos in victima: aſinus in diſciplina. De
prīo erūt ſicut angeli dei in cœlo. ſ. eccleſia.
De ſecūdo Ego ſum paſtor bon⁹. De tertio Luc.
Tulit Helyas bouem/& imolauit eum. ſ. ſpi 18.
ritus dñi ſanctos. De quarto Cibaria & vir Io.x.
ga & onus aſino. Panis & diſciplina & onus 3.re.
ſeruo. Virga ſpectat ad paſtorem: cibus ad 18.
bouem: onus vel opus ad aſinū. Angelus āt Eccle
paſtoribus loquitur: Deus angelo: ſic nul- 33.
lus quæretur ex numero: qa multiplicabun- Luc.
tur ſuper harenam maris in ſæculo. ⌊Ecce 2.
(inquit) dies veniūt/& ſuſcitabo Dauid ger
men iuſtum: & regnabit Rex & ſapiens erit
& faciet iudiciū & iuſtitiam in terra. In die-
bus illis ſaluabitur iuda: & iſrael habitabit
cōfidenter. Et hoc eſt nomen qđ vocabunt
eum dñs iuſtus noſter⌋. Pro prælatis iniu-
ſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pe
nis: qui culpæ tenebras diligentes lucem iu
ſtitiæ reſpuerunt. ⌊Suſcitabit⌋in ſolio ⌊Da
uid⌋Chriſtus⌊germen iuſtitiæ⌋quoad pœ-

nitentiam:⌊regem⌋quoad potentiam: ſapiē
tem quoad prudentiam. Et faciet iudicium/
de peccatoribus:& iuſtitiam/de electis quo-
ad ſcientiam:in terra eccleſiæ: ⌊& vocabunt
eum dominus ⌋ quoad prædicationis offi-
cium:⌊iuſtus⌋quoad operis exercitium: ⌊no
ſter⌋quoad compaſſionis affectum:⌊In die-
bus illis⌋.ſ.quibus diſcent iuſtitiam habita-
tores orbis:& quibus mundi ſuperbia cor-
ruet:& ſcoria eccleſię extorquetur:⌊ſaluabit
iuda⌋latina eccleſia:⌊& iſrael⌋græcoꝝ eccle
ſiæ:⌊habitabit cōfidenter⌋ poſt afflictionē
græcoꝝ & latinorum.ſ.orientalis & occidē
talis eccleſiæ:inter quas ſciſſura ſucceſſit:ac
ſi in tribum iuda & iſrael/decem tribus erit
cor vnum & anima vna in chriſti fide: anti-
chriſto & illo rege deſtructo qui cūcta vaſta
bit:& adducentur de cūctis terris reliquiæ
Nota electoꝝ ad fidem eccleſiæ generalis. ¶ No-
ta ꝙ per oēm orbem & fere oībus regnis ter
rę prædicabiṫ euāgelium ęternum. Et poſt
hæc neceſſe eſt pati eos pro noīe chriſti præ
ualente idolo deſolationis in templo pſeu-
do propheta. ¶ Et nota ꝙ Nabuchdono-
ſor erexit ſtatuam adorādam: qđ ſimile prę
ſtolatur in poſteris tuis ē proximo: vt vel
ad litteram id faciat/qđ nec patres tui fece-
runt:nec ipſe facturus es:vel pſeudo pontifi
cem ſtatuat in Chriſti ſede eccleſiæ.ſ.quæ
2. ad eſt Romæ:vt in illo oñdat ſe quaſi ſit deus:
theſ. & ipſe puto erit aureus per ſapientiam & iu
2. ſtitiam:argenteus per eloquētiam:ereus per
famam:ferreus per potētiam:luteus per vi-
Iob. tam. De hoc diciṫ. Qui facit regnare hypo-
34. critam ꝓpter peccata populi ſcelerati. Ta-
lis aſcendet vſq; ad nubes ꝑ ſanctimoniam:
ſed in fine quaſi ſterquilinium perdetur per
ignominiam. Propterea ⌊contritum eſt cor
meum in medio mei:& cōtremuerunt omnia
oſſa mea:⌋in medio eccleſiæ ⌊cor⌋ ſapientiū
⌊cōteriṫ:oſſa⌋fidelium⌊contremiſcunt. Prio
oīs ſapiā eoꝝ deuorabiṫ. Secūdo qa īfirma
bitur oīs virtus eoꝝ:⌊facti quaſi viri ebrii⌋
tēporalibus:⌊madefacti vino⌋furoris ⌊a fa-
cie dñi⌋flagellātis:&⌊a facie verboꝝ ſancto
rum eius⌋multipliciter arguētis. Quibus au
tem ſanum cōſilium erit fugient de babylo-
ne:nec bibēt de calice eius/ſed accipient cali-
cem ſalutaris/ & patientur pro Chriſto dño
& finientur in pace in exterminio babylo-
nis:cuius ruina ꝓpe eſt:& ſi ad afflictionem
eccleſiæ generalis potenter inſurgat. Et qui
dem multi ſunt intra.ſ.eccleſiam q̄ ſunt filii
babylonis:& plures in babylone captiui qui
ſunt filii hieruſalem:& propterea facienda ē
in lucernis ſcrutatio:vt agni ſeparentur ab
hædis:& liberatis iſraelitis fidelibus:& fide Mat
les ægyptii in maris gentium futurarum flu 25.
ctibus demergantur.⌊Hoc eſt (inquit) conſi
lium qđ cogitauit deus ſup oēm terram: ⌋q̄
perfectę malitiæ dabit finem. Ego (inquit) Ma-
quaſi ignis & quaſi herba fullonum:cōſola- lach.
bunṫ inquit & dealbabuntur iuſti: & impie 3.
agent impii.ſ.reprobi:nec intelligēt oēs im-
pii:qa multi ex eis ad pœnitētiam compun
genṫ:reliqui patebūt incendio flāmæ deuo
rantis igne orbis vtriuſq; hoīs in inferno.
⌊Quia adulteriis repleta eſt terra:qa a facie
maledictionis luxit terra:& arefacta ſunt ar
ua deſerti⌋.Ezech. autē ait. Vnuſquiſq; ad Eze.
vxorem ꝓximi ſui inhiat.⌊ꝓximus⌋eſt chri- 22.
ſtus:⌊vxor⌋eccleſia:quam polluere nituntur
hæretici doctrinis īfectis. Eſa. quoq; Luxit Eſai.
& elāguit terra:qa cultor negligit & pluuia 33.
nō deſcēdit.⌊Cultor⌋prælatꝰ ē:⌊pluuia⌋do
ctrina & ſic⌊terra⌋eccleſiæ.⌊Luget⌋ in ope:
⌊languet⌋in ſcīa.⌊Maledictio⌋in hoc loco:
vel præuaricatio mala doctoꝝ eſt: vel⌊ſicci
tas⌋ad lrām:vel in ſpū verbi diuini ſubtra
ctio. Vel certe deſignanṫ tpa antichriſti qui
dr̄ nouiſſimum ⌊maledictiōis⌋& iniqtas prę
finita. Sicut eni layci pleni ſunt⌊adulteriis⌋:
clerici prauis documentis & exēplis: ſic & re
ligioſi & triſtitia ambitus ſęcularis. Sed tri
plex eſt adulterium: vxoris quoad carnem:
eccleſiaſticę dignitatis quoad ambitionem:
dñici ſermonis quoad expoſitionē. De prio He-
fornicatores & ⌊adulteros⌋ iudicabit deus. br.13.
De ſcđo oēs⌊adulteri⌋ſunt cętus ꝑuaricato Hie.
rū.i.ꝑlati ad alias ſedes ꝑter ꝓprias inhian- 9.
tes. De tertio adulterātes verbū dei.i.hęreti Secū
cę prędicātes vel neqter exponētes. Solebāt dę ad
hactenus layci continenter viuere:clerici pie cori.
docere:religioſi deuotiōe pingueſcere. Nunc 2.
oēs corrupti ſunt & abhominabiles: & non Pſal.
eſt qui faciat bonum:nō eſt vſq; ad vnum.ſ. 13.

rarum:imo omnes infecti luxuria:oẽs [ma-
ledicti]inſana doctrina: oẽs [arefacti] irre-
gulari diſciplina.[Factus eſt(inquit)curſus
eoꝝ malus].i.ad malum: [& fortitudo eoꝝ
diſſimilis].Nam fideles cõiugati [currebãt]
ad ſobrietatem:clerici ad honeſtatem: reli-
Trẽ. giosi ad pietatem.Nunc viæ ſyon lugẽt: qa
1. ſingulorum viæ efficiunt tenebrę & lubricũ
Psal. & ſic fortitudo fidei vertit ad infirmitatem
34. boni opis.[In tenebris]mentis cæcitas: [in
lubrico]carnis voluptas:propterea angelus
dñi pſequit eos.i.mũdana vel æterna aduer
Trẽ. ſitas.Audi[diſſimiles]O vos oẽs q tranſitis
1. per viam/attendite & videte/ſi eſt dolor ſilis
ſicut dolor meus,Noluit aſſimilari deo ſed
diabolo:nõ dolere ſed lętari:nõ crucem tol-
lere/ſed ſceptrum dignitatis prelaticę extor
Luce quere.[Propheta namq; & ſacerdos polluti
14. ſunt:& in domo mea inueni malum eorum/
Mat dicit dominus].[Propheta]doctor eſt: [ſa-
10. cerdos]epũs.Iſti[polluunt]praue docendo:
[polluunt]turpiter viuẽdo.[Domus] Ro-
manum capitulũ eſt/nõ ſolũ in eccleſiis ſitis
immunde inueniunt nequiter agentes: ſed in
ipſo capite eccleſiæ ſceleratiores habentur.
Eſa.1 Omne(inqt)caput languidum &c̃. ¶ Hoc
igit tpe quo prelati & magiſtri clerici & alii
plus mũdum q̃ regnum diligẽt & deſpicient
verbum dei:tũc ſciẽt ſi attrita[deſerta].i.mo
naſteria nõ[areſcẽt]in tpalibus. Si clerico-
rum eccleſiæ nõ[lugebũt]in ſuis ꝓuentib⁹.
Si vxores laycoꝝ nõ violabũtur a terrę pri
cipibus:& hęc ſit[maledictio tenebris & lu-
bricum:malum & viſitationis annus]in pro
ximo ſecuturus[in maledictione]. Rex ille
ſcđs[in tenebris]ſaracenoꝝ & gẽtium de ꝓ-
cul venientium cuneus[in lubrico]populus
hæreticus deuoratur.Q đ dicit[annus viſi-
tationis]ad pſecutionem antichriſti referen-
dum eſt.Quare:Quia[in ꝓphetis ſamariæ
vidi fatuitatem:& ꝓphetabãt in baal:& de-
cipiebãt ppl'm meũ iſrael.Et in ꝓphis hieru
ſalem vidi ſilitudinem adulterãtium & iter
mendacii].[Fatuitas]fornicatio eſt quã re-
darguit in[ꝓphetis ſamarię].i.p̃latis & do-
ctorib⁹ græcis.[Ipſi deceperũt ppl'm iſrl'].i.
ſubiectos in doctrina erroris Arrii & Sabel
lii & alioꝝ.Iñ.[Et ꝓphetabãt].i.docebant
[in baal]idolum colere nõ Chriſtum.Quia
alii eoꝝ blaſſemabãt in xp̃m:alii in ſp̃m.ſ. 3. re.
Ipſi ſunt vituli aurei duo cõflatiles in Dan 12.
& Bethel: in epheſiis & conſtantinopolita-
nis:vel potius in clericis & religioſis eorum.
Sed nunqd ſoli græci errauerunt? Erraue-
rũt & latini deſignati i[hieruſalẽ] iter quos
ſunt[adulteri]doctores patarenoꝝ[menda-
cium]ſuggerẽtes.Iſti ſunt duo filii Hely ſũ- 1. re.
mi ſacerdotis: Ophni & Phinees:gręci vtiq; 1.
& latini epiſcopi doctrinis variis & opibus
mortuis ſubditos corrũpentes ad hoſtium
tabernaculi.ſ.p̃dicatione eccleſiæ vel expoſi
tione lrę:& moralr in cõſultatione pnię.Iñ.
[Cõfortauerũt manus peſſimoꝝ].i.poten-
tiam ſęcularium principũ:[vt nõ cõuertent
a viis ſuis malis:]ad fidem & humilitatem
eccleſię.Vel certe[manus peſſimorum] ſunt
opa peſſima peccatoꝝ: vt magis obſtinati
fierent in peccatis.Eſt enim malitia cogita-
tionis via puerſę actionis.[Facti ſunt mihi
oẽs vt ſodoma].ſ.græci:[& habitatores ei⁹
quaſi gomorra].ſ.latini: & ideo timendum
ne græcorum eccleſia deſtruatur in ꝓximo:
& ſecũdario latina i ſpũ dñi ſubuertat.Q đ
ſi futurum eſt ingemat mater eccleſia & exo-
ret ad dñm:vt cõuertat ad miſericordiã quę
diſponit ad irã.[Ecce(inqt)cibabo eos ab-
ſcinthio:& potabo eos felle].licet moraliter
amaritudo h̃ ad pniam valeat itorq̃ri:iñ nõ
ſolũ ad doctrinã hęreticam q̃ amaricauerat
corda grecoꝝ & ẽt latioꝝ[i abſcithio] aria
no[felle]patareno vertẽdũ ẽ:ſed ẽt ad tribu
lationẽ q ſupueniet ꝯtra illos:qa & grecoꝝ
eccl'ia tradẽda ẽ gẽtib⁹ & latina pariter ꝯcul
cãda.[Nã a ꝓphis hierl'm ẽ egreſſa pollutio
ſup oẽm terrã]. Aut.n.praua vita & doctri
na legatoꝝ eccl'ię latinę q̃ ẽ Romę itelligẽ-
da ẽ[ipa pollutio:]qa polluit ois eccl'ia ge-
neralis. Aut certe patarenoꝝ veſania libe-
re ſe diffundit vbiq; ꝓſtractis p̃dicatoribus
veritatis corã beſtia malitię & potẽtię ſecu
laris q portãt dñam babylonẽ eccleſiã quæ
magiſtra ẽ oium meretricum. Sed mater no
ſtra Rachel[quare me genuiſti filium dolo- Hie.
ris Beniamin].[Virum rixæ quoad p̃dica- 15.
tionẽ veritatis/[viꝝ diſcordiæ]quoad rep̃
hẽſionẽ iniqtatis.[Si loquor]punior: [ſi ta

ceo]iudicabor.[Non poſſum non pollutis
labiis fari increpando pollutos]. Non poſ-
ſum non ſubditus non mordere prælatos.
Hie. Ad oia(inquit)quæ mittam te ibis.Suſcita
1. buntur multi contra mutos & raros,quia iu
Ioã. ſtus eſt bonus paſtor & multi mercennarii
x. muti.Tolletur legatis vel ſaltem carpinali
bus auaris:& pilatis prælatis prędicatio:&
dabitur libere ſciẽtibus litteras & peritis q
de prædicationis ſtultitia pigros & pingues
Pro- quaſi de bouis ſtercore.i.littera lapidabūt.
uer. [Quis enim affuit in conſilio dñi? vt hone-
13. ſte viuat: humiliter ſapiat: deum quærat?
[Aut quis videt & intelligit]quæ facturus ē
deus?Quis implet & [audit] quæ ſcriptura
docet:quæ ſpiritus reuelabit? [Ecce turbo
dominicæ indignationis egreditur: & tem-
peſtas erumpens ſuper caput impiorum ve-
niet].Nota q [turbo]ab aere: [tempeſtas] a
pelago venit:ſed[turbo] dicitur [egrediens:
tempeſtas erumpens].Puto q a chriſtianis
deſignatis in aere quaſi cataractis coeli[aper
tis turbo]perſecutionis exibit.i.a Romano
imperio:[& de mari].i.populo infideli ſara-
ceno vtiq prophano: demerſionis [tempe-
ſtas erumpens]quaſi de abyſſi fontibus aſcē-
ſura ad archam eccleſiæ abſorbendam. Sed
ſi in lignis leuigatis viris ſcilicet ſpirituali-
bus:archa erit in ſublime porrigetur vitæ
pauperis & coeleſtis.Nunquid non capienda
eſt a philiſteis oneratis ſpoliis a republica:
ſcilicet militia ſęculari.Ex dominico furore
eſt vt[turbo]reipublicę turbet eccleſiam tā
in equeſtri exercitu q in nauali:vt caput im-
piorum operiat & demergat.Caput impio-
Apo rum/plati eccleſiaſtici ſunt:quos beſtia ma-
ca.13 ris abſorbet:& abſortos beſtia de terra con-
ſurgens/accinget & ducet:quo non vult Pe-
Ioã. trus ſummus pontifex in locum forſitan paſ
21. ſionis.Neceſſe eſt enim vt caput Ioannis ba-
Mar ptiſtę:prælati clericoꝝ truncentur & ſeparē
6. tur a corpore ſubditorum:ab Herode futu-
ro.& ponentur velut caput Ioannis in diſ-
co:in delitias & in deſiderium principis rei-
publicæ:illudentibus aliis & ſaltantibus cū
puella Herodiadis filia/vxoris Philippi.Mi
ra myſteria ſed dira vtiq elementa: puella
iſta eſt gēs patarena & hæretica.Mater/aria
na perfidia comperta infecta eſt gręcia.Phi-
lippus/epiſcopi italici ſunt: Herodes vero
pſeudo papa erit:vel hæres tuus o Cęſar q
abutetur eccleſia generali tam i latinis q grę
cis eccleſiaſticis viris:ipſe truncabit caput p
latorum:ipſe de tyrannis quaſi ridiculis triū
phabit.Quod vnus erit ſingulis verbū eius
ſcilicet mendax:non facientes prælati quæ
dicunt/quaſi mendacium fingent: facientes ī
hoc irritum verbum dei excipient onus &
pondus iniquitatis eorum.[Ecce ego tollā
vos]de eccleſiis portans ad victimam paſſio
nis:[& derelinquam]in manus publici prin-
cipis:[vos & ciuitatem quam dedi vobis]ec
cleſiam Romanam:[& patribus veſtris]apo
ſtolis rectiſq prælatis[a facie mea] benefi-
cio pietatis:[& dabo vos in obprobriū ſem
piternum:]captionis & mortis:[& ignomi-
niam æternam]in poſteris & forſitan dam-
nationis extremæ.Et hoc[quia prophetas]
doctores & epiſcopos poſitos i eccleſia aſſu-
mentes linguas ſuas non igneas:habētes ver
ba carnalia & docentes:ſpiritualia autē ſtu-
dia contemnentes:corrumpentes alios: & ſe
in baratrum iudicii de induſtria impellen-
tes.Vnde & ſequitur. Capitulum .xxiiii.

O[Stendit mihi dominus/& ecce duo
Calathi pleni ficis ante templum
domini quibuſdam habilibus ad
manducandum: vt ficubus primi tempo-
ris: quibuſdam inhabilibus vt peſſimis ma-
lis:& amaris]. Metaphorice. [Calathi]
inducuntur: vt ipſi ſicut duplices audie-
bant: & exeant, ſic duplicem oportebat
fieri tranſmigrationem: vnam ſub Ieco- Hie.
nia, alteram ſub Sedechia regibus Iuda. 22.
Romani pontifices ſæcularibus principi- 4.re.
bus reluctantes: volenteſq per ſuperbi- 25.
am dignitatis obtinere dominari: com-
pulſi ſunt cadere coram eis a diebus pape
Paſcalii/ qui captus eſt a normanis & ſuc-
ceſſores eorum vſq ad noſtra tempora ale
manorum principibus detulerunt ancillan-
tes libertatem eccleſiæ:& ſcandala frequen-
ter in eccleſia dñi pro temporalibus tollerā
tes.Verum qa cognouerunt ſummi pontifi-
ces & prælati iuris eſſe Romani imperii tē-
poralia quæ petebat maluerunt ad tempus

Sardis/Cypriis/& Cretenſibus ad litterã:
quæ ſunt trans mare.⌊Syris de Dã & The-
mã & bum⌋. Affricis & hiſmaelitis:& burga
ris & cumanis:⌊& oĩb⁹ q attonſi ſunt in co-
mã:⌋frigis:&⌊cũctis regib⁹ arabię⌋babylo-
niis & aliis ꝓximis:⌋& cũctis regib⁹ occiden
tis⌋mauritanis⌊q abitãt in deſerto⌋ infide-
litatis:⌊& cũctis regibus zambri⌋pſis:⌊& cũ
ctis regibus helã & medoꝝ:⌋parthis & aliis
⌊& cunctis regibus aquilonis:⌋populis.ſ.va
riis & diuerſis.⌊De ꝓpe⌋chriſtianis:⌊de lon
ge⌋ſaracenis:⌊vnicuiq; cõtra fratrem ſuum.
Religioſis albis & nigris:⌊& omnib⁹ regnis
terræ⌋.ſ.mũdi ꝓuincis.⌊Et rex Seſach bi-
bet poſt eos:⌋qa Romanum impium cõtra
oẽs inualuit:neceſſe eſt vt q flagellauit alios
2re. 4. flagelleť & ipſe:ſic enim de Hiſmaele filiis
Recab dictũ eſt.ſ.populo Romanoꝝ:Ma-
nus eius contra oẽs.ſ.in principio: & manus
oĩum cõtra eum in fine:⌊Rex ergo Seſach⌋
ſignificat Romanos principes⌊bibituros⌋
Dañ 5. poſt oẽs⌊de calice furoris dñi⌋& flagelli.Sic
quoq; Balthaſar pcuſſus eſt a medis & per-
ſis:q in patribus ſuis hieruſalem minus aſ-
flixit.Oẽs iſti bibent vinum cõpunctionis:
⌊inebriabuntur⌋muſto feruidæ deuotionis:
⌊vomẽt⌋nauſeam peccati ex ore cõfeſſionis:
⌊cadent⌋ex humilitate ſatiſfactiõis. Pro cur
ſu libri⌊bibẽt⌋peccatores terræ temporales
moleſtias:⌊inebriabunť⌋ob corporales miſe
rias:⌊voment⌋ſublatas diuitias.⌊cadent⌋vt
non eleuentur in ſupbias.Vel certe⌊bibent⌋
delinquẽdo:⌊inebriabunť⌋deſperando:⌊vo
mẽt⌋moriendo:⌊cadent⌋pœnas inferni ad-
dendo.Ibi non⌊ſurgent a facie gladii:⌋quia
mente & corpore ſe diſcrimini pœnitẽtię ob
tulerunt.⌊Et dices ad illos.Dñs de excel-
ſo rugiet:& de habitaculo ſancto ſuo dabit
vocem ſuam⌋.⌊Rugitus⌋iſte comminatio-
nis eſt:⌊vox⌋exhortationis:⌊excelſum⌋eſt vi
ta ſpũalis:⌊habitaculum⌋actualis.Futurum
eſt vt pdicatores euangelii reuelandi ſint: &
religione feruidi/& pdicatione facundi. De
vitæ ergo eminentia rugient.De ſciæ abun
dantia edocebũt:cõtra canes mutos prælaꝫ
tos.ſ.clericos & doctores:pacis angeli & cõ-
ſilii dirigenť contra religioſos deuiatos & ti
midos.Alii nudi & pauperes ſunt mitten-

di vt pontifices & phariſæi cadãt a facie ver
bi dei.Vnde enim erant quaſi decus eccleſiæ:
modo inde decus habebuntur:pro eo ꝙ filii Tre. 4.
ſyon amicti aliquũ auro primo: repeiuntur
nunc vaſa teſtea ex peccato.⌊Celeuma quaſi
calcantium concineť aduerſus oẽs habitato-
res terræ.⌋Canticum hoc afflictionis & cõ-
culcationis prælaticæ dignitatis & collegii
& regularis concineť a fidelibus & pauperi-
bus ſpiritu:q terrena cõtẽnẽdo/cœleſtia di-
lexerunt.⌊Peruenit ſonus vſq; ad extrema
terræ⌋.⌊Sonus⌋eſt vel prædicationis coꝝ
vel afflictionis prelatoꝝ:⌊qa iudicium dñi
cũ gentibus⌋ſceleratis. Puto ego ꝙ adhuc
prędicãtibus duob⁹ teſtib⁹ ꝓphetiſq; vẽtu
ris decor eccliȩ gñalis fuſcabit/traditis.i.gla
dio eccleſiarum rectoribus principis baby-
lonis.⌊Ecce(inquit)afflictio egredietur de
gente in gentem:& turbo magnus egredieť a
ſũmitatibus terræ.⌋licet viri futuri euãgeli
ci & euãgelizatores⌊egredianť de gẽte in gẽ
tẽ:⌋& populo ſcelerato ad cõuertendas gen-
tes incredulas/& errore ſubuerſas: tamẽ ipſi
dum ſe in pœnitẽtia affixerint:alios quoq;
dignos afflictione & correctione dictabunt.
¶ Vel certe qa gñalis erit afflictio populo
rum tam a mundo q̃ a populo barbaro de-
ſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo.⌊Tur
bo⌋ẽt nõ minus⌊a ſummitate terræ⌋prum- Apo ca. 18
pet.i.ab eccleſia Romana turbantẽ oĩa. Vel
potius imperiali faſtigio⌊in terræ ſummita
tibus⌋deſignato.⌊Terra⌋theutonica eſt:⌊ſũ
mitates⌋principes eius a quibus turbabitur
populus eccleſiaſticus velut⌊a regibus aqui-
lonis⌋poteſtatibuſq; ſupbis.⌊Et erũt inter-
fecti dñi in die illa a ſũmo terrę vſq; ad ſum
mum eius.⌋¶ Moraľr. Doctores veritatis
interficiũt aĩas peccatrices gladio ſpũali: vt
vita viuant in pnĩa:pſecutores cultus eccle-
ſiaſtici/qn potius ſubuerſores⌊interficiunt⌋
indiſcrete.i.affligunt iuſtos pariter & iniu- Ioã. 16.
ſtos:putãtes ſe obſequiũ præſtare deo ſup-
bientes in mundo.⌊A ſummo(inquit)terræ
vſq; ad ſũmũ eius:⌋qa terra eccleſiaſtici pla-
ti & mũdi pricipes corruẽt in ſpũali gladio
& carnali.⌊Non plangenť & nõ colligentur
neq; ſepelientur: in ſterquilinio ſuper faciẽ
terræ iacebunt.⌋Plangit qui vere pœnitet:

num importabit⌊famam⌋iponẽdo ſilẽtium
verbi dei:futuris i tpe ſuo vitis euangelicis.
Aggregabit ſibi beſtialẽ catetuã hęreticoꝝ
& ĩfideliũ gẽtium: q deſignati ſunt in morte
Ap. & iferno.Nota illud: fortis eſt vt mors dile/
6. ctio:dura ſicut infernus emulatio.Dilectio:
Can. xpi quæ eſt in eccleſia⌊fortis⌋eſt in fide:⌊du/
8. ra⌋in opere. Mors quoq; tua venefica ſecta
alias fortis eſt robore:dura ĩ ĩdelitate: ĩfernus ẽt
here/ eſt ſecta hæretica patarena:fortis eſt ſæcula
tica. ri potẽtia:dura ĩ ſana doctrina.⌋Vñ & ecclĩa
xpi velut archa Noe:qetis & humilis in ma/
ri ipi teneť pacificata non tumida: ne forte
Act. iacturam ſuperbiẽdo ſuſtineat:& fixa ꝓra in
27. ſubditis:ſoluať puppis ƥlatica a vi vẽti.Vñ
qa ſic futuꝝ eſt/vt ƥlatoꝝ ſupbia ſemp aſcẽ
Eſa. dat:illorũq; ruina ſit ſub manu pricipis ſuc
3. ceſſoris:vt dicit Eſa,Ruit hierlm.ſ.Ro.ec/
cleſia:& Iuda/concidit Italia.ſ.latina eccle/
ſia.Interim cõſuluit hierlm als iſrl:vt humi
liter ipio ſeruiãt/& ſic viuãt:q vt ſupbos ſa
piãt:&⌊ferianť gladio⌋.i.ſpolienť tpalibº:p
cutianť⌊famę⌋.i.doctrina euãgelica cõpeſcã
tur:feriantur q;⌊peſtę⌋.i.erroribº & doctri/
nis variis:ac p hęc dura & ceruicoſa ecclĩa i/
pingat in forte: & non ſit q liberet eã donec
dñs ꝓſpiciat de excelſo: & ſup pctõris ꝯgã
iuſtoꝝ funiculũ relinquat.⌊Via ergo vitæ⌋
eſt humilitas: ſupbia via mortis:& illa ſpo/
liat aiam a pctis & pœnis:& iſta iduit vitiis
& flagellis.Hic nota q pſecutio illius regis
erit triphari:& ſicut p tpa diſtincta fuerit:
ſic & in fine iuncta feruebit.⌊Poſui faciem
meam ſup ciuitatem hanc in malum & nõ in
bonũ⌋.⌊Malũ⌋pditionis & iræ: ⌊bonũ⌋ſa/
lutis & miſericordiæ.⌊Ciuitas⌋iſta eccleſia
gñalis eſt:aia eſt:religio eſt:vtrobiq; pericu
lum:ſi ſupbiat in gloria dignitatũ: in excel/
lẽtia virtutũ:ĩ affluẽtia terrenoꝝ.Et primã
humiliat mũdi malitia.Secũdã vitia. Ter/
tiã irregularis obſeruãtia.Vñ ſi cõtingat in
dificultatẽ icidere:ſic ſupbũ hũiliari neceſ/
ſe eſt:qa & corruptæ virginis ſed pœnitẽtis
& igemiſcẽtis melior fuitº libertate ſupbę.
Hie. Iñ.⌊Dabo Sedechiã.⌋Ecce ſupbia: ⌊q fuge
50. rit ad ca ldęos.⌋Ecce humilitas.Et nota:hic
Ro. ſuadet ⌊fugere ad caldæos⌋ alibi recedere
12. de medio babylonis. Si non poteſt eccleſia
non ſeruire principibus/terrena quærenti/
bus:deſiſtat altũ ſape:& diſcat humilr cõſen
tire.Sed nec ꝓpterea humiliata debet inniti
laſciuiis/& pticipare ſupbis:ſed in aio cõtri
to & libero elongeť:& ſit captiua corpe a fi/
liis babylonis.⌊Exuret eam igni: & domum
regis iuda: ⌋eam diſit.ſ.⌊Ciuitatẽ⌋.i.totam
eccleſiam.⌊Domus⌋aũt⌊regis⌋& Ro.capitu
lum ſũmi põtificis.⌊Ignis⌋eſt furor imperii
quo ſeuiet in cardinales & alios. Vel forte Luc.
quia ſocrus Petri febribus auaritiæ feruet: 4.
⌊igne⌋cupiditatis incẽdet. Sed timẽdum ne
eſcas auaritiæ de vẽtre ƥlatoꝝ & cardinaliũ
extruat natus tuus.Sternet enim ſibi aurum
ad lrãm quaſi lutũ:ꝓpter qđ audiant. Filii Tré.
ſyon amicti auro primo.Primũ auꝝ eſt mũ 4.
dana cupiditas.Scđm fidei claritas. Tertiũ
forte icorruptibilis itegritas. Et iccirco re/
putanť in vaſa teſtea:cõtritiõe ꝑualida ꝯterẽ Pſal.
da manuũ opº figuli paluſtris dei.Iñ.Reges 2.
eos i virga ferrea.ſ.eccleſiã:i virga/pricipis:
ferrea.ſ.dura & idomabili: in qua tanq̃ vas
iræ & cõtumelię cõſtinges eos i die nõ miſe/
ricordię ſed anguſtię & miſerię.Quare hoc?
qa pupillo nõ iudicãt: & cã viduę nõ igredi Eſa.
tur ad eos.ad lrãm. ¶Typice. pupillus eſt 1.
ppls xpianus:ƥlati ſũt pilati nõ pręs:ſed la/ Ty/
trones & lupi veſptini.vidua/ecclĩa: qa ipſi pice.
nõ veri ſed adulteri.De prio mercẽnariº & q
nõ ẽ paſtor/cuiº nõ ſũt oues ꝓprię/videt lu/ Ioã.
pũ veniẽtẽ & fugit relictis ouibº.De ſcđo ſa 10.
cta ẽ q̃ſi vidua dña gẽtiũ.Nota q̃ſi: qa ſi vẽ Tré.
hre viꝝ:nõ tñ hẽt qa nõ eſt vir/ſed effemina 1.
tus.Iñ. Effeminati dñabunť eoꝝ.i.carnales Eſa.
ƥlati.Ego(ſalua pace mĩroꝝ) dico q dete/ 3.
riorẽ antixp̃m nõ expectat ecclĩa/q̃ carnalẽ
effeminatũq; ƥlatũ. Iñ.Veh terræ.ſ.eccliæ
cuiº rex ƥlatº:puer ẽ/inania meditãdo. Ta Eccl.
lis inſcipiẽs dicit in corde ſuo p ſupbiam di 10.
gnitatis adeptæ/nõ eſt deus. Hęc eſt illa ara Pſal.
ignoti dei apud athenas: quę magis ſupſti/ 13.
tio q̃ dignitas dici debet.Principes mane co Act.
medentes/rectores eccleſiarum ſunt: pſpera 17.
eaꝝ tollẽtes:in aduerſitatibus fugiẽtes. Vel
certe:mane.i.ſumptuoſę ſupbæq; viuentes.
Sic ergo obſcuratũ eſt auꝝ:mutatus eſt co/
lor optimus: diſperſi ſunt lapides ſanctua/ Tré.
rii in capite platæaꝝ. De primo obſcuratũ 4.

eſt inſcipiens

ad eſt inſcipiens cor eo℞. De ſecundo Mutaue
Ro. rũt gloriã ſuã in ſilitudinem imaginis cor
1.ca. ruptibilis hoís volucrũ & q̃drupedum & ſer
pẽtium.i.ſpũalia reliquerunt ꝑ tpalib⁹. De
tertio ſparſerũt margaritas iter porcos in q
Mat bus ꝑcipitatus dęmoino℞ exercitus. ¶ Hi
7. ſtorice. lr̃a ſub noie [viduę] tangit cõſortem
Hi tuã cõſtantiã, cuius pupillus filius erit. Puto
ſtori quoq; Romana ſedes poſt te de manu calum
ce. niatoris poſita acceſſoris in regnũ liberare
neglexerit verſa vice pupillus mutatus in re
gulum ſup eam mortalia venena diffundet.
Seqtur. [Ecce ego ad te habitatricem vallis
ſolidæ atq; campeſtris ait dñs quæ dicitis:
qs ꝑcutiet nos & ingredietᷣ domus noſtras?
Viſitabo ſup vos iuxta fructum ſtudio℞ ve
ſtro℞, & ſuccẽdam ignem in ſaltu eius, & de
Priæ uorabit oĩa in circuitu eius]. Vallis ſpũali
ad ter Roma eſt, cuius habitatrix eccleſia. [Val
Thi. lis] dr̃ quoad ꝓfunditatem malitię. Nam ra
6. dix oium malo℞ eſt cupiditas. [Solida] quo
Can. ad fortitudinem malitiæ. Iñ. Curribus Pha
1. raonis aſſimilaui te. [cãpeſtris] quoad am
plitudinẽ remotę diuerſæq; ꝓuinciæ. Inde.
Eze Aquila grandis magnaq; ala℞ &c̃. Q. d' aũt
ch. dicit [ad te]. i. aduerſum tẽ. hoc eſt veh qd' di
17.c. cit Eſa. Veh terræ cymbalo ala℞ quæ eſt vl
Eſa. tra flumina ethyopię quæ mittit in mari le
18. gatos in vaſis papiri ſup aquas. Terra Ro
ma, poteſtates, legati, quos dirigebat exerci
tus: mare/mũdus, vaſa papiri/bibliĩ arma ex
pugnabilia caute Romæ erat, vt ſemper le
gat⁹ & dux militiæ rediret inuict⁹: aquę rebel
les vel legiones qb⁹ legatus ꝑerat. Hęc dicitᷣ
eſſe vltra flumina ethyopię. i. ignotas ꝓuin
Luc. cias & remotas. Exiit edictũ a Cęſare augu
2. ſto, vt deſcriberetur vniuerſus orbis Romæ
ſubiect⁹: hoc ẽ cymbalũ populoſa ptãs: ſed
Eſa. ſibi veh dr̃ deſolationis ipſius. Perdã (inqt)
14. babylonẽ: & radicẽ & germẽ. Syon/eccleſia
Mat peregrinãs nõ poterit nõ ꝑcipe de plagis ba
3. bylonis, & bibere de calice furoris impii, qa
Luc. neceſſe eſt vt ꝑmaᷣ triticũ ſimul cũ palea: vt
3. tãdem illud in horreum regis. trãſeat: illa in
Eſa. incẽdium inferaᷣ ne euadat. Iñ Eſa. Aſinorũ
30. pulli commixtum migina comedent, ſicut in
idem area ventilatum eſt. Item tritura triturabis
41. montes & cõminues: ẽt colles q̃ſi puluerem

pones. Poſui enim te q̃ſi plauſtrũ triturans nouũ: hñs roſtra ſerrantia. Pulli aſino℞, licet illi duo ordines futuri itelligaᷣ q̃ſi filii ꝑla to℞: q cõmixtũ migina comedẽt. i. ſil' doctrinã euãgelicã ꝑdicabũt in lr̃a & ſpũali itelligẽtia, ſicut in area eccl'ię vẽtilatũ eſt ſcõ℞ patrũ zelo fidei & approbatiõe diſcuſſum. Tñ ſm libri curſum, pupilli aſino℞, tyrãni principũ ſunt: q electos & reprobos i area toti⁹ iperii vẽtilabũt & comedẽt: cõprimẽdo tollendo paleas tẽporalium & frumẽtum ſpũalium, qbus reuera preerit tuus hæres a dño ſtatuẽdus quaſi plauſtrum triturãs nouum. Plauſtrum Romanũ imperium qd' vehitur duabus rotis, & ad deprimẽdam vetuſtatem eccleſiæ/& triturãdam in futuris ꝑdicatoribus nouitatem. ſ. hæreticos & gentes agarenas. al's hęreticis & gẽtibus agarenis: hñs roſtra ſerãtia virium & crudelium ptãtum quibus rodat ſpũalia: ſeret corporalia, trituret montes. ſ. prælato℞ ſupbiã cõminuet & clerico℞ inſaniam, & colles, ſæcularium poteſtatum ad nihilum redigaᷣ, & more pulueris huc illucq; diſpergat. Sed nunc Roma ſuperba contemnit quæ dei ſunt, obturat aures ſuas ne audiat oraculum incantantis, vt humiliter ſedeat in puluere, & deſcendat de ſolio filia caldæo℞, dicens. Sedeo Regina & Ap. 18.
vidua non ſum, & luctum non video. Sedet vtiq; regina per imperi gloriã, & vidua non eſt per pontificii gratiam, & luctum non videt per vtriuſq; protectionis inſtantiã. Sed cum habitatrix eius meretrix prælatorum ſynagoga malorum intercipitur & eius nequitia aperitur: exurgens in iudicium dñs p regulũ illũ volatilẽ diſpdet babylonẽ radicẽ Eſa.
& germẽ ei⁹: babylonẽ quoad ſupbiam: radicem quoad auaritiã: germẽ quoad luxuriã: 14.
ſolidam quoad primã: cãpeſtris quoad ſecũdã: vallis quoad tertiã. De hoc iuſtũ & ipiũ ipſe ꝯſumit: ipium vt vel cõuertaᷣ vel pereat iuſtum vt vel proficiat vel putreſcat. Hic eſt Ap.
gladius ex vtraq; parte acutus: hic eſt ignis 1.ca.
miſſus in terram ad ſuccendenda corda fi Luc.
delium, & comburenda corpora perfidorũ. 12.
[Succendam (inquit) ignem] &c̃. [Saltus] babylonis ſenatus Romanus populus circuitus dr̃: in quos [ignis] tribulationis impii im

Eze- mittendus eſt. Inde Ezechiel, Ingredere i me
chi. dio rotarum & imple manus tuas prunis q̃
10.c. ſunt ſubter cherubin & effunde in ciuitatem.
Duæ rotæ eccleſia Ro. & reſpublica: duæ
manus/præſides vtriuſq;. Ezechiel/chriſtus
prunæ/tribulationes: cherubin/clerus & cul
tus religioſus: præſbyter/populus ſæcula-
ris. Tollit ergo prunas.i.commouet perſe-
cutionis a laycis: & ſpargit in vrbem exigen
tibus meritis ſummi pontificis & principis
ſęcularis in Romam. Et bñ in medio rota-
rũ ingredit̃ p diſcordiam mediũ vnitatis ſci
dens clerum & impium. Vides ꝙ pro culpa
tpalium præſſura cõſurgat: & ſummus pon-
tifex Petrus nõ valens relinquere oues ſuas
patietur pro illis. Tẽporalia enim ſunt ſub
ter cherubin: ordinis clericalis: de quib⁹ pra
uæ tribulationes conſurgent in nouiſſimo
maledictionis: quoniam in igne zeli deuora
So- bitur omnis terra. Capitulum. .xxii.
pho. [D]Eſcende in domum regis Iuda/qui
1.ca. ſedet ſuper ſolium Dauid ipſe & ſer
ui eius & populus ſuus qui ingredi
untur per portas iſtas]. [Iuda]latina eccle-
ſia: [domus]Ro.impium. [Rex Sedechias]
ſummus pontifex futurus: [ſedens ſuper ſo-
lium dauid ipſe & ſerui eius]ſcilicet prælati
& cardinales: [& populus]ideſt clerus: [por-
tæ]dignitates ſunt & poteſtas eccleſiaſticæ:
quos hortatur dominus p ſcripturas & euã
geliſtas nouos: vt[iudicium faciant iuſtum]
quia peruerſe iudicant: [oppræſſum non eri
piunt]ſed diripiunt[de manu]ſuperbi & [ca-
lumniantis]iniquæ. [Aduenam]ad litteram
[pupillus]ſpoliatus[vidua]eccleſia viduata
paſtore. [Sanguis inocens]eſt pecunia quam
de peccato & mamona iniqtatis acqrũt. Iñ.
H. Ois calũnia in medio eius. Veniet dies im-
6.ca. mo iminet vt paupes & afflicti ſtent in ma-
gna cõſtantia: prædicantes aduerſus carpi-
nales & alios auaros: & exhaurĩetes labores
& ſudores eoꝝ. Ecce ſeſſuri eẽnt in ſæculum
reges & ꝑlati ſup eccleſiam dei/ſi recte proce
derent: altum non ſaperent. Si honeſte viue-
rent: ſi munera & lucra cupida exhorrerent.
Sed qa beſtia ꝑlatoꝝ occidẽda eſt & capien
da per regulum q omne ſublime videt: & rex
erit ſup oẽs filios ſupbię ꝑlatos & paſtores
idolatras: de qbus dicitur. Paſtor & idolum zach.
derelinquẽs gregem: vt meretrix babylon: 11.
eccleſia fornicãs a deo ſuo corruat & perdat̃
ꝑmittit̃ & iuſto iudicio fiet: vt q male ingre
diunt̃ ad apicem dignitatum q̃ totius egre-
diant̃.i.deponant̃ ab eis: & ducant̃ in baby-
lonem.i.tradant̃ in manus ipii ſeuientis: &
eccleſia in[ſolitudinem]verſa ſublatis opib⁹
deuaſtet̃. Seqtur. [Galaad tu mihi caput li-
bani]. [Galaad]mons eſt in tribu Gad: in
quo comprehenſus eſt Iacob a Labã in ter-
ra og regis Baſan: & de qua dr̃. Nunqd non Gen
eſt reſina in galaad. Et Salomõ: capilli tui 31.
ſicut greges capraꝝ: quæ deſcẽderũt de mon Hie.
te[galaad]. ¶ Typice: trib⁹ gad deſignat ec 8.
cleſiam antiochenã: vbi primo inuenti ſunt Can.
diſcipuli in gẽtibus: & facta eſt Pauli in Pe- 4.
trum rephẽſio: qd̃ grecoꝝ ppl̃s & gẽtilis: ac
ſi Barnabas duceret̃ in ſimulationem Petri.ſ.
ppl̃i circũciſi. [Libanus]gẽtilis eſt populus
chriſtianus: ibi enim habuit initium quaſi a
grecis. Iñ Apl̃s: iudęo primũ & gręco circũ
ciſio. [Reſina]apl̃ica doctrina. Chriſtus lo- Ro.
quẽs in Paulo: hic rephendit̃ Iacob popul⁹ 2.
xp̃ianus: a labã/iudęoꝝ doctorib⁹ facta diſ
putatiõe de lr̃a & ſpũ. Ipſa eſt rages ciuitas
Medoꝝ: in cuius flumine iuentus eſt piſcis
lr̃ę occidẽtis & exẽterat⁹ p itellectum hr̃ in To-
vſum. [Og rex baſan]ſignat põtifices iudęo bi.5.
rũ: de quo mõte aſcẽderũt caprę: fideles ad i-
teriora deſerti: & q̃ſi auſtri vt ſpretis ſupſti
tiõib⁹ iudęoꝝ audirẽt p Paulũ & Barnabã
vt quõdã p Moyſen & Aarõ de rubi medio
gẽtilico loquẽtẽ dn̄m ſaluatorẽ.i.ad gentes
erroneas, ad xp̃i grãm cõuertẽdas: donec ve
nirẽt Romã: & ibi fieret caput eccleſię natio
num. Igit̃ Ro. eccleſia ac ſi[galaad caput li-
bani]pp̃li xp̃iani eſt. Aqua qa malũ ad ſub
iectos diffundit̃: recte a ſanctuario flagellũ
icipit: vt dolẽte capite/doleãt pariter & mẽ-
bra. [Si nõ (inqt) poſuero te in ſolitudinẽ]
vbi deſtructio Ro. capituli: [vrbs inhabita
bilis]vbi eccleſiarum direptio prælatorũq;
munitio. [Sanctificabo ſup te iterficientem
virum & arma eius: & ſuccidã electã cędrũ
tuam: & præcipitabit in ignem]. [Cędrus]
prælatos ſignificat: quos in igne furoris im
perii ſuccendet. Inde. [Cędrum de libano

tulerunt].i.de eccleſia ꝑlatos: [abſcidet vir ſanctificatus:]quoad officium, vel certe quo ad iperii gubernaculum, officium vltionis: gubernaculū defenſionis. Vltionis/exequendum, defenſionis, ꝓſequēdum. Iñ. Veh aſſur virga furoris mei: executio enim erit diuini cōſilii intētione flagelli. Iſte eſt vir q̄ conculcat vel cōturbat terram, eccleſiam, cōcutit regna/eccleſias in ꝑlatis: cōturbat ꝑ ſcandalū/ cōcutit ꝑ flagellū. Ponit orbem in deſertum xp̄ianū pp̄l̄m ꝑ tp̄ale diſpēdiū, & dr̄ interficiēs ſyon, imo prio afficit. ſecūdo inficit. tertio [interficit]. Afficit ꝑ moleſtiā, ifficit ꝑ ꝑfidā, [iterficit ꝑ diffidētiā. Moleſtia in rebus: ꝑfidia i mētibus, diffidētia in moribus. [Arma eius]hęc ſunt. ſ. argumēta malitiæ q̄bus ſuccidet cedrum. i. prçlatos in furore ſubuertet. [Quare:]q̄a dereliquerūt pactū dn̄i dei ſui: adorātes deos alienos, & ſeruientes eis]. [Pactū]dei eſt fides operās, quā prauis opib⁹ ipugnāt. [Deos]auaros adorāt: [pactū] frangūt ꝑ ſuperbiā. [Deos]adorāt per auaritiam: [eis ſeruiūt]per luxuriā. Propter ſuperbiā inducit̄ regulus: ꝑpter auaritiā cet⁹: ꝑpter luxuriā coluber tortuoſus. Hi ſūt Salomon rex hiel̄m, ſed idolatra: hic ſenex fatuus iſenſat⁹. Senex in ſūp̄ma gloria: ſatui i tēporali affluētia, iſenſati in carnis laſciuia. [Nolite flere mortuū: neq; lugeatis ſup eum fletu]. [Mortuus]eſt in pc̄tis ordo paſtoralis: q̄ nō eſt flendus ſi atterit̄, q̄a dn̄o peccauit: nec[fletu]lugendus eſt vt cōpatiatur eis. Luxit & elāguit terra: cōfuſus eſt libanus & ſordet & luget, lāguet, ꝓfundet̄, & ſordet. Paſtores dicunt̄ terra ꝑpter ſçcularē cōuerſationem, libanus ꝑpter ſacerdotalē dignitatem. Sed iſti lugēt in ope: languēt in fide: cōfundunt̄ i ope, ſordēt i ſcelere. Hi ſunt Lazarus q̄triduanus: q̄ iam mortui ſunt in tribus: in auaritia, in ꝑfidia: in ſupbia. quarto loco ſcatēt & fetēt in luxuria: ꝑpterea opes tollit reſpublica, fidē deiicit ſynagoga hæretica, corpora infeſtat gens maumethica, luxurioſos expectāt dęmonia. Talibus cōſtruit̄ domus in terra ſenar. i. iperii ꝑtāte ad l̄rām: ſed ſm̄ ſp̄m in iferni voragine. [Plāgite eum q̄ egredit̄, q̄a nō reuertet̄ vltra, nec videbit terram natiuitatis ſuæ:]licet i mortuo mundi deſideriis populus pœnitens itelligatur. Multi enim futuri ſunt qui mortificabunt membra ſua ſuper terram cum doctoribus veritatis deſignatis in Paulo & Barnaba eo tempore quo paſtores auari. ſuperbi & fatui adducentur in babylonē & hieruſalem trāſmigrabit. Eccleſia iperium ꝑ flagellum de eis q̄ſi de reſticulis faciēdum, q̄ ꝑpterea plangendi non ſūt, q̄ pie moriunt̄ ſęculo, vt xp̄o viuāt. Tñ illi ꝑlati plangēdi ſunt & alii chriſtiani, qui confitent̄ fide ſe noſce deū factis aūt negant. Qui quottidie[egrediunt̄]de hieruſalē i babylonem & ꝓlabunt̄ in vitia carnis & deſideria mūdi: vt captiui perpetuo teneant̄: qui nō apponūt vltra reuerti ad pn̄iam: nec videre viſionis pacis: Hieruſalem[terram natiuitatis]in qua orti ſunt per baptiſmatis ſacramentum, quin potius ſic inducant çor in ſæculo viuere vt cōtēpta viuētium patria cœli regno deſcēdant & corruāt in ifernū. [Hęc dicit dn̄s ad Sellū filium Ioſię regem Iuda regnātem pro patre ſuo: q̄ egreſſus eſt de loco iſto, nō reuertet̄ huc amplius: ſed in loco ad quem tranſtuli eum, ibi moriet̄, & terram iſtam nō videbit amplius]. Pro piis patrib⁹ nati ſunt tibi filii impii: & pro iuſtis pontificibus iniuſti epiſcopi ſurrexerunt. Memoria mea Ioſiæ. i. vita eius q̄ſi opus pulueris pigmentarii. i. virtutis xp̄i, ſed[ſepultura eius aſini filius ſepeliet̄]. ad l̄rām. Iſte fuit [Sellū ſub Ioachim, quem dux Normanorum cepit in paſcaſio papa, & duxit apud Leodium captiuum & vinctum, in quo libertas eccleſiæ cecidit: ſeruituſq; ſurrexit: [& ad terram libertatis nō eſt reuerſus: ſed mortuus ibidem eſt & cōfuſus]. Ex eo enim tp̄e vſq; nūc, imo & vltra dies iſtos in q̄bus e vicino cōplebit̄ myſterium ſcripturarū. Delebit̄ archa Noe Chriſti eccleſia, vt ſcis cōſcitus inter fluctus imperii diluuii ſurgentis pauper euagiet: vt tādem ab opū & perſecutione tumultib⁹ ſuper mōtes Armenię futuris viris euāgelicis requeſcat. Audi Auguſte Ioachim iſtius anguſtias tui furoris augmenta: ſed ruinæ potius reipublicę & eccleſię pariter argumēta. [Veh (inquit) q̄ ędificat domum ſuam in iuſtitia, & cænacula ſua nō in iudicio:]amicū ſuum opprimet fruſtra. [Amicus]ꝑi ad lit-

Marginal notes: Eſa. 10. — 3. re. xi. — Eſa. 33. — Ioā. xi. — Tit. 1. — Eccle. 49.

teram: ſed ſpiritualiter Chriſtus cui ſeruus
efficitur: ſi non ita quemadmodum ille iuit.
[Domus] eccleſia Romana. Audi [iniuſti-
Eſai. tiam].iuſtitia habitauit in ea: nunc autē ho-
1. micidæ. Inde. Oēs iuſtitiæ veſtrę tanq̄ pā-
Eſai. nus mēſtruatæ.ſ.eccleſiæ Romanæ. Nec ob
64. ſtat qđ dicit̃. Erit fons patens domui Da-
Zac. uid.ſ.viri euāgelici ſuſcitandi in toto orbe:
13. quoꝝ doctrina adeo patens erit & libera: vt
q ſitit vadat & bibat ſine p̄cio in ablutione
peccatoris.ſ.populi chriſtiani/ & mēſtruatę
matris eccleſiæ. Quia reuera tam pp̄ſus q̄
eccleſia ī peccato corrupta: & ad fontem prę
dicationis & pœnitētiæ recurret in multis:
in reliquis aūt flagellabit̃: qa gladius regis
babylonis ē exactus & limatus: & nemo ex
omni p̄te beatus. In hoc aūt iuſtificat̃ deus:
Pſal. in hoc eſt oīs hō mendax: qa nemo immunis
115. a ſorde: & nō iuſtificat̃ in cōſpectu dn̄i oīs vi
Pſal. uens. Sane q̄ diebus Ioſiæ Pharao rex egy
142. pti cōtra Regem aſſyrioꝝ aſcēdit ad flumē
3.re. eufratē: & occiſus eſt in magedo: licet ſit ad
23. patres appoſitus. Tñ videat Leo papa ſi nō
vulneratus eſt ipſe plaga doloris & mortis.
A cuius diebus neceſſe eſt vſq; ad tēpus quo
terra aget ſabbata ſua/ & deſolatio pertrāſi
bit: a ſaracenis q de abyſſo pp̄li īfidelis mul/
tipliciter eruperūt diffundentes ſe p̄ mariti-
mas Italiæ ſub Ro.imperio ꝯſtitutas. Qđ
autē ipſe Pharao iunxit Joachim filium Io-
ſiæ: ad ep̄os & prælatos referendū eſt: quos
dux Normanoꝝ cepit in partibꝰ normādię.
Similiter & Ioachim qui & Eliachim Pa-
ſcalem.ſ.papam: cuius ſucceſſor tp̄e deſtitit
dux Normanus & Francus: & tulit eis Rex
babylonis Alemanus.ſ.a riuo ægypti q ad-
iacet regno frācoꝝ ꝓuinciam.ſ.normanoꝝ
Hie. quæ ſpectat ꝓprie ad frācos: propter qđ dr̃
46. vitula elegās/quoad laborem & electionem
militię francoꝝ atq; formoſa/quoad decorē
ꝓuincię. Stimulator ab aquilone veniet ti-
bi quoad Ro.imperium cōtra Franciā ſti-
mulādam. Qualiter aūt ſūmi pontifices ar-
guant̃ de [cęnaculis factis] in eccleſia vt in ar
cha: & qualiter prębendaꝝ redditus cōmu-
nicētur: ipſa decretalis īſinuat/qa iniuſti/qa
fraudolenti. Et icirco tollit rex babylonis
factus monachus a riuo ęgypti vſq; ad flu-
men eufratem: qa nō t̄palia ſed ēt ſpiritua-
lia: nō ſolum quę franci principes dederunt
eccleſiæ: ſed ēt quæ alemani Cęſares cōtule
rūt. Licet enim ipſi terreni principes p̄ vim
auferēt eccleſiæ aliq̄d: vt regnum Siciliæ &
libertatem eccleſię īpedirēt. Tñ ipſi pontifi
ces multa tulerūt ecōtrario principibus quę
nō recipere debuerūt nec quęrere. Et futurū Hie.
eſt vt ſicut ſingulus q̄rat ſua: ſic & fortis im- 46.
pinguat in fortem: eccleſia in rēpublicā. Et
hoc ſit qđ dicit Chriſtus ſaniori conſilio:
Reddite Cęſari quę ſunt cęſaris: & q̄ ſūt dei Mat
deo. Terrenus princeps terrena exiget: ſed 22.
ſubtracta. Sed qa a p̄latis auaris non capit̃
iſtud verbum: vteres veteres diſrumpentur:
& nō tm̄ ſua Romanus præſes exiget quaſi Mat
t̄palia ſed ēt ſp̄ualia quæ nō ſua. Et hoc ſit th.9.
quod dr̃. Oſtendēs ſe quaſi ſit deus: nec q̄q̄ 2.th.
deoꝝ curabit.ſ.pręlatoꝝ. Inde in paralipo 2.
menon. Adduxit ſup eos regem caldęorum: 2.pa
& īterfecit iuuenes eoꝝ gladio/in domo ſan rali.
ctuarii ſui. Non eſt miſertus adoleſcentis & 36.
ꝟginis & ſenis: nec decrepiti q̄dem: ſed oēs
tradidit in manus eius: & ſiq̄s euaſit gladiū
ductꝰ eſt in babylonē in ſeruitiū regis baby
lonis. Qđ ergo dixit ſupra. p̄dix fouit q̄ nō
pep̄it &c̄. Hęc ſoluit̃ vſq; ibi vbi ait. [& cæ Hie.
nacula ſua nō ī iudicio]. Hęc ſūt illa p̄ſepia 17.
Salomōis & ſtabula iumētoꝝ quę diruēda 2.pa
ſunt e vicino: vt hoīes humana ſapiāt: reddi ral.9
ta retributione ſuperbis. Non eſt de his cæ- Luc
naculū illud grande & ſtratū: magnum quo 22.
ad dignitatē: ſtratum quoad humilitatē: in
quo chriſtus cum diſcipulis extitit: & qđ vi-
ro dei in veteri teſtamēto paratum eſt. Sed Dañ
cęnaculum illud bellis in quo depræhenſa 14.
ſunt veſtigia ſacerdotum: & deuorati ſunt in
momēto in lacu ſceuiſſimo babylonis.ſ.im-
perii alemanoꝝ. Pertinēt ergo ad prælatos
præſepia: [cęnacula] aūt ad magiſtros. Et il
li q̄dem amplificant [iniuſte:] & iſti [ſpatio-
ſa] exhibent indiſcrete in feneſtris doctrinæ
quas aperiunt exponēdo [in laquearibꝰ cæ-
drinis:] in certationibꝰ ſcripturarum vel ſen
tentiarum inuiolabilium [in ſynopide] quo
pingit̃ doctor rhetoricus & tenor dictionis
exq̄ſitus. Nota [Domum/cęnacula/laquea-
ria/picturam]. In [domo] eccleſiæ gn̄alis pa
ſtores:

ſtores:in[cœnaculis]doctores:in [laqueari-
bus]regulares:in[picturis]mores & diſpen-
ſationis. Licet ad lr̃am eccleſia arguat̃ i his
q tpalia ędificia cõſtruũt & ſpũalia deſtruũt
tum qa iniuſte multiplicat rectores & ſacer
dotes amplificat:dilatat ſtudia & ſua cõſilia
dictaminaq; colorat:quę inflant & nõ ędifi
cant:merito ducunt̃ in babylonem:dum re-
probando ſpiritum in carnalibus deſideriis
cõfundunt̃.Hic cõſiderãdum eſt ad quãtam
ignominiam famoſę eccleſiæ veniãt: dũ di-
lationis ſuę gloriam minus ꝓuide nõ atten-
dant.Quanti hoĩes ſunt & erunt in eccleſia
ꝓmouẽdi iniuſte & indiſcrete ad ordines &
magiſteria:quibus melius eſſet deſiſtere vel
pedem retrahere:q̃ ad babylonem poſtmo-
dum deuenire.Singulus habet [domũ] con-
ſcientię:cęnaculum]vitę latæ:[laquear] red
dituum:[feneſtras]deſiderioꝝ:[cędrum]di-
gnitatum:&[ſynopidem]ſtudioꝝ.Sed nun-
quid regnabunt:qa cędro]chriſto ſe cõferũt
pr̃es apl̃i:iudicium & iuſtitiam faciẽtes.Sed
ipſi quaſi filii mũdum pingunt [ſynopide:]
cœlum obducunt cinere: turres erigũt vir-
Mat tutes euertũt.Erunt(inqt)homines edentes
24. & bibẽtes:plantãtes & ædificãtes/nubentes/
& nuptui tradẽtes: & repẽtinus ſuperueniet
ĩteritus.Hic eſt curſus mali operis: & iccir-
co malos male pdet/p principem reipublicę
& vineam ſuã locabit aliis agricolis:docto-
Mat ribus veritatis.Sequitur.[Nõ plangent eũ]
21. ſcilicet Ioachim filium Ioſiæ regem iuda.
Luce [Veh frater & veh ſoror:]pro eo ꝙ libertas
20. eccleſię ancillãda eſt & ſtatuẽda ſub tributo
a papa Paſchaſio tertio q reſpicit Ioachim
q ſucceſſit Ioſię:ac ſi alteri Leoni papę nõ ẽ
plangẽdus:qa etſi captiuus a duce Norma-
nico porſere debuit aĩam ſuam ꝓ iuſtitia ec-
cleſię:& nõ infringere libertatem eius & tra-
dere ſeruituti:de qua collum nõ excutiet ec-
cleſia ſic de leui.Q đ aũt dicit̃. [Sepultura
aſini ſepeliet̃ putrefactus & proiectus extra
portas hieruſalẽ].licet viriliter ſit papa Pa-
ſcaſius ſub captiuitate defunctus.Videant ta
mẽ prelati tẽporis huius ſi non [putreſcũt]
vita:ſi non[vileſcũt]ignominia:ſi non[ꝓii-
ciunt̃]immundi deſideria:ſpretis [portis hie-
ruſalem].i.dignitatibus eccleſiæ Apoſtolo-
rumq; documẽta. Vere[aſini]& ſtolidi ſunt
prelati:& iccirco patebũt hoſtibus: dũ ho-
ſtia eccleſiæ nõ attendunt:& ꝓpter hoc ap-
ponent̃ non ad patres ſed ad hoſtes potius
babylonis eoꝝ ſabbata deridẽtes:& [aſino]
qdem ſubtrahit̃ primo poſt mortẽ corium.
ſecũdo ꝓiicitur in ſterquiliniũ.tertio beſtiis
& auib⁹ datur in cibũ.Sic prelatis mortuis
in peccatis:tollet̃ corium tẽporalium:[proii
cientur in ſterqlinium]vilitatis obprobriũ.
Dabunt̃ beſtiis Romani imperii: & auibus
ideſt viris euangelicis/in prædicationis & i-
crepationis vſum.¶ Et nota qđ ait.[Extra
portas hieruſalem:]qa non audebunt etiam
attriti auctoritates ſuas & officia libere ex-
ercere.Sternet(inquit)ſibi aurum.ſ. cultum Iob.
eccleſiaſticum quaſi lutum vertẽdo gloriam 42.
eius in idolum.Nec mirum quia & ipſi foris
ſunt aurei in apparentia:intus lutei in con-
ſcientia. Et iccirco in ſtatua babylonis pror Dañ
ſus ſunt aurea extrema lutea:ſed aurum vitę. 3.
apoſtolicę vertit̃ in lutum infamię plateę.
Velit deus ne eos velut lutum platearum im
moueat:& in ſtatuam Romani imperii fer-
ream dura ſeruitute compingant. Futurum
eſt vt lutum ferro non hæreat:& ſi pars fer-
rea vel lutea videatur:quia nec deeſſe pote-
runt qui erunt in iuſtitia rigidi: & aliqui in
auaritia non incurui. ¶ Sed timendum ne
in ſtatua tui imperii diuerſa ſit mixtura me
talli.Nam vt in genere differamus: Caput
aureum fuit in regno babylonico: argen-
tum in greco:ereum in Romano:ferreum in
ſaraceno:luteum in antichriſto. Spirituali-
ter autem aureum fuit in Henrico primo:
argenteum in Federico patre tuo: ereum in
teipſo Henrico ſecundo:ferreum in ſucceſſo
re tuo.Cuius tempore tollendum eſt/immo
tranſferẽdum imperium:& tamen tranſieten
dum in ſemine non poterit in eo non fieri
pars ferrea & ſeuera:parſq; lutea & infirma.
Mihi videtur ꝙ ipſum chriſtianum ſemen
miſceatur ſaracenico:& quaſi fidelis infideli
populo federetur:& ſic hæretici de popu-
lo chriſtiano exeuntes:ſaracenis adhæreant
ad perſequendam eccleſiam:ſicut ad abſor-
bendam archam duo aquarum genera con- Apo
uenerunt in duabus Apoc.beſtiis de mari & ca.13

de terra conſcendentibus deſignatis. ℂ Sed
Dañ ſi notat̃ cõdendam mixturã hãc/lapis angu
3. laris & ſine manibus exciſus dirigit̃. Videat
tua poſtrema poſteritas: ne reprobãdus ab ea fidelis vtiq; populus ſine humano adiutorio a morte eccleſię/vel iſtinctu ꝓprio vel diuino cõſilio repente ꝓſiliat & cõterat molas iniquæ prolis, & pedes ſtatuæ Babylonis infixos in lacu miſeriæ & luto fecis ſaraceno vtiq; populo & hæretico patareno. ℂ Sed nunqd ꝓpterea cætus ꝑlaticus cæ
Io.9 cus natus videre potuerit/ſi lutum oculis eorum apponat̃? poterit ſane ſi eos iteꝝ tẽporale cõmodum nõ excoquat. Dabit enim ve
Eſa. 28. xatio auditui ĩtellectum. Mox qdem cũ infixi fuerint pedes in limo hæretico ꝓfundi populi agareni: tunc videbũt & cognoſcent ꝙ nõ ſit ſubſtantia.i.ſubſiſtere non poterũt in hoc errore: qa vidẽtes ſe nudos & ſpoliatos a gratia redire cõtendent ad gloriam iã cõtemptam. ⌊Aſcẽde (inqt) libanũ & clama in baſan da vocem tuã: & clama ad tranſeuntes: qa cõtriti ſunt oẽs amatores tui.⌋ In futuris viris euangelicis Hieremias aſcendit per prædicationis officium ⌊libanum⌋ Romanũ capitulũ: ⌊baſan⌋ paſtorale collegium ⌊trãſeuntes⌋ monachoꝝ cõuentuũ. ⌊Amatores⌋ eccleſiæ cõterunt̃ reges.ſ.ſæculares. Sed in ⌊libano⌋ prælati: in ⌊baſan⌋ clerici: ⌊in trãſeuntibus⌋ religioſi vel laici: quia oẽs dicuntur ebrii. Videant qdam eoꝝ ne ſint infecti vita: inflati auaritia: infixi luxuria: pro quibus & dr̃. ⌊Cõtriti ſunt amatores tui.⌋ Iſti diligunt dignitates eccleſiæ: non abiectionem perſonæ: nõ humilitatẽ cõſcientiæ: ſed elationem vitæ: propterea ⌊oẽs paſtores tuos paſcit ventus⌋ vanagloriæ: & ꝓpterea ⌊amatores tui in captiuitatem ibunt babyloniæ. ℂ Vides ꝙ per ventum ſuperbiæ & paſſum abundantiæ peruenit̃ ad Babylonis luxuriam. Sed ⌊ventus⌋ in hoc loco deſignat perſecutionem imperii, & ab aqlone.ſ.a reprobandoꝝ parte ꝓcedet turbatura eccleſiam etiã in errorẽ & electos ſi fieri poterit inductura. Poteſt ẽt ad lr̃am accipi ꝙ captiuentur viri ꝑlatici: vt tanq̃ ⌊amatores⌋ ac ſi fornicatores in futuro cathacliſmi diſcrimine inuoluant̃. ⌊Tunc confundetur aperte malitia: & erubeſcet⌋ forſan tam in pœnitẽtia q̃ in pœna. Inde. ⌊Quæ ſedes in libano⌋ cõtra prælatos/chriſtiano populo præſidẽtes: ⌊nidificantes ĩ cædris⌋ eccleſiaſticæ dignitatis. ⌊congemunt⌋ in peccatis: ⌊dolent quaſi parturientes⌋ in pœnis. Mihi videt̃ ꝙ iſta quæ parturit/ſit eccleſia ſpũalis q̃ parturit in tribulatione/parit in dolore q̃ſi Ioſeph & Be Gen
niamin: quoꝝ primus tribulatur in carcere. 39.
Alter erit filius doloris in morte matris: tẽ Gen
pore confuſionis prælatoꝝ cruciabit̃ mater 35.
eccleſia a facie draconis: q filium quem emittet/deuorare cõtendet. Vnde neceſſe eſt ma Apo
trem cõſurgere in ſolitudinem populi chri ca.12
ſtiani: vel potius ad gentes incredulas conuertendas. Aqua enim egrediens de ore draconis: pſecutio Romani impii eſt & dogma puerſum: qbus ſi datum eſt deſuper euertat euãgelium & deuoret populum chriſtianũ: Sed terra inquit audiuit meliorem: layci.ſ. fideles qui abſcondent eos a pluuia & vento erroris. ℂ Et nota ꝙ alii fugient in ſolitudinem ſpũalis cõuerſationis. Alii emigrabunt in cõfuſionem Babylonis de tabernaculo dignitatum. Inde. ⌊Si fuerit Ieconias filius Ioſiæ regis Iuda annulus ĩ dextera mea: inde euellam eum⌋. Ex hoc loco cognoſcit̃ ꝙ prælati/epiſcopi/& carpinales aſſumpti in excellẽtia dignitatũ e xcident̃: & quaſi ⌊an Hie.
nullus de dextera euellent̃⌋.ſ.deponentur & xi.
mittent̃ in ignem ſiniſtre: vt conflent̃ in fornace ferrea: & olla flãmea aquilonis. Hi portant ⌊annulũ⌋ dignitatis inſignis: ſed reprobant̃ in pœnis ẽt tẽporalis afflictionis. Ar Hie.
gentum (inqt) reprobum vocate eos: iuſtus 6.
qdem deus es tu: pro eis enim dicis: vt quid Mat
dereliqſti me? Et Dauid. Deſpexiſti Chri 15.
ſtum tuum: & euertiſti in terra ſanctuarium Pſal.
tuũ. Dereliquerũt dñm/cõtemnendo cordis 88.
humilitatem. Blaſphemauerũt ſanctum iſ Eſa.
rael: peruertendo carnis honeſtatem: aba 1.
lienati ſunt retrorſum/concupiendo mundi vanitatem. ℂ Et nota ꝙ quattuor genera hoſtium inducuntur contra eos. In ſpiritualibus: in tẽporalibus: in ſeruitutibus: & in tribulationibus. Primi ſunt quęrẽtes animam ſecundi Punici/quorum timent aciem: tertii Romani principes: quarti alemani feroces.

roces.Quar e:'qa quattuor ſunt auerſiones
ibidē eorum.Inde Eſa.Veh genti peccatrici:in aſ-
fluentia/populo graui iniqtate in ſymonia.
Semini neq̄/in ſuperbia:filiis ſceleratis in i-
miſericordia.[Et mittam te & matrem tuā
quæ genuit te in terrā alienam / in qua nati
nō eſtis/ibiq; moriemini:]non ſolum paſto
res in mundo diſperſos: ſed ipſam [genitri-
cem]Romanā eccleſiam in ſuis rectoribus
adducet in ſeruitutem & cōfuſionem vitę: &
morieť in gladio pœnę:& forſitan afflictio
nis ęternę.[Ad terram(inqt)ad quam leuāt
manum ſuam vt reuertanť illuc:& non reuer
tenť].Licet apponāt ſummi pōtifices terre-
niq; prælati:vel iugū publicę poteſtatis ex
cutere:vel libertatem eccleſiæ p ſuperbiā re
parare:non tñ eſt cōſilii dñi permiſſioniſq;
diuinę.Et qa noluerūt in die ſua quæ ad pa
cem eis humiliter ſapere: ſed potius contra
ictum fluminis ſuperbire.[Nunqd non vas
fictile atq; contritum iſte Ieconias : & vas
abſq; omni voluptate(]Epiſcopi[vas] ſunt
Gen̄ per electionem:[fictile]per ipotētiæ virtu-
3, tem:[cōfractum] per elationē:[abſq; volu-
10.5 ptate]per carnalem abuſionem.Iſti non ſunt
paradiſus voluptatis ſpiritualis : ſed para-
liticus diſſolutus membris carnalibus ſtu-
diis.Sequitur.[Terra/terra/terra audi ſer-
monem dñi].tertio terram replicat. primo
loco ſunt terreni quoad dignitatis abuſum:
ſed reuera quia eccleſia eſt tribus ordinibus
quaſi dignitates appenſa.ſ.laycis/clericis. re
ligioſiſq; fidelibus/eos attētos redit:vt[ſcri
bant viros]prælatos imperfectos & [ſteri-
les]prædicent:viros vtiq; inflatos: ſteriles/
indiſcretos/improperabiles/inuirtuoſos:ſed
prælati futuri qui ſupra dicuntur[viri]non
a virtute ſed a dignitate.[Steriles]in opere:
improſperi in ſermone:[nec enim erit de ſe-
mine eius]ſcilicet talium prælatorum[vir q
ſedeat ſuper ſolium Dauid]Chriſti/in iuſti-
Eſa. tia iudicantis.Inde Eſa . Relinquetur terra
1. veſtra deſerta:ciuitates veſtræ ſuccenſę erūt
igni.Terra/Romana eccleſia deſeretur: ſub
tractis cultoribus & paſtoribus. Ciuitates/
eccleſiæ pontificales & monaſteria ſuccen-
dentur igni reipublicæ.

¶ Sequitur Capitulum.xxiii.

V[Eh paſtoribus qui diſpergunt]per
ſuperbiam ſubditos: &[dilacerant]
per iracundiam.[Diſperſio] ptinet
ad laycos & clericos.[Dilaceratio] ad reli-
gioſos/ſubtrahendo beneficia: & ingerendo
ſcandala/matrimonia diſſipando. Et q non
[viſitant]more[paſtoris]ſed furis: quæren-
do quæ ſua ſunt non quæ dei:inducet ī ſub-
uerſionem eorum [paſtores] ſecundum cor
ſuum:q non[gregem]eorum totum/ſed [reli
quias gregis]ſequētium eos/ducent ad inte-
riora deſerti religionis & pacis:quos [cōuer
tent ad rura ſua]ſpūalia ſtudia:[& creſcent]
in opere:[& multiplicabunť]in doctrina qa
[nō formidabūt]mundi miſeriam : [nec pa-
uebunt]inferni ſæuitiam: [& nō quæreť ex
numero:]qa oēs vnanimes/oēs ſtabiles/om
neſq;[paſcenť]ſtudiis ſpūalibus : & accuba-
bunt inquietis collegiis:& non erit qui exte
reat in mundanis negociis.Ipſi erunt ſuper
nato puero ordine futuro in fine ſecundi ſta
tus & principio tertii inter terminos accu-
bante in præſepio ſcripturarū quaſi bos/aſi
nus/paſtor/angelus. Bos vt excolat corda a Luc.
carnalibus:Angelus vt ſeminet verbum in 2.
ſpiritualibus:[Paſtor] in aīalibus : Aſinus
in oneribus:imo Angelis in vita : paſtor in
cura:bos in victima:aſinus in diſciplina.De
prīo erūt ſicut angeli dei in cœlo.ſ.eccleſia.
De ſecūdo Ego ſum paſtor bon⁹.De tertio Luc.
Tulit Helyas bouem/& imolauit eum.ſ.ſpi 18.
ritus dñi ſanctos.De quarto Cibaria & vir Io.x.
ga & onus aſino.Panis & diſciplina & onus 3.re.
ſeruo.Virga ſpectat ad paſtorem : cibus ad 18.
bouem:onus vel opus ad aſinū. Angelus āt Eccle
paſtoribus loquitur:Deus angelo : ſic nul- 33.
lus quæretur ex numero:qa multiplicabun- Luc.
tur ſuper harenam maris in ſæculo . [Ecce 2.
(inquit)dies veniūt/& ſuſcitabo Dauid ger
men iuſtum:& regnabit Rex & ſapiens erit
& faciet iudiciū & iuſtitiam in terra . In die-
bus illis ſaluabitur iuda:& iſrael habitabit
cōfidenter.Et hoc eſt nomen qđ vocabunt
eum dñs iuſtus noſter] . Pro prælatis iniu-
ſtis mortuis in peccatis & flagellandis in pe
nis:qui culpæ tenebras diligentes lucem iu
ſtitiæ reſpuerunt.[Suſcitabit]in ſolio [Da
uid]Chriſtus[germen iuſtitiæ]quoad pœ-

nitentiam:[regem]quoad potentiam: ſapiẽtem quoad prudentiam. Et faciet iudicium/ de peccatoribus:& iuſtitiam/de electis quoad ſcientiam:in terra eccleſiæ: [& vocabunt eum dominus] quoad prædicationis offitium:[iuſtus]quoad operis exercitium: [noſter]quoad compaſſionis affectum:[In diebus illis].ſ.quibus diſcent iuſtitiam habitatores orbis:& quibus mundi ſuperbia corruet:& ſcoria eccleſię extorquetur:[ſaluabiť iuda]latina eccleſia:[& iſrael]græcoꝝ eccleſiæ:[habitabit cõfidenter] poſt afflictionẽ græcoꝝ & latinorum.ſ.orientalis & occidẽtalis eccleſiæ:inter quas ſciſſura ſucceſſit:ac ſi in tribum iuda & iſrael/decem tribus erit cor vnum & anima vna in chriſti fide: antichriſto & illo rege deſtructo qui cũcta vaſtabit:& adducentur de cũctis terris reliquiæ

Nota electoꝝ ad fidem eccleſiæ generalis. ¶ Nota ꝙ per oẽm orbem & fere oĩbus regnis terrę prædicabiť euãgelium ęternum. Et poſt hæc neceſſe eſt pati eos pro noĩe chriſti præualente idolo deſolationis in templo pſeudo propheta. ¶ Et nota ꝙ Nabuchdonoſor erexit ſtatuam adorãdam: qđ ſimile pręſtolatur in poſteris tuis ẽ proximo: vt vel ad litteram id faciat/qđ nec patres tui fecerunt:nec ipſe facturus es:vel pſeudo pontificem ſtatuat in Chriſti ſede eccleſiæ.ſ.quæ

2. ad eſt Romæ:vt in illo oñdat ſe quaſi ſit deus:

theſ. & ipſe puto erit aureus per ſapientiam & iu

2. ſtitiam:argenteus per eloquẽtiam:ereus per famam:ferreus per potẽtiam:luteus per vi

Iob. tam.De hoc diciť.Q ui facit regnare hypo

34. critam ꝓpter peccata populi ſcelerati. Talis aſcendet vſq ad nubes ꝑ ſanctimoniam: ſed in fine quaſi ſterquilinium perdetur per ignominiam.Propterea [contritum eſt cor meum in medio mei:& cõtremuerunt omnia oſſa mea:]in medio eccleſiæ [cor] ſapientiũ [cõteriť:oſſa]fidelium[contremiſcunt. Prio oĩs ſapiã eoꝝ deuorabiť.Secũdo qa ĩfirmabitur oĩs virtus eoꝝ:[facti quaſi viri ebrii] tẽporalibus:[madefacti vino]furoris [a facie dñi]flagellãtis:&[a facie verboꝝ ſanctorum eius]multipliciter arguẽtis.Q uibus autem ſanum cõſilium erit fugient de babylone:nec bibẽt de calice eius/ſed accipient calicem ſalutaris/ & patientur pro Chriſto dño & finientur in pace in exterminio babylonis:cuius ruina ꝓpe eſt:& ſi ad afflictionem eccleſiæ generalis potenter inſurgat. Et quidem multi ſunt intra.ſ.eccleſiam ꝗ ſunt filii babylonis:& plures in babylone captiui qui ſunt filii hieruſalem:& propterea facienda ẽ in lucernis ſcrutatio:vt agni ſeparentur ab hædis:& liberatis iſraelitis fidelibus:& fide Mat

les ægyptii in maris gentium futurarum flu 25.

ctibus demergantur.[Hoc eſt(inquit) conſilium qđ cogitauit deus ſup oẽm terram:]ꝗ perfectę malitiæ dabit finem. Ego (inquit) Ma

quaſi ignis & quaſi herba fullonum:cõſola lach.

bunť inquit & dealbabuntur iuſti : & impie 3.

agent impii.ſ.reprobi:nec intelligẽt oẽs impii:qa multi ex eis ad pœnitẽtiam compungenť:reliqui patebũt incendio flãmæ deuorantis igne orbis vtriuſq hoĩs in inferno. [Q uia adulteriis repleta eſt terra:qa a facie maledictionis luxit terra:& areſacta ſunt arua deſerti].Ezech.autẽ ait . Vnuſquiſq ad Eze.

vxorem ꝓximi ſui inhiat.[ꝓximus]eſt chri 22.

ſtus:[vxor]eccleſia:quam polluere nituntur hæretici doctrinis ĩfectis.Eſa.quoq Luxit Eſai.

& elãguit terra:qa cultor negligit & pluuia 33.

nõ deſcẽdit.[Cultor]prælatꝰ ẽ:[pluuia]doctrina & ſic[terra]eccleſiæ.[Luget] in ope: [languet]in ſciã.[Maledictio]in hoc loco: vel præuaricatio mala doctoꝝ eſt: vel[ſiccitas]ad lrãm:vel in ſpũ verbi diuini ſubtractio.Vel certe deſignanť tpa antichriſti qui dř nouiſſimum [maledictiõis]& iniqtas prę finita.Sicut enĩ layci pleni ſunt[adulteriis]: clerici prauis documentis & exẽplis: ſic & religioſi & triſtitia ambitus ſęcularis. Sed triplex eſt adulterium: vxoris quoad carnem: eccleſiaſticę dignitatis quoad ambitionem: dñici ſermonis quoad expoſitionẽ. De prio He

fornicatores & [adulteros] iudicabit deus. br.13

De ſcđo oẽs[adulteri]ſunt cętus ꝑuaricato Hie.

rũ.i.ꝑlati ad alias ſedes ꝑter ꝓprias inhian 9.

tes.De tertio adulterãtes verbũ dei.i.hęreti Secũ

cę prędicãtes vel neqter exponẽtes.Solebãt de ad

hactenus layci continenter viuere:clerici pie cori.

docere:religioſi deuotiõe pingueſcere. Nunc 2.

oẽs corrupti ſunt & abhominabiles : & non Pſal.

eſt qui faciat bonum:nõ eſt vſq ad vnum.ſ. 13.

rarum

rarum: imo omnes infecti luxuria: oēs [ma-
ledicti] in ſana doctrina: oēs [arefacti] irre-
gulari diſciplina. [Factus eſt (inquit) curſus
eorum malus] .i. ad malum: [& fortitudo eorum
diſſimilis]. Nam fideles cōiugati [currebāt]
ad ſobrietatem: clerici ad honeſtatem: reli-
Trē. giosi ad pietatem. Nunc viæ ſyon lugēt: qa
1. ſingulorum viæ efficiunt tenebrę & lubricū
Psal. & ſic fortitudo fidei vertit ad infirmitatem
34. boni opis. [In tenebris] mentis cæcitas: [in
lubrico] carnis voluptas: propterea angelus
dñi pſequit eos .i. mūdana vel æterna aduer
Trē. ſitas. Audi [diſſimiles] O vos oēs q transitis
1. per viam/ attendite & videte/ ſi eſt dolor ſīlis
ſicut dolor meus, Noluit aſſimilari deo ſed
diabolo: nō dolere ſed lętari: nō crucem tol-
lere/ ſed ſceptrum dignitatis prelaticę extor
Luce quere. [Propheta namq; & ſacerdos polluti
14. ſunt: & in domo mea inueni malum eorum/
Mat dicit dominus]. [Propheta] doctor eſt: [ſa-
10. cerdos] ępus. Iſti [polluunt] praue docendo:
[polluunt] turpiter viuēdo. [Domus] Ro-
manum capitulū eſt/ nō ſolū in eccleſiis ſitis
immunde inueniunt nequiter agentes: ſed in
ipſo capite eccleſiæ ſceleratiores habentur.
Eſa. 1 Omne (inqt) caput languidum &c̄. ¶ Hoc
igit tpe quo prelati & magiſtri clerici & alii
plus mūdum q̄ regnum diligēt & deſpicient
verbum dei: tūc ſciēt ſi attrita [deſerta] .i. mo
naſteria nō [areſcēt] in tpalibus. Si clerico-
rum eccleſiæ nō [lugebūt] in ſuis ꝓuentib⁹.
Si vxores laycorum nō violabūtur a terrę pri
cipibus: & hęc ſit [maledictio tenebris & lu-
bricum: malum & viſitationis annus] in pro
ximo ſecuturus [in maledictione]. Rex ille
ſeds [in tenebris] ſaracenorum & gētium de ꝓ-
cul venientium cuneus [in lubrico] populus
hæreticus deuoratur. Q d' dicit [annus viſi-
tationis] ad pſecutionem antichriſti referen-
dum eſt. Q uare? Quia [in ꝓphetis ſamariæ
vidi fatuitatem: & ꝓphetabāt in baal: & de-
cipiebāt ppl'm meū iſrael. Et in ꝓphis hieru
ſalem vidi ſil'itudinem adulterātium & iter
mendacii]. [Fatuitas] fornicatio eſt quā re-
darguit in [ꝓphetis ſamarię] .i. p̄latis & do-
ctorib⁹ græcis. [Ipſi deceperūt ppl'm iſr'l] .i.
ſubiectos in doctrina erroris Arrii & Sabel
lii & aliorum. Itē. [Et ꝓphetabāt] .i. docebant

[in baal] idolum colere nō Chriſtum. Quia
alii eorum blaſfemabāt in xp̄m: alii in ſpm̄. ſ. 3. re.
Ipſi ſunt vituli aurei duo cōflatiles in Dan 12.
& Bethel: in epheſiis & conſtantinopolita-
nis: vel potius in clericis & religioſis eorum.
Sed nunqd ſoli græci errauerunt? Errau-
rūt & latini deſignati i [hieruſalē] iter quos
ſunt [adulteri] doctores patarenorum [menda-
cium] ſuggerētes. Iſti ſunt duo filii Hely ſū- 1. re.
mi ſacerdotis: Ophni & Phinees: gręci vtiq; 1.
& latini epiſcopi doctrinis variis & opibus
mortuis ſubditos corrūpentes ad hoſtium
tabernaculi. ſ. p̄dicatione eccleſiæ vel expoſi
tione lrę: & moralr in cōſultatione pnię. Itē.
[Cōfortauerūt manus peſſimorum] .i. poten-
tiam ſecularium principū: [vt nō cōuertent/
a viis ſuis malis:] ad fidem & humilitatem
eccleſię. Vel certe [manus peſſimorum] ſunt
opa peſſima peccatorum: vt magis obſtinati
fierent in peccatis. Eſt enim malitia cogita-
tionis via puerſę actionis. [Facti ſunt mihi
oēs vt ſodoma] .ſ. græci: [& habitatores ei⁹
quaſi gomorra] .ſ. latini: & ideo timendum
ne græcorum eccleſia deſtruatur in ꝓximo:
& ſecūdario latina i ſpū dñi ſubuertat. Q d'
ſi futurum eſt ingemat mater eccleſia & exo-
ret ad dñm: vt cōuertat ad miſericordiā quę
diſponit ad irā. [Ecce (inqt) cibabo eos ab-
ſinthio: & potabo eos felle]. licet moraliter
amaritudo h' ad pn̄iam valeat itorqri: itē nō
ſolū ad doctrinā hęreticam q̄ amaricauerat
corda gręcorum & ēt latiorum [i abſīthio] aria
no [felle] patareno vertēdū ē: ſed ēt ad tribu
latione q̄ ſupueniet ꝯtra illos: qa & gręcorum
ecclīa tradēda ē gētib⁹ & latina pariter ꝯcul
cāda. [Nā a ꝓphis hierl'm ē egreſſa pollutio
ſup oēm terrā]. Aut. n. praua vita & doctri
na legatorum ecclīę latinę q̄ ē Romę itelligē-
da ē [ipſa pollutio:] qa polluit ois ecclīa ge-
neralis. Aut certe patarenorum veſania libe-
re ſe diffundit vbiq; ꝓtractis p̄dicatoribus
veritatis corā beſtia malitię & potētię ſecu
laris q portāt dñam babylonē eccleſiā quæ
magiſtra ē oium meretricum. Sed mater no
ſtra Rachel [quare me genuiſti filium dolo- Hie.
ris Beniamin]. [Virum rixæ quoad p̄dica- 15.
tionē veritatis/ [viri diſcordiæ] quoad rep
hēſionē iniqtatis. [Si loquor] punior: [ſi ta

Sardis/Cypriis/& Cretenſibus ad litterã:
quæ ſunt trans mare.⌊Syris de Dã & The-
mã & bum⌋.Affricis & hiſmaelitis:& burga
ris & cumanis:⌊& oĩb⁹ q attonſi ſunt in co-
mã:⌋frigis:&⌊cũctis regib⁹ arabię⌋babylo-
niis & aliis ꝓximis:⌋& cũctis regib⁹ occiden
tis⌋mauritanis⌊q abitãt in deſerto⌋infide-
litatis:⌊& cũctis regibus zambri⌋pſis:⌊& cũ
ctis regibus helã & medoꝝ:⌋parthis & aliis
⌊& cunctis regibus aquilonis:⌋populis.ſ.va
riis & diuerſis.⌊De ꝓpe⌋chriſtianis:⌊de lon
ge⌋ſaracenis:⌊vnicuiq; cõtra fratrem ſuum.
Religioſis albis & nigris:⌊& omnib⁹ regnis
terræ⌋.ſ.mũdi ꝓuincus.⌊Et rex Seſach bi-
bet poſt eos:⌋qa Romanum impium cõtra
oẽs inualuit:neceſſe eſt vt q flagellauit alios
.2re. flagelleť & ipſe:ſic enim de Hiſmaele filiis
4. Recab dictũ eſt.ſ.populo Romanoꝝ: Ma-
nus eius contra oẽs.ſ.in principio: & manus
oĩum cõtra eum in fine:⌊Rex ergo Seſach⌋
ſignificat Romanos principes⌊bibituros⌋
Dañ poſt oẽs⌊de calice furoris dñi⌋& flagelli.Sic
5. quoq; Balthaſar pcuſſus eſt a medis & per-
ſis:q in patribus ſuis hieruſalem minus af-
flixit.Oẽs iſti bibent vinum cõpunctionis:
⌊inebriabuntur⌋muſto feruidæ deuotionis:
⌊vomẽt⌋nauſeam peccati ex ore cõfeſſionis:
⌊cadent⌋ex humilitate ſatiſfactiõis. Pro cur
ſu libri⌊bibẽt⌋peccatores terræ temporales
moleſtias:⌊inebriabunť⌋ob corporales miſe
rias:⌊voment⌋ſublatas diuitias.⌊cadent⌋vt
non eleuentur in ſupbias.Vel certe⌊bibent⌋
delinquẽdo:⌊inebriabunť⌋deſperando:⌊vo
mẽt⌋moriendo:⌊cadent⌋pœnas inferni ad-
dendo.Ibi non⌊ſurgent a facie gladii:⌋quia
mente & corpore ſe diſcrimini pœnitẽtię ob
tulerunt.⌊Et dices ad illos.Dñs de excel-
ſo rugiet:& de habitaculo ſancto ſuo dabit
vocem ſuam⌋.⌊Rugitus⌋iſte comminatio-
nis eſt:⌊vox⌋exhortationis:⌊excelſum⌋eſt vi
ta ſpũalis:⌊habitaculum⌋actualis.Futurum
eſt vt pdicatores euangelii reuelandi ſint: &
religione feruidi/& pdicatione facundi. De
vitæ ergo eminentia rugient.De ſciæ abun
dantia edocebũt:cõtra canes mutos præla-
tos.ſ.clericos & doctores:pacis angeli & cõ-
ſilii dirigenť contra religioſos deuiatos & ti
midos.Alii nudi & pauperes ſunt mitten-
di vt pontifices & phariſæi cadãt a facie ver
bi dei.Vnde enim erant quaſi decus eccleſiæ:
modo inde decus habebuntur:pro eo ꝙ filii Tre.
ſyon amicti aliqñ auro primo: repeciuntur 4.
nunc vaſa teſtea ex peccato.⌊Celeuma quaſi
calcantium concineť aduerſus oẽs habitato-
res terræ.⌋Canticum hoc afflictionis & cõ-
culcationis prælaticæ dignitatis & collegii
& regularis concineť a fidelibus & pauperi-
bus ſpiritu:q terrena cõtẽnẽdo/cœleſtia di-
lexerunt.⌊Peruenit ſonus vſq; ad extrema
terræ⌋.⌊Sonus⌋eſt vel prædicationis eoꝝ
vel afflictionis prelatoꝝ:⌊qa iudicium dñi
cũ gentibus⌋ſceleratis.Puto ego ꝙ adhuc
predicãtibus duob⁹ teſtib⁹ ꝓphetiſq; vetu
ris decor eccleſię gñalis fuſcabit/traditis.i.gla
dio eccleſiarum rectoribus principis baby-
lonis.⌊Ecce (inquit) afflictio egredietur de
gente in gentem:& turbo magnus egredieť a
ſũmitatibus terræ.⌋licet viri futuri euãgeli
ci & euãgelizatores⌊egredianť de gẽte in gẽ
tẽ:⌋& populo ſcelerato ad cõuertendas gen-
tes incredulas/& errore ſubuerſas: tamẽ ipſi
dum ſe in pœnitẽtia afflixerint:alios quoq;
dignos afflictione & correctione dictabunt.
¶ Vel certe qa gñalis erit afflictio populo
rum tam a mundo ꝙ a populo barbaro de-
ſignato in aſcendente beſtia ex abyſſo.⌊Tur Apo
bo⌋ẽt nõ minus⌊a ſummitate terræ⌋prum- ca.18
pet.i.ab eccleſia Romana turbantẽ oĩa. Vel
potius imperiali faſtigio⌊in terræ ſummita
tibus⌋deſignato.⌊Terra⌋theutonica eſt:⌊ſũ
mitates⌋principes eius a quibus turbabitur
populus eccleſiaſticus velut⌊a regibus aqui-
lonis⌋poteſtatibuſq; ſupbis.⌊Et erũt inter-
fecti dñi in die illa a ſũmo terrę vſq; ad ſum
mum eius.⌋¶ Moralr. Doctores veritatis
interficiũt aĩas peccatrices gladio ſpũali: vt
vita viuant in pnĩa:pſecutores cultus eccle-
ſiaſtici/qn potius ſubuerſores⌊interficiunt⌋
indiſcrete.i.affligunt iuſtos pariter & iniu- Ioã.
ſtos:putãtes ſe obſequiũ præſtare deo ſup- 16.
bientes in mundo.⌊A ſummo(inquit)terræ
vſq; ad ſũmũ eius:⌋qa terra eccleſiaſtici pla-
ti & mũdi pricipes corruẽt in ſpũali gladio
& carnali.⌊Non plangenť & nõ colligentur
neq; ſepelientur: in ſterquilinio ſuper faciẽ
terræ iacebunt.⌋Plangit qui vere pœnitet:

ſed[non plangitur]qui delinquit:[vterq; in ſterquilinio iacebit].ſ.cupiditatis & vilitatis. Cupiditas ad carnalem: vilitas ad ſpiritualem ſpectat. [Iacet ergo in ſterquilinio] prælatus impius: dum vel efficitur temporalium cupidus: vel redditur in peccatis carnis & ſuperbiæ obſtinatus. [Vlula e paſtores & clamate: & aſpergite vos cinere optimates gregis: quia completi ſunt dies veſtri: vt interficiamini & diſſipentur domus veſtrę: & cadetis quaſi vaſa praeciosa. Prouocant ad pœnitētiā rectores eccleſiæ: vt[vlulent]ingemiſcendo: [clament] prædicando: [ſpergantur cinere]humiliando: vt eos culpa nō polluat: quos ſpūalis pœna caſtigat. [Si cōpleantur dies]vanę lętitiæ: & ꝓſperitas opulētię terminatur: quid nititur homo miſer ducendus in babylonē pompatice ſuperbire? Superbia prę latorum ruenda eſt & gloria corruenda: vt vel interficianť aliqui ex eis: vel a republica ſint vomēdi. Cum eccleſię eoꝝ & domus diſſipandę dicanť a terrenis redditibus: & ipſi [velut vaſa preciosa cadendi] in fauces/ & deſideria perſequentis: peribit fuga a paſtorib⁹[& ſaluatio ab optimatibus gregis]. Si[paſtores] ſunt prælati & epiſcopi[optimates gregis] rectores conuentuum & priores profectio eoꝝ fiet velut in imperii ſagena concluſio: ac per hoc &[fuga pereat/ & ſaluatio]condemnetur. [Vaſtauerunt enim paſcua eoꝝ].ſ.redditus praelatoꝝ: [& conticuerunt arua pacis].ſ.religioſorum monaſteria prædabunť. [Dereliquit quaſi leo tabernaculum ſuum: & facta eſt terra eoꝝ in deſolationem a facie ire columbę & a facie ire furoris dñi.] Poſt diminutos redditus eccleſiarum & ſcripturatum paſcua in epiſcopis areſacta: diſſipataq; ſilētia monachorum & ſtipendia: velut[leo rugiens tabernaculum ſuum dereliquit] Romanæ eccleſiæ. Dñs reſurgit vt deſoletur: & affligať in ea etiā generalis eccleſia in toto orbe diſperſa: non tam per principes reipublicæ: q̃ etiam per barbaras & hæreticas nationes. Columba enim felle carens/iram habere pręſcribitur: vt intelligatur ꝙ ſpiritus domini & benignus manſuetis eſt & furibundus elatis. Ira ergo[columbæ]eſt velut zelus ſpiritualium / vel perſecutio tyrannorum.

Nota

Sup/bia p̄ lato/rum; ruen/da.

Capitulum. xxvi.

I[N principio regni Ioachim factū eſt verbum domini ad Hieremiam/ dicēs. Sta in atrio domus domini / & loqueris ad omnes ciuitates iuda &c̄. Noli ſubtrahere verbum, ſi forte audiant & conuertantur vnuſquiſq; a via ſua mala: & peniteāt me mali: quod cugitaui facere eis propter malitiam ſtudiorum eorum.] Nota ꝙ Hieremias omnes doctores illos ſignificat qui a tempore Paſcaſii papæ capti a duce Normano, & vſq; ad tempora noſtra fuere qui populum monuerunt pœnitentiam agere: & in mandatis domini ambulare. Futuri enim doctores qui in proximo ſunt venturi non habent concordiam cum Hieremia: ſed cum Ezechiele & Daniele: ſingulus cum ſingulo ſpiritualiter. Aľ. Allegorice tam Hieremias q̃ alii indifferenter ad viros ipſos euangelicos prædicationis officium intorquent. Lego enim ꝙ duo ipſi prophetæ non in hieruſalem ſed in babylone prophetauerunt, ſic & nunc qui futuri ſunt prædicabunt in mundo populo ſcelerato & facto etiam ſub tributo: non vtiq; diebus iſtis quibus eleuatur Eccleſia & ſuperbit: ſed diebus proximis in quibus viduabitur viro ſuo Summo ſcilicet pontifice & ſpoliabitur a principe publico: Luce
vt Herodes qui Chriſtum exuit & ad Pilatum remiſit irriſum. [Atrium ergo domus 23.
domini] ſunt principes ſæculares clericorum eccleſiam fulcientes. Licet graeci ſm Apoca. intelligantur [in atrio] & latini[in domo domini] reputentur. Alloquendi vel exhortandi ſeu anumerandi tamē erant principes ſæculares ad obediendum fidei: & cultum eccleſiaſticum venerandum. Sed quia caro concupiſcit aduerſus ſpiritum: & ſpiritus contra eam non poterunt diutius ſimul eſſe: quoniam & rete fidei ſciſſuram incurret: & virtutem vitium eneruabit. [Dabo (inquit) domum iſtam ſicut ſylo: & vrbem hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus terræ.] Et ſæcularium participio & fauore principum mundanorum eccleſia viluit: & ſi aliquando in faſtum gloriæ veniēs Geſi.
calidi ſerpentis aſtutias nō attendit. Mulier 3.
(inquit)

(inquit) conteret caput tuum, & tu inſidiaberis calcaneo eius. Eccleſia contriuit caput diaboli in morte Chriſti: ſed ipſa ferietur a cauda eius, ſcilicet antichriſti qui prope eſt. Comminatur ergo dominus latinæ eccleſię propter auerſiones eius ipſam euertere: quēadmodum græcorum eccleſiæ [in ſylo] ſignatę facturus eſt deus e vicino: vt intelligat illud

Pſal. 77. qd dicitur in Pſal. Repulit tabernaculum ſylo, ꝓpter errores repertos in populo græcorum & prælatis eorum: [Et audierunt ſacerdotes & prophetæ] prelati. ſ. & magiſtri: [& omnis populus] chriſtianus [Hieremiam loquentem] prædicatores vtique veritatis [in domo domini] eccleſia generali. [Morte inquiunt moriatur. Quia prophetauit in nomine dñi dicens: ſicut ſylo erit domus hæc: & vrbs iſta deſolabitur vt non ſit habitator in ea.] Prædixerat Hieremias deſolandam eccleſiam latinorum inſtar eccleſiæ grecorum: Quod quanto Cardinalibus diſplicuit ex ipſa lectione / lector agnoſcit. Verum quia [in nomine domini prophetauit:] & verba eius

Mich. 1. præcedentium ꝓphetarum ſermonibus conſona videntur: vt [Michęæ demoraſti & Vriæ filii Semei:] qui eum de principibus ratio-

Mich. 3. ne vtentibus Hieremiam a doctorum iudicio reuocarunt: inducentes illud Michææ. [Syon quaſi ager arabitur & hieruſalem in aceruum lapidum erit, & domus domini in excelſa ſyluarum]. Hic Michæas ſignificat illos doctores qui ſcripſerunt & docuerunt populum ſub Zacharia papa: qui venit in concordiam Ezechiæ: non proinde damnati ſunt a pio Rege: ſed eos humiliter audiuit: & iudicium domini non contempſit: ſed ſuperbus prælatus Paſchaſius furens in doctores, ſcilicet ſpiritualiter contra eccleſiam prophetantes / dum eos interficere & affligere miſſus eſt / ipſe traditus eſt Normanis. [Iſte Vrias fugit in ægyptum], id eſt in Franciam, a qua reuocatus occiſus eſt a Papa pręfato: & [proiectus in ſepulchrum vulgi ignobilis.] Occiſum dico gladio excommunicationis, & ſepultum ignobiliter cum abiectis pariter & prophanis. Deniq; [Aicham filius Saphan fuit cum Hieremia.] Semper dominus ſeruos ſuos ſupra poſſe tentari non ſinit, ſed facit etiam cum tentatione prouentum. Ecce iſte [Aicham] illos deſignat viros eccleſiaſticos qui doctores veritatis a morte eripiunt: dum prælatis ſuperbientibus iniuſte a gentibus contradicunt. Pri. ad corin. x.

Capitulum. xxvii.

F[Ac tibi vincula & cathenas inquit dominus ad Hieremiam, & pones eas collo tuo, & mittes eas ad Regem Edom: & ad Regem Moab: & ad Regem filiorum Amon: & ad Regem Tyri: & ad Regem Sydonis &c. Inſuper & ad beſtias agri dedi eis, vt ſeruiant illi.] [Vincula & cathenæ] ſigna ſunt captionis: & ponuntur [in collo] inſtar ſubiectionis. In hoc loco [rex Tyri] reſpicit per concordiam regem Siciliæ & terram eius. [Rex ſydonis] quoſdam principes ſæculares & terras eorum in Romanis partibus conſtitutas. [Beſtiæ agri] ſunt aut ſaraceni aut patareni. [Rex Edom] græcas reſpicit partes: id eſt ipſam Conſtantinopolitanam prouinciam & finitimas nationes. [Rex Moab] reſpicit Lombardos & terras eorum. [Rex Amon] Tuſcos & terras eorum. Quinque iſtæ prouincię pro ſeruitio facto dño & flagello de eccleſia faciēdo tradēdę ſunt & liberandæ imperio etiam. Sed ad ſuggeſtionē quorundam doctorum & pontificum in eccleſia: prouinciasq; alium exeuntes ſatagunt. Inde ſequitur.

Capitulum. xxviii.

E[T Ananias filius Azur ꝓpheta de gabaō dixit. Hæc dicit dominus. Contriui iugum regis babylonis.] Et inde ſequitur. [Et tulit Ananias propheta cathenam de collo Hieremiæ prophetæ: & confregit eam & ait. Hæc dicit dominus. Sic cōteram iugum Nabuchdonoſor regis Babylonis poſt duos annos dierum de collo omnium gentium. Et infra. Et factum eſt verbum domini ad Hieremiā. Vade & dic Ananiæ: hæc dicit dñs. Cathenas ligneas contriuiſti, & facies pro eis cathenas ferreas:] in ſignum ſeruitutis: nec dubiū durioris. Quod autem [Anania ꝓpheta] pſeudo magiſtrum

fuiſſe[de gabaō] cardinales Romanos tan-
git:quoſ aliqui vt ſcioli de ſuperbi poten-
tiam imperii ſuadebunt q̄ totius deprimen-
dam ſoluendāq; ſeruitute gentium & regum
oium prædicatorum/quæ ſunt vaſa deriſus
dñi:& homines eccleſiæ prouinciarum prin
ceps.Futura eſt libertate ſua:ſuſcitabit dñs
[reges Babylonis] publicos principes ale-
manos & francos:vt ad terram detraherent
ſuperbiam omnis carnis:& inde referrent ſer
uitii ſui meritum:vnde Romanum capitu-
lum propter vitę ſuperbiam excipiebat aug
Hie. mentum.[Seruient(inquit)ei omnes gentes
27. & filio eius/& filio filii eius/donec veniat tē
pus terræ eius & ipſius.Et ſeruient ei multę
gentes & reges magni.Gens autem & regnū
quod non ſeruierit Nabuchdonoſor regi Ba
bylonis:& quicunq; non curuauerit collum
ſuum ſub iugo regis babylonis:in gladio &
in fame & in peſte viſitabo ſuper gentem il-
lam ait dominus:donec conſumem eos in ma
nu eius].Quod reges magni & gentes multę
colla ſubmiſerint Romano impio : hucuſq;
nullus ignorat.Si amodo neceſſe eſt vt im-
peratorib⁹ Alemanis ſuperborum colla cur
uentur : vt non ſolum reges terræ:ſed etiam
ibidē ipſi pontifices & prælati eccleſiaſtici obſe-
quentur eiſdem:[donec veniat tempus viſita
tionis eorum & terræ]idest imperii deſolan
di.Interim audi o Cæſar non meum ſed di-
uinum conſilium.Non eſt tuum vt in furore
tuo gentes tibi ſubiicias : ſed in ſpiritu do-
mini cuius ſeruus es/& cultor nequitiæ:vir-
gaq; tui furoris eccleſiam deprimas / popu-
lumq; conſumes:ſed ſic vt qui voluntate do
mini malleus terræ fias:vt ipſum per ſuper-
biam non offendas.Alioquin non relinquet
Psal. virgam peccatoris ſuper ſortem eccleſiæ fla
124. gellandæ.Quoniam tibi vel tuis poſteris
Hie. non retribuat abundanter : [donec (inquit)
27. veniat tempus viſitationis ipſius:]pro eo q̄
Dañ tuus poſterus regni facturus eſt domini vo-
5. luntate/in deprimendis populis & vaſis ec-
cleſiæ abutendis inſtar Balthaſar ſub quo
Babylon illa vetus percuſſa eſt a Medis &
Perſis exigentibus meritis nonnullorum.Vi
deat ne exardeſcat ira vltra q̄ debeat : quia
præſto eſt manus domini quæ & eum ferſat
populum eruat/imperiūq; diſperdat. ¶ Hie
remiæ tamen conſilii eſt:vt quicunq; impe-
rio nunc rebellis extiterit:depræſſionis vul
neribus non imunis exiſtat. Nam gens quæ
ſubiecerit ceruicem ſuam ſub iugo imperii & Su-
ſeruierit ei dimittam eam in terra ſua:& co- pra.
let eam & habitabit in ea:ad litterā.[Et ad 27 c.
Sedechiam regem iuda loquitur propheta
dicens.Subiicite colla veſtra ſub iugo regis
babylonis & ſeruite ei & populo eius:& vi-
uetis.Quare moriemini tu & populus tuus/
gladio/fame/& peſte:]Ponit hic Sedechiam/
prophetas/& ſacerdotes:qui nequaq̄ credere
poterant verba prophetica Hieremiæ : nec
ſubeſſe volebant imperio:ſed potius mendo
ſe populum contra imperium concitabant/
vt non ſubeant reipublicæ:ne libertatem ec- Su-
cleſiæ impedirent.Sedechias/eſt ſummus pō pra.
tifex:prophetæ , cardinales & conſultores: 27 c.
ſacerdotes/pontifices eccleſiarum & paſto-
res.Si ad cor redirent cardinales & alii ſciſ-
matis doctores / Chriſtum audirent mitem
& humilem quærerent:& antichriſto tumi-
do non hererēt.Sed ſi futura eſt eorum euer
ſio quid laboro:]Induratum eſt cor Pharao Exo.
nis/pontificum ſuperborum:infeſtant popu 2.
lum:deprauant conſilium:flagellant eccle-
ſiam:nec ſentiunt vulnera . Timendum eſt
proinde ne mare ſcilicet Romanum impe-
rium diuidatur in partes per ſcandalum : &
nullis proficiſcentibus lucidum pateat : &
aliis pereuntibus rubrum fiat . Patres enim
tui q̄dire ſceuierunt in prælatis eccleſiæ nō
ſatis ignoras.Sed ſi[baſes mare & columnæ
domus domini]ſunt ſubreptæ : putas vaſa
adhuc cætera manebunt eccleſiæ:quia in ba
bylonem non veniant & tradantur in manus
principis Romanorum :][Mare]magiſtri
ſunt:[baſes]principes: [columnæ] pontifi-
ces dicuntur.Sed[vaſa]reliqui epiſcopi & re
ctores:quos reſpublica adducet. Vnde & in
ſequentibus dicitur.

Capitulum.xxviiii.

H[Aec dicit dominus exercituum de-
us iſrael ad Achab filium Chuliæ
& ad Sedechiam filium Maaſię qui
prophetant

prophetant vobis in nomine meo mendaci-
ter. Ecce ego tradam eos in manus Nabuch-
donoſor regis babylonis:& percutiet eos in
oculis veſtris⌋.& ſequitur.⌊qui frixit eos in
igne.⌋quod ſimile præſtolatur in multis af-
fligendis:vel a teipſo vel a poſteris in impe-
rio aſſumendis.Sane ꝙ⌊Semeias neelamites
libros ſcripſit & miſit in hieruſalem falſo
prophetans⌋ſeu mendaciter quem non miſit
⌊dominus:⌋illos ſignificat/qui falſo confide
re faciunt cardinales & epiſcopos : & conci-
tant illos ad perſequendum prophetas do-
mini & doctores:ne contra eos aliquid affli
ctionis exponant. Verum quia⌊Semeias⌋in-
ceptor ſcilicet malorum repellitur:⌊& in ſæ
minę ſuo⌋ad illorum extremum inferendum
eſt : qui praua conſulunt: & principi reipu-
blicæ maledicunt:quin potius & veros do-
ctores puniunt:vel in eis ſpiritum veritatis
extinguunt.

Capitulum. xxx.

V⌊Erbum quod factum eſt ad
Hieremiam a dño dicẽs.Hęc
dicit dñs deus iſrael . Scribe
tibi⌋.i.in poſterum memoriã
& cautelam fac . ⌊omnia ver-
ba quę locutus ſum ad te in li
bro.⌋ad litterã.Spiritualiter⌊ſcribere⌋ præ
dicare eſt: ⌊in libro⌋cordium humanorum.
Suſcitandi ſunt in eccleſia viri prophetici:
vt verba dñi prædicẽt in omni populo chri
ſtiano⌊& conuertant ad terrã⌋religionis &
pacis,qui eam cõfidenter⌊poſſideant⌋in ob-
ſeruatione pœnitentię:& hoc dicit ⌊ad iſrael
& ad iuda⌋græcos.ſ.& latinos:vel certe reli-
gioſos & clericos.⌊Q uoniam hęc dicit dñs,
Vocem terroris audiuimus:formido & non
eſt pax⌋.Infirma corda ſemel turbata de cęte
ro pauida reddunt & dubia : & iccirco pacẽ
ſuſpicantur fortitudinem/ſecuritatemq; &
terrorem : ſed nihilominus arguuntur ali-
qui vt timorem excutiant : & ad credenda
verba domini cor apponant . ⌊Interrogate
& videte:⌋diſcite & intelligite:⌊ſi generat ma
ſculus⌋.i.parit/abſit.Improbantur negligen
tes & debiles.⌊Q uare ergo vidi omnes vi-
ri manum ſuper lumbum ſuum quaſi partu-
rientis⌋adhibeant:& carnalibus operibus in
tabeſcant:cum deerunt eſſe viri perfecti & ro
buſti:parit in ſpiritu non in carne:& habere
facies lucidas conſcientię non⌊arugine⌋deni
gratas.⌊Veh quia magna dies illa:nec eſt ſi-
milis eius:tempuſq; tribulationis eſt Iacob:
& ex ipſo ſaluabitur⌋populus chriſtianus:
de quo ex cocto & vexato a tribulatione im
perii & populi agareni:reliquiæ ſalue fient:
quia & triticum purgari non poterit niſi ſi-
mul cum palea trituretur. ⌊Conteram iugũ
eius⌋ideſt imperii⌊de collo tuo⌋ſcilicet de
Romana eccleſia: ⌊& vincula eius dirum-
pam⌋duriſſimæ ſeruitutis. ⌊Et non domi-
nabuntur ei amplius alieni⌋principes ſæcu-
lares:⌊ſed ſeruient domino deo ſuo⌋Chriſto
⌊& Dauid regi ſuo⌋pontifici:⌊quem ſuſcita-
bo eis⌋in paſtorem vtiq; nõ prędonem.So-
lutio captiuitatis iſtius magis accipiẽda erit
in ſpiritu q̃ in carne:& ſi ad litteram fiat de
reliquis chriſtianis ab imperio captiuãdis.
Puto ego ꝙ in populo chriſtiano ſuſcita-
buntur paſtores & duces : qui oues recolli- Eze-
gant errabundas in peccati confuſione con- ch.
cluſas:& ducant ad mõtana hieruſalem : ad 34.
vitam vtiq; cælibem & tranquillam: in qua
paſcantur omnes & accubant:& non ſit qui
eas exterreat vel exturbet.⌊Ecce (inquit) ſer-
ue meus Iacob ſaluabo te de terra longin-
qua:& ſemen tuum de terra captiuitatis eo-
rum:⌋q olim ſeruus peccati extitit & diabo
li regis mundi.ſ.cordium mundanoꝝ : mo-
do in ſeruitutem diuinam aſſumitur: in qua
non perditur ſed ſaluatur:vt erutus de mun
di moleſtiis & carnalibꝰ ſtudiis:ac ſi⌊de ter-
ra longinqua⌋quæ nos a deo alienos efficit
& remotos ad terram cœleſtis patrię cum ſe
mine bonoꝝ operum fecunditatem repor-
tet:vt ſic bonis ęternis affluat vbi pœnas i
ferni non paueſcat.⌊Faciam enim conſuma
tionem in cunctis gentibus : in quibus diſ-
perſi te⌋.Gentes iſtæ demones ſunt:ſæcula-
res principes ſunt: motus carnales ſunt : in
quibus mens humana diſpergitur:dum ſin-
gulorum tẽtationibus incuruatur.Sed quia
pius eſt & miſericors dñs iuſtus iudex : ſic ꝑ
iniqtate corripit:vt pro pietate faciem non
auertat.⌊Caſtigabo (inquit) te in iudicio⌋

pœnitentiæ.[vt non tibi videaris inoxius]
in elatione culpæ.[Inſanabilis fractura tua
peſſima plaga tua. Non eſt qui iudicet iudi-
cium tuum ad alligandũ curationem tuam:
vtilitas non eſt tibi. Omnes amatores tui
obliti ſunt tui: teq; non quærent. Plaga ini-
mici percuſſi te: caſtigatione crudeli: ꝓpter
multitudinem iniquitatis tuæ: dura facta
ſunt peccata tua]. Eccleſiæ generalis & ani-
mæ peccatricis [amatores] ſunt vel mundi
principes: vel eccleſiaꝝ rectores: vel etiam
ſacerdotes: eiuſq; eſt [fractura] diſcordiæ &
culpæ: quæ non quęritur ad ſalutem/ ſed ad
cumulationem pœnitentię.[Inimicus eius]
eſt familiaris peſtis imperii: per quam percu
titur & flagellatur eccleſia: & crudeliter tra
ctatur in carpinalibus. Et merito: vt q̄ a[du
ra fuerat in peccatis:] durũ dei ſubiret mal-
leum in flagellis. Sed audi gratiam curatio-
nis & alligationis eius.] propterea omnes q̄
comedunt te] affligendo: [deuorabuntur] af
flictionis merita reportando: [vniuerſi ho-
ſtes tui in captiuitatem ducentur. Et omnes
qui te vaſtant vaſtabuntur: cunctoſq; præ-
dicatores tuos dabo in prædam]. In deſola
tione imperii & populi chriſtiani: etiam ipſi
[hoſtes] & perſecutores eccleſiæ punientur
& [dabuntur in prædam] & captionem aliis
venientibus de longinquo: nonnullis eorum
interim dandis gladio interfectionis & iræ:
ſalua intentione prophetæ: qui contra im-
perium dirigitur deſolandum. Puto ego prę
latos intelligi allegoricè eccleſiæ militan-
tis: qui eccleſiam ipſam in bonis [comedunt]
exterioribus: & [vaſtant] in moribus: [præ-
dantur] in animabus: & iccirco [in captiuita
tem ire] extimo reipublicæ: quos non exteret
Supra. carcerea pœna gehennæ. Supradictum eſt:
pra. q̄[migrauit Iechonias rex domina & eunu-
29 c. chi: & principes iuda de hieruſalem in baby
lonem faber & incluſor].[Rex] ſummus pon
tifex: [domina] Romana eccleſia quæ eſt in
cardinalibus: [principes iuda] epiſcopi itali
ci: [eunuchi] abbates religioſi: [faber] magi-
ſtri eloquii miſtici: [incluſi] ſophiſtici vel po
tius contemplatiui omnis ordinis & officii
capita [captiuantur:] quia non crediderunt
in deo: nec in viis eius voluerunt ambulare.
Et icc irco velut ficus malas abiiciet eos do-
minus in fauces imperii comedentis. Sequi-
tur.[Obducam enim cicatricem tuam: & a
vulneribus tuis ſanabo te]. Fœlix promiſ-
ſio vbi ſic [cicatrix] eccleſiæ animæq; [ob-
ducitur] vt non putreſcat: ſic [vulnus] cura-
tur: vt alligationis faſciam non diſcindat:
eſt enim [cicatrix] auaritiæ: [vulnus] luxu-
riæ.[Eiectam ſibi vocauerunt te ſyõ]. Quã
ti ſunt hodie in eccleſia poſiti: qui arcẽ [ſyõ]
vitam ſpiritualem & ſpeculatiuam exhorre
ant/ ſcindant/ polluant/ contemnant/ & deſe-
rant. Sed miſſurus eſt dominus qui requirat
diligat/ & reformet: vt lucerna ſuper cande-
labrum in publicum veniat: quæ inter præ-
latos pingues & tumidos ſub temporalis cõ
modi modio obtecta remanſit. Poteſt etiam
hoc referri ad generalem eccleſiam affligen-
dam: ſed conſolandam quam totius: vt ho
mines viuant in ſpiritu potius q̄ in carne.
[Ecce conuertam conuerſionem taberna-
culorum Iacob: & tectis eius miſerebor].
In [tabernaculis] eccleſiæ clericorum: [in te-
ctis] cœnobia monachorum. Inde ſequitur.
[Edificabitur ciuitas in excelſo ſuo: & tem
plum iuxta ordinem ſuum fundabitur. Et
egredieẽ ex eis vox laudis]. Aedificatio iſta
ſecundum ſpiritum accipienda eſt: quia hi q̄
ſm̃ carnem ancillę filii ſunt/ deo placere non
poſſunt. Intra exordia ſtatꝰ eccleſiaſtici ter
tii multi dedicabuntur domino: religionis
propoſito & fundabuntur in fide. Alii velut
flatibus flantibus contra eccleſiam nonnul-
lis velut fluminibus venientibus vndiq; in
atrio/ quod eſt foris gentibus deputatum. Eſa.
De ordine & fundatione electorum in pro- 54.
ximo faciendis Eſa. enunerat: qui & dicit:
in conſolatione pauperculæ tempeſtate con
uulſæ: per mundi principes & tyrannos. Ec-
ce ſternam per ordinem lapides tuos. i. in- Trẽ.
ordinate diſperſeq; viuentes. Inde. Diſper- 4.
ſi ſunt lapides ſanctuarii in capite omnium
platearum: ad normam vitæ reducam. Fun
dabo te in ſaphiris: quorum conuerſatio fit Eſa.
in cœlis. Ponam iaſpidem propugnacula 54.
tua: defenſores vtiq; veritatis: & portas tuas

in lapides

in lapides ſculptos.i.doctores ſacra ſcriptura repletos:& terminos tuos in lapides deſiderabiles virtuoſos:filios tuos doctos a domino non homine clericos multitudine pacis filiis tuis ſpiritualibus in commune degentibus: & in iuſtitia fundaberis in laycis fidelibus chriſtianis.¶ Iuxta alium intellectum.Saphyri/apoſtoli: iaſpis/martyres: portæ/doctores:termini/virgines quaſi lapides deſiderabiles.Filii clerici:pacifici/religioſi:iuſti/chriſtiani in ſæculo pie viuentes. Nota Sane q̄a futurū eſt e vicino/vt hi qui ſecūdum propoſitū ſancti dn̄i vocabuntur p̄fectis viri præteritis:qui per quinq; eccleſiaſtica tempora fide claruerunt: & opere conformentur non poterit deeſſe faber interficiens: Eſai. 54. vt Eſa.proſequitur reipublicæ pręſes qui prunas/chriſtianos charitate feruentes in inuicem ad iracundiam prouocet: & Romanum imperium velut profundum maris ſcandalis & furiis crebris feruere faciat inquietum.Verum quia neceſſe eſt flores apparentes in terra/inter hyemis procellas & turbines proficiſci:quemadmodum filios iſrael Exo. 13. inter anguſtias maris rubri Romanum imperium deſignatur: columna præuia ignis & nubis:doctrina vtiq; noui & veteris teſtamenti.Nos ſaltem interim putationis tempore pacifice præſtolemur: vt cum rectores eccleſiarum ſedibus temporalibus deſtituti corruerint: ad paupertatis arcem humilius conſcendamus.Replebitur enim terra equis idolis: & metallis ſpiritualibus iniquitate corrupta:vt quos non potuit nouus Pharao poteſtate deprimere:ſaltem rerum prodigalitate corrumpat. Vnde dicitur. ⌊Ecce turbo domini furor egrediens in capite impiorum conquieſcet⌋. Prælati enim turbabuntur in die illa:quia contra illos furor ille rumpet imperii:vbi voluerunt per ſuperbiam reluctari. ⌊In nouiſſimo (inquit) dierum intelligetis ea⌋.Primus dies eſt primus Eſai. 28. ſtatus:ſecundus eſt medius:tertius nouiſſimus:in cuius initio dabit auditui intellectū vexatio.Semper enim dierum iſtorum initia plena fuerunt doloribus. Nam ibi filii iſrael fuerunt opræſſi ab ægyptiis: ſecundo apoſtoli a iudęis,Nūc quoq; a falſis chriſtianis affligentur electi:vt ſciant quia non niſi per violentiam diripitur regnum dei. Quod autem ſequitur in propheta deſolatione Iſrael ſiue ad græcos referatur ſiue ad religioſos:ſpeciale eſt gaudium non commune.Et quidem ipſis promittitur ſic.

Capitulum. xxxi.

A⌊Dhuc ornaberis tympanis tuis & egredieris in choro ludētiū⌋. Nota ⌊Tympana⌋ſpiritualiter viri ſunt deſideria carnis & ſæculi fugientes.⌊Adhuc plantabis vineas in montibus Samariæ⌋.⌊Samaria⌋deſignat orientalem eccleſiam:⌊montes⌋ſedes epiſcopales & cænobia:⌊vinea⌋electorum propagines:quæ & doctrinam Petri proferant: & ſuas ineptias derelinquant. Futurum eſt quidem vt Romana eccleſia in eis ſedes patriarchales reſtituat:vt compleatur illud. Oporteat Ieſum tranſire per Samariam, & tenendam fidem eccleſiæ illibatam. Luce 17. ⌊erit dies in qua clamabunt cuſtodes in monte effraim⌋.⌊Mons⌋ quo ⌊aſcendatur in ſyon⌋ Romanam eccleſiam ad quærendum ⌊deum⌋ in fide non ficta. ⌊Hinnite contra caput gentium⌋ ad græcos infertur: vt Romanæ eccleſiæ ⌊capiti gentium⌋ ex viſione lætentur & ⌊exultent.⌋ Textus autem tangit conuerſionem filiorum iſrael. Sed reuera ſpiritus tranſmittit ad græcos. Nota Poteſt ſane referri ad ſpirituales viros reuelandos in proximo: qui & temporalia reſpuant/& ſpiritualia conſtruant:vt &⌊tympani⌋reſonent prædicando: & ⌊plantentur vineę⌋ animas conuertendo: & ſic perfectorum exempla ſectantes:⌊cuſtodes fiant⌋mentium,& eloquii miſtici ſcrutatores. ⌊Ecce adducam eos de terra aquilonis⌋, ſcilicet totius imperii: ⌊& congregabo eos ab extremis terræ⌋ gentis incredulæ: ⌊inter quos erunt cæcus⌋ mente ⌊& claudus⌋ fide: ⌊& prægnans⌋ ope:⌊& pariens⌋in dolore⌊ſimul cæcus magnus reuertentium huc.⌋ Puto ego ⌊cæcos⌋ laycos: ⌊claudos⌋ clericos: ⌊prægnantes⌋ religioſos:⌊parientes⌋magiſtros: ⌊reuertentes⌋ iudæos/& alios errore ſubuerſos.⌊In fletu venient⌋pœnitentiali:in pręcibus ⌊miſerationis reducam eos:& adducam eos per torrentes aquarum⌋ſcripturarum ſpiritualium di

fertores[in viam rectam]ſalutis:[& non im⸗
pingēt in ea:]vt excidāt vel offendat:[quia
factus ſum iſraeli pater:& effraim primoge⸗
Nota nitus meus eſt].[Iſrael]eſt contemplatiuus:
[effraim]actiuus.Reuera[in iſrael]Ioēs orien
tales eccleſiæ intelliguaſ:ſed[effraim].ſ.Cō
ſtātinopolitana ſedes quam caput oīum ſta
tuerūt:vt ſit prima ſedes quę vltima digno⸗
ſciſ ſtatione.[Audite verbum dñi gentes:&
annūciate in inſulis quæ ꝑcul ſunt/& dicite.
Qui diſperſit Iſrael cōgregabit eum:& cu⸗
ſtodiet eum/ſicut paſtor gregem ſuū:]ex con
uerſione grecoꝝ ad vnitatem eccleſię gentes
alię aīatę fidem ſuſcipiēt:vt ab erroribꝰ ęgy
pti viam iuſtitię cōprehendāt:[& cōfundat
ad bona dñi ſup frumento]doctrinę[vino]
pœnitētię:[oleo]gratię:[fetu ouis & armen
ti]religioſę conuerſationis.[Vox in excęlſo
Mat audita eſt lamētationis fletus & luctus Ra⸗
2. chelis plorātis filios ſuos:& nolētis cōſola⸗
ri qa nō ſunt].[Luctꝰ]eſt in laycis:[fletus]i
clericis:[lamētatio]in religioſis:[ſup quos
nō poterit cōſolari mater]eccleſia:qa nō fi⸗
lii ſunt ſed priuigni.Verū[cōſolari]nequit]
qa[luget]pro mūdi preſſura:[flet]pro cul⸗
pa.[lamentaſ]pro gehēna:[qa nō ſunt:]qui
dam enim eoꝝ abſorbentur a mundo:alii a
peccato:alii ab ęterno incēdio.In hoc loco
triplex fetus audiſ a ſpiritualibus viris[in
excęlſo]cōtēplationis poſitis.Primo pro⸗
pter preſſuram imperii.Secūdo pp irā aga
renici populi.Tertio propter malitiā erro⸗
nei vulgi.Donec cōſolatio fiat ēt tēporalr:
vt[quieſcat a lachrymis:]& eorum ſequaces
ad apoſtoloꝝ veſtigia q̄ſi[terminos reuer⸗
tantur].[Audiens audiui effraim tranſmi⸗
grātem].ad humilitatem græcoꝝ referēdū
Geñ eſt:q licet in Eſau cum viris quadringentis
33. quōdam occurrerit Iacob/populo latino⸗
rum:tñ ad humilitatem eorum humiliabun
tur & ipſi:vt intelligatur illud euangelicum
Ioã. Alias oues habeo quæ nō ſunt ex hoc ouili
10. & illas oportet me adducere:& fiet vnū oui⸗
le & vnus paſtor.[Statue tibi ſpeculam]cō⸗
templationis:[pone tibi amaritudines]af⸗
flictionis:ne velut vaga filia gręcorum ec⸗
cleſia doctrinę carnalis[delitiis diſſoluaris]
[Creabit dñs nouum ſuper terram:fœmina
circūdabit virum.Adhuc dicent verbum
iſtud in terra iuda:cum conuertero captiui⸗
tatem eoꝝ].[Fœmina]hęc Romana eccle⸗
ſia eſt:hęc[circūdabit virum].ſ.pfectos:vi⸗
ros non pueriliter viuentes:ſed in nouitate
vitæ ambulātes.¶ Nota qđ dr.[Cum con
uertero captiuitatem eoꝝ]quantum patuit
ex cōcordia:pfecto grecis redeuntibus ad fi
dem Romanæ eccleſiæ reuelabuntur in ec⸗
cleſia generali/doctores euāgelici emulātes
euangelium verbi dei.Et hoc ſit[nouū]qđ
tempore Apłoꝝ fuit Meſſis multa:opera⸗ Luc.
rii aūt pauci.Modo ꝟo multi ſuccidentur e 10.
mundo:& plures multi ſucciſores.[Semina⸗
bo domum Iſrael & domū Iuda:]gręcorum
& latinoꝝ eccleſiam:[ſemine hoīum & ſemi
ne iumentoꝝ]doctrina quæ & peritos robo
ret & ędificet imperitos:[ſemē hoīs]eſt ſpi⸗
ritualis intellectus:[ſemen iumenti]hiſtori⸗
cus:niſi forte hoc deſignet doctores:& pecus
ſignificet auditores.[Et ſicut vigilaui ſuper
eos in malū:ſic vigilabo ſup eos in bonū].
¶ Hic nota ꝙ prima eſt vigilia ad corrigē⸗
dum neceſſaria.ſecūda volūtaria ad portan⸗
dū:vt prima ſit corporalis.ſecunda ſpūalis.
[Patres comederūt vuā acerbā]legē Moſay
cam:[& dentes filiorum obſtupeſcūt:]quia
legis duritiam & acerbitatem filii portare
nullatenus potuerunt & etiam imperfectis.
Sed tempore gratiæ qui comedi imponit:
[obſtupeſcit dens eius:]quia vna eſt cenſura
populis chriſtianis:vt in quo iudicio iudi⸗ Ma t
cent/iudicenſ.Quod diſtat in carnem & la⸗ 7.
pidem:id attendiſ inter legem Moyſi & le⸗
gem Chriſti:qn illa in tabulis lapideis:iſta
in cordibus carneis.[Qui dat ſolem ī lumi⸗
ne diei:ordinem lunæ & ſtellarum in lumi⸗
ne noctis].[Sol]eccleſia:[luna]ſynagoga:
[lumen diei]euangelium Chriſti:[lumen]no
ctis]lex/imperium Moyſi.[Stellæ]pro⸗
phetæ ſunt & apoſtoli:[qui turbat mare &
ſonant fluctus eius:]ſicut turbati ſunt ægy⸗
ptii in tranſitu maris rubri:& ſicut iudęi in
captiuitate Romanī imperii:ſic & modo
neceſſe eſt:vt[turbato mari:]populo chri⸗
ſtiano:[ſonent fluctus]perfectionem vn⸗
diq; aſcendentium & irruentium contra ar⸗
cham eccleſiam generalem.Datis aliis ad
reſpirationem

reſpirationem & conſolationem fidelium: quaſi ⌊ſole⌋ cõtemplatoribus veritatis. Aliis quaſi ⌊luna⌋ in commune degentibus. Aliis quaſi ⌊ſtellis⌋ prędicantibus verbum dei: deſignatis in Moyſe & Chriſto: & q̃ſi i Enoch
Apo ca.11. & Helya duobus teſtibus & ordinibus affuturis. Quod autem ⌊ædificabitur ciuitas domino:⌋ ad conuerſionem multorum referendum eſt. Nam ⌊turris Ananehel⌋ eſt vita ſpeculatiua: ⌊porta anguli:⌋ agmina crucis. ⌊extendetur quoq; vltra normam⌋. ſcilicet ad populos infideles: ⌊collis goatha⌋ principes mundi. ⌊vallis ſagarim⌋ humiles populi vel ſuperbi vel luxurioſi: ⌊cinereth⌋ cenodoxii: ⌊ſademoth⌋ auari: ⌊torrens cedron⌋ afflicti: ⌊angulus portæ⌋ hæretici: ⌊equi orientales⌋ diuites ſæculi.

Capitulum. xxxii.

ANno decimo Sedechiæ regis Iuda: ipſe eſt ãnus octauus decimus Nabuchdonoſor: tũc exercitus regis Babylonis obſidebat hieruſalẽ⌋. eccleſia Romana ab Alemanis cõſtringi͠t: ⌊& Hieremias propheta erat clauſus i atrio carceris domus regię a Sedechia⌋ S. ſũmo põtifice: ⌊quia dixerat tradendã ciuitatẽ: & ſi dimicarent aduerſus caldęos / nihil proſperum reportarent⌋. Quantumcunq; iſta ⌊hieruſalem⌋ noſtra ſe aduerſus imperium erigat: non tibi timendum eſt ad prę ſens: qa futurum eſt vt temporali gloria & culmine vitę corruat: quę humiliari ſub iugo Alemaniæ poteſtatis ignorat. Licet enim tibi dandum ſit cor ferinum contra dñi teſtamentũ: neceſſe eſt tamen vt malleo tuo conteras contumaces: interim tuis in poſteris / donec in eis durius conteraris. Et quidem pro ſeruitio quo ſeruitur dño contra græcos inſurgentibus populis contra eos: de chriſtiano populo progreſſuris: datur tibi & poſteris tuis vt inualeas in latinos. Et ſi contendant forſitan iugum ſuperuacue excutere de ceruice. Sic pro ſuperbia Regis ſiculi dandus eſt & tradendus amplius tuis votis; & poſt te aliis decor regni: vt tanto durius affligatur in poſteris: quanto coram te velut hortus crenitur voluptatis. Q d autem ⌊Hieremias clauditur in atrio; & de agri emptione monetur: data vrbe in manibus caldæorum:⌋ videtur q̧ prędicatores euangelici repellentur: & ſilentium accipient neceſſitatis: tempore quo fiet prædicatio generalis in orbe: adhibitis ſibi teſtibus aliis in proximo ſuſcitandis. Si propter iniqua ſtudia: quæ in latina eccleſia & græca ſunt reperta / tradendi ſunt in manus imperii græci pariter & latini: non tamen ceſſandum eſt a bono & prædicatione ſalutis: qua ⌊emitur ager⌋ cordium ſaluandorum: quia hoc ⌊agri⌋ pecunia ⌊ementur⌋ ideſt doctrina euangelica docebuntur: & ſi in defectum temporalium eccleſia Romana veniat & contemptum. ⌊Homo⌋ doctor: ⌊iumẽtum⌋ auditor. Quod autẽ ſequitur. ⌊Scribentur in libro⌋ in memoria futurorum. Futurum eſt vt populo prædicetur: & verbum recõdetur in ſcriptis: & imprimatur ⌊ſignum⌋ crucis: & ⌊teſtes adhibeantur⌋ duorum ordinum futurorum: ⌊in terra Beniamin⌋ ordine ciſtercienſi: ⌊& in circuitu hieruſalem⌋ terris adiacentibus Romæ: ⌊& in ciuitatibus Iudą⌋ Italicis: ⌊& i ciuitatibus montanis⌋ religionibus aliis: ⌊& ciuitatibus campeſtribus⌋ eccleſiis ſęcularibus: ⌊& in ciuitatibus quæ ad auſtrum ſunt⌋ monaſteriis & prioratibus ſub latina eccleſia conſtitutis. Quod autem intendit dominus & promittit ⌊obducere eccleſiæ cicatricem: & ędificare⌋ ſicut a principio chriſtianos / & trãſire greges ad manus ⌊numerantis:⌋ totum ſpectat ad cõſolationem eccleſiæ ſpecialem: qa neceſſe eſt vt peccatum corrigat qui vult euitare flagellum: & inde ſuſcipiat gaudium: vnde ſe nouerat emendatũ.

Cap. xxxiii

IN tempore illo germinare faciam In.33
Dauid germen iuſtitiæ; & faciet c.circa
iudicium & iuſtitiam in terra:⌋ ca h
pro ⌊Dauid⌋ Romanis præſuli nem.
bus: ⌊germen iuſtum⌋ præſtabitur / non genus impium: ſed Adæ ⌊in terra⌋ populo chriſtiano ⌊iudicium⌋ faciat de peccatis: & ⌊iuſtitiam⌋. de bonis operibus non abſcondat. ⌊In diebus illis ſaluabitur Iuda⌋ & populus chriſtianus: ⌊& iſrael⌋ ſcilicet græcus ⌊habitabit confidenter⌋ in fide: ⌊& hoc eſt nomẽ quod vocabũt eum dominus iuſtus noſter:⌋ ⌊dñs⌋ quoad potẽtiã: ⌊iuſtus⌋ quoad ſapiam

noſter]quoad miſericordiam. Tales filii ſuc
cedent patribus.[Tales ſacerdotes & mini-
ſtri]domini creabuntur: [qui ſuper harenã
maris]ſteriles ſcilicet ſęculi multipliciter cre
ſcant in iuſtis operibus[& ſuper ſtellas cœ-
li]ſcilicet clericos eccleſiæ & religioſos elu-
ceant in doctrinis.[Duæ autem cognatio-
nes quas eliget dominus]iudęorum reliquię
ſunt:& populi gentium ad fidem pariter cõ
uertendæ. Capitulum. .xxxiiii.

QVod autẽ exercitus regis caldæo
rum pugnare legitur contra hie-
ruſalem & Iudam præter Lachis
& Azecha].Alemanos indicat & alios per-
ſecutores contra Romanam eccleſiam/& la-
tinas Italiæ ciuitates : exceptis illis quæ
vel fortes populariter ſunt:vel quæ eſſe ap-
petũt i ſuis munitionibus ſingulares.¶ Spi
ritualiter[Lachis & Azecha] duos ordines
futuros ſignant:qui & fortes erunt in fide:&
in quotidiana ſubſtantia nihil habentes prę
ter victum & veſtitum tenue. Quod autem
[Sedechias] ſummus pontifex & principes
eius coepiſcopi[ſeruis & ancillis libertatem
prædicaret]e ſæculo fugientibus:& poſtmo
dum retraxerunt quos dimiſerant comple-
tis annis ſeptem]ideſt ſeptem libri ſignacu-
lis iam apertis:videant aliqui eorum ne dñ
libertatem religioſorum[in ſeruitutem re-
Gen̄ traxerint:]ipſi in captiuitatem eant. Sic oli
47. ſub Ioſeph facta eſt iudæis pietas plenariæ
Exo. libertatis.Secundo ſecuta eſt exactio alte-
12. rius Pharaonis:& ſic vnde reducere iſraeli-
tas contenderant:inde in rubri maris flucti-
bus ſunt inuoluti.Non ambigo quin ſit fu-
turum ꝙ ira dei veniat ſuper eccleſiarum re
ctores & pſides:pro eo ꝙ dei ſeruitium non
ſolum impediunt:ſed etiam adulterant ver-
bum dei.Si veterum geſta reuoluimus/& no
uorum tempora explicamus:ecce dandi ſunt
in fauces imperii mercennarii non paſtores
[inter diuiſiones vituli tranſeuntis].[Vitu-
lus]hic doctrina diſcordiæ eſt. Quanta ſit
inter eccleſiam & imperium ſciſſura ſequen-
da:iam a Normanis ducibus inchoata/pro-
ximus finis edocet:in quo ſub Alemanorum
fluctibus libertas & licentia expirabit pon-
tificum Romanorum.¶ Et nota ꝙ [Sede-
chias]ad duo diuerſa ſe gerit.Nam qui pri-
mo excuſſit iugum principis babylonis : &
poſtremo cum multis in babylonem venit.
Vnde ſi a.1200. anno itumuerint impii Ro
manorum:archa tamen eccleſiæ Romanæ
ad ſupræma conſcendet : quia non timebit
vertices fluctuum:ſed ſtabit ad iuſſum eius
etiam ſpiritus procellarum.Deniq; vero ſi-
bi prouideat/ ne quæ cœpit imperii ipſa
a cauda imperii : vel ſecundi ſtatus calca-
neo feriatur.Videſne lector ꝙ ſicut Roma-
num iperium fuit erectio eccleſiæ:ſic & mo-
do diebus iſtis nouiſſimis ſit iactura . Vnde
Ezech.Finis venit:venit finis.Finis vtiq; ſe Eze-
neſcentis eccleſiæ clericorum:& finis ſuper- ch.
bientis ſimiliter nouorum imperii caldæo- 7.
rum.Neq; proinde finis mundi : quia relin-
quetur adhuc ſabbatiſmus populo dei:vt ec
cleſia contemplantium habitet in fiduciæ
tabernaculis & requię opulenta . Nam ſicut Eſa.
primus ſtatus habuit finem in Antiocho:ſic 32.
ſecundus habiturus eſt in poſtero tuo:& reli 1 Ma
quus in Gog perſecutore nouiſſimo:licet in ch.15
prophetis ſilueſtribus longe aliud habea-
tur:cum de vita & natis eius iniquis non ſa-
tis curet eccleſia ſed dolebit tantummodo
ſub eo euerſionem cordium faciẽdam: i quo
conueniunt Merlinus ille britanicus : Eri-
thea quoq; & [Babylonica Sybilla . Sed ſi Mer
ſecundum Eritheam.60.pedes vel annos ha linus
bere deſcribitur heres tuus:quod etiam Eſa. Sy-
ſentire videtur in ſpiritu ſub figura tyri quę billa
reſpicit Siciliam equo vultu mirum quo- Eri-
modo Merlinus eum bis.5.ſcilicet decadũ/ thea
qui legis intelligas:& non centenarium ſicut Eſa.
ſomniat imperitus.¶ Præterea in.60. an- 23.
nis terminari debet afflictio iuxta prophe-
tam tam in imperio q̃ in regno. Neſcio quo
ſpiritu ducitur Erithea:vbi poſt Aquilam
primam: tuum dico hæredem ſucceſſorem
in imperio & regno ſuo aquilam ſecundam
introducat.Quod Merlinus ſubiicet : cum
in hirco futuro eius temporibus cum ip-
ſo concordet : & ipſa Aquila ſit habitu-
ra pedes vel annos. 24.& eius temporibus
plures pſeudo pontifices pontificium ęmu-
lentur . Verum quomodocunq; ſit noſtra Eze.
defleamus tempora:in quibus ſponſa agni 17.
eccleſia

eccleſia depauperabit. Et aquila prima ma⸗gnarum alarum Italiam occupabit: relictis ſucceſſoribus noſtris anguſtiis reliquis ſub altera perſecutrice aquila in ſiculorum finibus inferendis.

Capitulum. xxxv.

QVod[vero Ionadab filius Rechab præcepit vinum non bibere filiis ſuis/nec domos conſtruere: ſed in tabernaculis habitare] ad fratrem Bernardum ſermo dirigitur: qui & monachis ſuis prædicationem & vagationem ſeu occupationem prohibuit: & eos ſimpliciter in monaſteriis ſubeſſe præcepit. Et bene filius [Rechab] ſubſcribitur: quia non aliam q̃ beati Benedicti regulam eſt

4.re. 25. profeſſus. Verum quia contra clericos [Rechabitarum]obedientia ideſt Monacorum inducitur ad elidendam contumaciam cleticorum/videant ipſi pontifices ſæculares: ne veluti cæcorum duces cum excæcatis filiis Sedechiæ in Babylonem vadant: & ſuam p tempus & tempora captiuitatem gemant. Quod autem dicitur [non deeſſe de ſemine Ionadab: ſed ſtare ſemper in conſpectu domini]: videtur q̃ Ciſtercień. religio ſit vſq; in finem ſæculi proceſſura.

Capitulum. xxxvi.

Baruch 1.c. QVod autem Baruch ex ore Hieremiæ in volumine libri ſcripſit ſermones domini patefactos]: ad futuros præcones euangelii referendum eſt: qui publice prædicabunt in libro humanorum cordium a ſe abſcondet eloquia de mũdi miſeria & ruina. Sed quia principes popu

Mat. 9.c. li: pontifices atq; ſcribæ velut vtres veteres non valentes capere eloquia nouæ vitæ: [ad deſtruendum volumen] totis fraudibus conuertuntur: & quaſi nõ plene de trinitate ediſſerant: ſed potius quantitate confundant: [& ſcalpello ſcribe]ſententia alicuius doctoris in oculis ſuis ſcioli vilipendendo reſcindãt. [Rex quidem ſedebat in domo hyemali: & poſita erat arula coram eo plena prunis]. Locus hic cum completus fuerit: tunc melius exponetur. Quia futurum eſt: vt Petrus

Ioã. 18. ſummus pontifex ad prunas ſedeat propter frigus hyemis imminentis: in quo & zelus dei deferueat: ſecundum ſcientiam & ſpiritus veritatis in viris ſpiritualibus extinguatur. Sed quid ſi ob turbationem Herodis / alterius ſummi pontificis & ſuperbi. Ieſus fugit: Mat. 2.c.

ſtella diſparet: Magus eludit. In terremotu Mat. 27.

facto in morte chriſti multa corpora leguntur ſurrexiſſe: & multis apparuiſſe. Et futurum eſt vt pro intellectu qui reuelatus eſt de myſteriis abſconditis in ſcripturis: & reſciſſus vel potius reprobatus a ſcribis huius tẽporis & magiſtris inflatis ſcientia ſæculari: multi præcones ſurgant: qui ruinam domus tam maioris q̃ minoris imperii & eccleſiæ nuncient & videant oculis ſuis ſubuerſis curribus dignitatum/& mundi principibus incredulis: & agere pœnitentiam contemnẽtibus de peccatis. Et hoc ſit quod ſequitur. Quod[Baruch refecit volumen quod Ioachim rex iuda proterue conſumpſit]. Sequitur.

Capitulum. xxxvii.

IGitur exercitus Pharaonis egreſſus eſt de egypto: & audientes caldæi obſidentes Hieruſalem huiuſcemodi nunciũ receſſerunt]. Vtrum aũt Francorum militia deſignata in exercitu Pharaonis[Hieruſalem]. Romanam eccleſiam a facie [caldæorum] Alemanorum ſcilicet excutiendo protexerit voluntate/præſtando ſibi auxilium & fauorem temporibꝰ retroactis. Ad futura magis iſte locus extenditur: cum exinanitis viribus Romanę potentiæ: & exauſtis opibus eccleſiæ libertatis per principem reipublicę & alios impios prædicatores: neceſſario francis & aliis gentibus poſitis circũquaq; videbitur eccleſia adhęrere: quod quanto diuinę voluntati & diſpoſitioni diſpliceat: ex conſilio perpenditur Hieremię: qui ſuccendendam igni Hieruſalem: & omnino inculcandam a pauciſſimis caldęorum. Et Eſa. Erit vobis fortitudo Pharaonis in confuſionem: & fiducia Eſai. 30.

vmbre Egypti in ignominiam. Habet enim hoc diffidentiæ humana debilitas: vt magis confidat in homine q̃ in deo: & icirco vnde ſperat auxilium iuſto iudicio corruat: & q̃ grauiter deum offendere nititur: de ſua

temeritate cognoſcat. Certe ſi ad radicem huius mali oculos noſtros vertimus: non debet in humili Chriſto fundata eccleſia ſu-perbe & altum ſapere: ſed timere ne ſi ad tē-porales diuitias inhiet: eas velut puluerem tandem ventus reportet. Non enim res ex abundantia in fauſtū date ſunt/ſed ad vſum: & propterea fruſtra erigitur qui repente fi-nitur. Apoſtolorum tempore ſatis fuit exi-lis exclesia: ſed ſub quanto diſcrimine ſequen tes martyres extiterunt: eorum grauis an-guſtia repræſentat. Religantur doctores vel confeſſores & morti traduntur: & carce-ri ſub apertione ſignaculi tertii. Et quarto loco ſpirituales virgines/terreitas ſecta ma humetica polluerunt: ſolertia lectoris inten dit. Nunc autem quinto loco & tempore in quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimitur: non debet in ſæculi ſubſtantia/ſed in dei po tentia gloriari. Quia & ſi fideles principes aliquid Chriſto pauperi contulerunt: non eſt conſonum, vt clericalis ordo dilatatus

Geñ. xi. ſub pace/incraſſatus ope/impinguatus ocio/ ſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum de-tur pauperibus: & non viris famoſis & gigā/tibus turrim conſtruentibus babyl onis. At-

Mat. 2. c. tendite vniuerſi. Aurum oblatum eſt Chri/ſto: cuius ope fugeret in ægyptum. Myrrha qua ſubiret patibulum. Thus quo deum lau daret: non quo rebellaret Herodi, vel eſſet oneri Pharaoni. Non vt delitiis vacaret & gule illecebris: non vt de acceptis beneficiis haberetur ignarus & ingratus. Moderni vi-carii Saluatoris: thus negligunt/myrrham negligunt: & aurum quærunt: vbi cum do-

Apoca. 17 mina Babylone poculum in aureo calice miſceant: & cæteros de abhominatione ſua inficiant ſectatores. Puto ego de talibus Da

Dañ. 9. nielem diſſerere. Cum videritis (inquit) abhominationem deſolationis ſtantem in

Mat 24. loco ſancto/qui legit intelligat. Locus ſan ctus eſt eccleſia ſanctificatus ſanguine Chri/ſti: abhominatio eſt prælatus imundus: de-ſolans ſolium Salomonis/diſtrahendo au-rum: deſtruendo ebur mentis & carnis mun-ditias/manu lacerando orationes & operas. Hic ſtat per dignitatis appetentiam: nec le-git ſcripturas ſanctas ſed fabulas: ſed nec in-telligit ſue elationis miſerias. Veniet dies im mo iam venit vt ad morſum colubri tortuo ſi retrorſum cadat aſſeſſor equinis leſis vn-gulis poteſtatum. ℂ Hic notandum ꝙ fili⁹ tuus o Princeps partem principum ſæculi vel pontificum ad Henricum eccleſiæ Ro-manorum mordendo inficiet partem decre-ſcendo corrumpet: & ſic ſublatis de circuitu viribus ipſa vel ad paupertatis anguſtias de cidat: vel ſqualorem publice reſtrictionis in currat. Inde facti ſunt hoſtes eius in capite Trē. 1. c. ſcilicet victores inimici eius: locupletati ſūt ſpoliis: qa facta eſt quaſi polluta menſtruis inter eos. ſ. temporalibus. Foris (inquit) in-terficit gladius & domi mors ſimilis eſt. Gla dius inquam perſecutio imperii. Mors pro-ditio Romani capituli. Item circumędifica-uit aduerſum me obſiſtendo: vt non egre- Trē. 3. c. diat repugnando. Aggrauauit compedem meum: fratres miſerabiliter captiuando. Cō cluſit vias meas lapidibus quadris: a quat-tuor partibus debellando. Inde Petrus/lati- ibidē ni prælati: inter quattuor quaterniones mi- Act. 12. litum ſeruabatur. Vnde tantum in hoc com patiendum eſt Petro: quanto in prælatis hu ius temporis dolorem ſenſerimus innouan-dum. Quare/quia maior effecta eſt iniqui- Trē. 4. c. tas populi mei/latinę eccleſiæ: peccato ſodo morum. ſ. gręcorum qui ſubuerſi ſunt a fide in momento turbinis arriani. Pernitioſum quidem eſt abuti homine: ſed multo perni-tioſius adulterari per hæreſim verbum dei.

Capitulum. xxxviii. & xxxviiii.

SAne ꝙ [Hieremias de luto excu-titur: & liberatur a rege Baby-lonis captis principibus: ciuita-teq; deſtructa]: referendum eſt ad viros euangelicos ſucceſſuros quos expe-dit vias ſæculi calle immaculato percur-rere [in fune] noui teſtamenti: & [veteris] pan ni: veteris teſtamenti [& ſobnam & templi præpoſitos] & reliquias vulgi captiuos ire & feri velut pilam volubilem ſuper terram: vt noſtra Hieruſalem quæ dominabatur i-perio verſa vice iperio ſeruiat ſub tributo. Vnde propheta deplorat. Infirmata eſt vir- Trē. 1. c. tus mea

tus mea. Dedit me dominus in manu de qua
Ibidē non potero ſurgere completis in cuſtodia.
70. annis. Capitulum. xl.

QVod autem [multi de profugis Hieruſalem reuerſi ſunt in terram iuda ſub imperio regis babylonis:] ad eos referendum eſt humiles chriſtianos qui malluerint pacifice viuere: q̄ caldæis & alemanis ferocibus repugnare.

Capitulum. xli.

ET factum eſt in menſe ſeptimo] &c. Quod autem [Iſmael filius Nathaniæ/Godoliam filium Aychar cum ſocis in dolo ſubuertit] illos tangit principes ſæculares & eccleſiaſticos præſules qui conabuntur præfectos Babylonis in Italia conſtitutos extinguere: vel de regno Siculo remouere. ❡ Præterea ꝙ nōnullos ad Romanam eccleſiam conffluentes cum muneribus & aliis donatiuis iteritui deſtinauit: & aliquos ſub habendis promiſſionibus reſeruauit: ſatis patet ex textu ꝙ nonnulli fidelium interficiendi ſunt: & aliqui liberandi præuia ſpōſione [munerū]. Poteſt referri ſane ad tempora ſucceſſiua: in quibus a reipublicę poteſtate in dolo capiantur principes & præcones euangelici liberentur [ad exhibendos theſauros] in agro populi chriſtiani: vel etiam repoſitos in ſcripturis [frumenti/ordei/olei & mellis]. ſpiritualis vtiq; intellectus typici videlicet hyſtorici/allegorici & moralis quo roboretur fides/patientia comprobet/cœleſtia clareant: & terrena quæq; euaneſcant.

Capitulum. xlii.

ET acceſſerunt omnes principes & cętera. Quod Hieremias ſuaſit multis [vt non confugerent ī ęgyptum: ſed manerent in terra ſecuri a facie caldęorum: & audirent ſoliciti vocem dei] ad eos ſermo dirigitur/qui duplici corde domino ſeruiunt: & quem honorant labiis/cordibus vilipendunt: reuertendo ad ſæculares illecebras & fiduciis Francorum diis ſacrificantium/Alemanis magiſtrorum. ſ. ſæcularium ſtudioꝝ. Vnde ſequitur in fine capituli. xliiii.

Capitulum. xliiii.

ECce ego tradam Pharaonem regem ęgypti] ſcilicet regē Frāciæ [in manu inimicorum eius] Hie.
ſcilicet regum terrę imperii: [ſicut tradidi Sedechiam regem Iuda Romanum præſulem cum ſequacibus ſuis: [in manus regis Babylonis] principis alemanorū. 52.

Capitulum. xlv.

ET Baruch] reprachendit [Hieremiæ ſcriptor] & prædicator vtiq; verbi dei: [querens ſibi grādia] eo tempore quo domin⁹ edificādo [deſtruit/& plātando euellit]. Nam perſecutionis & afflictionis eccleſiaſtice tempore/ſeu ēt peccatoris euerſi non decet prædicatorem loqui ſublimia: ſed quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſilere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorrigibilem confutare. Capitulum. xlvi.

(Supra 43. Hie. 8.) (Nota p predicatoribus.)

AD ægyptum aduerſum exercitum Pharaonis:] cuius eſt non illius ſub quo depreſſus eſt Iſrael: nō alterius cuius Salomō filiā duxit: ſed [Nechao:] qui amicitiā habuit cū Ioſia. Primus qdē Pharao deſignat pontifices iudeoꝝ perſequentes Apoſtolos. Secundus Pharao præſules & reges Conſtantinopolitanos: qui cōfeſſorum tempore latinis pontificibus amicabiliter adheſerunt. Tertius [Pharao Nechao]. Reges & rectores Francos: qui Leonem papam & ſucceſſores eius hactenus dilexerunt. Hi dicuntur [eſſe iuxta flumen eufratem in charcamis: quos percuſſit Nabuchdonoſor Rex Babylonis]. Si Ioachim rex iude inſpicitur: profecto Paſchalem papam tangit hyſtoria qui captus eſt a Normanis: qui tandem Alemanis proſtrantur/initio certamine inter eos: Normania enim in cauernis deſignata eſt. Quicquid legendo ſequitur propheta/ironice intelligendum eſt contra Francos. Quod autem dicitur [Fortis impegit in fortem]. Francus in alemanos. [Ambo pariter corruerunt] non eatenus intelligaī ꝙ neutri ſit data victoria: ſed qa in

(Exo. 3. 3. re. 3. 1. re. 2.)

deuincendis Francis/ multitudo Alemano-
rum in ea ceſa fuit. Vnde legitur [ad flumen
eufratem] ideſt fortitudinem imperii victi
ſunt Francorum exercitus & ruerunt. Vnde
Eſai. Eſaias. Corruet auxiliator & tradet cui prę
31. ſtatur auxilium ſcilicet omnes conſumentur
quia ſuperatur Frãcus: capitur ſummus Põ
tifex: domatur alemanus Imperator. Itẽ ad
Egyptum. [Annunciate egypto] partes Frã
cie adiacentes: tanq̃ hiſtoria ſpecialis: ſuper
quas [ſtimulator ab aquilone] poteſtas ale-
manica venit: [vnde confuſa eſt filia egypti:
& tradita eſt in manus populi aquilonis]. Si
inculcatio contradictionis huius inter fran
cos & alemanos inducitur: videatur adhuc
in futuris temporibus Francia conculcetur:
ſiue per ſciſſuram diſcordie: ſiue per copu-
lam ficte amicitie inter regni principes & im
perii poteſtates: & ad ſpirationem aliquo-
rum deum timentium fiat de rebellium repu
Eſai. gnatione triumphus. In Eſa. Corruere fa-
19. ciam egyptios: Francos vtiq; contra fran-
cos: & tradam Egyptum in manus domino-
rum crudelium: principum tyrrannorum. Et
rex fortis domabitur eorum: futurus in illa
tempeſtate monarca. Vnde & erit via de ęgy
ibidẽ to in Aſſyrios/de Francia Theutoniam in-
trabit aſſyrius in ęgyptum verſa via: & ſer-
uient Aſſyrii ęgyptiis. Ciuitas autem ſolis
quę eſt in terra ęgypti vna vocabitur. Ciſter
cienſis religio/quæ eſt in clara valle claruit:
& reſpectu aliarum quattuor eccleſiarum/
clericorum canonicorum nigrorum: & alio
rum ordinis more ſolis refulſit.

Capitulum. xlvii.

A[D paleſtinos]. Quod contra pa
leſtinos aſcenderit rex ęgypti Pha
rao: & induxerit [caluitium] ſuper
Syriam & Tyrum [diſſipauerit
& ſydonem:] profecto partem illam populi
Francorum inſinuat: qui in duce Viſcardo
regnum Apulie inuaſit: Campanias prę́ſſit:
& Siciliam deuaſtauit. Vnde & dicitur. [Ec-
ce aquæ aſcendunt ab aquilone quaſi tor-
rens inudans: & operient terram omnem. Al
legorice exterminium hæreticorum præno
tat qui regnum Apuliæ conſtuprarent.

Capitulum. xlviii.

A[D Moab]. Moabitę ſunt grę
ci: quos vaſtandos dominus in-
ſinuat: [& cornu] eius imperiũ
abſcindendum a gentibus impe
rii latinorum. [Capta eſt cariathiarim] Cõ
ſtantinopolitana prouincia: [eſebon] quoq;
& aliæ ciuitates eccleſiæ ſunt: contra quas
aſcenſuros non ambigo vaſtatores: quia grę
ci opus doloſe fecerunt: habendo Chriſti no
men: ſed fidem erroribus corrumpendo. Id-
circo [confunditur Moab a Camos] idolis
ſuis: & ſic [glorioſus] græcorum [baculus cõ
fringetur]. Iam enim gręci audierant vt re-
linquerent ciuitates & erroneas doctrinas:
& habitarent [in petra] Romę fidei firma-
mento: & eſſent [quaſi columba] ſpiritum do
mini procedentem a filio confitendo nidifi-
cans operibus demonſtrando [in ſummo ore
foraminis] aliis fidelibus vitiando. Sed [au-
dita eſt ſuperbia Moab: ſuperb⁹ eſt valde].
contemnendo redire ad fidem eccleſiaſtice ve
ritatis. [De planctu Iazer plorabo tibi vi-
nea ſabama] vero flet eccleſia latinorum:
græcos in ſuis fecibus erroneis tabeſcentes:
q; nõ cõuertunt & viuãt. Ve℞ captiuitatis
eo℞ adhuc ↄuertet ad fidẽ Ro. eccleſię in no-
uiſſimis diebus. i. circa finem ſecũdi ſtatus &
initiũ tertii: qđ iam inſtat. Cap. xlix.

A[D filios Amon Rabath &
Gath], licet Anthiochenas
ptes p̃nunciẽt: tñ vaſtatores
eo℞ ad britanos & ſcotos q̃a
tranſmittũt vt culpa/ quã il-
lis vita diſſoluta itulit ĩ iſtis
correptiõis iterdicta reſtringat. ¶ [Ad idu
meã]. ſm intellectũ q̃ ptinet ad primũ ſtatũ
ſubuerſionem indicat iudęo℞ ſub Veſpeſia-
no cõpletã. Si ſm alium intellectum adhuc
iſraelitanum regẽ inſinuat elidẽdum. [Ecce
(inquit) quaſi leo aſcendet de ſuperbia Ior-
danis ad pulchritudinem robuſtam]. quod
ſpectat ad ſaracenos. Vnde ſuperius. A voce
ruinę eius cõmota eſt oĩs terra. ſ. eccleſia ge-
neralis. Q đ autẽ dicit. [Clamor in mari ru-
bro auditus eſt vocis eius] Romanum im-
perium excitandum non ad gratiam ſed ad
iram

ſram. Vnde ſubiungitur. [Ecce quaſi aquila
aſcendit & expandit alas ſuas ſuper Boſra:
& erit cor fortium Idumęę/ quaſi cor mulie
ris parturientis]. Videtur ꝙ tempore quo ec
cleſia parturiet in dolore principis reipubli
Eri- cę Regnum illud obtineat ſm Eritheam q̃
thea dicit. Vſq; Tyrum eius ſibillus audietur: ſed
Sy- inualeſcente clamore deſidii/ plus de illis ti-
billa. mendum eſt q̃ loquendum. ¶ Nota ꝙ Idu-
męa quandoq; gentilia inſinuat in Roma-
nis partibus conſtitutam: ſecundum quem
intellectum [mare rubrum] non deſignat im
perium: ſed fortitudinem gentium remota-
Pſal. rum: ſuper Alemanorum imperium cōcitan
59. dam vt intelligatur quod dicitur. Quis de-
ducet in ciuitatem munitam. ſ. Romam: &
vſq; in Idumęam. ſ. prouincias adiacentes.
Eſai. Quod vero Eſa. dicit. Quis eſt iſte qui ve-
63. nit de Edom/ tinctis veſtibus de Boſra: ad
chriſtianum populum imponendum eſt ſub
futura imperii tribulatione prę mendum: vt
Mer- intelligatur illud Merlini: tēpore eius. ſ. rei
linus publicę præſide mare ſanctoꝝ ſanguine ru-
tilauit. ¶ [Ad damaſcum]. prima damaſcus
ſcdam & tertiam typicas. Vnam in gręciam
alteram in Italiam cōſtitutas. Et ibi tangit
arrianos hęreticos. hic diebus iſtis feces hæ
reticoꝝ omnium patat enos. Vñ futurũ eſt
[vt ſuccendat ignis] furentis imperii in for-
tibus ciuibus eorundem: [& deuoret menia
Benadab]: ligurum. ſ. poteſtates. ¶ [Ad ce-
dar & omnia regna Aſſor] partes in barba-
ras nationes inſinuāt: quas faciendas nō ābi
go: non tñ ab extraneis chriſtianis verum
etiam a finitimis agarenis. Videtur ꝙ orien
talis exercitus interim deſſideant: & vnus cō
tra alium inſurgentes in exterminium popu
los erroneos ſub imperi poteſtate deducāt.
¶ [Ad ęlam] Quod hiſpanis & occidenta-
les nationes eas perſecutionis gladius attri-
uit quanto poſt inter vitationem eorum po
ſteros ad fidem catholice inſpirationis im-
pellit. Secũdũ autem quintum locum typi-
ci incole ruthenoꝝ & aliorum confiniũ re-
gna perquirit: qa verſatilis gladius nō tam
ab occidentalibus barbaros corripit: q̃ fal-
ſos chriſtianos & infideles alios ſub aquilo-
ne diffuſos vibratus inuoluit. Cap. L.

A[D babylonem & terrã caldęoꝝ].
poſt regna omnia de calice inſanien
tia [babylonis:] ipſa quoq; furoris
prophetici poculum exhaurire compellitur
vbi qui manum contra omnes extenderat:
contra eam manus omnium extendatur. Cũ
enim in mundi archa boni maliq; ſint com-
muniter permixti: neſcio quis de tanto con-
fuſionis baratro excuti debeat: niſi prius mē
te q̃ corpore pedem myſticum retrahat: &
ad montana vitæ cœleſtis cum feſtinatione
aſcendat. Sed quia neutrum eſt vt intus etiã Pſal.
quæ non rapuit/ nunc exſoluet non debet 58.
proinde palmes vtilis ſuccidi: ſi aperte ſteri- Ioã.
lis ſuccidatur: alias nō debet areſcere ſed flo 15.
rere: vbi vindictam ſingulam viderit de ma
litia fieri peccatoris. [Annunciate (inquit)
gentibus/ & auditum facite: leuate ſignum:
prædicate & nolite cœlare. Capta eſt Baby
lon: confuſus eſt Bel: victus eſt Merodach]. Iaco.
Semper enim dominus miſericordiam ſuam 3.
ſuperexaltat iudicium: ſemper peccatores & Pſal.
abundantes in ſæculo patienter expectat: vt 72.
ſaltem conuertantur & viuant. Vnde eos in
opere præmonet: vt de [babylonis medio
fugiant]: & ſe per pœnitentiam ab ira furo
ris domini ſe abſcondant: & ꝙ ſicut in mali 1. Io.
gno mundus eſt poſitus: ſic non poteſt non 5.
fieri quis ex ſua inhabitudine peruerſus. Pu
to ego in ſalutis conſilium per totam eccle-
ſiæ latitudinem viros in proximo euangeli
cos diffundendos: vt terrendam mundi ſu-
perbiam pie prænuncient: & radices vitio-
rum de cordibus humanis extirpent. [Grex
(inquit) perditus factus eſt populus meus:
paſtores eorum ſeduxerunt eos: feceruntq;
vagari in montibus]. Quantũcunq; in po-
pulo chriſtiano ſit experta proditio: quan-
ta ex magnorum conſilio ſit ſecta in eccleſia
Romana/ ex negligentia percipitur præla-
torum nolentium eos ſuper ripam diſcipli-
ne cōſtringere: ſed eos quęlibet in ſua liber-
tate vagari. Si cunctis cæteris cũcta omnia
quēadmodum vita apoſtolica edocet in ec-
cleſia primitiua: profecto [nō fieret grex diſ-
perſus:] nec a mundanis beſtiis & filiis baby

lonis laceratus. Sed ex quo reditus & benefi-
cia ſunt/factus eſt ſingulus a ſæculo vir fa-
moſus. Et neceſſe eſt regula qua magis attol
litur/ea fortius inuidia feriatur. Inde eſt ꝙ
eccleſia fluctuat: dum mundus ſcruit dñ pa-
ſtor negligit/mundana diligens/diuina con-
temnens. Quid vltra? Niſi conuerſi fuerint
ad diuitiarum ſarcinas deponendas/[gladi⁹
aquilonis] ſuper eos inducitur: & tanto fiet
ꝑdo in republica præſidens violatus acrior
quanto ſummus paſtor & alii in retinendis
temporalibus fuerint duriores. ¶ Licet au-
tem contra [caldæam & babyloniam] alema
niam atq; Romam [biceps gladius] veniat
punitiuum plurimarum: ego populum chri
ſtianum verſum in babylonium caldæum in
telligo: conuerſionem operum perditam: &
operum impietate fedatam. Nam quos ali-
quando ſimulationes & odia vniunt: inter-
dum etiam carnalia non ambigunt. Tales
autem neceſſario patent neceſſitati a ſuper-
uenientis imperii tempeſtate præmendi: vt
diſcant ſola ſpiritualia quærere vel ſapere:
& non in temporalibus abundare. Nam [qc
quid de gladio famę & peſte] contra iudęos
inducitur: profecto in afflictiōe populi chri
ſtiani: cum electus populus in hoc mũdo in-
ter reprobos ſic captiuatus/ſpiritum verti-
ginis euocat/ſi ex toto ſpiritualia organa in
Pſal. babylonis ſalicibus non ſuſpendat. Ecce plã
136. tauit dominus nouas ſalices ſecus generatio
nes ſæculi defluentes: quæ fructificare mun
do renuunt: ad cœleſtia ſola tendunt: ſalu-
tis vtiq; conſolationis & paupertatis volun
tarie amatores: fide etiam viuidos & corre-
ptione ſeueros: quibus mundi gaudiis dere-
lictis: gaudiorum ſpiritualium organa de-
bemus ſaniori conſilio applicare: vt tandem
pro terrenis ſtipendiis nobis cœleſtia im-
pendantur. In via enim corrigimur munda-
na deſerere: vbi mundus quærit quę ſua ſũt.
Priæ Lupus rapit/mors diſcindet: & in cumulum
ad co vnitatis perfectionis erectus ſcindetur ĩ par
ri.10. tibus: pro cuius ſciſſura tanto deſolationis
In p- proximus: quanto per tyrannos imperii di-
tes ripitur virtus eius. Certe ſi vnus in republi-
ca præſideret: & ſibi quaſi præcellenti duci
chriſtianus populus deo deſeruiret: non de
facili poſſet irruere iacturã Petri nauis. Sed
dum habet exaltat: videat in tempore ſucceſ
ſor/ne putans in chriſtianis regibus pontifi
ces proram ſpei fortius figere: alemanici pri
cipis puppis Romani capituli diſſoluetur.
Quod quia velit nolit mundus: vt fortes ec
cleſiæ mordeantur: vt cadat pontificalis ſu-
perbia: & cultus eccleſiaſticus in temporali-
bus minuatur. Et hoc ex participio [Baby-
lonis calicis] & propter ruinam imperii Ro
manorum conſulit Hieremias in futuris vi
ris euangelicis [recedere de medio Babylo-
nis caldæorum:] ne fiant ęterni vel tempo-
ralis ſupplicii participes imminentis. Et qui Ioſ.
dem Petrus ducendus eſt quo nõ vult: & Ro 21.
manus clerus vel ordo pontificus reſtringen
dus. Et ne forte Ioannes & Iacobus tãto am
plius garriant: ſibi commiſſa eſt cura anima
rum: pro quibus animam ſuam religioſi &
græci ponent etiam calicis imperii eſſe non
poterunt inexpertes: pro eo ꝙ ſinguli eorũ
decori iuſtitiæ ſolito plus delinquent.

Capitulum. li.

DEniq; ꝙ [Hieremias ſcribit librũ]
de malis venturis in mundum: &
præcipit [Saraie] principi prophe
tie: [vt lectis verbis libri/ipſum ad lapidem
alligaret: & in flumine eufrate] in typum [de
mergendum babylonis immergat]. Ad ſpiri
tum dei referendum eſt: & equæ viros euan-
gelicos ſuſcitandos plenarie inſtruit myſte-
ria abſcondita a finibus ſæculorum: vt ea re
uelent populis fidelibus chriſtianis in toto
orbe diſperſis: in ſignum & memoriam per-
dendorum: vt ſi penitere contempſerint/iu-
dicium reipublicę ſubintrant: quos ignoran
tia verbi dei non excuſat. ¶ Sed quęrendũ
nobis eſt: quare in cætera omnia Eſaias de Eſai.
babylõe texit oraculum: cum Hieremias or 13.
dine præpoſtero verbum explicet babylo-
nis. Sed ſciendum ꝙ Eſaias primo præmi-
ſit de babylõis exordio ſcilicet Romę: quia
diebus eius exaltabitur in regno: & Hiere-
mias merito finem in ea facit: vt cum ea mũ-
dus in futuro iudicio deſtruatur. Et ſi Ro-
manum imperium iam tendat ad nihilum &

caldęorum:ne vox ſolium alemanorum vertat in caſum. Erithea, Poſt hæc veniat Aquila habẽs caput & pedes.60.colore pardi ad liuorem:vulpis quoad fraudem leonis quo ad terrorem. Quia forte ſub occaſione patarenorum cohercendorum/doloſe incedet cõtra eccleſiam. Et ſic repugnantibus Italicis & eccleſia iram ſue indignationis exerceat: hęres tuus mamillis ſponſe agni lactabitur ſcilicet eccleſiæ auxiliis. Inde Eſaias, Delectabitur infans ab vbere ſup foramina aſpidis:& in cauerna reguli qui ablactatus fuerit manum ſuam mittet. O Cæſar vel deuoret poſteriorem vel pupillum: ſed deſtruet in breui: vt infans in eandem imperet capitibus regulorum. Inſignis aquila alemania Tyrus ſyria:ex duobus filiis vnus peribit Item ex tribus & aliis vnus principabitur. Tandem ſubiectis omnibus, præter vnum qui ad extrema perdetur a populo cotemnendus. Interim quanta mala futura ſint in liguria / totaq; Italia : quam dicere magis eſt experiri. Nam duo hirci.ſ.principes græcorum auxiliabuntur ei:Germanis adhibitis ſiue Francis Romanorum nobiles interibunt:& excocto ſummo Pontifice ac monaſteriis imminutis:cultus exſufflabitur chriſtianus. Sane imperium Conſtantinopolitanum reuertetur ad gręcos: ex Britanis multi fient incole Sicilie regionis. In ipſo quoq; finitur imperium:quia & ſi ſucceſſores Chriſti fuerint:tamẽ imperiali vocabulo ex Romano faſtigio priuabunt. Cum decies & .1300. anni Antichriſtus naſcetur demone plenus poſt partum Virginis alme.

Erithea Sybylla

Eſai. xi.

F I N I S.

ℭ Explicit liber Veñ. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam prophetam:quem ſcripſit ad Henricum.vi. Imperatorem.

ℭ Impreſſum Venetiis per Bernardinũ Benalium.1525.Die.20.Nouembris. Cui breue obtinuit a ſummo Pontifice, vt necubi quis imprimere/ſeu imprimi facere poſſit dicta opuſcula ſub pena excommunicationis late ſententie: quam contrafacientes eoipſo incurrant:a qua abſolui non poſſint/niſi ſatiſfactione præmiſſa.

Regiſtrum.

A	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n
4	4	2	2	4	2	2	4	2	4	2	2	3	2

ℭ Excuſatio Lazari.

Si quid forte tuos/offendet lector ocellos,
  Quod mihi mendoſo grammate/verſis eat/
Emendare velis:nam non me Lazarus iſtis
  Confecit mendis/Bibliopola tuus:
Sed turbata magis preſſoris inertia/quando
  Sera dedit laſſas artubus hora manus.

ℭ Deo & candidiſſime Virgini gratie.

ℭ Nemo confidat nimium ſecundis,

Digitized by Google

temeritate cognoſcat. Certe ſi ad radicem
huius mali oculos noſtros vertimus: non
debet in humili Chriſto fundata eccleſia ſu-
perbe & altum ſapere: ſed timere ne ſi ad tē-
porales diuitias inhiet: eas velut puluerem
tandem ventus reportet. Non enim res ex
abundantia in fauſtū date ſunt/ſed ad vſum:
& propterea fruſtra erigitur qui repente fi-
nitur. Apoſtolorum tempore ſatis fuit exi-
lis eccleſia: ſed ſub quanto diſcrimine ſequen
tes martyres extiterunt: eorum grauis an-
guſtia repræſentat. Religantur doctores
vel confeſſores & morti traduntur: & carce-
ri ſub apertione ſignaculi tertii. Et quarto
loco ſpirituales virgines/terreitas ſecta ma
humetica polluerunt: ſolertia lectoris inten
dit. Nunc autem quinto loco & tempore in
quo eccleſia a domeſticis ſuis deprimitur:
non debet in ſæculi ſubſtantia/ſed in dei po
tentia gloriari. Quia & ſi fideles principes
aliquid Chriſto pauperi contulerunt: non
eſt conſonum, vt clericalis ordo dilatatus
Gen. ſub pace/iner aſſatus ope/impinguatus ocio/
xi. ſitate recalcitret: ſed magis ſuperfluum de-
tur pauperibus: & non viris famoſis & gigā-
tibus turrim conſtruentibus babylonis. At-
Mat. tendite vniuerſi. Aurum oblatum eſt Chri-
2.c. ſto: cuius ope fugeret in ægyptum. Myrrha
qua ſubiret patibulum. Thus quo deum lau
daret: non quo rebellaret Herodi, vel eſſet
oneri Pharaoni. Non vt delitiis vacaret &
gule illecebris: non vt de acceptis beneficiis
haberetur ignarus & ingratus. Moderni vi-
carii Saluatoris: thus negligunt/myrrham
negligunt: & aurum quærunt: vbi cum do-
Apo mina Babylone poculum in aureo calice
ca.17 miſceant: & cæteros de abhominatione ſua
inficiant ſectatores. Puto ego de talibus Da
Dan̄. nielem diſſerere. Cum videritis (inquit)
9. abhominationem deſolationis ſtantem in
Mat loco ſancto/qui legit intelligat. Locus ſan
24. ctus eſt eccleſia/ſanctificatus ſanguine Chri-
ſti: abhominatio eſt prælatus imundus: de-
ſolans ſolium Salomonis/diſtrahendo au-
rum: deſtruendo ebur mentis & carnis mun-
ditias/manu lacerando orationes & operas.
Hic ſtat per dignitatis appetentiam: nec le-
git ſcripturas ſanctas ſed fabulas: ſed nec in-
telligit ſuę elationis miſerias. Veniet dies im
mo iam venit vt ad morſum colubri tortuo
ſi retrorſum cadat aſſeſſor equinis leſis vn-
gulis poteſtatum. ¶ Hic notandum q̄ filiꝰ
tuus o Princeps partem principum ſæculi
vel pontificum ad Henricum eccleſiæ Ro-
manorum mordendo inficiet partem decre-
ſcendo corrumpet: & ſic ſublatis de circuitu
viribus ipſa vel ad paupertatis anguſtias de
cidat: vel ſqualorem publice reſtrictionis in
currat. Inde facti ſunt hoſtes eius in capite Trē.
ſcilicet victores inimici eius: locupletati ſūt 1.c.
ſpoliis: q̄a facta eſt quaſi polluta menſtruis
inter eos.ſ.temporalibus. Foris (inquit) in-
terficit gladius & domi mors ſimilis eſt. Gla
dius inquam perſecutio imperii. Mors pro-
ditio Romani capituli. Item circumędifica-
uit aduerſum me obſiſtendo: vt non egre- Trē.
diar repugnando. Aggrauauit compedem 3.c.
meum: fratres miſerabiliter captiuando. Cō
cluſit vias meas lapidibus quadris: a quat-
tuor partibus debellando. Inde Petrus/lati- ibidē
ni prælati: inter quattuor quaterniones mi- Act.
litum ſeruabatur. Vnde tantum in hoc com 12.
patiendum eſt Petro: quanto in prælatis hu
ius temporis dolorem ſenſerim is innouan-
dum. Quare? quia maior effecta eſt iniqui- Trē.
tas populi mei/latinę eccleſiæ: peccato ſodo 4.c.
morum.ſ.gręcorum qui ſubuerſi ſunt a fide
in momento turbinis arriani. Pernitioſum
quidem eſt abuti homine: ſed multo perni-
tioſius adulterari per hæreſim verbum dei.

Capitulum.xxxviii.&.xxxviiii.

Sane q̄[Hieremias de luto excu-
titur: & liberatur a rege Baby-
lonis captis principibus: ciuita-
teq; deſtructa]: referendum eſt ad
viros euangelicos ſucceſſuros quos expe-
dit vias ſæculi calle immaculato percur-
rere[in fine]noui teſtamenti: &[veteris]pan
ni: veteris teſtamenti[& ſobnam & templi
præpoſitos]& reliquias vulgi captiuos ire
& feri velut pilam volubilem ſuper terram:
vt noſtra Hieruſalem quæ dominabatur i-
perio verſa vice iperio ſeruiat ſub tributo.
Vnde propheta deplorat. Infirmata eſt vir- Trē.
tus mea 1.c.

tus mea. Dedit me dominus in manu de qua
Ibidē non potero ſurgere completis in cuſtodia.
70. annis. Capitulum. xl.

QVod autem [multi de profugis Hieruſalem reuerſi ſunt in terram iuda ſub imperio regis babylonis:] ad eos referendum eſt humiles chriſtianos qui malluerint pacifice viuere: q̄ caldæis & alemanis ferocibus repugnare.

Capitulum. xli.

E[T factum eſt in menſe ſeptimo] &c̄. Quod autem [Iſmael filius Nathanię, Godoliam filium Aychar cum ſocijs in dolo ſubuertit] illos tangit principes ſæculares & eccleſiaſticos præſules qui conabuntur præfectos Babylonis in Italia conſtitutos extinguere: vel de regno Siculo remouere. ¶ Præterea ꝙ nōnullos ad Romanam eccleſiam confluentes cum muneribus & aliis donatiuis iteritui deſtinauit: & aliquos ſub habendis promiſſionibus reſeruauit: ſatis patet ex textu ꝙ nonnulli fidelium interficiendi ſunt: & aliqui liberandi præuia ſpōſione [munerū]. Poteſt referri ſane ad tempora ſucceſſiua: in quibus a reipublicę poteſtate in dolo capiantur principes & præcones euangelici liberentur [ad exhibendos theſauros] in agro populi chriſtiani: vel etiam repoſitos in ſcripturis [frumenti, ordei, olei & mellis]. ſpiritualis vtiq; intellectus typici videlicet hyſtorici, allegorici & moralis quo roboretur fides, patientia comprobeť, cœleſtia clareant: & terrena quæq; euaneſcant.

Capitulum. xlii.

ET acceſſerunt omnes principes & cętera. Quod Hieremias ſuaſit multis [vt non confugerent ī ęgyptum: ſed manerent in terra ſecuri a facie caldęorum: & audirent ſoliciti vocem dei] ad eos ſermo dirigitur, qui duplici corde domino ſeruiunt: & quem honorant labiis, cordibus vilipendunt: reuertendo ad ſæculares illecebras & fiduciis Francorum diis ſacrificantium, Alemanis magiſtrorum. ſ. ſæcularium ſtudiorꝫ. Vnde ſequitur in fine capituli. xliiii.

Capitulum. xliiii.

E[Cce ego tradam Pharaonem regem ęgypti] ſcilicet regē Frācie [in manu inimicorum eius] Hie. ſcilicet regum terrę imperii: [ſi- 52. cut tradidi Sedechiam regem Iuda Romanum præſulem cum ſequacibus ſuis: [in manus regis Babylonis] principis alemanorū.

Capitulum. xlv.

A[T Baruch] repræhenditur [Hieremiæ ſcriptor] Su- prædicator vtiq; verbi pra dei: [querens ſibi grādia] 43. eo tempore quo domin⁹ Hie. edificādo [deſtruit, & plā 8. tando euellit]. Nam perſecutionis & afflictionis eccleſiaſtice tempore, ſeu ēt peccatoris euerſiō Nota non decet prædicatorem loqui ſublimia: ſed ꝑ pre quæ ſunt conformia ſanctis: imo omnino ſi dica- lere & ſaluare ſemetipſum: & alium incorri- tori- gibilem confutare. Capitulum. xlvi. bus.

A[D ægyptum aduerſum exercitum Pharaonis:] cuius eſt non illius ſub Exo. quo depręſſus eſt Iſrael: nō alterius 3. cuius Salomō filiā duxit: ſed [Nechao:] qui 3. re. amicitiā habuit cū Ioſia. Primus qdē Pha- 3. rao deſignat pontifices iudęoꝝ perſequen- 1. re. tes Apoſtolos. Secundus Pharao præſules 2. & reges Conſtantinopolitanos: qui cōfeſſorum tempore latinis pontificibus amicabiliter adheſerunt. Tertius [Pharao Nechao]. Reges & rectores Francos: qui Leonem papam & ſucceſſores eius hactenus dilexerunt. Hi dicuntur [eſſe iuxta flumen eufratem in charcamis: quos percuſſit Nabuchdonoſor Rex Babylonis]. Si Ioachim rex iude inſpicitur: profecto Paſchalem papam tangit hyſtoria qui captus eſt a Normanis: qui tandem Alemanis proſtrantur, initio certaminis inter eos: Normania enim in cauernis deſignata eſt. Quicquid legendo ſequitur propheta, ironice intelligendum eſt contra Francos. Quod autem dicitur [Fortis impegit in fortem]. Francus in alemanos. [Ambo pariter corruerunt] non eatenus intelligať ꝙ neutri ſit data victoria: ſed qa in

deuincendis Francis/ multitudo Alemanorum in ea ceſa fuit. Vnde legitur [ad flumen eufratem] ideſt fortitudinem imperii victi ſunt Francorum exercitus & ruerunt. Vnde Eſaias. Corruet auxiliator & tradet cui pręſtatur auxilium ſcilicet omnes conſumentur quia ſuperatur Frãcus: capitur ſummus Põtifex: domatur alemanus Imperator. Itē ad Egyptum [Annunciate egypto] partes Frãtie adiacentes: tanq̄ hiſtoria ſpecialis: ſuper quas [ſtimulator a b aquilone] poteſtas alemanica venit: [vnde confuſa eſt filia egypti: & tradita eſt in manus populi aquilonis]. Si inculcatio contradictionis huius inter francos & alemanos inducitur: videatur adhuc in futuris temporibus Francia conculcetur: ſiue per ſciſſuram diſcordie: ſiue per copulam fictæ amicitie inter regni principes & imperii poteſtates: & ad ſpirationem aliquorum deum timentium fiat de rebellium repugnatione triumphus. In Eſa. Corruere faciam egyptios: Francos vtiq̄ contra francos: & tradam Egyptum in manus dominorum crudelium: principum tyrrannorum. Et rex fortis domabitur eorum: futurus in illa tempeſtate monarca. Vnde & erit via de ęgypto in Aſſyrios/ de Francia Theutoniam intrabit aſſyrius in ęgyptum verſa via: & ſeruient Aſſyrii ęgyptiis. Ciuitas autem ſolis quę eſt in terra ęgypti vna vocabitur. Ciſtercienſis religio/ quæ eſt in clara valle claruit: & reſpectu aliarum quattuor eccleſiarum/ clericorum canonicorum nigrorum: & aliorum ordinis more ſolis refulſit.

Eſai. 31.

Eſai. 19.

Ibidē

Capitulum. xlvii.

A[D paleſtinos]. Quod contra paleſtinos aſcenderit rex ęgypti Pharao: & induxerit [caluitium] ſuper Syriam & Tyrum [diſſipauerit & ſydonem:] profecto partem illam populi Francorum inſinuat: qui in duce Viſcardo regnum Apulie inuaſit: Campanias preſſit: & Siciliam deuaſtauit. Vnde & dicitur. [Ecce aquæ aſcendunt ab aquilone quaſi torrens inudans: & operient terram omnem. Allegorice exterminium hæreticorum prænotat qui regnum Apuliæ conſtuprarent.

Capitulum. xlviii.

A[D Moab]. Moabitę ſunt gręci: quos vaſtandos dominus inſinuat: [& cornu] eius imperiū abſcindendum a gentibus imperii latinorum. [Capta eſt cariathiarim] Cōſtantinopolitana prouincia: [eſebon] quoq̄ & aliæ ciuitates eccleſiæ ſunt: contra quas aſcenſuros non ambigo vaſtatores: quia gręci opus doloſe fecerunt: habendo Chriſti nomen: ſed fidem erroribus corrūpendo. Idcirco [confunditur Moab a Camos] idolis ſuis: & ſic [glorioſus] græcorum [baculus cōfringetur]. Iam enim gręci audierant vt relinquerent ciuitates & erroneas doctrinas: & habitarent [in petra] Romę fidei firmamento: & eſſent [quaſi columba] ſpiritum domini procedentem a filio confitendo nidificans operibus demonſtrando [in ſummo ore foraminis] aliis fidelibus vitiando. Sed [audita eſt ſuperbia Moab: ſuperb⁹ eſt valde]. contemnendo redire ad fidem eccleſiaſtice veritatis. [De planctu Iazer plorabo tibi vinea ſabama] vero flet eccleſia latinorum: græcos in ſuis fecibus erroneis tabeſcentes: q̄ nō cōuertunt & viuāt. Veꝝ captiuitatis eoꝝ adhuc ꝯuertet ad fidē Ro. ecclię in nouiſſimis diebus. i. circa finem ſecūdi ſtatus & initiū tertii: qđ iam inſtat.

Cap. xlix.

A[D filios Amon Rabath & Gath]. licet Anthiochenas ptes p̄nunciēt: tn̄ vaſtatores eoꝝ ad britanos & ſcotos qa tranſmitteſit vt culpa/ quā illis vita diſſoluta itulit i iſtis correptiōis iterdicta reſtringat. ¶ [Ad idumeā]. ſm intellectū q ptinet ad primū ſtatū ſubuerſionem indicat iudęoꝝ ſub Veſpeſiano cōpletā. Si ſm alium intellectum adhuc i ſraelitanum regē inſinuat elidēdum. [Ecce (inquit) quaſi leo aſcendet de ſuperbia Iordanis ad pulchritudinem robuſtam]. quod ſpectat ad ſaracenos. Vnde ſuperius. A voce ruinę eius cōmota eſt oīs terra. ſ. eccleſia generalis. Qđ aūt dicit. [Clamor in mari rubro auditus eſt vocis eius] Romanum imperium excitandum non ad gratiam ſed ad

iram

ſram. Vnde ſubiungitur. [Ecce quaſi aquila aſcendit & expandit alas ſuas ſuper Boſra: & erit cor fortium Idumeę/ quaſi cor mulieris parturientis]. Videtur ꝙ tempore quo ecclesia parturiet in dolore principis reipublicę Regnum illud obtineat ſm Eritheam q̃ dicit. Vſq; Tyrum eius ſibillus audietur: ſed inualeſcente clamore deſidii/ plus de illis timendum eſt q̃ loquendum. ¶ Nota ꝙ Iduměa quandoq; gentilia inſinuat in Romanis partibus conſtitutam: ſecundum quem intellectum [mare rubrum] non deſignat imperium: ſed fortitudinem gentium remotarum: ſuper Alemanorum imperium cōcitandam vt intelligatur quod dicitur. Quis deducet in ciuitatem munitam. ſ. Romam: & vſq; in Idumęam. ſ. prouincias adiacentes. Quod vero Eſa. dicit. Quis eſt iſte qui venit de Edom/ tinctis veſtibus de Boſra: ad chriſtianum populum imponendum eſt ſub futura imperii tribulatione prěmendum: vt intelligatur illud Merlini: tēpore eius. ſ. reipublicę præſide mare ſanctoꝝ ſanguine rutilauit. ¶ [Ad damaſcum]. prima damaſcus ſcdam & tertiam typicas. Vnam in gręciam alteram in Italiam cōſtitutas. Et ibi tangit arrianos hereticos. hic diebus iſtis feces hæreticoꝝ omnium patarenos. Vñ futurũ eſt [vt ſuccendatˀ ignis] furentis imperii in fortibus ciuibus eorundem: [& deuoret menia Benadab]: ligurum. ſ. poteſtates. ¶ [Ad cedar & omnia regna Aſſor] partes in barbaras nationes inſinuāt: quas faciendas nō ābigo: non tñ ab extraneis chriſtianis verum etiam a finitimis agarenis. Videtur ꝙ orientalis exercitus interim deſſideant: & vnus cōtra alium inſurgentes in exterminium populos erroneos ſub imperi poteſtate deducāt. ¶ [Ad elam] Quod hiſpanis & occidentales nationes eas perſecutionis gladius attriuit quanto poſt inter vitationem eorum poſteros ad fidem catholice inſpirationis impellit. Secũdũ autem quintum locum typici incole ruthenoꝝ & aliorum confiniũ regna perquirit: qa verſatilis gladius nō tam ab occidentalibus barbaros corripit: q̃ falſos chriſtianos & infideles alios ſub aquilone diffuſos vibratus inuoluit.

Eritheа Sybilla. Pſal. 59. Eſai. 63. Merlinus

Cap. L.

A[D babylonem & terrã caldęoꝝ]. poſt regna omnia de calice inſanientia [babylonis:] ipſa quoq; furoris prophetici poculum exhaurire compellitur vbi qui manum contra omnes extenderat: contra eam manus omnium extendatur. Cũ enim in mundi archa boni maliq; ſint communiter permixti: neſcio quis de tanto confuſionis baratro excuti debeat: niſi prius mẽte q̃ corpore pedem myſticum retrahat: & ad montana vitæ cœleſtis cum feſtinatione aſcendat. Sed quia neutrum eſt vt intus etiã quæ non rapuit/ nunc exſoluet non debet proinde palmes vtilis ſuccidi: ſi aperte ſterilis ſuccidatur: alias nō debet areſcere ſed florere: vbi vindictam ſingulam viderit de malitia fieri peccatoris. [Annunciate (inquit) gentibus/ & auditum facite: leuate ſignum: prædicate & nolite cœlare. Capta eſt Babylon: confuſus eſt Bel: victus eſt Merodach]. Semper enim dominus miſericordiam ſuam ſuperexaltat iudicium: ſemper peccatores & abundantes in ſæculo patienter expectat: vt ſaltem conuertantur & viuant. Vnde eos in opere præmonet: vt de [babylonis medio fugiant]: & ſe per pœnitentiam ab ira furoris domini ſe abſcondant: & ꝙ ſicut in maligno mundus eſt poſitus: ſic non poteſt non fieri quis ex ſua inhabitudine peruerſus. Puto ego in ſalutis conſilium per totam eccleſiæ latitudinem viros in proximo euangelicos diffundendos: vt terrendam mundi ſuperbiam pie prænuncient: & radices vitiorum de cordibus humanis extirpent. [Grex (inquit) perditus factus eſt populus meus: paſtores eorum ſeduxerunt eos: feceruntq; vagari in montibus]. Quantũcunq; in populo chriſtiano ſit experta proditio: quanta ex magnorum conſilio ſit ſecta in eccleſia Romana/ ex negligentia percipitur prælatorum/ nolentium eos ſuper ripam diſciplinę cōſtringere: ſed eos quẽlibet in ſua libertate vagari. Si cunctis cæteris cũcta omnia quẽadmodum vita apoſtolica edocet in eccleſia primitiua: profecto [nō fieret grex diſperſus:] nec a mundanis beſtiis & filiis baby

Pſal. 58. Ioã. 15. Iaco. 3. Pſal. 72. 1. Io. 5.

lonis laceratus. Sed exquo reditus & benefi-
cia ſunt/factus eſt ſingulus a ſæculo vir fa-
moſus. Et neceſſe eſt regula qua magis attol
litur/ea fortius inuidia feriatur. Inde eſt ꝙ
eccleſia fluctuat: dum mundus ſæuit dū pa-
ſtor negligit/mundana diligens/diuina con-
temnens. Quid vltra? Niſi conuerſi fuerint
ad diuitiarum ſarcinas deponendas/[gladi⁹
aquilonis] ſuper eos inducitur: & tanto fiet
ꝑdo in republica præſidens violatus acrior
quanto ſummus paſtor & alii in retinendis
temporalibus fuerint duriores. ¶ Licet au-
tem contra [caldæam & babyloniam] alema
niam atꝗ Romam [biceps gladius] veniat
punitiuum plurimarum: ego populum chri
ſtianum verſum in babylonium caldæum in
telligo: conuerſionem operum perditam: &
operum impietate fedatam. Nam quos ali-
quando ſimulationes & odia vniunt: inter-
dum etiam carnalia non ambigunt. Tales
autem neceſſario patent neceſſitati a ſuper-
uenientis imperii tempeſtate præmendi: vt
diſcant ſola ſpiritualia quærere vel ſapere:
& non in temporalibus abundare. Nam [qc
quid de gladio famę & peſte] contra iudęos
inducitur: profecto in afflictiōe populi chri
ſtiani: cum electus populus in hoc mūdo in-
ter reprobos ſic captiuatus/ſpiritum verti-
ginis euocat/ſi ex toto ſpiritualia organa in
Pſal. babylonis ſalicibus non ſuſpendat. Ecce plā
136. tauit dominus nouas ſalices ſecus generatio
nes ſæculi defluentes: quæ fructificare mun
do renuunt: ad cœleſtia ſola tendunt: ſalu-
tis vtiꝗ conſolationis & paupertatis volun
tarie amatores: fide etiam viuidos & corre-
ptione ſeueros: quibus mundi gaudiis dere-
lictis: gaudiorum ſpiritualium organa de-
bemus ſaniori conſilio applicare: vt tandem
pro terrenis ſtipendiis nobis cœleſtia im-
pendantur. In via enim corrigimur munda-
na deſerere: vbi mundus quærit quę ſua ſūt.
Priæ Lupus rapit/mors diſcindet: & incumulum
ad co vnitatis perfectionis erectus ſcindetur ī par
ri.10. tibus: pro cuius ſciſſura tanto deſolationis
In p- proximus: quanto per tyrannos imperii di-
tes ripitur virtus eius. Certe ſi vnus in republi-
ca præſideret: & ſibi quaſi præcellenti duci
chriſtianus populus deo deſeruiret: non de
facili poſſet irruere iacturā Petri nauis. Sed
dum habet exaltat: videat in tempore ſucceſ
ſor/ne putans in chriſtianis regibus pontifi
ces proram ſpei fortius figere: alemanici prī
cipis puppis Romani capituli diſſoluetur.
Quod quia velit nolit mundus: vt fortes ec
cleſiæ mordeantur: vt cadat pontificalis ſu-
perbia: & cultus eccleſiaſticus in temporali-
bus minuatur. Et hoc ex participio [Baby-
lonis calicis] & propter ruinam imperii Ro
manorum conſulit Hieremias in futuris vi
ris euangelicis [recedere de medio Babylo-
nis caldæorum:] ne fiant ęterni vel tempo-
ralis ſupplicii participes imminentis. Et qui Ioã.
dem Petrus ducendus eſt quo nō vult: & Ro 21.
manus clerus vel ordo pontificus reſtringen
dus. Et ne forte Ioannes & Iacobus tāto am
plius garriant: ſibi commiſſa eſt cura anima
rum: pro quibus animam ſuam religioſi &
græci ponent etiam calicis imperii eſſe non
poterunt inexpertes: pro eo ꝙ ſinguli eorū
decori iuſtitiæ ſolito plus delinquent.

Capitulum. li.

DEniꝗ ꝙ [Hieremias ſcribit librū]
de malis venturis in mundum: &
præcipit [Saraie] principi prophe
tie: [vt lectis verbis libri/ipſum ad lapidem
alligaret: & in flumine eufrate] in typum [de
mergendum babylonis immergat]. Ad ſpiri
tum dei referendum eſt: & equæ viros euan-
gelicos ſuſcitandos plenarie inſtruit myſte-
ria abſcondita a finibus ſæculorum: vt ea re
uelent populis fidelibus chriſtianis in toto
orbe diſperſis: in ſignum & memoriam per-
dendorum: vt ſi penitere contempſerint/iu-
dicium reipublicę ſubintrant: quos ignoran
tia verbi dei non excuſat. ¶ Sed quęrendū
nobis eſt: quare in cætera omnia Eſaias de Eſai.
babylōe texit oraculum: cum Hieremias or 13.
dine præpoſtero verbum explicet babylo-
nis. Sed ſciendum ꝙ Eſaias primo præmi-
ſit de babylōis exordio ſcilicet Romę: quia
diebus eius exaltabitur in regno: & Hiere-
mias merito finem in ea facit: vt cum ea mū-
dus in futuro iudicio deſtruatur. Et ſi Ro-
manum imperium iam tendat ad nihilum &
caldęorum

caldçorum:ne vox ſolium alemanorum vertat in caſum.Erithea,Poſt hæc veniat Aquila habẽs caput & pedes.6o.colore pardi ad liuorem:vulpis quoad fraudem leonis quoad terrorem. (Erithça Sybylla) Quia forte ſub occaſione patarenorum cohercendorum/doloſe incedet cõtra eccleſiam.Et ſic repugnantibus Italicis & eccleſia iram ſue indignationis exerceat: hęres tuus mamillis ſponſe agni lactabitur ſcilicet eccleſiæ auxiliis.Inde Eſaias. (Eſai. xi.) Delectabitur infans ab vbere ſup foramina aſpidis:& in cauerna reguli qui ablactatus fuerit manum ſuam mittet.O Cæſar vel deuoret poſteriorem vel pupillum: ſed deſtruet in breui:vt infans in eandem imperet capitibus regulorum.Inſignis aquila alemania Tyrus ſyria:ex duobus filiis vnus peribit Item ex tribus & aliis vnus principabitur. Tandem ſubiectis omnibus,præter vnum qui ad extrema perdetur a populo cotemnendus. Interim quanta mala futura ſint in liguria / totaq; Italia : quam dicere magis eſt experiri. Nam duo hirci.ſ.principes græcorum auxiliabuntur ei:Germanis adhibitis ſiue Francis Romanorum nobiles interibunt:& excocto ſummo Pontifice ac monaſteriis imminutis:cultus exſufflabitur chriſtianus.Sane imperium Conſtantinopolitanum reuertetur ad gręcos: ex Britanis multi fient incole Sicilie regionis.In ipſo quoq; finitur imperium:quia & ſi ſucceſſores Chriſti fuerint:tamẽ imperiali vocabulo ex Romano faſtigio priuabunt. Cum decies & .1300. anni Antichriſtus naſcetur demone plenus poſt partum Virginis alme.

F I N I S.

¶ Explicit liber Veñ. Abbatis Ioachim ſuper Hieremiam prophetam:quem ſcripſit ad Henricum.vi.Imperatorem.

¶ Impreſſum Venetiis per Bernardinũ Benalium.1525.Die.20.Nouembris. Cui breue obtinuit a ſummo Pontifice,vt necubi quis imprimere/ſeu imprimi facere poſſit dicta opuſcula ſub pena excommunicationis late ſententie: quam contrafacientes eoipſo incurrant:a qua abſolui non poſſint/niſi ſatiſfactione præmiſſa.

Regiſtrum.

4	4	2	2	4	2	2	4	2	4	2	2	3	2
A	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n

¶ Excuſatio Lazari.

Si quid forte tuos/offendet lector ocellos,
Quod mihi mendoſo grammate/verſis eat/
Emendare velis:nam non me Lazarus iſtis
Confecit mendis/Bibliopola tuus:
Sed turbata magis preſſoris inertia/quando
Sera dedit laſſas artubus hora manus.

¶ Deo & candidiſſime Virgini gratie.

¶ Nemo confidat nimium ſecundis.